D 4138

MÉSZÁROS

CORVINA

MÉSZÁROS

MÉSZÁROS ANDOR

Wachtel Tihamér

A Magyar Szépművészeti Múzeumnak
Mészáros Andor

ANDOR MÉSZÁROS

by Tihamér Wachtel

CORVINA

English translation by the author
Text © Tihamér Wachtel, 1987
Photos © Elizabeth Mészáros, 1987

On the front of the jacket: *The Migrant,* 1959
On the back of the jacket: *Andor Mészáros* (photo)

A borítón: *Az emigráns,* 1959
A hátsó borítón: *Mészáros Andor* (fénykép)

ISBN 963 13 1215 1
Felelős kiadó: Bart István, a Corvina
Kiadó igazgatója
87 - 530 - Révai Nyomda, Budapest
Felelős vezető: Horváth Józsefné dr.
Felelős szerkesztő: Bartholy Eszter
Műszaki vezető: Szilassy János
Művészeti vezető: Mayer Gyula
Műszaki szerkesztő: Környei Anikó
Készült: 6,5 (A/5) ív terjedelemben

Printed in Hungary, 1987
Révai Printing House, Budapest

Az ausztráliai Melbourne egyik külvárosi temetőjében egy árnyas fa tövében síremlék áll: egyszerű kőtömbön bronztábla, rajta modern vonalú plakett, Krisztus sírbatétele. Alatta írás: „Műveinek élt, és műveiben él tovább", és egy név: Mészáros Andor. Ausztráliai temetőben magyar nevet találni ma már nem szokatlan dolog, de a plakettra írott mondat kíváncsiságot kelt. Ki volt Mészáros Andor, honnan jött, hogy került ide, s mik a művei, amelyekben él halála után?

Mészáros Andor nyugtalanító és sokat vitatott alakja volt az ausztráliai művészvilágnak több mint harminc éven át. Monumentális szobrai megtalálhatók Ausztrália több nagyvárosában, domborművei sok középületen, iskolák, egyetemek, kórházak, templomok falán. Érmei múzeumok és magángyűjtemények megbecsült darabjai.

A műalkotásoknak – festményeknek, szobroknak éppen úgy, mint a könyveknek – megvan a maguk sorsa. Az idők múlását saját érdemükből élik – vagy nem élik – túl, s a művész élettörténete majdnem felesleges adalék. Mégis, annak a megértéséhez, hogy ezek a művek hogyan jöttek létre, a gondolatok, érzések, formák, amelyeket magukba foglalnak, honnan indultak el, nem érdektelen követnünk a művész életútját.

Mészáros Andor 1900. szeptember 1-én született Budapesten, négy testvér között a legfiatalabbként, jellegzetesen középosztálybeli családból. Az apa sikeres ügyvéd és újságíró, a képzőművészet, a zene és az irodalom mindennapi életükhöz tartozott. Az anya, házassága előtt, tehetséges szobrász volt, s ösztöndíjat nyert, amely lehetővé tette volna, hogy Párizsban szobrászatot tanuljon. De az ösztöndíjat családi kényszerre vissza kellett utasítania. Abban az időben elképzelhetetlen lett volna, hogy egy fiatal lány „művészi pályára" lépjen, nem is szólva arról, hogy egyedül éljen Párizsban, a „bohém és könnyelmű" művészek világában. Ehelyett férjhez ment, gyermekeket nevelt, és így művészi pályája el sem indulhatott.

Mészáros Andor már elemi iskolás korában sokat rajzolt természet után, portrékat készített a család tagjairól. A Munkácsy utcai gimnáziumban már szobrászkodott, viaszból, agyagból mintázta tanárait, osztálytársait. A klaszszikus műveltséget latin–görög tanára, Reibner szerettette meg vele, akinek kedvenc tanítványa lett.

„Reibner egy nap Diogenészről beszélt nekem, aki a minimumra csökkentette fizikai igényeit, hogy hasonló legyen az istenekhez, akiknek semmi fizikai igényük sincs. Úgy éreztem, mintha a magam gyakran sejtett, de soha ki nem

mondott érzéseit tolmácsolta volna. Nagy hatással volt rám a történet, s ma is Diogenész filozófiája szerint igyekszem berendezni az életemet" – írta 69 éves korában.

Mészáros Andor 15 éves volt, amikor édesapja meghalt. Egy éve folyt már akkor az első világháború, amely eltemette a régi világot. „Hadiérettségit" tett és bevonult katonának, de mire a frontra ért 1918-ban, a háború befejeződött.

Még nem volt 19 éves, amikor a család Bécsbe költözött. Itt kapta az első komoly leckéket szobrászatból és érmészetből a Párizsból éppen akkor visszatért Willesdorfertől. Akkor már a bécsi Technische Hochschule építészeti fakultásának hallgatója volt, de egyre intenzívebben foglalkozott szobrászattal és érmészettel. 1923 júliusában, még mielőtt az építészmérnöki diplomáját megkapta volna, Párizsba ment, s beiratkozott a Julian Akadémiára. Élete, mint sok száz hasonló helyzetben levő művésznövendék élete Párizsban, nélkülözésekkel teli. Kis hotelszobában lakott a Rue Bonaparte-on, agyagot szerzett, kis figurákat mintázott. Törzsvendége volt a Café du Dôme-nak, ahol több magyar művésszel találkozott: Vértes Marcellal, Kónya Sándorral, Kelen Imrével. Itt találkozott ifjabb Kernstok Károllyal (a festő fiával), aki egy időre kölcsönadta neki műtermét.

A Julian Akadémia nem adott neki különösebb inspirációt, de megtanult rajzolni és mintázni. Tanárai, Bouchard és Paul Landowski, nem voltak rá jelentős hatással. Ekkor már önálló műterme volt a Rue Boulard-on. Itt már a saját hajlamainak megfelelő egyéni stílust keresett. Az Akadémia tanárai és az Akadémián kívül álló művészeti példák ideiglenesen az absztrakció és a kubizmus irányába vezetik. Megismerkedik Picassóval és Braque-kal, akiknek egyénisége és művészete mély benyomást tesz rá. Léger, Matisse és Modigliani is hatottak rá, de az általuk kifejlesztett formanyelv nem elégítette ki. Olyan stílus után kutatott, amely „örök érvényű kvalitásokat" tartalmaz, amely túléli a művészeti stílusok változó divatjait. Műterme szomszédságában élt Csáky József, aki akkor már ismert, sikeres művész volt. Csáky barátságába fogadta Mészáros Andort, és tanítani kezdte. Mészáros saját vallomása szerint mindazt, amit a faragásról tudott, tőle tanulta.

1924-ben visszament Bécsbe, hogy befejezze építészeti tanulmányait. 1927-ben kapta meg mérnöki diplomáját, és hazatért Budapestre. Két évi gyakorlatra volt szüksége ahhoz, hogy felvegyék az Építészmérnöki Kamarába. Rajzolóként dolgozott Pogány Móric építészeti irodájában; majd dolgozott Vágó Józsefnél is, de ott már mint építészmérnök.

Ekkor felkereste Telcs Edét, és megmutatta neki párizsi munkáinak fényképeit. Telcsnek nagy műterme volt Budán, külön kisebb műteremmel éremmunkáihoz. Mészáros még bécsi építészmérnöki tanulmányainak idején, a nyári szünidőben megfordult Telcs műtermében. Most arra kérte, hogy vegye fel tanítványai közé. Telcsnek a Párizsból hozott fényképek nem nagyon tetszet-

tek. Mészáros Andor munkái nyilvánvalóan az akkori különféle „-izmusok" közötti ingadozás, kísérletezés jeleit mutatták, anélkül, hogy bármelyik mellett vagy egy — ezekből leszűrt — önálló, egyéni stílus mellett megállapodott volna. Telcs először vonakodott, de végül elfogadta Mészárost tanítványának. Ezzel elindult nemcsak egy mester és tanítvány közötti viszony, hanem egy életre szóló mély barátság és művészi együttműködés is, amelynek során Mészáros tervezte Telcs Ede köztéri szobrai számára a talapzatokat.

Közben letelt a szükséges két év, és Mészárost felvették az Építészmérnöki Kamarába. Ekkor már körülbelül fel is volt készülve arra, hogy saját irodát nyisson. Építészmérnöki munkája mellett Telcs most már rendszeresen bízta meg síremlékek és köztéri szobrok építészeti problémáinak megoldásával. Többek között két kút is jelezte együttműködésüket: a Szabadság téri *Széchenyi-kút* és Telcs *Hüvelyk Matyi-kút*ja.

Mészáros 1932-ben megnősült, első fia, Dániel 1935-ben született. Ebben az időben alig foglalkozott szobrászattal, bár műtermet tartott fenn, szobrai és érmei többször szerepeltek kiállításokon, és időnként kapott megrendeléseket is. Tizenegy évi építészmérnöki munkásságának sok budapesti épület a tanúja. Épületeinek tervezésében az a szándék vezette, hogy a modern építészeti technikát egyesítse egy specifikusan magyar karakterrel. Épületein gyakran adott helyet díszítőszobrászati munkáknak.

Ekkor már növekvő aggodalommal figyelte az európai eseményeket és a háború előjeleit. 1938 végén Szekfű Gyula tanácsára a brit konzulátuson vízumot kért. Hova? Bárhova, minél messzebb a háború közelgő borzalmai elől. Két hét alatt kapta meg a beutazási engedélyt Ausztráliába. 1939 április végén indult el Londonba, májusban szállt hajóra Ausztrália felé, és június végén érkezett meg Melbourne-be.

Első támogatója Ausztráliában Stillman ügyvéd, ő mutatta be Stuart McDonaldnak, a melbourne-i Nemzeti Múzeum igazgatójának és néhány műkritikusnak. Mindez azonban akkor még kevés konkrét segítséget jelentett. Mészáros, aki egy fillér nélkül érkezett Ausztráliába, nem is gondolhatott arra, hogy szobrászattal keresse meg kenyerét. Egy építésznél kapott rajzolói állást. Kis bútorozott szobát bérelt, éhezett, minden fillért félretett, hogy családja érkezésére előkészüljön.

Európában rövidesen kitört a háború. Hosszú, nélkülözésekkel teli hónapok teltek el, mire felesége és fia elindulhatott. Közben már próbálkozott érmekkel, és itt-ott el is adott néhányat. Egyre több ausztrál ismerősre tett szert, egyre többen fogadták barátságukba. 1940. május 5-én megérkezett a felesége és a fia. Pár héttel később elbocsátották az építészi irodából, nem volt elég munka.

Ekkor ér el az első fordulóponthoz: megismerkedik a jó nevű ausztrál festővel, Max Meldrummel, akiről portré-érmet készít. Meldrum bemutatja a melbourne-i egyetem zoológus professzorának, aki nemcsak saját magának és

családjának portréit rendeli meg nála, de az ő ajánlatára az egyetem több professzorától is kap megbízást. Most már meg is tud élni ebből, és ha szűkösen is, el tudja tartani a családját. Agar professzorék bemutatják Maynard kanonoknak, akin keresztül több magas rangú egyházi személyiséggel ismerkedik meg. Több megrendelés az eredménye ennek is. Ekkor készül el James Cheongnak, egy kínai papnak az arcmása, mely még ma is egyike a legszebb portré-érmeinek.

1941-ben rendezte meg első kiállítását Ausztráliában portré-érmekből és néhány Magyarországról magával hozott szoborból. A kiállítást a melbourne-i egyetem rektora, Medley professzor nyitotta meg. A kiállított 45 éremből 43 már Ausztráliában készült, közöttük az akkori főkormányzó portréja, nyolc egyetemi tanár és egy püspök képmása. A kiállított hat szoborból öt még magyarországi – közöttük a *Tragédia,* amely eredetileg egy Madách-emlékmű terve volt. A kiállítás megnyitóján sok kiemelkedő egyházi, egyetemi és közéleti személyiség volt jelen, többek között Reginald Halse püspök, aki néhány évvel később Brisbane érseke lett, s Mészárosnak is személyes barátja.

A kiállítás nagyon jó kritikát kapott, de nem járt anyagi sikerrel. Mindössze egy érem talált vevőre. Ausztrália még nem volt kész arra, hogy az idegen szokatlan művészetét elfogadja. Mészáros még korábban, családja megérkezése előtt írta naplójába: „Teljesen új életet kezdeni egy országban, amelynek a kultúrája messze az európai alatt van, amelynek a nyelvét az ember csak törve beszéli, a családra várni anélkül, hogy az ember tudná, hogy el tudja-e tartani őket, nem könnyű dolog."

Mészáros művészete vákuumban érkezett Ausztráliába. Az ország egyetlen kiemelkedő szobrász-egyénisége Paul Montford volt, egy angol, aki a húszas évek elején telepedett meg Ausztráliában, magával hozva a XIX. század végének angol emlékmű-szobrászati stílusát. Egy-két kevésbé ismert művész próbált még megélni szobrászatból; sablonos, naturalista portrékat, köztéri szobrokat, háborús emlékműveket és nagyon elvétve plaketteket készítettek. Az épületdíszítő szobrok ismeretlenek voltak. Még a bronzöntés technikája is egészen kezdetleges volt, állami vagy magánmegbízások nagyon ritkán adódtak. A húszas és harmincas évek európai művészeti törekvései nem jutottak el Ausztráliáig. A mindent átható művészeti irány még mindig a XIX. század végének akadémizmusa volt. Ausztrália még szorosan az angol világbirodalomhoz tartozónak érezte magát, mindent, ami angol volt, eleve a legjobbnak és legelfogadhatóbbnak tekintettek. Ez az előítélet nemcsak a művészetekre, de az általános értékítéletekre és életmódra is kiterjedt. Ebben az atmoszférában egy más szemléletű művész kevés eséllyel indulhatott.

Még ugyanaz év szeptemberében Sydneyben rendezett kiállítást. Ez a bemutatkozás már sokkal sikeresebb volt, mint a melbourne-i. Több éremre kapott megbízást a sydneyi egyetemtől, és egy rövid időre családját is Sydneybe vitte. Az idegenekkel szembeni gyanakvás és előítélet azonban növekedett az

országban. Ausztrália „ellenséges idegenek"-nek nyilvánítja az európai bevándorlókat. Nem volt szabad rendőri engedély nélkül elhagyniuk a városkerületet, amelyben laktak.

Mészáros 1943-ban kapta meg a megbízást első nagyméretű szobrára. Dr. Herbert Schlink, a sydneyi „King George V." kórház igazgatója, már régen keresett egy művészt, aki a kórház nyugalomba vonult orvosairól portré-plaketteket készítene. Mészáros 1943 szeptemberében találkozott Dr. Schlinkkel, és ez a találkozás sorsdöntőnek bizonyult. Schlink számos érem elkészítésére adott megbízást, és meghívta Mészárost az otthonába. Így kezdődött barátságuk, amely több mint húsz évig, Dr. Schlink haláláig tartott, és három nagy szobor- és sok éremmegrendelést eredményezett.

Elsőként az *Anyaság* című szobrot mintázta meg a kórház előtti térre. A több mint egy méter magas gipszmodellt még az év vége előtt bemutatta a kórház igazgató bizottságának. A tervet a bizottság egyhangúlag elfogadta. Mészáros 1944 januárjában kezdte meg a szobor faragását egy 13 tonna súlyú homokkő tömbből, a helyszínen, a kórház előtt. Nem egészen négy hónap alatt készült el a szoborral, amelyet május 17-én lepleztek le.

A szobor határozott mozdulattal előrelépő, fiatal nőt ábrázol, feltartott fejjel, egyik karján mint védő fészekben megbúvó újszülött, a másik karja nyugodtan a teste mellett. A művész nem engedett az ehhez a témához gyakran társuló édeskés, romantikus megoldást sugalló kísértésnek, „teljesen mellőzte a hamis bölcső-romantikát" – ahogy egy kritikus megjegyezte. Két alapvető érzést tolmácsol a szemlélőnek: büszkeséget és öntudatot. A szobor szépsége megkapó, üzenete nyilvánvaló. Ausztráliának két költőjét is versekre ihlette.

A kritika mégis hűvösen fogadta, majdnem ignorálta a művet. A közvélemény megoszlott. Nemcsak a művész volt ismeretlen, idegen, hanem a kifejezési forma is. Eltért az Angliából változtatás nélkül Ausztráliába plántált XIX. századi viktoriánus stílustól, a szentimentális, agyondíszített és általában mondanivaló nélküli szobrok megszokott, sablonos formáitól, de azoktól az itt-ott megjelenő, teljesen absztrakt formáktól is, amelyek az *Anyaság* születése idején s többékevésbé azóta is „avantgard"-nak számítanak Ausztráliában.

Az *Anyaság*ot még le sem lepleztek, amikor Mészáros már megkapta a megbízást a második szobor, *A sebész* elkészítésére. A megbízás ugyanattól a kórháztól jött, amelynek az *Anyaság* készült.

A feladat nem volt könnyű. Hogyan lehet egy sebészt szoborban ábrázolni? A megoldás hónapokig elsiklott a művész elől. Heteket töltött a kórházban, beöltöztették, ott ült a műtőben. Közben folytak a szeme előtt a műtétek. Figyelt, rajzolt, vázlatokat készített, de a megoldás, a karakterisztikum nem nyilatkozott meg előtte. Egy alkalommal azután hirtelen megjött az inspiráció. A beteg ott feküdt a műtőasztalon elaltatva, az altatóorvos, a műtős, az ápolónők a helyükön. A sebészre vártak. Egyszerre megjelent az ajtóban a sebész. Fiatal, tagbaszakadt ember. Megállt, arcán feszültség, az ajtóból abba az irányba nézett,

ahonnan jött, ujjai a gumikesztyűjével babráltak. Alig észrevehető habozás, átfutó bizonytalanság a szemében. Csak pillanatokig tartott az egész, utána határozott léptekkel, fegyelmezetten a műtőasztalhoz lépett, és biztos kézzel kezdett hozzá az operációhoz. De ez a néhány pillanat meghozta a megoldást. Talán senki más a műtőben nem vette észre, de a művész figyelmét nem kerülte el ez a pár pillanatnyi félelem, habozás, kétely. Igen, ezt kell megmintáznia. Ezek teszik naggyá a sebészt mindennapi életében; leküzdeni a kételyeket, félelmeket, és vállalni a felelősséget, amelyet egyedül kell viselnie. Ez *A sebész* megszületésének története. A többi már csak technika.

A szobor ezt a pillanatot örökíti meg. A fiatal sebész egész tartásában, félrefordított arcának vonásaiban ott van ezeknek a pillanatoknak a feszültsége, félelme, a belső tusa, amellyel a rá váró feladat, a felelősség vállalása előtt meg kell küzdenie. Maga Mészáros Andor így határozta meg a célját: „. . . úgy akartam megmintázni a sebészt, mint egy kiálló csupasz ideget."

A benyújtott terv felháborodást keltett a kórház idősebb orvosaiban. Megértették az ábrázolás kifejező szándékát magyarázat nélkül is. „Hogy fogják a páciensek ránk bízni magukat, ha rájönnek, hogy félünk?" – mondták. Az igazgató bizottság egyhangúan elutasította a tervet. Megkezdődött a művész harca műve elfogadtatásáért. A kórház fiatal orvosai lelkesedtek a modellért, ők nem voltak hipokriták. Mindennapi orvosi munkájukból jól ismerték az érzést, amelyet a szobor rögzített. Az ő véleményük döntötte el végül a szobor sorsát: az igazgató bizottság újabb ülésén változtatás nélkül elfogadták a tervet.

A művész 1945 januárjában kezdett hozzá a homokkő szobor faragásához, és nyolc hónapig dolgozott rajta. Közben portrémegrendeléseknek tett eleget. Dr.Schlink mellszobrát készítette el, s megrendelést kapott Head érsek emlékművére *(Hegyi beszéd)*.

*A sebész*t november 20-án leplezték le. Az *Anyaság* szobrot annak idején közömbösen fogadták, *A sebész*t most már ellenségesen. A napilapok kritikusai, a közönség nyilatkozatai és levelei az újságokban gyakran a legdurvább hangon támadták a művészt. Nyilvánvaló volt, hogy a közönség és a kritikusok nem értették meg a szobor mondanivalóját.

Mészárost elkeserítették az ellenséges kritikák, a közönség meg nem értése, bosszantotta, hogy a nyilvánvalót, a magától értetődőt magyaráznia kell. De nem volt ideje válaszolni a sértő kritikákra, mert még *A sebész* faragása közben megkapta a kórháztól a harmadik megbízást. V. György angol király szobrát kellett elkészítenie, a kórház akkor elkészült, a királyról elnevezett épületének szülészeti bejárata elé. A megbízás életnagyságúnál jóval nagyobb szoborra szólt. V. György az éppen uralkodó angol király apja volt. Másik fia, a Gloucesteri herceg a megbízás idején Ausztrália főkormányzója, az uralkodó személyes képviselője.

A félméretű gipszmodellt 1946 májusában mutatta be a művész a kórház igazgató bizottságának. A művészi ábrázolásmód: egyszerű, de kifejező kör-

vonalakkal a legegyszerűbb síkokból összeállított szobor, két kiemelkedő részlettel. Az arc, kis síkokból komponálva, mint egy kristály, és a kifejező kezek, imára kulcsolva, összefonódó ujjakkal. Formanyelve merőben más, mint az előbbi két szoboré vagy mint Mészáros Andor minden eddigi munkájáé. Ez a stílus, amely későbbi, az ötvenes évek végétől készített szobraira is jellemző, amely a *Jézus és Júdás* szobrában már nyilvánvaló, élete vége felé egész sorozat kisplasztikának válik formanyelvévé, s a *Dávid*ban kulminál.

Maga a művész ezt mondja róla: „A király gipszmodelljét félméretben, ahogy szoktam – abban a formanyelvben készítettem, amelyben már régen hittem. A formanyelv közel absztrakt. Egyszerű formáknak csak a legszükségesebbjét alkalmaztam, ami a szobor gondolattartalmának a kifejezéséhez elengedhetetlen, mindent, ami nem járult ennek a gondolattartalomnak a kifejezéséhez, mellőzve." A bemutatott modellt a megrendelők elvetették. Határozatukat egy fényképpel együtt elküldték Angliába, a királyi udvarba. A Brit Nemzetközösségben nem szabad a királyi család tagjairól szobrot felállítani az uralkodó hozzájárulása nélkül. A királyi ház néhány hét múlva táviratban közölte, hogy nem hagyja jóvá a tervet. A háború éppen véget ért, a királyt csak katonaként lehetett ábrázolni. Egyébként is elképzelhetetlen volt, hogy a királyt másképp is meg lehessen örökíteni, mint királyi palástban, rendjelekkel, koronával, jogarral vagy egyenruhában, kivont karddal, ágaskodó lovon. Ehhez voltak szokva, ez volt az elfogadott sablon. De egy ilyen szobornak mi köze lett volna egy kórházhoz, ahová szánták, még akkor is, ha V. Györgyről nevezték el? Mi köze lett volna az épület rendeltetéséhez?

A művésznek ismét fel kellett vennie a harcot a megszokottság, a rossz beidegződés, a fantáziátlanság ellen, és magyarázni azt, aminek nem volt szüksége magyarázatra.

A király szobra sima, egyszerű, minden ornamentikától mentes. A fedetlen fő, a mély gondolatoktól terhes, majdnem alázatos arc, az imára kulcsolt kezek, nem a *királyt,* hanem az *embert* ábrázolták. Az üzenet nyilvánvaló. A születés, az új élet keletkezésének a misztériuma előtt a király is alázatosan fejet hajt. De a betegség és a halál előtt is – amely a kórház életének mindennapos része – a király csak ember, alázatos, segítségre szoruló, kiszolgáltatott ember. Ezek előtt a tények előtt nincs privilégium, nincs kiváltság. A király alázattal hajtja meg fejét.

Mészáros kihallgatáson jelent meg a főkormányzónál, hogy a szobor gondolat- és érzelemtartalmát megmagyarázza. A 15 percre tervezett kihallgatásból közel egyórás előadás lett. A művész elérte a majdnem lehetetlent, érvei meggyőzték a kormányzót, aki pártolólag terjesztette fel a tervet a királyi családnak; az pedig ezután megadta jóváhagyását, egy feltétellel. Az eredeti tervben a király kezei imára kulcsolódtak. A királyi család kívánságára ezt meg kellett változtatni. A végső, sok vita és magyarázat után elfogadott modellen a király a jogart szorítja a melléhez.

A két és fél méter magas szobrot Mészáros márványba faragta. Maga ment fel Queensland államba, hogy egy ottani bányában kiválassza a márványtömböt, és ellenőrizze a kifejtését. A szobor elkészítéséhez több mint egy év állt rendelkezésére, de közben számos egyéb megrendelésnek is eleget kellett tennie. „Voltak hetek, amikor csak úgy tudtam aludni, hogy a vésésben megdagadt kezeimet éjjel hideg vízzel megtöltött vederbe lógattam" – írja a naplójában. A gloucesteri hercegi pár 1947. január 10-én hagyja el végleg Ausztráliát, s ugyanaznap délelőtt, utolsó hivatalos funkciójaként a kormányzó leleplezi a szobrot.

A szobrászt minden eddiginél élesebb támadások érték a kritikusok és a közönség részéről. Sydney közönsége nem tudott belenyugodni a király ilyen ábrázolásába. A napilapokban közölt levelek hangja, ha lehet, még ellenségesebb és durvább volt, mint *A sebész* esetében. Mészárost mélyen elkeserítette az ellenséges kritika. „Közel tíz éve élek Ausztráliában, és belefáradtam a harcba a durvaság, a meg nem értés és az idegenekkel szemben tanúsított ellenséges beállítottság ellen" – írja. Elhatározta, hogy családjával együtt elhagyja Ausztráliát, és Angliában próbál szerencsét. Mint kivándorlása idején, most is ő ment előre, hogy családja majd később kövesse őt. 1948 áprilisában indult egy teherhajón, mely mindössze hat fizető utast vitt. Júniusban érkezett meg Angliába. Oxfordban a filozófus, George Paul professzor fogadta, akivel korábban a melbourne-i egyetemen ismerkedett meg. Segítségével találkozott az oxfordi egyetem professzoraival, akik közül néhánytól portré-érem készítésére kap megbízást. Julian Bickersteth, akit még Adelaide-ből ismert, most a canterburyi érsekségnél érseki esperes. Az ő meghívására megy Canterburybe, és megismerkedik Hewlett Johnsonnal, a népszerűen „Vörös Esperes"-nek nevezett pappal, aki a saját, a felesége és leánya portréját készítteti el vele. Ugyanekkor megbízza Mészárost, hogy a canterburyi katedrális egyik oltárára kisméretű szoborcsoportot készítsen. A téma: a keresztrefeszítés. Mészáros a tervet azonnal elkészíti, és a rajzokat pár hét múlva bemutatja a „Canterbury Katedrális Pártfogói"-nak gyűlésén.

A művész elképzelése szokatlan és eredeti:

„A kereszténység születésének a pillanata az volt, amikor Krisztus, közvetlenül halála előtt, felkiáltott: ‚Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet.' Ebben a pillanatban a zsidóknak a messiásuk elvesztése fölötti gyászán keresztültör egy fénysugár: az új vallás első elismerése a centurio ajkáról, aki térdre esve azt mondta: ‚Ez az ember valóban Isten fia volt'. Ő volt az első nem-zsidó, aki elismerte Krisztus isteni eredetét. Ezért, ez a pillanat volt a keresztény vallás kezdete" – írja naplójában.

Mészáros Andor felfelé néző, győzelmes Krisztust ábrázol, amint Istenhez szól. Balján, a gyertyatartót átölelve a két Mária, Krisztus anyja és Mária Magdolna, gyászukban egymást átkarolva. Jobb oldalon a gyertyatartónak támaszkodva a magába roskadt Szent János. Ez a három alak gyászoló, roskatag, lehajtott fej-

jel. Különleges jelentősége a negyedik alaknak van. A centurio, egyike azoknak, akik Krisztust megölték, felfelé néz, ugyanabba az irányba mint Krisztus. Ő az egyetlen a négy között, aki ebben a pillanatban látomást lát – Krisztus isteni mivoltát. A kereszt alatt két durva katona, ahogy kockát vetnek Krisztus köpenyére; nem is sejtik, hogy fejük felett ebben a percben egy új vallás született meg.

Ennek a tervnek az elfogadtatása sem volt könnyű. Nemcsak a Katedrális Pártfogóinak, akik a szoborcsoport számára a pénzt összegyűjtötték, hanem Fisher érseknek és paptársainak is meg kellett magyarázni a terv szimbolikus jelentőségét. Az érsek először eretnekségnek, istenkáromlásnak nevezte, nyilván mert ez a magyarázat nem egyezett meg az egyház által jóváhagyott változattal. Hetekig tartott a vita, de a művész érvelése végül is győzött, a tervet jóváhagyták. Ekkor került bemutatásra a későbbi *Kálvária-sorozat* első érme, a *Krisztus Pilátus előtt;* a sorozat az érsek jóváhagyásával később a *Canterbury Kálvária* nevet kapta.

Közben Mészáros előtt egyre inkább nyilvánvalóvá vált, hogy Anglia nem az a hely, ahol meg tudna telepedni. Nem a háború utáni általános szegénység riasztotta el, hanem az észrevehetően hideg fogadtatás. „Itt duplán idegen vagyok" – írja – „nemcsak magyar, de ausztrál is." 1950 január közepén visszautazik Ausztráliába, és azonnal hozzáfog a canterburyi oltárszobrok mintázásához. De közben máson is dolgozik, portré-érmekre kap megrendelést, ezekből él, amíg az oltárszobrokat mintázza, és már foglalkoztatják a *Kálvária-sorozat* érmeinek tervei is.

A canterburyi oltár ezüstből öntött alakjai 1950 végén készültek el, és felesége vitte magával őket Angliába 1951 februárjában. Az oltárt júliusban szentelték fel.

A következő évek adják leginkább tanújelét Mészáros Andor művészi sokoldalúságának, annak a tulajdonságnak, amely oly ritka volt az akkori ausztráliai szobrászok között. Számos bronzérmen dolgozott, agyagmodelleket készített, fafaragással foglalkozott, nagy kőszobrot faragott. Az anyag, stílus, elgondolás sokfélesége, akár mintázásban, akár faragásban, nem riasztotta vissza. Kész volt bármit megkísérelni. Ebből az időből származik a következő naplórészlete: „Élvezem az életet, életem minden percét, mert nem vagyok specialista. Öt-hat centiméter átmérőjű éremtől öt méter magas szoborig készítettem műveket, kőből, márványból, fából, bronzból, ezüstből, s még aranyból is, és még ma is kimondhatatlan örömmel kutatom más és más anyagok kifejező tulajdonságait."

Ekkor faragta nagyméretű homokkő domborművét, a *Feltámadás*t egy sydneyi iskola kápolnája számára. Viktória állam 100 éves fennállásának jubileumi érme is ebből az időből származik, s ez idő tájt készítette, nem megrendelésre, hanem saját magának, első nagyméretű, fából faragott szobrát, a *Mennybemenetel*t. Ezt évekkel később egy Viktória állambeli múzeum vette meg. Különös véletlen, hogy ugyanekkor kapott megbízást egy 15 láb magas, fából fara-

gott függő keresztre az adelaide-i Szent Péter anglikán katedrális számára. „Krisztust magát oly módon faragtam ki a keresztből, hogy a test legmagasabb pontja sem magasabb a kereszt felületénél, azt szimbolizálva ezzel, hogy Krisztus és a kereszt egy és ugyanaz . . . A faragás emberfeletti erőfeszítést kívánt, a kereszt méretei óriásiak voltak, úgy éreztem magam, mintha hangya volnék egy nagy fatörzs oldalán."

Az ötvenes évek főleg éremmunkák készítésével teltek. A már említett *Feltámadás* és *Függő kereszt* mellett a *Jézus és Júdás*t faragta márványba, s néhány kisplasztikát mintázott, köztük a *Keresztelő Szent János*t és a *Nemzedékek*et. Otthonának és műtermének építése is lefoglalta ezekben az években. Saját tervei szerint, szokatlan anyagokból, majdnem teljesen saját kezűleg építette meg a házat.

Ebben az időben Mészáros Andor ismertté vált Ausztráliában, s különösen mint éremművészt tartják számon. Ennek köszönhető az 1956-os melbourne-i olimpiai játékok emlékérmének megtervezésére szóló megbízás. Az érmet 12 500 példányban verték, és világszerte ismertté vált. Különösen megkapó naplójában a következő részlet: „Szombaton, 1956. szeptember 22-én megkértek mint az olimpiai emlékérem tervezőjét, hogy Magyarországra, magyar nyelven rádióüzenetet küldjek. Az érem témájáról, a sport szerepéről a nemzetek egymással való viszonyának szorosabbá tételében kellett beszélnem. Lenyűgöző érzés volt, hogy hangomat Magyarországon hallják. Nem vagyok Coriolanus. Imádom szülőhazámat."

Talán ekkor ötlött fel benne *Az emigráns* szobor terve is, amelyet 1959-ben készített el. Ha műveiben önvallomást keresünk, akkor ebben a szoborban találjuk meg legvilágosabban (a szobor a Magyarok Világszövetségének budapesti székházában van). Önvallomás, de saját magával együtt szerte a világon sok százezer emigráns sorsát tükrözi. A mitológiából ismert Janus-szerű kettős szobor szimbolikus tartalmú. Az idős alak nehéz lábakkal áll a múltban, amelyre komoly, szomorú arccal néz vissza. A szobornak ez a fele részletesen kidolgozott, mint ahogy a múlt emlékei is részletesek. A földből kinyúló gyökerek, indák szorosan fonódnak a lábak köré, kötik a múlthoz. A fiatal, előrelépő alak arca és formái elmosódottak, mint ahogy a jövő is, amelybe kilép, elmosódott, ismeretlen. Az ő lábai sem teljesen szabadok a múlthoz kötő gyökerektől. Vajon a fiatal emberre milyen sors vár új hazájában?

Az ötvenes évek végéről származik a Halse Brisbane-i érsek emlékére alapított középiskolai jutalomdíj, a kedves humorral megmintázott *Jézus és az írástudók*, az Ausztrál Tudományos Akadémia *Matthew Flinders* díjérme és még sok más emlékérem és plakett, az utóbbiak között a *D. L. Palmer, a vakok muzsikusa* a melbourne-i Vakok Intézete számára. D. L. Palmer maga ismert, ausztráliai, vak muzsikus volt. „A probléma az volt, hogy a plakettet látók és vakok számára egyaránt érthetővé tegyem." Napokat töltött a vakok intézetében, megfigyelte őket, vázlatokat készített. Olyan erővel képzeli magát a vakok

világába, hogy ő maga is félni kezd a megvakulástól. Végül két kisplasztika oldja fel ezt a félelmet, a *Vak I.* és a megdöbbentő hatású *Vak II.*

Következő nagy köztéri szobra 1960-ban készült el. Négy másik ausztráliai szobrásszal együtt pályázta meg az előző évben a Viktória államban levő Ballarat város által meghirdetett *Shakespeare* versenypályázatot. „Mindig szerettem szobrászversenyeken részt venni. Ezek hozzák fel bennem a legjobb ötleteket. Amint egy pályázat részleteiről értesülök, a képzeletem azonnal megtelik mondanivalóval, formanyelvvel, térbeli elhelyezéssel" – írja Mészáros – „Ebben az esetben a szobor ötlete évekkel előbb fogamzott meg bennem. Egy alkalommal Sydneyben a városi könyvtár előtt mentem el, és megálltam az ott álló, meglehetősen sablonos és fantáziátlan Shakespeare-szobor előtt. Milyen módon ábrázolnám én Shakespeare-t? – gondoltam, és képzeletben már mintáztam is a szobrot. Ezután évekig nem gondoltam rá. Mással voltam elfoglalva. De amikor a ballarati pályázat részleteit olvastam, a régi terv azonnal felbukkant a gondolatomban, és szó sem lehetett arról, hogy más megoldást keressek. Soha ilyen biztos nem voltam afelől, hogy az én tervem lesz a győztes."

A művész abban a pillanatban örökítette meg a színdarabíró színészt, amelyben drámája eljátszása után a közönség elé lép, tapsot és elismerést remélve. „Shakespeare lefelé néz." – írja – „A szobor és a szemlélő között intim kapcsolatot akartam létrehozni. Nagyon sok köztéri szobor felfelé néz, magas talapzaton állva, úgy, hogy a szemlélő csak az állkapocs alját és az ádámcsutkáját látja." Shakespeare műveit nagyon jól ismerte, olvasta angolul is, és sok részletet tudott idézni a magyar fordításokból. A szobor tervezésében három részlet különösképpen befolyásolta, a „VIII. Henrik" előszava, a „IV. Henrik" epilógusa és a „Szentiványéji álom" befejező sorai.

A következő években az iram meggyorsult, egyre több megbízás futott be, Mészáros Andort most már Ausztrália egyik legismertebb és legsikeresebb szobrászaként könyvelik el. „Nehéz volt az út idáig!" – sóhajt fel egy naplójegyzetében. A művészi közélet most már jól ismeri. Megalapítja a „Viktóriai Szobrászok Egyesületét", évekig ő az elnöke. Rendszeresen meghívják rádió- és egyéb előadásokra, iskolákba, egyetemekre, egyesületekbe. Előadásai telt házak előtt zajlanak, humorosak, szellemesek, szokatlan, eredeti ötletekkel teltek.

Népszerűségét bizonyítja számos, ebből az időből származó érem, a *Várostervezési díj,* az *ANZAAS – az ausztráliai és új-zélandi tudományos egyesület* – jutalomérme, a *Kultúrmérnöki díj,* a kedves, szentimentális *Bortermelői díj.* De nagyobb munkákra is érkeznek megrendelések. Elkészül a melbourne-i egyetem zoológiai fakultásának új épületére tervezett bronz dombormű. Az épületet Agar professzorról nevezik el – Mészáros egyik első modelljéről és későbbi bensőséges barátjáról. Nevezetes volt az állatok idegrendszerével kapcsolatos kutató munkája. A dombormű közepe egy idegsejt, amely körül állatok vannak elhelyezve idegrendszerük fejlettségének sorrendjében.

Ezek az évek azonban nemcsak sikert, hanem sok csalódást is hoztak. Az észak-ausztráliai Darwin város új törvényszéki épületére készített domborműve óriási vitát indított el. Valóságos sajtóhadjárat indult meg ellene, egy ideig úgy volt, hogy a domborművet le kell venni az épület faláról. De a támadó cikkek, az újságokban megjelenő levelek lassan elhallgatnak. Az emberek kezdenek hozzászokni a szokatlan ábrázolási módhoz.

Valóban szokatlan volt: Mészáros nem a bekötött szemű Justitia istennőt ábrázolta, egyik kezében mérleggel, másik kezében pallossal. ,,Maga a bíró a mérleg'' – mondja Mészáros –, ,,és aki a bíró előtt áll, nemcsak ítélet alá veti magát, de igazságot, ítéletet kér. A törvény nemcsak büntet, de véd is. A törvény humanizáló aspektusát akartam ábrázolni . . . , hogy várhatnám, hogy Ausztrália, a legtávolabbi és legelszigeteltebb kontinens megértse a mondanivalómat?''

Még nagyobb volt az új ausztrál pénzérmékkel kapcsolatos csalódása. Ausztrália az angol pénzegységekről áttért a tízes számrendszerre, és a kormány 1963-ban versenypályázatot hirdetett az új pénzérmékre. Mészáros ausztráliai motívumokból, tipikusan helyi növényekből és állatokból tervezte meg az érmeket, de nem az ő pályaműve lett a győztes. Később némi vigaszt nyújtott, hogy az elegáns, 20 centes érem megnyerte az ausztráliai ,,nem hivatalos korona'' nemzetközileg meghirdetett pályázatát. Egy San Franciscó-i köztéri kút pályázatára benyújtott terve, *Az Élet kútja* sem sikeres, noha Mészáros maga azt mondta róla, hogy ,,soha ennél jobbat nem produkáltam''. S nem ért el sikert a canberrai Nemzeti Könyvtár falára készített domború-terveivel sem, amelyeket az *Eredet sorozat*nak hívott, s amelyek később mint kisebb méretű plakettek találtak megrendelőkre, magángyűjtemények és egyetemi könyvtárak részére. A művész így ír róluk: ,,Ezzel a munkámmal akartam elérni művészi pályám zenitjét. Ahogy öregszem, ötleteim könnyebben és tisztábban születnek bennem, bár önkritikám is egyre élesebb lesz. Ahelyett, hogy a könyvtár könyvei által nyújtott ‚részlet-tudást' ábrázoltam volna, az egész emberi történelmet és fejlődést akartam megeleveníteni . . . *A gondolat eredete* az ősembert ábrázolja, amint első ízben cselekszik egy deduktív gondolati folyamat eredményeképpen. Elveti a magot, mert megfigyeléseiből levezette, hogy a magból növény lesz, a növény ehető gyümölcsöt fog teremni, és a gyümölcs újabb magot fog szolgáltatni. A nő a gyerekével az ösztönös, nem tudatos állapotot jelképezi, amelyből a férfi ebben a pillanatban lépett ki. Mögöttük a dzsungel mindkét életformának hátteréül szolgál. A másik plakett *A hit eredete*. Mondanivalója világos. Az ember félelemmel és imádattal vett körül olyan jelenségeket, amelyeket nem tudott megmagyarázni. Egy magasabb, láthatatlan lény elképzeléséhez az indítékot talán a villám és a mennydörgés szolgáltatta. ,,Sok ősi nyelvben az istenség neve ténylegesen ‚mennydörgés', s még sok modern nyelvben is isten neve a hangutánzó T, D vagy TH-val kezdődik.'' A plaketten a közelgő megmagyarázhatatlan felső hatalom repülő sas

alakját veszi fel. Az ötletet erre egy negyedik századból fennmaradó judeai érem adta, amelyen Jehova, egy szakállas férfi, sast tart a kezében.

A hatvanas években, különösen az évtized második felében, Mészáros sok munkát készít megrendelés nélkül, csak saját magának. Mintha érezné, hogy sietnie kell. A *Kálvária-sorozat* érmei egymást követik, hat érem készül el a hatvanas években, s az utolsó, a *Cyrenei Simon* 1970-ben. De ezek az évek kisplasztikában is gazdagok. Sorra készül el a *Mihály fia portréja,* a *Pietà,* az *Erőfeszítés,* a *Család, A gondolkodó,* a *Kihívás* a *Nevető nő,* a *Dávid.* Három műve, az *Erőfeszítés, A hit eredete* és a *Vak II.* kerül kiállításra a Budapesten 1971-ben tartott Nemzetközi Kisplasztikai Biennálén.

1972 májusára tervezte magyarországi útját. Április 29-én, az indulása előtti éjjelen szívrohamot kapott, május 1-én meghalt.„Mészáros Andor, aki Viktória államban a Szobrász Egyesületet létrehozta, amelynek éveken át az elnöke is volt, bronzérmeivel és domborműveivel új utat tört Ausztráliában. Több nemzetközi pályázatot nyert velük. Műveit világszerte ismerték" – írta a melbourne-i „Herald" napilap 1972. május 17-én, amikor a művész haláláról értesítette olvasóit.

Özvegyét és két fiát hagyta hátra, de még megérte, hogy élete munkájának a folytatását látta fiaiban. Mindkettő végzett építészmérnök. Az idősebb, Dániel, saját építészmérnöki irodát tart fenn. A fiatalabb, Mihály, aki már 12 éves korában készített érmeket, ma Ausztrália egyik legismertebb szobrásza.

Mészáros Andor halála óta e könyv megírásáig több mint tizenöt év telt el. Ezeknek az éveknek a perspektívájából élesebb és átfogóbb képet alkothatunk magunknak a művész egyéniségéről, művészi törekvéseiről, stílusfejlődéséről, témaválasztásáról – amely utóbbi bizonyos mértékig filozófiáját tükrözi –, mint életében lehetséges lett volna.

Párizsi tanulmányai idején Picasso, Braque és más modern művészek hatására egy ideig absztrakt és kubista kifejezési formákkal kísérletezett, de hamarosan eltávolodott tőlük. Önálló és egyéni utakat keresett, és már kialakult benne egy elképzelés arról, hogy mi fogja követni az absztrakt periódust.

Picassóban és társaiban a XIX. század stílusának lerombolóit látta. Az absztrakt művészek jelentőségéről úgy vélekedett, hogy amint a realitást darabokra szedték, felfedezték az absztrakt építőköveket, amelyekből ez a realitás épült, és felismerték ezeknek az építőköveknek a kifejezőerejét.

Ezen a felismerésen alapul Mészáros Andor stílustörekvése, amelyet ő „új realizmus"-nak* nevezett el. Benne a realitás válik domináns tényezővé, és az absztrakció csupán azt a célt szolgálja, hogy a lényegtelen, nem szorosan a mondanivalóhoz tartozó naturalista elemeket kiküszöbölje, és ezáltal a realitást kiemelje. Maga Mészáros is így határozza meg a célját: „ . . . a jelen periódus

*A kifejezést idézőjelbe tesszük, megkülönböztetésül a művészettörténeti szakirodalomban használt *új realizmus* terminológiától (a szerk.)

absztrakt stílusába akarok beleoltani új értelmet, figuratív munkákon keresztül . . . , melyeknek a formái már természetábrázolók, de a formanyelvük még szintetikus absztrakt".

Mészáros Andor korai műveiben, a *Női fej*ben, a *Tragédiá*ban még semmi nyoma ennek az „új realizmus"-nak. Ez csak későbbi, jóval Ausztráliába érkezése után készült szobraiban ismerhető fel először. Az *Anyaság* és *A sebész* már sejtetik ennek a stílusnak a jeleit, és évekkel az *V. György* befejezése után azt írja: „Mikor ezt a szobrot terveztem, még nem világosodott meg előttem egészen, hogy már az új realizmus formanyelvében gondolkodom. Közel-absztrakt, egyszerű formákat választottam az ábrázoláshoz, csak a legszükségesebbeket, amelyekről a legkisebb részlet sem hagyható el. A formák magukban kifejezés nélküliek, s csak az egészhez, a szobor mondanivalójához való viszonyuk által válnak lényegesekké."

A *Feltámadás* újabb lépéssel közelíti meg Mészáros „új realizmus"-át, s mikor a *Jézus és Júdás*-szobrot 1958-ban befejezte, ezt írta: „Negyven évig kutattam egy formanyelv után és kísérleteztem vele, több-kevesebb sikerrel. Most úgy érzem, hogy ebben a szoborban megtaláltam, vagy olyan közel jutottam hozzá, aminél közelebb már nem fogok jutni egész életemben."

A *Keresztelő Szent János, Az emigráns* ennek a formanyelvnek a további példái. Magától értetődő, hogy alkotói elgondolásait és stílusfejlődését azok a művek illusztrálják legjobban, amelyeket nem megbízásból, hanem a maga számára készített.

Különösen jellemző példa az *Erőfeszítés*. A szobor azokra a síkokra és formákra van redukálva, amelyek az alapvető elgondolás megértéséhez elengedhetetlenek. A hosszútávfutó a verseny végéhez közeledik. Az erőfeszítés legvégső emberi határát látjuk. A lábak ólomsúlyúak, minden lépésnek ezt a súlyt kell leküzdenie. Minden mozdulat fájdalmas, a test csavarulata érzékelteti az erőfeszítést, amely minden lélegzetvételt kísér, a vállak erősen hangsúlyozott helyzete, a hátravetett, majdnem a vállakba süllyedt fej az emberfölötti megerőltetést mutatja. A szobor minden síkja önmagában teljesen absztrakt, és értelmet csak az egészhez való viszonyából nyer.

A *Dávid* az utolsó fejlődési állomás Mészáros formaelképzelésében. A masszív forma, amely anatómiáját meghatározza, csak a lényeget mutatja. A kar és a parittya keretet alkotnak a fej körül, egybefogva a művet. Ezen a kereten belül minden egy irányban rendeződik: a fej, a karok, a kéz egyetlen feszes ívet alkotnak. Dávid figyelme az ellenfélre irányul, minden vonása eltökéltséget érzékeltet. A mű világosan mutatja a szobrász célját; legyen minden vonásnak saját jelentősége, és a formanyelv az érzelmek maximumát fejezze ki. A pillanat drámaisága mellett minden egyéb tulajdonság elvész.

Az ugyanebből az időből származó, megrendelésre vagy versenypályázatra készített szobrok közül némelyek majdnem teljesen naturalista stílusúak (*Shakespeare*, a melbourne-i egyetem *Zoológia* dombormüve), másokban az

„új realizmus" csak letompítva jelenik meg (*Ítélkezés, Az Élet kútja*). De ugyanez látható néhány saját magának készített munkájában is, a *Kihívás*ban, a *Nevető nő*ben, és még néhány, élete utolsó éveiből származó kisplasztikájában.

Mészáros Andor kritikusai sokszor kifogásolták a munkáiban látható stíluskülönbségeket, az egyöntetű stílus hiányát. Maga a művész nem tekintette ezt hibájának. Éppen ellenkezőleg, fontosnak tartotta a stílus hajlékonyságát, hogy a speciális témához vagy környezethez magát a stílust is hozzáhangolja. Megbízásra készített nagy szobrai széles tárgykört öleltek fel, és a környezet sokféleségéhez idomította őket. Erre utal egy naplórészlete: „Gyakran azzal vádolnak, hogy nincs bizonyos speciális művészeti stílusom, nincsenek művészi ‚dogmáim', amelyeken keresztül a műveim révén azonnal rám lehet ismerni. Mindegy, hogy mi az, amit ábrázolni akarok, ami a stílust meghatározza mindig az, hogy mi indított a mű megalkotására. Sokszor szemembe tűnik valaminek a formája, egy fa vagy akár csak egy levél, vagy egy gyönyörű emberi test. Ne rögzítsem meg a természet adta formáját csak azért, mert ma ez nem divatos művészi kifejezésmód? Más alkalommal megkap több formának a kombinációja, egymáshoz viszonyított, vagy egymást kiegészítő tulajdonsága, akár a természetből kölcsönvéve, akár magamban elképzelve. Ilyenkor majdnem szükségszerűen absztrakttá válik kifejezésmódom. Sokszor olyan gondolatok fogamzanak meg bennem, amelyek csak naturalista ábrázolásmódon keresztül ölthetnek konkrét formát. De vannak néha érzéseim, melyeket nem is tudok gondolatokhoz kapcsolni, melyek szavakban nem is fejezhetők ki. Az ilyen érzéseknek a természetes formanyelve ismét az absztrakt. Számomra unalmas, szűk kereteket szabna az, ha egy bizonyos stílushoz kötném magam, vagy ha arra szűkíteném művészetemet, hogy csak gondolatokat vagy csak érzéseket fejezzek ki, vagy ha csak dekorálás volna a célom, ha soha nem térnék el a természettől, vagy soha nem merítenék belőle."

Munkásságának jelentős részét tette ki az éremművészet. Életében közel 1400 érmet és plakettet készített, több mint négyszázat ezekből az Ausztráliába való érkezése utáni négy év alatt. Szívéhez közel állt ez a műfaj, és végigkísérte egész művészi pályáján. Érmeinek, plakettjeinek túlnyomó része megrendelésre készült. Ismert közéleti személyiségek, írók, zenészek, politikai, egyházi, tudományos téren kimagasló egyének portréi, tudományos és sportegyesületek díjai, emlékezetes évfordulókra rendelt érmek és plakettek adják a művek sorát. De sok érmet és plakettet készített saját magának és versenypályázatokra is. Több nemzetközi éremművészeti kiállításon vett részt és nyert díjat.

Telcs Ede tanítványa volt, mestere erősen hatott művészetére. A különbségek mégis szembeötlőek. Eltávolodott Telcs sima, idealizált, XIX. századi ábrázolásmódjától, és szigorúbb, sokszor robusztusabb, egyéni stílust fejlesztett ki, amelyben a hangsúly a modell arcának karakterisztikus, egyéniséget tükröző tulajdonságain van, híven, idealizálás nélkül. Ahhoz, hogy ezt elérje,

meg kellett ismernie modelljének karakterét. Portréi rendszerint három egy-egy órás műtermi ülést vettek igénybe. Az ülések alatt élénk beszélgetést folytatott modelljeivel, más-más témát érintve, míg valami olyan beszédtémát sikerült találnia, amely a modellt láthatóan különösképpen érdekelte és érzelmileg érintette. Beszéltette a modelljét, és éles szemmel figyelte az arc karakterisztikus játékát, a belülről jövő érzelmek változó skáláját és intenzitását, a fejtartást, a szemek kifejező erejét. A modell karakterét ezekben a pillanatokban rögzítette, francia plasztilinból, fekete üveg hátlapon.

Megragadó témáinak széles skálája és a tárggyal kapcsolatos érzéseinek mélysége. Mint ahogy szobraira, érmeire is jellemző a mélyen átgondolt filozófiai tartalom. Vegyük példának az *ANZAAZ*-érmét. Az érem érzékelteti a közel 7000 év alatt végbement tudományos fejlődést a régi Egyiptom piramisainak idejétől a mai rádióteleszkópig. Csupán a hold és a horizont vonala maradt ugyanúgy, míg a világban az ember intellektuális ereje és praktikus képességei ugyanabban az arányban nőttek, amelyben kozmikus fontossága összezsugorodott . . . „Hol a határ?" – kérdezi a művész.

Más példa: a *Kultúrmérnöki díj*. Pókháló, a természet egyik legnagyszerűbb mérnöki teljesítménye mint „híd" két ág között. A háttérben függő híd mint a mérnöki tudomány egyik kiemelkedő eredménye. Az ember a teljesítményeiben gyakran a természettől kapta az inspirációt, és leste el a módszereket.

Éremművészetével Mészáros Andor új utat tört Ausztráliában, ahol addig ezt a műfajt alig ismerték. Ennek tulajdonítható, hogy ausztráliai életének későbbi éveiben, amikor neve már ismertté vált, leggyakoribb témái az éremművészettel kapcsolatosak.

Mit gondolt erről a műfajról maga Mészáros Andor, milyen fontosságot tulajdonított neki életművében? Hogyan mérte fel önmagát mint művészt? Milyennek látta ő, aki mindkét formát művelte, a szobrászat és érmészet viszonyát?

„Mi az éremművészet?" – teszi fel a kérdést egy előadásában – „Egytónusú festőművészet vagy a szobrászatnak egy válfaja? . . . A válaszom: az éremművészet határozottan szobrászat, mégpedig a szobrászatnak legmagasabb rendű, legkifinomultabb formája, végtelen tematikai és formanyelvi lehetőségekkel. Ami a zene keretén belül a kamarazene vagy a költészetben a szonett, az a szobrászaton belül az éremművészet.

És mégis, az éremművészet műfajilag önálló, valahol a festmény sík, kétdimenziós formája és a teljes háromdimenziós szobor között. . . . Míg szobrászati formákat és módszereket tesz lehetővé, fenntartja magának a festészet szabadságát és végtelen lehetőségeit egy alak vagy száz, tájkép vagy az egész univerzum ábrázolására . . . A mintázás körvonalának ésszel felfoghatónak kell lennie, és mélyen kifejezőnek. Ezeken a körvonalakon belül kell a szobrászatnak megvalósítania egyéni, az érzelmek által meghatározott érzékeny mintázását. Ezért kell az érmésznek elkerülnie a perspektíva által megkövetelt rövidüléseket, hogy a körvonal érthető maradjon akkor is, ha a mintázás formái

lekopnak. A gondolat és érzelem finom, kényes egyensúlyát kell a művésznek megteremtenie. A körvonalak adják meg az értelmi részt, a körvonalakon belüli mintázás az érzelmit. Semmilyen más művészi ágban nem olyan fontos ez az egyensúly, mint az éremben."

Mészáros Andor munkái között különleges helyet foglalnak el a *Canterbury Kálvária* érmei, a tizennégy érem, melyek a keresztút tizennégy stációját örökítik meg. A sorozat első darabja, a *Krisztus Pilátus előtt* 1942-ben készült el, s a többi lassan, harminc éven át, nem abban a sorrendben, amelyben a bibliai történet leírja az eseményeket, hanem ahogy a művész meditálásai során a témák gondolatban formát öltöttek. Az esztétikai szépség és érzelmi tartalom tökéletes egyensúlyát találjuk meg ezekben az érmekben. A tartalom szimbolikus. A kálvária egymást követő állomásai Mészáros számára az általános emberi élet állomásait szimbolizálták – az emberi élet megpróbáltatásait, kísértéseit, bukásait, büntetéseit és megváltásait, mindazt, ami része az emberi életnek, az emberi élet normális síkján.

A sorozat minden egyes darabja újabb és újabb tanulmány arra, hogy a hagyományos formát, a kört hogy lehet mindig másfajta kompozícióval kitölteni. A jelenetek úgy vannak beillesztve a kör által határolt térbe, hogy a kör a kompozíció segédeszközeként szerepel.

Mészáros érmeiben ritkán használt vízszintes alapvonalakat vagy horizontot. Többnyire az érem körívét használta fel, alakjai ezen ülnek, fekszenek vagy lépnek, anélkül, hogy azt a benyomást keltenék, hogy bele vannak kényszerítve egy kényelmetlen alakú térbe.

Az érmek naturalista stílusa szembeötlő, különösen ha késői szobraival hasonlítjuk össze. A műfaj természetes kötöttségei, a kör, a lapos dombormű, a színek hiánya, a kis méret, és a mindezekből eredő stiláris és tartalmi sűrítés határt szabnak az absztrakt formáknak. Mészáros szerint ezek a megkötöttségek már magukban elég absztrakciót jelentenek. De mindezeken a megkötöttségeken és stílustulajdonságokon belül érmeiben a mintázás és technika sokoldalúságot mutat. A mintázás néhol feltűnően magas *(Jézus és az írástudók, Keresztrefeszítés)*, másutt egészen alacsony *(Sírbatétel)* és kör alakú kompozícióktól a szögletesig *(Városterv ezési díj)*, erősen figuratívtól *(Kálvária-sorozat)* az erősen szimbolikusig *(Szent Pál megtérése)* terjed.

Mészáros Andor kritikusai gyakran kifogásolták, hogy munkáiban nem utal saját kora nagyobb eseményeire, közvetlen, sürgős, a modern élet által felszínre hozott problémáira. Valóban, Mészáros művészetéből hiányzik a jelenkor körülményeinek, hangulatának divatos idiómákkal való bemutatása. Érdeklődésének fő tárgya egész életében maga az ember maradt, az általános, kortól független emberi sors; és az átfogó, örök érvényű emberi állapotok, a szerelem, a férfi és nő egymásban talált gyönyöre, az anyaság, a szülő és gyermek kapcsolata, fizikai erőfeszítés, vidámság és szomorúság, öröm és bánat, vakság, fájdalom, emigráció, az emberi élet küzdelmei adták témáit.

Az *Anyaság* című szobrában alkalma volt művészi formában kifejezésre juttatni egyik fő meggyőződését, hogy a legfontosabb és legalapvetőbb emberi principium az anya és gyermek kapcsolata. Ugyanez sokkal későbbi években újból kifejezésre talált a *Nemzedékek* egyik kompozíciójában.

A *Fészek*ben a család tagjainak egymásrautaltságát mintázza meg ataviszтikus alakokban, s a férfi ösztönös igyekezetét, hogy asszonya és gyermeke számára támogatást és védelmet nyújtson; erőt, gyengédséget, aggodalmat és az emberek egymásba vetett bizalmát érzékelteti.

Az is jellemző Mészáros Andor művészetére, hogy bár munkában eltöltött életének jelentős része Ausztráliában telt el, műveiben ritkán nyílvánul meg helyi szín. Inkább elvont szemlélője, mint részese volt környezetének. Kivételt csak néhány munkája jelent, köztük az ausztráliai pénzérmek említett terve, témaválasztásában európai kultúrális alapokon állt, mondanivalójában nyilvánvaló az európai múlttal való erős érzelmi kapcsolata. Gondolatait és ötleteit bibliai, vagy európai irodalmi forrásokból merítette.

Műveinek nagy része vallásos tárgyú, jóllehet a szó megszokott értelmében nem volt vallásos. Nem járt templomba, és a formális vallások dogmái keveset jelentettek számára. Munkáinak jelentős részében gondolatait és érzéseit Krisztus alakjával fejezte ki. Krisztus életének mozzanatait az általános emberi élethez szolgáló allegóriaként értelmezte. Jellemzők erre a *Kálvária-sorozat* érmei is, ahol minden egyes darab vallásos tartalmú ugyan, de igazi jelentősége nem a dogmatikus, hanem az általános emberi tartalom.

Mészáros Andor életének sok nehéz és küzdelmes periódusa volt. Felesége, aki egész életén át támasza és küzdőtársa volt, így nyilatkozik róla: „Egész életében nyugtalanul kereső, kutató művész volt, saját művészetének legszigorúbb bírálója. Mindig új tapasztalatokat keresett, mindig többet és többet igyekezett tanulni az életről és művészetről. Építészmérnök volt, szobrász, érmész, festő – kitűnő akvarelleket festett, műtermi szén- és ceruzatanulmányai csodálatosak. Érdekelte a lakberendezés, házát és műtermét saját kezűleg készített bútorokkal rendezte be. Sok találmánya volt, melyeket soha nem szabadalmaztatott – nem volt rá ideje . . . Ha nem a munkájával volt elfoglalva, akkor rajzolt, festett vagy filozófiai munkákat olvasott. A magyar költészetnek élete végéig csodálója és imádója volt, órákig tudott verseket idézni. Sok magyar verset fordított angolra kedvtelésből. Ő maga is írt verseket, rövid színdarabokat, amelyeket a melbourne-i magyar színtársulat gyakran felvett műsorára. Bátyjával évekig versben levelezett.

Soha nem tudott lelkileg belenyugodni, hogy Magyarországtól távol kell élnie. Hosszú évekig tartott, míg legalább annyira vitte, hogy letelepedett és kiépítette maga körül a saját világát, amely nem ausztrál, hanem tipikus magyar világ volt. Szűk világa a műterméből, családjából s néhány közeli barátjából állt.

Ha tehette, magyar zenét hallgatott, szerette Bartókot és Kodályt, a magyar klasszikus írókat, de érdekelte a kortárs modern magyar irodalom is.

Bár új életet kellett kezdenie, gyökerei szülőhazájához kötötték.

Önarcképnek pedig álljon itt Mészáros Andor következő naplóbejegyzése: „. . . A jó művész soha nem állhat meg, állandóan fejlődnie kell, tanulnia kell. Nem elég tehetséggel születni. Önmagát kell az embernek művészi alkotássá formálnia, hogy az, amit ki akar fejezni műveiben, kifejezésre érdemes legyen. Soha nem lassuló folyamatnak kell ennek lennie. Nem az anatómiai tudás, mintázás és egyéb technikai jártasság tesz valakit művésszé, hanem a fejlődőképesség. Ezért azt szeretném kívánni a magam számára, hogy vésővel a kezemben érjen a halál, és utolsó munkám legyen életem legjobb munkája."

Fontosabb kiállítások:

Budapest:
1929 Az Ernst Múzeum csoportkiállítása
1971 Nemzetközi Kisplasztikai Kiállítás
1974 Magyar Nemzeti Galéria: Telcs Ede és tanítványai

Ausztrália:
1942-től folyamatosan kiállított: Melbourne, Geelong, Sydney, Brisbane, Perth, Adelaide városokban és évente szerepelt a Victorian Sculptors Association tárlatain

A FIDEM nemzetközi kiállításai:
1951 Madrid
1953 Párizs
1955 Stockholm
1957 Párizs
1959 Bécs
1961 Róma
1963 Hága
1965 Athén
1967 Párizs
1969 Prága
1971 Köln

Emlékkiállítások:
1972 Melbourne: National Gallery of Victoria
1973 Helsinki: a FIDEM Kiállítás keretében
1974 Melbourne: Munster Arms Gallery
1976 Melbourne: Tom Silver Gallery
1977 Melbourne: Greythorn Gallery
1979—80 Anglia, Canterbury

Mészáros Andor 1932–1939 között Budapesten tervezett épületei:

Lejtő u. 2.
Hankóczi Jenő u. 8/a.
Pasaréti út 111. (ma: 105.)
Udvarhelyi u. 15. (ma: Sodrás u.)
Lotz Károly u. 12—12/a
Pázsit u. 9.

Irodalom:

Semmens Kelman: Andor Meszaros. Melbourne, 1972
Kenneth Scarlett: Australian Sculptors. Nelson kiadó, Ausztrália, 1980

Fontosabb díjak:

1931: Budapest, elismerő oklevél
1951: Madrid, FIDEM kiállítás
1964: Arezzo, Nemzetközi Éremkiállítás díja

Képjegyzék

1. *Tragédia.* Bronz, 1927, 40 cm. 6 számozott példány, magángyűjteményekben

2. *Női fej.* Bronz, 1927, 32 cm. Budapest, Szépművészeti Múzeum

3. *Gyárfás Klári.* Márvány, 1930 k., 40 cm. Budapest, Magyar Nemzeti Galéria

4. *Kálvária-oltár a canterburyi katedrálisban.* Ezüst és fa, 1951, 75 cm

5. *Father James Cheong.* Bronz, 1940, 270 mm. Melbourne East, Szent Péter-templom

6. *Jézus és az írástudók.* Ezüst és bronz, 1956, 70 mm. Vert díjérem

7. *A melbourne-i olimpia emlékérme.* Bronz, 1956, 63 mm. 12 500 példányban vert érem

8. *Hewlett Johnson.* Bronz, 1949, 134 mm. Canterbury, magángyűjtemény

9. *Mészáros Dániel.* Bronz, 1944, 130 mm. A művész hagyatékában

10. *G. A. Paul.* Bronz, 1942, 145×104 mm. Oxford, magángyűjtemény

11. *Anyaság.* Homokkő, 1943, 275 cm. Sydney, King George V. Hospital

12. *A sebész.* Homokkő, 1945, 275 cm. Sydney, King George V. Hospital

13. *V. György.* Márvány, 1946, 275 cm. Sydney, King George V. Hospital

14. *Matthew Flinders* (az Ausztrál Tudományos Akadémia díjérme). Bronz, 1957, 63 mm. Kétoldalas vert érem

15. *Feltámadás.* Homokkő, 1954, 98×366 cm. Sydney, Shore Középiskola kápolnája

16. *Erőfeszítés.* Bronz, 1956, 45 cm. Melbourne, Reserve Bank

17. *Mennybemenetel.* Fa, 1952, 107 cm. Geelong City Museum, Ausztrália

18/a. *A gondolat eredete.* 1967, 200×150 mm. Baja, Türr István Múzeum

18/b. *A hit eredete.* Bronz, 1970, 200×150 mm. Számozott kiadású öntött plakettek. Vert példányok. 100×75 mm. Magángyűjtemények és a budapesti Szépművészeti Múzeum tulajdona

19. *Függő kereszt.* Fa, 1955, 460 cm. Szent Péter-katedrális, Adelaide, Ausztrália

20. *Nemzedékek.* Terrakotta, 1957, 23 cm. A művész hagyatékában

21. *Kútfigura.* Bronz, 1959, 31 cm. 6 számozott példány, magángyűjteményekben

22. *Shakespeare.* Bronz, 1960, 200 cm. Ballarat, a városháza előtti téren, Ausztrália

23. *D. L. Palmer, a vakok muzsikusa.* Bronz, 1959, 140×70 mm. Melbourne, Institute for the Blind

24. *Az emigráns.* Bronz, 1959, 112 cm. Budapest, a Magyarok Világszövetsége székháza

25. *Keresztelő Szt. János.* Bronz, 1958, 49 cm. A művész hagyatékában

26. *Mészáros Mihály portréja.* Beton, 1961, 35 cm. A művész hagyatékában

27. *Pietà.* Belga onyx, 1960, 45 cm. A művész hagyatékában

28. *Levétel a keresztről.* Beton, 1959, 35 cm. A művész hagyatékában

29. *Kutass és alkoss.* Bronz, 1957, 70 mm. Kétoldalas vert díjérem

30. *Sir David Rivett.* Bronz, 1966, 90×60 cm. Melbourne, Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation Head Office

31. *Kultúrmérnöki díj.* Bronz, 1965, 54×54 mm. Vert plakett

32. *Bortermelői díj.* Ezüst, 1962, 64 mm

33. *Ítélkezés.* Bronz, 1964, 335 cm. Darwin, Supreme Court Building, Ausztrália

34. *Zoológia.* Bronz, 1964, 172 cm. University of Melbourne

35. *Dávid.* Beton, 1968, 54 cm. A művész hagyatékában

36. *Ausztrál pénzérmek tervei.* Bronz, 1963. A művész hagyatékában

37. *Vak II.* Bronz, 1960, 27 cm. A művész hagyatékában

38. *Díj az Australian and New Zealand Association for the Advancement of Science* (Ausztrália és Új-Zélandi Egyesület a Tudomány Haladásáért) számára. Bronz, 1965, 70 mm. Kétoldalas díjérem

39. *A fészek.* Beton, 1965, 38 cm. 6 számozott példány, 1 bronzpéldány magángyűjteményben

40. *Az Élet kútja* (pályázati terv). Gipsz, 1965. A művész hagyatékában

41. *Vitorlázórepülők díja.* Bronz, 1961, 126 mm

42. *Várostervezési díj.* Bronz, 1964, 65 mm. Vert érem

43. *A tornász.* Öntött bronz, 1971, 140 mm. A művész hagyatékában

44. *Nevető nő.* Bronz, 1967, 34 cm. 9 számozott példány magángyűjteményekben

45. *Kihívás.* Bronz, 1967, 30 cm. 12 számozott példány magángyűjteményekben

46. *Szent Pál megtérése.* Öntött bronz, 1968. 160 mm. Számozott példányok a londoni British Museumban és magángyűjteményekben

47. *A gondolkodó.* Bronz, 1966, 100 cm. A művész hagyatékában

48. *Vak I.* Bronz, 1959, 41 cm. A művész hagyatékában

49. *Jézus és Júdás* (egész alakos). Beton, 1958, 92 cm. A művész hagyatékában

50. *Kálvária*-éremsorozat. Öntött bronz, 1942–1970, 183 mm. A sorozat a canterburyi székesegyházban és több ausztráliai templomban is megvan.

50/1. *Krisztus Pilátus előtt.* 1942

50/2. *Krisztus elfogadja a keresztet.* 1965

50/3. *Krisztus először esik el.* 1959

50/4. *Krisztus találkozik anyjával.* 1957

50/5. *Cyrenei Simon átveszi a keresztet.* 1970

50/6. *Veronika megtörli Krisztus arcát.* 1963

50/7. *Krisztus másodszor esik el.* 1947

50/8. *Jeruzsálemi asszonyok.* 1955

50/9. *Krisztus harmadszor esik el.* 1966

50/10. *Krisztust megfosztják ruháitól.* 1969

50/11. *Keresztrefeszítés.* 1943

50/12. *Ez az ember valóban Isten fia volt.* 1952

50/13. *Levétel a keresztről.* 1949

50/14. *Sírbatétel.* 1949

A sorozatból számozott vert bronz- és ezüstpéldányok is készültek 63 mm-es nagyságban. Ezek számos magángyűjteményben és múzeumban megtalálhatók a világ minden táján, így a londoni British Múzeum éremgyűjteményében is.

As we stroll in a suburban cemetery in the Australian city of Melbourne, our attention is caught by an unusual gravestone, under the shade of a small tree: a simple block with a bronze plaque affixed to it. The plaque depicts, in sweeping modern lines, the burial of Christ. Underneath, the inscription reads: "He lived to create, and he lives on in his creations." And a name: Andor Mészáros. A melancholy sight, a Hungarian name in an Australian cemetery–though no longer an unusual one. But the inscription arouses our curiosity. Who was Andor Mészáros, where did he come from, what circumstances brought him to these shores? And what are his artistic creations in which he lives on?

Andor Mészáros was, for over thirty years, a unique, intriguing, controversial figure of the Australian art world. His monumental works may be found in a number of Australian cities, his bronze reliefs on the walls of numerous public buildings, cathedrals, schools, hospitals, universities. His medals are highly esteemed possessions of museums and private collections.

Art works–paintings, sculptures, in the same way as books–have a fate of their own. They survive–or fail to survive–the passage of time through their own merits. The life story of the artist who had been responsible for their creation is almost an irrelevant detail. Nevertheless, as in this case it will help us understand how these works had been born, what had been the origin of the thoughts, sentiments, forms which motivated their creation, it is not without interest to follow the life story of the artist.

Andor Mészáros was born in Budapest, on 1st September 1900, the youngest of four, in a typically middle-class family. His father was a successful lawyer, who also regularly contributed articles to newspapers. Art of all kinds –music, painting, literature–formed an essential part of the life of the family. The mother, before her marriage, had shown very promising talent as a sculptress. A scholarship, which she won, would have enabled her to study this art form in Paris. But the opposition of the parents prevailed, and she had to decline the offer of scholarship. In those days, and in her milieu, it would have been unimaginable for a young girl to choose an artistic career, not to mention the idea of living alone in Paris, in the world of the "irresponsible and bohemian" art students. Instead, she married, gave birth to and brought up children, her artistic career nipped in the bud before it had a chance to unfold.

Andor Mészáros's artistic talents manifested themselves very early in life. Barely at primary school, he was already drawing from nature. Members of his

family served as models for his portraits. At high-school he already tried his hand at sculpting, using wax and clay, making portraits of his teachers and class-mates. He became the favourite student of the classics master Reibner. It was he who introduced him to, and awoke in him the love of, classical culture. "One day Reibner talked to me about Diogenes, who reduced his material needs to a bare minimum, in order to make himself similar to the gods, who have no physical needs at all. I felt as if that story expressed my own sentiments which I often felt, though never tried to put into words. The story made a very deep impression on me, and even now, after so many years, I try to adopt the philosophy of Diogenes as part of my way of life," he said, at the age of 69.

Mészáros was 15 when he lost his father. The First World War, which buried an earlier world, had already been raging for over a year. He joined the ranks of those who completed their special school-leaving examination before its time, and enlisted in the Hungarian army. But by the time he reached the front in 1918 the war was over. He was not yet 19 when the family moved to Vienna. It was here that he got his first lessons in sculpting and modelling. His teacher was Willesdorfer, recently returned from Paris. By this time Mészáros was enrolled in the Faculty of Architectural Engineering at the Vienna College of Technology, but his interest shifted more and more toward sculpting and medallion making.

In July 1923, before he obtained his degree in architectural engineering, he moved to Paris, and enrolled at the Académie Julian. His life-style was the same as that of hundreds of other poor art students who studied in Paris at that time. He rented a small room in a cheap little hotel on Rue Bonaparte, which also served as his "studio", in which he modelled small figurines in clay. He became a regular patron of the Café du Dôme, where he made the acquaintance of several Hungarian artists: Marcell Vértes, Sándor Kónya, Imre Kelen. It was also here that he met the young Károly Kernstok (son of the famous painter) who, for a time, let Mészáros use his studio. The Académie Julian gave him little real inspiration, although he acquired here the technical skills for drawing and modelling. His tutors, Bouchard and Paul Landowski, made no deep impression on him. At this time he already had a studio of his own on Rue Boulard, and started off in search of an individual style to suit his own leanings. His teachers at the Académie, and the prevailing trends outside it, led him, for a while, in the direction of the abstract and cubist styles. He became personally acquainted with Picasso and Braque, whose personalities and art made very deep impressions on him. He also came under the influence of Léger, Matisse and Modigliani, but their form-language could not fully satisfy him. He was searching for a style which would embody "timeless and universally valid" qualities, which would transcend all the changing fashions of art. In the proximity of his studio lived József Csáky, who by that time was a successful, acknowledged artist. Csáky endowed him with his friendship, and gave him lessons. All that he ever knew about carving–according to his own admission–he owed to Csáky's instructions.

In 1924 Mészáros returned to Vienna, in order to complete his architectural engineering studies. He obtained his diploma in 1927, and went home to Budapest. He needed another two years of practice to be admitted to the Institute of Architects. He commenced his practical years as a draftsman in the office of the architect, Móric Pogány. After a while, he moved to the office of József Vágó, but by then as an architectural engineer. It was around this time that he visited Ede Telcs, to show him the photographs of some of his work completed in Paris. Telcs had a large studio in Buda, with a smaller one specifically set up for medal-work. It was not the first time that Mészáros visited the studio of Telcs. He had been there once before during one of the summer vacations, when he was still an engineering student in Vienna. The purpose of his visit now was to persuade Telcs to accept him as one of his students. Telcs was not very impressed by the photographs. Mészáros's works reflected a somewhat aimless meandering among the multitude of "isms" prevailing in the contemporary art world, without committing himself to any of them, or achieving some kind of synthesis in a definite personal style. Reluctant at first, Telcs finally agreed to accept him for his student. A decisive step it proved to be, one that marked the beginning of a relationship which went beyond that of tutor and student, and developed into a life-long deep friendship and artistic co-operation. Mészáros has subsequently been responsible for the design of the architectural mounts for many public sculptures made by Telcs.

Soon the two years passed which had been required for Mészáros to be admitted as a member to the Institute of Architects. He was, in fact, fully prepared by then to open an office of his own and commence a career as a practising architect. Telcs too commissioned him more and more to solve the architectural problems of memorials and public monuments. Among others, two well-known public fountains bore witness to their cooperation: the *Széchenyi fountain* and the *Hüvelyk Matyi* (Tom Thumb) *fountain* of Telcs.

1932 was the year of Mészáros's marriage. His first son, Daniel, was born in 1935. During these years Mészáros could devote but little time to sculpting, although he did maintain a studio. His sculptures and medals featured at various exhibitions, and resulted in a few commissions. His work as an architect spanned eleven years. Several buildings, which still exist in Budapest, bear witness to this. In his plans he constantly endeavoured to combine modern building techniques with specifically Hungarian characters. He often included in his designs ornamental sculptural elements.

The European political trends and the approaching war which they foreshadowed filled him with growing alarm. At the advice of Professor Gy. Szekfű, he visited the British Consulate to apply for a visa. Where? Anywhere, the further from the horrors of approaching war, the better. Within two weeks he was granted a landing permit to Australia. He left for London at the end of April 1939, and embarked on a ship to Australia in May, arriving in Melbourne at the end of June.

The first person who offered him help was a lawyer, by the name of Stillman. He introduced him to Stuart McDonald, director of the National Museum and Gallery in Melbourne. He also arranged meetings with several art critics. All these, however, meant scant practical assistance. He arrived in Australia penniless. He could not even think of making a living as a sculptor. He found employment with an architects firm–as a draftsman. In a small rented room he survived on the barest essentials, saving every penny to enable his family to join him as soon as possible. Soon Europe was engulfed in war. Long, lonely months passed, marked by privations, before, at last, his wife and son managed to embark on their journey to unite with him. In the meantime, he had already put out his feelers to see if he could make some prospective clients interested in his medals. From time to time he won a few portrait commissions. He went out of his way to meet people, more and more of them accepted him as their friend. His wife and son arrived on 5th May, 1940. A few weeks later he lost his employment with the architect firm. They did not have enough work to keep him.

It was at this time that he arrived at the first turning point: he made the acquaintance of a well-known Australian painter, Max Meldrum, who sat for a portrait-medallion. Meldrum introduced him to the zoology professor of Melbourne University, Professor Agar, who not only commissioned him to make portraits of himself and members of his family, but at his recommendation he received similar commissions from several other professors of the University. For the first time he was able to make a living from sculpture and provide, if only on a modest scale, for his family. Through Professor Agar he gained an introduction to Canon Maynard, who, in turn, introduced him to a number of other high ecclesiastical dignitaries. This too won him a few commissions, among others the portrait of a Chinese priest, Father James Cheong, which has remained to this day one of his finest portrait-medallions.

His first exhibition in Australia was presented in 1941, and consisted mainly of medallions, together with a few sculptures which he brought out with him from Hungary. The exhibition was opened by the Rector of Melbourne University, Professor Medley. Of the 45 medallions exhibited, 43 had already been made in Australia, among them the portrait of the then Governor of Victoria, as well as those of eight university professors and one bishop. But of the six sculptures exhibited, five had still been made in Hungary–amongst them the *Tragedy,* which was an entry for a Madách memorial competition.

Among the guests at the opening were many high-ranking academic, ecclesiastical and other public personalities, among them Bishop Reginald Halse, who, a few year later, became the Archbishop of Brisbane, and a close personal friend of Mészáros.

The exhibition received very favourable critiques, but brought hardly any financial return. Only one medallion found a buyer. Australia was not yet ready to accept the unusual art of an alien. We find in his diary, dated before the arrival of

his family, the following entry: ". . . to start a new life in a country, the cultural standard of which is way below that of Europe, the language of which one speaks but little, to expect the arrival of one's family, without a clear idea how one can provide for them, is a difficult thing indeed."

The fact was that an artistic vacuum awaited Mészáros on his arrival in Australia. The country had but one noted sculptor, Paul Montford, an Englishman, who settled in Australia at the beginning of the nineteen-twenties, bringing with him the style of nineteenth-century English monumental sculpting. There were one or two lesser known artists who tried to make a living as sculptors. They produced stereotyped, naturalistic portraits, some public monuments, war memorials and only very exceptionally plaques or medallions. Sculptures as adjuncts to public buildings were virtually unknown. Even the technique of bronze-casting was rather primitive. Public or private commissions were few. The European art movements of the twenties and thirties had not yet reached Australia. The all-pervading art trend was still the academism of the late nineteenth century. Australia still considered itself to be closely tied to the Biritish Empire. Everything English was still automatically considered and accepted as the best and most authentic. This attitude was typical not only of art, but also of the general value-judgement and life style. In this atmosphere an artist holding different views had a severe handicap right from the start.

Mészáros, still in the same year, held another exhibition in Sydney. This proved to be more successful than the earlier one in Melbourne. He won several commissions for medallions from the University, and he even brought his family up to Sydney for a short time.

However, suspicion, prejudice and hostility towards aliens had developed and increased in strength in Australia. Australia declared European immigrants "enemy aliens". Without official permission they were forbidden to leave the suburb in which they lived.

It was in 1943 that Mészáros received the commission for his first, large-scale monumental work. Dr. Herbert Schlink, the superintendent of Sydney's King George V Hospital had been searching for quite some time for a suitable artist who could make portrait-medallions of the medical officers of the hospital on their retirement. Mészáros met Dr. Schlink in 1942, and this meeting proved another decisive turning point in his career. Schlink commissioned Mészáros to produce a large number of medallions, and invited him to his home. This was the beginning of their friendship, which lasted over twenty years, right until the death of Dr. Schlink. Three large statues and numerous plaques and medallions were born out of this relationship.

As the very first, he produced the statue called *Maternity* to be erected at the square in front of the hospital. He presented the plaster model, over one metre high, to the governing body of the hospital before the end of the year. It was unanimously accepted. Mészáros commenced the carving of the statue from a

sandstone block weighing 13 tons, in January 1944, at the site, in front of the hospital. It took less than four months to complete it, and was unveiled on 17th May.

The sculpture depicts a young woman, stepping out with a self-assured movement, head raised. In one arm, as if in a protective nest, the newborn, the other arm lowered, in a relaxed position, at the side of the body. The artist resisted the temptation, which usually presents itself when this particular subject is contemplated, to choose a sweetly romantic solution. "He avoided entirely the false cot-romanticism", as one of the critics remarked. The sculpture conveys two very profound, basic ideas to the viewer: pride and confidence. The beauty of the sculpture is captivating, its message obvious–it has inspired two noted Australian poets. And yet, the critics reviewed it rather coolly, without enthusiasm, almost with indifference. Public opinion was divided. Not only the artist was unknown–an alien, but also the form of expression represented a departure from the usual stereotype forms and styles of the nineteenth-century Victorian era, transplanted into Australia as they were, without any change, and which were represented by sentimental, over-embellished sculptures, lacking any discernible message or intellectual content. But it was also vastly different from the abstract form which, at the time of the completion of *Maternity* appeared here and there, and counted–as it still more or less does–"avant-garde".

Before *Maternity* was even unveiled, Mészáros already had in his pocket the commission for his second large-scale work, *The Surgeon.* It came from the same hospital for which *Maternity* had been completed.

It was not an easy task. How can a surgeon be represented in a statue? At the operating table, with a scalpel in hand? For months the solution eluded the artist. He spent week after week in the hospital. He was scrubbed-up and dressed for the operating theatre. Operations follow each other before his eyes. He watches, makes numerous sketches, but somehow the solution, the essential, the characteristic, does not manifest itself to him. Finally, the inspiration arrives one day in an unexpected manner. The patient is already on the operating table, anaesthetised, the personnel: nurses, anaesthetist, assistants, all at their stations, ready for the surgeon. A moment later, the figure of the surgeon appears in the doorway. Young, well-built, he stops, the lines on his face betraying tension, he looks back in the direction from which he came, his fingers fidgeting with his rubber gloves. A hardly perceptible hesitation, a suggestion of uncertainty in his eyes. The whole thing lasts a few seconds. Then he steps to the table with assured, disciplined steps, and commences the operation with steady hands. But the few seconds had been sufficient to provide the inspiration which had eluded the artist for so long. It may have easily remained unnoticed by all the others in the operating theatre, but the eyes of the artist did not miss, having already registered this brief period of fear, hesitation, doubt and uncertainty. Yes, this is what he has to convey with his sculpture. These are the crucial moments, these which contribute to the greatness of the profession in its everyday

task, to conquer the fear, doubt, uncertainty, to accept the responsibility which he, the surgeon, alone has to bear. This brief moment was the birth of *The Surgeon.* The rest: mere technicality.

In the completed sculpture the artist combined all these characteristics, which the momentary observation revealed to his eyes. In the posture of the young surgeon, in the lines of his face as he turns away, all the tensions, doubts, fear, are unmistakably there, to be conquered before he is ready to accept the responsibility for the task awaiting him. Mészáros himself defined his objectives in these words: "I wanted the surgeon to give the impression of an exposed nerve."

The model, when submitted, met with immediate antagonism among the older doctors of the hospital. They recognised immediately the intentions of the message, and they were horrified. "How would our patients have confidence in us, if they discovered that we are afraid?" they said. The Board of Directors unanimously rejected the plan. Thus commenced the fight of the artist for the acceptance of his work. In this, he won the support of the younger members of the medical staff, who showed great enthusiasm for the model. They were no hypocrites. From their daily work they knew only too well the feelings depicted in the sculpture. It was their view which finally decided the fate of the sculpture. A second meeting of the Board of Directors was convened, at which the plan was accepted without alteration.

Carving, out of a sandstone block, started in January 1945, and was completed in eight months. Concurrently, Mészáros executed several portrait commissions, made a bust of Dr. Schlink, and gained a commission to complete a memorial to Archbishop Head *(Sermon on the Mount).* Mészáros's second son, Michael, was born in April 1945. Unveiling of *The Surgeon* took place on 20th November.

Maternity, at its time, was met with indifference. *The Surgeon* was now received with definite hostility. By the critiques in the daily press, and in letters from the public to the editors, the artist was subjected to sharp, and often quite crude, criticism. It was obvious that the basic thought and message of the work has eluded both the critics and the public.

Mészáros was deeply hurt by the hostile attitude, it annoyed him that he had to go to the trouble of explaining what, to him, was quite obvious. But he had no time to answer the critiques at length, as already during the carving of *The Surgeon* he received the commission from the same hospital for a third monument. A new wing, named after King George V, was added to the hospital, which housed the maternity section. The Hospital Board wanted a statue of King George V erected in front of the entrance to the hospital. The statue had to be well over life-size. King George V had been the father of the currently ruling monarch. His other son, the Duke of Gloucester, at the time the memorial was commissioned, was Australia's Governor-General, the personal representative of the king.

The artist made a half-sized plaster model of the planned work, and presented this to the Board of directors in May 1946. The plan was a figure with simple but expressive outlines, delineating very simple geometric planes, with two highlighted details: the face, constructed of minute planes, like a crystal, and the fine expressive hands, with fingers locked in prayer. A significant departure, indeed, from the form-language of the other two statues, or even from those of all previous works of Mészáros. This style, which became characteristic of his works from the 1950s, was already quite well developed in his *Jesus and Judas* statue, became the form-language of a series of small sculptures towards the end of this life, and culminated in his *David*. The artist himself makes the following comment: "The plaster model of the king, in half-size, as was my usual routine, bore the form-language in which I gradually tended to believe. It is close to abstract. Of simple forms only, the essential ones retained, only those which are indispensable to represent the inner thought-contents of the statue, omitting everything that would not contribute to the expression of these thought-contents."

The model is submitted for approval to the Hospital Board of Directors. It is rejected outright. Their decision, together with a photograph, is sent to the Royal Court in England. (In the British Commonwealth it is not permitted to put up a public monument to any member of the royal family without the approval of the reigning monarch.) The telegram conveying the verdict of the Court arrives a few weeks later: the plan is rejected.

It was only a short time ago that the war ended. The only appropriate representation of the monarch would be a soldier-king. But apart from everything else, it would be unimaginable to show him in any other way than in royal regalia, wearing all his decorations, holding a sceptre, or else in uniform, sword drawn, on the back of a rearing steed. This has been the accepted, usual, stereotype form. But how would this possibly relate to a maternity hospital, even if it has been dedicated to King George V? What would it have to do with the purpose of the building? Once more, the artist had to take up the fight against the stereotype, the habitually accepted as well as against inertia and lack of imagination. Once again, he was compelled to explain what needed no explanation. The model of the king, the smooth, simple form, free of embellishments, the bare head, the face expressing deep thought and humility, the hands locked in prayer emphasised the *man,* not the *king.* The message is obvious: faced with the mystery of birth, the wonder of a new life, the king bows his head. But more than this: before illness and death–parts of the everyday life of a hospital–the king too is a mere human, humble, helpless, delivered to fate. These facts accept no privilege, acknowledge no rank. The king humbly bows his head.

Mészáros is received at audience by the Governor-General, to explain the concept, the intellectual and emotional content of his model. The audience was to last 15 minutes. In fact, the artist spent nearly an hour with the Governor-Gen-

eral, and achieved the almost impossible: he won the Governor over to his argument. The plan, supported this time by the Governor-General's recommendation, was re-submitted to the Royal Court, the answer was favourable, the Royal family granted its approval, with one modification. On the original model the hands were locked in prayer. The Royal family wished this to be altered. In the final model, approved after a great deal of debate and explanation, the hands of the king press the sceptre to his chest.

The two-and-a-half metre tall sculpture was to be carved from marble. Mészáros himself travelled to Queensland to choose the block personally in a marble quarry in that state, and to supervise its excavation. He was given one year to complete the sculpture. But during this time he had to attend to numerous other commissions. Carving was strenuous, in the words of the artist in his diary, "These have been weeks when I could only sleep with my swollen wrists dipped in buckets of cold water."

The Duke and Duchess of Gloucester were due to return to England, at the end of their term in Australia, on 10th January 1947. In the morning of that day, as his last official function, the Governor unveiled the statue.

The comments of the critics and the general public were sharper and more vicious than ever. The people of Sydney could not accept a representation of the king in such a manner. The tone of the letters published in the daily papers, if possible, were even cruder and more biased than in the case of *The Surgeon*. Mészáros was deeply hurt by the unfavourable reception.

"It is now almost ten years that I have been in Australia. I have become tired of the never-ending fight against crudeness, against the lack of being understood, against the prejudice to which aliens are subjected here", he writes. He resolved to leave Australia and try his luck in England. As at the time of his first emigration, he decided to go first alone, his family to follow him later. He left in April 1949 on a cargo ship which took only six paying passengers, and arrived in England in June. His contact was George Paul, Professor of Philosophy at Oxford University, whom he first met, years earlier, at the University of Melbourne. Professor Paul introduced him to several professors at Oxford University, and he got a few commissions for portrait medals. Another earlier acquaintance, Julian Bickersteth, whom he had known from Adelaide, is now an archdeacon attached to the office of the Archbishop of Canterbury. He invites Mészáros to Canterbury, and arranges a meeting with Hewlett Johnson, the well-known "Red Dean",who commissions him to make portraits of himself as well as his wife and daughter. At the same time, he asks him to make a plan for a small sculpture group to be part of a side-altar in Canterbury Cathedral. The theme: crucifixion. Mészáros completes a plan at once, and personally submits his sketches to the "Friends of Canterbury Cathedral" who convene a meeting for the purpose. The concept is original and unusual. "The moment, which signified the birth of Christianity was when Christ, immediately before he died,

exclaimed: 'Father, into Thy hands I commend my Spirit.' At that moment, through the gloomy mourning of the Jews over the loss of their Messiah, there breaks through a ray of light: the first acknowledgement from the lips of the centurion, who falls on his knees, and says: 'Truly, this man was the Son of God!' He was the first man who accepted the divinity of Christ. Thus, this moment represents the beginning of the Christian religion," Mészáros writes in his diary.

The composition: the triumphant figure of Christ, His eyes directed heavenward, as He addresses God. On His left, embracing the candlestick the two women: Mary, Christ's mother, and Mary Magdalene comforting each other. On the right, leaning against the other candlestick the dejected figure of St. John. These three figures are crushed under the weight of their sorrow, with heads bent. The fourth figure has a particular significance. The centurion, one of the Roman soldiers who killed Christ, directs his eyes heavenwards, in the same direction as Christ himself. Of the four, he is the only one who has a vision–the divinity of Christ. At the foot of the cross, two crude, brutish soldiers are engrossed in casting lots for the robe of Christ–unaware of the momentuous event above their heads: the birth of a new religion.

It was not easy to gain acceptance of the concept. It needed a strenuous effort to explain the symbolic meaning of the plan, not only to the Friends of Canterbury Cathedral, who made the necessary funds available, but also to Archbishop Fisher and his fellow clergymen. The first reaction of the Archbishop was that the plan was blasphemous–obviously because it was not in conformity with the version approved by the Church. The debate went on for weeks. But at the end the victory went to the artist–the plan was approved.

It was at this time too, that the medallion *Christ before Pilate,* the first of the series which later became known as the *Stations of the Cross* series, and still later, with the approval of the Archbishop, the *Canterbury Series,* was presented. All this time, it became more and more obvious to Mészáros that he would be unable to settle permanently in England. It was not the general post-war poverty which discouraged him, but the cool reception given to him. "Here I am doubly alien," he writes, "not only a Hungarian, but an Australian as well." In mid-January 1950 he returns to Australia, and starts, without delay, the modelling of the altar-pieces. But he has to stop from time to time to do other commissioned work, mainly portrait-medallions, which provide him with his living while the altar-pieces are modelled. And the medallions of the *Canterbury Series* are never far from his thoughts.

The altar-pieces, cast in solid silver, are completed at the end of 1950. His wife takes them personally to England in February 1951. The consecration of the altar takes place in July.

The years that follow bear witness to the great artistic versatility of Mészáros, a quality very seldom found among the Australian sculptors of the time. He executed numerous bronze medallions, modelled in clay, carved in wood and stone.

No problem presented by medium, style, basic concept, whether in connection with modelling or carving, ever made him shrink back. He was ready, at all times, to experiment. An entry in his diary, dating from this time, refers to this: "I derive great joy from life, from every minute of it, because I am not a specialist. My work ranges from medallions, five-six centimetres in diameter, to monumental sculptures measuring five-six metres, of stone, marble, wood, bronze, silver, and even gold, and it is with pleasure that I search, even today, for the expressive properties of a variety of materials."

It was in these days that he carved the monumental sandstone relief, the *Resurrection* for the chapel of a boys' grammar school in Sydney. The commemorative medallion for the centenary of the State of Victoria also originates from this time, as does his first large statue in wood, the *Ascension* carved not on commission but for himself. However, it was later purchased by a gallery in Victoria. It was by coincidence that he gained the commission from St. Peter's Anglican Cathedral in Adelaide for a 15-foot-high, carved, wooden hanging rood. "I have carved the figure of Christ in such a way, that no point of the body has been higher than the surface of the cross, to symbolise that Christ and the cross are one and the same . . . Carving required a super-human effort, the dimensions of the cross appeared enormous, I had the feeling as if I were an ant crawling on the trunk of a tree."

His time during the fifties has been largely taken up by medallion work. Nevertheless, apart from the *Resurrection* and the *Hanging Rood,* the marble sculpture *Jesus and Judas* and several smaller pieces, among them *John the Baptist* and *Generations* originated during these years. He also devoted some of his time to the construction of his house and studio. He built these almost alone, without help, according to his own plans, using all kinds of unconventional materials.

By this time, Andor Mészáros's reputation had become established throughout Australia, and he particularly became known as a medallist. To this may be attributed the commission to design the commemorative medallion of the Melbourne Olympic Games in 1956. 12,500 copies of this medallion were struck, and it became known throughout the whole world. There is a touching remark in his diary in relation to this: "On Saturday, 22nd September 1956, I was asked, as the artist who designed the Olympic medallion, to send a radio message to Hungary, in Hungarian. I talked about the idea depicted in the medal, the role of sport in bringing the peoples of the world closer together. It was an overwhelming feeling that my voice will be heard in Hungary. No Coriolan I am, I love my country!"

Could it be, that it was about this time that the concept of *The Migrant* statue was born in his mind? It was executed in 1959. If we were to search for some kind of self-confession in his works, this sculpture would be the obvious choice (the first bronze is now in the Budapest centre of the World Association of Hun-

garians). Self-confession, but it also symbolises the fate of hundreds of thousands of Hungarian migrants throughout the world. The sculpture, reminiscent of the mythological figure of Janus, has a strongly symbolical content. The side which depicts an old man, shows him with his heavy feet rooted in the past, to which he looks back with a serious, sad expression. This part of the statue is detailed, as the memories of the past are also detailed. The roots and vines emerging from the soil entwine his legs, holding him tightly to his past. The face and figure of the young man, forming the other side, are indistinct, as are the details of the future into which he takes his first step. His legs are not entirely free of the roots which emerge from the past. What will the future be like, that awaits him in his new home?

The end of the fifties saw the prize-medallion (the touchingly humorous *Jesus among the Doctors*) commissioned by a high school to the memory of Halse, Archbishop of Brisbane; the *Matthew Flinders Prize* for the Australian Academy of Science, and numerous other commemorative medallions and plaques, among the latter the *D. L. Palmer, Musician to the Blind* for the Melbourne Institute for the Blind. D. L. Palmer himself was a well-known Australian blind musician. "The problem was to make the plaque intelligible for both blind and sighted people." He spent days in the Institute, observing and sketching. He got himself so deeply involved emotionally, that he developed a fear of becoming blind himself. Finally, this fear was resolved in two small works: first the *Blind I* and the second, the *Blind II,* bizarre in its effect.

His next large monumental public sculpture was completed in 1960. A year earlier he had entered a competition, along with four other Australian sculptors, for a *Shakespeare Monument* for Ballarat, a Victorian country town. "I always enjoyed participating in competitions of this kind. These bring up in me the best ideas. As soon as I read details of conditions, my mind starts immediately to develop the theme, form-language, spatial relations," writes Mészáros. "In this case, the concept of the statue had its origin some years earlier. I happened to walk past the Public Library in Sydney, and stopped to have a closer look at the Shakespeare statue in front of it. I found it rather unimaginative. 'How would I depict Shakespeare?' I thought, and I immediately started, in my mind, to model it. Then I dismissed it from my mind for years. I was busy with other things. But the moment I read the details of the Ballarat competition, the thoughts of years ago immediately resurrected in my mind, and no other design could possibly come into question. I had never before been so firmly convinced that my entry will win."

The artist depicted the actor-playwright at the moment when, at the conclusion of his play, he steps before the curtain, hoping to receive the acknowledgement and applause of the audience. "Shakespeare directs his face downwards," he writes, "as I wanted to create an intimate contact between the sculpture and the spectator. On many public monuments the individual has his

head turned upwards, standing, as he is, on a high pedestal, so that the spectator can see nothing but the base of the jaws and the Adam's apple." He was familiar with Shakespeare's works, had read them in both Hungarian and English, and could quote a great many parts of the Hungarian translations by heart. In planning this sculpture, he was particularly influenced by three details, the prologue of "Henry VIII", the epilogue of "Henry IV" and the concluding lines of "A Midsummer Night's Dream".

In the years that followed, the pace quickened. He was sought out for more and more commissions, acknowledged as one of the best and most successful sculptors in Australia. "It has been a long journey to get here," he remarks, with a sigh, in his diary.

He was deeply involved in The Victorian Sculptors' Society, and for several years was its president. He was regularly invited to give talks on the radio and to hold public lectures elsewhere: at schools, universities and clubs. As his talks were witty, humorous and full of unusual, original expressions they attracted large audiences. His popularity in these years is demonstrated by the number of commissioned prize-medallions, the *Town Planning Award,* the *ANZAAS* (the Australia and New Zealand Association for the Advancement of Science) *Award,* the *Civil Engineering Award,* the sentimental *Wine Growing Prize.* But he gained commissions for larger works too, among them the bronze mural for the recently completed building of the Zoology faculty of Melbourne University. The building has been named after Professor Agar–one of Mészáros's first portrait models, and subsequently one of his closest personal friends. He was famous for his research work into the nervous systems of animals. The centre of the mural is a nerve cell, around which animals follow each other in increasing order of the development of their nervous systems.

It must be mentioned, however, that these years, characteristed by so much successful activity, brought some disappointments as well. His mural *The Judge and the Judged* for the wall of the new Supreme Court building in Darwin, capital of the Northern Territory, was met with fierce criticism, a veritable war broke out in the news media against it. The controversy became so embittered that, for a while, it was feared that the mural might have to be removed from the building. After a while, the hostility abated, the critical articles and public letters disappeared from the newspapers. The public gradually learns to accept the unconventional mode of expression. It was, indeed, unconventional. Mészáros rejects the conventional presentation of the blindfolded goddess Justitia, balancing a set of scales in one hand, holding a sword in the other. "The judge himself is the scales," says Mészáros, "and whoever stands before the judge, not only submits to justice, but asks for justice, demands a verdict. The law not only punishes, but protects as well. I wanted to emphasise the humanised aspects of the law . . . how could I possibly expect that Australia, this most distant and most isolated continent, would understand what I wanted to communicate?"

Even greater was his disappointment over the lack of success of his designs for the new Australian coinage. Australia changed from the old English standard to the decimal monetary units. Mészáros made his designs for the decimal coins to incorporate typically Australian motives, local plants and animals. However, his entry failed to win the competition. Some partial consolation was offered by the success of his elegant 20-cent-coin, which later won the internationally contested competition for an "Unofficial Crown" of Australia. His entry for a competition for a public fountain in San Francisco, *The Fountain of Life,* also failed to win, yet Mészáros himself considered it the best work he had ever produced.

Similarly, his mural plans for the walls of the National Library in Canberra have been unsuccessful. He called them the *Origin Series.* Later, in the form of plaques of smaller scale, many of them found their way into various university libraries and private collections. This is how the artist refers to them: "I intended, with this work, to reach the zenith of my artistic career. As I grow older, my ideas emerge more easily and distinctly in me, although my self-criticism becomes sharper too. Instead of trying to depict the specialised knowledge offered by books in the library, I wanted to illustrate the all-embracing history of evolution of human knowledge."

The Origin of Thinking shows prehistoric man, as he, for the first time ever, acts as the result of a deductive thought-process. He plants a seed, because he deduced by a process of observation and reasoning that a plant will grow from the seed, the plant will produce fruit, and new seeds will be derived from the fruit. The woman, with her child, symbolises the unreasoning, instinctive condition, from which the man has stepped out at this moment. Behind them the jungle provides the background to both of these conditions. Another plaquette is *Origin of Faith.* Its narrative is clear. Man surrounds with fear and awe the phenomena he cannot explain. The starting point to a concept of a higher, invisible being might have been provided by lightning and thunder. "In my ancient tongues the names of deities do have the meaning of 'thunder', and even in some modern languages the name of god starts with the sound-imitating letters of T, D or TH." In the plaquette, the approaching, inexplicable force assumes the form of an eagle. The idea to this has been derived from a Judean medallion from the fourth century, in which Jahveh, a longbearded man, holds an eagle on his arm. In the sixties, especially towards the end of the decade, Mészáros completed a large number of works for himself, without commission, as if having a premonition that he had to hurry, that time was running out. The medallions of the *"Calvary" Series* follow each other in quick succession, six of them completed in the sixties, and the last one, *Simon of Cyrene* in 1970. But these years have also been rich in small works, the portrait of his son *Michael,* the *Pietà,* the *Effort,* the *Nest,* the *Thinker, Challenge, Laughing Woman,* and *David.* Three of his works, *Effort, The Origin of Faith* and *Blind II*, were exhibited in 1971 at the International Small Sculpture Biennial held in Budapest.

He planned his visit to Hungary in May 1972. During the night of April 29, the night before he was due to leave for Budapest, he had a heart attack, and died on 1st May.

"Andor Mészáros, who founded the Victorian Sculptors' Society, of which he was the president for years, broke new ground in Australia with his bronze medallions and reliefs. He won several international competitions with them. His work won him world-wide recognition," commented the Melbourne daily paper "The Herald" on 17th May 1972, when it announced the death of the artist.

He left behind his widow and two sons. He lived to see the continuation of his life's work in his sons. Both are qualified architects. The older son, Daniel, has his own practice as an architect, the younger, Michael, who made his first medallions at the age of 13, is today one of the best-known sculptors of Australia.

Since the death of Andor Mészáros to the time this book is written, more than a decade has elapsed. With the perspective of this period we are able to gain a sharper and more comprehensive picture of his personality, his artistic ideas, his stylistic development, the choice of his subject matter–which, to some extent, reflect his personal philosophy–than would have been possible during his lifetime. During his sojourn in Paris, he came under the influence of Picasso and Braque, and for a while experimented with abstract and cubist styles, but soon turned away from these. He set out on his own road, and already at that time he developed his view as to the direction art will take after the end of the abstract period. He considered Picasso and his followers to be responsible for the demolition of the styles of the 19th century. He thought that the significance of the abstract artists lay in the fact that, as they had dissected reality, they discovered the abstract parts of which reality was made up, and recognized the expressive qualities of these component parts. It was this realization, upon which Andor Mészáros's stylistic objectives rested, which he called "New Realism"*. In this, realism is the dominant factor, and abstraction is used solely to the extent of eliminating the unimportant details, those which would make no direct contribution to the message of the work, and by these omissions to highlight the significant realistic elements. Mészáros himself has this to say about his aim: . . . "I want to instil into the contemporary abstract styles a new meaning through basically figurative works . . . the forms of which are already nature-imitating, representative, but the form-language of which is still synthetically abstract."

In the early works of Mészáros, in his *Female Portrait,* in *Tragedy,* there is no trace of this "New Realism". It is only much later, long after his arrival in Australia, that it is first detected in his sculptures. His *Maternity* and *The Surgeon* already let one sense the presence of this style, and some years after he com-

* We put this term between quotation marks, to distinguish it from the *new realism* as used in the terminology of art-historical literature.

pleted *George V* he has this to say: "When I planned this sculpture, it was not quite clear to me that I had already been thinking in terms of new realism. I chose near-abstract, simple forms for the presentation, only the essential, from which nothing could be left out. The component parts in themselves are without expression, and only gain significance through their relationship to the whole, to what the sculpture tries to convey to the viewer."

The *Resurrection* goes a step closer to the "New Realism" of Mészáros, and when he finished his *Jesus and Judas* in 1958, he writes: "For the last forty years I have been searching for a form-language, and have experimented with it, with more or less success. I have now the feeling that I have, at last, found it in this sculpture, or have approached it so closely that I shall not be able ever to get closer in my life." *John the Baptist, The Migrant* are further examples of this form-language. As one would logically expect, those works illustrate his creative conceptions and stylistic development best which he did for himself, without being commissioned.

A particularly striking example is *The Effort.* The sculpture is reduced to those planes and forms, which are indispensable for the understanding of the basic idea. The long distance runner is nearing the end of the race. We sense the absolute limit of human endurance. The feet feel like lumps of lead, every step has to conquer these weights. Every movement is sheer torture, the twisted body conveys the effort which is the cost of every gasp of breath. The strongly exaggerated position of the shoulders, the head, thrown back, almost sunk between the shoulders, all create the sensation of superhuman effort. Every plane of the sculpture is, in itself, abstract, and it is only through its contribution to the whole that it becomes meaningful.

David represents the final step in the development of Mészáros's form-ideal. The massive form which determines its anatomy shows the bare essentials. The arm and the sling enclose the head in a frame, condensing, holding the work together. Within this frame everything is arranged in a single direction; the head, the arms, the hand create a single, tense arc. David's whole attention is directed at his adversary, every line signifies determination. The sculpture's intentions are clearly illustrated: let every line have its own significance to lift the emotional content to its maximum height. The dramatic character of the moment lets everything else fade into insignificance.

Of the commissioned works, or those intended for competitions during the same period, the style of some is entirely naturalistic (*Shakespeare,* the *Zoology* mural for Melbourne University) in some others the "New Realism" is present in a subdued form only *(The Judge and the Judged, The Fountain of Life).* But the latter may be seen also in some of his works which he made for himself, in *Challenge,* in *Laughing Woman* and a few other small sculptures made towards the end of his life.

He was often criticised for his lack of stylistic consistency and the large variety

of styles shown in his work. The artist himself never considered this to be a shortcoming. Quite to the contrary, he thought it very important to let the style be flexible, to be able to adapt the style to any special environment, to tune it to any particular theme. His monumental sculptures for which he won commissions embraced a wide range of subject matter, and had to be adapted to a variety of environments. He makes reference to this in his diary: "I am often accused of a lack of artistic 'dogmas' by which I could be readily identified in my works. Regardless of what it is that I want to represent, it is always what induced me to create the work that determines the style I employ. Often it is a particular form that caught my eye, a tree, or merely a leaf, or a beautiful human body. Should I shirk from reproducing its form as nature created it, just because this is an unpopular artistic style nowadays? At some other time, I am impressed by several forms combined, their interrelationship, enhancing each other's qualities as they complement each other, whether borrowed from nature, or just created in my imagination. In such cases, almost by necessity, I turn to abstract modes of expression. There are times when thoughts are born in my mind which can only be given concrete form in a naturalistic style. But it happens sometimes that I have feelings which I cannot even link to thoughts, or which defy verbal expression. Inevitably, the form-language to convey these can again be nothing but abstract. I would find it boring, it would impose a narrow constraint on me, if I agreed to adopt a uniform style, or if I confined my art solely to expressing thoughts or sentiments, or mere decoration would be my aim, I would never distance myself from nature, or never draw from it."

Medallions represent a significant proportion of his artistic output. Throughout his life he made over 1400 medallions and plaques, more than 400 of them in the four years immediately after his arrival in Australia. This art form was always close to his heart, and accompanied him through his entire career. The majority of his medallions and plaquettes have been commissioned. Portraits of noted personalities, writers, musicians, political, ecclesiastical notabilities, prizes and awards for scientific and sport associations, make up this output. But he produced a considerable number just for his own pleasure, or to be entered at various competitions. He participated and won prizes in several international exhibitions.

He had been a pupil of Ede Telcs, and his tutor had a strong influence on his art. Yet, there are quite conspicuous differences. He departed from the smooth, idealised style of Telcs, which stood firmly in the nineteenth century, and developed a stricter, sometimes more robust, individual mode of modelling, in which the emphasis was on the unique properties of the face of the sitter, on the characteristics which mirrored the personality, truly, faithfully, without idealisation. To achieve this, he had to penetrate below the surface, to reach down to the inner character of his model. His portraits usually required three sittings, an hour or two each. During this time he conducted vivid conversation with his model,

touching upon one topic after another, until he managed to find one, which was obviously of particular interest to his model, and to which he reacted emotionally. He made his model talk, and watched, with sharp eyes, the characteristic movements of the face, the play of its lines, the changing level of intensity of feelings emerging to the surface, the expressive power of the eyes. He fixed the character of the model from these moments, using pliable French plasticine on a black glass background. The broad scale of his themes is impressive, as is the depth of his feelings in relation to his subject matter. As in his sculptures, in his medallions too, the most characteristic property is the deeply thought-out philosophic content.

Let us take, for our example, the medallion commissioned by *ANZAAS*–Australia and New Zealand Association for the Advancement of Science. The medal conveys the development of science spanning something like 7000 years, from the era of the pyramids of ancient Egypt to the radio telescopes of our present time. Only the moon and the line of horizon remain the same, while in the world the growth of man's intellectual power and practical capabilities are matched only by the decline of his cosmic importance . . . "Where is the limit?" asks the artist.

Another example: the *Civil Engineering Prize*. The cobweb, one of nature's most wonderful engineering feats, as a "bridge" between two twigs. In the background, the hanging bridge, one of the outstanding achievements of civil engineering. Man, in his search for technical solutions has often derived his inspiration and methods from nature.

As a medallist, Mészáros has opened up new ground in Australia, where this art form had been virtually unknown. This is why, in his later years, when his reputation had already been well established, he most frequently chose medallion art as the topic of his addresses.

What did Mészáros himself think of this art form, what importance did he attribute to it as part of his artistic career? By what standards did he evaluate himself as an artist? Having had experience in both art forms, how did he see the relationship of sculptures in the round to medallions? "What is the nature of medallions?" he puts the question in one of his lectures, "monochrome painting, or a type of sculpting? . . . My answer is: medallion-making not only represents a form of sculpture, but it is the highest, most refined form of it, possessing limitless possibilities of subjects as well as form-languages. What chamber music is in relation to music generally, or the sonnet to poetry, is the art of the medallion to sculpture.

"And, in spite of this, medallion making is an art form in its own right, somewhere between the two-dimensional painting and the three-dimensional sculpture in the round . . . While permitting the use of the various forms and methods of sculpture, it reserves for itself the freedom and endless scope of painting, to depict one figure or a hundred, a landscape or the entire universe . . . The out-

line of the modelling must remain intellectually meaningful, as well as highly expressive. The artist has to execute within these outlines his unique, individual, emotionally appealing, sensitive modelling. It is for this reason, that the artist must avoid any foreshortening as demanded by the perspective. He has to ensure that the outlines remain meaningful even after time has worn away the contours of the modelling. A delicate balance has to be established between the intellectual and emotional contents. Generally, the outlines convey the intellectual, the modelling within the outlines the emotional content. No other art-form relies on this fine balance more than the art of medal making."

The medallions of the *Canterbury Series,* the fourteen medals which represent the fourteen stations of the Cross, occupy a very special place in the lifework of Andor Mészáros. The first of the series, *Christ before Pilate,* was completed in 1942. The others followed slowly, one by one, over the next thirty years, not in the order of events as described in the Bible, but as the thoughts took form in his mind in the course of his meditations. One finds a perfect balance of aesthetic beauty and spiritual content in these medallions. The narrative is symbolic. For Mészáros, the successive stations of the Cross symbolised human life, its trials and tribulations, temptations, falls, retributions and salvations–all that is part of the overall human condition, on the normal level of human life.

Each piece in the series is a further illustration of the way in which the conventional form, the circle, may be filled with a variety of compositions. The events which they represent are placed into the space bounded by the circle in such a way that the latter is actually utilised to complement the composition. Mészáros very rarely used horizontal lines in his medals. In most of them he utilised the circular outline as part of the composition. It is on this outline that his figures sit, or stand, without giving the impression that they have been forced into an uncomfortable space confined within the circular outline.

The naturalistic style of these medallions is unmistakable, particularly in comparison with his sculptures towards his latest period. The natural constraints of this art form, the circle, the low relief, the absence of colours, the small size, and all the necessary condensation of style and content, set a limit to abstraction. According to Mészáros, all these limitations in themselves already represent a kind of abstraction. In spite of all these, and given all these constraints, we find in his medallions a high degree of versatility of modelling techniques. In some of them the relief is quite high *(Jesus among the Doctors, Crucifixion)* in others rather low *(Burial).* The outline varies from circular to rectangular *(Town Planning Prize),* the style from strongly figurative *("Calvary" Series)* to symbolic *(Conversion of St. Paul).*

Mészáros has been criticised by some, that in his work no reference is made to significant events of his time, to direct, immediate, topical issues emerging from modern times. True, reference to present-day conditions and moods,

presented through fashionable idioms, are almost completely absent from Mészáros's work. Throughout his life, Man has remained the focal point of his interest, the overall human condition, independent of historical periods. Love, the delight men and women find in each other, motherhood, the relationship between parent and child, physical effort, joy and sorrow, suffering, blindness, emigration, victories and defeats, provide his topics.

His sculpture, *Maternity,* gave him an opportunity to express one of his fundamental convictions that the most important basic human principle is given in the relationship of mother to child. The same principle found expression in a much later composition, *Generations.* In *The Nest* he presented, using atavistic figures, the interdependence of members of the family, the endeavour of the male to provide protection and support to his female and child: it conveys sentiments of strength as well as gentleness, care for, and trust in each other.

It is also a peculiar characteristic of Mészáros's art, that although a significant span of his life was spent in Australia, it was only seldom that local colour contributed to his work. He was a detached observer rather than active participant of his environment. There are only a few exceptions from this, among them the designs for the Australian decimal coinage, mentioned earlier. In his choice of subject matter, his legs stood firmly on European soil, his works clearly reflect his strong emotional ties to European cultural traditions. His thoughts and ideas stemmed from biblical or European literary sources.

The topic of many of his works is religious, although, in the conventional sense of the word, he had never been religious. He was not a church-goer, and the dogmatic tenets of formal religions offered no meaning to him. In a significant proportion of his works he used the figure of Christ as a carrier of his own thoughts and feelings. The various episodes in the life of Christ he regarded as allegories of overall human life. This is characteristic of the individual medals of the *Stations of the Cross Series,* every one of which has a religious subject, but of which the true significance is not its dogmatic, but its overall human content. Andor Mészáros's life had many periods of hardship and struggle. His wife, who, for a lifetime, has been his unfailing companion, partner and support, has this to say about him: . . . "All his life as an artist he was a restless seeker and experimenter, the strictest critic of his own art. He was forever looking for new experiences, he never stopped learning more and more about life and art. He was an architect, sculptor, medallist, painter–he produced excellent watercolours, his studies in pencil and charcoal are outstanding. His interests extended to interior decorating, he filled his house and studio with furniture made with his own hands. He had many original inventions, which he never patented–never had the time for it. When he was not busy with his work he painted, or read–literature, philosophy. Throughout his life he remained an admirer and lover of Hungarian poetry, which he could recite from memory for hours. He translated numerous Hungarian poems into English, just for his own enjoyment. He too

wrote poetry as well as short plays, some of which were performed by the Hungarian theatre company in Melbourne. For years he corresponded with his brother in verse.

"He could never reconcile himself to the fact that he had to live far away from Hungary. It took him long years to at least make a permanent home and build up around himself his own little world, which was not an Australian, but a typically Hungarian world. His immediate environment consisted of his family and a few close friends. Whenever he had the opportunity, he listened to Hungarian music, he was fond of Bartók and Kodály, he was familiar with Hungarian classical literature, but contemporary Hungarian writers interested him also.

"While he had to build a new existence, his roots remained firmly in Hungarian soil." As a self-portrait, let us quote this–almost prophetic–detail from his diary: . . . "The good artist must never stop. He has to continue his development all the time, his learning process may never cease. It is not enough to be born with talent. One has to make oneself into a piece of art, so that whatever one wants to express with his art should be worthy of expression. This must be a neverending process, one that must never lose momentum. It is not the knowledge of anatomy, the possession of modelling technique or other technical skills which make one an artist, but the potential to develop. Therefore, if there is one thing I wish for myself, it is that I may die with chisel in hand, and that my last work may be my best ever."

Major Exhibitions

Budapest:
1929 Ernst Museum, group exhibition
1971 International exhibition of small sculpture
1974 Hungarian National Gallery: Ede Telcs and pupils

Australia:
successive exhibitions from 1942: in the cities of Melbourne, Geelong, Sydney, Brisbane, Perth, Adelaide, and annually at the Victorian Sculptors' Association

International exhibitions of FIDEM:
1951 Madrid
1953 Paris
1955 Stockholm
1957 Paris
1959 Vienna
1961 Rome
1963 The Hague
1965 Athens
1967 Paris
1969 Prague
1971 Cologne

Memorial exhibitions:
1972 Melbourne: National Gallery of Victoria
1973 Helsinki: Memorial Exhibition Arranged by FIDEM
1974 Melbourne: Munster Arms Gallery
1976 Melbourne: Tom Silver Gallery
1977 Melbourne: Greythorn Gallery
1979–80 England, Canterbury

Buildings in Budapest designed by Andor Mészáros 1932–1939:

Lejtő u. 2.
Hankóczi Jenő u. 8/a
Pasaréti út 111. (today: 105)
Udvarhelyi u. 15. (today: Sodrás u.)
Lotz Károly u. 12–12/a
Pázsit u. 9.

Literature

Kelman Semmens: Andor Meszaros, Sculptor. Melbourne 1972
Kenneth Scarlett: Australian Sculptors. Thomas Nelson, Australia Pty. Ltd. 1980

Major Prizes and Awards

1931: Budapest, Honourable Mention, Francis Joseph Prize
1951: Madrid, FIDEM International Medallion Exhibition, Highest Award
1964: Arezzo, International Medallion Competition, Purchase Prize

List of Illustrations

Statues and Bas-Reliefs

1. *Tragedy.* Bronze, 1927, 40 cm. Six numbered copies. The Artist's Estate and private collection

2. *Female Portrait.* Bronze, 1927, 32 cm. Museum of Fine Arts, Budapest

3. *Clara Gyárfás.* Marble, (about) 1930, 40 cm. Hungarian National Gallery

4. *Calvary Altar.* Silver and wood, 1951, 75 cm. Canterbury Cathedral, England

5. *Father James Cheong.* Cast bronze, 1940, 270 mm. Melbourne East, St. Peter's Anglican Church

6. *Jesus amongst the Doctors.* Silver, 1956, 70 mm. Struck bronze prize medal

7. *Melbourne Olympic Commemorative Medal.* Bronze, 1956, 63 mm. Struck medal, 12,500 editions

8. *Hewlett Johnson.* Cast bronze, 1949, 134 mm. Canterbury, England, private collection

9. *Daniel Mészáros.* Cast bronze, 1944, 130 mm. The Artist's Estate

10. *G. A. Paul.* Cast bronze, 1942, 145×104 mm. Oxford, England, private collection

11. *Maternity.* Sandstone, 1943, 275 cm. King George V Hospital, Sydney

12. *The Surgeon.* Sandstone, 1945, 275 cm. King George V Hospital, Sydney

13. *King George V.* Marble, 1946, 275 cm. King George V Hospital, Sydney

14. *Matthew Flinders* (Prize medal of the Australian Academy of Science). Bronze, 1957, 63 mm. Two-sided struck medal

15. *Resurrection.* Sandstone, 1954, 98×366 cm. Sydney, Shore Grammar School Chapel

16. *The Effort.* Bronze, 1965, 45 cm. Reserve Bank, Melbourne

17. *Ascension.* Wood, 1952, 107 cm. Geelong City Museum, Australia

18/a. *The Origin of Thinking.* 1967, 200×150 mm

18/b. *The Origin of Faith.* Bronze, 1970, 200×150 mm. Cast plaques in numbered copies
The same, struck, 100×75 mm. In private collections and (a) in Budapest, Museum of Fine Arts, (b) Baja, Türr István Museum

19. *Hanging Rood.* Wood, 1955, 460 cm. St. Peter's Anglican Cathedral, Adelaide, Australia

20. *Generations.* Ceramic, 1957, 23 cm. The Artist's Estate

21. *Fountain Figure.* Bronze, 1959, 31 cm. Six numbered copies, in private collections

22. *Shakespeare.* Bronze, 1960, 200 cm. City of Ballarat, in front of Town Hall, Australia

23. *D. L. Palmer, Musician of the Blind.* Bronze, 1959, 140×70 mm. Melbourne Institute for the Blind

24. *The Migrant.* Bronze, 1959, 112 cm. World Association of Hungarians, Budapest

25. *St. John the Baptist.* Bronze, 1958, 49 cm. The Artist's Estate

26. *Portrait of Michael Mészáros.* Concrete, 1961, 35 cm. The Artist's Estate

27. *Pietà.* Belgian onyx, 1960, 45 cm. The Artist's Estate

28. *Descent from the Cross.* Concrete, 1959, 35 cm. The Artist's Estate

29. *Search and Create.* Bronze, 1957, 70 mm. Prize Award, struck two-sided medal

30. *Sir David Rivett.* Bronze, 1966, 90×60 cm. CSIRO, Melbourne (Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation Head Office)

31. *Civil Engineering Award.* Bronze, 1965, 54×54 mm. Struck plaque

32. *Winegrowers' Prize.* Silver, 1962, 64 mm

33. *The Judge and the Judged.* Bronze, 1964, 35 cm. Supreme Court Building, City of Darwin, Australia

34. *Zoology School Mural.* Bronze, 1964, 172 cm. University of Melbourne

35. *David.* Concrete, 1968, 54 cm. The Artist's Estate

36. *Designs for the Australian Decimal Coinage.* Bronze, 1963. The Artist's Estate

37. *Blind II.* Bronze, 1960, 27 cm. The Artist's Estate

38. *ANZAAS Award* (Australia and New Zealand Association for the Advancement of Science) Bronze, 1965, 70 mm. Two-sided struck prize medal

39. *The Nest.* Concrete, 1965, 38 cm. Six numbered copies, one bronze cast in private collection

40. *Fountain of Life* (competition entry). Plaster for bronze, 1965. The Artist's Estate

41. *Gliders' Award.* Bronze, 1961, 126 mm

42. *Town Planning Award.* Bronze, 1964, 65 mm. Struck medal

43. *The Gymnast.* Cast bronze, 1971, 140 mm. The Artist's Estate

44. *Laughing Woman.* Bronze, 1967, 34 cm. Nine numbered copies, in private collections

45. *Challenge.* Bronze, 1967, 30 cm. Twelve numbered copies, in private collections

46. *Conversion of St. Paul.* Cast bronze, 1968, 160 mm. Numbered edition, London, British Museum and private collections

47. *The Thinker.* Bronze, 1966. 100 cm. The Artist's Estate

48. *Blind I.* Bronze, 1959, 41 cm. The Artist's Estate

49. *Jesus and Judas* (full figure). Concrete, 1958, 92 cm. The Artist's Estate

50. *Stations of the Cross* (medallion series). Cast bronze, 1942–1970. 183 mm. Numbered edition. Canterbury Cathedral, England, and in various churches and cathedrals in Australia

50/1. *Christ before Pilate.* 1942

50/2. *Christ Accepts the Cross.* 1965

50/3. *Christ's First Fall.* 1959

50/4. *Christ Meets His Mother.* 1957

50/5. *Simon of Cyrene Takes the Cross.* 1970

50/6. *Veronica Wipes the Face of Christ.* 1963

50/7. *Christ's Second Fall.* 1947

50/8. *Women of Jerusalem.* 1955

50/9. *Christ's Third Fall.* 1966

50/10. *Christ Disrobed.* 1969

50/11. *Crucifixion.* 1943

50/12. *Truly, this Man was the Son of God.* 1952

50/13. *Descent from the Cross.* 1949

50/14. *The Burial.* 1949

Of the Series, numbered editions, 63 mm in diameter struck in silver and bronze are held in private collections and museums throughout the world, including the full series in the British Museum, London, and the National Galleries of Melbourne, Adelaide and Canberra in Australia

Képek

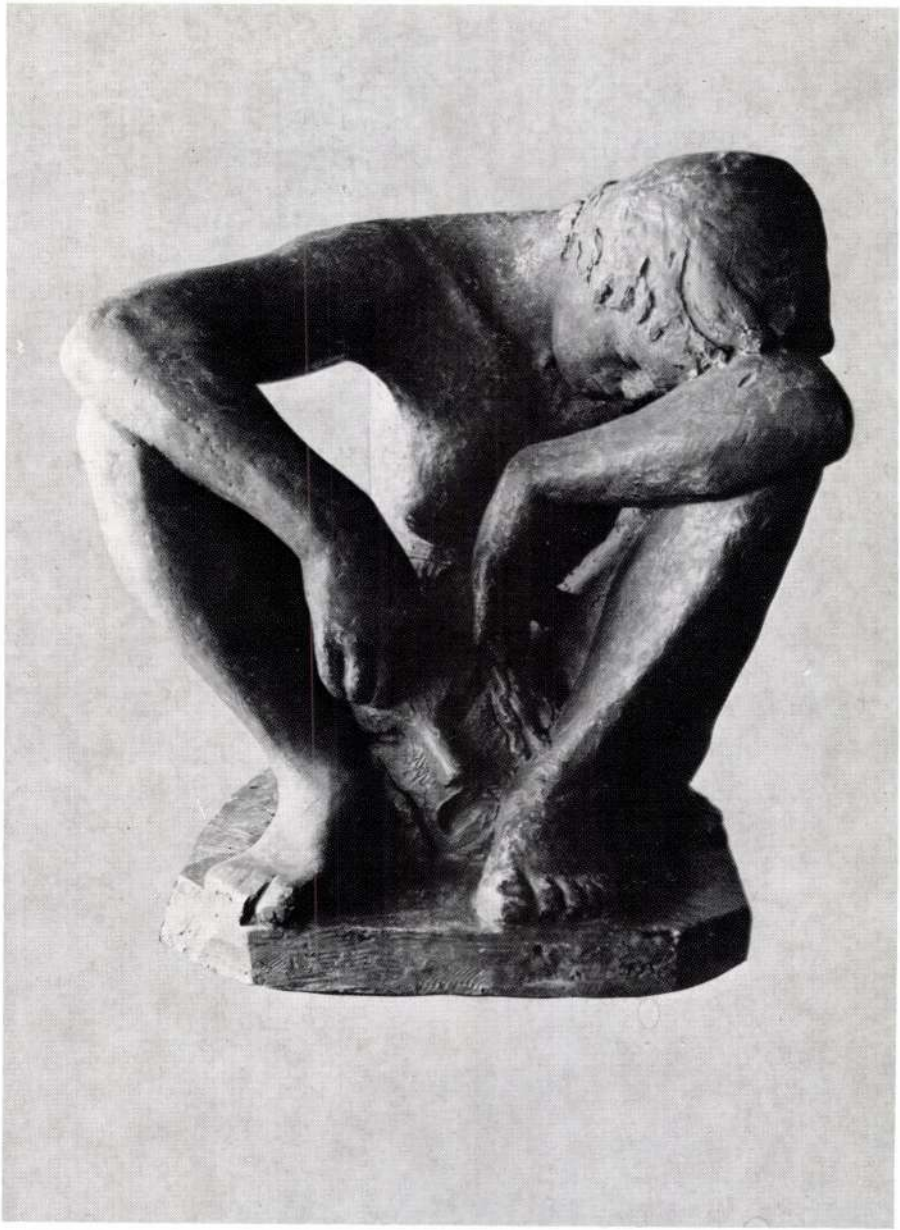

1

2

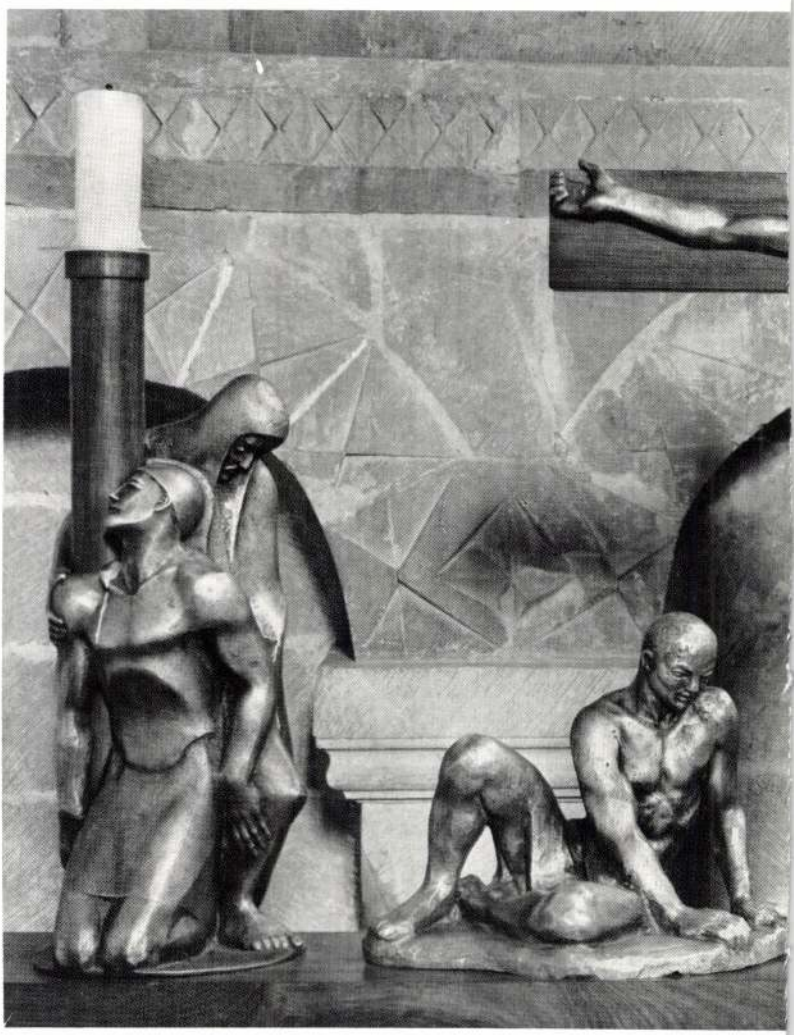

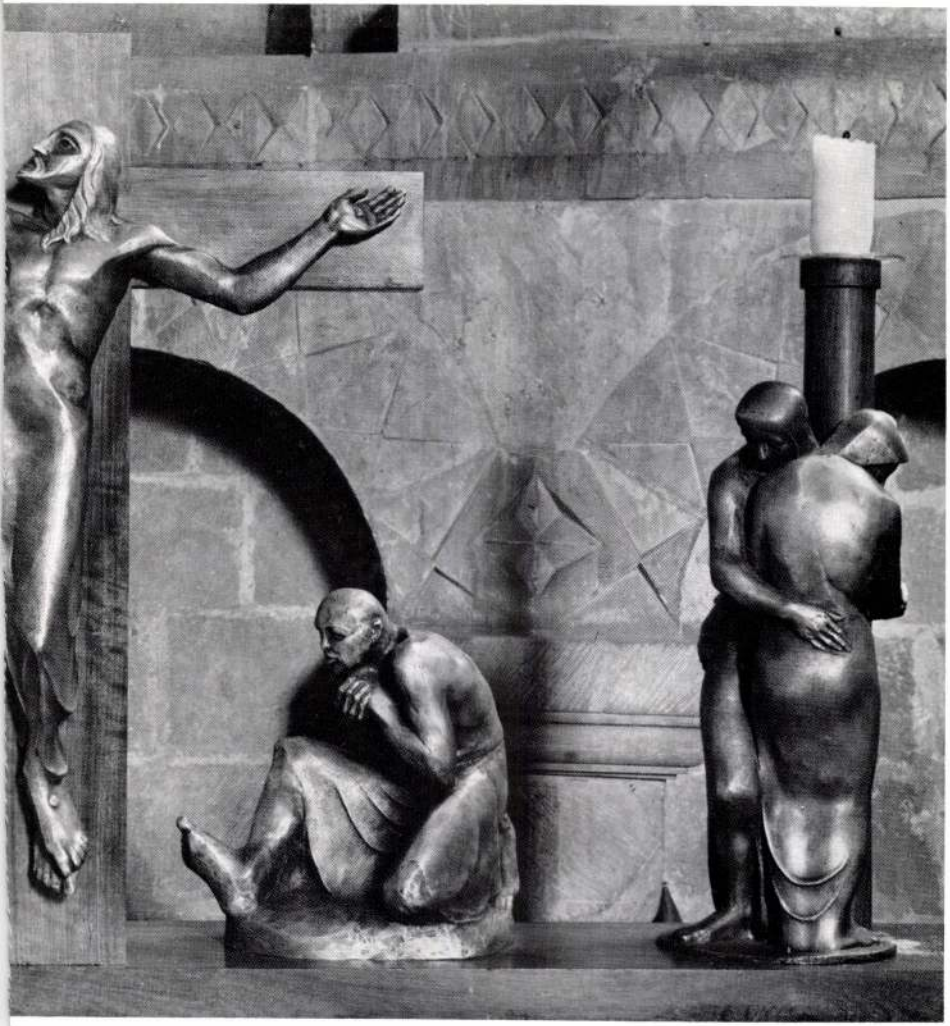

4

FATHER
JAMES
CHEONG
1940.

5

JESUS
AMONGST
THE
DOCTORS

6

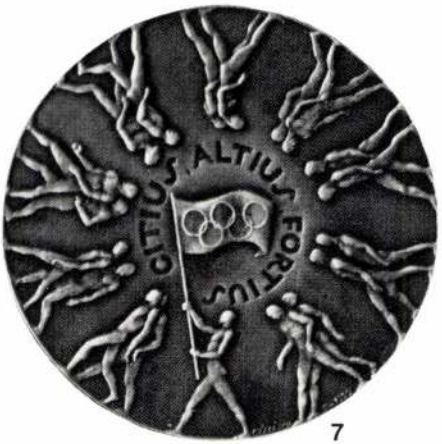
CITIUS
ALTIUS
FORTIUS

7

HIGWILETT JOHNSON. 1949.
DEAN OF CANTERBURY

8

DANI MÉZAROS
1944

9

G. A. PAUL.
1942.

10

MATE

ANDOR MÉSZÁROS

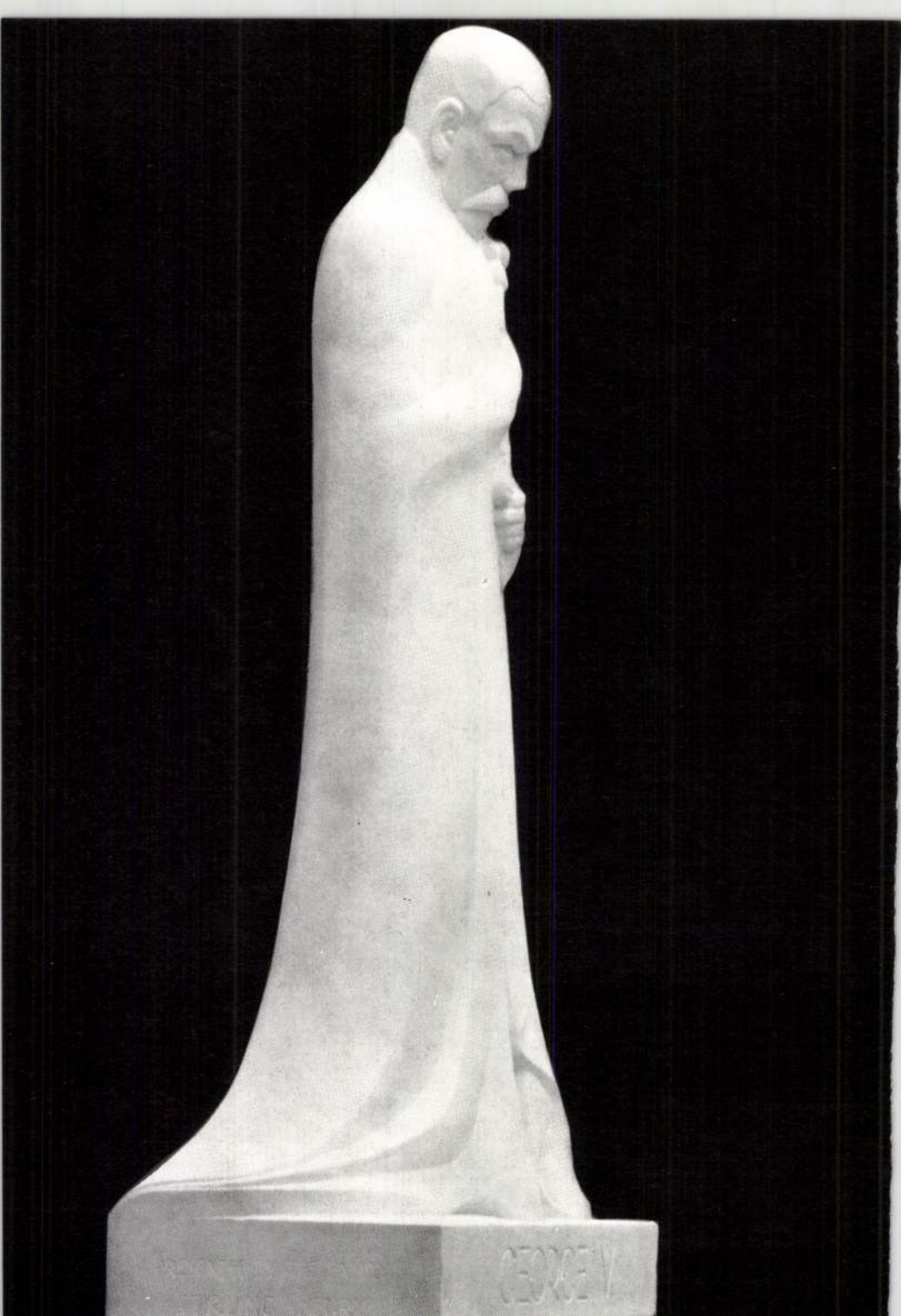
GEORGE V

MVNDI
DIS
CEDVNT

AVSTRALIAN ACADEMY OF SCIENCE
MATTHEW FLINDERS

13

14

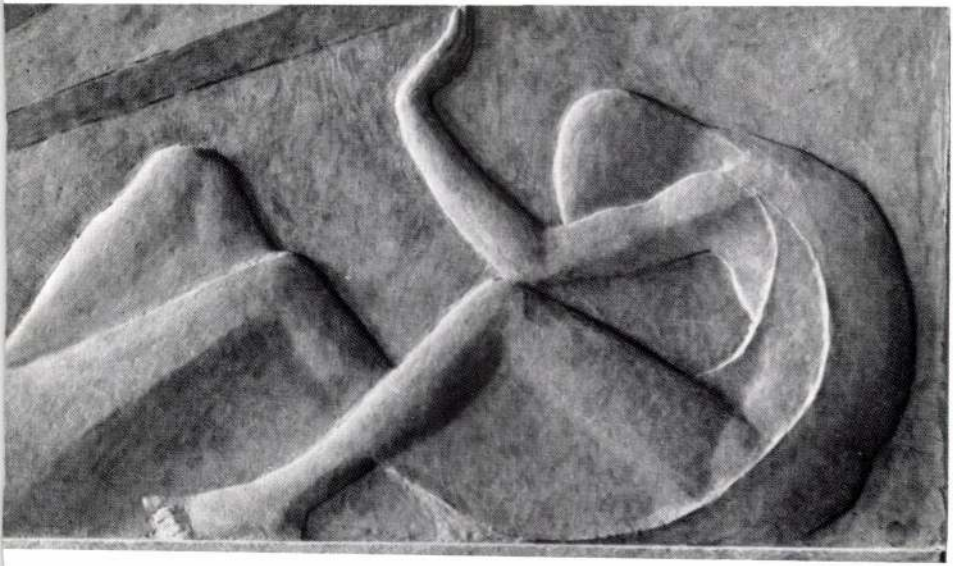

15

18/a

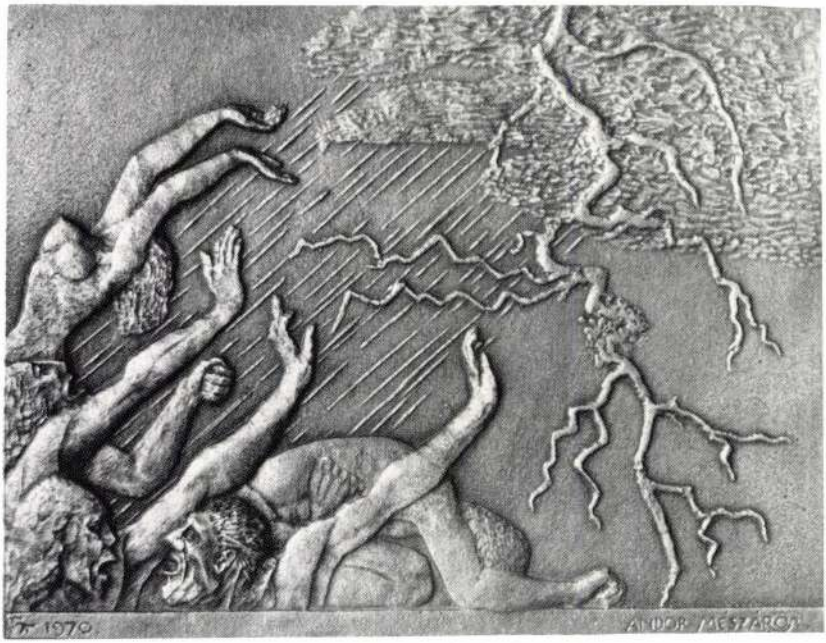

18/b

19

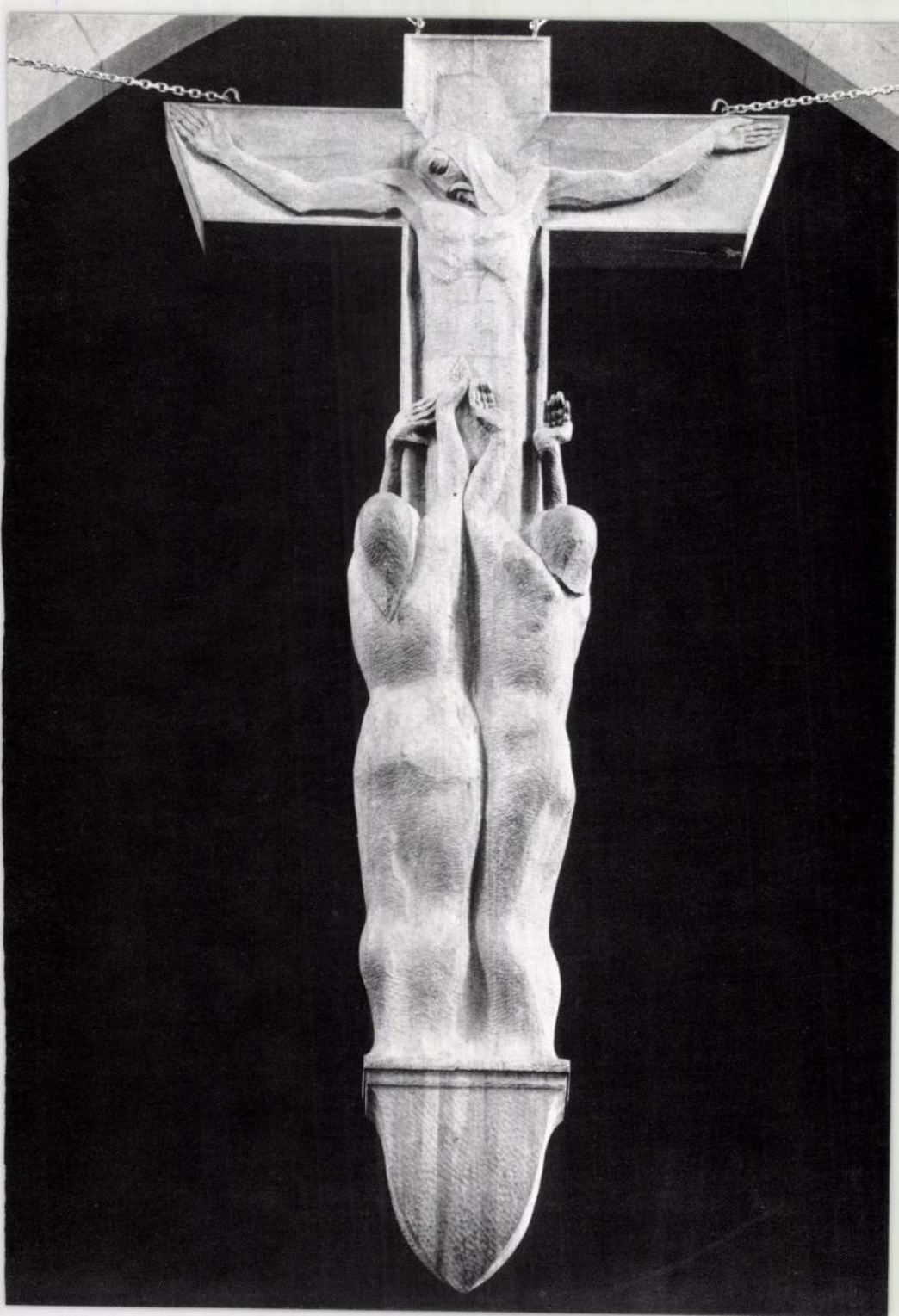

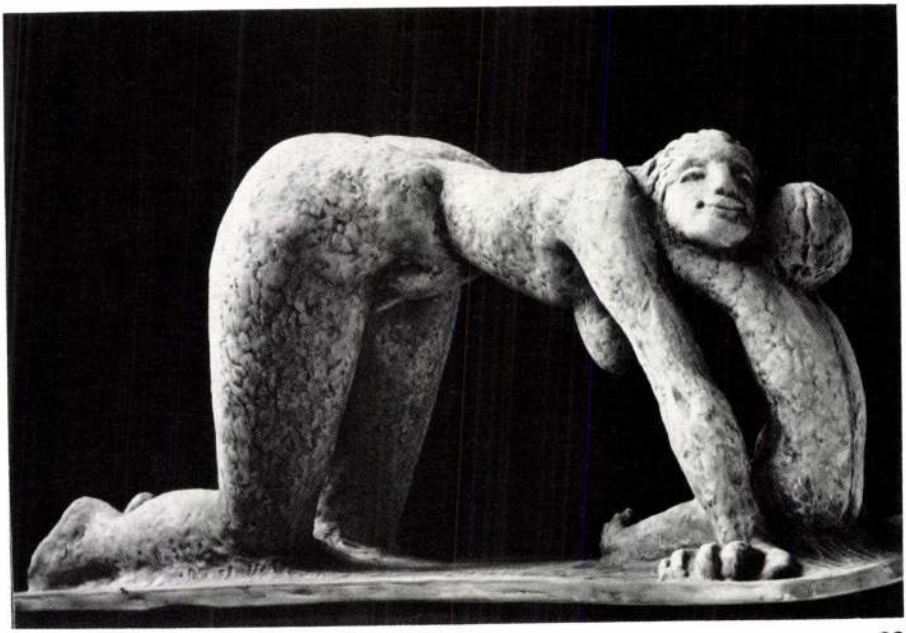

20

21

D.L. PALMER
1882-1955
MUSICIAN TO THE BLIND

24

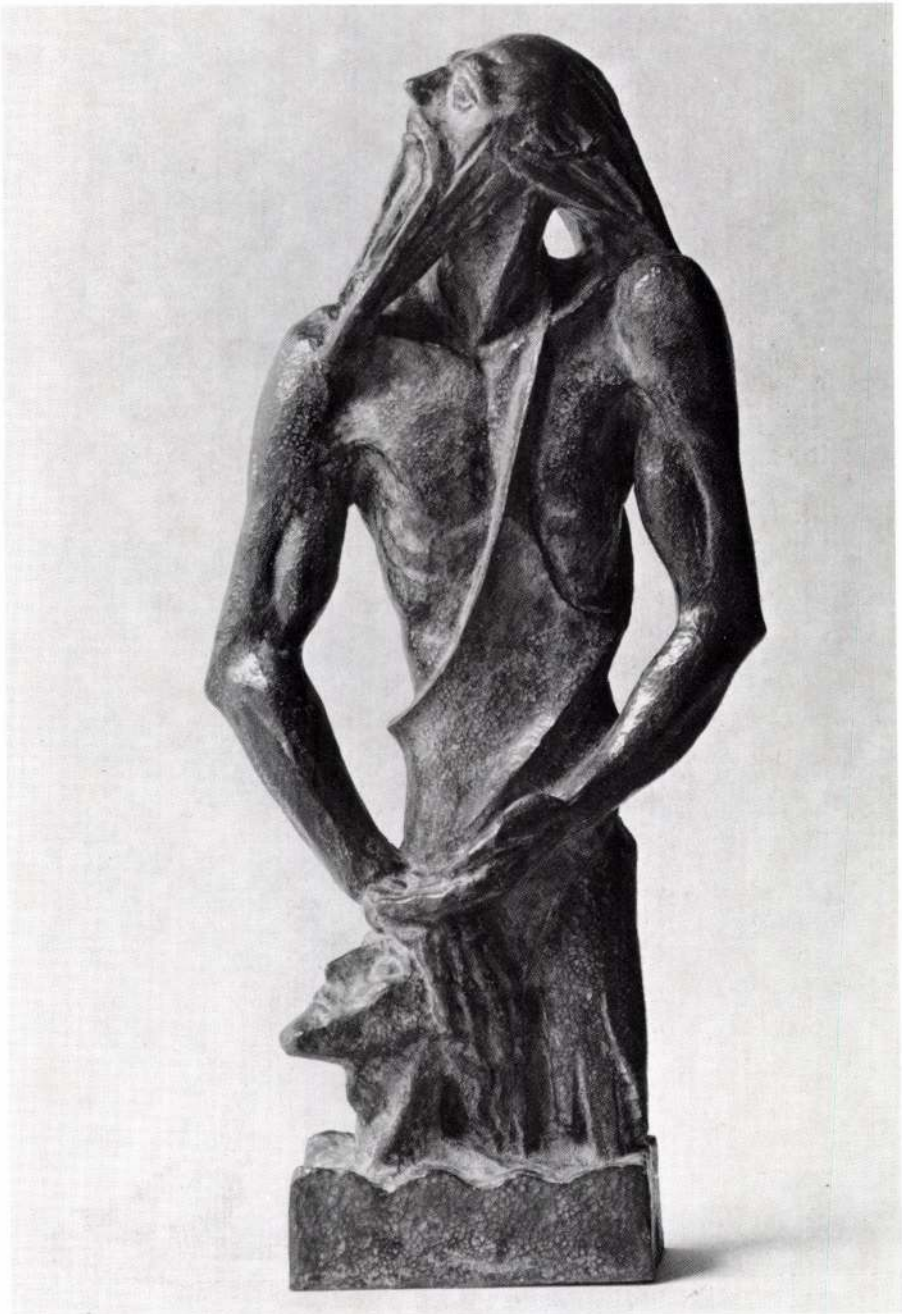

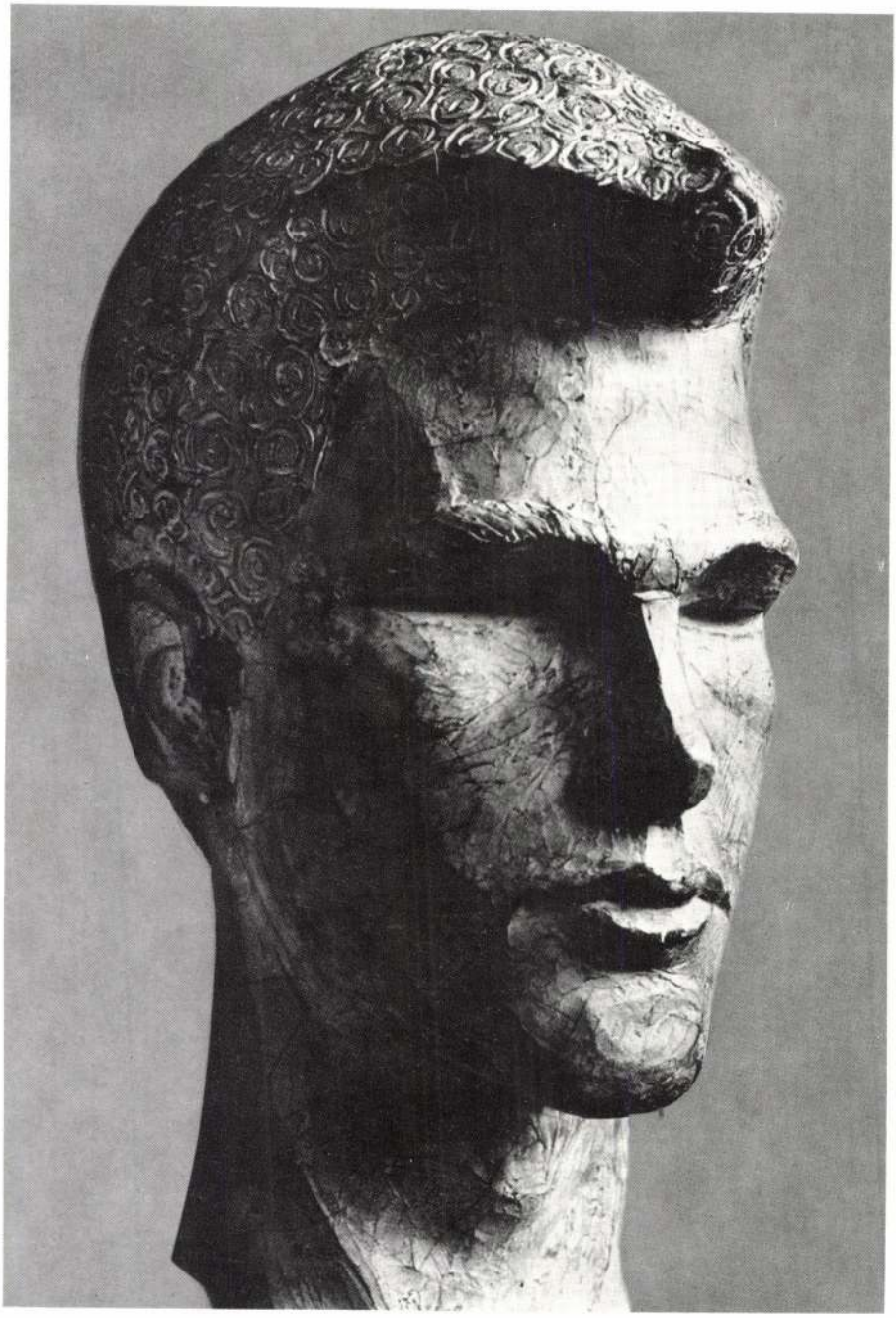

27

28

VESTI GA ET
1957

29

CONFI CE
PROFESSIONAL
OFFICERS
ASSOCIATION
1957

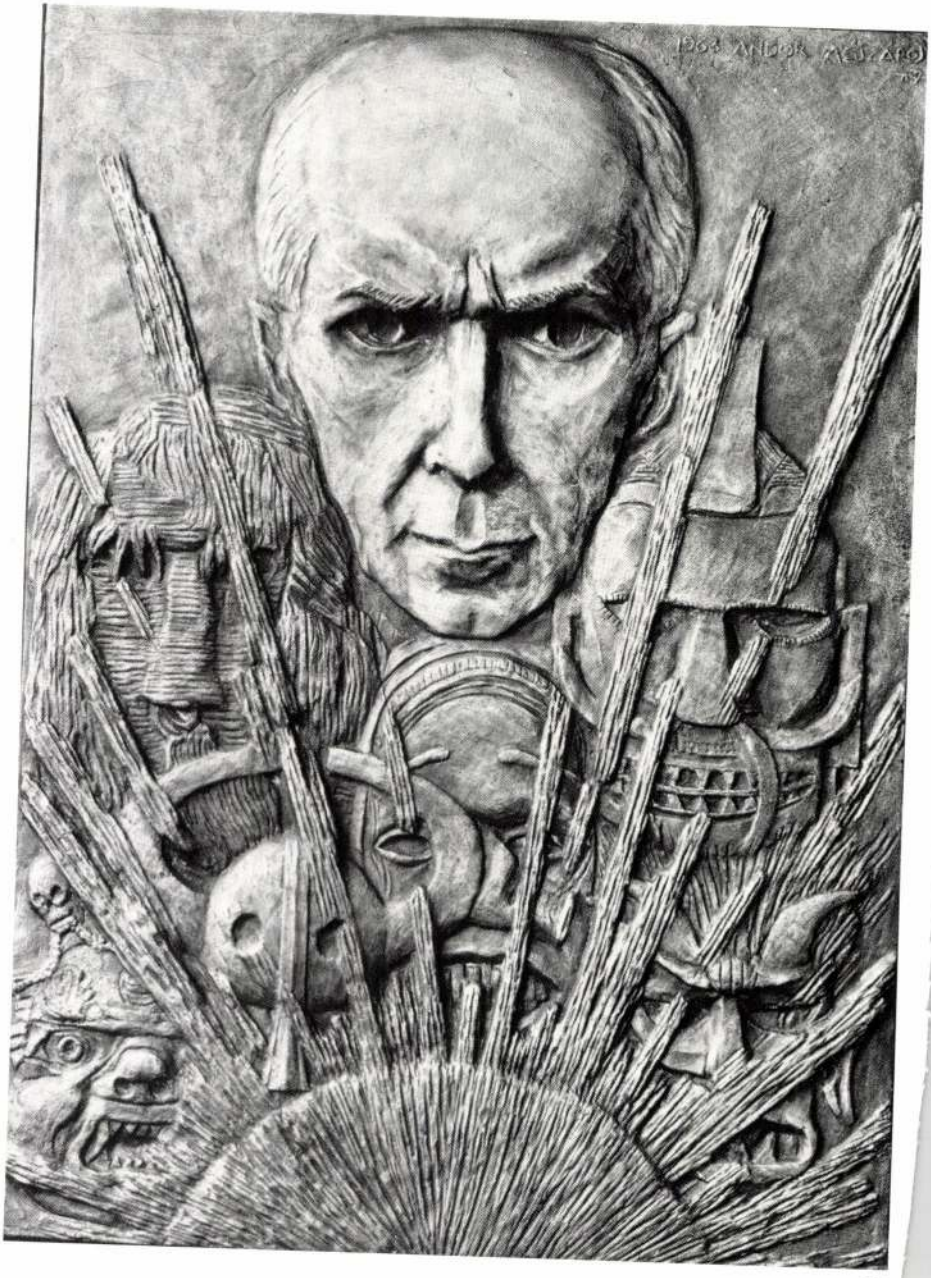

31

32

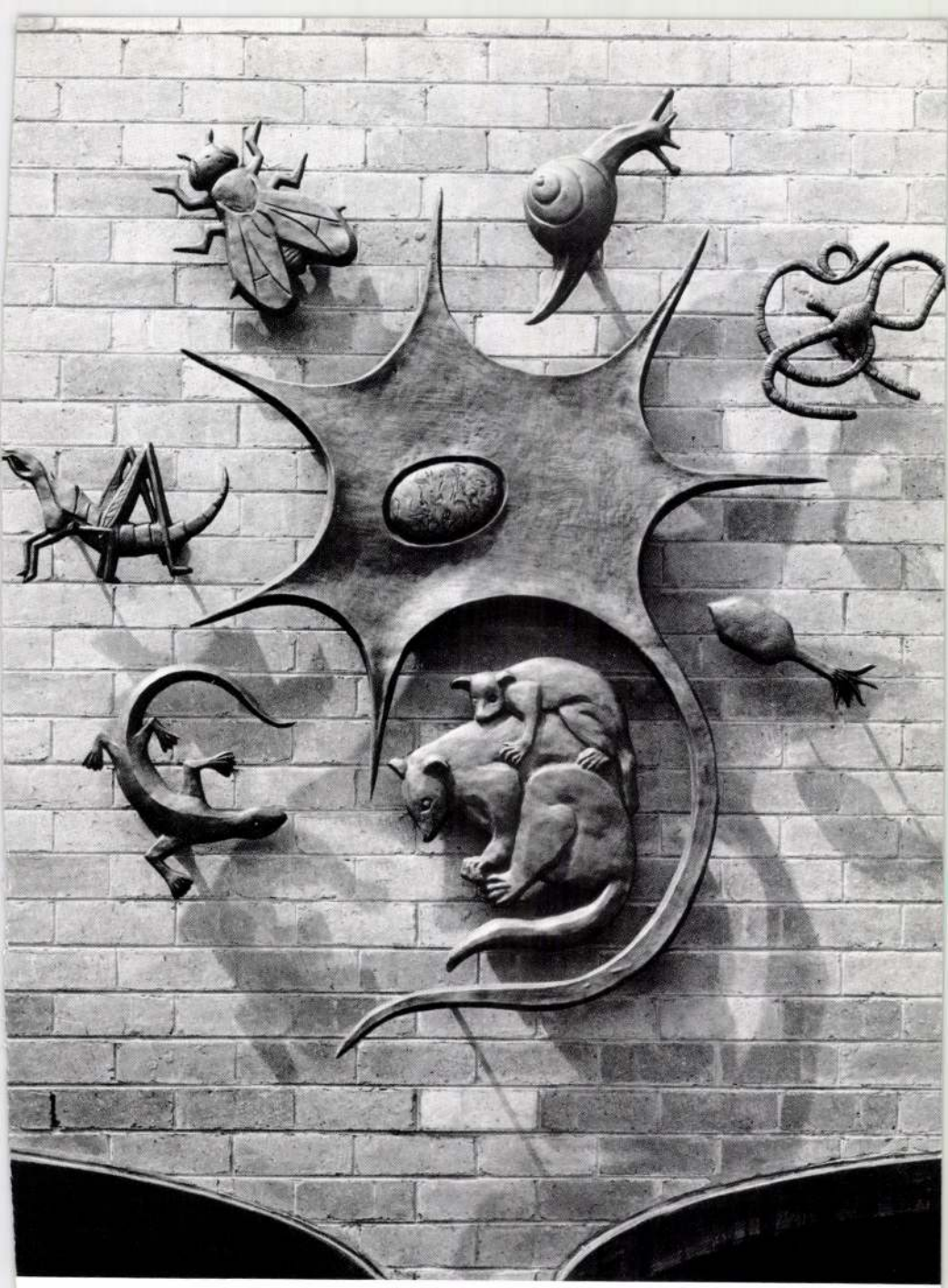

35

1

2

5

10

20

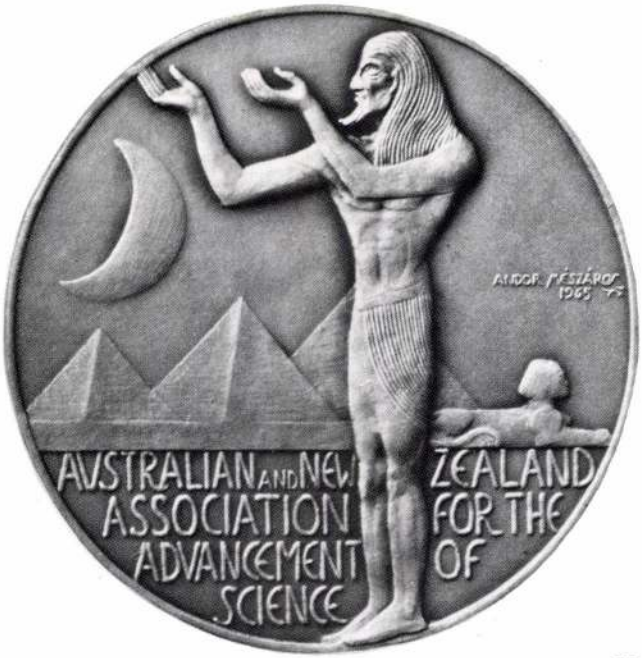
AUSTRALIAN AND NEW ZEALAND
ASSOCIATION FOR THE
ADVANCEMENT OF
SCIENCE

38

FOR SERVICE
TO
SCIENCE

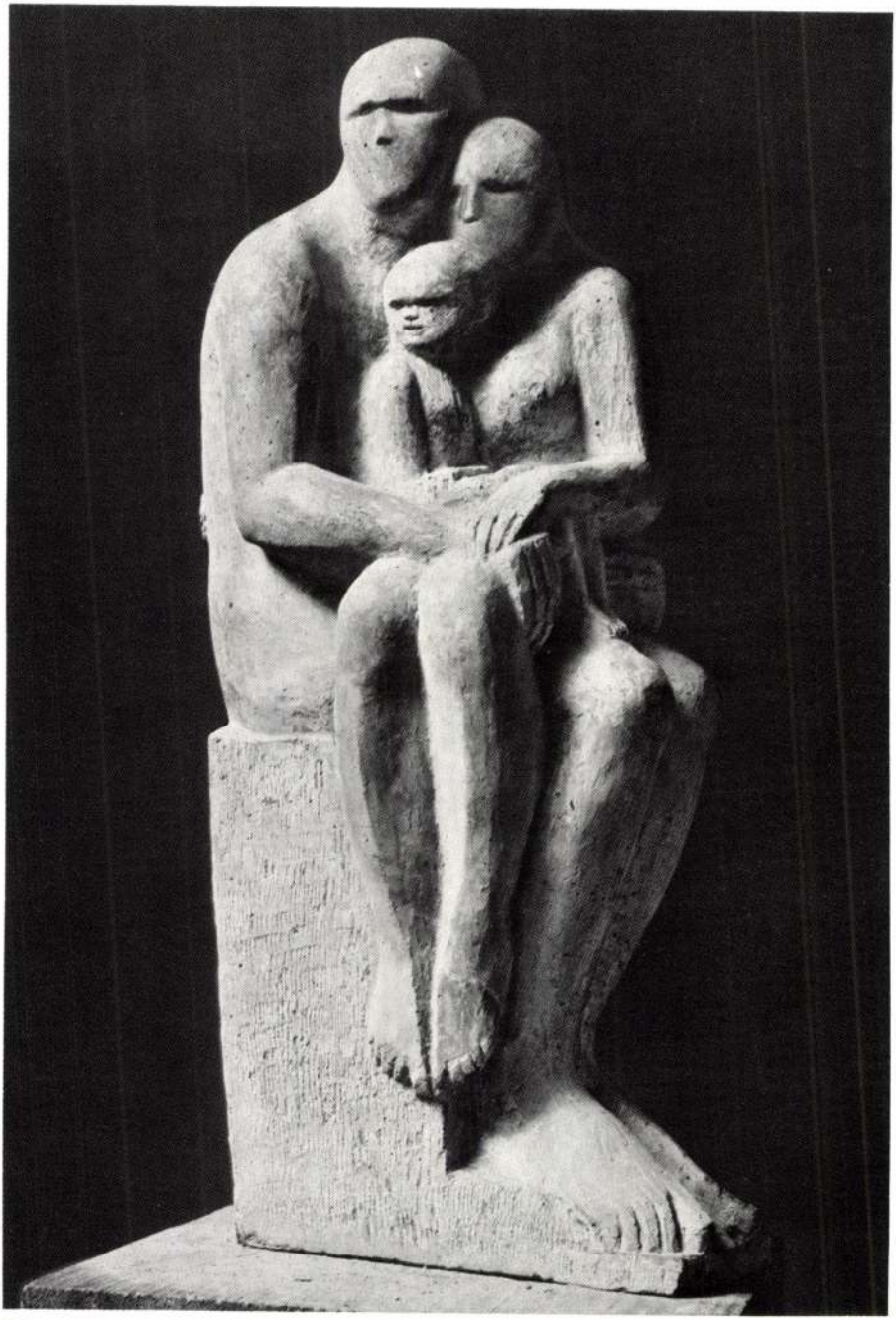

39

40

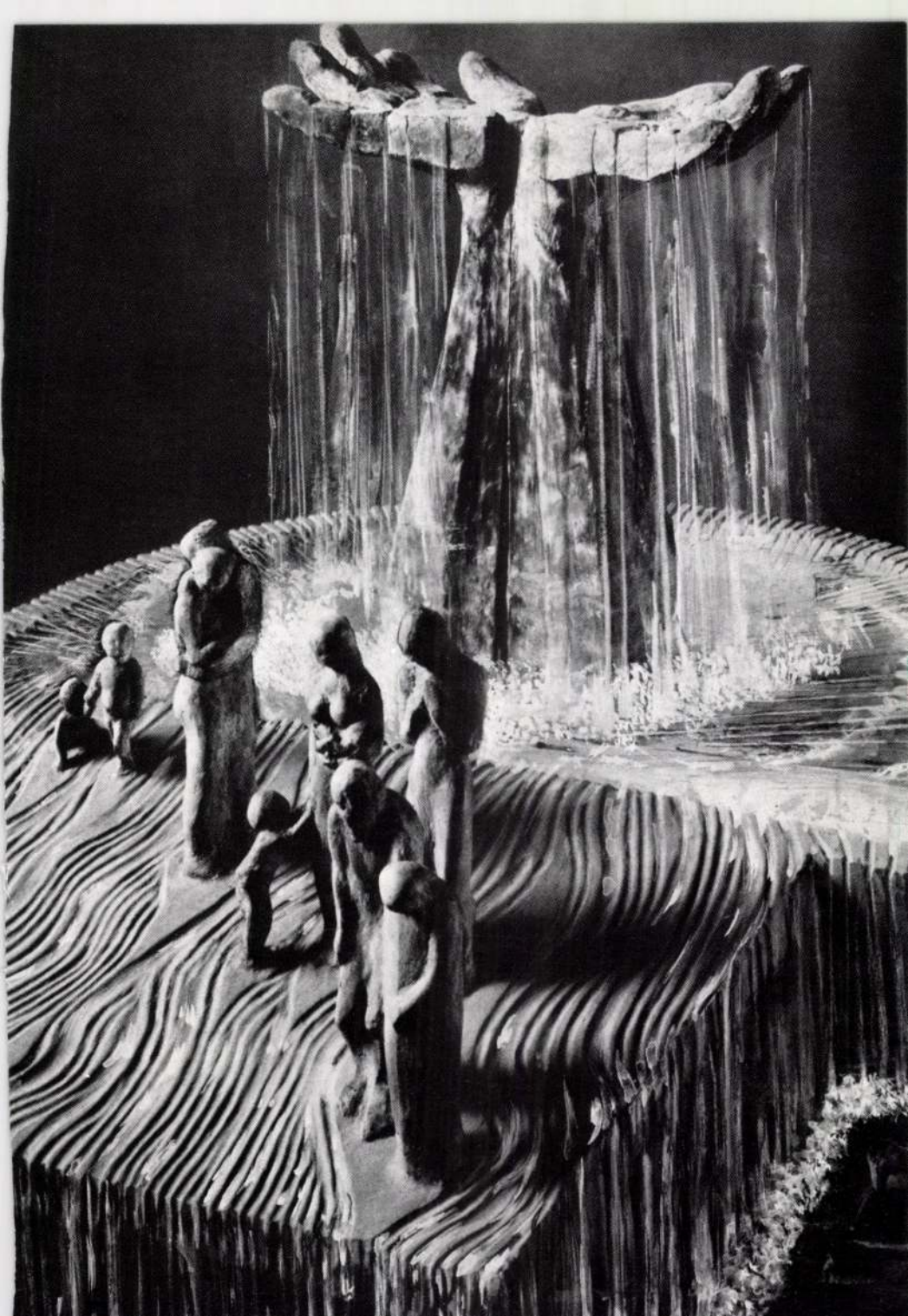

41

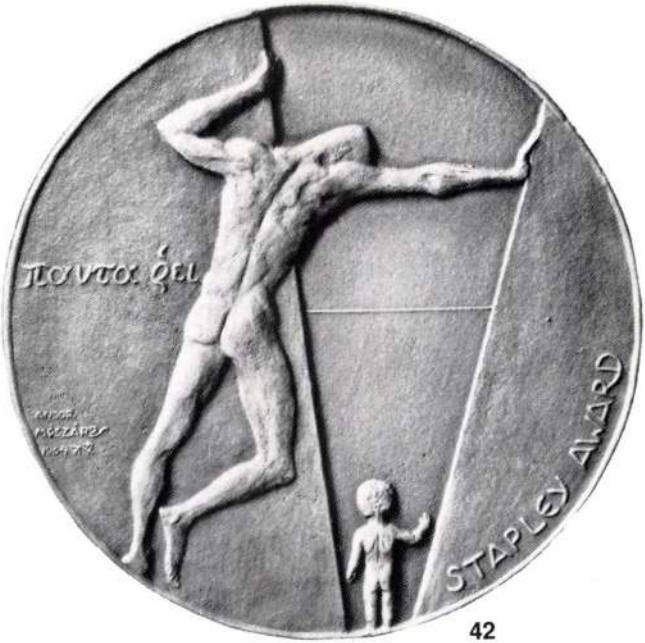

42

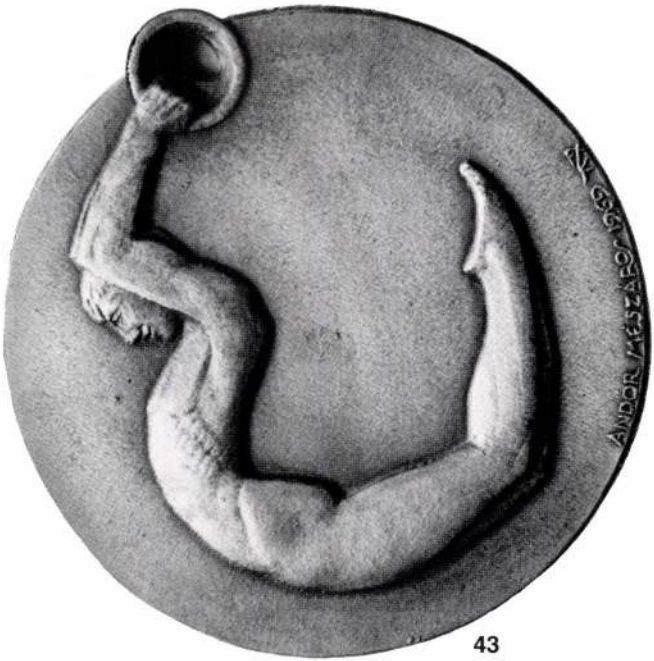

43

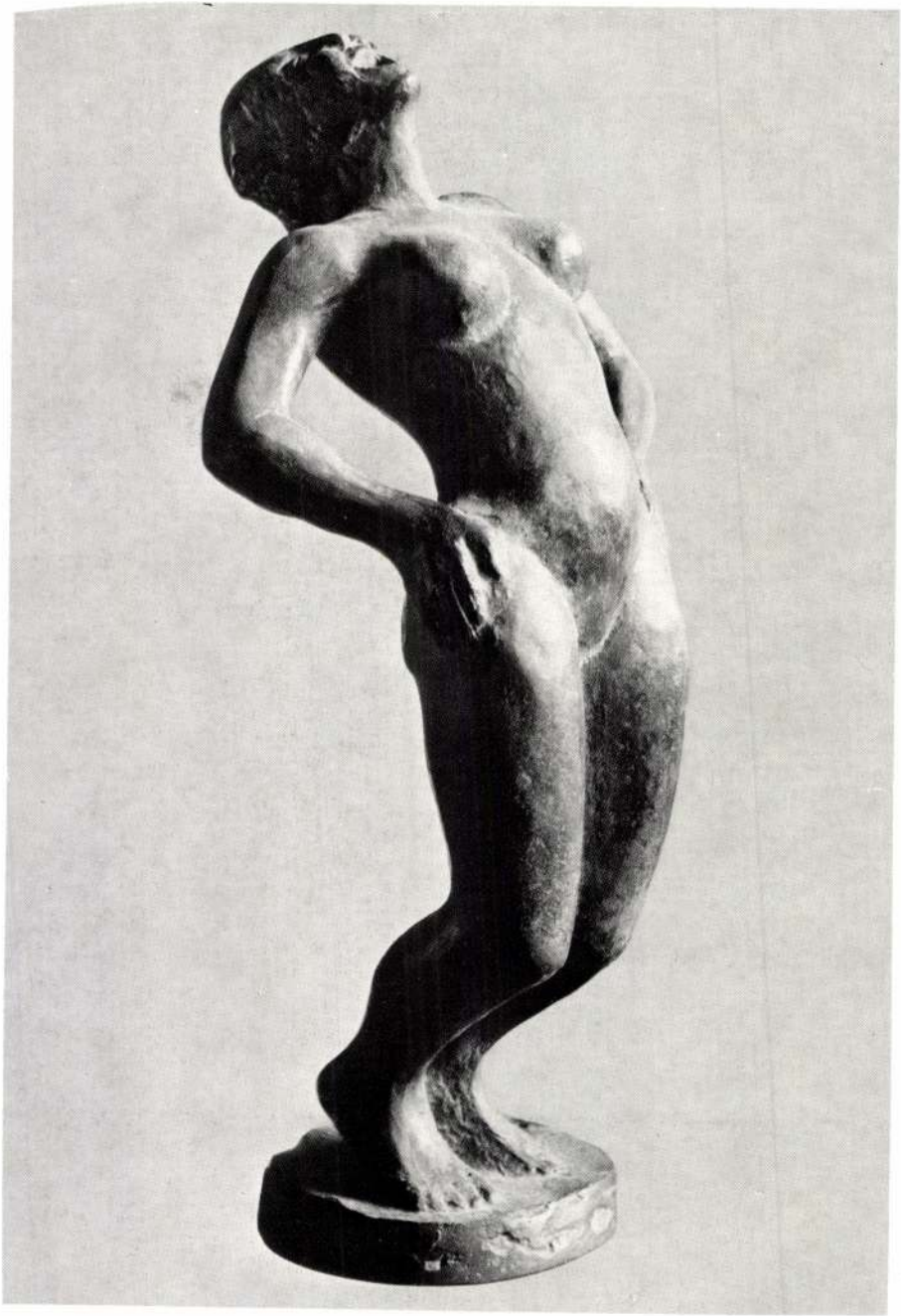

46

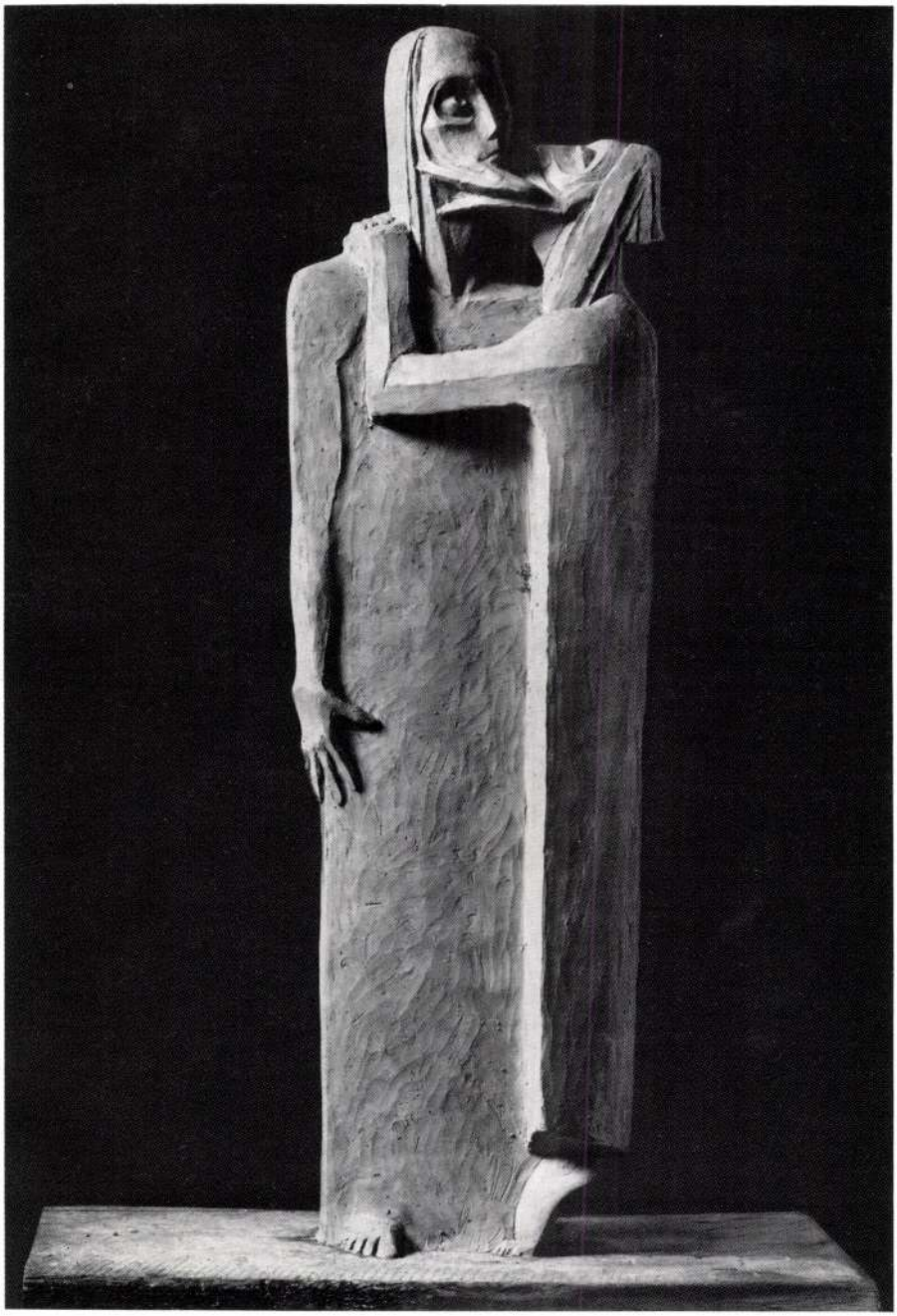

50/1

50/2

50/3

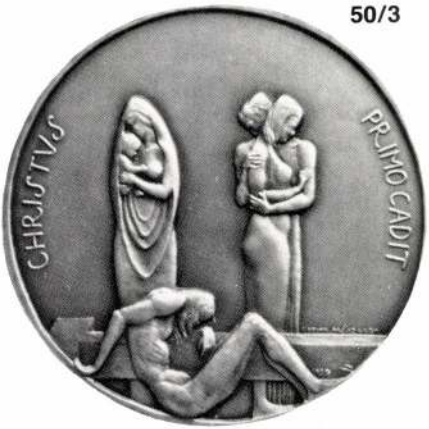

50/4

50/5

50/6

50/7

50/8

50/9

50/10

50/11

50/12

50/13

50/14

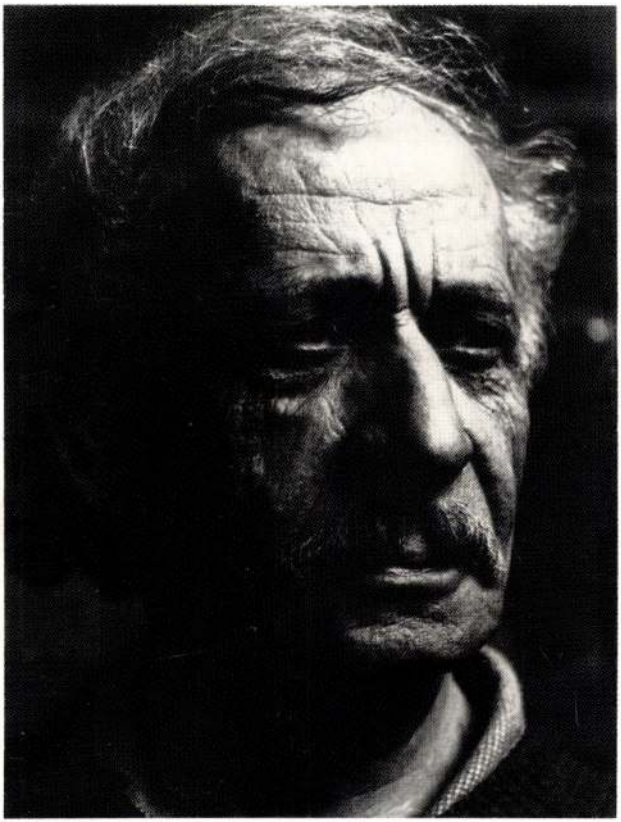

Mészáros Andor (1900—1972) neve idegenül cseng a magyar közönség fülében, ami nem is csoda, hiszen a századunk első felének tipikus művészpályáját bejárt szobrász alkotásainak nagy része külföldön látható. Mészáros Budapesten született, de Bécsben tanult, majd a közelgő második világháború elől Ausztráliába kényszerült, ott alkotta meg életművét. Művészi szándékairól és módszereiről ezt jegyezte fel a naplójába: „. . . Nem az anatómiai tudás, mintázás és egyéb technikai jártasság tesz valakit művésszé, hanem a fejlődőképesség. Ezért azt szeretném kívánni a magam számára, hogy vésővel a kezemben érjen a halál, és utolsó munkám legyen életem legjobb munkája."

MEGHÍVÓ

MÉSZÁROS GABRIELLA

GRAFIKUSMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSÁRA

1987. április 13-án
19 órai kezdettel.

A kiállítást megnyitja:

SZÉCHENYI MIHÁLY
történész

A kiállítás helye:
Fiatal Művészek Klubja
VI., Népköztársaság útja 112.

MÉSZÁROS GABRIELLA

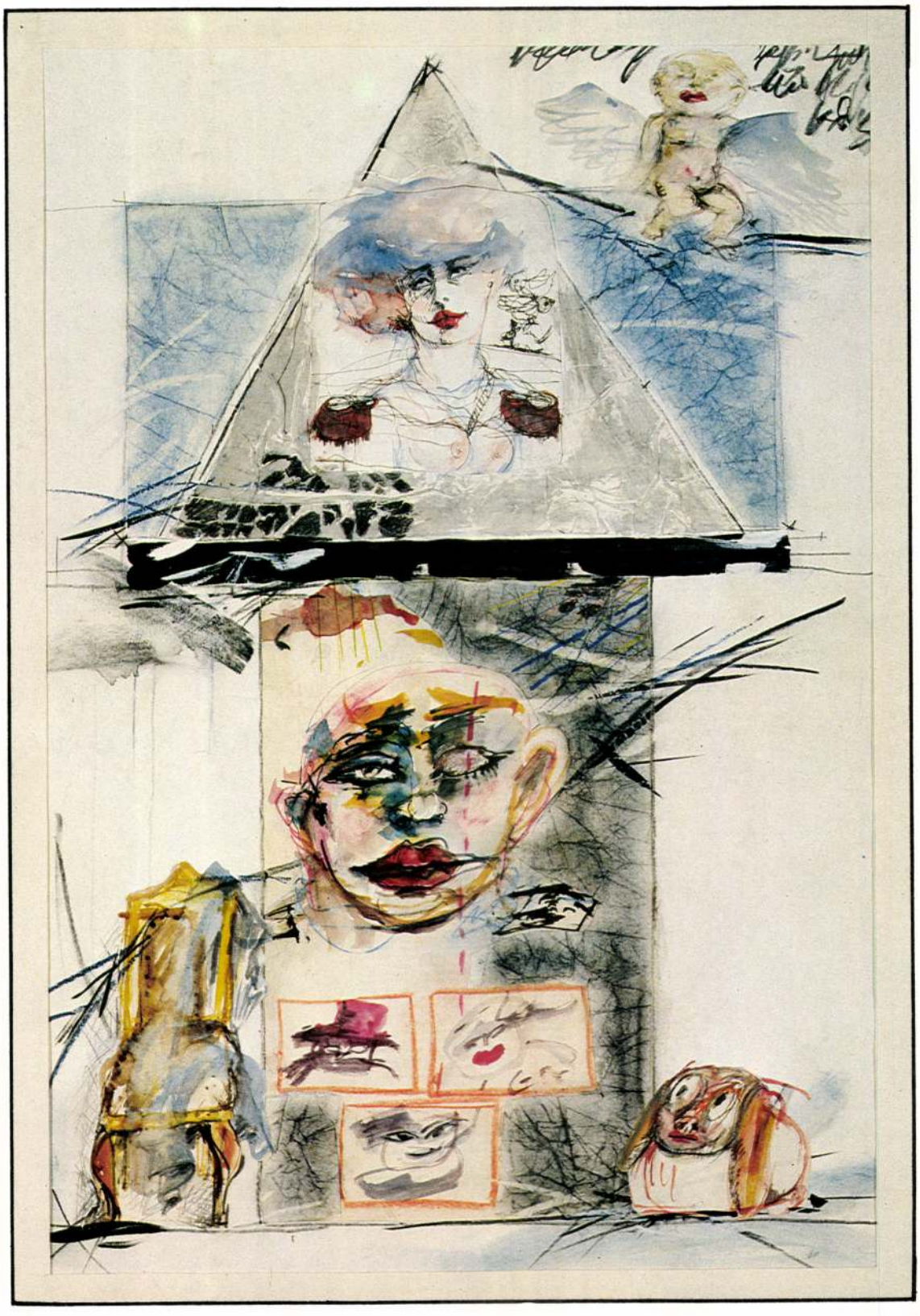

MÉSZÁROS GABRIELLA

Born on March, 22rd 1959.
Graduate from the "N. Grigorescu" Institute of Fine Arts in Bucharest in 1981.
Member of the Art Foundation of the Hungarian People's Republic and the Studio of Young Fine Artists.

1959. március 22-én született Budapesten.
1981-ben végezte a Bukaresti "N. Grigorescu" Képzőművészeti Főiskola grafika szakát.
Tanárok: Ivancenko és Octav Grigorescu.
Tagja a Művészeti Alapnak és a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának.
1986 óta Szőnyi István-ösztöndíjas.

Csoportos kiállítások:

1979 Szeben, Bruckenthal Múzeum
1981 Kolozsvár, Korunk Galéria — „A vázlat" kiállítás
1985 Budapest, Petőfi Irodalmi Múzeum — „Kosztolányi emlékkiállítás"
Budapest, Almássy téri Szabadidőközpont — Stúdió kiállítás
Tatabánya — „Kosztolányi emlékkiállítás"
1986 Balatonszéplak — Stúdió kiállítás
Budapesti Történeti Múzeum — Stúdió '86 kiállítás
Budapest — „A Nemzeti Színházért" kiállítás
1987 Budapest — Vigadó Galéria
Salgótarjáni Tavaszi Tárlat
Nagykőrösi Grafikai Tárlat
Radom (Lengyelország) — Nemzetközi Triennálé
Gyula — csoportos kiállítás

Egyéni kiállítások

1980 Bukarest — Szőnyi István terem
1986 Kaposvár — Kaposvári Galéria
Barcs
1987 Budapest — Fiatal Művészek Klubja

Fotó: Susits Tamás
A katalógust tervezte: Papp M. József
Felelős kiadó: Bognár Tünde

Cím: 1075 Budapest, Majakovszkij utca 13.

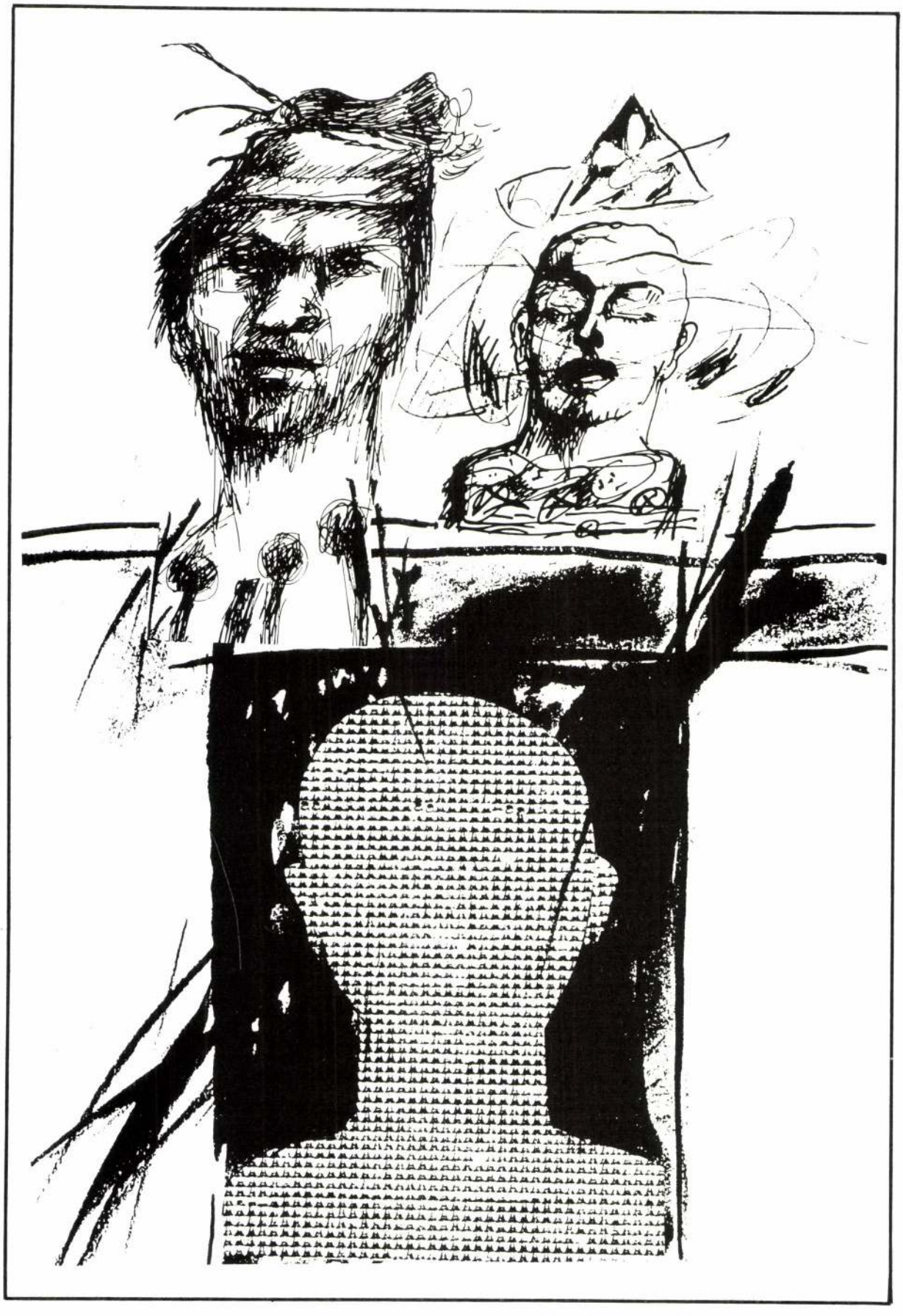

Illusztráció I.
Tus, 30 × 21 cm

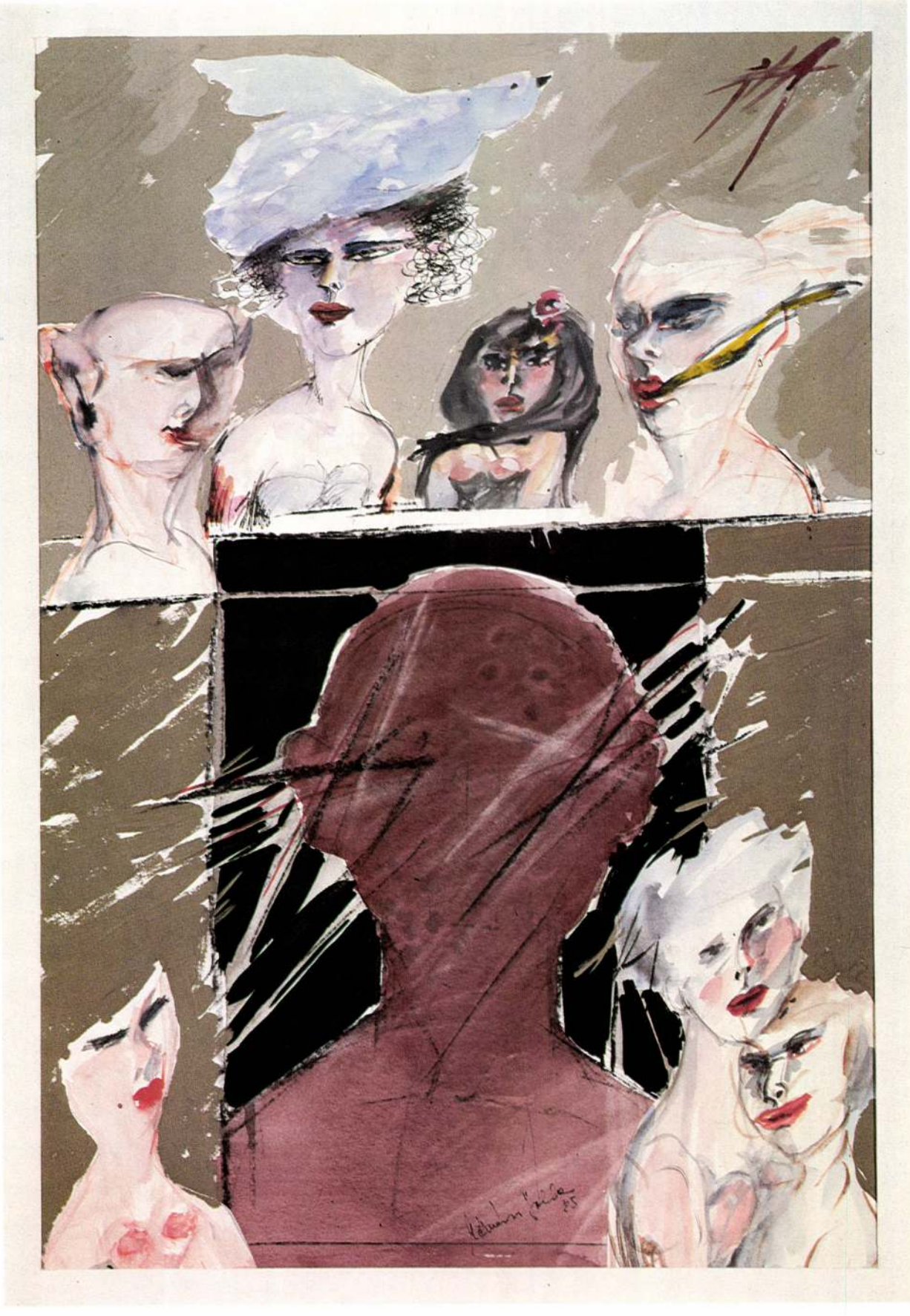

Kosztolányi-impressziók I.
Vegyes technika, 65 × 45 cm

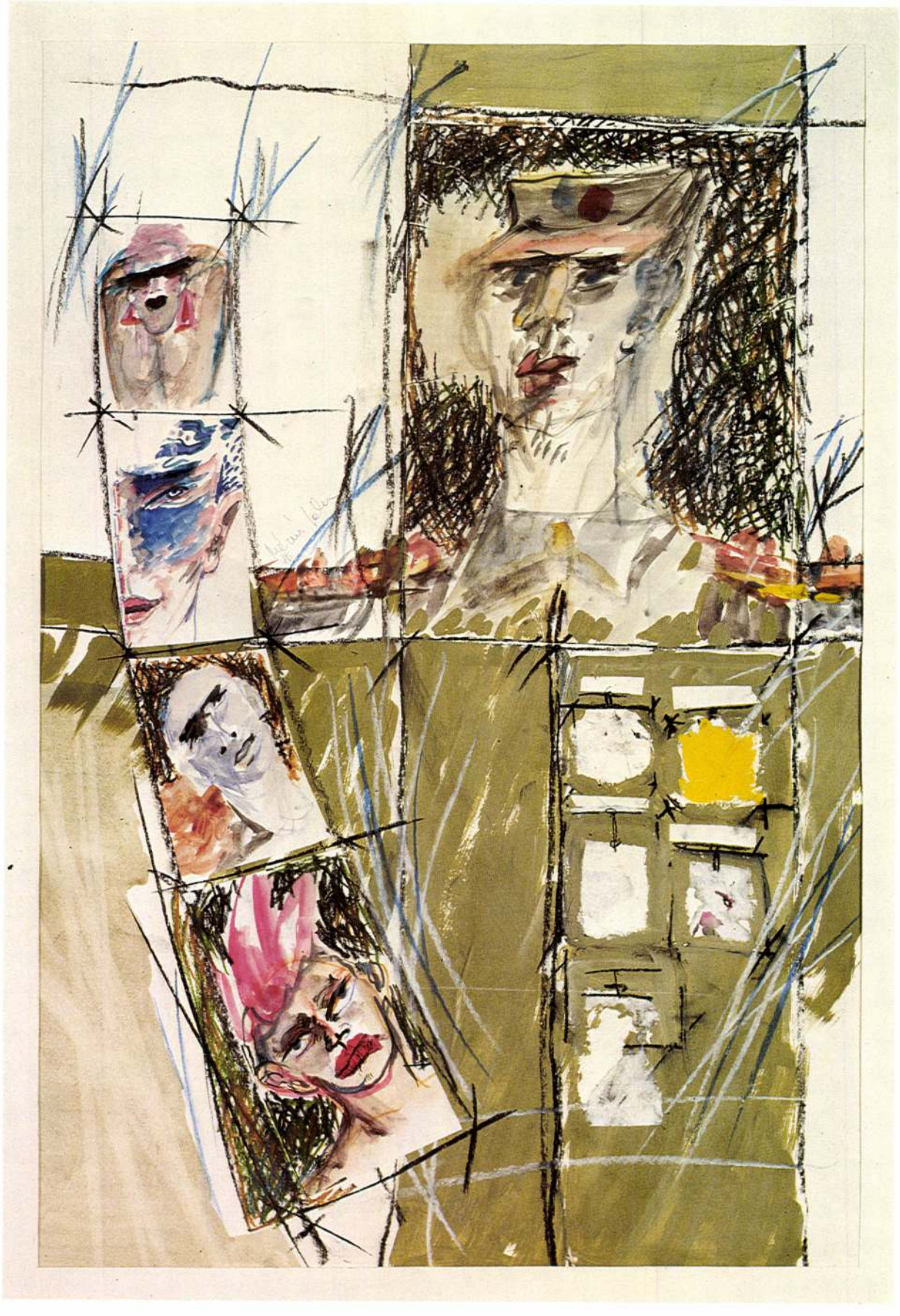

A katona
Vegyes technika, 65 × 45 cm

Mosolyok mögött
Vegyes technika, 65 × 45 cm

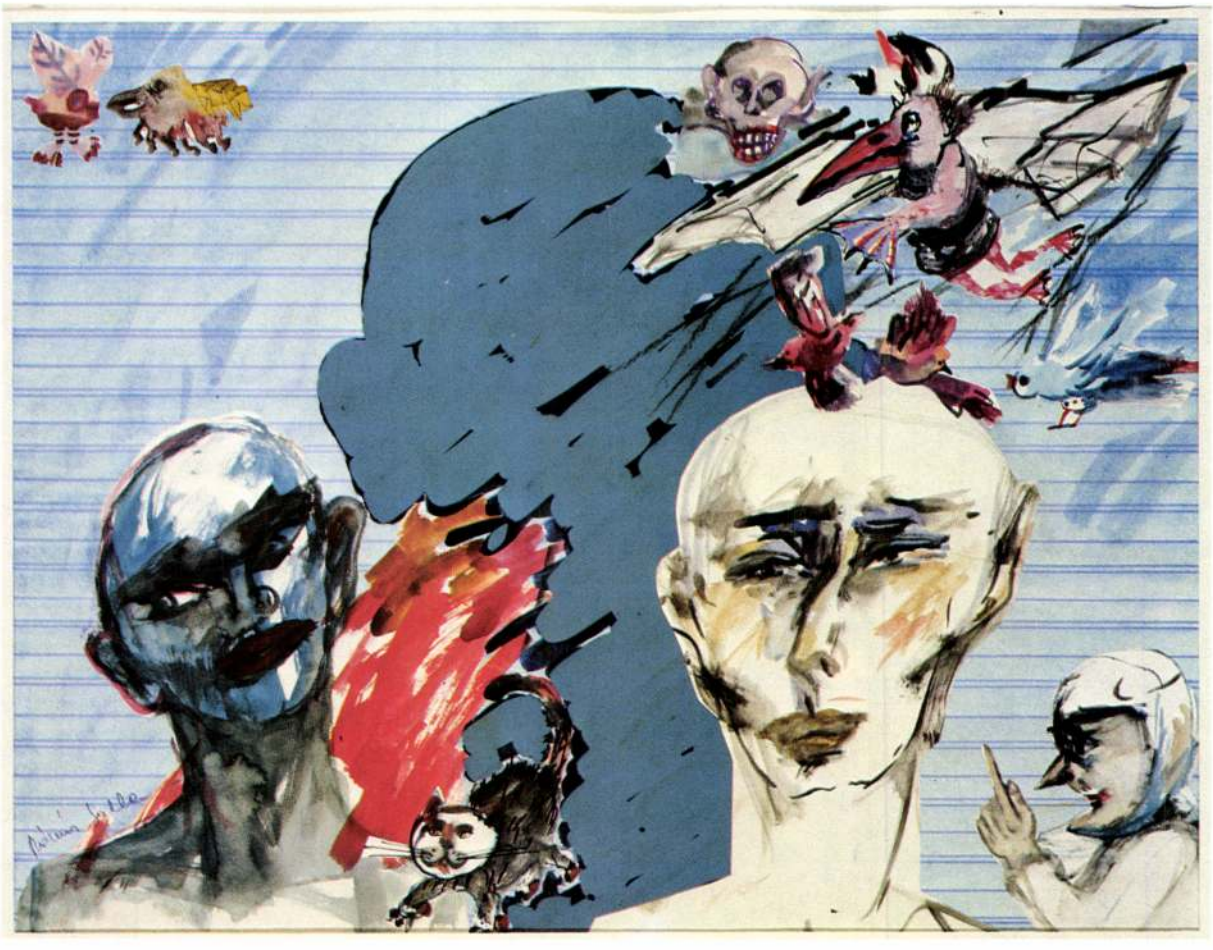

Mese . . . I.
Vegyes technika, 32 × 42 cm

Portré
Vegyes technika, 65 × 45 cm

A fa
Vegyes technika, 65 × 45 cm

Mese . . . II.
Vegyes technika, 32 × 42 cm

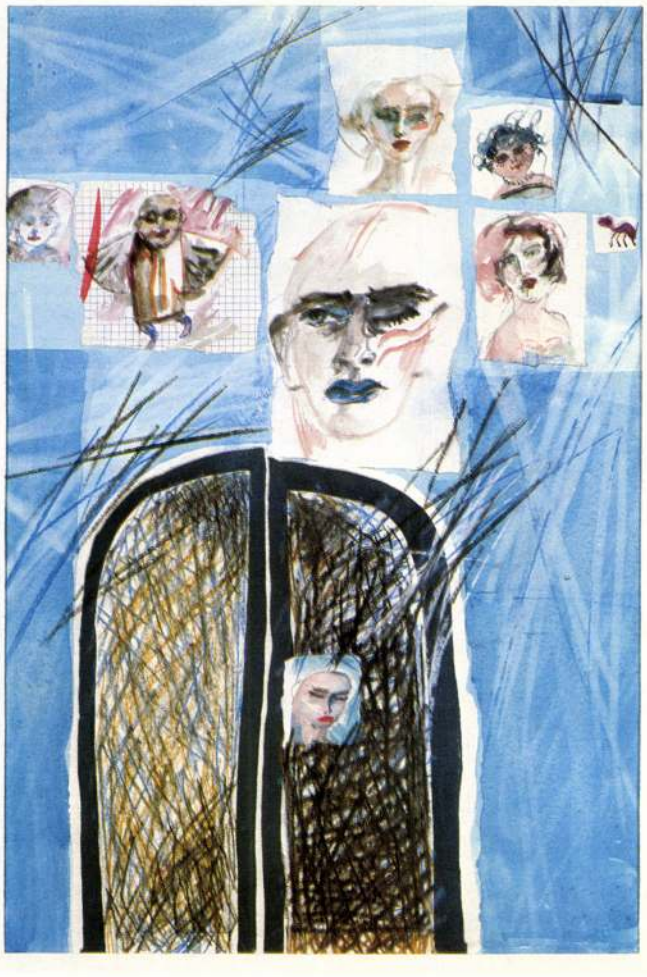

A kapu
Vegyes technika, 65 × 45 cm

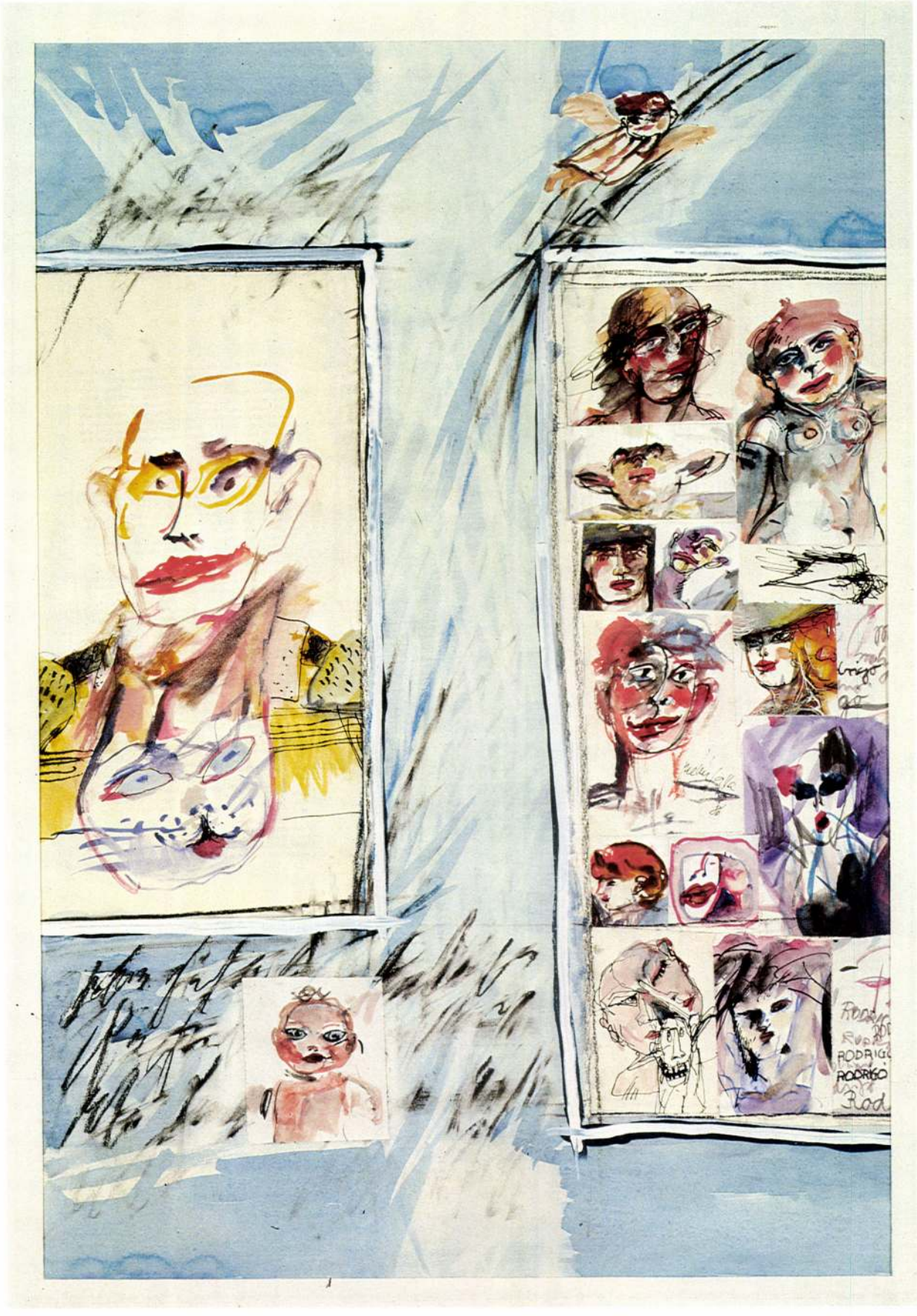

Emlékezés
Vegyes technika, 65 × 45 cm

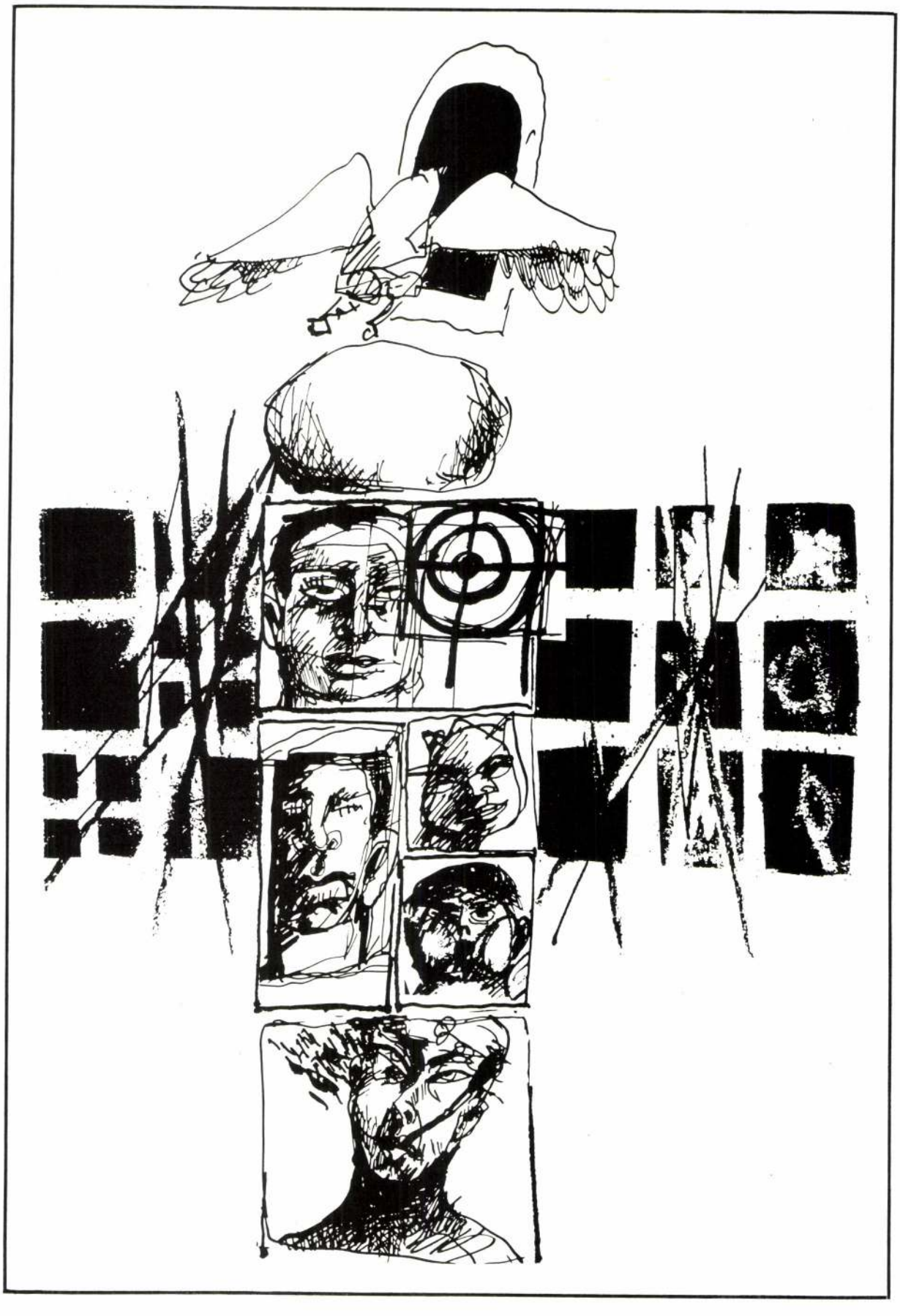

Illusztráció II.
Tus, 30 × 21 cm

Punkok
Tus, 20 × 26 cm

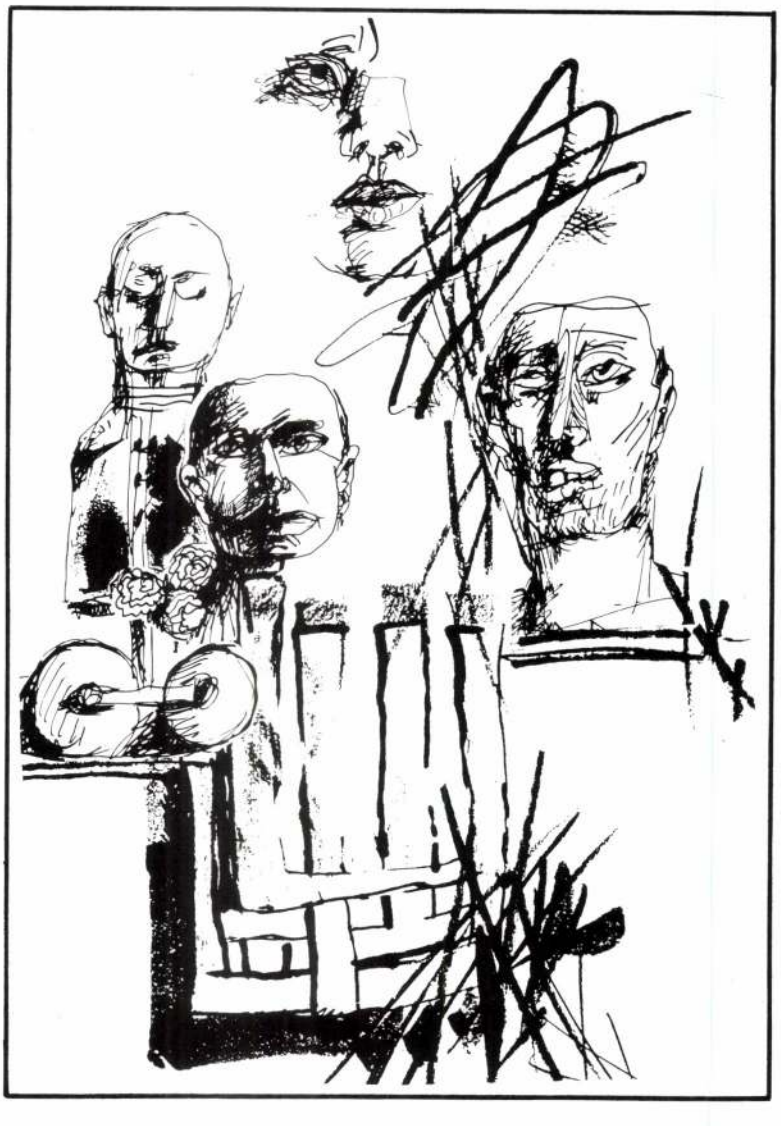

Illusztráció III.
Tus, 30 × 21 cm

Várakozás
Tus, 20 × 26 cm

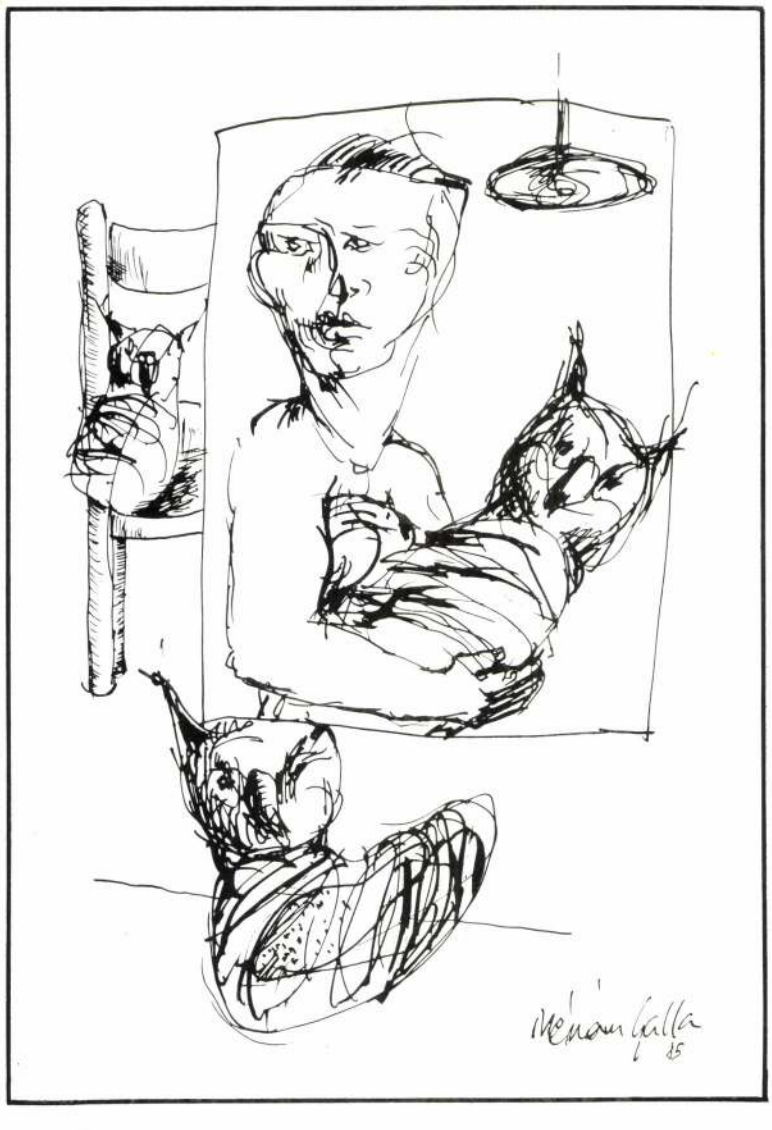

A megkülönböztetett
Tus, 20 × 26 cm

M. Galla

PEST

AT

anélküli

zor visszaélnek

FOTÓ: BÁNHALMI JÁNOS

, hogy a dolgozók nem
apnak valamiféle pluszt.
állandó egészségügyi fel-
ha lehet ennek nevezni a
egészségügyi orvosi évi
lenését –, nincs lelki gon-
dás, életviteli segítség-
oukna továbbá az is, hogy
zetben elvétve találni
unkaképességűt, noha –
ivételével – ezt a gárdát
összeállítani, lehetősé-
okkant diplomásoknak,
munkát végezhessenek.
g dotált célszervezet
ve és röviden szólva af-
ként tartja a megválto-
gűeket, a munkaidőt
ználva, a rehabilitáci-
va, a minimálnál is
A szakszervezet el-
en, ahol még azt is
dolgozók monoton
en szót váltsanak

B. T.

ak

**TÉ VÁLT
OPÁSOK**

8073

8939

12 193

Shakespeare meghajol a Lánchíd felé

Szobrot állítanak Shakespeare-nek Budapesten: ez lesz a nagy drámaíró huszonkettedik köztéri mása a világon. Igaz, itt nem drámaíróként, hanem színészként jelenik meg: a Marriott Hotel sarkánál állva meghajol majd a Lánchíd felé. Mészáros Andor Ausztráliába emigrált szobrász-építész alkotása a család és a támogatók finanszírozásával, dr. Nagy Károly nyugdíjas ügyész kezdeményezésére kerül a fővárosba.

A Marriott Hotelben mutatták be a szálloda Duna-parti sarkánál jövő áprilisban felállítandó Shakespeare-szobor terveit. Megvalósításának fő szervezője, *dr. Nagy Károly* nyugdíjas ügyész már korábban szeretett volna alkalmas helyszínt találni *Mészáros Andor* alkotásának, a korábban felmerült ötleteket azonban a Budapest Galéria nem tartotta jónak. Végül a szálloda vezetése fogadta be a szobrot, és saját területén, ám a Duna-korzón sétálóknak jól láthatóan, engedi felállítani. Elhelyezésének tervezője *Finta József*, aki a hotel tervezője is volt. A szobor mögé mészkő emlékfalat emelnek a magyar Shakespeare-fordítók és -színészek nevével, a világon párját ritkító hazai Shakespeare-kultusz emlékére.

Mészáros Andor építész, szobrász 1938-ban a fasizmus elől emigrált, és Ausztráliában telepedett le. Képzőművészeti alkotásaival nagy tekintélyt szerzett,

többek között ő készítette az 1956-os melbourne-i olimpia emlékérmeit, sok szobra is áll az ötödik kontinensen, például egy Shakespeare-szobra Ballaratban. A nyolcvanezer lakosú városka egykor az ott bányászott aranyról volt híres. Ennek a Shakespeare-szobornak másolata kerül Budapestre. Szilikátmintáját a művész fia, *Michael Mészáros* készíti, és annak alapján a Százados úti művésztelepen *Mihály Gábor* műhelyében öntik ki a kétméteres alakot. A költségek nagy részét a család állja, de támogatja két színház, néhány könyvkiadó, sőt egy levesporgyár és egy nyolcadik kerületi cipészmester is.

Cs. L.

A 4-es metró a

Hálózatban gondolkodva az utaz

Lapunk megjelentette Gulyás Lászlónak, a DBR Metró Kft. projektigazgatójának vitaindító írását, amelyben a szerző a 4-es metró tervezett nyomvonala mellett érvelt. Szerkesztőségünk jelezte, hogy a témáról szakmai vita fórumának ajánlja fel lapunk hasábjait, abban a reményben, hogy ezen az alapon konszenzus alakulhat ki a fővárosi közlekedés e fontos elemét érintő polémiában. Ezúttal Pintér Lászlónak, a Főmterv Rt. szakfőmérnökének véleményét közöljük.

Olvasva a 4-es metróval kapcsolatos vitában megjelent véleményeket, két jelenség figyelhető meg. 1. Nem egyértelmű a vita témája. Miközben a vita címe a metró nyomvonalával kapcsolatos lehetőségek áttekintését célozza, az első két cikk a metró szükségességét vitatja, minden elképzelhető (sőt gyakran elképzelhetetlen) érvet elővesz a vonal megvalósítása ellen. 2. Fel sem merül, hogy a vonalnak mi a feladata, egyáltalán, van-e feladata? Így az érvek között sem szerepel, hogy a vonal hogyan teljesíti feladatát! Ennek eredménye, hogy több írásban is megjelent a „sávelmélet", amely szerint a vonal a Kelenföldi pályaudvar–Bosnyák tér sáv igényeit szolgálja (a Levegő Munkacsoport szerint luxusszínvonalon), nem a városét. Egyébként a Levegő Munkacsoport megfogalmazása azt mutatja, hogy a metrót nem is tekinti a tömegközlekedés részének.

Helyettesítő megoldások?

A félreértések tisztázása végett vissza kell térni a Budapest közlekedési rendszerének fejlesztése terv néhány tételéhez. A tervet többévi előkészítés után a Fővárosi Közgyűlés elfogadta, ezután minden fejlesztésnek kötelezően illeszkednie kell a tervben rögzített közlekedési rendszerhez.

A tervkészítés első lépcsőjében értékelték a főváros közlekedésének helyzetét, meghatározták javításának célkitűzéseit, feltárták a célok eléréséhez szükséges eszközöket, módszereket. A témához tartozó egyik megállapítás az volt, hogy a főváros tömegközlekedésének le gyobb hiányossága a gyorsvasúti ellá ság szegényessége. A Budapesthez sonló nagyságú nyugat-európai nag rosok metrómutatói többszörösét t ki a miénknek, de Prága vagy Bukar – pedig náluk évtizeddel később k metrót építeni – jelentősen elhagyt rosunkat.

A legfontosabb cél az élhető város megteremtése, a közlekedés és az egyéb funkciók egyensúlyának biztosítása. Ennek egyik feltétele a városköz pontban (a Nagykörúton belü területen) a gépkocsiforgalo növekedésének megállítása lehetőség szerinti csökkenté Az elemzések azt mutatt hogy a személygépkocsik sz mának növekedését csak olya tö-megközlekedéssel lehe csökkenteni – esetleg megálli tani –, amelynek szolgáltatás színvonala összességében ver senyképes a gépkocsival. Csa tiltással azonban nem lehet e érni, hogy többen válasszák tömegközlekedést, s különöse eredménytelenek azok a törel vések, amelyek a felszíni t megközlekedést a gépkocs kiszorítására akarják felhas nálni. Az utazóközönség ált legjobban értékelt tulajdonsá az eljutási idő és a megbízhat ság. A megfelelő eljutási i az utazási sebesség, a jó átsz lókapcsolat, a rövid várak megbízhatóságot a külső za kiküszöbölése biztosítja.

Ezeket az elvárásokat az pályás gyorsvasút, a metró teni: a villamos sajnos nem. zási sebessége a 30–35 km/ tományban van, a villamosé Ennél nagyobbá bármilyen – pályavédelem mellett se mert az utazási sebességet ség (maximum 50 km/h), a száma és távolsága ha Előnyt a csomópontokban

REAL MEN'S ÖLTÖNYHÁZAK
Bp. XII. Greguss u. 11. (Kékgolyó u. sarok) tel.: 214-9731
Budapest XIII. Szent László u. 31. tel: 270-1101
Bp. XV. Rákos út 70. (Szerencs u. sarok) tel.: 306-4010
Budapest XVI. Rákosi út 194. tel.: 405-3921
Nyitva tartás: hétfőtől péntekig: 10-18 óráig, szombaton: 9-13 óráig
OLASZ IMPORT
GYAPJÚ-KASMÍR KABÁTOK:
49 900 Ft helyett már 27 490 Ft-tól.
Továbbá egyes öltönyök, zakók, pantallók 30-50% engedménnyel!
NÁLUNK AZ ÖN PÉNZE KÉTSZER ANNYIT ÉR!!!
JÖJJÖN EL ÉS NEM FOG HINNI A SZEMÉNEK!!!

OKTÓB
SZEDD M
AKC
Pomázon, a Pil
ALMA: 7
Várjuk 7–16 óráig d
gyümölcsö
Tel.: 06-26/325-

REAL MANAGEMENT
BUDAPEST – BRATISLAVA – PRAHA
© 347
WWW.
Kényelem és biztonság

1021

Mészáros András, Munkácsy-díjas karikatúrista-grafikusművész

1984.XI.27. Televízió 1. - 21,5o/Mészárosné

Stúdió '84

Most pedig egy kiállításra hívjuk meg önöket.

A Kultúrális Kapcsolatok Intézetének Dorottya utcai kiállító termében Mészáros András grafikusművész karikatúrái láthatók.

Ez a rajz a Katalógus borítóján is szerepel A karikatúristának csak a művek panteonja melletti kutyól jutott. S jóllehet, a karikatúra természetéből következően túloz, azért lehet ebben valami. Bizonyára önök is megfigyelték; a humor és a humorista nálunk még ma sem teljes jogú tagja a művészeti életnek. Legjobb példa erre talán a fiatalon elhúnyt Darvas Szilárd, aki ma lenne 75 éves.

- Néhány évvel ezelőtt meghívtak egy ilyen író-olvasó találkozóra. Fiatalok voltak, 18-2o évesek és megkérdeztem tőlük, hogy az a név, hogy Darvas Szilárd, mond-e nekik valamit? Semmit. Nem is emlékeztek rá.

- Hát így múlik el a világ dicsősége. Szilveszter, 196o.

/Részlet./

- ..../? torz, nem érthető!/

- Én nem akarok panaszkodni, mert a humoristák pedig minő dig panaszkodnak, dehát a humor a kultúrának a perifériáján van egy kicsit. Hadd mondjam el, hogy a Nyugat c. lap egyideig feltüntette főmunkatrsai között Karinthy Frigyest és még sok más híres írót és aztán egy bizonyos idő után Karinthy Frigyes nevét levették. Már akkor is így volt. Most pláne így van.

- Térjünk vissza Darvas Szilárdra. Ugy tudom, hogy hosszú évekig munkatársak voltak.

- Igen. Munkatársak voltunk, barátom volt, de inkább kollega volt. Barátok voltunk, de azt nem szeeretem, amikor a visszaemlékezők azt mondják; a legjobb barátom volt, én ismertem a legjobban. Én nem, mert amikor én itt elkezdtem a pályát 1951-ben a Ludas Matyinál, akkor még szőke voltam és kékszemü és akkor ő már mester volt. Rengeteg minden műfajban dolgozott, nem mondom el minden mü-

faját. Költőnek indult, mint Karinthy. Aztán írt humoros publicisztikát. Bátrat, merészet, aztán humoreszkeket természetesen. Dalszövegeket konferált, nem is akárhogyan. Mit hagytam ki? Librettista is volt.

- Igen.

- Librettókat is átdolgozott. Hát csak egy példát mondon. Az Állami Áruházban, az Állami Áruház c. filmben ő írta a dalszövegeket. Feleki Kamill híres számát is ő írta: "Ember lesz az én kis unokám..." S még a Római parti csónakházban...

/Zene./

- Kerékpárral járt. Ez olyan mint most ha valaki Lada 1500-assal jár. Kerékpárral járt és sportingben, piros kockás sportingben, csokornyakkendőben, úgyhogy mindenki ismerte. Pedig akkor nem volt televízió még. Mindenki is-

merte a városban, mert szerették és jellegzetes figurája is volt a városnak. Konferált, nagyszerűen konferált. Különböző helyeken. Vidámszínpad, Budapesti Varietében meg nem tudom én, rádióban és a legnehezebb időben. Én nem szívesen mondom az ötvenes éveket, szidom az ötvenes éveket, de azért akkor nehezebb volt humoristának, konferanszié-nak lenni mint mostanában. Ő az ötvenes években is humoros volt, pikáns szövegeket mondott és politizált keményen, merészen. Minden aktuális témára odafigyelt.

- Voltak konfliktusai. Említetted, hogy meglehetősen csí-

pősen, bátran odamondogatott.

- Ez még most is így van. Egy humoristának mindenről beszélnie kell, csak okosan kell megközelítenie a témát. Még most is, hát pláne az ötvenes években. Nem volt baja soha. Legfeljebb csóválták a fejüket néhányan, mert kedves volt, szellemes, szatirikus. Hadd mondjam el azt is, hogy ez az a korszak volt, amikor egy felelős elvtárs idejött minket okítani a szerkesztőségbe, köztük Darvas Szilárdot is. Azt mondta, hogy a humornak két műfaja, ágazata van: a humoreszk és a csasztuska. Mondta ez az

illető elvtárs Darvas Szilárdnak. Mondom, ő jókedvű ember volt és ahát leesett az asztal alá a röhögéstől.

/Részlet./

- Darvas Szilárd Sanzon c. versét Garas Dezső mondta el.

Mikes Györggyel a beszélgetés elején szó esett róla, de talán nem elég. Darvas Szilárd költő is volt. Verseket írt, méghozzá igen jókat. Kötetét özvegye elküldte Illyés Gyulához, aki a következő sorokkal válaszolt:

"Köszönöm figyelmét, megható sorait. Tudja - maga a legjobban - mennyire szerettem Szilárdot. A gyors véggel is eredményes, szép élet volt az övé. Ezt mutatja ez a gyűjtemény is. A legszebb emlékeim közé teszem el. - Illyés Gyula."

1021

Mészáros András
Munkásgyűjtés gyűjtés Kossuth-díjas karikaturista
műveiről

1984. XI. 10. Kossuth 4.25

Jó reggelt!

- Ahogyan a karikaturista lát bennünket. Mészáros András rajzaiban és most Szatmári Ilonának szóban is elmondja véleményét rólunk, abból az alkalomból, hogy kiállítása nyílt a budapesti Dorottya utcai Kiállítóteremben.

- Vajon ilyen ember a karikaturista is? Szívében bátor, elszánt, tettrekész oroszlán. De amikor megszólal, véleményt nyilvánít hangja nyuszivá szelidül. Mészáros András papírra vetett aranyos ötlete.

- A helyzet az, hogy nem lehet mindig oroszlánként támadni. Nem mindig célravezető.

- Még a karikaturistának sem.

- Bizony néha nyuszivá kell válni, hogy az ember elérje azt, amit szeretne. Csunya dolog, de hasznos. Hát ez látszik rajta.

- Százegy karikatúrája hol vitriolba mártott tollal és ecsettel készült, hol pedig kedves iróniával, mint például Levelesné aktuális történetei. Az egyik tablója a saját munkájának boszorkány konyhájába nyujt bepillantást.

- A rajz bal oldalán van az előre gyártó műhely, ahol előre készitett paneleket adnak a belpolitikai rovatnak. Például ilyet. Dinamikus, fokozzuk, elitéljük, feladatok, hatékony, eredmény, egyhangú lelkesedés. Éppen látjuk, hogy egy munkást sminkelnek, az angyalok kara énekel, azon kivül a fotósok is kedves kis angyalkák.

- A külpolitikai rovatnál mit csinálnak?

- Itt bizony nagyon bonyolult, már ón sem ismeren ki magam. Terroristák lövöldöznek egymásra, szegény külpolitikai rovatvezető fején valami szörnyü madár ül. Ezek a gondjai, mit is csináljon ebből a sok borzalomból. A kritikai rovatban egyszerüen a borsót hányják a falra, amelyik természetesen leesik.
-
- Itt pedig.

- Kozmetikus dolgozik éppen a hirek cizellálásán. Azon kivül van egy nagy üst, ahol a szintelenitós folyik.

- És legalul?

- Egy úthenger megy, amely alá az ujság kötegeket rakják és az úthenger vezető kérdezi. Elég lapos már? Végül az egész a szerkesztő könyökén jön ki.

- Az utcáról a Festi körkép tablói, tizenöt parafrázisa vezet bennünket ide a kiállítási terembe. 1975 és 80 között készültek ezek.

- Természetes, hogy a magyarok a Vereckei elluljárón jönnek be, itt a hét vezér. Vezetőképző iskoláról jön ki. A rendőrök megvizsgálják a lovasokat, hogy mennyi alkoholt fogyasztottak, lovon. A benzinkutaknál szuper zabot és normál zabot adnak. És így tovább, és így tovább. Sőt még a Népszabadságot is olvassa Malamelyik ősmagyar és az a szövege, hogy Nagy honfoglalási munkaverseny.

SZÁM: 6623/2/88.

ELŐADÓ: Sárdiné

TÁVBESZÉLŐ:

Válaszában hivatkozzék ügyiratszámunkra

BUDAPEST FŐV. TANÁCSA VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁGÁNAK

Művelődésügyi FŐOSZTÁLYA FŐIGAZGATÓSÁGA

1840 BUDAPEST, V., VÁROSHÁZ U. 9–11.

CÍMZETT: Aradi Nóra igazgató elvtársnőnek
MTA Művészettörténeti Kutató Csoportja
Budapest, I.
Úri u. 62.

TÁRGY: Mészáros Andor emléktáblájának elhelyezése.

MTA MŰVÉSZETTÖRTÉNETI KUTATÓ CS.
Iktatás kelte: 1988. ápr. 11.
Iktatószám: 280/88. Előírat: -
Ügyintéző: [illegible] db

Kedves Aradi Elvtársnő!

A mult év októberi kedvező szakvéleményük alapján, Mészáros Andor emléktáblájának elhelyezését illető javaslatunkat /melynek kiviteleztetését a művész özvegye kezdeményezte és anyagilag is vállalta/ a Budapesti Pártbizottság Propaganda és Művelődési Bizottsága elé terjesztettük. A politikai testület a tábla szükségességével nem értett egyet; úgy foglalt állást, amennyiben fontosnak tartjuk a megemlékezést, úgy találjunk más módot arra.

Ezuttal arra nézve kérjük szíves véleményüket, szükségesnek tartanák-e más módját az emlékmegörökítésnek a közeljövőben amellett, hogy 1987-ben megjelent a "Mészáros Andor" című monográfia.

Mészáros Andornét levélben tájékoztattuk, hogy a központi megemlékezések mellett /emléktábla, emlékmű, szobor, stb./ a politikai testület csak a kerek születési évfordulók esetén foglal állást. Emiatt az emléktábla elhelyezését ez évben nem engedélyezhetjük.

Birtokunkban van a művész portré érem fényképe, a külföldön megjelent biográfiája és a művészetére vonatkozó bibliográfia is. Ezeket, Mészáros Andorné válasza értelmében /melyet várunk/ címére visszaküldjük, ha Csoportjuknak szükséges, azokat megőrzésre az Önök rendelkezésére bocsátjuk.

Budapest, 1988. március 31.

Elvtársi üdvözlettel

/ Téri Tibor /
csoportvezető

Főv 3. r sz.

MÉSZÁROS Andor nobrains

BUDAPEST FŐVÁROS TANÁCSÁNAK
Végrehajtó Bizottsága
Budapest V., Városház u. 9—11.
Bp. 50 Pf. 1
1840

DÍJELŐLEGES

BUDAPEST 1988 IV 5 Se50Se

6623/2 /1988. sz.

Aradi Nóra igazgató
elvtársnőnek

MTA Művészettörténeti Kutató
Csoportja

Budapest, I.
Úri u. 62.
1 2 5 0

C. Főv. 7. r. sz.

gnosztikus Schmitt Jenő Henrik tanait, sőt maguk is több, a morális alapozottságú esztétizálás jegyében fogant elméleti munkát publikáltak – önként választott-vállalt (mellesleg akkoriban igencsak divatos) vizsgálódásaik és kategorikusan fogalmazott következtetéseik ellenére, az alkotómunka *gyakorlatában* egy új, addig soha nem létezett, s bizonyos elemeiben mindmáig meg nem haladott új minőséget tudtak létrehozni. A magyar szecesszió csodálatos iparművészetét.

Gellér és Keserű szintén (n)agyonelemez, ám végül adós marad az ezernyi részlet emészthető formátumú szintézisével. Persze, a gödöllői műhely tevékenységét aligha is kell ma Magyarországon tablószerűen bemutatni. A szecesszió nosztalgiája már csaknem annyi ideje tart, mint amennyi időt maga az irányzat megélt. Sőt egyes jelek arra utalnak, hogy a vágyódó fölidézés akár hosszabb lélegzetű is lehet az eredetinél. Így mindenkinek juthatott elég ideje arra, hogy ha érdekelte, fölfedezze magának a gödöllői műhelyt, és még bőven maradt annyi, hogy ha érdekli, hát elmerüljön a szerzők által fölkínált kicsiny és nagyobb horderejű tények, megvilágító vagy csak hangulatot színező adalékok, egyenes és oldalági kapcsolatok, szorosabb és lazább belső és külső kötődések mentén az eddigi legnagyobb ismert magyar Gesamtkunstwerk-kísérlet romantikus indítékokban bővelkedő történetében. Amely – ha nem szól közbe például két háború – mára esetleg átgondoltabb és – legalább szándékaiban – korrektebb tárgyi környezettel szerencséltethetne bennünket. Vagy mégsem?

Amilyen sokat mond el a könyv a gödöllői műhely *történetéről*, olyan keveset szól a *sorsáról*. Például arról, volt-e, akár csak egészen rövid ideig is, reális esélye az egységes nemzeti tárgykultúrának, különösen a puszta kézművességre alapozott egységes nemzeti tárgykultúrának az anyagi és szellemi javakat (utóbbiak között művészetszervezési módszereket és ideológiákat is) lázasan importáló század eleji Magyarországon? Vagy arról, hogy miközben Gödöllőn csodás egyedi szőnyegeket szőttek, míves könyveket illusztráltak, mesterien komponált enteriőröket terveztek és kiviteleztek, mit csinált körülöttük az az izmosodó gyáripar, amelynek létezését a gödöllőiek diszkréten szemet hunyva hagyták ki a számításból. Miközben megalakult, működött és – kétségkívül – erőteljesen és jó irányokba hatott is, mi volt a műhely helye nemcsak a művészet, de az élet, a mindennapi tárgyalakítás rendjében. Annak ugyanis, hogy ez a hatalmas kollektív mű, amelyet létrehoztak, mára szinte nyom nélkül tűnt el még az egyedi tárgyformálás gyakorlatából is, nemcsak külső, és az eltelt idővel magyarázható, hanem egészen biztosan belső, a gödöllői ideológiában, szándékokban is benne foglalt okai is lehetnek. Az pontosan kiderül az egymást követő fejezeteket olvasva, hogy miféle elkötelezettség és hit táplálta a gödöllői műhelyben dolgozók szép illúzióit. Az azonban nem, hogy szépségeszményük maga is éppen olyan szimpatikus, de tarthatatlan illúzió volt, mint Jean Renoir filmjében az ellenségként szemben álló katonatisztek egymás iránti lovagiassága – a nagy ábránd.

A. J.

Wachtel Tihamér: Mészáros Andor

Olyan magyar szobrászról írt könyvet *Wachtel Tihamér*, aki életének második felét hazájától távol, Ausztráliában töltötte, így az itthoni közönség szinte egyáltalán nem ismeri. Másfél évtizeddel *Mészáros Andor* halála után ez az első olyan (magyar és angol nyelvű) kiadvány, amely átfogó képet ad e kitűnő művész életéről és munkásságáról.

KRITIKA

Mészáros 1919-től építészetet tanul Bécsben, de már ekkor érdeklődik a szobrászat iránt. Párizsban Csáky József tanítványa lesz, megismerkedik Picassóval és Braque-kal, akik nagy hatással vannak rá. Bécsben befejezi építészeti tanulmányait, s 1927-ben hazatér. Telcs Ede mellett dolgozik; mesterének szobraihoz tervez talapzatokat. (1974-ben 23 plakettel szerepel a Nemzeti Galériában, a *Telcs Ede és tanítványai* című kiállításon.) Együttműködésük emlékét őrzi többek között a Szabadság téri Széchenyi-emlékkút (1930) és a Városmajorban elhelyezett Hüvelyk Matyi-kút (1933). 1939 tavaszán a közelgő háború elől Ausztráliába menekül. Kezdetben nagy ellenállásba ütközik, hiszen Ausztrália a képzőművészeti kultúra terén ekkor még mintegy fél évszázaddal le van maradva Európától – a XIX. század végének akadémizmusa az uralkodó művészeti irány. Mészáros ott is megőrzi erős szellemi és érzelmi kapcsolatát az európai múlttal és kultúrával. Éremművészetének kibontakozása is erre az időszakra tehető: 1400 plakettjéből több mint négyszáz első négy ausztráliai éve alatt keletkezett.

Wachtel Tihamér könyvében sokat idéz Mészáros Andor naplójából, melynek segítségével megismerhetjük a művész fontosabb alkotásainak keletkezéstörténetét. A szerző az életút bemutatása mellett Mészáros főbb műveinek értő elemzését is adja. Munkája talán megmenti a feledéstől a magyar szobrászat egyik érdekes alakját. *(Corvina)*

ARADI PÉTER

OLVASÓNAPLÓ

Végh György: A gonosz angyal

„Három napon át olvastam, tollal a kezemben, tőlem szinte szokatlan gondossággal, rendkívül figyelmesen. Az első benyomásokat – még olvasás közben – papírra is vetettem, mintegy emlékeztetőül... Egészében véve jó és hiteles az a kép, amit magamról rajzoltam, mert ilyen bizonytalan, föld felett lebegő, elmosódó körvonalú voltam és volt az életem azokban az években, hónapokban."

Önéletrajzának kritikáját maga a költő írta meg ezekben a sorokban, s igen pontosan, miután néhány hónapig pihentette, majd ismét elővette a kéziratot. Bizonyára nem szükséges indokolni, hogy miért mondom: „a költő". A prózaíró *Végh György* ugyanaz, mint a költő Végh György. Az önéletírásában ugyanaz a költészet kering, mint a verseiben. S éppoly természetesen, rokonszenvesen. Olyan vonzóan, hogy vele kapcsolatban – Devecseri Gábor megjegyzése – alig lehet kritikára gondolni. Ehelyett sokan inkább a legendájára gondoltak, arra a legendára, amit ő teremtett meg – korántsem kimódolva, inkább különös egyéniségéből adódóan –; az érzékeny, sálakba burkolt gyermeklelkű költő... A legenda, mint minden legenda, csal is, meg nem is, igaz is, meg nem is. A nagy külső megpróbáltatások valóban elkerülték. Csehszlovák állampolgárságban vészelte át a háborút, nem vitték el katonának, nem hurcolták el táborokba, pesti albérletekben és hegyvidéki falvakban bujkált, de néha éppen a kávéházak feltűnőségében is rejtőzött a szerencsefi. Aki a legkevésbé volt „szerencsefi".

Önéletrajzi prózájának javát tartalmazza az a testes kötet, amely 1986-ban *A gonosz angyal* címmel jelent meg. A memoárregény több részlete ismert. Fájdalom, nem fejezhette be. Tételesen az 1939–1942-es évek önéletrajzi jegyzeteit foglalja össze a könyv. Húszévesen is, negyvenévesen is és későbbi életében, egészen a haláláig foglalkoztatta az emlékek sorsa. Mi lesz velük? Mi lesz a találkozásokkal, a kézfogásokkal, a szerelmekkel, az el-

M.D.K.

Mészáros Anikó

"Bohóc" c. művének repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. juli. 12.
XIII. évf. 28. sz. 9. lap

Mészáros Anna [babakészítő] MDK

A "Népművészet mestere" címmel együttjáró emlékérmet, oklevelet és a 3000 Ft-os takarékbetétkönyvet ma kapták meg Mihályfi Ernő minisztertől /többek között/

Kiss Ernő faszobrász /Bogyoszló/
Markos Erzsébet tervező
Nagy István fafaragó /Gyöngyös/

A kitüntetettek között van
Mészáros Anna babakészitő. /interjú vele/

Dersi Tamás: A nyenyeremüvész és a babakészitő. Átadták a "Népművészet mestere" kitüntetéseket.

Esti Hirlap, II.évf. 193.sz. 1957.aug.18.vas.
2.oldal

MDK

Mészáros Anna

Zuglóban lakik. Legújabb alkotásai aranyfőkötős kazári menyecskék. A napokban kapta meg „A népművészet mestere" címet. (Fényképe repr.)

Lukács Angéla: A rongyszobrász.

Érdekes Ujság, Bp. 1957. szeptember 7. 21. l.

MDK

Mészáros Anna

Rongybabákat készít: gyermekeket szoptató anyákat, kukoricafosztó lányokat, munkájukat végző férfiakat. 1937-ben egy párizsi világkiállításon első díjat nyert. 1953 óta a népművészek szövetkezetének tagja. Elkészítette Kapoli Antal népművész rongyszobrát.

Lukács Angéla: A rongyszobrász.

Érdekes Ujság, Bp. 1957. szeptember 2. 21. l.

Mészáros Anna, baba készítő MDK.

A „népművészet mestere", zuglói lakos.
Apja falusi tanító volt.
1937-től készít textilanyagokból népművészeti „szobrokat."
1957. aug. 20-án „Népművészet Mestere" címet kapta.
Művei: „Kukoricafontó lány"
„idős Kapoli Antal faragó népművész" textil=szobra (Repr.)
és számos különböző népviseleti figura: lány, asszony stb
Díjakat nyert: Párisban, Milanóban, Izmirben...
Szabadi Sándor: Egy világhíres népművész, a babák „szobrásza"
Népszabadság, Bp. 1959. jan. 1. – 16 l. [Vidéki szám!]

MDK

Mészáros Anna, festö.

Panni néni. Of.

Kukoricafosztó. "

Az Uj Szalon Szent István-i kiállitása. 1934.aug.
Katal.

Mészáros Anna, Budapest
Kazári baba
Alsószentmártoni baba

Ernst Múzeum. I. iparművészeti kiállítás. 1952.
19 l.

a talapzat felső végét. A
elől egy-egy faragott gy
reszttel/, alatta bekarc
18
L A I G
A N D R
B I R
Köröskörül szőlőindák, fü
corpussal és bádogtetővel
Hasonló tipusu a
a maconkai templom déli

MDK

Mészáros Anna babakészitő

A "Népművészet mestere" címmel együttjáró emlékérmet, oklevelet és 3000 Ft-os takarékbetétkönyvet kapott.

Dersi Tamás: A nyeryeremüvész...

Esti Hirlap, 1957.aug.18. 2.1.

MDK

Mészáros Anna babaés játékárukészitő

Munkájával résztvett a Berlini Nemzt.Kézmüvesipari Kiáll.-on.

Cikk: Magyar kézmüvesipar a berlini kiáll.-on.

Magyar Iparmüvészet, 1938. 158.lap

M.D.K.

Mészáros Anna, népművész

népviseletbe öltöztetett
babáit ajánlja:

Kósa - : Egy kiállitás, melyet nem lehet el-
felejteni.

Somogyi Néplap, Kaposvár, 1956, aug. 12.

MDK

Mészáros Anna

baba, játékmunkával résztvett az alábbi kiállitáson

Karácsonyi vásár akadályokkal. Magyar Iparművészet 1937. 247.l.

[redacted]

Mészáros Anna

babakészitő a brüsszeli kiállitásra készíti müvészi babáit.

mélt.

/nyenyere müvész is/

[redacted] 193 sz. 1957. aug.18 2 old.

A nyenyereművész és a babakészítő

Átadták a „Népművészet Mestere" kitüntetéseket

Tegnap délben, a parlament Munkácsy-termében *Mihályfi Ernő* méltató szavai után *Kiss Ernő* faszobrász (Bogyószló), *K. Kovács János* rigmus- és mesemondó (Sárpilis), *Markos Erzsébet* tervező, *Nagy István* fafaragó (Gyöngyös) és *Tóth Mihályné* népdalművész (Tura) vette át Kállai Gyula művelődésügyi minisztertől a *„népművészet mestere"* címmel együttjáró emlékérmet, oklevelet és a 3000 forintos takarékbetétkönyvet. A kitüntetettek között van *Szenyéri Dániel* tekerős népművész (Szentes) és *Mészáros Anna* budapesti babakészítő is. Őket mutatjuk most be.

A tekerő lant

Szenyéri Dániel az ősi tekerőlant, a nyenyere művésze. Hangszere mesterfogásait apjától tanulta, aki 1842-ben született, s nyolcvan évet élt. Afféle vándorparasztmuzsikus volt az öreg, s abban az időben még jól fizetett a tudománya. Dani bácsi gyerekkorában nem egyszer megtörtént, hogy édesapja a mulatságokban, menyasszonykikérőkön, lakodalmakban megkeresett pénzzel — *piroshasú bankóval — rakta ki a nagyasztalt.*

A fiúra azonban már csak a szegénység maradt, meg a kedves hangszer, amely még a múlt század utolsó évtizedében készült el. *Szenyéri János* keze munkája nyomán. Az apai örökségből a háború után már nem sokra futotta. Kiment a divatból a nyenyere, a pesti slágerek szorították ki az ősi dallamokat. *Szenyéri Dániel* egy szép napon arra ébredt: ha nem segít magán, felkopik az álla. Fogta hangszerét, amelynek húrjain *nem vonó, nem is emberkéz, hanem acélfogakat mozgató tekerőkerék szólaltatja meg a hangot, s odaajándékozta a szentesi múzeumnak.* Azután megkereste tizenkilences vöröskatona bajtársait, s felcsapott közibük — *kubikosnak.* Járta, talicskázta az országot, el is feledi talán a nyenyerét, ha annyira egybe nem fonódik apja emlékével.

1945-ben visszakérte a hangszert a múzeumtól, azóta újra játszik rajta. De az idő halad: ami ötven esztendővel ezelőtt hozzá tartozott a falu életéhez, ma ereklye, a népélet régi kultúráját őrző tradíció. Szenyéri bácsi nem kedveli a hamis beszédet: nem áltatja magát.

— A fiatalok — mondja tűnődő szomorúsággal — ma sem kedvelik a nyenyerét. Az a világ elmúlt. *De most tudósok, népdalgyűjtők járnak hozzám, lejegyzik a régi, szép nótákat, új tekerőt is csináltatnak velem, s talán arra is futja jószándékukból, hogy egy-két fiatalembert rávesznek, tanulják meg a tekerőjátékot.* Ha már a fiam nem kedveli az apja tudományát, legyen, aki tovább zengeti a juhbél-húrokat.

— Az apám 1896-ban Szegeden *bronzérmet* nyert — folytatja nekividámodva. Én nem gondoltam, hogy nyomába nőjek. S most jött a meghívó, s a fia is elnyert ugyanazt, ha nem többet. Milyen boldog voltam, amikor megtudtam, mire hívtak fel Pestre. Mert a kitüntetés, amit kaptam, nemcsak engem illet, édesapám emlékét is megőrzi.

Világjáró babák

Mészáros Anna húsz éve varrja szorgos ujjakkal a sokféle magyar népviselet díszeibe öltöztetett babákat, de ha számot kellene adnia élete munkájáról, a keze alól testté váltan kiszökkent álmairól, zavarba jönne. Hol vannak már azok? Bizony, egy sincs belőlük. Az első babát, amely az Iparművészeti Főiskola elvégzése után kikerült a kezéből, *négy alkalommal is visszavásárolta.* Azután — bármennyire fájt a szíve érte — *eladta ötödször is.* Nem a pénz lett urrá elhatározásán. *Emléket pénzzel megváltani nem lehet.* Annál inkább lehet a művész munkáját érdeme szerint becsülő elismeréssel, a szép hozzáértő szeretetével: — Olyan ember kérte — meséli kedvesen — aki megérdemelte. Odaadtam.

Mészáros Anna babái a világ minden tájára elkerülnek. S nem tud annyit készíteni, hogy minden megrendelőt kielégíthetne. Pedig nem restelli a munkát. Van úgy, hogy *tizennégy-tizenhat órát is dolgozik naponta.* Mindent egymaga csinál. A terveket — amelyek tanulmányainak és országjáró útjainak gazdag tapasztalatait sűrítik magukba — és a varrást, tűzést, hímzést, csipkézést, gyöngyfűzést.

Szívvel—lélekkel

Csak így lehet lelket lehelni a közömbös anyagba. S mert *Mészáros Anna* nemcsak selymet, vattát, gyöngyöt, csipkét, fát, vásznat, bőrt, drótot, s ki tudná rajta kívül előscrolni, még mi mindent építi babáiba, de szívét is nekik adja — mindes egyes teremtménye él. A szerelmét káromló csikós karikást pattogtat, öreg pásztor csendbe merengőn botjára ereszkedik, eladó lány orcája kigyúl, öregasszony ábrázatján nehéz barázdákba borulnak a ráncok.

Mészáros Anna most a brüsszeli világkiállításra készül. A magyar pavilon forgatókönyvébe az ő babáit is beírták. Nagy felelősséget érez munkájáért. Szeretné, ha a kövesdi, kalotaszegi, kalocsai és sárközi babák a magyar kiállítás sok százezer vendégének figyelmét is magukra vonnák. Most, hogy kitüntették — mondja, méginkább szeretne kitenni magáért. Ez azonban nemcsak rajta múlik. Kevés az anyag, s nem mindenki érti, hogy ez a látszólag kis ügy — mi súlya van az országos exportmérlegben Mészáros Anna babáinak? — megérdemli a figyelmet. A kormánykitüntetés — reméljük — segít talán ezen a gondján.

Dersi Tamás

1957 AUG 18
ESTI HIRLAP
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3
Telefon: 139-292

Ára 60 fillér

195

i Hírlap

EN POLITIKAI NAPILA

őhullám:
lassú javulás

Ingyen gombavizsgálat

A sok kéz drágítja a

ormány nem enged be
i atomfegyvereket
rszág területére

A japán—amerikai katonai vegyesbizottság tegnap megtartotta első ülését. A miniszterelnök bejelentése után biztosra vehető, hogy a bizottság a közeljövőben megtárgyalja a Japánban állomásozó amerikai haderők nukleáris fegyverekkel történő felszerelését és *a kérdésben élénk vitákra lehet számítani. Szó lesz az Egyesült Államok Japánban tartózkodó katonai egységének elosztásáról is.*

Az alkotmány

Munkás-paraszt találkozók Budap
avatás Hódmezővásárhelyen
Újfajta acél készül Diósgyőrött —

Állandóan emelkedik a
Talajvíz és árvíz — Évi egymillió köbméter hordalék –
Magyar—csehszlovák közös medertisztítás a b

Ásványráró közelében, a bagaméri Dunakanyarban hatalmas kotróhajó dolgozik. Kosarai csikorogva, dübörögve emelik ki a fenék kavicsát. Mellette hórihorgas elevátor áll, ez viszi partra az anyagot. A hajó neve: *Duna II.*, az elevátoré: *Lukács.* Napi 1700 köbméter földet kaparnak ki az elsekélyesedett Duna fenekéről.

A Vízügyi Főigazgatóságon a munka jelentőségéről így beszélnek:

— Az 1954. évi szigetközi árvíz óriási károkat okozott. Amikor az árvíz okait vizsgáltuk, kiderült, hogy mintegy is elér ez a magasodás. Egy folyó életében ez igen nagy szám; azt jelenti, hogy *száz év alatt három méterrel kellene magasítani hozzá a töltéseket.* De ez sem lenne elegendő, mert lassanként a folyó így egy függő mederben folyna, magasabb vízszinttel, mint a környező talaj.

A folyóval emelkedne a talajvíz is.

A környező falvaknak és földműveseknek pedig teljesen mindegy, hogy *a töltések alatt átbújó talajvíz vagy nyílt árvíz önti el őket.*

— Kénytelenek voltunk tehát levonni a következtetése-

Mészáros Anna iparmüvész

Népi figurák, babák készitője, néhány napja a bruxellesi kiáll. magyar pavillonjában dolgozik. A pavillonba látogató belga királynak, egy magyar babát nyujtott át.

Le Soir, 1958.IX.13.

Mészáros Anna MDK

budapesti babakészitő

a népmüvészet mestere

Az első babát , mleye t az iparmüvészeti főiskola elvégzése után készitett, ismételten visszavásárolta.

Dersi Tamás: A nyenyeremüvész és a babakészitő. Átadták a "Népmüvészet mestere" kitüntetéseket.
Esti Hirlap. 1957. aug. 18.

MDK

Mészáros Anna, ip.müv.

utánozhatatlan báju magyar babákkal szerepel, köztük a
Kukoricafosztás.

Hófehérke és a hét törpe.

Dr.Kuzicska Ilona:"Művészet az iparban". Iparmüv. Társ. karácsonyi kiállitása.1941.dec. Magyar Iparművészet. 12.sz.133-36.l. 1941.

mdk

Mészáros Anna. Babakészítő népművész

Ábrák a borítólap hátsó belső oldalai

Művészi jellemábrázoló. Munkái világszerte ismertek. Ismeri az egész ország népviseletet.

(n. gy) A népművészet mesterei. Kitüntetett népművészek. Népművelés, 1957 1sz szeptember 14. l.

mdk

Mészáros Anna népműveső

Babuja

ábra a 29. l-on.

Népművelés 1958. 3. sz. 29. l.

MDK

Mészáros Anna

Ezüstéremmel tüntették ki az 1937-évi párisi nemzetközi világkiállításon.

Cikk: A párisi világkiállitás magy.pavillonja kiváló nagy sikerének mérlege.

Magyar Iparművészet 1938. 179.l.

Mészáros Anna

l.

MAGYAR IPARMUVESZET

1940.57. l.

Mészáros Anna

Jeszó

l.

Tanulmányok Bp.
multjából. VII. 36. l.

der evangelischen Schule zu Pozsony (Pressburg) in den 1670-er Jahren.

Im Jahre 1672 wurden die Büchersammlungen der vertriebenen evangelischen Pfarrer und des evangelischen Gymnasiums konfisciert und dann den Jesuiten überwiesen. Diese Sammlungen gehörten den Pfarrern TITIUS, REISER, SUTORIUS und PIHRINGER, machten bei der Überfuhr ins Nádasdy'sche Haus 13 Fuhren aus und bestanden aus mehr als 10.000 Bänden, somit repräsentierten sie den weitaus grössten Bücherschatz, der sich zur Zeit in evangelischen Händen befand.

Die Bücher wurden am 1. Januar 1673. durch den Grafen LEOPOLD KOLLONITSCH als Kammerpräsidenten im Namen des Herrschers den Jesuiten übergeben, doch existiert kein Dokument von dieser Schenkung, später aber, als die Jesuiten die von den Evangelischen weggenommenen Kirchen, Schule und Häuser per donationen bekamen (Dekret Leopolds 1. vom 30. März 1677), ist von diesen Büchern keine Rede mehr. Die Jesuiten übernahmen und liessen aus den Häusern der Pfarrer einen Teil dieser ansehnlichen Büchersammlung im Nadasdyschen Haus aufstapeln, der andere verblieb im Gymnasium. Beide wurden von den haeretischen Büchern gesäubert und dabei etwa 2000 Bände vernichtet.

Die weitaus wertvollste Sammlung dieser Pfarrerbibliotheken war die Reiser'sche, die in der von Augsburg stammenden Reiserschen Familie schon im 3-ten Glied vererbt und vermehrt wurde, die im Besitze des Pressburger Seniors, Daniel Schmidt besonders trefflich wuchs, dann aber mit seinem

ly: Uri szoba
agy Antal és Fia

szekrény és sarokpamlag van, nagyobbítható asztal és fotellal. A nyugodt vonalak, összeépített butorok, jó arányokkal elegáns és szép interiört adnak.

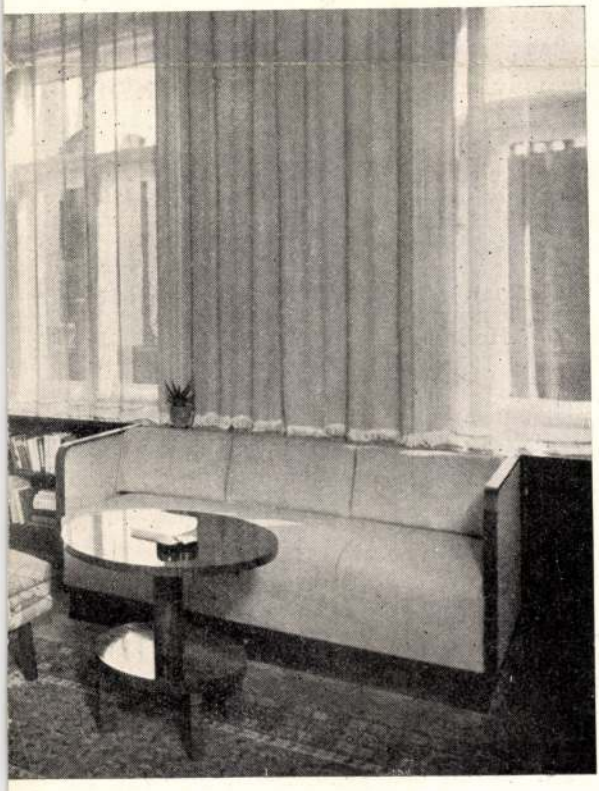

y: Nappali szoba
agy Antal és Fia

nák levételével fekvésre is egyaránt alkalmas. A beépített vitrin poharak és dísztárgyak elhelyezésére szolgál s formájával kellemesen bontja meg a fal síkját. A butorok falmelletti elhelyezése biztosítja a szobában a zavartalan közlekedést.

Foto Seidner

Mészáros Anna: Panni néni
Az Uj Szalón tárlatáról

szívná magába a művészi szép iránti szeretetet. Nem lehet tehát közömbös ránk, hogy színtelen vagy színes műmellékletek helyett, művészi, valódi műalkotásokon keresztül ismerje meg a tanuló a művészi munkát, miáltal vágyát hasonló elnyeréséért ezáltal is fokozhatjuk.
Ezenkívül követhetnénk a holland „V. AE. V. Ö." egyesület példáját is, mely a középiskolákban az esztetikai elem előmozdítása céljából alakult, mely a művészi nevelésen kívül gazdasági előnyöket is biztosít a művészeknek. Főleg grafikai munkák által alkotott képsorozat-gyüjteményük iskoláról-iskolára való szállításával és bemutatásával, állandóan ébren tudja tartani az ifjúság figyelmét, a művészi szép iránt. A „V. AE. V. Ö." tagjai — Hollandiában az összes állami iskolák (államköltségen) — tanár, tanítvány, tagsági díj címén 3—3 képet kap évenként. Ilyen egyesülés megszervezése is nagy szolgálatot tenne hazai képzőművészetünknek. Ez azonban már állami feladat volna, vagy legalább is százszázalékos állami támogatást igényelne. Egy kis áldozat tehát művész, állam, egyesületek részéről egyaránt, s hiszem, hogy az eddig parlagon fekvő termőtalajba *így* elvetett mag bőségesen fogja teremni gyümölcsét!

MAGYAR ŐSTEHETSÉGEK

A „Reggel" gyüjteménye a Nemzeti Szalón termeiben.

Parasztgéniuszok. Napszámosok, kovácsok, cselédek, kenyérkereső mesterségük titulusa mellett felruházva minden idők legnagyszerűbb előnevével, a „művész" jelzővel.
Emberek, akiknek nehéz az írás és kényelmetlen az ábécé harminckét egysége, de ösztönös biztonsággal haladnak ugyanegy szín ezeregy

Képzőművészet
1934. 177 l.

MDK

Mészáros Arthur

Plakát kiállitás, 1948. N. Szal. képek

MDK

Mészáros Aurél

A Spirituális Művészek Szövetsége első kiallitásán kiállitott művei egészen más utat jelölnek meg, mint a hirdetett jelige.

b.m. : Spirituális Művészek Szövetsége első kiállitása.

Esti Kurir, 1924.okt.19.

MÉSZÁROS Attila

Mészáros Attila rajza

M.Nemzet,1993.jan.12.

megjelenéséről/behozataláról (díjtalanul) tájé-

ontosan megadni könyveinek megjelenési/be-

a nagykereskedőknek a jegyzékét is, amelyek

telefonja, aki a szükséges információt lapunk-

Mészáros Dezső

MÉSZÁROS DEZSŐ

98.	Ősvirág, szinesrajz	500.–
99.	Élet idegen planétán, szinesrajz	500.–
100.	Ázsia, szinesrajz	500.–
101.	A háború, szinesrajz	200.–
102.	Ázsia, szinesrajz	500.–
103.	A háború, szinesrajz	200.–
104.	A háború, szinesrajz	200.–
105.	A háború, szinesrajz	200.–

Nemzeti Szalon

1944
apr.–máj.
Spirituális
művészek
7 erop. k'áll.

1171. FÉRFI ZSEBÓRA, ezüst, áttört inc
XVIII. sz. e. — Taschenuhr, Silber

, szára csipkés levélben végződik. Svéd, XVII. sz. —
or, am Ende des Stieles gezacktes Blatt. Schwedisch,

lis mezőjén vésett virágdisz, levelesdiszü, öntött szára
ıgyar, XVII. sz. — Löffel, Silber, teilweise vergoldet,
ergezierte Griff endigt in Voluten. Ungarisch, XVII. Jh.

virágok, I . W . A . B . V . G betük, recésszélü nyéllel.
it Blumengravierung und geripptem Griff. Ungarisch,

övén domboru maszk, végén gerezdes gomb. Magyar,
des Stieles Maske. Ungarisch, um 1600.

sett indadisz és tagozott gomb. Magyar, XVI. sz. —
kan. Ungarisch, XVI. Jh.

vésett rajzu cimerpajzs, medvén ülő koronás nőalak-
XVI. sz. v. — Kurzstieliger Löffel, Silber, am Schöp-
ines Ziegenfusses. Nürnberg, E. XVI. Jh.

vésett akantuszdisz és L R M betük, hajlott szárát
zitik. Magyar, XVII. sz. — Sechs Löffeln, Silber, am
gebogenem Stiel Reliefdekor. Ungarisch, XVII. Jh.

omágu acélheggyel, domboru diszü hengeres nyelén
sz. e. — Zwei kleine Gabeln, mit Silbergriff, darauf

Mészáros Dezső

A sivatag c.
kepe repr.

Nemzeti Szalon
1928 marc

Spiritualis Művesek
III. kiáll. kat.

VASÁRNAP **21** Kat. Mária bem. Prot. Olivér Ó-g. 8. Mihály	79 1/2
HÉTFŐ **22** Kat. Cecilia vt. Prot. Cecilia Ó-g. 9. Matróna	5
KEDD **23** Kat. Kelemen Prot. Kelemen Ó-g. 10. Oreszt	5.
SZERDA **24** Kat. K. János Prot. Emma Ó-g. 11. Vincenc	7.
CSÜTÖRTÖK **25** Kat. Katalin Prot. Katalin Ó-g. 12. János	
PÉNTEK **26** Kat. B. János Prot. Milos Ó-g. 13. János.	7
SZOMBAT **27** Kat. Ê. Mária Prot. Virgil Ó-g. 14. Fülöp	6. 48

MÉSZÁROS DEZSŐ:

41. Halásztanya	vizfestmény	P	200.—
42. Kúnsági emlék	„	P	200.—
43. Őszi emlék	„	P	200.—
44. Dunamente	„	P	200.—

Spirituális Művészek
Szövetségének kiállí
Alkotás Művészházá
1943

Felelős szerkesztő: KIBÉDI SÁNDOR Fraternitas R.-T., Cluj nyomása

MÉSZÁROS DEZSŐ:

94.	Muhipuszta, olajf.	400.—
95.	Köcsög, cserép	20.—
96.	Köcsög, cserép	20.—
97.	Korsó, cserép	20.—
98.	Korsó, cserép	20.—
99.	Korsó, cserép	20.—
100.	Tulipános láda	80.—

Nemzeti Szalon 1941 jan.
Magyar Képírók
Kiáll.

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

ELNÖK

Gróf ZICHY JÁNOS

TÁRSELNÖK

PRESZLY ELEMÉR

Mészáros Dezső nokián

kezeport a fiatal nokiánok

műszaknoki kiállításán

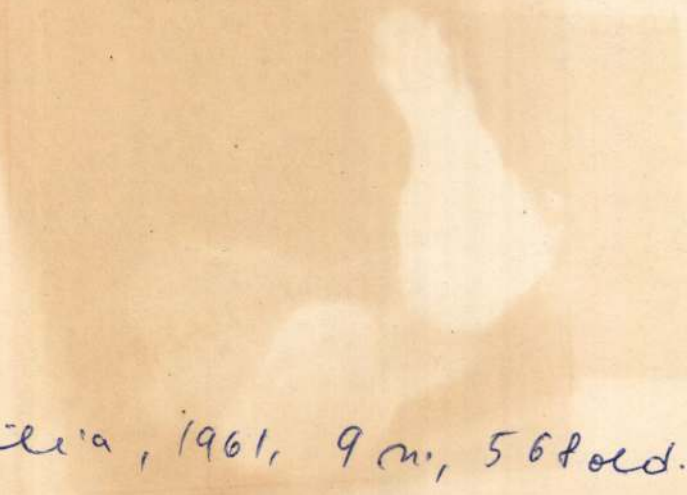

Vigília, 1961, 9 sz., 568 old.

Mészáros Dezső

szobrász

M.D.K.

Apáczai Csen János ~~c. mű~~ portréja

Anadi Nóra: Utólagos megjegyzések a VIII. Képzőművészeti kiállításról.
Élet és Irodalom, 1960. jul 1. – 27 szám – 5 l.

M. D. K.

MÉSZÁROS Dezső szobrász

„Bányász"

Ujvári Béla: A Tanácsköztársaság 40. évfordulóján rendezett VII. Képzőmű-viszeti Kiállitásán

Magyar Építőművészet 1959. 7/8. sz. 271. l.

MDK

Mészáros Dezső

Önarclép, gipsz

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. 11 l.

Mészáros Dezső

festő

Elektr. család

Halm Lenke

264. l.

MOB kat. 3708.

In vielen Gebieten der Culturgeschichte trefflich bewährter Se
Text mit gewohnter Sachkenntnifs und in höchst zweckmäfsiger

Das befprochene Werk zerfällt in drei Abtheilungen, von
1530 auf fünfzig Holzfchnitt-Tafeln darftellt, die von den Nürnber
Guldenmundt herrühren und zum Theil mit deren Monogramme
dann der Umftand, dafs fie mit Verfen eines und desfelben Po

Mészáros Dezső, mohri

Kut

KMTÁRS művcsoptok
1931 feb márc kiáll.
X. 40

Mészáros Dezső

festő

1.

Szépmüvészet

1943. 11-1. l.

CELLDÖMÖLK

Mészáros Dezső mol.

festő

Műcs. kiáll. 1931 tól
Ripcs 117. C

Mészáros Dezső

l. Szépirodalmi

1941. 48. l.

Mészáros Dezső

festő

irod

Zimányi Ernő:

Tárlatvezetés az Alkotásban-

Nemzeti Figyelő

1943. ápr. 11.

Mészáros Dezső
festő
XIV. Nagybecskerek-
kér 10.

MKSz 1947

Mészáros Dezső

XXI. aukció
A Gyűjtő 1915. 57. l.

245. MÉSZÁROS Dezső: A hold és a hegyi szörnyek, szines tus-rajz 20

XXII. aukció
u. o. 1915. 120.
ugyanaz

Szentmártonkáta, kazt

134

Mészáros Béla, grafikus

Kiállítása nyílt meg a T. ker.
Tanács műv. házában.

– : Hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 26.

Mészáros Dezső

arcképei

Szabad Művészet

1952. 6. sz. 24. l.

Dívald Kornél

Budapest művészete a török hódoltság előtt.

Budapest, é. n. Lampel R.

8-r, 165, 2 l, Csányi Károly 10 építészeti rajzával és 49 képpel.

Eredeti egész vk.

Művészeti Könyvtár.

I. 5. p. e.

2.50

MDK

Mészáros Dezső

Résztvett a Nemzeti Szalonban rend.spiritualis művészcsoport kiáll.-an.

B.L.: Spirituális Művészcsoport Szövetsége.

Világ,1924.okt.19.

Mészáros Benedek ötvösmester

Győri Szemle, 1934. 425.

Cikk a győri ötvösökről

Mészáros Benedek

ajóri ötvös 1666.

l.

Jankó ötvös apródok

17. l

19. l.

11975

Mészáros Benedek
győri ötvös.
1666-ban könyörgéssel
al a cél ele, mert fel-
szabadulása után Győrben
kontár németlen mont
munkálkodni.

Jankó László: Egy
újabb győri ötvös a
17. századból
Győri Szemle
1937. 132. l. – 134. l.

BONYHÁD

Nagyságos

Európa

Lapterjesztő r. t.

Budapest

V. Visegrádi u. 36.

Mészáros Benedek

ötvös, Győr, 1666.

13. l.

Jankógyőri ötv. 33. l.

Mészáros Dezső festőművész

Muhipuszta, olajf.
Köcsög, cserép
Köcsög, cserép
Korsó, cserép
Korsó, cserép
Korsó, cserép
Tulipános láda

Nemzeti Szalon, 1941. január 12-26.

Mészáros Dezső ~~festőmüv sz~~
Muhipuszta, olajf.
Köcsög, cserép
Köcsög, cserép
Korsó, cserép
Korsó, cserép
Korsó, cserép
Tulipános láda
Magyar Képirók kiállitása, 1941 január

lás kötelezottsége mellett fizesse ki
lójában kiadáskép számolja el.
. évi augusztus hó 5.-én Klebelsberg sk.
solat.hiteléül:

miniszteri shiv. igazgató.

MDK

Mészáros Dezső

yxx Magy. Képirók Társ. kiáll. Szépművészet, 1941. 47-48 l.

Mészáros Dersö nobrán M. D. K.

Lenin Pétervárott c. relietje a IV. képzőművészeti Kiállitáson.

Redő F: IV. Magyar képzőművészeti Kiállitás hurvtört. Ért. 1954 1 sz. 169.

MDK

Mészáros Dezső

Női fej, gipsz

KUT és UME kiáll. N.Szal. 1932. nov.

12 l.

MDK

Mészáros Dezső

Önarckép, gipsz

Arckép kiáll. Ernst Múz. 1952. aug. 11 l.

M.D.K.

Mészáros Dezső
szobrász

Skrétfigurája és cigánypeje van a kiállitáson.

Dutka Mária: A VII. Magyar Képzőművészeti Kiállitás szobrairól.
Magyar Nemzet, 1959. ápr. 4.

12 l.

Mészáros Dezső MDK

szobrász
női aktját felállitották
Leányfalun, a Hőtechnikai Vállalat nyaralója előtt.

Müterem 1958 I. évf. 7. sz. 47.o.

Mészáros Dersö nobrász

Szerepel a. II. képzőm. kiállitáson

Nonlogi: A II. m. képzőm. kiáll. nobrai

Nepszava 1956 jan. 7. 84 évf. 6 n. 6 l.

Mészáros Dezső szobrász

N. Et: A fiatal képzőm. kiáll.

Nepszava 1955 jun. 23. 83 évf. 146 sz.

2 l.

Mészáros Dezső

Haját csavaró lány, bronz

Fiatalxx Képzőmüvészekx és Iparmüvészek kiállitása

Ernst Muzeum, 1955. junius, 27 l.

50. kép. *M. S. mester, 1.*

Mészáros Dezső
Kontyát csavaró leány, gipsz
Ádika, gipsz

Nyári Tárlat. Ernst Mus. 1954. jul. 1o 1.

MDK

Mészáros Dezső

Műveivel résztvett a spirituális művészek második kiállitásán.

/e.a./: Spirituális művészek.

Az Ujság, 1925.dec.18.

MDK

Mészáros Dezső

"Ősvirág" és "Élet idegen planétan" c.művei
a Spirituális művészek kiállitásan.

Siklóssy László:A Spirituális művészek
kiállitása a Nemzeti Szalonban.

Pesti Hirlap,1944.apr.28. 5.l.

MDK

Mészáros Dezső

szobrászmüvész

Szerepelt az 1962. jul. 21-én megnyilt III. Szegedi Nyári Tárlaton.

K.M.: Képzőművészeti és fotokiállitás iparmüvészeti bemutató

Csongrádmegyei Hirlap. 1962. jul. 20;

Mészáros Dezső MDK

Szerepelt a III. szegedi nyári tárlaton/Móra Ferenc Múzeum/.

L.F. Egy országos hirü szegedi tárlatról.
TISZATÁJ. 1962. szept.

Mészáros Dezső szobrász M.D.K.

Bogdánffy Ödön hidrológus portréján dolgozik, amely a bajai Vizgazdálkodási Technikum előcsarnokába kerül

Napló

Magyar Nemzet 1963. december 31. 11. 1.

Mészáros Dezső szobrász M.D.K.

Ifjuság c. 2 méter magas alkotása a kaposvári uj gyermekorház elé

"apló

magyar "emzet 1963. december 31. 11.1.

Mészáros Dezső

szobrászművész
Budapestről küldött anyagot.

szerepelt a III. Szegedi Nyári Tárlaton.

K.M.: Négy megyei siker Szegeden.
Petőfi Népe. 1962. jul. 24.

MDK

Mészáros Dezső

"Kislány-Fej" c. szobormü repr.

VI.Magyar Képzőmüvészeti Kiállitás.Mücsarnok.
1955.Kat.

MDK

Mészáros Dezső

Anyám	gipsz	16 cm
Kisleányfej	"	37 "

VI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás. Műcsarnok. 1955. Kat. 45.1.

Mészáros Dezső

MDK

Szerepelt a tárlaton

-D.é : Jegyzetek a IV. Szegedi Nyári Tárlatról. Tiszatáj, 1963. 9. sz.

Mészáros Dezső szobrász M.D.K.

a debreceni dohánygyár homlokzatára ke ülő
12 négyzetméteres vörösréz reliefen dolgozik

Napló

Magyar Nemzet 1964. november 14. 4.l.

Mészáros Dezső

Szobor-portréja a szegedi Orsz. Képzőműv.

Kiállításon.

említve.

Tiszatáj, 1964 9. sz. 4. l.

Mészáros Dezső

M.D.Y

Méltatás.

Bodri Ferenc: Vegyari S. János kiállítása
Művészet, 1966. Október - 36 lap

Mészáros Dezső szobrász MDG

Apáczai Csere Jánosról készült szoborportréja Szentendrét díszíti.

–: Az első magyar kertgaléria 1

ESTI HIRLAP 1 br. 1965. szept. 3

MDK

Mészáros Dezső

Bányász, br.,repr.

Cigánylány, portré, br.

Gyuri, br.

lo fiatal szobrász kiállitása. Mücs. 1961.

MDK.

Mészáros Dezső

Kiállitási kritika

Csongrádmyei Hirlap 1966 juli.21.

MTA.

MDK

Mészáros Dezső

Gruz lány, portré, gipsz

Kapás lány, br.

Női fej, br.

lo fiatal szobrász kiállitása. Mücs. 1961.

MDK

Mészáros Dezső

Haját fésülő, br.

Beethoven, portré, br.

Apáczai Csere János, portré, gipsz

lo fiatal szobrász kiállitása. Mücs. 1961.

Mészáros Dezső

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

Újság 1931. II. 21.

MDK

Mészáros Dezső

Apáczai Csere János, br.

Felszabadult Bp művészete N.Szal. 196o

Mérnáros Gerő

a Munkácsy-díj III. fokozatával tem-

tették ki.

Népszabadság 1966. ápr. 1.

Mészáros Dezső

MDK

Leányfej, bronz

Golozsvári Grandpierre Emil, bronz

Műcsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Mészáros Dezső MDK

Vizbenéző, bronz

Leány gerellyel, vörösréz

Fiatalok, aluminium

Mücsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Mészáros Dezső

MDK

Női fej, ólom

Gruz leány, ólom

Műcsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

Mináros Pessó

Bogdán/y Ödön mellszobor,
más/eles é.n., bronz,
Bácsliskun megye,
Baja, Bogdán/y Ödön /első/ozu
Vizgazdálkodási Technikum.

Tájékoztató, 64/65, képző és Ipar-
művészeti Lektorátus

8 l.

Mészáros Dezső

MDK

Apáczai Csere János, bronz

Kisfiufej, gipsz

Műcsarnok 1960. VIII. Hegy. Köpeön. Kiáll.

Mészáros Dezső MDK

Bányász, repr.

Mücsarnok 1961. lo fiatal szobrász kiáll.

Mészáros Dezső MDK

Kapás lány, gipsz

Női fej, gipsz

Műcsarnok 1961.-ig fiatal szobrász kiáll.

Mészáros Dezső MDK

Beethoven, bronz

Apáczai Csere János, portré, gipsz

Gruz lány, gipsz

Mücsarnok 1961.lo fiatal szobrász kiáll.

Mészáros Dezső MDK

Bányász, bronz

Cigánylány, bronz

Gyuri, bronz

Haját fésülő, bronz

Mücsarnok 1961.lo fiatal szobrász kiáll.

Mészáros Dezső

A Munkácsy-díj III. fokozatával tüntették ki.

Magyar Nemzet 1946. ápr. 1.

Mészáros Dezső

a Munkácsy-díj III. fokozatával tüntették ki.

Hajdubihorvegyei Népújság 1966. ápr. 1.

Mészáros Dezső, szobrász

MDG

A Munkácsy-díj III. p.-t kapta.

– : Kiosztották a művészeti díjakat 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1966. márc. 31.

Mészáros Dezső

A Munkácsy-díj II. fokozatával tüntették ki.

Somogy Megyei Néplap 1966. ápr. 1.

Mikrávos Dezső

A Munkácsy-díj III-fokozatával tüntették

ki.

Dunántúli Napló 1966. ápr. 1.

Mészáros László

a Munkácsy-díj III. fokozatával tüntették ki.

Esti Hírlap 1966. márc. 31.

MDK.

Mészáros Dezső

1966-ban Munkácsy dijas

Szocialista Müvészetért 1966 máj.

MDK.

Mészáros Dezső

Kiállitási kritika

Tiszatáj 1966 szept. p.748.

M.D.K.

Mészáros Dezsö szobrász

Munkácsy Mihály-dijjal kitüntetve 3. f.

a X. M. Képzömüvészeti Kiállitáson bemutatott
alkotásaiért, portrék,

Kiosztották az idei irodalmi és müvészeti dijaka
agyar Nemzet 1966. ápr. 1. 4.l.

MDK

Mészáros Dezső

Női fej, ólom

Gruz leány, ólom

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. Műcs. 1962. 28.1.

MDK

Mészáros Dezső

Kapáslány, br.

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. pótlás. Műcs. 1962.

MDK

Mészáros Dezső

"Cigánylány"

szerepelt a kiállitáson.

-ó: Kisplasztikai kiállitás Sopronban.

Kisalföld. 1962. nov. 17.

Mészáros Dezső

Szerepelt a KIT és UME közös Tárlatán

PJC 1932. XI. 6.

MDK

Mészáros Dezső

Női fej, br.

Szegedi O. Képzőm. kiáll. Szeged 1964

Mészáros Dezső

Vízbenéző bronzszobra

szerepel a X. Magy. Kép. Mű.

kiállítason (emlitve)

Kortárs 1965 XII. n. 2004 old.

Mészáros Dezső

A Spiritualista Művészek Szövetségének tagja.
1925-ben alakult, ez évben volt első kiállitásuk a Nemzeti Szalonban.

Rabinovszky Máriusz:Két korszak határán Bp. 1965.
310.l.

MDK

Ménáros Dezső, nobrán

Borsos Miklós útját járó fiatal
művén.

Rózsa Gyula: XI. Magyar képzőművészeti kiállítás 9.

Népszabadság, Bp. 1968. ápr.

Mészáros Derső

Grúz lány c. pek Szénobra (eml.)

szerepel a IX. nagy. Kép. mús.

Kiállításon a Műcsarnokban

Magyar Ifjúság 1962 V. 5

M.D.K .

Mészáros Dezső szobrász

Müve a Galéria állományát gyarapitotta.

Beethoven-fej

Csengeryné Nagy Zsuzsa: A M. Nemzeti Galéria az 1957-58-as évben 198.1.

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI II. Bp. 1960.

Ménéros Dezső

„Bányászfiú" c. bronznobra (magassága 210 cm) a Szénbányá-szati Trösztel szemben van – Vaspalotán. Került 1960-ba.

Szij Rezső, Műemlékek és műalkotást Vaspalotán, Bp. 1965. 88 l

M.D.K.

Mészáros, Dersö, szobrász

„Kútfigura" felelltási helye: Szentendrei Tudulú

„Fratal bányász" " " : Várpalota

„Apáczai Csere János" (portré)

A Szentendrei Parkmuzeumban lévő gipszmásolatok fel-
sorolása közben emlitik:

Monumentális művészet Pest megyében.
Szerk.: Ladányi István. Bev. Végvári Lajos.

Bp. 1966. 80 l. illusztr. 75. old.

A MÓRA FERENC MÚZEUM ÉS
A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

MÉSZÁROS DEZSŐ

SZOBRÁSZMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSÁNAK ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA

MEGNYITJA:
SZELESI ZOLTÁN
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

1971. FEBRUÁR 14-ÉN, VASÁRNAP DÉLI 12 ÓRAKOR

MÓRA FERENC MÚZEUM KÉPTÁRA
SZEGED, HORVÁTH MIHÁLY U.

205 fnyv I

Mészáros Dezső

MEGHÍVÓ

Ménáros Dezső, nobrán

MDK

Szerepel (Buda fokon).

–: Szabadtéri nobovki állítás 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1968 aug. 13.

MÉSZÁROS DEZSŐ

Haját csavaró lány bronz

Fiatal képző és iparmuvészek kiállítása
1955

Magyar szobrász

Apostol alakja könyvben

XV. sz

Esztergom kerlszt. Muz

kódexminiatúra kiáll

katalógus. Mecsi András

M.D.K.

Mészáros Dezsö szobrász

Márta c.

müvét megvásárolta a Müvelödési Minisztérium 1967.

Müvelödési Minisztérium vásárlásai 1967. 11.l.

Mészáros Dezső (1923)

Spáczai Csere János, 1959, bronz,
80 cm

A felszabadult Budapest művészete.
Kiállítás-katalógus, Budapest, 1960
221.

Mészáros Dezső

kiállitott noha:

Haját csavaró lány, bronz, 35 cm.

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállitása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

19. l.

Mészáros Dezső

szobrász

Mészáros József Attilája megdöbbe
tagjainak lendületével az idő végte-
lenséget jelzi. Modelljeiben a művész
nem törekszik kielső hasonlóságokra.

Losonci Miklós: Mészáros Dezső szobrai között.

Müvészet, 1971. február - 30. lap

Mészáros Dezső

szobrász

Farmesi lány szobra szürke márvány-ból szinletek. Vörös agyagból való a perni nőt ábrázoló műve. Egyszegesé lett fömböklöl alkotta a navonai asszonyokat.

Losonci Miklós: Mészáros Dezső szobrai között.

Művészet, 1971. február - 30. lap

Mészáros Dezső

szobrai

Formák gömbösítették. Beethoven
fejét erőt sugárzó. Grandpierre
Emil portréja fanyar derűt idéz.

Losonci Miklós: Mészáros Dezső szobrai között.
Művészet, 1971. február - 30. lap

Mészáros Dezső

szobrán

A Mészáros-szobor érzékelteti, hogy a letéres határont elérte az eszme. A mű nem kerdet, de nem végeredmény, közbecső köreg amit néző fylest tovább gondolatta.

Losonci Miklós: Mészáros Dezső szobrai között.

Művészet, 1971. február - 30. lap

Ménáros Dezső
nobrán

„Család"
„Navonai asszonyok" } repro
„Farnesei lány"

Losonci Miklós: Ménáros Dezső nobrai körött
Művészet, 1971. február – 30 lap.

Mészáros Dezső
szobrász

Akrobatikus mozdulat szövevényeben
helyezi el a „Család"-ot. A „Didergő"-
tagjait jógis alapállással mutatja be,
szobrászilag így erzékeltete a fáró embert.

Losonci Miklós: Mészáros Dezső szobrai között.
Müvészet, 1971. február - 30. lap

Mészáros Dezső
szobrán

Műveit márványból készíti. Módosítja az emberi anatómiát a végtagok elhagyásával, de a törzs és mell, az arc központi részeit kiemelé

Losonci Miklós: Mészáros Dezső szobrai között.
Müvészet, 1971.február - 30.lap

Mészáros Derső szobrászművész

Kiállítása nyílt meg a római

Magyar Akadémia Kiállító termében.

27 szobrot és 22 rajzot mutat be a művész.

Rómában készült művei közül.

— Napló — Magyar Nemzet 1969 november 29

4. old

Mészáros Defső

közölt reprodukció:

56. p. „Amerigo Tot portréja (bronz, 45 cm)

Sculptura Hungarica a mai magyar szobrászat, Budapest 1191.

Év és lapszám nélkül.

Mészáros Dezső

Született Szegeden 1923. Tanulmányai: a Képző- és Iparművészeti Főiskolán. Főbb alkotásai: Budapest 1962 stb. Dózsa 1969. Munkácsy díj: 1966.

Scultptura Hungarica a mai magyar

szobrászat, Budapest (é. n.)

11 sl

Mészáros Dezső

műve szerepel a Nemzeti Galéria

kiállításán: „Lenin alakja a magyar

szobrászatban"

Magyar Nemzet 1970 május 5

4. old.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉL-MAGYARORSZÁG

Mészáros Dezső

1971 FEB 16

Mészáros Dezső kiállítása

Szép, tanulságos és kerek mesét lehetne írni egy *Mészáros Dezső* nevű, hajdan szegedi inasgyerekről, ki szülővárosától húszegynéhány éve elbúcsúzván, pesti lakossá, főiskolássá, majd Munkácsy-díjas szobrásszá lett, s hogy a minden művészetek legbarátságosabb hazájában, Itáliában végképp meglelte magamagát: legszebb munkáival hazalátogatott. Lerótta illendő tiszteletét a felnőtté, művésszé lett fiú...

Szép, tanulságos és kerek lenne ez a mese, s mint ilyen, elszármazottaknak, ittmaradottaknak, ifjabbaknak, öregedőknek egyaránt példaadó.

A meseírás azonban más hasábokhoz illik — itt és most az egykori agyaggyúrogató inasgyerek kőasszonyairól, márványcsaládjairól kell szólni. *Kőasszonyok, márványcsaládok.* Mészáros Dezső ugyanis leginkább e témákról véste, pattintotta ki — egy kritikusának találó szavával — *plasztikai tömondatait.*

Tömondatokat — írta e kritikus, s aki csak látja a szobrász látszólag amorf, de néhány fővonallal oly egyértelművé tett tömbjeit, maga is feltétlenül a fogalmazás e legtömörebb egységére gondol.

Az út, amelyen Mészáros Dezső a szűkszavúságnak erre a felső fokára eljutott, nem volt túl gazdag kitérőkben. Aki rendszeresebben figyelte a művész jelentkezéseit, láthatta, hogy munkáin soha nem kapott nagy szerepet a részlet. Főképp portréi (így a Dóm téri panteonban látható *Ady*-feje) mutatták erős törekvését az egyszerűsítésre.

Úgy látszik, Rómában töltött hónapjai — meg persze a kezébe került, s anyagukban oly szép *márványok* — késztették a még erősebb absztrahálásra, s így első önálló tárlatán tényleg olyan egységes és olyan „egynyelvű" anyaggal jelentkezett, amilyen sok pályatársának szolgálhat például.

Nincs egyetlen darabja sem, amelyben ne a maga zárthatárú világát adná; nincs egyetlen munkája sem, amelyből valamiféle izzadtságszagú útkeresés érződne. Amit Mészáros Dezső most nyújt, az a sokáig érlelt gondolatok sallangtalan, egyetlen lendülettel történő megfogalmazása. Már nem úgynevezett témákat farag ki, hanem állapotokat, viszonyokat: a dolgok kemény formába szorított *esszenciáját.*

Szobrász született — írta a már idézett cikkében az említett kritikus, s *most nagyon jó látni*, hogy milyen igaz volt több százezer példányban kinyomtatott lelkendezése. Szobrász született bizony, tömondatokat fogalmazó szobrász, aki nagy utat tett meg Szegedtől — Szegedig...

*

Mészáros Dezső Munkácsy-díjas szobrászművész kiállítását vasárnap délben a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai képtárában *Szelesi* Zoltán művészettörténész nyitotta meg. Az ötletgazdag rendezés *Rozványi* Márta munkáját dicséri.

Akácz László

A Magyar
vetség azzal
dezett tornát,
kapjon a legjobbak
állapotáról, felkészültségéről az Európa-bajnokság előtt. Egy gárdát Szegedre, egyet pedig Sajószentpéterre írt ki. A szegedi döntők után *Papp* Lászlót, a magyar ökölvívó-válogatott vezetőedzőjét és szövetségi kapitányát kérdeztük a látottakról.

— A küzdelmekről nincs jó véleményem. A színvonal pedig... Sokan meg sem jelentek a viadalon. Azt a célt pedig, hogy felmérhessük a hazai élgárda formáját, nem sikerült elérnünk. Ez nagyon kevés a közeledő EB előtt.

Fekete Pálnak, a MÖSZ országos szakfelügyelőjének a véleménye megegyezett Papp Lászlóéval:

— Idény eleji formákat láthattunk. Inkább a küzdelem dominált, azoknál a versenyzőknél is, akiktől színvonalat vártunk. Sajnálatos, hogy sok egyesület távol maradt a küzdelmektől.

Hergert Jenő, a Kaposvári Dózsa edzője keserű szájízzel nyilatkozott a napokban nyilvánosságra hozott EB-keretről:

Papp László, a szigorú

rom versenyző indult. Így nem a legjobbak találkozhattak egymással.

— Miért nem rendeztek kétnapos versenyt?

— Papp László is felvetette a kérdést, viszont a jegyek már elővételben elkeltek úgy, hogy a döntőre csak azok jöhettek be, akik a pénteki és a szombati küzdelmekre is megvették a belépőjegyet.

— A versenybíróság munkáját nemcsak a kevés induló és a sérülések akadályozták, hanem — úgy tudom — sportszerűtlenség is előfordult.

— Igen. Sajnos, a Kecskeméti Fémmunkás SE ökölvívói közül néhányan nem megfelelően viselkedtek. Ügyükben a vizsgálat folyamatban van.

— Mi értelme volt a felmérő versenynek, amikor már öt héttel ezelőtt összeállították a válogatott keretet?

— Éppen ez az. A kerettagok már komoly munkát végeztek Papp Laci keze alatt. Így a felmérő versenyeken behozhatatlan előnnyel indultak. A vidéki vezetőktől több olyan nyilatkozatot is hallottam, hogy nem hajlandók „spaaring" partnert adni a kiválasztottaknak.

— Mi a véleménye az örö-

Így kellett volt

1. Fiorentina—Catania	1:1	x
2. Foggia—Napoli	0:3	2
3. Internazionale—Bologna	1:0	1
4. Juventus—Verona	2:1	1
5. Lanerossi—Róma	0:0	x
6. Lazio—Torino	1:0	1
7. Sampdoria—Milan	1:1	x
8. Varese—Cagliari	4:1	1
9. Casertana—Como	1:1	x
10. Catanzaro—Arezzo	2:1	1
11. Massese—Taranto	0:0	x
12. Modena—Atalanta	3:4	2
13. Monza—Palermo	0:2	2
14. Ternana—Pisa	0:0	x

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Mészáros Dezső

DÉL-MAGYARORSZÁG

1971 FEB 13

MÉSZÁROS DEZSŐ KIÁLLÍTÁSA

1021

Első alkalommal mutatkozik be szülővárosa, Szeged közönsége előtt Mészáros Dezső Munkácsy-díjas szobrászművész a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai képtárában. A február 14-én, vasárnap délben megnyíló tárlatot Szelesi Zoltán művészettörténész adja át az érdeklődőknek. A művész most bemutatásra kerülő munkáit — amelyek Olaszországban készültek — korábban a Kulturális Kapcsolatok Intézetének Dorottya utcai kiállítótermében láthatta a közönség.

z lakását-
Érdeklőd-
u. 9/a.
rától, va-
nap. x

llos, össz-
gy száraz
áz eladó.
eged Go-
-17 óráig.
x

ól álló
lakását-
nagyállo-

u. 5/a. alsó csengő.

Január 7-én elveszett 200 kg-os fehér anyadisznó a Bajai út 44-es km körül. Nyomravezetőnek 1000,— Ft. Makra József erdész, Öttömös 1417.

Raktárnak, garázsnak száraz betonaljazatú helyiség épületben az

Mészáros Dezső

MTI SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
Szeged
1971. MÁR 16.

Kiállítás Vásárhelyen

Vasárnap délben nyílt meg Hódmezővásárhelyen a Tornyai János Múzeum termeiben Mészáros Dezső Munkácsy-díjas szobrászművész kiállítása. Megnyitó beszédében dr. Dömötör János, a múzeum igazgatója méltatta a kitűnő művész alkotásait. Mészáros Dezső Szegeden született, de járt többször Vásárhelyen is. A most kiállított, fehérmárványból készült műveit 1969-ben, egyéves ösztöndíjas római tartózkodása idején alkotta. Témája az ember, portré és figurális megoldásban. A modern, sűrítő szobrászati nyelv a sajátja, ezt azonban Medgyessy szellemi örökségével gazdagítja.

A
sab
nya
de a Vasas-védelem — Mészöllyel az élen — biztosan állt a lábán.

MTK—Videoton 2:1 (1:1)

Szerencsés győzelmet aratott az MTK együttese. A szemre sokkal tetszetősebben játszó fehérváriak 1:0-ás vezetés után engedték ki kezükből a mérkőzést.

Diósgyőr—Szombathelyi Haladás 1:0 (1:0)

Az első percekben lőtt gól-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Mészáros Dezső

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
Szeged

1971 MÁR 14

KIÁLLÍTÁSOK. VASÁRNAP. Mészáros Dezső szobrászművész alkotásaiból kiállítás nyílik 12 órakor a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumban. Megnyitót mond dr. Dömötör János. A szegedi Móra Ferenc Múzeum Képtárában Kopasz Márta grafikusművész műveiből nyílik kiállítás 12 órakor Szegeden. Megnyitót mond dr. Bordás Ferenc grafikusművész. A makói József Attila Múzeumban a keceli gyermekszakkör mutatja be batikmunkáit 11 órakor. A kiállítást Jénei János megyei szakfelügyelő nyitja meg.

zunk, melyeket postán küldünk ki.

Március 7-i számunkban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése: „... Egyszerre mégis / rezzen a táj; / hármat fütyül / egy kis madár...".

Könyvjutalmat nyertek: Kállai Istvánné (Csanádpalota, általános iskola), Mihály Jenőné (Hódmezővásárhely, Móricz Zs. u. 6.), Vigh Jánosné (Nagymá-

Mészáros Dezső szobrász

Munkácsy díjas.
Olaszországi ösztöndíjas útján
készült műveiből a vásárhelyi
Tornyai Múzeumban kiállítása-
nyílt

N.N: Kiállítások, tárlatok a
megyékben

Magyar Hírlap 1971 III. 15

Ménáros Dezső

1536. Jövőlőrő, gipsz, 230 mm.
J.: Ménáros Dezső 1962.

— · —

szíj Dezső, gyűjteményem (Katalógus) olaj lemp.
Av. gouache. Bp. 1966.

72. l.

Mészáros Dezső rajzai

Szerepel az angyalföldi
Képzőművészek II. kiállításán

Ujvári Béla: Az angyalföldi képző-
művészek II. kiáll

Magyar Ifjúság 1966 ü. 28

Mészáros Dezső szobrász

Munkány díj III-fokozatát
kapta a X. kép. kiállításos
bemutatott pedrézért

Néprava 1966 IV 1. 3old.

Mészáros Dezső.

A Spirituális müvészek egyesületének tagja 1925.

BendeJ:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Fénykép. Mislepné.

Képzőművészeti Főiskola: 479 ltr

Mészáros Dezső: Lenin megérkezett Pétervárra.

Diplomamunka 1952/53

Domkosmű

Negatív nincs.

Fényhép

Kislyné.

Képzőművészeti Főiskola: 376 Ltg.

Készarros Dezső: Októberi Forradalom.

Diplomamunka: 1952/53.

dombromu"

Negatív nincs.

Mészáros Dezső

Akácz László: A rézasszonyok kovácsa. – Műteremlátogatás Mészáros Dezsőnél. – Dél-Magyarország 1966. jan. 14.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-284.l./ 253. l.

Mészáros Dezső

Amerigo Tot c. műve (ehl.)

Szerepel az Állami Képzőművészeti

Vásárlások TV. kiállítása a

Műcsarnokban

Rózsa Gyula: Képzőművészeti napló

Nyszabadság 1970 I. 9.

Mészáros Dezső

Szobrászművész az új generáció soraiból.

Németh Lajos. Modern magyar szimmetria
Lorrino 1968

148. l.

Mészáros Derső

Szobra emlétre

Delmacher Anna: Leim alakja a magyar szobrászatban

Magyar Nemzet, Jp. 1970. máj. 5.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Mészáros Dezső

NÉPSZABADSÁG
Budapest
1969 NOV 29

KULTURÁLIS HÍREK

1021

A PÁRIZSI MAGYAR HÁZBAN kiállítás nyílt a hazai könyv- és folyóirat-kiadásról, amelyet a Kultúra Külkereskedelmi Vállalat és a párizsi magyar sajtóiroda rendezett.

HANGVERSENYSOROZATOT szerveztek Salgótarjánban az általános iskolások számára, s ennek során ötszáz bérlet fogyott el elővételben. A sorozat nyitókoncertjére pénteken került sor.

MÉSZÁROS DEZSŐ szobrászművész kiállítása szerdán nyílt meg a római Magyar Akadémia kiállítótermében. A tárlaton 27 szobor és 22 rajz szerepel.

tasra.

Az elemeket a *Fővárosi Műanyagipari Vállalat* készíti, a szerelési munkákat a *XIII. kerületi Lakáskarbantartó Vállalat* végzi. Egy négyemeletes házban a berendezést egy öttagú brigád egy nap alatt szereli fel. A műanyagból készült berendezés élettartama többszöröse az eddig használt vaslemezből készült hulladéktovábbítóknak.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Mészáros Dezső

MAGYAR NEMZET
1963 DEC 31

Ó

December
31

A kaposvári új gyermekkórház elé kerül, alumíniumba öntve, márványtalapzatra Mészáros Dezső szobrászművész »Ifjúság« című két méter magas alkotása. A fiatal művész jelenleg Bogdánffy Ödön hidrológus másfélszeres életnagyságú portréján dolgozik, amely a bajai Vízgazdálkodási Technikum előcsarnokát díszíti majd.

1021

Szatirikus

ber volt, azt mondja, hogy-
hogy ilyen mesterségre adta
a fejét?...

Mindez igen mulatságosan
és rokonszenvesen hangzott,

MAGYAR HÍRMondó SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRMondó BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1990 FEB 12

DÉLMAGYARORSZÁG

Szeged

— **Mészáros Dezső**, a szegedi származású szobrászművész készíti el a Radnóti Gimnázium névadójának, Radnóti Miklós költőnek szobrát az iskola számára. A gimnázium képviselői a napokban tekintik meg a készülő alkotást.

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Mészáros Dezső

DÉLMAGYARORSZÁG
Szeged

1968 NOV 27

— **Mészáros Dezső** szegedi származású szobrászművész alkotásaiból rendezett kiállítást a római Magyar Akadémia. A november 24-én, hétfőn megnyílt tárlat a művész olaszországi tartózkodása során készített munkáit mutatja be. Mészáros Dezső újabb szobrai — a tárlat katalógusának képei szerint — további egyszerűsödésről, a formák még teljesebb tisztulásáról tanúskodnak.

1021

AZ AUTÓBAN.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1969 JUN 28
DÉLMAGYARORSZÁG
Szeged

Mészáros Dezső 4

Szegedi képzőművészek nemzetközi sikere

Mészáros Dezső Munkácsy-díjas szobrászművész egy Rómában rendezett kiállításon mutatkozott be sikerrel. A szegedi származású művész — 7 olasz alkotó társaságában — a *Galéria d'arte il Camino* nevű csarnokban állította ki munkáit. Mészáros Dezső március óta tartózkodik az olasz fővárosban, és tervei szerint egy önálló kiállítást is rendez.

Urbán László szegedi grafikus több metszetét mutatták be a lengyelországi *Malborki Biennálén.* A fiatal művész a Tömörkény Gimnázium diákjaként, a most nyugalomba vonuló *Kopasz* Márta festőművész-tanár irányításával kezdett foglalkozni a metszetek készítésével, és ugyancsak Kopasz Márta révén figyeltek fel munkásságára a biennálé rendezői. Urbán László lapjait a kiállítás katalógusában is közölték.

relve ez u
tábor elté
egyensúlyo
jünk a pa
rakozhat a
zavartalan
a parkíroz
ken! Csakh
rókelők is
csak a gép
kinőtte a
kis terecsk
punk leve
gondatlanu
kocsivezető
virágágyak

Egy fegyelmi

Mészáros Dezső
szobrász

„Ady" Repr.

Szegedi származású szobrászművész

Ady szobrot kapott Szegeden
Tiszatáj, Szeged 1969. III-IV 377.

MDK

Ménáros Dezső, nobrán

Amerigo Tot ja „plasztikai
iróniával" telt.

Rózsa Gyula: Iparmüvészet 7.

Népszabadság, Bn. 1970. jan. 9.

Mészáros Dezső
szobrán

M.D.Y.

Női fej portréját láthatjuk a
szegedi tárlaton

Horváth Gyula: A szegedi Szegedi Nyári Tárlat
Művészet, 1963. november - 43 lap

Mészáros Dezső

szerepelt a kiállításon.

Szolesi Zoltán: A IV. Szegedi Nyári Tárlat.

Kelet-Magyarország. 1963. aug. 4. 6. lap.

mdk

Mészáros Dezső szobrászom.

munkája a Tárlaton

-D- Jegyzetek a IV. Szegedi Nyári Tárlatról

Tiszatáj 1963. 9. sz 2.l

MDK

Mészáros Dezső

Beethoven, br.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG

1960. 38 l.

M.D.K.

Mészáros Decső
szobrász

Portréit bemutatta a tárlaton.

Tibély Gábor: A X. kiállítás szobrai
Művészet, 1966 február – 18 lap.

Mészáros Pecső
szobrász

M.D.K

„Szárny gerellyel" című szobra
„szerepel a tárlaton.

Tibely Gábor: A X. kiállítás szobrai
Művészet, 1966. február – 18 lap.

MDK

Mészáros Dezső

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG
1960. 9 l.

MDK

Mészáros Dezső

Apáczai Csere János, br.

Kisfiufej, gipsz

VIII. M. Képzőmüv. Kiáll. Mücs. 196o. ápr.

Mészáros Dezső
szobrász

M.D.K

„Leaving gerellyel" (vepro)

Művészet, 1965. december - 38 lap

Mészáros Dezső
szobrász

M.D.K

Archaikus fiatalokat ábrázoló
szobrait mutatta be a tailatban

D. Fehér Ksuksa: A X. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Művészet, 1965. november - 28 lap.

Mészáros Decső M.D.K.

festő

Mészáros Lajossal egyidőben
kezdi művészi pályafutását.

Eiseny Elemér: Mészáros Lajos
Művészet, 1965. november - 38 lap

MDK.

Mészáros Dezső

Kiállitási kritika

Müvészet 1965 nov. lap 32.

MDK.

Mészáros Dezső

Kiállitási kritika

Tiszatáj 1965 nov.lap ~~380.~~ 861

M.D.K.

Mészáros Dezső.

Szobrászmüvész.

Tiz fiatal szobrászmüvész kiállitása.
Magyar Nemzet 1961.juli 23. 8.old.

Mészáros Dezső

szobrász

MDK

A X. Magyar Képzőművészeti Kiállításon bemutatott műveiért a Munkácsy Mihály díjat kapta.

—: 1966 Állami és Kossuth díjasai
Élet és Irodalom, 1966. ápr. 2 - 2 lap

MDK.

Mészáros Dezső

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 márc.p.42.

M.D.K

Mészáros Dezső
szobrai

Portréit állítottak ki a
szegedi tárlaton.

Szelesi Zoltán: A VII. Szegedi Tárlat.
Művészet, 1967. március - 41 lap.

Mészáros Dezső MDK

Haját csavaró lány, bronz

Mücsarnok 1957 Tavaszi tárlat

Mészáros Dezső MDK

Anyám, gipsz

Kislányfej, gipsz

Mücsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Mészáros Dezső MDK

Kutfigura, aluminium

Bányász /az 1957-es belgiumi bányász-szerencsétlenség emlékére/, gipsz

Beethoven, gipsz

Játszó fiu, gipaz

Mücsarnok 1959 VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK.

Mészáros Dezső

Kiállitási kritika

Népszabadság 1965 okt. 22. 1.9.

Mászáros Dezső MDK

szobrász

Fiatal művész az Ernst muzeum kiállitásá
bemutatja munkáit.

Esti Hirlap 14 sz. 1960 jan. 17. 2 old.
/Cs.M. cikke/

MDK

Mészáros Dezső, szobrász

Ligeti Károly internacionalistának Kiskőrösön felállított szobrát Kénítette.

— : Hír 8.

Népszabadság, Bp. 1970. júl. 5.

Mészáros Dezső

1) Gruz lány, 1959. ó. 46 cm
2) Amerigo Tot br. 37 cm

Magyar Művészet 1945-1969
Műcsarnok, 1969. sept-okt.

Mészáros Rezső

Szabrát körtéren állítják fel.

A „Pest megyei ruhafacsaró lány" a Városligetben

Pestmegyei Hírlap, Bp. 1970. máj. 21.

Lészáros Dezső

Huszka Jenő mellszobrát vasárnap ünnepélyesen leplezték le a balatonfüredi Tagore sétányon.

Felavatták Huszka Jenő szobrát Balatonfüreden
(Horai Közlöny)

Magyar Hírlap, 1968 július 15 4. l.

MDK

Méhános Dezső, szobrai

Kiállítása nyílik meg a Kult. Kapcsolatok Intézetében.

—: Kulturális hírek

7.

Népszabadság, Bp. 1970. nov. 11.

Mészáros Dezső szobrász

A Kult. Kap. Intézetében

Liállítása - nyílt

Magyar Nemzet 1970 XI. 22 6 old.

MDK

Mészáros Dezső, szobrász

Kiállítása a kult. Kapcsolatok Intézetében nyílt meg. Művei egy új szobrászt mutatnak, aki csak a lényeget, a minden elhanyagolhatótól mentest akarja kifejezni: Didergő, Anya gyermekkel, Karját nyújtó, Gondolkodó, Emberpár, Víz fölé hajló, Narancsi asszonyok, Homokban Leverő, Törölkőző. — „Mészáros Dezső magasba emelkedett."

Rózsa Gyula: Szobrászat, tömondatokban 7.

Népszabadság. Bp. 1970. nov. 21.

MDK

Mészáros Dezső, szobrász

A Kult. Kapcsolatok Intézetében
mutatja be Rómában készült
30 fekete márványszobrát.

-: Új képzőművészeti Kiállítások Budapesten 9.

Népszabadság, Bp. 1970. nov. 14.

Mészáros Dezső szobrász

A Kult. Kapcs. Intézetében

Kiállítása nyílt

Magyar Nemzet 1970 XI. 15 6 old.

Mészáros Darsó

Kiállít a Kult. Kapcs. Int.-hen.

Kiállításod)
Magyar Nemzet, Bp. 1970. nov. 15.

Mészáros Rezső

Az NDK kultúrkönyv-jelenet állít ki.

Magyar Hírlap, Bp. 1970. nov. 14.

Mészáros Dezső

Újságcikk a kiállításáról
(Kult. Kapcs. Int.)

Lánczi Sándor: Mészáros Dezső
Magyar Hírlap, Jg. 1970. nov. 18. 1.

Mészáros Dezső, szobrász

A Máglyakőr egyik műterem-lakásának lakója.

Papp Zoltán: Művészek a lakótelepen

3

ESTI HIRLAP, bp. 1966. jún. 24

Mészáros Dezső

MDK

Munkára harcra kész, gipsz

Mücsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

Mészáros Dezső

MDK

Önportré, terrakotta

Lenin megérkezik Pétervárra, gipsz

3 db. ólom és 2 db. gipsz érem

Műcsarnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.K

Mészáros Dezső
szobrász

1966: bane a Munkácsy-dij
III. fokozatát nyerte el.

—:—

Művészet, 1966. május - 48 kap.

MDK

Mészáros Dezső, szobrász

A Munkácsy M.-díj III. f.-t kapta.

-: Kiosztottak az idei irodalmi és művészeti díjakat 7.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. ápr. 1.

Mészáros Dezső szobtász

Szöveryben emlitett mü: Leány gesellyel a x. Magyar képrőmüvészeti Kiállítás anyagából

1966. feb. Müvészet

Mészáros Dezső

MTI SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

1970 NOV 12

— **Mészáros Dezső** szobrászművész kiállítását november 18-án nyitják meg Budapesten, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállítási termében a Balassi Gimnázium tanára Laborcz Ferenc szobrászművész.

Mészáros Dezső

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
MAGYAR NEMZET
1970 NOV 28

1021

Magyar Nemzet

Mészáros Dezső szobrászművész kiállítása

a Kulturális Kapcsolatok Intézete bemutatótermében

Rövid időszak, mindössze egy év termését mutatta be *Mészáros* Dezső szobrászművész a *Kulturális Kapcsolatok Intézete kiállítótermében.* Alig harminc kisebb méretű kőfigurát, azokat, amelyekkel legutóbbi olaszországi útjáról hazatért. Kicsi ez a kiállítás, méreteit, s a bemutatott alkotói korszakot tekintve egyaránt. Hatását, élményét sem méretezték nagyobbra.

A szobrok nagy része carrarai márványból készült, zárt tömbjüket a rusztikusabb megmunkálás jellemzi. Ennek a kidolgozásnak a hatására a szobrok megőrizték a kő keménv, anyagszerűségét, s csak a feszülő, domborodó idomok felülete simul ki, mintha valamilyen belső erő, a márvány húsa, izma feszítené. Visszafogott, lényegre szorítkozó megmunkálás ez, hagyja érvényesülni a kompozíciót, megóv a felesleges részletezésektől. A figurák kompozíciója ugyancsak tiszteletben tartja az anyag, a márvány tulajdonságait: súlyosak, nyugodtak, összefogott tömböt alkotnak. Egy vagy két áttört forma kivételével, valamennyiüket a statikus, mármár frontális ábrázolás jellemzi: formájuk, kompozíciójuk többnyire szemből érvényesül. (A kiállítási teremben is a fal mellett sorakoznak.) A kő, az anyag tiszteletén, s a megmunkáláson kívül nem sok szól mellettük, visszatérő formák ismétlik önmagukat: a legömbölyített, váll közé húzódó fej, az erős, felhúzott vállak, a bábszerű sziluett. Fekvő figurái, a *Homokban heverő* variációi kísértetiesen idézik Henry Moore fekvő figuráinak súlyelosztását, földre könyöklését. Portréi között is felfedezhető ez a hatás, különösen a *Típus III.* éles profilú, madárfejében. Portréi mellett mégis több szól: lényegre szorítkozó megmunkáláson kívül az egyénítés, a típusalkotás. Egyszerre hordoznak ezek az arcok sajátosan egyéni vonásokat és általános tulajdonságokat, típusok, anélkül, hogy személyiségüket elvesztették volna. Ilyen a *Perui lány*, vagy a *Farnesi lány* potréja is.

Harminc figura között egyébként is sok az egy témára variált változat: a *Homokban heverő* négy változatban, a *Kuporgó* három, a *Didergő* két változatban fordul elő. Minden arra vall, hogy a bemutatott anyag stúdiumjellegű inkább, mintsem kész, befejezett kiállítási anyag. Arra alkalmas, hogy számot adjon egy év munkájáról, kísérletezéseiről. Egy ilyen rövid időszak termésből — még akkor is, ha Munkácsy-díjas művészről van szó — nehéz igazán jó kiállítást rendezni. S mert ez volt Mészáros Dezső első önálló kiállítása — egy kicsit úgy tetszik — elhamarkodott ötlet volt ezzel kezdeni.

(fekete)

lefonál

előre került. A vezető kapcsolt, az óriási hátsó kerekek megmozdultak, egyre sebesebben pörögtek, de csak követ és földet szórtak maguk mögé, nem tudtak fölkapaszkodni az alacsony falra.

Nemsokára ott állt a terepen dolgozó valamennyi munkás. Eljöttek a garázsépítők is, akik nem tartoznak a fővállalkozóhoz, az utcáról is beóvakodott néhány ráérő ember, inkább jó tanácsokkal, mint segítőkészséggel felszerelve. Vas emelőrudakat, félarasz vastag deszkapallókat, izmos fenyőgerendákat hoztak, s hozzáláttak, hogy fölemeljék a dömper megrekedt hátsó kerekeit. A vállalkozás azonban nem igérkezett könnyűnek. A tíz-tizenöt ember testsúlya és testi ereje az emelő közbeiktatásával is kevésnek bizonyult ahhoz, hogy a soktonnás járművet kiemelje a kátyúból. Hol az egyik kerék emelkedett magasabbra és a másik süppedt mélyebbre, hol fordítva, de a dömper helyzete nem változott.

— Viktor Marguliesz kéne ide — gondoltam, mert rejtélyes módon eszembe jutott Katajev „Hajrá"-jának lángoló-lobogó építésvezetője, aki effajta helyzetekben pillanatok alatt kitalált valami lángeszű megoldást.

Azok odalenn csakhamar rájöttek arra, hogy kézi erővel

A gazdasági reform ta
Hogyan ké

A Szovjetunióban szinte minden gyárban, vállalatnál kettős gonddal készítik el a most befejeződő ötéves terv mérlegét. Hiszen ebben az időszakban *vezették be a Szovjetunióban is a gazdaságirányítás új rendszerét*, most kell megállapítani, *mennyire hasznos* ez a módszer. Az eredmények önmagukért beszélnek. De nem elég globálisan, a Szovjetunió valamennyi ipari üzemére vonatkozóan megállapítani, hogy mennyivel volt hasznosabb a termelés, mennyivel magasabb a munka termelékenysége a gazdaságirányítás új módszereivel, mint azelőtt, sokkal plasztikusabbá válik a kép, ha *egy gyáron*, egy termelő egységen mutatjuk ezt be. Mégpedig egy olyan gyáron, amely nagyon fontos közszükségleti cikket készít a szovjet piac számára. E tekintetben talán a leghasznosabb, ha a *leningrádi Bolsevicska nőikabátgyár gazdasági eredményeit* helyezzük mikroszkóp alá. Ez a gyár ugyanis *évenként másfél millió leányt és asszonyt ruház fel* őszi-tavaszi és télikabáttal, és ennek a gyárnak az elmúlt öt esztendőben elért átalakulása nagyon is kézenfekvően mutatja, mit lehet elérni a gazdasági reform segítségével, az okos és célszerű átszervezéssel.

Amint A. *Kraszovszkaja*, a Bolsevicska gyár igazgatónője mondotta: a gazdaságirányítás

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

PETŐFI NÉPE
Kecskemét

1970 JUL 5
1021

Mészáros Dezső

1970. július 5, vasárnap

A szülőfalu tiszteletadása

Ligeti Károly szobrát avatták Kiskőrösön

A kiskőrösi községi pártbizottság épülete előtti téren az úttörők fúvószenekarának hangjaira gyülekezett tegnap délelőtt a nagyközség lakossága Ligeti Károly szobrának avatóünnepségére.

Juhász István, a községi pártszervezet titkára üdvözölte a megjelenteket, köztük *Pozsgay Imrét*, az MSZMP Központi Bizottsága sajtó alosztályának vezetőjét, *dr. Greiner Józsefet*, a megyei pártbizottság titkárát, *Madarász Lászlót*, a megyei tanács vb-elnökhelyettesét, *Ponomarjov* elvtársat, a Szovjetunió magyarországi nagykövetségének tanácsosát és *Ligeti Károly* rokonait.

A kiskőrösi származású forradalmár, Ligeti Károly harcos életéről Pozsgai Imre tartott emlékbeszédet, s a mártírhalált halt internacionalista költő cselekvő magatartását ajánlva a kiskőrösiek figyelmébe, felavatta az emlékművet. Mészáros Dezső szobrászművész alkotását.

A beszéd után a társadalmi és tömegszervezetek képviselői megkoszorúzták a szobrot, miközben a helyi művelődési ház énekkara forradalmi dalokat énekelt. Az avatás az internacionálé hangjaival ért véget.

Botár Béla:

Esőben

Esik az eső csendesen,
Csapong a csepp a levelen.
Azik a Csend egy fa alatt —
Testéhez könnyű köd tapad.

Beállt, mert közel nincs eresz —
Csörög az eső, csörgedez.
Sehol közelben nincs tanya —
Csuromvíz csillogó haja.

Kezével védi fürtjeit,
A ködbe rejti kéoleit.
Meghajtja sápadt homlokát —
És fáig megy tovább...

Nekem vallanak a percek;

hozzám bújnak az apró örömök
tenyerembe sírnak
a kis kétségbeesések
és a gondok
ujjaim hűvösétől éberebbek.

Így áll eggyé bennem a világ;

percek gyöngyei fonódnak
tüskés, opálos glóriává
fejem fölé.

Apáti Miklós:

Búsuló

Mészáros Dezső

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-724

NÉPSZABADSÁG

Budapest

1970 JUL 5

1021

— LIGETI KÁROLY, a kiskőrösi születésű internacionalista forradalmár és költő szobrát avatták fel tegnap a nagyközségi rangra emelt Kiskőrösön, a település fennállásának 250. évfordulója alkalmából. A szobor Mészáros Dezső, budapesti szobrászművész alkotása.

— **Peru fővárosába, Limába** 65

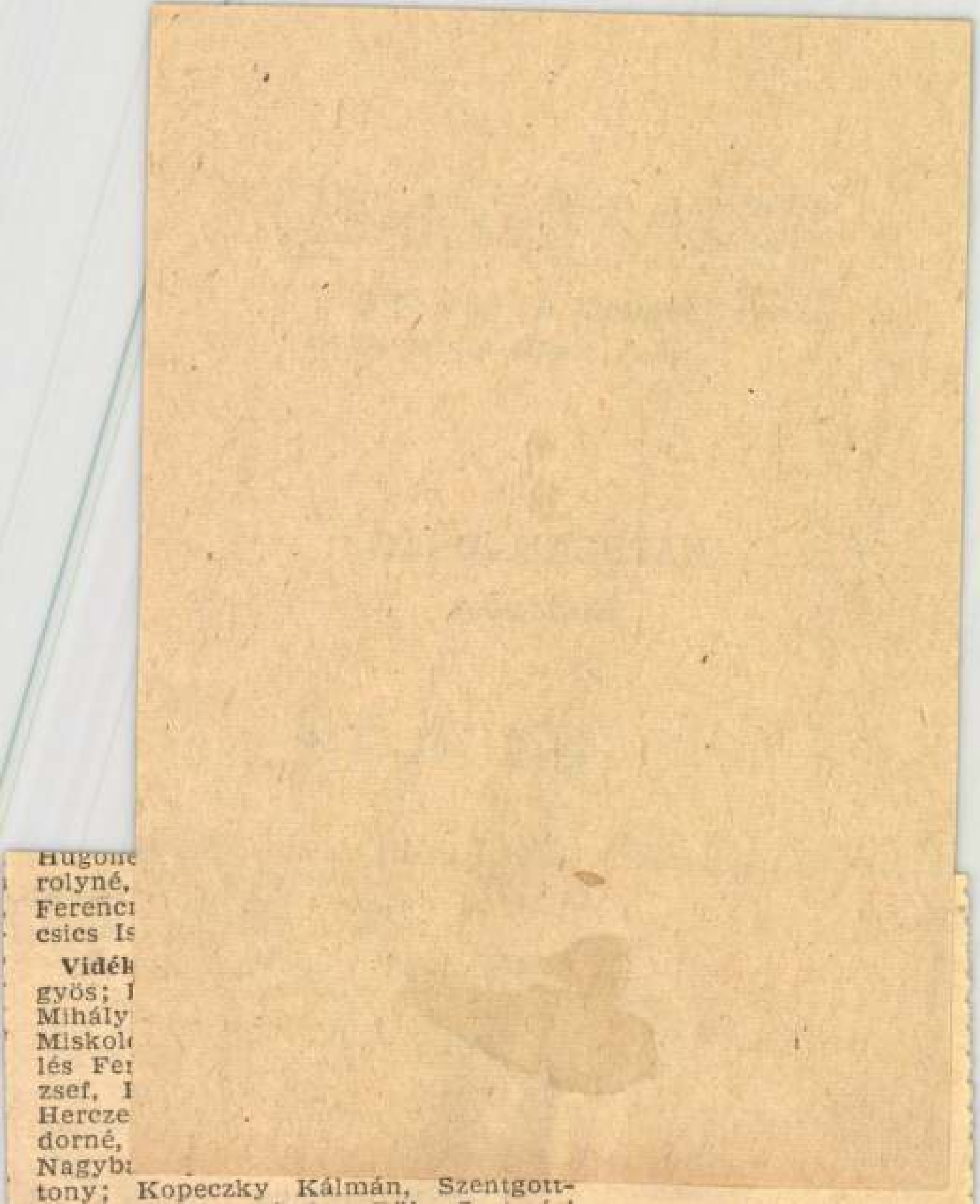

Hugoné
rolyné,
Ferenci
csics Is

Vidék
gyös; I
Mihály
Miskol
lés Fe
zsef, I
Hercze
dorné,
Nagyb
tony; Kopeczky Kálmán, Szentgott-

Mészáros Dezső

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP
Budapest

1970 JÚL. 5

LIGETI KÁROLY, a kiskőrösi születésű internacionalista forradalmár és költő szobrát, Mészáros Dezső budapesti szobrászművész alkotását, tegnap avatták fel szülőhelyén. A magyar és a szovjet himnusz hangjai után Pozsgay Imre, az MSZMP KB alosztályvezetője mondott emlékbeszédet.

Mészáros Dezső

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

19 /III JUL 51

NÉPSZAVA

Budapest

— A **közelmúltban** nagyközségi rangra emelt Kiskőrösön — a település fennállásának 250. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségsorozat keretében — szombaton felavatták a kiskőrösi születésű internacionalista forradalmár és költő, Ligeti Károly szobrát — Mészáros Dezső budapesti szobrászművész alkotását.

Szovjet repülő

rendszer életbeléptetése előtt hangzott el, felhívta a figyelmet a reform bevezetése után jelentkezhe-

Mészáros Dezső

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 348-726

MAGYAR NEMZET
NOV 15

7) — Szo: Harmónia (7) — Jó- [illegible]

1021

KIÁLLÍTÁSOK

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM: Magyarország népeinek története a honfoglalás koráig. — Magyarország története a honfoglalástól 1849-ig. — Százéves az egyetemi Török Intézet. — Mosonyi Mihály emlékkiállítás. — Régi magyarországi ex librisek. (Zár: 15-én este.) (Nyitva: hétfő kivételével 10—18 óráig.)

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA: Magyar festészet és szobrászat a XIX. és a XX. században. — Egyházi gyűjtemények kincsei. (Nyitva: hétfő kivételével 11—19 óráig.)

SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM: Görög—római kiállítás: — Egyiptomi kiállítás. — Régi képtár. — Modern külföldi képtár. — Régi szobor kiállítás. — A leningrádi Ermitázs legszebb grafikái. — Száz éve közkincs az Esterházy-képtár. (Nyitva: hétfő kivételével 10—18 óráig.)

BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM (I., Szent György tér 2.): Középkori királyi palota a budai Várban. — Fővárosunk ezer éve. — Régészeti ásatások Budapesten. — Lengyel—magyar kapcsolatok ezer éve. — Bartók Béla emlékkiállítás. (Nyitva: hétfő kivételével 10—18 óráig.)

PETŐFI IRODALMI MÚZEUM: A reformkor és szabadságharc irodalma. — Teremteni új nemzedéket — a XIX. század második felének irodalomtörténete. — József Attila, Radnóti Miklós, Komjáti Aladár, Móricz Zsigmond, Juhász Gyula emlékkiállítások. — Kassák Lajos kollázsainak kiállítása. — Tersánszky Józsi Jenő emlékkiállítása. — A KISZ KB fotókiállítása. — Károlyi Mihály emlékszoba. (Nyitva: hétfő kivételével 10—18 óráig.)

IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM: Anatóliai szőnyegek. — Magyar és európai csipkeművészet. — Tíz év új szerzeményei. — Művészi bőrmunkák. — Európai kerámiaművészet. — XVIII. századi legyezők. — Az ötvösművészet remekei. (Nyitva: hétfő kivételével 10—18 óráig.)

HOPP FERENC KELET-ÁZSIAI MÚZEUM: A múzeum legszebb művészeti kincsei. I. rész. (Nyitva: hétfő kivételével 9—17, vasárnap 10—18 óráig.)

KÍNA MÚZEUM: A múzeum legszebb művészeti kincsei. II. rész. — A kínai jadék művészete. (Nyitva: hétfő kivételével 9—17, vasárnap 10—18 óráig.)

NAGYTÉTÉNYI KASTÉLYMÚZEUM: Magyar bútorművészet a XVIII. században. — Kályha- és kályhacsempe bemutató. — Gótikus bútorok. — XV—XVII. századi európai bútorok. — Bútorművészet a XIX. században. — Nagytétényi római-kori lapidárium. — X—XVIII. századi elefántcsont faragások. (Nyitva: hétfő kivételével 10—18 óráig.)

MŰCSARNOK: Rédner Márta fotóművész kiállítása. (Nyitva: hétfő kivételével 11—19, vasárnap 10—19 óráig.)

MEZŐGAZDASÁGI MÚZEUM: Lótenyésztési kiállítás. — A szőlő és a bor ex libriseken. (Zár: 15-én este.) (Nyitva: hétfő kivételével 10—17, vasárnap 10—18 óráig.)

KÖZLEKEDÉSI MÚZEUM: Vasúttörténeti kiállítás. — A közlekedési eszközök fejlődése. — Közlekedési játékkiállítás. — 100 éves a Budai Hegypálya. — Úrkutatás. (Nyitva: hétfő és péntek kivételével 10—18 óráig.)

SEMMELWEIS ORVOSTÖRTÉNETI MÚZEUM: Képek a gyógyítás múltjából. (Nyitva: hétfő kivételével 10.30-tól 18 óráig.)

SZERB EGYHÁZTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNYEK: Szentendre, Engels u. 5.

KULTURÁLIS KAPCSOLATOK INTÉZETE: Mészáros Dezső szobrászművész kiállítása.

FÉNYES ADOLF TEREM: Kapcsa János festőművész kiállítása.

ERNST MÚZEUM: Nemzetközi ex libris és kisgrafika kiállítás.

DERKOVITS TEREM: Kapcsányi Ottó ötvösművész kiállítása.

CSEPEL GALÉRIA: Réti Mályás festőművész kiállítása.

A HAZAFIAS NÉPFRONT II. ker. KLUBJA (Keleti Károly u.): Grafikai és kisplasztikai kiállítás a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója tiszteletére.

FERENCVÁROSI PINCETÁRLAT: Sugár Andor emlékkiállítás.

A kiállítótermek hétfő kivételével 11—19 óra között látogathatók!

— A Kandó Kálmán Villamosipari Műszaki Főiskola Gyengeáramú Kara (Bp., VIII., Tavaszmező u. 17.), valamint Erősáramú Kara (Bp., III., Nagyszombat u. 19.) az 1971—72. tanév nappali és esti tagozat felvételi vizsgáira előkészítő tanfolyamot indít. A foglalkozásokat hetenként az esti órákban tartják a felvételi vizsga tárgyaiból: **Matematika, fizika.** Részvételi díj: 450 — Ft. Jelentkezési határidő: december 12. A jelentkezéshez szükséges nyomtatványok a főiskola portáján (Bp., VIII. Tavaszmező u. 17. és III., Nagyszombat u. 19. szerezhetők be.

kitűnő ember, régi barát, harcostárs. Szívből örültek a találkozásnak. Megérkezett egy mozgalmi vezető és ő is közéjük ült. Rákezdték: *„Emlékszel?" „De kár, hogy így szétdobált bennünket az élet!"* Ekkor odajött egy kéretlen rendező és felszólította a vezető embert: *„Tessék az első sorban helyet foglalni! Az elvtárs nem ülhet itt!"* Megrökönyödött arca azt fejezte ki: *ezek között! „Miért ne ülhetnék?"* — volt a mérges válasz. *„Miért ne ülhetnél?* — szólalt meg szomszédjában a sértődöttség —, *az úr a pokolban is úr."* A riposzt nem az ellenfelet érte. A hangulat elromlott.

Szerepjátszók

Egyik városunkból való ez az anekdota. Ünnepség volt, emelvénnyel. Az elnökség felvonult. A harmadik sorban valaki a helyét kereste. Egy másik bolyongó segítőkészen megkérdezte, hogy kihez van szerencséje, hátha látta már a névjegyét. *„Én vagyok a munkás"* — mutatkozott be az újonnan jött. *„Én meg az értelmiségi. A nő és a fiatal már itt van. A paraszt, úgy látszik, még nem érkezett meg"* — adott rövid helyzetképet az elnöktárs. Abban a városban (lehet, hogy másutt is?) az a szokás, hogy az elnökség első és második sorának bérelt helyein kívül a harmadik sort osztály- és rétegszempontok szerint töltik meg. Ez bizony merev formája az erkölcsi megbecsülésnek.

A bűnbak: a titkárnő

Nem hiszem, hogy az a jó igazgató, aki mindig a műhelyeket járja. S itt-ott megáll egy gépnél, kérdezget, de a válaszra nem figyel oda. Azt azonban hiszem, hogy az a jó vezető, akihez be lehet jutni. Nem ritka jelenség, hogy a titkárnők nem az ügy fontossága szerint sorolják be a jelentkezőket és kapcsoljak be a telefonokat, hanem egy protokoll-lista alapján. Nem írta le senki, csak az elméjükbe vésték. A főosztályvezetőtől meg sem kérdezik, hogy miért keresi a főnököt, csak a kisebb beosztottaknak kell színt vallaniuk, hogy „milyen ügyben?".

Sokan egyedül a titkárnőket marasztalják el protokollizmusban. Én azonban azt vallom, hogy *„titkárnőről főnökét"* ismerni meg. Az kivétel, ha „saját szakállára" hatalmaskodik, az pedig szabály, hogy igazodik feljebbvalójához.

Sok helyütt közlik az alkalmazottakkal, hogy ilyen ügyben nem zavarhatják a felső szintet, intézzék el alsó szinten. Nem azért, mert tiszteletben tartják a hatásköröket, hanem, mert méltóságukon aluli bizonyos ügyekkel foglalkozni, függetlenül a következményektől.

Szobrászat, tömondatokban

Mészáros Dezső kiállítása a Dorottya utcai teremben

Új szobrász született. Ez a tanulsága a tárlatnak a KKI *kiállítótermében*, és *Mészáros Dezső* első hazai bemutatójáról tulajdonképpen ilyen tömör, kurta mondatokban szólhatna csak a kritika stílszerűen. Még kurtább tömondatokban; mert plasztikai tömondatok, márványba faragott sűrített közlések ezek a szobrok. *Anya gyermekkel, Didergő, Karját nyújtó* és *Gondolkodó* — sorakoznak a sallangtalan, általános címek a katalógusban, s ilyen sallangtalanok és általánosak maguk a művek is, szobrai az anyának *általában*, a didergőnek *elvonatkoztatva*, a gondolkodó testtartásnak minden *egyénítés nélkül*. Az esetleges konkrét vonásokat lefaragta a márványról a szobrász, az *Emberpárban* az érdekelte, hogy a testük összeolvad és egymásra nehezedik, a *Víz fölé hajlóban*, hogy görbületekbe feszül és felcsap, mint a hullám, a *Navonai asszonyokban*, hogy tartják egymást, mint a támpillérek — mindenütt a lényeg. A kezek e lényegre figyelés áraként kerek, megdolgozott dudorcsonkokká váltak, a fejek gömbök, gömböknek is csak akkorák, amekkora anyagtömeget a kompozíció megkíván, ám e sematizáló leírással ellentétben nem sémák ezek a művek. És ezért nem írhatok kritikát tömondatokban sem: monoton lenne, holott Mészáros tömondatait változatos hangszín, melegen élő dallamosság, ízesen eredeti artikuláció jellemzi, miként korábbi, bőbeszédűbb megnyilatkozásait is ez jellemezte.

Mert új szobrász született ezzel a kiállítással, de a régi sem volt jelentéktelen, a régi is jó szobrász volt. A 40-től 50 felé haladó Mészáros Dezsőt finom, törékeny lányalakok mintázójaként, karakteres, markáns portrészobrok komponálójaként ismerhette az országos tárlatok látogatója, ha volt szeme a klasszikus szobrászatot egyénivé avató teljesítményhez. A vékony lábú, őzikehangulatú, tiszta lányalakok, a finom csontú, szűzi fiúk törékeny költészetére már akkor föl kellett figyelni, mert szemérmes, de erős lírájuk mindig színtelen, íz nélküli Pátzay- és Medgyessy-epigonok seregéből ütött ki. S az utóbbiak, a mesterek szavát lélektelenül felhadarók oly sokan voltak, vannak, hogy ez az örökséget saját érzései szerint változtató szobrászat önmagában elég lett volna életműprogramnak. Mészáros Dezső nem elégedett meg vele, új művészettel nőtt a legjobbak közé, s ezt az új művészetet olyan váratlanul és makacs lendülettel faragta meg, amire csak rossz és hazug művészéletrajzokban van példa manapság.

Újrakezdett mindent, s a kezdés, a haladás fokozatait is őszintén bemutatja a kiállításon. A *Homokban heverő* négy, sommázott változata mutatja, ha nem is az időrendi, a logikai kezdeteket: ezek a kubizmus erejét próbáló, tömeget, ritmust, súlyt és teret ízlelő zömök márványdarabok kiérleltek és befejezettek, pontosan azon a színvonalon, ahol a sommázó modern szobrászat java ötven esztendeje alkot. A portrék egy része másképp, de ugyanezt a közbülső fokozatot érzékelteti, néha azzal a gyöngéd kezű, óvatos, de radikális sommázottsággal, amelyet Borsos Miklós leányfejeiről ismerünk. Mészáros azonban nem lett kubista, s nem lett utánérző sem. Mészáros lett ismét, most markánsabban, mint bármikor, és éppen a megelőző korszak tanulságaival. A megújhodás mégsem úgy történt, mint a rossz művészéletrajzokban, s szerencsére nem is úgy, miként ma művészetünkben gyakran történni szokott: akarnok elhatározásból, a „mostantól modern leszek" komólytalanságából. A kezdeti, formát, tömeget, egyszerűsítést próbáló művek után a hajdani, eredendő líra, a törékeny-erős humanizmus kezdte észrevétlenül formálni a nagyon is nem törékeny műveket. Átvette az uralmat, s lefaragott minden kubista élt, másra csodálkozó határozatlanságot.

Ebben a szabályokat legyőző lírai erőben van Mészáros új szobrászatának lényege. Útját, a részletező, aprólékos szobrászattól a tömörítő, általánosig jutó plasztikáig sokan megjárták előtte is, de nagyon kevesen jutottak élettelen absztrakció helyett élő szoborig, séma helyett lüktető művészetig. Csak a nagyon tehetségesek és a közlendőjüket biztosan érzők. Anya és gyermek összeékelődő testének finoman irritáló bizonytalanságát nem lehet megtanulni, csak megalkotni ritka szobrászi invencióval, receptek csak az asszonytest sematizálására vannak, arra nem, hogy a *Törölköző* sematizált asszonytestében hogyan sűrűsödhetnek forró leheletű, érzéki és lírai hullámok, s ez a plasztikai tudással erősített költői invenció lopja a régi félénkséget az erős márványfigurákba, a karaktert, a kődarab-durvaságban meghagyott portrékba.

Mészáros Dezső szobrászata e plasztikai tudás és költői invenció jegyében újjászületett. S vele újjászületett egy tagja annak a népi sorból népi kollégiumba emelt, ötvenes években főiskolára küldött, művésznek nevelt, de gyakran félrenevelt generációnak, amelyből a legtehetségesebbek is válságok, iszonyú erőfeszítések és magukkal megvívott harcok árán emelkednek az átlag fölé. Mészáros Dezső magasra emelkedett. Ezek a kőbe faragott tömondatok nagyon határozottan, nagyon szépen, nagyon fontosról beszélnek.

Rózsa Gyula

tűntek jutalmazására. A jöv[illegible] vörös selyemzászlóval ki azokat a tarjáni vállalatokat, melyekn[illegible] a legtöbb társ[illegible] végzik.

— *A III. ORSZ[illegible] PARLAMENT [illegible] meg munkáj[illegible] Szabó László, [illegible] rők Országos S[illegible] kára tartott bes[illegible] megyék küldöt[illegible] csapataik munkáját és az Ajándék a hazának mozgalom eredményeit.*

— **Megkezdődött a karácsonyi pulykaszezon** a Baromfiipari Országos Vállalat kecskeméti és törökszentmiklósi üzemében. A feldolgozósznlagokra kerülő kakasok átlagos súlya 15 kiló, de sűrűn akad közük 18—20 kilós is.

— **Most jelent meg:** Szent-Györgyi Albert: Egy biológus gondolatai (Gondolat). — Szalatnai Rezső: Kisebbségben és igazságban. — Anavi Ádám: Etika és kibernetika. Versek. — Déry Tibor: A felhőállatok. Versek (Szépirodalmi). — Berkesi András: Októberi vihar — Vihar után (Magvető). — Karátson Gábor: Miért fest az ember? Műhelytitkok (Corvina). — Háztartás-statisztika 1969. (Statisztikai Kiadó).

KÖZLEMÉNYEK

A NEMZETI SZÍNHÁZ igazgatósága közli, hogy a Fejezetek Leninről november 23-i, hétfő esti előadása a korábban hirdetett — 20.30 helyett a szokásos időpontban 19 órakor kezdődik.

A MALÉV közli, hogy a törökországi koleramegbetegedések miatt ideiglenesen szüneteltetett Budapest—Bukarest—Isztambul járatát a MALÉV november 25-ével ismét rendszeresen üzemelteti, mivel a járványveszély megszűnt.

A BUDAPESTI KÖZLEKEDÉSI VÁLLALAT értesíti az utazóközönséget, hogy november 21-én kb. 10.30 órától a Kacsóh Pongrác úti felüljáró üzembe helyezésével egyidejűleg az 1-es, a 25-ös, a 25/Y, a 125-ös és a 32/A jelzésű autóbuszok végállomását a Kacsóh Pongrác út és a Mexikói út kereszteződésénél létesített új végállomásra helyezi át. Egyidejűleg a 32 és a 32/B jelzésű autóbuszjáratok a Szegedi úti MÁV-sorompó elkerülésével — mindkét irányban —, a Kacsóh Pongrác úti felüljárón át közlekednek. A MÁV-sorompónál levő megállók mindkét irányban megszűnnek.

AZ ELEKTROTECHNIKAI EGYESÜLET felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy az első erősáramu elektronikai konferencia és kiállítás a Magyar Elektrotechnikai Egyesület rendezésében, az előzetes közlésnek megfelelően, november 25-én, szerda reggel fel 9-kor kezdődik.

AZ OPERAHÁZ igazgatósága közli, hogy ma este az Erkel Színházban az 5. bérlet, 3. előadásaként meghirdetett Denevér Udvardy Tibor megbetegedése miatt elmarad. Helyette, ugyanebben a bérletben, a Hunyadi László kerül előadásra. A november 22-i, vasárnap esti Carmen-előadáson a megbetegedett vendégművész, Nicolae Farkas helyett Don José szerepében Simándy József lép fel. 23-án, szerdán, technikai okok miatt, a Manon Lescaut előadása elmarad. A H. bérlet, 3. előadásaként december 23-án, szerdán, a Cost fan tutte című Mozart-opera kerül előadásra.

faludy Művelődési Házban. Az ünnepi eseményen részt vettek a budapesti csehszlovák nagykövetség és a Csehszlovák Kultúra képviselői is.

— HARMINCÖT KILÓS GÖRÖGDINNYET mutatott be egy üzbég kolhoz Moszkvában, a Szovjetunió népgazdasági kiállításán.

— *BESSENYEI- ÉS KRÚDY-EMLÉKPLAKETT. Első alkalommal osztották ki Nyíregyházán a városi tanács vb által alapított Bessenyei-, illetve Krúdy-emlékplakettet és oklevelet, amellyel az öntevékeny művészeti mozgalom vezetőinek, irányítóinak eredményes munkáját jutalmazzák.*

Karácsonyi fotocikkújdonságok

Az OFOTÉRT is gondosan felkészült a karácsonyi vásárra. Egyebek között a tavalyi 15 ezerrel szemben 25 ezer, többségében olcsó, ajándékozásra alkalmas fényképezőgépet hoz forgalomba. Örökvaku, diavetítő, filmfelvevő és -leadó is nagy választékban áll a karácsonyi vásár vevői rendelkezésére. Már az üzletekben van a 100—300-szoros nagyítással dolgozó japán mikroszkóp, és a 7-fajta műszer összeállítására alkalmas optikai játék.

Az OFOTÉRT pénteki sajtótájékoztatóján Somogyi Béla vezérigazgató bejelentette, hogy — más vállalatok kezdeményezéséhez kapcsolódva — az OFOTÉRT is bevezeti a vevőszolgálatot, amely a 184—622-es telefonszámon elsősorban ajándékozási tanácsokkal szolgál. A vállalat január 1-től 7 budapesti szaküzletében, valamint miskolci, pécsi, szegedi, debreceni és győri boltjaiban megkezdi a hallásjavító szemüvegek árusítását.

Súlyos HÉV-karambol

Csütörtökön a késő esti órákban *kisiklott egy HÉV-szerelvény* Budapesten, a XVI. kerületi Szabadföld út — Söderbánya HÉV-kitérőnél. *A szerelvény utolsó előtti kocsija oldalára dőlt, majd nekiütközött egy felsővezetéket tartó oszlopnak.* A baleset következtében *Henics Ferenc* 46 éves gépkocsivezető, kistarcsai lakos olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. *Hat utast könnyebb sérüléssel vittek kórházba,* míg három személyt a helyszínen részesítettek első segélyben.

A rendőrségi vizsgálat azt állapította meg, hogy a balesetet *Hamál József* forgalmista figyelmetlensége okozta, ugyanis a váltókon áthaladó szerelvény alá váltott. *A rendőrség Hamál Józsefet őrizetbe vette.*

Mészáros Dezső

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

1966 OKT. 24

1021

Művészek a lakótelepen

Nyolc szobrász és tizenhat festő – három emelet

Az új városrészekben még az „őslakók" sem tudják minden utca nevét. A harmadik megkérdezett is csak *a fejét ingatta a Thälmann utcai lakótelepen, amikor a Máglyaköz iránt érdeklődtünk.* Mentő ötletünk támadt:

— Festők, szobrászok laknak ott.

— *O, igen, a művésztelep!* Menjenek csak egyenesen, azután balra. Könnyen megismerik az épületet, a hatalmas ablakokról.

A Máglyaköz 1—3. háromemeletes épület. *Huszonnégy műterem-lakásában nyolc szobrász és 16 festő él és dolgozik.* A többi között *Mészáros Dezső, Segesdi György* szobrászok, a festők közül *Szentiványi Lajos, Durai Tivadar, Miskolczi László* és *Fáy Győző*, aki legutóbbi alkotásait az újpesti Ady Endre Művelődési Házban kamarakiállításon mutatta be.

Harmadik emelet 1.: *Fáy-lakás.* A műterem világos. A lakások kényelmesek, ideálisak egy képzőművész számára, hogy a lakást csak egy ajtó választja el a műteremtől.

A mostani kiállításán hazai ihletésű képei mellett egy sor toscanai, szicíliai képe látható. Többször járt *Olaszországban*, és belső azonosulással ábrázolja az itáliai tájakat, embereket.

— 1963 óta két egyéni gyűjteményes kiállításom volt Milánóban — mondja —, ezenkívül még öt kiállításon szerepeltem mai magyar festőkkel együtt. Olaszországban igen nagy szeretettel és megbecsüléssel fogadják a magyar festőket. Tavaly *a Forliban rendezett tárlaton aranyéremmel tüntettek ki, most pedig Galileo Gentile, az észak-lombardiai múzeumok igazgatója, neves műgyűjtő, hosszabb tanulmányútra hívott.* Szeretnék a reneszánszművészet hazájában sokat tanulni, látni, festeni. De természetesen nem megyek üres kézzel; *az Ady Endre Művelődési Házból a milánói La Rotondába utaznak a képeim.*

Papp Zoltán

SPORT

Ma Keino—May találkozó

Megérkezett az NDK fővárosába Kipchoge Keino, a kenyaiak világcsúcstartó hosszútávfutója. Keino pénteken este 1500 méteren áll rajthoz többek között May (NDK) és Norpoth (NSZK) ellen.

Jugoszláv úszók a BVSC versenyén

Két héttel a magyar—angol után, legjobb úszóink ismét vízbeszállnak. A hét végén a BVSC — jugoszláv úszók részvételével — nemzetközi versenyt rendez a Sportuszodában. Déli szomszédainkat négy versenyzőjük képviseli. Nők: *Gasparac* (100 m. háton, 1.10:4 mp. a legjobbja) és *Bjedov* (200 m. mell, 2,55). A férfiaknál két gyorsúszójuk indul: *Dobrila* (100 m.: 57 mp.) és *Dijakovics* (56,8 mp).

A mieink közül — néhány kivétellel — az egész élmezőny rajthoz áll. A szakvezetők véleménye szerint, az olimpiai számokból álló műsor három kiemelkedő összecsapást hozhat: *100 m. férfi gyorsúszás, 200 m-es férfi vegyesúszás és 100 m-es női hátúszás.*

A SAKKOZÓK N

Az edd

női sakk

A BUDAPESTI TORNÁN A HÖLGYEKÉ A SZÓ. Szombathelyen, az Ifjúság Házában a férfi élgárda egy része küzd a magas helyezésekért. Sakkéletünk nyáron sem eseménytelen, miután rövidesen két nemzetközi verseny pezsdíti. A női ver-

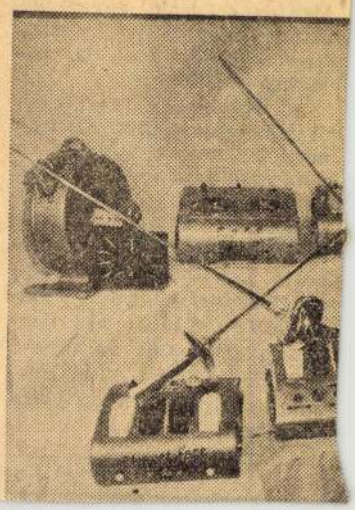

Mészáros Dezső rotrász

Művek nem emlitve

1966. feb. Művészet

Tibéry Gábor: A X. Kiállítás rotrai

figurális vörösréz dombormű
lőczatán

Mészáros Dezső szobrász

Szövegben említve: 12 négyzetméteres
a debreceni Dohánygyár hom

1966. febr. 25. Magyar Nemzet

MDK

Mészáros Dezső
szobrász

bányász szobra, a kiállításon. Műcsarnok.

Havas Lujza: Tíz fiatal szobrász kiállítása

Népszava, 89 évf 163 sz. 1961, jul 12, 8l

Mészáros Dezső
szobrász

M.D.K.

„Grúz lány" (repro)

— : A Múcsarnokban látható tíz szobrászművész kiállítása

Magyar Ifjúság 1961. julius 22.

M.D.M

M.D.K.

Mészáros Dezső

Szobrászmüvész "Munkás " c. szobra felv.

Népszava 1959.aug.20. 1.old. 195.szám.

M.D.K

Mészáros Dezső, szobrász

Beethoven fej c. művét említi

Csengeryné Nagy Zsuzsa: A Magyar Nemzeti Galéria az 1957-58-as években,

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei,

1960. II. sz. 120. old.

MDK

Mészáros Dezső

szobrász, női akton dolgozik, melyet Leányfalun állitanak fel, a Hőtechnikai Vállalat előtt.

Esti Hirlap 121 sz. 1958. máj. 25 2 old.

MDK.

Mészáros Dezső szobrász

"Kisleányfej" /gipsz/
"Anyám" /gipsz/

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Mücsarnok,1955. 45.l.

M. D. U.

MÉSZÁROS ~~Andor~~ Dezső szobrász

szül. 1923.

1195. Bethowen(!) fei (1957)

Lesz.: 57.30-N.

A M. N. Galéria állagjegyzéke I./b. rész

Bu. 1959. 63 f.

Mészáros Jenő, szobrai

DOK

Fiatal bányák c. alkotása még kiforratlan.

Péter Imre: Tíz fiatal szobrász kiállítása

9. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. júl. 23.

Mészáros Derső
szobrász

M.D.K.

A kiállításon bemutatták
műveit

Hradi Nóra: Tíz fiatal szobrász kiállítása
Művészet, 1961 október. 5 l

N.S.14

Mészáros Dezső

Nobrász

M.D.f

„Apáczai Cseri János" foto

Magyar Ifjúság, 1959. nov. 28.

M.D.K.

Mészáros Dezső.

Szobrászmüvész kiállitott a Mücsarnokban a VI. képzőmüvészeti kiállitáson.

Noszlopy Gy: A VI.képzőmüvészeti kiállitás szobrairól.
Népszava 1956. I.7. 6.szám. 6.old.

M. D. K.

MÉSZÁROS Dezső szobrász

„Fiatal bányász"

tráczan-csere-portré

Oelmacher Anna: 10 fiatal szobrász kiállítása

Magyar Nemzet 1961. júl. 23. 9. l.

M.D.K.

Mészáros Dezső
szobrai

Bányászalakja. — Női aktja

Artner Tivadar: Fiatal szobrászok a Műcsarnokban
Magyar Hírlap, 1959. ápr. 11.

Mészáros Dezső
szobrász

M.D.K.

Beethoven, „Cigánylányfej"
c. portréi

Artner Tivadar: Fiatal szobrászok a Műcsarnokban II.
Magyar Ifjúság, 1959. ápr. 18.

Mészáros Dezső

Derkovits Gy. örztd.-as

Odaítélték a Derkovits-
örztöndíjat.

Magyar Nemzet
1956. okt. 14.

Mészáros Dezső
szobrász

H.D.V

Grúz bány" c. művével vett részt
"a moszkvai kiállitáson.

A. Ny. Tyihomirov: Magyarország fiatal művészei
Művészet, 1962. március – 38 l.

MDK

Mészáros Dezső, szobrász

Haját csavaró lányó Bronz.

Mücsarnok.-Tavaszi Tárlat. 1957. Kat.19.1.

Mészáros Dezso
nobrait
Lenin és Sztalin az
1917. ápr. 3.-i petrográdi
tüntetésen c. diplo-
ma munkája.

Soós Gy.: A Képzőmü-
veszeti Főiskola 1952-
53. évi diplomanum-
hái.
Szabad Müveszet
1953. 114. l.

Archiv d. Verf.

Mészáros Dezső
szobrász

M.D.K.

„Grúz lány" -ával vesz
" részt a kiállításon.

Csap Erzsébet: A TK. kiállítás szobrászati anyagáról
Művészet, 1962. május — 14 l

MDK

Mészáros Dezsë, szobrász

Önportré. Terracotta.

Lenin megérkezik Pétervárra. Gipsz.

2 db. ólom é 3 db gipsz érem.

Műcs.-IV.M.Képzőm.Kiáll.1954 jan.-febr. Kat.2o.1.

Mészáros Dezső MDK

"Kisleány feje"

Diószegi Balázs: Látogatás a VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitáson.

SZABOLCS-SZATMÁRI NÉPLAP, Nyiregyháza.1956.jan.15.

Mészáros Dezső, szobrász MDh

Anyagából a Várpalotán felállított szép bányászszobor eredeti mintája emelkedik ki.

Csek Miklós: Tíz fiatal szobrászművész a Műcsarnokban 2. l

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. jól. 18.

Mészáros Dezső szobrász MDK

Kollektív kiállításon vesz részt a Műcsarnokban.

–: Tíz fiatal szobrász művei 2.1.

ESTI HIRLAP hn. 1961. júl. 5.

mdk

Mészáros Dersö

Fiatal Beethoven, Gyuri, Fesülködö leány c. zobrai „arattak sikert"
(Kép) " (III. szegedi nyári tárlat)

L.F. Egybországos Hírü Szegedi Tárlatról
Tisztatáj 1962 9. sz 8. l

MDK

Mészáros Dezső

szobrász

Szerepelt a III. szegedi nyári tárlaton.
/Móra Ferenc Muzeum /.

"Fiatal Beethoven"
"Gyuri"
"Fésülködő lány"

L.F.: Egy országos hírű szegedi tárlatról.

TISZATÁJ. 1962. szept.

Mészáros Dezső
festőművész

M.D.K.

"Parasztlány" c. alkotása
a szabadtéren van elhelyezve

D. Fehér Zsuzsa: A Miskolc szabadtéri szobrokállítása
Művészet, 1962. július — 14 lap

mdk

Mészáros Dezső

Gyuri e. szobra

(reprodukció)

Szelesi Zoltán: A III. Szegedi Nyári Tárlat

Tiszatáj 1962. 8. sz 6. l

MDK

Mészáros Dezső
szegedi
szerpelt a tárlaton.

Lődi Ferenc: Szólni a máról. A. III. Szegedi Nyári Tárlat.

DÉLMAGYARORSZÁG XXX/ 1962. jul. 28.

Mészáros Dezső

szerepelt a tárlaton.

Gyermekábrázolása.

Szelesi Zoltán: A III. Szegedi Nyári Tárlat.
Tiszatáj. 1962. XVI. aug.

MDK

Mészáros Dezső

Résztvett a kiállitáson.

"Kapáslány" bronz
és két olomfigurája.

I. I. : A IX. magyar képzőművészeti kiállitás.

KISALFÖLD 1962. máj. 6.

M.D.K

Mészáros Dezső

nobrán

A Szénbányászati Trösztlel nemben van a Bányász fiu "nobra felál-litva" + „Bányász" (repro)

Szíj Rezső: Képzőművészet Vaipalotán

Művészet, 1962. december – 24 lap

M.D.K.

Mészáros Dezső szobrasz

"Munkás" c. szobráról kép a Népszavaban.

Népszava, 1959. aug. 20.

MDK

Mokri Mészáros Dezső

Őskori emlék, of.

Sivatag, of.

Spirituális művészek kiáll.Nemz.Szal.1939 márc.
11.1.

Mészáros Derső
a negedi festők körött

Munkás, of
Tanulmányfej

Szeged 1946. okt

Budapest, 1934. junius 2.

g t a .

ely összeget a MAGYAR MÜVÉSZET 1934. évi

ékek Országos Bizottsága pénztárától

MAGYAR MÜVÉSZET
kiadóhivatala.

le alapján bélyegmentes.-

MÉSZÁROS Dezső szobrász

WEHNER Tibor: Emlékmű-életmű : Mészáros Dezső szobrász-művész hetvenesztendős. = Új Magyarország, 1993. január 19. 10. ill.

formáció éppúgy kulcsa a művészi, mint a tudomá
munkának. A világot újrarendezzük általa és önmag
ban is új rendet hozunk létre. „Az összefüggések f
dezése szemléletünk következetességének fokozás
jár — írja Kepes —, a vizuális gondolkodás új szó
kell kialakítani" abban a dinamikus világban, ami
élünk. Figyelmünket a *folyamatra* és a *változásra*
összpontosítani és „rá kell mutatni a transzformáció
tő jelentőségére."

Kepesi megközelítésben ez az átváltozás is egy para
xon, egyaránt folytonosság és változás, a múlt fenn
radása a jelenben és egymást követő események egyn
ba fonódása. Az egymásba fonódás összekötő kapcs
analógia. Az „analógiák a külső és belső dolgok, a
mert és ismeretlen, a régi és új közös határai." Az a
lógia rávilágít a távoli dolgok kapcsolatára, és létreho
a szemlélő és a folyamat összekapcsolódását is. Ez az a
lógia az állandóság faktora, mely a különbözőségek
lenére is felfedezhető. Az analogonokban való gondol
dás az őskultúrák egyik jellemzője, az átélés segítő
Tanítványait ezek felismerésére neveli Kepes. Egyik
ismertebb munkájában, mely ma már a XX. századi viz
litás egyik alapkönyve, elénk tárja „a világ új képé
művészetben és a tudományban", miközben különbö
korrespondanciákat teremt őskori sziklarajzok, Las
jous-ábrák, a hókristály fotomikrográfja, egy Han-
nasztiabeli jadekő, a Stonehenge és a Cupola della Cr
zione „A Teremtést" ábrázoló mozaikciklusa közö
Kepest a rendteremtők alapigénye hajtja: a káosz eluta
tása, miközben tudja, hogy a világ óhatatlanul alárend
lődik egy időre a káosz hatalmának. Magatartásának e
egyik paradoxona. Ahol pillanatnyilag káoszt látun
fontos összefüggések húzódhatnak, ahogy *L. Cle*

MÉSZÁROS Dezső

Wehner Tibor: Műsorajánlat : Mészáros Dezső szabadonválasztott. = ÉS 1993. jan. 15. 12.

Békéscsaba : Békés Megyei Múzeumi Igazgatóság, 1984 28 p., ill.

MARIK Dénes: Kohán György tanulóévei. = Békési Élet, 19, 1984, 2. 170-177., ill.

SZUROMI Pál: Profán oltár : Kohán György: Anyám. = Tiszatáj, 38, 1984, 6. 93-96., ill.

2055. **Kokas Ignác**

CHIKÁN Bálint: „Az ember harca" : Problematikák és értékek Kokas Ignác művészetében. = A Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége Tájékoztatója, 1984, 3-4. 67-92.

HAVAS Ervin: Asztalosműhelytől a Műcsarnokig : Beszélgetés Kokas Ignáccal pályájáról, a küzdelem állandóságáról, a művészet elkötelezettségéről. = Népszabadság, 1984, április 30. 16., ill.

KOKAS Ignác gyűjteményes kiállítása, Székesfehérvár, Csók István Képtár, 1984. március 10. - április 15. A kiállítást rend. a katalógust szerk. K. Kovalovszky Márta. Bev. Csorba Géza. Székesfehérvár : István Király Múzeum, 1984 19 p., ill. (Az István Király Múzeum közleményei. B. sorozat ; 156.)

NÁDOR Tamás: Kokas Ignác [interjú]. In: Nádor Tamás: Múzsák és mesterek. Bp. : Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó, 1984 136-145, ill.

2056. **Kókay Krisztina**

GYETVAY Ágnes: A Flamenco-szálló textil falképeinek alkotója. = Művészet, 25, 1984, 4. 59-60., ill.

2057. **Koller József**

K.J. [KOLLER József]: Garzonház, Szekszárd, Széchenyi út. Építész: Koller József. = Magyar Építőművészet, 1984, 5. 28-29., ill. E F G R

2058. **Kondor Béla**

BÁRSONY Éva: Egy pannó pusztulása. = Esti Hírlap, 1984. június 27. 2. **hoz.** KUNCZ Péter: Még egyszer a pannóról. = Esti Hírlap, 1984. július 25. 2.

HEITLER László: „A partok maradtak nekünk" : Kondor

MÉSZÁROS Dezső szobrász

† 2003. dec. 11.

temetés 2003. dec. 20. Visegrád,
ref. temető

A NEMZETI SZALON 344-IK KIÁLLITÁSA

A SPIRITUÁLIS MŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE

II-IK KIÁLLITÁSÁNAK KATALÓGUSA

1925. ÉVI DECEMBER 17-TŐL DECEMBER 27-IG.

1 pld az anyagban

A NEMZETI SZALON IGAZGATÓSÁGA:

ELNÖK:

Gróf ANDRÁSSY GYULA v. b. t. t.

MŰVÉSZETI ALELNÖK:

Horvai János

IGAZGATÓ:

Déry Béla

IGAZGATÓSÁGI TAGOK:

Művészek:

Edvi Illés Aladár
Katona Nándor
Kézdi Kovács László
Rubovics Márk
Vajda Zsigm.

Műpártolók:

Bauman Márton
Gellért Jenő
alelnöki teendőkkel megbizva
Dr. Ilosvay Lajos

MŰTÁROS:

Kató Kálmán

TITKÁR:

Bende János

ÜGYÉSZ:

Dr. Képessy József

PÉNZTÁRNOK:

Eckstein M. Miklós

SOCIETAIRE TAGOK:

Baditz Ottó
Déry Béla
Edvi Illés Aladár
Endrey Sándor
Gellért Jenő
Horvai János
dr. Ilosvay Lajos
Kacziány Ödön
Katona Nándor
Kézdi Kovács László
dr. Képessy József
† Kőrösfői Kriesch Aladár
László Fülöp Elek
† Br. Mednyánszky László
Mendlik Oszkár
Nádler Róbert
Rubovics Márk
† Székely Bertalan
† Szikszay Ferencz
Vajda Zsigmond

SPIRITUÁLIS MŰVÉSZET.*)

Mielőtt a dolog mélyére hatolnék, mindenekelőtt szeretnék néhány dolgot leszögezni. Támpontot keresek tehát, melyen megvetve lábam, tökéletesebben kimutathatom a felölelt tárgy létjogosultságát, sőt szükségszerüségét az Uj kor, uj ember kialakulásának előmozditására.

Ezt a támpontot megtalálom a „spirituális" művészet ellen pólusában a „materiális" művészetben. A materiális művészet a külsőből indul ki: a külsőt veszi anyagául, mindazt, ami az embert kivülről körülveszi és vele tárgyi vonatkozásban áll.

Életszerüségre, (jobban mondva) természethüségre vagy a festőiesre való törekvésben merül ki. Tárgya: az anyagi test formalizmusa körül forog, felöleli még a tájfestést, interieurt és végül a csendélet festésben eljutt az embernélküliség kultuszához. Korunk interieur és csendélet kultusza hű képe szellemi elszegényedésünknek: az „ember" a teremtés koronája, ki szellemkarokkal az egész végtelent átölelheti, sőt magát az Istent! ő, a moszatok és holt tárgyiasságokban keresi kedvét és azokkal veszi magát körül, pedig az élet értelme az ember és benne tükröződik Isten tökéletes képe, ha isten-ember mivoltára ébred.

A materiális művészet életszerüsége az anyaghoz köt bennünket, amely elmulik, nem tanit, nem emel, nem ébreszti bensőnket meghagy a szépségre törekvés tunya lustaságában és sohase jut el az igazi szépséghez, mert: egy az igazi szépség, — a benső szépség; egy az igazi jóság, — a benső jóság s egy az igazi élet, — a benső élet.

A materialis művészet az anyagnak rendeli magát alá a szellemet, rabigájában görnyed, melynek bálványozója. A mulandóságnak a mulandóságról zeng dicshimnuszokat; a maradhatatlanba épit és feledi, hogy idő és tér mulandó, csak a szemünk hizlaltuk s mire lefoszlik rólunk a testi lét, minden tárgyiasságunk semmivé lesz s az egész anyagi világnézetünk és művészi hitvallásunk mint olyan, mely szellemi öröklétünknek nem szolgált, hasznavehetetlen, sutba kerül; az emberi lélek belátja szegénységét s megy uj kincset keresni, amely maradandóbb.

---

*) Fenti sorokat korán elköltözött testvérünk és bajtársunk Remsey Zoltán irta, s mi azokat mint elveinkkel megegyezőket, kegyelettel iktatjuk ide.

A Spirituális művészet az a célkitüzés, amely az emberiség számára ezt a kincset megakarja szerezni.

A materiális művészettől eltérőleg a bensőből indul ki, — ez az alapja — a külsőt csak annyiban használja fel, amennyiben szellemi kivetitésének kénytelen látható formát adni, de a szellemitésnek teljesen alávannak vetve ezek a formák, mert ez uralja őket. A természetiestől el, s a szellemiesre törekszik. Nem az ember külső, hanem annak benső forrásait tárja fel.

Zászlajára: örökhivés, öröklevés van irva s a hit az, amelyből táplálkozik, ami minden nagy művészet, minden nagy emberi törekvés alapja volt és lesz!

Célja: az emberiség önmagára ébresztése, hogy van az anyagiakon felül egy nagy szellem, ki mindeneket létrehivott, aki a szeretet, a türelem, a megbocsájtás Istene, aki nem azért hivott elő bennünket a semmiből a létre, hogy az anyag csalóka ingoványaiba belesüppedve, elfeledkezzünk égi származásunkról.

Célja: egy égies, mennyei érzékiségtől ment művészi érzésvilág megteremtése, — hol mindaz, ami szép, jó és igaz — hangsulyozottan lépjen előtérbe s a maga benső, sugárzó tisztaságával elmossa mindazt, ami rút, haszontalan és gonosz. Összekötő kapcsot akar képezni az ember szellemi és természetes világa között. Utat akar nyitni, egy keskenyke utat, a maradhatatlanból a maradandóba, az időlegesből az időtlenbe.

Majd ha minden könyvből, minden képből, szoborból, zeneműből, szinjátékból az isteni jelenlevőségnek ez a mennyei tisztasága fog áradni, akkor nem lesz szükség ezekre az elválasztó meghatározásokra, hogy: Spirituális művészet, — materiális művészet,— akkor a lélek lelöki magáról az anyag szoritó rabláncát és mindig magasabb régiók megismerésének világosságánál megfogja látni, hogy egykor mily dib-dáb játékszerekkel mulatott.

Ez az idő és ez a megismerés vár az emberiségre, sőt elkezdődött. A keresés, a kutatás a lelkekben azt jelenti, hogy itt van a küszöb előtt.

A világ sorsfordulat előtt áll, vagy megfordul a Spirituális megismerések napja felé, mely kiut minden nyomoruságból, amely a sajátjához való ragaszkodásból fakad, holott önmagából való élete sincs, vagy az anyagba való még mélyebb sülyedésével előidézőjévé lesz annak, hogy a szellemi törvények természetes visszahatásának következtében oly korlátok közé kerül, amelyek összefogják roppantani minden hamisságon, borzalmon felépült életházukat, amely, mert homokra épült, összefog dülni.

A Spirituális művészet a földön akar megteremteni egy darab mennyet, figyelmeztetni, emlékeztetni akar, hogy itt csak

vándorok vagyunk s ott tulnan van a mi hazánk, az igazi talapzat, amelyet mindenki megépithet magának már itt a földi uton. Ma még az anyagias, emberies az, ami az előtérbe van tolva, ami elnémitja, elhomályositja az emberben az isteniest, ez az, amit ez a művészet megakar szüntetni, hogy képben, szoborban, irásban ez az isteni jelenlevőség táruljon az emberek lelkében és lassan-lassan kiszoritja mindazt, ami eddig az emberi lélek emelkedését hátráltata. Kerüli az emberi lélek aljas indulatait s azok kivetitését és csak a lélek magasabb megnyilvánulásait tárja szemeink elé. A külső formákat átlépi, szétfeszitï a maga szellemi képére hasonitja és megnemesiti őket. Az ember szellemére akar hatni s azt a tárgyiasságok tulbecsülésétől elvonatkoztatni, mert amilyen millió vesz körül egy lelket, olyan képzeteket nyer és azokat gyakorolja. Ha kiküszöböljük ezeket a hibás képzeteket s eltüntetjük mindazt, ami rút, helytelen és gonosz és mindezeket a jónak, igaznak, szépnek tulajdonságaival helyettesitjük ugy egy uj generáció nőlhet fel, ki nem látván rossz példát csak nemeset, ezek benne is visszatükröződnek.

A Spirituális művészet uj perspektivát nyit és áttöri azokat a korlátokat, amelyek a művészetet eddig megkötötték, sőt kimeritették és belekapcsolódik az örökkévalóságba.

— — — — — — — — — — — —

Ez a művészet ma még csak célkitüzés, melyhez idő kell, hogy megvalósuljon. mint minden evolucióhoz, ugy ehhez is, mig az emberiség köztudatán keresztül lelkébe visszaültetődik, mert nem uj dolog az, régen megvolt, de az emberiség szellemi lehanyatlásával elvesztette, elhagyta, elfeledte, mint sok nemes tulajdonságait, köztük a legnemesebbet, a „szeretetet" is.

A Spirituális művészet ut akar lenni ehhez a legnemesebbhez, amelyet ha elért, az emberiség megszünik minden világnézleti különbség s az egész mindenséget a boldogitó öröm hallelujája harsogja be: az Isten hivés és a felebaráti szeretet; a legnagyobb művészet: az örök élet.

Gödöllő, 1925 augusztus havában.

Alberth Ferenc.

Olajfestmények.

1	Szeretet diadala	10000
2	Emlékezés	5000
3	Látomás	4000
4	Vihar után	5000
5	Furcsa világ	5000
6	Tervek	5000
7	Válasz úton	6000
8	Jordáni jelenet	6000
9	Menekülés	4500
10	A világ szekere	4000
11	Apostol	3500
12	Igazság	3500
13	Bánat	3000
14	Alvó lélek	3500
15	Csendes hajlék	3000
16	Pihenö természet	2500
17	Békesség	4000
18	Május	2000
19	Házcsoport	mtul.
20	Gondviselés	3000
21	Hajléktalanok	2000
22	Hangulat	2500

Makoldy József

Párisi festmények (vizfestmény)

23	Medici kut	12000
24	Kémények a Quartir Latinben	10000
25	Eiffel torony	6000
26	Régi sikátor a Quartier Latinban	8000
27	St. Severin templom	6000
28	A Trocadero az Eiffel toronnyal	4000
29	St. Nicolas templom	8000

30	A Pantheon	12000
31	Notre Dame tornyai	10000
32	A Notre Dame a Szajnával	5000
33	Mályvák a Luxenbourg parkban	3500
34	Gyerekek a Luxenbourg parkban	6000
35	Szökőkut a Luxenbourg parkban	8000
36	Trouville strandja a viharban	12000
37	Emberek a trouvillei hullámverésnél	8000
	Párisi rajzok.	
38	A tőzsde	800
39	Marakodás a tőzsdén 1.	800
40	Marakodás a tőzsdén 2	800
41	Medici kut	1000
42	A Pantheon előtt	600
43	Dante korcsma	1000
44	A névtelen hős sirja	1000
45	Régi könyvkereskedés a Notre Dameval	1200
46	Monthery-i autodrom	800
47	Askari katasztrófa	600
48	Verlain korcsma	800
49	A közönségből	600
50	Gitáros	600
51	Eton frizura	600
52	Van Dongen műterme	800
53	Van Dongen arcképe	1200
	Erdélyi aquarell-ek.	
54	A Czenk	1500
55	Alkony	1500
56	A brassói Katalin kapu	1500
57	Ragadővölgy	1500
	Dunaparton.	
58	A Szentendrei sziget, olajf.	12000
59	Nógrádverőce látképe olajf.	12000
60	Vihar Visegrádnál, olajf.	20000
61	Csónakok és cölöpök, olajf.	25000
62	Hock János villája a stranddal, olajf.	6000
62a	Fadrusz János oroszlánja a Dunaparton	20000

63	József főherceg	3000
64	Kerner István	mtul.
65	Hegedüs Gyula	1500
66	Hubay Jenő	1500
67	Edvi Illés Aladár	1000
68	Rudnay Gyula	1000
69	Dr. Balogh Lászlóné, vizf.	mtul.
70	Siklódy Lőrinc	1000
71	Titta Ruffo	1000
72	Szemere Árpád	1000

Náray Aurél.

73	Liz	mtul.
74	Ria	6000
75	Nő piros köpenyben	7000
76	A biró	4800
77	Krisztus a tengeren	12000
78	Margit	5000
79	Uram, Dávidnak fia, könyörülj rajtunk	5000
80	A tékozló fiú	5000
81	Tamburás nő	5000
82	Orgonák	4900
83	Évike	5000
84	Madonna	5800
85	Merengés	5500
86	Krisztus megcsúfoltatása	11000
87	Boldogság	5700
88	Vallomás	5000
89	Nő hegedüvel	2000
90	Szt. János	2000
91	Hegedülő nő	2900
92	Almaszüret	2000
93	Erdő	2000
94	Virágszedők	2700

95	Magdolna	3500
96	Nő lila ruhában	6000
97	Tavaszi táj	4300
98	A kék madár	9000
99	Jaurius leánya	10000
100	A szivárvány	5400
101	Női tanulmány	5000
102	Madonna	9900
103	Hát hiszitek-e, hogy én megcselekedhetem . . .	10000
104	Az utolsó vacsora	13000
105	Bizzál, fiam, megbocsáttatnak néked a te vétkeid	13000
106	Liliomok	mtul.
107	Az Emausi vacsora	10000

Remsey Jenő

108	Magyar lakodalom	30000
109	Ábrahámot az Úr meglátogatja	20000
110	Dávid és Saul	mtul.
111	Izsák föláldozása	10000
112	Önarckép	mtul.
113	Önarckép	4000
114	Leányka arcképe	mtul.
115	Csíki havasok	4000
116	Hegyi tájék	4000
117	A tölgyes szorosból	4000
118	Alföldi naplemente	4000
119	Közelgő vihar	4000
120	Hegyi út	3000
121	Hegyi tájék	4000
122	Pihenő cigányok	4000

Remsey S. Sándor

123	Garabanciás diák, olajf.	1500
124	Viskók, olaf.	1000
125	Tájkép, olajf.	1000
126	Borus táj, olajf.	1200
127	Aratás, olajf.	1200
128	Tájkép, olajf.	500
129	Tájkép, olajf.	500
130	Tájkép, olajf.	600
131	Ácsorgók, olajf.	700
132	Pincelakók, olajf.	1000
133	Oda lett az emberek vetése, (vázlat)	2000
134	Garabanciás diák, (vázlat)	2000
135	Az arany vár, (vázlat)	4000
136	Gyászoló, olajf.	600
137	Ős keresztények körmenete, olajf.	1500
138	Káin, olajf.	500
139	Tájkép, olajf.	800
140	Tájkép, olajf.	400
141	Téli táj, olajf.	800
142	Őszi táj, olajf.	800
143	Madonna, olajf.	1000
144	Művirágok vázlat	600

† Remsey Zoltán

145	Istennek dicsőség	4000
146	Világosság és sötétség harca	15000
147	Tisztult szellem	4000
147a	Tisztuló szellem	4000
148	Vezeklő szellem	4000
149	Jézus betegeket gyógyit	2500
150	Égi üzenet	4000
151	Gonosz lelkek	2000
152	Hegyi beszéd	2500
153	Egy régebbi hegyibeszéd vázlata	2000

154	Az ember kikivánkozása az anyagból	3000
155	Mindszentek napján	2000
156	Hitvesi csók	3000
157	Bucsuzás	3000
158	Hazatérő család	2000
159	Hazatérő földmivesek az estalkonyban	2000
159a	Hazafelé	2000
160	Kubikos	2000
161	Zsidó zarándokok	2000
162	Fáklyás keresők	2000
163	Boruhét (tájkép)	2000
164	Dante és Beatrix	2000
165	Szomoru hir	2000
166	Felköszöntés	2000
167	Idegenben	1500
168	Perlekedő testvérek az anya előtt	2000
169	Gödöllői királyi parkrészlet	2200
170	Őszi verőfény	2000
171	Naplemente	2000
172	Utcai énekes	2200
173	Válás	1500
174	Viharfelhős naplemente	1500
175	Játszók	1500
176	Vasárnap délután	2000
177	Dühöngő	2000
178	Zongora hangverseny	2500
179	Szürkületben	1200
180	Gyertyát vivő (tan.)	1000
181	Ivók	1200
182	Rabinus család	1200
183	Esti nyugalom	1200
184	Dombos tájék (kicsi)	1000
185	Lebujban	2000

Grafikai művek.

186	Istennek dicsőség	500
187	Bucsu	500

188	Megyeház B. Gyarmaton	500
189	Rőzse hordó	500
190	Tudósok	500
191	Anya és gyermekei	1000
192	Az elhagyott	500
193	Család	500
194	Hitvesi bucsu	1000
195	Hedonisták	500
196	A szegénység	400
197	Orosz őrszemek	400
198	Lovas hirnökök	500
199	Tépelődők	1000
200	Alkony a tónál	1000
201	Gyár	400
202	Kohó munkás	400
203	Hazatérés	500
204	Anya	400
205	Hazatérő pásztor	400
206	Család	400
207	A kisded prédikál	700
208	Nincstelenek	500
209	Az árvák	300
210	Az alvó	300
211	A háboru	300
212	Kéve hordók	300
213	Őrszemek a hóban	300
214	A gondsujtottak	500
215	Nyugalom	600
216	Bucsuzók	300
217	Alvó	300
218	Számkivetettek	1000
219	Szt. Jeromos	500
220	Magányos lovas	500

Pálesch Pál

221	Feltámadunk, olajf.	20000
222	Beethoven utolsó szimfoniája, olajf.	25000
223	„Nagy gondolkodók dicsőítésére", olajf.	20000
224	Amerikai párbaj, olajf.	18000
225	Tavasz és nyár, olajf.	15000
226	Pax 1918 olajf.	8000
227	Visió, olajf.	15000
228	N. N. E. ur képmása	mtul.
229	Tanulmány fej olaj.	5000
230	Koldus, paszt.	5000
231	Világégés után, olajf.	mtul.
232	Éva, szénrajz	2000
233	Naplemente után, olajf.	8000
234	Pusztavár, rézkarc	3000
235	Préda, olajf.	8000

Sztelek Dénes

(Olajfestmények)

236	Balatonfüredi táj	4000
237	Szeptember	5000
238	Este	2500
239	Balaton	3000
240	Tanyai ház	1800
241	Anyám	mtul.
242	Szántás	2000
243	Áldás	10000

(Pasztelképek és rajzok)

244	K. J. urasszony	mtul.
245	Szántás	mtul.
246	Balatonfüredi ház	mtul.
247	Arácsi téglagyár	800
248	Balatonfüredi táj, 2 darab	800

249	Legelőn	800
250	Balaton	800
251	Balaton	300
252	Várakozó kocsi	350
253	Buzakeresztek	300
254	Balatoni halászbárka	200
255	Szeptember	300
256	Mennyei eledel, szinvázlat	

Mészáros Dezső

(Szines rajzok)

257	Idegen világ (csillag)	4000
258	Idegen világ (csillag)	2000
259	Idegen világ (csillag)	2000
260	Idegen világ (csillag)	1000
261	Idegen világ (csillag)	1000
262	Idegen világ (csillag)	1000
263	Idegen világ (csillag)	1000
264	Idegen világ (csillag)	1000
265	Idegen világ (csillag)	1000
266	Idegen világ (csillag)	1000
267	Idegen világ (csillag)	1000
268	Idegen világ (csillag)	1000
269	Idegen világ (csillag)	2000
270	Misterium	1000
271	Misterium	1000
272	Misterium	1000
273	Oceánia	2000
274	Oceánia	1000
275	Oceánia, olajf.	8000

Vásárlási tudnivalók.

A katalógusban megadott eladási árak

ezer koronákban értendők.

A műtárgyak eladását kizálag **Kató Kálmán** műtáros eszközli.

A vételár 50%-a a vásárláskor, a többi 50% pedig 8 napon belül, legkésőbb azonban a kiállitás bezárásakor fizetendő.

A Nemzeti Szalon

SZABADISKOLÁJA.

Fej és akt rajzolás és festés.
Tájfestés a szabadban.

Óradij 15000 K. Beiratási dij 50000 K.
Óradij-jegy sorozat elővételnél (legalább 10 jegy) beiratási d nincs.

Felvételre jelentkezés a délelőtti órákban az irodában.

Előkészületben:

Lengyel művészek representativ grafikai kiállitása.

A Cennini Társaság III-ik kiállitása.

A «Céhbeliek« VI-ik kiállitása.

A Spirituális művészek II. kiállitása.

E. M. Lilien német grafikus mester hagyatéki kiállitás.

Az I-sö «Duna kiállitás»

A «Paál László Társaság» II. kiállitása

A „Szövetség“ III-ik kiállitása.

---

† Paczka Ferenc mester a «Céhbeliek» tagjának művészi hagyatéka.

Erdei Victor gyüjteményes kiállitása.

1982.V.11. Televízió 2. 2o,5o /Rézbányayné/

1021

TV Híradó 2.

Mészáros Dezsőtől az utóbbi években rendezett kiállításain nagyméretü, egytömbből faragott szobrokat láthattunk. Ezek jelen vannak a Mostani, a székesfehérvári Videoton Müvelődési Házban megnyitott.....
Nem véletlenül és nem díszítőelemként kerültek a terem falára. A stílusbeli következetességet és folytonosságot mutatják a látható intim.....
Arisztotelész szerint minden meghatározott dolog három okból fakad. Az anyagból, a formából, amely meghatározza az anyagot és a célból, ami ennek a módosításnak az értelme. Anyag, forma, cél. Mészáros Dezső néha kővel, néha márvánnyal dolgozik. A forma nála végletekig leegyszerüsített. A cél: hogy gondolatait a világ dolgairól a rá leginkább jellemző anyagból és forma-nyelven tudassa a világgal. Kiállításainak értő közönsége van itthon és határainkon túl is. És az anyaggal való küzdelmének gyermekei számos hazai és külföldi gyüjteményben megtalálhatók. A Munkácsy-díjas Mészáros Dezső szobrai most Székesfehérvárott, a Videoton Müvelődési Házban láthatók június végéig.

Mészáros Dezső

MÉSZÁROS DEZSŐ

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

NAPLÓ (VESZPRÉM)

1981 MÁJ 9

Mészáros Dezső kőoszlopai

Ha a Duna-kanyarban utazgat a látogató, mindenképpen fölkeresi a visegrádi várromokat is, meg az esztergomi vármúzeumot és a bazilikát is. És amíg e két nevezetes látnivalóval ismerkedik, tekintete mindenképpen végigpásztázza azokat a jókora — a kétméteres magasságot is meghaladó — kőoszlopokat, amelyek mindkét történelmi helyünket díszítik. S míg a hatalmas asszonyalakokra, összeboruló, -feszülő emberpárokra emlékeztető figurákat figyeli, mindenképpen eltűnődik azon is, hogy vajon ki lehet az a szobrász, aki ilyen óriási méretű sziklák „megszeledítésére" képes, és aki azt érzi művészi feladatának, hogy éppen így, a természeti formákat ennyire elnagyolva, a figurák külső megmintázása — helyett azok arányait, egymáshoz való kapcsolódásukat, belső feszüléseiket, indulataikat hangsúlyozza.

E két állandó szabadtéri kiállítás anyaga szintén ott, hazánknak e történelmi táján készült. Egészen pontosan Visegrádtól néhány kilométernyire, a kisoroszi révnél, az Áprily-völgyben. Ott él, és emeli a vésőt, lendíti a kalapácsot Mészáros Dezső Munkácsy-díjas szobrászművész, pontosan ugyanolyan elszántsággal és kitartó igyekezettel, ahogyan azt két tárlatának látogatói elképzelhetik.

Persze, mint annyi más elődje és pályatársa, eleinte ő is a sokkal engedelmesebb anyagot formázta, s abból készítette el azokat a portréit, amelyek bronzba öntve kerültek kiállításokra, köztérre és közgyűjteménybe.

Ám aztán 1969-ben olaszországi ösztöndíjat kapott, s a római Magyar Akadémia udvarán kezdte kifaragni kis márvány-madarait — asszonyait, immár ahhoz a stílushoz hasonlóan, amelyben amazok a nagy figurák készülnek. Tehát egy-egy jellegzetes mozdulat jelképét bontotta ki a carrarai kőből.

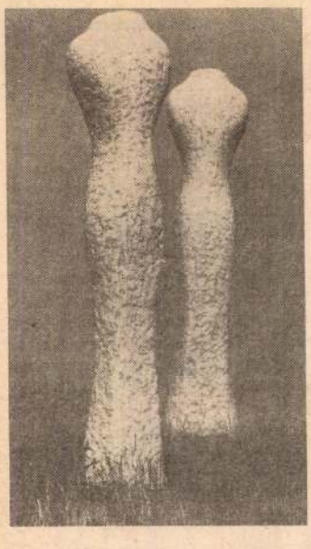

Ott, Rómában rendezte meg első kiállítását is, amelynek érdekes, a hazai szem számára kétségkívül szokatlan anyaga egy évvel később Budapesten szintén nagy sikert aratott.

Választott anyagához ezután is hűséges maradt, ám egyre inkább úgy érezte, hogy méretet kell váltania. Előbb — mondjuk így — kamasz nagyságú alakokat metszett ki a több mázsás, javarészt Süttőről származó tömbökből, majd eljutott a felnőtti arányokig, hogy aztán azokat is meghaladva közszemlére bocsássa a már-már tonnákkal és több méterekkel mérhető óriásait.

Hogy honnan ez az indíttatás és honnan ez a hatalmas indulat?

Mészáros Dezső azt mondja hogy elsősorban a kora román építészet és szobrászat nemes arányossága és művessége tanította meg a kő szeretetére és tiszteletére. Majd pedig azt, hogy ő ezekkel az idolokkal az általa megfigyelt és átélt emberi tartásoknak, kapcsolatoknak akar emléket állítani. Igen, ezekkel az idolokkal, a pogány istenszobrok századunkbéli utódaival, amelyeket — mint azokat a több ezer éves előképeket — szintén valami szándékolt primitívség, elnagyolás és torzítás jellemez.

A megvalósításhoz szükséges erő pedig? Hát az még valahonnan a szeged-alsóvárosi otthonból, majd a kínos-nehéz inaskodásból, meg a népi kollégiumi életből eredeztethető — egyszóval abból az életszakaszból, amely szobrászunkat a folytonos bizonyításhoz szoktatta.

Nyilván ez a magatartás magyarázza azt is, hogy hiába annyi mű, hiába ott az a két nagy szabadtéri tárlat, amelyet immár nem tíz-, de száz- és százezrek láttak, csak újabb és újabb faragási terveket latolgat. Most például egy szökőkút formáján töri a fejét, meg azon a szintén több mint kétméteres alakzaton, amely az emberi fül hallójáratait mutatná úgy, ahogyan az a kőszobrászat nyelvére átírható. (Ezen a nyáron rendezik meg ugyanis Budapesten a világ fülész szakorvosainak konferenciáját, és a művész ezzel a munkájával akar e tanácskozásnak tisztelegni.)

Hát így ezek a visegrádi és esztergomi idolok, s hát így ez a szobrász, aki — ellentétben más pályatársaival — minden egyes vésőnyomot a maga munkájának mondhat! Mind „szögletes", mind pedig „gömbös" faragványait lehet ugyan lelkes helyesléssel vagy idegenkedve nézni, ám afelől senkinek sem lehet kétsége, hogy eredeti elképzelés jegyében, s hogy immár valóságos életmű darabjaiként születtek.

Akácz László

eredmények biztatóak.

A TERVEZETTN TÖBB LAKÁS

Mint már e radéktalanul kásépítési ten teljesítették. U ti tervben 145 szerepelt, ehe adtak 1510 lak áll már a VI. oteves terv időszakára esedékes 240 lakás is. A kivitelező, a VÁÉV, az alapközműveket a lakásokkal egyidőben elkészítette, viszont nem készült el határidőre a tereprendezés, az utak, járdák, gépkocsiparkolók, a közvilágítás és a locsolóvezeték. Ez azért is jelentett komoly gondot, mert a költségek egyre emelkednek, s az eredeti összeg nem biztosította a munkák befejezését.

Az V. ötéves terv legnagyobb kommunális feladata volt az épülő lakások távhőellátásának biztosítása, a városi fűtőmű fel-

mélyes óvodát.

A kereskedelmi fejlesztések terén viszont a tervezett fejlesztési alapnál lényegesen többet használtak fel. A Skála Áruház ugyanis a tervezett 36 millió forint helyett több mint 100 millió forintba került. Megépült az Ady lakótelepi ABC, bővítették a péti 118-as számú boltot, s elkészült a Steinmetz kapitány úti üzletház. A vállalatok a boltjaik jelentős részét korszerűsítették az V. ötéves tervben. S egy figyelmet keltő adat: a megyében az elmúlt tervciklusban 25 ezer négyzetméterrel

---

Társadalmi munka:

Gyermekintézmények, parkok, sportcentrumok

Dicséret és jutalom az élen járó brigádoknak, személyeknek

Ma már a társadalmi munkát – mint alapvetően fontos tényezőt – terveiben is szerepelteti a tanács, számol a lakosság tettrekészségével, városszeretetével. Várpalotán nagy hagyományai vannak a társadalmimunka-akcióknak, melyek egyértelműen a lakosság csefekvő városszeretét, lakókörnyezetének megbecsülését bizonyítják. Tavaly például 13 millió forint értékű társadalmi munkát végeztek a városban, amely az 1979. évinek másfélszerese.

A palotaiak mindig ott igyekeztek segíteni, ahol a legnagyobb szükség volt a társadalmi összefogásra. Gyermekintézményeknél, sportlétesítményeknél, a különböző városszépítési akciókban, egészségügyi létesítmények létrehozásánál, utak, járdák, közművek építésénél ... stb. Jellemző adat, hogy 1980-ban az üzemek, szocialista brigádok összesen 880 ezer forintot fizettek be a tanács költségvetési számlájára, illetve fejlesztési alapjára. Megérdemlik a nyilvános kiemelést is a legtöbbet befizető „cégek": *Péti Nitrogénművek* (503 ezer forint), *szénbányák* (120 ezer forint), *Vegyesipari Szövetkezet* (38 ezer forint), *November 7. Erőmű* (34 ezer forint), *inotai alumíniumkohó* (22 ezer forint), *OFKV* (23 ezer forint), *VOR* (15 ezer forint), *Bakony Művek* (15 ezer forint), *NAKI* (16 ezer forint), *Dunai Kőolajipari Vállalat* péti gyáregysége (14 ezer forint), *Volán* (11 ezer forint).

A fent említett teljes összeget, a 880 ezer forintot az Ady-lakótelepi iskola berendezéseinek beszerzésére fordította a tanács.

A VI. ötéves tervi fejlesztéseket nézve új gyermekintézmények létesítésére nincs a városnak anyagi fedezete. Ugyanakkor fel kívánnak építeni – teljesen társadalmi összefogással – egy 40 személyes bölcsődét, 100 személyes óvodát és tíz általános iskolai tantermet. Köszönetét fejezte ki a városi tanács azoknak a munkáskollektíváknak, közösségeknek, akik igen sokat tettek a bányász-sporttelep létrehozásáért, az ifjúsági sporttelep létrehozásáért, a péti műjégpálya létesítéséért, s mindezek fenntartásáért, üzemeltetéséért.

Hagyomány már a városban, hogy minden évben tavasszal értékelik az előző évi társadalmimunka-akciókat, rövid ünnepségen megjutalmazzák a legjobb és élen járó kollektívákat. Az idén március 28-án tartották az ünnepséget. Az értékelések szerint *a társadalmimunka-versenyben a Péti Nitrogénművek került az élre*, brigádjai közül pedig a karbantartó II. üzem csőszerelő szocialista brigádja lett az első. Második helyen végzett a szénbánya vállalat, s a legjobb brigádja, egyben a munkáskollektívák versengésének II. helyezettje, a vegyes üzem Munkácsy szocialista brigádja. Harmadik lett a társadalmimunka-akciók versenyében a November 7. Erőmű, s annak központi műhelyének tmk, hegesztő- és lakatosbrigádja.

A további legjobb brigádok: központi javítóműhely esztergályos KISZ szocialista brigádja (Péti Nitrogénművek), S. I. bá-

MÉSZÁROS DEZSŐ

emlitve ld. Galambos Tamás

Losonci Miklós: Dunakanyar 1980. Esztergom, Balassa Bálint Muzeum

UJ TÜKÖR 1980/XVII/35.sz.3.o.

li seu de anima humana

consistit, quod aliquid immanen-
e nominis in scholastica omnes

m se movere dicitur. "Se movere"
mutationem designat.

asticam primum ab Aristotele
is corporis.

tiva et intellectiva.

MÉSZÁROS Dezső

Lénárt György

Része legyen a természetnek...

[Mészáros Dezső nobisza] utolja

Magyar Jelen, 1984. márc. 31. XXXVII. évf. 7. n.

20-21. Ol

MÉSZÁROS DEZSÖ"

II/ 39. sz. 43.o.

SZOBOR-BEMUTATÓ

Visegrádon Mátyás király palotájának kertjében Mészáros Dezsö szobrászművésznek szabadtéri szoborkiállítása nyílt meg.

Kövek között

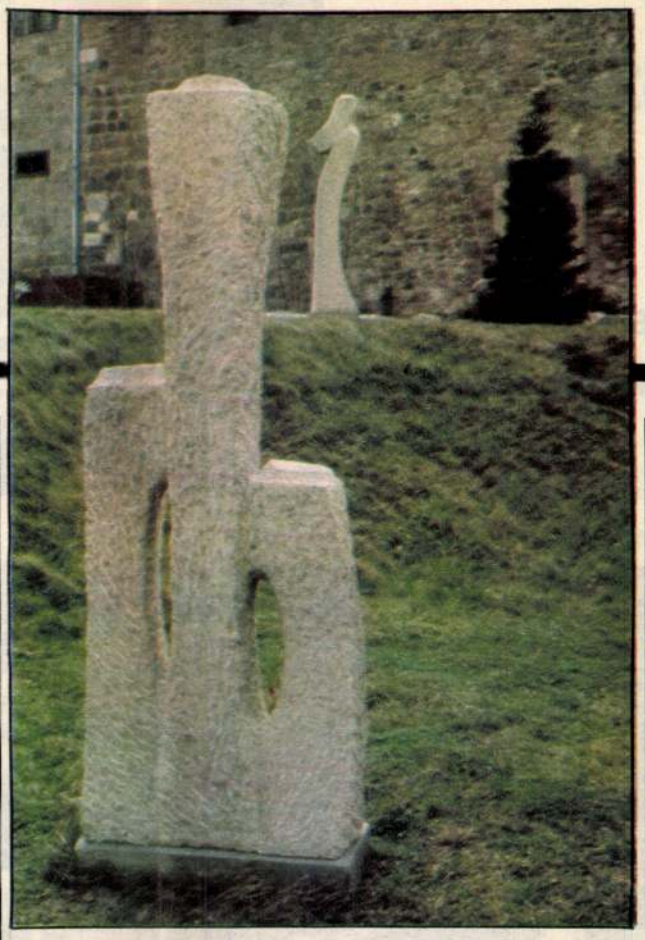

Mészáros Dezső, a Mágla-közi művésztelepen lakó szobrász egyszer levelet kapott a házkezelőségtől. Így szólt az írás: építsen paravánt a szobrai elé, mert a faragással veszélyezteti a gépkocsik vázát és az emberek testi épségét. (Így, ebben a sorrendben.) „Menni kellett tehát a műteremlakásból, így kerültem ki Visegrádra. A kőfaragáshoz ugyanis hely kell, a paravántól nem tudok hátralépni, hogy onnan nézzem a szobrokat. Utólag rájöttem, külön szerencse. Visegrádon szüntelenül együtt élhetek a természettel. Nézegetem a fák törzseit — a fáktól lehet tanulni térformálást."

Mészáros életében a helyváltoztatásoknak különös jelentősége van. A szegedi inasgyerek 1947-ben nekivág Pestnek, hogy a Derkovits-kollégiumban, majd a képzőművészeti főiskolán készüljön a pályára. Évekkel később Görögországba utazik. Utána másként nyúl a mintázófához. Aztán kétszer Olaszország; s ezt követően, negyvenhét évesen, élete első önálló kiállításával egy új szobrász mutatkozik be . . .

— Róma előtt valahogy nem találtam a helyem. Mindent csináltam inkább, csak ne kelljen szobrászattal foglalkozni. A kora görögök az idolokkal, a kőbálványokkal lenyűgöztek, Róma felrázott. A főiskolán mi csak élettelen gipszeket láttunk . . . Görögországban rájöttem, a dolgok lényegét, lelkét, jelentését kell megfogalmazni.

Ösztöndíjat kaptam Olaszországba. Eleinte inkább csak jöttem-mentem, bámulgattam, s faragtam egy díszkutat a Magyar Akadémia udvarára. Két év múlva aztán újra visszahúzott valami. Az Akadémia vezetői befogadtak, egy ládákkal telizsúfolt raktárban szorítottak helyet. Az emberek együttérzése, támogatása szárnyakat adott. Akadt, aki saját Fiatján hozott nekem márványt Carrarából. Egyszer meg Tivoliban jártunkban hatalmas márványhegyekre bukkantunk. Épp hogy elsóhajtottam magyar ösztöndíjas ismerősömnek, hogy ezekből milyen jó szobrokat lehetne faragni, amikor egy sportkocsin begördült a tulajdonos. Kérdezte, mivel foglalkozunk. Mondjuk, ő rávágja: — És nincs köve, mi? — Nincs. — És pénze van? — hangzott a következő kérdés. — Nincs, de rajzot tudok adni! — válaszoltam mohón, és létrejött a csere. Én adtam a rajzokat, ő a carrarai márványokat. Az Akadémia titkára pedig elszállíttatta a köveket. Akkor éreztem: egyenesben vagyok. Nappal faragtam, este, éjjel rajzoltam. Észre se vettem, hogy öt hét alatt tizenkét márványszobrom lett. Kicsit kevés ez egy kiállításhoz — gondoltam, s három hét múlva állt huszonöt figurám, az ötödikhatodik hónap végén pedig elkészült a harminc szobor. Addigra már teljesen kimerültem. Az Akadémián rendeztük meg első önálló kiállításomat.

Napi tizenkét órát faragott a mediterrán nyárban, s e lázas munkatempóból hazautazása sem zökkentette ki. Figyelmeztették, hogy olcsón vásárolhat követ a Várban, választott is 6—8 hárommétereset . . .

— Engem csak a munka tud egyensúlyban tartani. A szobrokba mindent bele akarok faragni, ami az emberben leszűrődik. Fontos, hogy a szobor ne a térre ráerőszakolt forma legyen.

Esztergomban sokat nézegettem a Bazilika melletti dombot. Kerestem egy helyet, ahol jól éreznék magukat a figurák. Most hat éve állnak ott . . . Néha elfog a szorongás, és már ugrok is az esztergomi buszra, hogy kipróbáljam, bírja-e a tekintetemet az, amit csináltam. Ott lődörgök órákig, aztán megkönnyebbülve hazamegyek.

Mészáros Dezsőnek — esztergomi kiállításán kívül — Visegrádon, és nyár óta Dömösön is állandó szabadtéri kiállítása nyílt. Szinte példátlan, hogy egy szobrász 35—40 nagyméretű, egyenként 4—5 tonnás figurát faragjon ki. Életveszélyes teljesítmény: törések, sebek, zúzódások árán. Nemrég megint hoztak ötven tonna követ a visegrádi völgybe a süttői mészkőbányából. Pallókon, görgőkön mozgatva őket a maga kovácsolta szerszámmal farag.

A legutóbbi esztendőkben két jeles művész próbált tenni azért, hogy méltó helyet kapjon a magyar művészetben. Egyikük, Barcsay Jenő — egykori tanára — így nyilatkozik róla: „Egyedülálló amit csinál, páratlanul invenciózusak a szobrai." Vilt Tibor szerint „ez az oeuvre kiemelkedő teljesítmény. Mészáros egyik izmust sem követi, ezért vannak nehézségei munkái elismertetésével. Ezek a plasztikai gondolatok nem absztraktak; legalább olyan indulati, érzelmi erővel kell ezeket a műveket megközelíteni, mint amilyennel Mészáros létrehozta őket."

A szobrok megszülettek. Megbízás nélkül. Most legszívesebben Pestre küldené az életművet: zöld nagyvárosi parkba, múzeumba csak elvétve jutó emberek szeme elé.

SÓVÁRI ZSUZSA

SOLTÉSZ ÉVA FELVÉTELEI

Öt nap jazz

FESZTIVÁL DEBRECENBEN

Jack DeJohnette

VENCSELLEI ISTVÁN FELVÉTELEI

Szerényen *Dzsessznapok*nak nevezték el a rendező szervek (a Magyar Rádió és a Kölcsey Ferenc Művelődési Központ) az ötnapos debreceni jazztalálkozót — maradjunk az angolos írásmódnál! —, utólag azonban nyugodtan állíthatjuk: európai szintű *fesztivál* volt, rendkívül gazdag zenei programmal, világsztárokkal, jól pergő, kacifántoktól mentes bonyolításban.

A sorrendben tizenkettedik *Debreceni Dzsessznapo*kon majdnem minden irányzat képviseltette magát (a *dixieland*, a *bebop*, az énekes szólistára épülő *blues*, a *main stream*, a *rock jazz* és a *free*), de nem is ez volt a lényeg, hanem hogy kirívóan gyönge vagy szélsőséges produkciót alig hallottunk, s ha igen, a közönség nagy része kivonult az előcsarnokba beszélgetni, cigarettázni.

Nincs sok értelme esztétikai aknazárat húzni a jazz egyes irányzatai, csoportosulásai közé, ám ez a fesztivál is világosan mutatta, hogy ismét a *free* az uralkodó. Ez a free azonban sokkal átgondoltabb és a hagyományoktól (például a *bluestól* vagy a *boptól*) sem fordul el annyira, mint amilyennek első felfutása idején a 60-as évek végén, a 70-es évek elején megismertük.

Debrecenben a *free*t anynyiféleképpen értelmezték, ahányan csak játszották: Ornette Coleman-i felfogásban, hitelesen, művészi ihlettséggel a George Haslam vezette angol *Siger Small Band* ezúttal kissé fáradtan, enerválton, amolyan tibeti imamalom-módra a Binder-kvartetthez társult John Tchicai; Cecil Taylor-os utánérzésekkel, de nagyszerű technikával a dinamikus japán zongoristanő, Aki Takase (japán dalokból, témákból kibontott darabjai sikerültek jobban, s ilyenkor partnere, a bőgős Nobujosi Ino is remekelt); szélsőségesen brutális hanggvilkolódzással az NDK-beli Petrowsky-trió.

Free-elemeket mindenki használt, a *main-stream* képviselői ugyanúgy, mint a *rock jazz*, pontosabban a *free rock* hívei. Az antijazzt játszó Petrowsky-triót leszámítva a formabontás egyik együttesnél sem ment a zene rovására.

A jobbnál jobb produkciók közül is kiemelkedett egy amerikai kvartett: az *Oregon* műsora. Bár a legtávolabbi korok és tájak zenéjéből építkeznek (barokk, kortárs kamarazene, rock, jazz, hindu raga, lámaista kagylókürt-muzsika, kínai és japán motívumok), stílusuk csöppet sem eklektikus, sőt paradox módon sikerült egy stílusok feletti, eredeti szintézist létrehozniuk. Mind a négyen (Ralph Tawner, Paul Mc Candless, Collin Walcott és Glen Moore) elképesztően sok hangszert használnak, méghozzá virtuóz módon, de ez már fel sem tűnik, annyira erős az összhatás. Zenéjük olyan érzést kelt a hallgatóban, mintha beavatottja, cinkosa volna egyfajta genezisnek. Ilyen élményt csak egy valóban totális világzene tud sugallni, tehát nem elég, ha valaki valamilyen teória nevében a világzene képviselőjévé kiáltja ki magát...

A Chris Hinze (fuvola) — Sigi Schwab (gitár) duót majdhogynem akkora ováció fogadta a Bartók-teremben, mint *Oregon*ékat a Sportcsarnokban. Kifinomult, végtelenül könnyed kamarazenét, s egyúttal vérbeli jazzt hallottunk tőlük. Ritka, hogy két zenész ilyen mélységekig értse, érezze egymás szándékát.

A *Gatewey*-együttes olyan világhírességekből áll, hogy felért volna egy földrengéssel, ha csalódunk bennük. A John Abercrombie (gitár), Dave Holland (cselló, bőgő), Jack DeJohnette (dob, zongora) összeállítású trió azonban egy percig sem hagyott kétséget tudása felől. Jack DeJohnette pehelykönnyedlaza csuklóval dobolt, bonyolult poliritmikus lüktetést terített a számok alá, s amikor a zongorához ült, hogy Keith Jarrett-es líraisággal balladázzon és kísérje Dave Holland csellószólóját, megcsodálhattuk sokoldalúságát.

Az Oregon

Jan Garbarek

Ilyen dobjáték, ilyen pulzálás alig tapasztalható idehaza, a mi dobosaink körében sajnos még mindig eléggé általános a fakopács-stílus.

Jan Garbarek, a norvég szaxofonos, a közönség elsőszámú kedvence valami olvasmit tud, amit csak a régi nagyok: száz szaxofonos közül is azonnal rá lehet ismerni szólóira. A Garbarek-kvartett *free rockja* abszolút világszint ebben a stílusban. Telitalálat volt velük zárni a fesztivált!

A *Dzsessznapok*on fellépő magyar szólisták és együttesek a tőlük megszokott színvonalon szerepeltek. Ragyogó *main-stream*-zenét játszott a *Debreceni Dzsesszegyüttes*, különösen Gyarmati Zoltán szaxofonszólói aratak nagy sikert. Végre egy magyar zongorista, aki eredeti ízekkel szólaltatja meg a *bluest*, s ez *Pleszkán Frigyes!* A *Debreceni Ütőhangszeres Együttes* a Zeneművészeti Főiskola debreceni tagozatának ütőtanszakos hallgatóiból alakult még 1974-ben; céljuk, hogy „visszahonosítsák" a kortárs zenébe a ritmust, s az improvizatív ütősjátékot. Külön műsorral készültek a fesztiválra, több tucat instrumentumot használtak darabjaikban, rendkívül érdekes polifonikus hangzást teremtve a rengeteg ütős hangszeren. Az együttesvezető erre az alkalomra komponált darabját adta elő a *Szabados-workshop:* népi ihletésű, magyar szertartás- és sorszenét. Ezen a népdaltöredékekből kibontakozó, improvizatív technikáját tekintve teljesen egyéni muzsikán érezni lehetett, hogy akárcsak az *Oregon*, Szabadosék is egyfajta zenei szintézisre törekszenek, ezért is kaptak olyan hatamas tapsot.

Az *Oregon*-koncert előtti botrányosan tumultuózus jelenetektől eltekintve (a Sportcsarnok egyetlen keskeny ajtaján préselődött be több ezer néző, csoda, hogy nem történt baleset!), nyugodt, örömteli légkörben zajlott a fesztivál. Nagyon jó közönség jött össze, többnyire harminc év alatti fiatalok, akik szeretik, értik a jazzt, nem sajnálják az időt, a fáradságot, a pénzt, ám azok sem estek kétségbe, akik pénz híján hiába esdekeltek bebocsátásért. „Itt vagyunk / Nincs pénzünk / Mit tegyünk / Eljöttünk!" — énekelgették egymásnak a kintrekedtek a *Végmérgezés* című alkalmi protest songot, majd megszólalt egy furulya, és a Nagy Fétis: egy üres sörösüveg körül kigyulladtak a gyertyák, apró pantomimjelenetek követték egymást (oroszlánszelídítés, kígyóbűvölés, Mario és a varázsló), míg csak a nézők és az egyszemélyes cirkusz igazgatója, az alkalmi „művész" egymásra nem untak...

Igaz, a jazz nem váltja meg a világot, de olyan intellektuális közösségi élményt nyújt, melyre régóta áhítoznak a fiatalok. A *12. Debreceni Dzsessznapokon* a Kiss Imre által szerkesztett és szervezett műsor szerencsésen találkozott a közönség igényével, fogékonyságával. A siker sokakat azzal a reménnyel tölt el, hogy idővel kis magyar Newportá válhat ez a fesztivál.

HORVÁTH TAMÁS

Erkölcstan zenével

A „CSÁSZÁROK" KÖR

Zenés tanmesének nevezném legszívesebben Békés József musicaljét, a *Császár*okat, bár attól tartok, hogy ezzel még nem mondtam róla semmi különöset. A megjelölés a műfaj majd mindegyik darabjára alkalmazható, beleértve a legújabb kori „klasszikusokat". A vállalt feladat nehézségét az okozza, hogy a *Császárok* úgynevezett „mai fiatalok életéről szóló" darab; e témakörben a legpatinásabb műhelyek is csak Shakespeare vállára állva tudtak jelentőset alkotni (lásd: *West Side Story*).

A történet szereplői távvezetéket építő fiúk és vendéglátóipari szakiskolás lányok; a „csapatok" között persze nincs harc, legkevésbé a nemek harca, ellenkezőleg, ami a munkaszüneti közös időtöltést illeti, mélységes egyetértés uralkodik. A konfliktust az okozza, hogy fölös munkaszünethez csak a munkafegyelem megsértésével juthatnak, s mivel a színhely, a Balaton-part az élet „császárainak" utánzására serkenti őket, mindent megragadnak — a maszekolástól a slendriánságig —, hogy egyetlen hétből kipréseljék a lehető legtöbbet. Természetesen szerelmi konfliktus is adódik, általános erkölcsi kérdések is fölvetődnek, s a (fő)szereplőkön múlik, miként döntenek: tisztességesen vagy megalkudva, falmellékien vagy emelt fővel. Hogy döntésüknek kellő súlya legyen, egy baleset figyelmezteti őket: a cselekedeteknek következményük van...

Békés József ügyes és fiatalos „librettót" írt, megfelelő helyet hagyva a zenének. A zeneszerző Heilig Gábor saját invenciójából is amolyan „mindenből egy kicsi" stílusban, dallamos és

MESZÁROS DEZSŐ 43 Tükör 1983. XX. 31. n.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Mészáros Dezső, Munkácsy-díjas szobrászművész

DOLGOZÓK LAPJA
1982 AUG 3

1021

Múzsák a Duna-kanyarban

Harmónia

Mészáros Dezső szobrász — Hock Ferenc festőművész kiállítása Dömösön

Úgy látszik, a hétvégén a múzsák egyike-másika a Duna-kanyarban tartózkodott. Dömösi „társbérletükben" a muzsika és a képzőművészetek megtestesítőivel találkoztunk. Szombaton Dömösön, a művelődési ház — Szőkeforrás étterem — melletti patakpart alkotta szép parkban *Mészáros Dezső* Munkácsy-díjas szobrászművésznek nyílt szabadtéri kiállítása. Vasárnap délelőtt pedig a galériában *Hock Ferenc*, a folyóparton, Dunabogdányban élő festőművész képeiből nyílt izléses igényes tárlat.

Plasztikák Dömösön

Mészáros Dezső kiállítását Bodrogi Tibor kandidátus nyitotta meg, másnap a festőt Héjj Miklós múzeumigazgató.

A plasztikai tárlat elé személyes élmény kívánkozik: megszámlálhatatlanul sokszor elmentem már Dömösön az említett központi park előtt. Most Mészáros hat monumentális köplasztikája „feldobta", súlyossá tette a teret. Hangsúlyozzuk ezt, noha minden műalkotásnak elsőrendű feladata a teremtés, térszervezés. Mészáros plasztikája korunk ember-

berének érzelmi világához, töltöttségéhez alkalmazkodik, azt hangsúlyozza. Egyszerűség, tiszta forma, jellemzi ezeket az alkotásokat. Éppúgy el tudjuk őket képzelni egy kelta sírhalmon, mint közép-celebesi gyászszertartások színhelyén. Miért ez az általánosítás? Mészáros plasztikái az egyediség, a szimbólumteremtés, a megalitikusság felé halad. Egyszerűségében klasszikus és modern. Ezekben a művekben több évezred kőművességnek a tapasztalatai benne foglaltatnak.

KOMMENTÁR

A kenyai kísérlet

Néhány nagy nyugati hírügynökség befejezett tényként közölte, hogy a kenyai hadsereg megfosztotta hatalmától Daniel Arap Moi elnököt és átvette a hatalmat. A hírt világszerte nemcsak csodálkozva, de egyenesen kétkedéssel fogadták. Meglepő gyorsan kiderült, hogy az elnökhöz hű erők leverték a kísérletet és kezükben tartják az ország kulcspozícióit. Jogos a kérdés: azon a kontinensen, amelyen nem ritka az eredményes katonai puccs; azon a kontinensen, amelyről gyakran mondogatjuk, hogy a gyarmati sors öröksége nyomán sok helyütt a hadsereg az egyetlen szervezett és hatékony erő, miért ébresztett kételyt a kenyai puccskísérlet sikerének híre?

A válasz viszonylag egyértelmű. Azért, mert Kenyát a saját útját kereső, forrongó kontinens mindmáig legstabilabb országának minősítették. Nem alaptalanul. Amikor Jomo Kenyatta, a legendás „lángoló lándzsa" 1978-ban matuzsálemi korban jobblétre szenderült, afrikai viszonylatban virágzó — noha természetesen nem problémamentes — országot hagyott hátra alelnökének és utódjának, a brit egyetemet végzett Daniel Arap Moinak.

Nos, ez a háttér már megcsillantja a kételyek egyik legfontosabb okát. Kenyát, Afrika talán legegyértelműbben nyugatbarát államát szoros szálak

Meghiúsult a vasárnapi kenyai államcsíny-kísérlet. Daniel Arap Moi elnök

Az elnök a fegyveres erők főparancsnoka és a miniszterek áttekintették a vasárnapi puccskísérlet nyomán kialakult helyzetet. A kormány megelégedését nyilvánította a hadsereg intézkedéseivel, amelyeket a lázadás leverésére tett, és helyben hagyta az este hat órától reggel hétig Nairobiban és Nanyukiban elrendelt kijárási tilalmat. (Ez utóbbi 150 kilométerre északra fekszik a fővárostól, és itt van a légierő főparancsnoksága.) A miniszterek kifejezték hűségüket az elnök és a kormány iránt — közölte a hírügynökség, amely a tanácskozás színhelyét nem jelölte meg.

Mészáros Dezső

[redacted]

Magyar Nemzet 1984. X. 12.

Mészáros Dezső, szobrai

● KÖZTÉRI SZOBROKKAL gazdagodik a következő hónapokban Miskolc. Az új avasi negyed zöldövezetében állítják fel Mészáros Dezső Munkácsy-díjas szobrászművész térplasztikáját. Ugyancsak az avasi városrészt díszíti majd a miskolci művésztelepen élő és alkotó Varga Éva szobrászművész díszkútja. Nagy Géza szobrászművész Toboz című alkotása a diósgyőri városközpontban kap majd helyet.

-:o Köztéri szobrok

8

Esti Hírlap Bp. 1981. szept. 4

Mészáros Dezső, szobrán

ÚJABB KÖZTÉRI SZOBROKKAL gazdagodik a következő hónapokban Miskolc. Az avasi negyedben állítják fel Mészáros Dezső Munkácsy-díjas szobrászművész térplasztikáját. Ugyancsak az avasi városrészt díszíti majd Varga Éva szobrászművész díszkútja. Nagy Géza szobrászművész Toboz című alkotása a diósgyőri városközpontban kap helyet.

– Hír

8

Nincsabadság Bp. 1981 szept. 5

MÉSZÁROS DEZSŐ

MÉSZÁROS DEZSŐ KIÁLLÍTÁSA

Miskolcon, a Rónai Sándor Művelődési Ház előcsarnokában kiállítás nyílt Mészáros Dezső Munkácsy-díjas szobrászművész alkotásaiból.

II/23.sz.43.o.

ARADI Nóra (1924 Buteni)

Száz kép a magyar történelemből. Bp.
Réti István. Bp. : Képzőművészeti A
Képzőművészet és közönség. Bp. : Go
Masereel: A város. 100 fametszet. Be

MÉSZÁROS Dezső

KOVÁCS Péter: Fejezetek a magyar szobrászat közelmultjából. = Életünk, XXVIII. évf. 1990

1006.

Mészáros Dezső

MÉSZÁROS DEZSŐ Munkácsy-díjas szobrászművész gránit díszkútját a napokban felállították Esztergom főterén.

Népszabadság, 1985. V. 4

Mészáros Dezső szobrász

Wehner Tibor: Képzőművészeti kronika
Komárom megye, 1985. május, jun

Uj forrás, 1985. 5. szám

Mészáros Dezső

Magyar Szobrászat 1945 – 1984

Élet és Tudomány 1985. X. 4.

Mészáros Dezső sz.

[illegible]

→ Vilt Tibor

MŰVÉSZET 1985/7/13

Mészáros (Dezső) szobrászm.

Szocialista képzőm. Csop.
tagja

→ Goldman György
szobr.
Művészet 1985/4/40

Mészáros Dezső, Munkácsy-díjas szobrászművész

A Csepeli Iskola Galéria 1984-85-ös évad kiállítási tervében szerepel: 1985. jr februárban: Mészáros Dezső, márciusban: Krajcsovics Éva bemutatkozása.

(jeney): Iskola Galéria.
Csepel, 1984. aug. 31.

Mészáros Dezső
— 1021

Kövek között

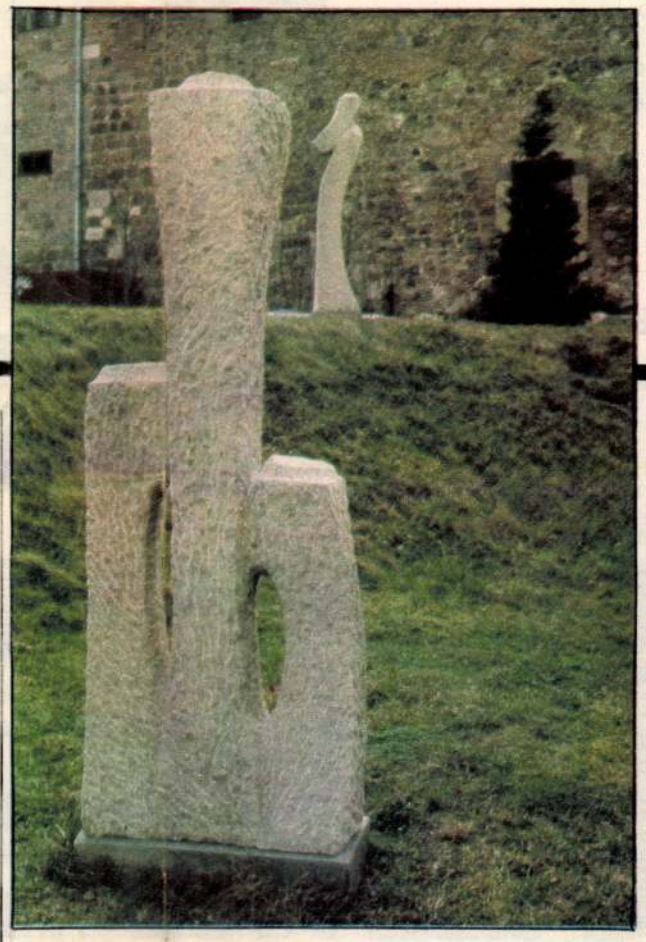

Mészáros Dezső, a Mágla-közi művésztelepen lakó szobrász egyszer levelet kapott a házkezelőségtől. Így szólt az írás: építsen paravánt a szobrai elé, mert a faragással veszélyezteti a gépkocsik vázát és az emberek testi épségét. (Így, ebben a sorrendben.) „Menni kellett tehát a műteremlakásból, így kerültem ki Visegrádra. A kőfaragáshoz ugyanis hely kell, a paravántól nem tudok hátralépni, hogy onnan nézzem a szobrokat. Utólag rájöttem, külön szerencse. Visegrádon szüntelenül együtt élhetek a természettel. Nézegetem a fák törzseit — a fáktól lehet tanulni térformálást."

Mészáros életében a helyváltoztatásoknak különös jelentősége van. A szegedi inasgyerek 1947-ben nekivág Pestnek, hogy a Derkovits-kollégiumban, majd a képzőművészeti főiskolán készüljön a pályára. Évekkel később Görögországba utazik. Utána másként nyúl a mintázófához. Aztán kétszer Olaszország; s ezt követően, negyvenhét évesen, élete első önálló kiállításával egy új szobrász mutatkozik be . . .

— Róma előtt valahogy nem találtam a helyem. Mindent csináltam inkább, csak ne kelljen szobrászattal foglalkozni. A kora görögök az idolokkal, a kőbálványokkal lenyűgöztek, Róma felrázott. A főiskolán mi csak élettelen gipszeket láttunk . . . Görögországban rájöttem, a dolgok lényegét, lelkét, jelentését kell megfogalmazni.

Ösztöndíjat kaptam Olaszországba. Eleinte inkább csak jöttem-mentem, bámulgattam, s faragtam egy díszkutat a Magyar Akadémia udvarára. Két év múlva aztán újra visszahúzott valami. Az Akadémia vezetői befogadtak, egy ládákkal telizsúfolt raktárban szorítottak helyet. Az emberek együttérzése, támogatása szárnyakat adott. Akadt, aki saját Fiatján hozott nekem márványt Carrarából. Egyszer meg Tivoliban jártunkban hatalmas márványhegyekre bukkantunk. Épp hogy elsóhajtottam magyar ösztöndíjas ismerősömnek, hogy ezekből milyen jó szobrokat lehetne faragni, amikor egy sportkocsin begördült a tulajdonos. Kérdezte, mivel foglalkozunk. Mondjuk, ő rávágja: — És nincs köve, mi? — Nincs. — És pénze van? — hangzott a következő kérdés. — Nincs, de rajzot tudok adni! — válaszoltam mohón, és létrejött a csere. Én adtam a rajzokat, ő a carrarai márványokat. Az Akadémia titkára pedig elszállíttatta a köveket. Akkor éreztem: egyenesben vagyok. Nappal faragtam, este, éjjel rajzoltam. Észre se vettem, hogy öt hét alatt tizenkét márványszobrom lett. Kicsit kevés ez egy kiállításhoz — gondoltam, s három hét múlva állt huszonöt figurám, az ötödikhatodik hónap végén pedig elkészült a harminc szobor. Addigra már teljesen kimerültem. Az Akadémián rendeztük meg első önálló kiállításomat.

Napi tizenkét órát faragott a mediterrán nyárban, s e lázas munkatempóból hazautazása sem zökkentette ki. Figyelmeztették, hogy olcsón vásárolhat követ a Várban, választott is 6—8 hárommétereset . . .

— Engem csak a munka tud egyensúlyban tartani. A szobrokba mindent bele akarok faragni, ami az emberben leszűrődik. Fontos, hogy a szobor ne a térre ráerőszakolt forma legyen.

Esztergomban sokat nézegettem a Bazilika melletti dombot. Kerestem egy helyet, ahol jól éreznék magukat a figurák. Most hat éve állnak ott . . . Néha elfog a szorongás, és már ugrok is az esztergomi buszra, hogy kipróbáljam, bírja-e a tekintetemet az, amit csináltam. Ott lődörgök órákig, aztán megkönnyebbülve hazamegyek.

Mészáros Dezsőnek — esztergomi kiállításán kívül — Visegrádon, és nyár óta Dömösön is állandó szabadtéri kiállítása nyílt. Szinte példátlan, hogy egy szobrász 35—40 nagyméretű, egyenként 4—5 tonnás figurát faragjon ki. Életveszélyes teljesítmény: törések, sebek, zúzódások árán. Nemrég megint hoztak ötven tonna követ a visegrádi völgybe a süttői mészkőbányából. Pallókon, görgőkön mozgatva őket a maga kovácsolta szerszámmal farag.

A legutóbbi esztendőkben két jeles művész próbált tenni azért, hogy méltó helyet kapjon a magyar művészetben. Egyikük, Barcsay Jenő — egykori tanára — így nyilatkozik róla: „Egyedülálló amit csinál, páratlanul invenciózusak a szobrai." Vilt Tibor szerint „ez az oeuvre kiemelkedő teljesítmény. Mészáros egyik izmust sem követi, ezért vannak nehézségei munkái elismertetésével. Ezek a plasztikai gondolatok nem absztraktak; legalább olyan indulati, érzelmi erővel kell ezeket a műveket megközelíteni, mint amilyennel Mészáros létrehozta őket."

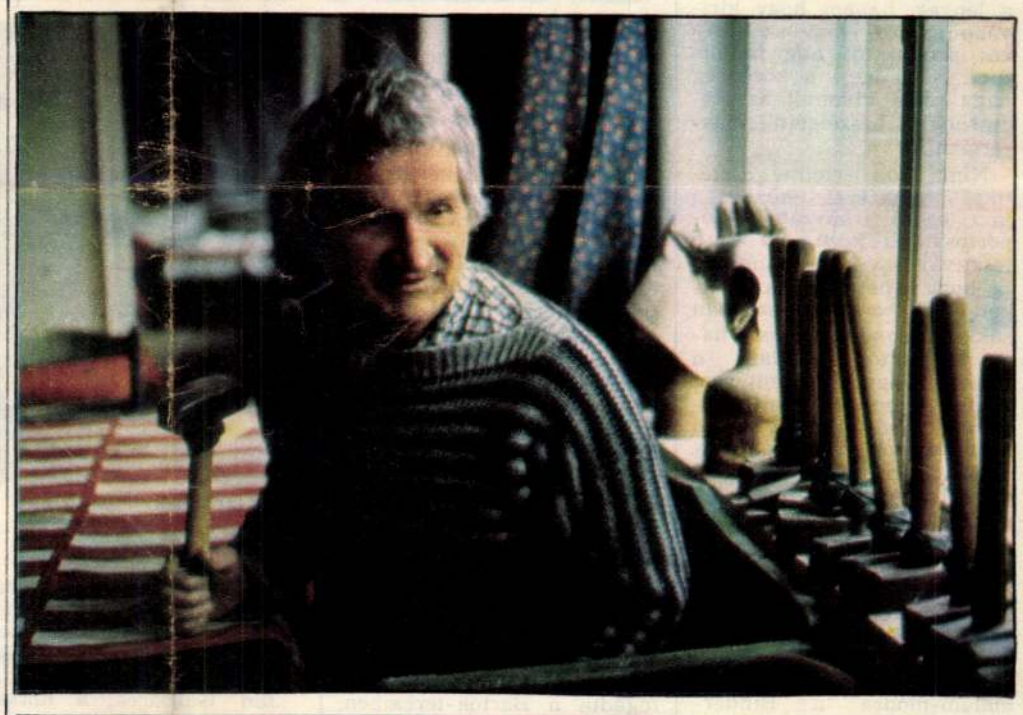

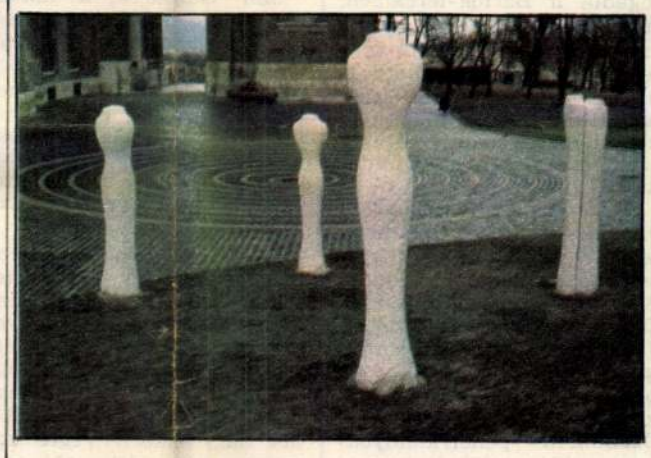

A szobrok megszülettek. Megbízás nélkül. Most legszívesebben Pestre küldené az életművet: zöld nagyvárosi parkba, múzeumba csak elvétve jutó emberek szeme elé.

SÓVÁRI ZSUZSA

SOLTÉSZ ÉVA FELVÉTELEI

Öt nap jazz

FESZTIVÁL DEBRECENBEN

Jack DeJohnette

VENCSELLEI ISTVÁN FELVÉTELEI

Szerényen *Dzsessznapok*nak nevezték el a rendező szervek (a Magyar Rádió és a Kölcsey Ferenc Művelődési Központ) az ötnapos debreceni jazztalálkozót — maradjunk az angolos írásmódnál! —, utólag azonban nyugodtan állíthatjuk: európai szintű *fesztivál* volt, rendkívül gazdag zenei programmal, világsztárokkal, jól pergő, kacifántoktól mentes bonyolításban.

A sorrendben tizenkettedik *Debreceni Dzsessznapok*on majdnem minden irányzat képviseltette magát (a *dixieland*, a *bebop*, az énekes szólistára épülő *blues*, a *main stream*, a *rock jazz* és a *free*), de nem is ez volt a lényeg, hanem hogy kirívóan gyönge vagy szélsőséges produkciót alig hallottunk, s ha igen, a közönség nagy része kivonult az előcsarnokba beszélgetni, cigarettázni.

Nincs sok értelme esztétikai aknazárat húzni a jazz egyes irányzatai, csoportosulásai közé, ám ez a fesztivál is világosan mutatta, hogy ismét a *free* az uralkodó. Ez a free azonban sokkal átgondoltabb és a hagyományoktól (például a *bluestól* vagy a *boptól*) sem fordul el annyira, mint amilyennek első felfutása idején a 60-as évek végén, a 70-es évek elején megismertük.

Debrecenben a *free*t anynyiféleképpen értelmezték, ahányan csak játszották: Ornette Coleman-i felfogásban, hitelesen, művészi ihlettséggel a George Haslam vezette angol *Siger Small Band* ezúttal kissé fáradtan, enerválton, amolyan tibeti imamalom-módra a Binder-kvartetthez társult John Tchicai; Cecil Taylor-os utánérzésekkel, de nagyszerű technikával a dinamikus japán zongoristanő, Aki Takase (japán dalokból, témákból kibontott darabjai sikerültek jobban, s ilyenkor partnere, a bőgős Nobujosi Ino is remekelt); szélsőségesen brutális hanggvilkolódzással az NDK-beli Petrowsky-trió.

Free-elemeket mindenki használt, a *main-stream* képviselői ugyanúgy, mint a *rock jazz*, pontosabban a *free rock* hívei. Az antijazzt játszó Petrowsky-triót leszámítva a formabontás egyik együttesnél sem ment a zene rovására.

A jobbnál jobb produkciók közül is kiemelkedett egy amerikai kvartett: az *Oregon* műsora. Bár a legtávolabbi korok és tájak zenéjéből építkeznek (barokk, kortárs kamarazene, rock, jazz, hindu raga, lámaista kagylókürt-muzsika, kínai és japán motívumok), stílusuk csöppet sem eklektikus, sőt paradox módon sikerült egy stílusok feletti, eredeti szintézist létrehozniuk. Mind a négyen (Ralph Tawner, Paul Mc Candless, Collin Walcott és Glen Moore) elképesztően sok hangszert használnak, méghozzá virtuóz módon, de ez már fel sem tűnik, annyira erős az összhatás. Zenéjük olyan érzést kelt a hallgatóban, mintha beavatottja, cinkosa volna egyfajta genezisnek. Ilyen élményt csak egy valóban totális világzene tud sugallni, tehát nem elég, ha valaki valamilyen teória nevében a világzene képviselőjévé kiáltja ki magát...

Az Oregon

A Chris Hinze (fuvola) — Sigi Schwab (gitár) duót majdhogynem akkora ováció fogadta a Bartók-teremben, mint *Oregon*ékat a Sportcsarnokban. Kifinomult, végtelenül könnyed kamarazenét, s egyúttal vérbeli jazzt hallottunk tőlük. Ritka, hogy két zenész ilyen mélységekig értse, érezze egymás szándékát.

A *Gatewey*-együttes olyan világhírességekből áll, hogy felért volna egy földrengéssel, ha csalódunk bennük. A John Abercrombie (gitár), Dave Holland (cselló, bőgő), Jack DeJohnette (dob, zongora) összeállítású trió azonban egy percig sem hagyott kétséget tudása felől. Jack DeJohnette pehelykönnyedlaza csuklóval dobolt, bonyolult poliritmikus lüktetést terített a számok alá, s amikor a zongorához ült, hogy Keith Jarrett-es líraisággal balladázzon és kísérje Dave Holland csellószólóját, megcsodálhattuk sokoldalúságát.

Jan Garbarek

Ilyen dobjáték, ilyen pulzálás alig tapasztalható idehaza, a mi dobosaink körében sajnos még mindig eléggé általános a fakopács-stílus.

Jan Garbarek, a norvég szaxofonos, a közönség elsőszámú kedvence valami olvasmit tud, amit csak a régi nagyok: száz szaxofonos közül is azonnal rá lehet ismerni szólóira. A Garbarek-kvartett *free rockja* abszolút világszint ebben a stílusban. Telitalálat volt velük zárni a fesztivált!

A *Dzsessznapok*on fellépő magyar szólisták és együttesek a tőlük megszokott színvonalon szerepeltek. Ragyogó *main-stream*-zenét játszott a *Debreceni Dzsessz-együttes*, különösen Gyarmati Zoltán szaxofonszólói aratták nagy sikert. Végre egy magyar zongorista, aki eredeti ízekkel szólaltatja meg a *bluest*, s ez *Pleszkán Frigyes!* A *Debreceni Ütőhangszeres Együttes* a Zeneművészeti Főiskola debreceni tagozatának ütőtanszakos hallgatóiból alakult még 1974-ben; céljuk, hogy „visszahonosítsák" a kortárs zenébe a ritmust, s az improvizatív ütősjátékot. Külön műsorral készültek a fesztiválra, több tucat instrumentumot használtak darabjaikban, rendkívül érdekes polifonikus hangzást teremtve a rengeteg ütős hangszeren. Az együttesvezető erre az alkalomra komponált darabját adta elő a *Szabados-workshop:* népi ihletésű, magyar szertartás- és sorszenét. Ezen a népdaltöredékekből kibontakozó, improvizatív technikáját tekintve teljesen egyéni muzsikán érezni lehetett, hogy akárcsak az *Oregon*, Szabadosék is egyfajta zenei szintézisre törekszenek, ezért is kaptak olyan hatamas tapsot.

Az *Oregon*-koncert előtti botrányosan tumultuózus jelenetektől eltekintve (a Sportcsarnok egyetlen keskeny ajtaján préselődött be több ezer néző, csoda, hogy nem történt baleset!), nyugodt, örömteli légkörben zajlott a fesztivál. Nagyon jó közönség jött össze, többnyire harminc év alatti fiatalok, akik szeretik, értik a jazzt, nem sajnálják az időt, a fáradságot, a pénzt, ám azok sem estek kétségbe, akik pénz híján hiába esdeketlek bebocsátásért. „Itt vagyunk / Nincs pénzünk / Mit tegyünk / Eljöttünk!" — énekelgették egymásnak a kintrekedtek a *Végmérgezés* című alkalmi protest songot, majd megszólalt egy furulya, és a Nagy Fétis: egy üres sörösüveg körül kigyulladtak a gyertyák, apró pantomimjelenetek követték egymást (oroszlánszelídítés, kígyóbűvölés, Mario és a varázsló), míg csak a nézők és az egyszemélyes cirkusz igazgatója, az alkalmi „művész" egymásra nem untak...

Igaz, a jazz nem váltja meg a világot, de olyan intellektuális közösségi élményt nyújt, melyre régóta áhítoznak a fiatalok. A *12. Debreceni Dzsessznapokon* a Kiss Imre által szerkesztett és szervezett műsor szerencsésen találkozott a közönség igényével, fogékonyságával. A siker sokakat azzal a reménnyel tölt el, hogy idővel kis magyar Newportá válhat ez a fesztivál.

HORVÁTH TAMÁS

Zeneném [illegible]en Békés József musicaljét, a *Császárok*at, bár attól tartok, hogy ezzel még nem mondtam róla semmi különöset. A megjelölés a műfaj majd mindegyik darabjára alkalmazható, beleértve a legújabb kori „klasszikusokat". A vállalt feladat nehézségét az okozza, hogy a *Császárok* úgynevezett „mai fiatalok életéről szóló" darab; e témakörben a legpatinásabb műhelyek is csak Shakespeare vállára állva tudtak jelentőset alkotni (lásd: *West Side Story*).

A történet szereplői távvezetéket építő fiúk és vendéglátóipari szakiskolás lányok; a „csapatok" között persze nincs harc, legkevésbé a nemek harca, ellenkezőleg, ami a munkaszüneti közös időtöltést illeti, mélységes egyetértés uralkodik. A konfliktust az okozza, hogy fölös munkaszünethez csak a munkafegyelem megsértésével juthatnak, s mivel a színhely, a Balaton-part az élet „császárainak" utánzására serkenti őket, mindent megragadnak — a maszekolástól a slendriánságig —, hogy egyetlen hétből kipréseljék a lehető legtöbbet. Természetesen szerelmi konfliktus is adódik, általános erkölcsi kérdések is fölvetődnek, s a (fő)szereplőkön múlik, miként döntenek: tisztességesen vagy megalkudva, falmellékien vagy emelt fővel. Hogy döntésüknek kellő súlya legyen, egy baleset figyelmezteti őket: a cselekedeteknek következményük van...

Békés József ügyes és fiatalos „librettót" írt, megfelelő helyet hagyva a zenének. A zeneszerző Heilig Gábor saját invenciójából is amolyan „mindenből egy kicsi" stílusban, dallamos és

1983 JUL 31 1
Tükör
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRKÖZLŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-148, 340-726

Mészáros Dezső, szobrász

SZOBORPARK SZENTENDRÉN

Mészáros Dezső szobrászművész 26 térplasztikáját ajánlotta fel a dunaparti kisvárosnak. Az új képzőművészeti gyűjtemény a pismányi negyedben látható.

– Hazai Tükör

43

Új Tübän... ...ug. 3.

XX III/31

Sok petrezselymet használ
tint, C- és E-vitamint, ásványi
artalmaz. Fogyasztása a szerve
ára nagyon előnyös, a növény zö

SAJTOFIGYELO
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1981 ÁPR - 7
Mészáros Dezső, Munkácsy-díjas szobrászművész
PETŐFI NÉPE

102/

Mészáros Dezső kőoszlopai

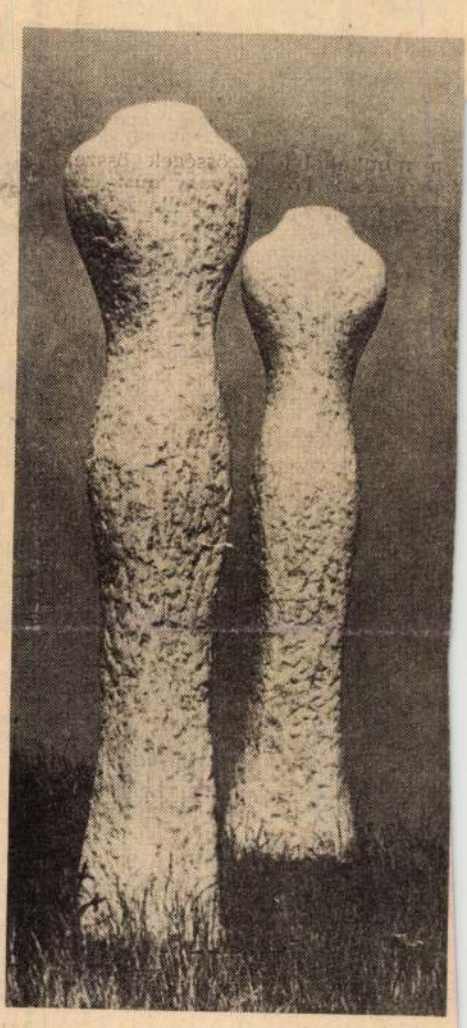

Ha a Dunakanyarban utazgat a látogató, mindenképpen fölkeresi a visegrádi várromokat is meg az esztergomi vármúzeumot és a bazilikát is. És amíg e két nevezetes látnivalóval ismerkedik, tekintete mindenképpen végigpásztázza azokat a jókora — a kétméteres magasságot is meghaladó — kőoszlopokat, amelyek mindkét történelmi helyünket díszítik. S még a hatalmas asszonyalakokra, összeboruló, -feszülő emberpárokra emlékeztető figurákat figyeli, mindenképpen eltűnődik azon is, hogy vajon ki lehet az a szobrász, aki ilyen óriási méretű sziklák „megszelídítésére" képes, és aki azt érzi művészi feladatának, hogy éppen így, a természeti formákat ennyire elnagyolva, a figurák külső megmintázása helyett azok arányait, egymáshoz való kapcsolódásukat, belső feszüléseiket, indulataikat hangsúlyozza.

E két állandó szabadtéri kiállítás anyaga szintén ott, hazánknak e történelmi táján készült. Egészen pontosan Visegrádtól néhány kilométernyire, a kisoroszi révnél, az Áprily-völgyben. Ott él, és emeli a vésőt, lendíti a kalapácsot Mészáros Dezső Munkácsy-díjas szobrászművész, pontosan ugyanolyan elszántsággal és kitartó igyekezettel, ahogyan azt két tárlatának látogatói elképzelhetik.

Persze, mint annyi más elődje és pályatársa, eleinte ő is a sokkal engedelmesebb agyagot formázta, s abból készítette el azokat a portréit, amelyek bronzba öntve kerültek kiállításokra, köztérre és közgyűjteménybe.

Ám aztán 1969-ben olaszországi ösztöndíjat kapott, s a római Magyar Akadémia udvarán kezdte kifaragni kis márványmadarait, -asszonyait, immár ahhoz a stílushoz hasonlóan, amelyben amazok a nagy figurák készülnek. Tehát egy-egy jellegzetes mozdulat jelképét bontotta ki a carrarai kőből.

Ott, Rómában rendezte meg első kiállítását is, amelynek érdekes, a hazai szem számára kétségkívül szokatlan anyaga egy évvel később Budapesten szintén nagy sikert aratott.

Választott anyagához ezután is hűséges maradt, ám egyre inkább úgy érezte, hogy méretet kell váltania. Előbb — mondjuk így — kamasz nagyságú alakokat metszett ki a több mázsás, javarészt Süttőről származó tömbökből, majd eljutott a felnőtti arányokig, hogy aztán azokat is meghaladva közszemlére bocsássa a már-már tonnákkal és több méterekkel mérhető óriásait.

Hogy honnan ez az indíttatás és honnan ez a hatalmas indulat?

Mészáros Dezső azt mondja, hogy elsősorban a kora román építészet és szobrászat nemes arányossága és mívessége tanította meg a kő szeretetére és tiszteletére. Majd pedig azt, hogy ő ezekkel az idolokkal az általa megfigyelt és átélt emberi tartásoknak, kapcsolatoknak akar emléket állítani. Igen, ezekkel az idolokkal, a pogány istenszobrok századunkbéli utódaival, amelyeket — mint azokat a többezer éves előképeket — szintén valami szándékolt primitívség, elnagyolás és torzítás jellemez.

A megvalósításhoz szükséges erő pedig? Hát az még valahonnan a szeged-alsóvárosi otthonból, majd a kínos-nehéz inaskodásból, meg a népi kollégiumi életből eredeztethető — egyszóval abból az életszakaszból, amely szobrászunkat a folytonos bizonyításhoz szoktatta.

Nyilván ez a magatartás magyarázza azt is, hogy hiába annyi mű, hiába ott az a két nagy szabadtéri tárlat, amelyet immár nem tíz-, de száz- és százezrek láttak, csak újabb és újabb faragási terveket latolgat. Most például egy szökőkút formáján töri a fejét, meg azon a szintén több mint kétméteres alakzaton, amely az emberi fül hallójáratait mutatná úgy ahogyan az a kőszobrászat nyelvére átírható. (Ezen a nyáron rendezik meg ugyanis Budapesten a világ fülész szakorvosainak konferenciáját, és a művész ezzel a munkájával akar e tanácskozásnak tisztelegni.)

Hát így ezek a visegrádi és esztergomi idolok, s hát így ez a szobrász, aki — ellentétben más pályatársaival — minden egyes vésőnyomot a maga munkájának mondhat! Mind „szögletes", mind pedig „gömbös" faragványait lehet ugyan lelkes helyesléssel vagy idegenkedve nézni, ám afelől senkinek sem lehet kétsége, hogy eredeti elképzelés jegyében, s hogy immár valóságos életmű darabjaiként születtek.

A. L.

ugyanott kerékfél- Kecske- assai u. 21770

ikói vö- igényes- ladó, Ér- tán, Kis- rös Had- m. 89. 26610

vétel

2 mm-es mennyi- a solti háztartá- 25

ta eladó. 5 fajta . Zádori dülő 50. 658

B-tenor dó. Szöl- . Bem J. 475

sa eladó. órákban, cskemét, 21491

magneto- alas. Ár- lődni 16 314

trágya, és egy kocsi el- adász u. 296

es tehén Ladány- es kilo- i Imre. 1221

y ló, be- János- 10. 700

ú széna, ó. Kecs- z. B. Ko- s iskola 1276

palack- kentővel. utca 17. 1323

ültethető n és PCR nagyobb dó. Vass zsai út 14. 285

időre 108 302" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek. 1227

MAGÁNLAKÁSOK heti, illetve havi nagytakarítását vállaljuk. Érdeklődni lehet: Lakásszövetkezetek Társulása, Kecskemét, Szolnoki út 7. Telefon: 13-849. 21669

KECSKEMÉTEN belvárosi társasházépítésbe társulnék, 80 négyzetméter körüli lakásra. Ajánlatot: „Igényes 21 769" jeligére a kiadóba kérek. 21769

ÉPÍTKEZŐK! Parketta, parketta szegélylléc a készítőnél. Knódel János, asztalosmester, Harta, Ady E. köz 2. sz. Telefon: 44. 21802

KRESZ-PÓTVIZSGÁRA eredményesen felkészíti Kondor János, Kecskemét, Halasi út 13. 1318

SEGÍTŐTÁRSAT keresek liba- és apróbaromfi neveléséhez Kecskeméten ez évre. Lakásellátás megoldható. Ajánlatokat: „Április 108 377" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek. 1320

HÁZASPÁR egy gyermekkel, külön bejáratú, bútorozott szobát keres Kecskeméten, lehetőleg fürdőszobahasználattal. Leveleket: „Remény 108 387" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek. 1329

MINDENFÉLE kőművesmunkát szakszerűen végzek. Kecskemét, Bajcsy-Zs. u. 38. Gulyás. 1041

FILMFELVEVŐ, vetítőgép, fényképezőgép, kazettás magnók javítása. Vidékre utánvéttel is. Tóth Lajos, mérnök, Kecskemét, Nagykőrösi u. 24. Hétfőtől péntekig 17—19 óráig. 1263

ÜRES szoba, konyhát bérelnék 2 évre Kecskeméten. Ajánlatokat: „Május 108 356" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek. 1291

Házasság

27 ÉVES, autószerelő megismerkedne hozzáillő nővel vagy elvált asszonnyal házasság céljából. Csak fényképes levelekre válaszolok. Leveleket: „Rózsa 108 383" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek. 1325

HELYESBÍTÉS

z ápr. 4. újságban megnt Gabonaforgalmi V. letésébe sajtóhiba ke: A kiváló hatású takarnykiegészítő nem a hízóik, hanem a hízók számára gazdasá. Olvasóink szíves elnét kérjük. X

ges, kalkulátori munkakö szakirányú középiskolai v kalkulátori képesítéssel, v letti gyakorlattal, bérelszá kakörbe szakirányú közép zettséggel és 2 éves bérels korlattal, valamint könyv körbe főkönyvi könyvelé szakirányú középiskolai v Jelentkezés a gyár szemé lyán. Kecskemét, Szolnoki

KÖZLEMÉ

A DÉMÁSZ értesíti a lak Kecskeméten a széchen épületében létesített tran lomást, valamint a ho kV-os kábeleket 1981. áp szültség alá helyezte. Fe a létesítmény érintése és megközelítése életveszélyes és tilos! 1460

Gyászhír

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy

ID. BODOR IMRÉNÉ
Bende Anna

Kecskemét, László K. u. 7. szám alatti lakos, életének 76. évében, f. hó 5-én elhunyt. Temetése f. hó 9-én, délután 2 órakor lesz a kecskeméti köztemetőben. Gyászoló család. 26 635

Mély fájdalommal tudatom, hogy

ÖZV. BONTÓ JÓZSEFNÉ
Szénási Gizella

Kecskemét, Rákóczi út 26. szám alatti lakos, április 1-én csendesen elhunyt. Temetése f. hó 9-én, háromnegyed 3 órakor lesz a kecskeméti köztemetőben. Gyászoló fia. 1530

Fájdalommal tudatjuk, hogy

KISS JÓZSEF

Kecskemét, Jókai utca 8. szám alatti lakos, életének 62. évében elhunyt. Temetése f. hó 8-án, szerdán háromnegyed 3 órakor lesz a kecskeméti köztemetőben. Gyászoló Csikaj család és testvérei. 1523

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, a Kecskeméti Fémipari Szövetkezet és a KSH Bács-Kiskun megyei Igazgatósága vezetésének, munkatársaknak, ismerősöknek, akik szeretett férjem, édesapánk, nagyapám

KARA RUDOLF

temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, s ezzel mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló család. 21749

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, a Vendéglátó Vállalat vezetőségének, munkatársaknak, az ÉPSZISZ dolgozóinak, ismerősöknek, szomszédoknak, akik szeretett férjem, édesapánk

BARAKKÓ MIKLÓS

temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, és fájdalmunkban velünk együtt éreztek. Gyászoló család. 1331

(6 m³ mérőteljesítm vázlatterveinek

A vázlatterv és költségveté egy és másfél szobás lakás e kettő, kettő és fél szobás lal három, vagy ennél több szo

A vázlattervkészítés n üzemegységeinél

A Kecskemé megvételr

1 db hagymahámozó vo Mather + Platt gyártmá a hozzá tartozó kompres és állványokkal),

12 db Schilde rendszer 1 db Diósgyőri Gépgyá (DGYS—3—315 típusú) (teljesítménye 2,6—4,4

Részletes felvilágosítást állóeszköz-gazdá

KKK KONZERVGYÁR KECSKEMÉTI

Telef Tel

19.15: Esti mese — Sz.
19.30: Tv-híradó — Sz.
20.00: Játék három percben — Sz.
20.05: Madame Bovary. Magyarul beszélő angol tévéfilmsorozat IV/1. rész: A házasság —
21.00: Beszélgetés Mieczyslaw Rakowskival, a lengyel miniszztertanács elnökhelyettesével, a LEMP KB tagjával.
21.30: Stúdió '81
22.30: Gustav Wagner, a halál angyala
23.05: Tv-híradó 3. kiadás

2. MŰSOR

20.00: T. Ifjúság. (Fiatalok estje)
21.20: Tv-híradó — Sz.
21.40: A színpadon a WHO együttes. Helyszíni közvetítés az esseni Rockpalastból, felvételről

KOSSUTH:

8.27: Ketyeg-e még a biológiai pokolgép? II. rész A módosított ember
8.57: Népdalcsokor
9.44: Gyermekrádió
10.05: MR 10—14
10.35: Zenekari muzsika
11.40: A sötétség mélyén. Joseph Conrad regényének rádióváltozata
12.35: Törvénykönyv
12.50: A Rádió Dalszínháza. Egy éj Velencében
14.24: Fúvószene
14.40: Élő világirodalom. Finnország
15.10: A borsodi bányamunkásság zenei élete Egercsehi bányatelep
15.28: Visszapillantó
16.05: A hamu alatt. Török Gyula novellája rádióra
16.31: Népi zene
17.07: Fogfájás. Kosztolányi Dezső novellája rádióra
17.29: Filmzene
17.45: A Szabó család
19.15: Operaáriák
19.40: Jogilag megalapozott!
20.10: Az Állami Népi Együttes műs rából
21.04: Tudomány és gyakorlat
21.34: Szimfonikus zene
22.20: Amiről Amerika beszél. II. ré
22.30: Gesualdo-madrigálok
22.50: Késő este
23.00: Századforduló kamarazenéjét
0.10: Dzsesszfelvételeinkből.

PETŐFI:

8.05: Juanita csókja. Részletek M jutyin operettjéből
8.20: Kelet—Európa és a világgazdas
8.33: Társalgó
10.00: Zenedélelőtt
12.25: Ifjúsági könyvespolc
12.33: Melódiakoktél
13.27: Concertino Praga' 80
14.00: Kettőtől hatig ...
18.00: Tip-top parádé
18.33: Beszélni nehéz
19.23: Könyvszemle
19.33: Csak fiataloknak!
20.33: Tizenkét szék. Folytatásos diójáték Ilf és Petrov regénye

MAHIR SAJTOFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

DÉLI HÍRLAP

1981 FEB. 5

Mészáros Dezső,
Munkácsy-díjas szobrászművész

1021

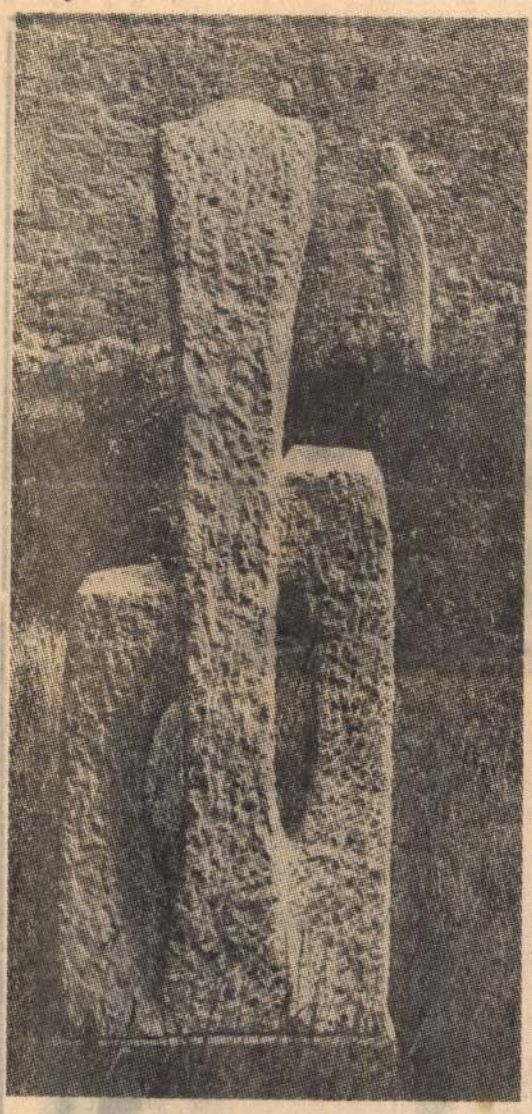

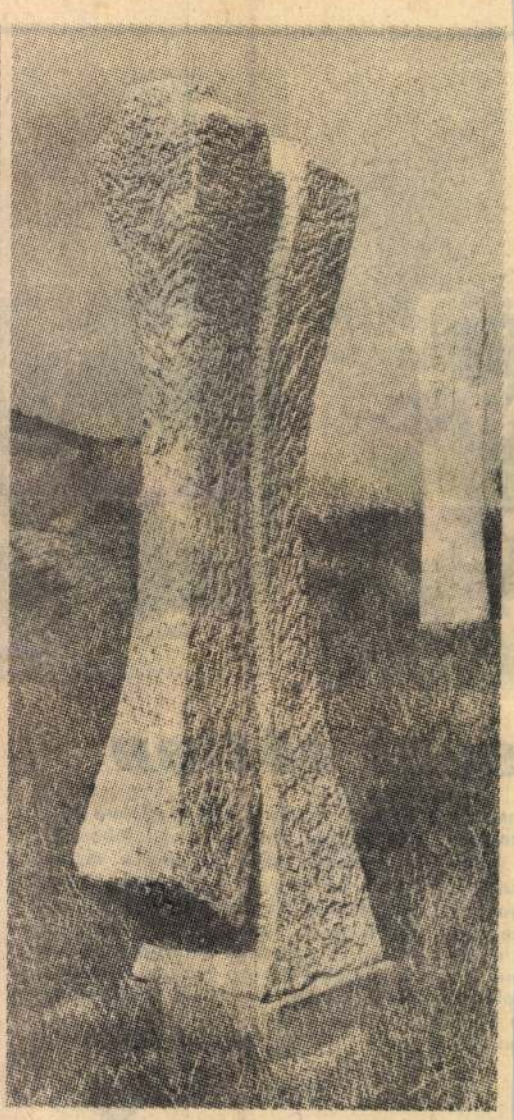

* Esztergomból kerülnek Miskolcra Mészáros Dezső tematikus szobrai

Az Avasra, Diósgyőrbe

Szobrok az idén

Így volt ez minden időben: amíg egy nagyváros valamilyen képzőművészeti alkotással együtt tud élni, az nem megy máról holnapra. Az sem, amíg egy-egy képzőművészeti alkotás a helyére kerül. Korábban az volt a gyakorlat, hogy minden nagyberuházás összegének két ezrelékét a városok, elsősorban az új lakótelepek esztétikai megjelenését segítő munkák megvételére kellett fordítani. Az idők során ez úgy módosult, hogy úgynevezett kettős fedezetű beruházások hozzák meg az egy-egy tér, épület, park harmóniáját segítő, biztosító szobrot, plasztikát. Egészen pontosan most egymilliót tud szánni a városi tanács és a Képzőművészeti Lektorátus Miskolc csinosítására.

Illetékes szakemberek időről időre bejárják a várost, hogy eldöntsék: ami megvan, hová kerüljön, vagy melyek azok a pontok, ahová feltétlenül kell egy szobor, épületbelsőt díszítő mozaikfal, a homlokzatot gazdagító dombormű. A legutolsó ilyen bejárás 1976-ban volt, de még egy jóval korábbi, 1971-es szemle óta is vannak adósságok. Ami telik címszóval vásárolt a város, és az idén ennek az elmúlt egy-két évnél mutatósabb eredménye kerül a helyére.

Még tavasszal felavatják az Avas-déli üzletközpontban *Varga Éva* díszkútját. Valóban működő, funkcionáló kút lesz. A Bartók-centenárium tiszteletére készült *Szanyi Péter* munkájaként az az emléktábla, amelyet a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, vagyis a Zenepalota épületében áprilisban avatnak. *Nagy Géza* tobozra emlékeztető térplasztikája kerül a diósgyőri városközpont üzletházai közötti, nemrég rendezett térre, egy másik térplasztika. *Nemes Attila* munkája pedig a tapolcai parkba. Valószínűleg elkészül a *Nagy B. István* által tervezett mozaikfal, amelynek a helye régen üresen áll a Gyermekváros ebédlőjében, és elszállításra várnak az esztergomi szoborparkban *Mészáros Dezsőnek* azok a tematikus munkái is, amelyekkel az idén már Miskolcon találkozhatunk. A helyük egyelőre még bizonytalan; füves, fás nagy szabad teret kívánnak.

• •

Négyzetkilométerben mérve Miskolc valóban igen nagy város, és ebből a szempontból is sok a fehér folt, különösen az új lakótelepeken. Az 1976-os bejárás során megállapították, hogy 15 milliót érő, tehát jóval több képzőművészeti alkotással sem lennének „tele" a városrészek. A miskolciak nyilván szívesen fogadják majd az említett néhány munkát.

M—

sem tétlen

nedvék
orsodi
vissza
iatt...
eoroló-
meg a
állást
nellett.
ológus
telet.
julatos

Népkert is, sehol sem egyforma kép két színből, feketéből és fehérből. A mesebeli tájba jól illik a rózseszedő bácsika is: igaz, hogy nem rózsét szed, hanem vastagabb tüzelőnek valót, viszont – mint mondta – kért rá engedélyt a kertészektől... A jégpálya bezzeg hangos a gyerekektől; lehet korizni a végkimerülésig...

(Kiss József felvételei)

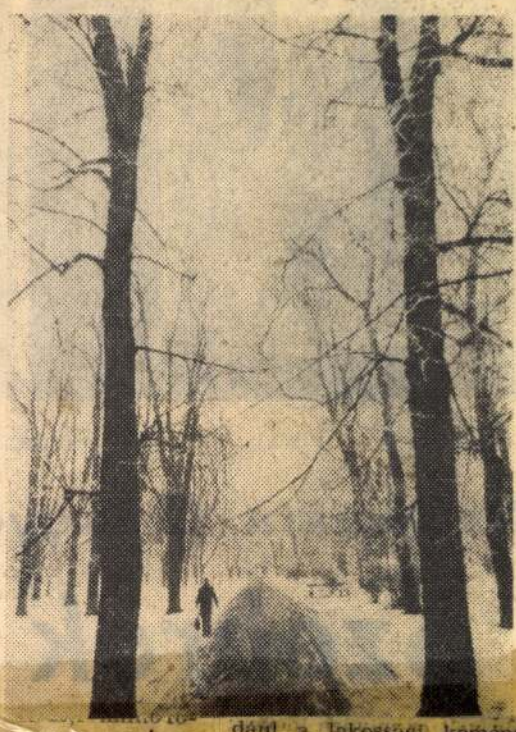

rint, termelési-szolgáltatási érték elérése. Ezen belül különösen dinamikusan (60,8

dául a lakossági kémények tisztításáról. Ennek árai az elmúlt évben — amint az köztudott — olyan mértékben nőttek, hogy most már ez az ágazat sem veszteséges a vállalati tevékenységen belül. Cserébe viszont, a felügyeleti szervek és a lakosság azt várja, hogy színvonalasan, jól lássák el ez irányú feladataikat. Ehhez hozzásegíti majd a vállalatot a közeljövőben megjelenő ÉVM-rendelkezés, amely újraszabályozza a kéményseprési tevékenységet is.

A műszaki tanácskozás után délután gazdaságpolitikai pártnapot tartottak a vállalatnál, amelynek előadója *dr. Majoros Barna* vállalatigazgató volt.

orsod pénze

yosabb
jegyében

megyei tanács

a perui—ecuadori határviszály tközi tűzszüneti bizottság helyerikai Államok Szervezete elé azt hangoztatja, hogy Ecuador határait meghatározó, 1942-ben ezményt. A két ország hétfőn dor szerint Peru nem tartja be. ti őrjárat ellenőrzi a környéket.

O fok

Továbbra is felhős marad az idő. Eső, havas eső lehetséges. Időnként megerősödik a szél, a nappali hőmérséklet 0 fok körül alakul.

MÉSZÁROS DEZSŐ

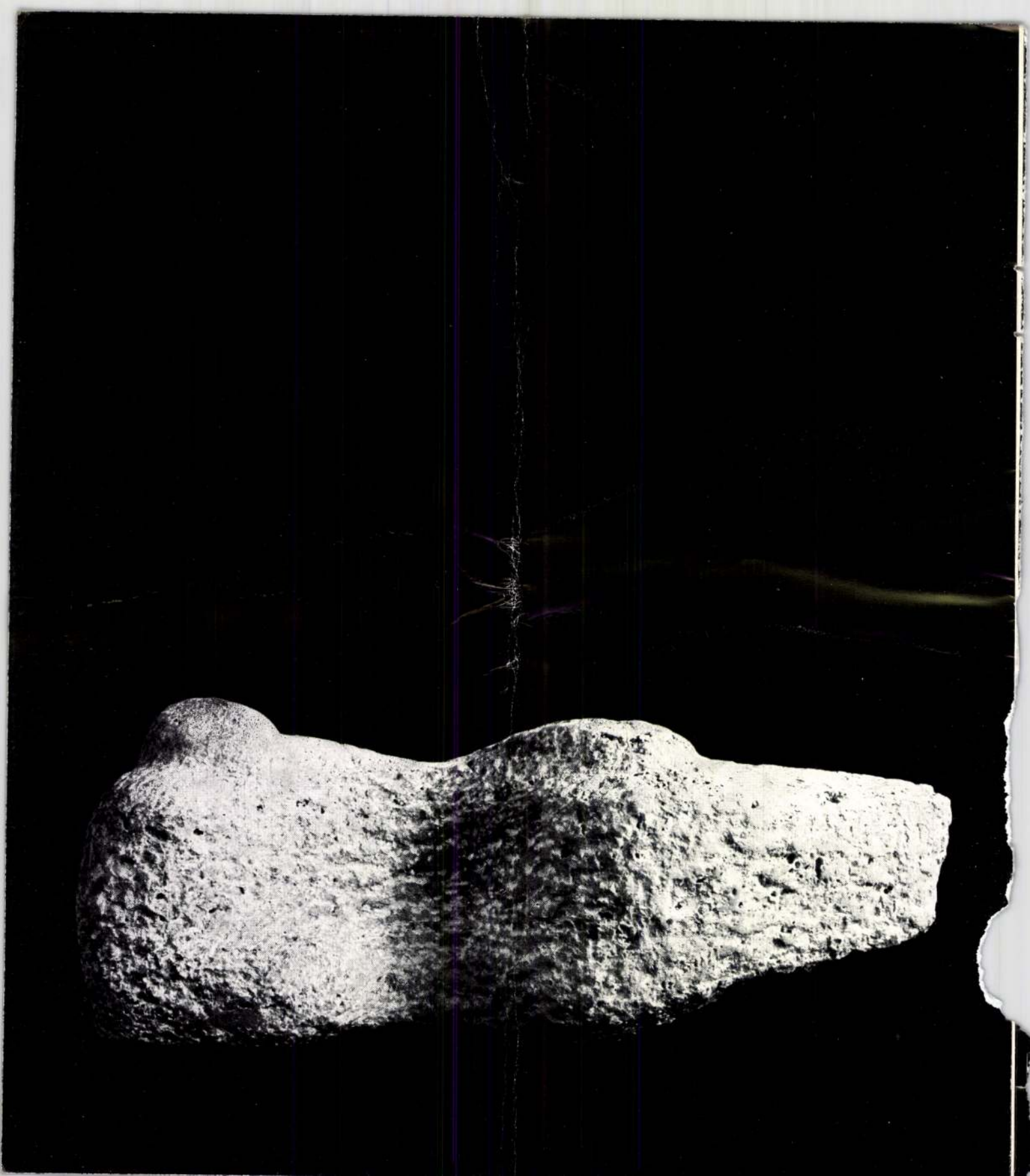

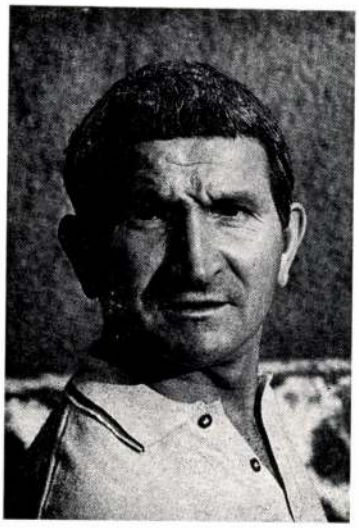

MÉSZÁROS DEZSŐ

SZOBRÁSZMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA

1970. BUDAPEST, 1971. SZEGED, VISEGRÁD, GYŐR

A CÍMLAPON: ANYA GYERMEKKEL II.

A 2. OLDALON: HOMOKBAN HEVERŐ III.

A 4. OLDALON: VÍZ FÖLÉ HAJLÓ

AZ 5. OLDALON: EMBERPÁR

A 6. OLDALON: ANYA GYERMEKKEL I.

A 7. OLDALON: DIDERGŐ II. A HÁTLAPON: FARNESEI LÁNY

FOTÓ: KOVÁCS FERENC

ARCKÉPFOTÓ: KOFFÁN KÁROLY

Mészáros Dezső első alkalommal jelentkezik itthon önálló kiállítással. Szegeden született 1923-ban. Nehéz sorsa ifjúkorában megakadályozta abban, hogy szabályos iskolai pályát járjon végig. 13 éves korától kétkezi munkás, mestereknél inaskodik, vagy gyárakban dolgozik. 1946-ban véletlenül – ha lehet az ilyesmit véletlennek minősíteni – jófajta agyagot talál, s szinte játékból mintázza első portréját, a szomszédasszonyt. A váratlan eredmény végképp eljegyzi a szobrászpályával. 1947-ben felveszik a Derkovits-kollégiumba, 1948-ban pedig a Képzőművészeti Főiskolára. Tanárai Beck András, Kisfaludi Stróbl Zsigmond és Pátzay Pál. E közvetlen iskolai hatásokon kívül Medgyesy Ferenc műtermének gyakori látogatása is elősegíti szobrászi fejlődését.

1956-ban neki ítélik az egyik Derkovits-ösztöndíjat. 1966-ban Munkácsy-díjjal tüntetik ki, 1967-ben pedig római tanulmányi ösztöndíjban részesül.

1953 óta részt vesz több magyarországi kiállításon, művei szerepeltek Moszkvában, berlini, párizsi tárlatokon. Első önálló kiállítása Rómában volt 1969. novemberében. Legutóbb Bolognában egy nemzetközi szobrászkiállításon szerepelt három bronz figurával. Szobrai Szeged, Budapest, Debrecen, Komló, Kaposvár, Ózd stb. közterein és parkjaiban láthatók, valamint a budapesti (Nemzeti Galéria) sárospataki, bajai, pécsi stb. múzeumokban. Római ösztöndíjas korszakának egyik emléke egy kőkút a római Magyar Akadémia kertjében.

Művészetét mai korszaka szerint, a külsőséges hatások kerülése, az erőteljes és tiszta formák keresése jellemzi.

1969-ben újból Rómába ment. Az ott faragott 30 darab kőfigurát mutatja be most a hazai közönségnek.

Anya gyermekkel I.	carrarai márvány	40 cm	Homokban heverő I.	márvány	13x35 cm
Anya gyermekkel II.	carrarai márvány	40 cm	Homokban heverő II.	márvány	10x32 cm
Didergő I.	carrarai márvány	44 cm	Homokban heverő III.	mészkő	15x37 cm
Didergő II.	carrarai márvány	31 cm	Homokban heverő IV.	márvány	12x36 cm
Gondolkodó	carrarai márvány	23 cm	Törölköző	márvány	29 cm
Emberpár	carrarai márvány	43 cm	Típus I.	márvány	20 cm
Család	carrarai márvány	34 cm	Női fej I.	márvány	45 cm
Karját nyújtó	carrarai márvány	32 cm	Női fej II. (kontyos)	márvány	42 cm
Víz fölé hajló	carrarai márvány	25 cm	Női fej III.	márvány	50 cm
Novonai asszonyok	carrarai márvány	27 cm	Farnesei lány	szürke márvány	50 cm
Kiáltó fej, I.	carrarai márvány	20 cm	Állami tulajdon		
Kiáltó fej II.	carrarai márvány	17 cm	Perui lány	vörösmárvány	35 cm
Galamb	carrarai márvány	13 cm	Női fej	mészkő	50 cm
Kuporgó I.	carrarai márvány	21 cm	Állami tulajdon		
Kuporgó II.	carrarai márvány	21 cm	Típus II.	mészkő	23 cm
Kuporgó III.	mészkő	21 cm	Típus III.	mészkő	28 cm

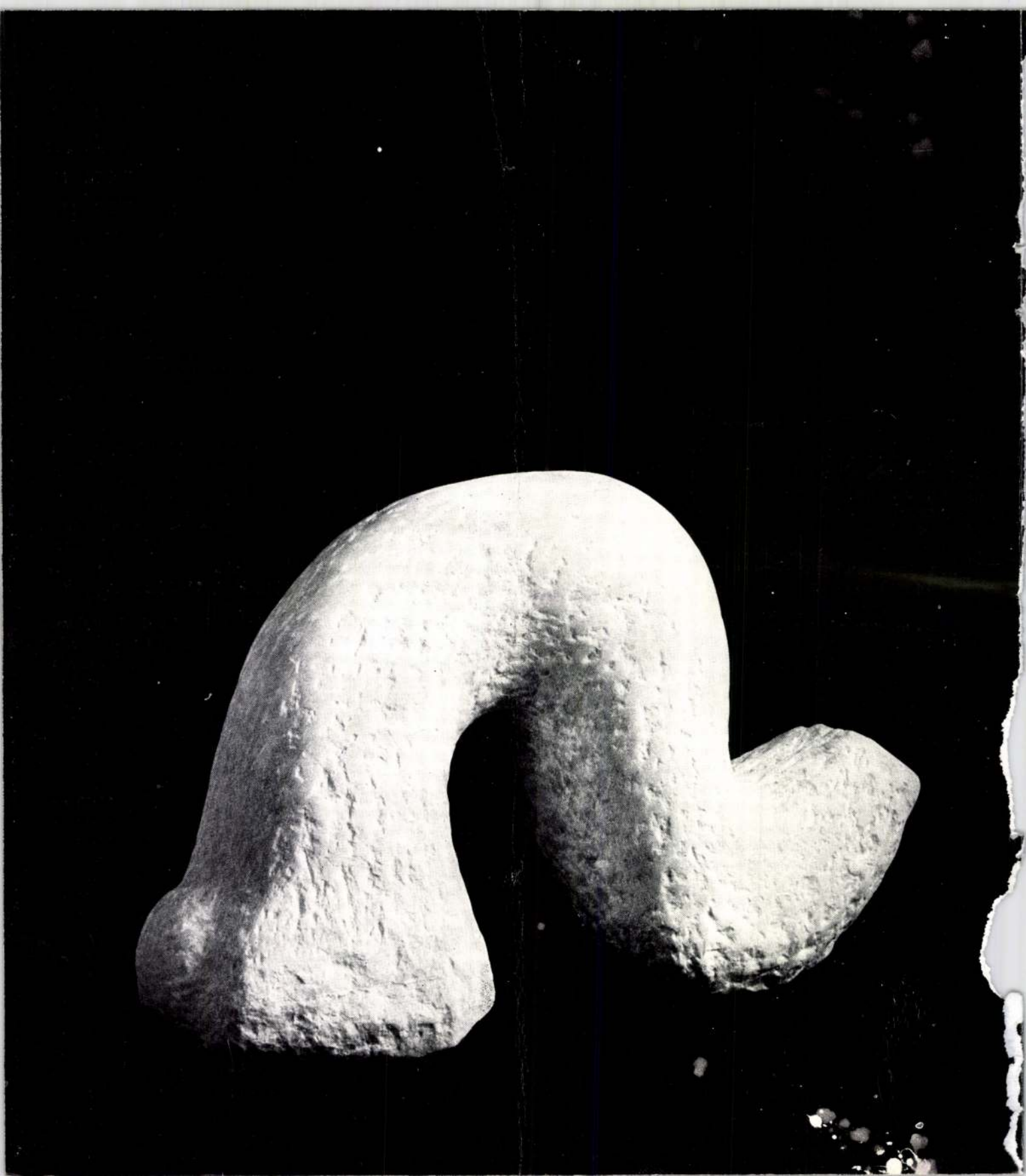

Mészáros Dezső

nohránműrén

Kiállítás Szélesfehérváron.

A. Sz. S.
ajánl

Fejér Megyei Hírlap
1982 máj 15.

éteres **SZÖ-**
TI lakás. Ér-
özettel tanácsi
beszámítok.
M. tér 8. III/12.

ELCSERÉLNÉM
összkomfor-
lügyelői laká-
vagy 1 ½ szo-
omfortosra, ta-
kásért. „Meg-
4350" jeligére
a. 4350

ba összkomfor-
zfűtéses) OTP
KÁS azonnal
ietően kp. +
állalással eladó.
ni szombat dél-
asárnap egész
vár, Fáy A. ltp.
9. 4062

szoba 3 háló +
kés lakásom
HÁZRA CSE-
. „Vidám Park
gére a Kiadó-

TULAJDONOS! O
meg nagyértékű gé
csiját az értékcs
nestől! Végeztessen
ben teljes korróz
delmet! Rövid hat
garancia. Autóm
zsírzás- olajcsere.
dennap 15 órától, s
baton egész nap.
út 24/a. Telefon: 1

x Szfvár, Gellért
cában júniustól
GARÁZS kiadó. I
cím: Nagy Zoltán,
csesbánya, Gagari
20.

x Nagykerekű **KI**
TRAKTOR eladó,
raulikus ekével, p
csival, ugyanott
magyar félvér kan
Pákozd, Kossuth u

x **MATEMATIKA**
KORREPETÁLOK.
vár, Benke F. u. 5.
3.

Mészáros Dezső

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP

1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1982 MÁJ 15

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

Érző kövek

Mészáros Dezső szobrai

Végigjárva Mészáros Dezső kiállítását Székesfehérváron, a Videoton művelődési házában, a nézőnek könnyen támadhat olyan illúziója: nem is szobrokat lát, hanem természeti képződményeket, amelyeknek alapformáit ősrégi geológiai erők szakították ki, s felszínüket évezredek zuhogó vízei, szélsodorta homokszemcséi csiszolták volna simára.

Az ötvenesztendős alkotó mestere a kő művészi alakításának. Mintha azt a michelangelói tételt akarná igazolni, hogy minden tömbben benne van a szobor, csupán a fölösleges részt kell lefejteni róla: a megmunkálást azon a ponton hagyja abba, amikor a kő még őrzi eredeti mivoltát, de mélyéből már elősejlik a metamorfózis végeredménye. Ennek ellenére a szobrok egyáltalán nem keltik a befejezetlenség hatását, mert békés egyensúlyban találkozik bennük a matéria sajátossága és az átformálás ereje. Az utóbbi mintha elsősorban az előbbit engedné érvényre jutni, mintha Mészáros nem faragná, vésné a követ, hanem folytatná teljes azonulással azt a folyamatot, amely már réges régen elkezdődött rajta mielőtt a szobrász műtermébe került.

Mészáros Dezső a művészet legszűkebbre korlátozott lehetőségei között, az ötvenes években végezte főiskolai tanulmányait, s kitűnő realista portréábrázolóként kezdte pályáját. Időközben stílusa a teljességgel oldott, dúsan lírai hatású absztrakció felé távolodott el, ám valósághoz kötődése a legelvontabb műveiben is megmaradt. Lágyan gömbölyödő, szeliden hullámzó formái gyakran továbbgondolhatók, asszociációt sugallók, szerelmes emberpárok, anyák és gyermekeik, szenvedélyes mozdulatba dermedt alakok minden részlettől lehántott, tömbbé lényegített másait rejti a fehéren, szürkén, sárgásan vagy vörösen derengő kő. S ha eltekintünk is mindenfajta hasonlóságtól: a formák zenei ritmusú játéka, az anyag és az áttörések ellentmondásos szólama, az arányok dinamizmusa letisztult szépségű látványélményt ad.

Bálványfej

Mészáros Dezső legközelebbi rokonai a modern művészetben talán Henry Moor, Barbara Hepworth vagy Borsos Miklós. De akárcsak e nagy hírű mesterek, épp oly közel áll a primitív természetvallások bálványfaragóihoz, s mindannyiuk végső mintájához az önmaga anyagát, önnön erőivel, öntörvényei szerint alakító természethez.

Á. Sz. J.

x Nagy teherbírású **TEHERUTÁNFUTÓ** sürgősen eladó. Szfvár, Berényi u. 3/b. 4550

x 3 éves **TRABANT** Combi újszerű állapotban eladó. Kovács, Pintér K. ltp. 30. 4370

x **SIMSON** Schwalbe vagy Danuvia motorkerékpárt vagy motorblokkot vennék. „Használható 4378" jeligére a Kiadóba.

x PC **TRABANT** Combi alvázvédelemmel, radiálgumikkal eladó. Iránvár: 55 000,— Ft. Bp. 114-710, 224-911. 4434

x UO **WARTBURG** 353 de Luxe garázsban tartott eladó. Szfvár, Óbecsei u. 13. 4432

x Jó állapotban lévő 250 TS/1 **MZ MOTORKERÉKPÁR** eladó. Lovasberény, Széchenyi u. 59. Érdeklődni 16 óra után. 4426

x IV-s **SKODA** S 100-as eladó. Késmárki út 37. Érdeklődni délután 5 órától. 4425

x Vállalatok, Szövetkezetek KA frsz. Skoda **MINIBUSZ** 8 személyes új állapotban eladó. Szfvár, Merkur telephelyén. 4408

x US **WARTBURG** 37 000 km-rel eladó. Szabadbattyán, Árpád u. 18. 4407

x Kitűnő állapotú, keveset futott, garázsirozott UR-es 1200-as **ZSIGULI** igényesnek eladó, Érdeklődni: Szfvár, Gagarin tér 2. II. em. vagy 11-951-es telefonon.

x 5 éves **WARTBURG** sürgősen eladó. Érdeklődni naponta 5 óra után. Berkes ltp. 83.

x UM-es **ZSIGULI** eladó. Érdeklődni: Ybl u. 14. Kovács 19 órától.

x CY 03—46 frsz. **TRABANT** friss műszakival eladó. **SÁRBOGÁRD,** István u. 78/b. sz. alatt. 4567

x TP-s **TRABANT** Combi eladó. Szfvár, Piac tér 2. I. em. 9.

x Eladó MZ TS 125-ös **MOTORKERÉKPÁR.** Szfvár, Lehel u. 48.

x Kis-ISZKAN
négyszögeles pano
telek eladó. Szfvár,
csár u. 35. II. em.
óra után.

x **LOVASBERÉNY**
szoba konyhás
ház eladó. Lovasbe
Széchenyi u. 59. sz
deklődni 16 óra utá

x Temesvári u. 3
alatt 2 szobás cs
HÁZ eladó. Érdek
16 órától a helysz

x **ELADÓ** 2 ½ s
családi ház mellél
letekkel, szőlővel,
mölcsfákkal 600
szögöl területen, központi fűtés van, közművesített. Agárd, Úttörő u. 10. Érdeklődni a címen és Lajoskomárom, Lenin u. 7. 4421

x 3 szobás családi **HÁZ** kis telekkel eladó. Lakást beszámítok. Szfvár. Damjanich u. 5.

x Iker családi **HÁZ** alápincézett garázszsal mellékhelyiségek gazdálkodásra is alkalmas 2 család részére azonnal beköltözhetően eladó. Érdeklődni szombat, vasárnap egész nap, hétköznap este 5 óra után. Szfvár, Kund u. 4. Berregi.

x **ELADÓ** Balatonfűzfőn 300 négyszögöl gyümölcsös faháznyaralóval, víz, villany van. Két család részére is alkalmas. Ára 330 000 Ft. Levélcím: László Gyula 1203 Budapest, Kossuth L. út 21—25. II. em. 14. 4361

x **BALATONAKARATTYÁN** kis 2 szobás hallos nyaraló 200 négyszögöl telekkel eladó. Érdeklődni egész nap. Szfvár. November 24. ltp. 2. ép. II/2. 4389

x **HÁZ** eladó 2 szoba konyhás melléképületekkel, 450 négyszögöl kerttel. Sárkeresztúr, Dózsa Gy. út 71. sz.

x **ELCSERÉLNÉM** (Budapest III. ker., Csillaghegyi) fél házrészemet egy, vagy másfélszobás fehérvári belvárosi tanácsi lakásra. Cím: Bákyné, Bp. III. ker., Raby M. u. 35.

x Orsovai út 27. szám alatt levő **SZŐLŐ** eladó. Érdeklődni Szfvár, Balatoni u. 125. hétköz-

KÉLETI lakás eladó: Árajánlatokat „József A. u. 4383" jeligére a Kiadóba kérjük. 4383

x Eladó 2 szoba-hallos OTP **ÖRÖKLAKÁS** kp. + OTP-átvállalással. Érdeklődni 17 óra után. Benke Ferenc u. 31. I/5.

x 2 szobás összkomfortos OTP **ÖRÖKLAKÁS** jutányos áron eladó kp. + OTP átvállalással. Cím: Rádió út 15/A. I. em. 4. Ikarushoz közel. 4431

x **ELCSERÉLNÉM**
Rákóczi
hálófülkés
III. em.
tanácsi
szobás kis
komfortos
emeletig,
emeletig.
egy össz
„Fórum k
jeligére a

x Eladó
los te
négyzetm
VETKEZE
tékkülönb
lakást i
Radnóti

x
gázfűtéses
tos házfe
somat 1
bás összk
nácsi la
egyezünk
a Kiadób

x 2 szo
tos (gá
ÖRÖKLA
beköltözh
OTP átv
Érdeklőd
után, v
nap. Szf
10/A. III/

x Egy
étkezőfül
családi
RÉLNÉM
4397" jeli

x **FODRÁSZOK GYELEM!** Nagy telj
ményű hajszárító
kézi hajszárítógép,
mosótál, hajfestékek
egyéb hajápolószer
választékban kap
Illatszer és fodrá
cikk, játék. Szfvár,
B. u. 5.

x Kétszemélyes **ANYAG CSÓNAK** adó 7000 Ft-ért. Sz
Érsekújvári út 8.
vács.

x Kiskert tulajd

SZÁROS DEZSŐ szobrász
Tiszatáj,1987.1/2.

Mészáros Dezső kő-világa

„Mélységes mély a múltnak kútja" a plasztikai alkotó munka évezredes históriájában, miként az emberi vagy embertől független teremtés folyamatában, a történelemben is: a kőből pattintott szerszámok, az agyagból és sárból formált *idolok* lehetnek valójában emberi létünk első, általunk „írott emlékei". *Jelek,* amelyekből olvashatunk.

Ebben a bizonyára végtelen alkotó és teremtő folyamatban talán az egyik legnagyobb és máig érvényes *fordulat* az lehetett, amikor a „pattintott és a formált" tárgyalakítás kényszere mintegy „fordítva" érvényesült: a meglévő és talált természeti elemek önhaszú „formaképzése" az elvonással tovább alakult. Amikor a kőtömbből valamely kényszer vagy sugallat hatására „emberi természet" formálódott tehát: az agyagból való egybeképzés mellett és után — nyilván a maradandóbbnak ítélt és kőből megkísérelt építés hatására — megjelent az említett „absztrakció". Az *amorfból* mind kegyetlenebb erőfeszítéseket követelő munkával az emberi feladat és szellem számára *„morfémát teremteni"* — úgy tűnik, a létben és fejlődésben ugyancsak nagy pillanat, az ige vált testté tehát.

A kőből készített és emberi feladatokhoz, emberkézhez és emberi szellemhez simuló szerszámokat, az őskori sírok nyílását óvó zárólapokat, Polüfémosz barlangjának nyílászáró követ ebben a gondolatkörben az első plasztikai alkotásoknak kell tekintenünk. A valóságos vagy virtuális haszon reményében készített apróbb-nagyobb „térelemek" hatalmas és bizony izzadságos alkotói erőfeszítés, egyben szellemi kényszer megkövült emlékművei. Talán az első végleges, végletes és véres alkotásteremtés *„tárgyi szemiózisa"* ez az emberi történelem során. Korántsem csupán Gilgames akaratából, de Gilgames és a hozzá méltó társak kezemunkája nyomán lettek keményebbek a fegyverek, emelkedtek a városfalak. Riadtan képzelem el az akarat és az erő egybehangzó kettősségéből, eleven szimbiózisából született alkotások megteremtésének folyamatát: a méretek és a felületek, a „morfémák szemiózisa" egyaránt lenyűgöző.

És bár a természet nem csupán anyagot, de a maga eróziós munkáját felmutatón mintegy „ötleteket" is adott, és hasonlóképpen sugallta szinte a „formateremtés" végtelen számú lehetőségeit — az ember szerepe itt talán mégis kivételesnek állítható. És az a pillanat, amikor egy-egy a maga belső látásával is megáldott alkotó az alaktalan kőtömbben meglátta az elképzelt formát és az „elvonással" hozzálátott ennek a formának kibontásához — nos, ez a pillanat az akarat és erő nászának művészi eseménye volt. *„A kő vezeti a kezet"* — vallja Mészáros Dezső, de ebben a nászban a szem és a szellem meghatározó erő — a többi már „csupán" szívósság, akarat és szakmai hozzáértés, türelem kérdése lehet, bár ez utóbbi „csupánok" sem másodlagosak.

Az efféle nászok percenként ismétlődnek életünk során — a legszerencsésebb érintkezésekben a valóságos nászokkal egyenértékű események: ha az alkotó munka valóban nemesít, az alkotás tárgya maga is megnemesül.

Mindezek felett akkor tűnődöm el, amikor az egykori szegedi címfestő segéd, később a Derkovits-kollégium ösztöndíjasa — itt Kmetty János, Kállai Ernő felfedezettje, Beck András, Pátzay Pál és mások tanítványa —, az 1952-től kiállító, Munkácsy-díjas szobrász, Mészáros Dezső esztergomi, dö-

rődő" és „szomorú" figurákat. Akik rendszerint lefelé vagy visszafelé néznek, ennélfogva egész lényükkel túlmutatnak önmagukon. Azt hiszem: valahol ebben rejlik Kajári kifejező ereje. Nemcsak emberekről: sorsokról beszél. Ezzel művészi közvetlensége összefonódik a történelem vészterhes levegőjével.

Persze másféle ötvözetekről is szólhatok. Arról a viszonyról, ami a művész alkata, vérmérséklete és korszakának, környezetének társadalmi és emberi sajátosságai között húzódik. Mindenki hallott már valamit a „rossz korban született" alkotók pályafutásáról. Amikor a lélek és a valóság karaktere majdhogynem kirekeszteték egymást. Nos, e tekintetben Kajári Gyula viszonylag szerencsés grafikus. Hiszen romantikus hevületű, expresszív és morális egyénisége azonosulási, felszabadulási lehetőséget kapott a hagyományos paraszti létforma halódásának élménykörében. Ami művei esztétikai, lélektani igazmondása szempontjából sem mellékes.

A Kajári-féle igazmondásnak mégis felemás becsülete van évtizedeinkben. Mondták már rá: túlságosan pesszimista, jobbára csak sötétnek látja a világot. De ez komolytalan érv. Montaigne így fogalmazott: „Aki meghalni tanítaná az embereket, az élni tanítaná meg őket". És egyébként is: mire legyen optimista? Hányatott sorsára? Vagy gyakori mellőzéseire, félreállításaira? Nehéz megmondani. Tudom azonban, hogy egyéb tekintetben is kilóg a sorból. Míg hasonló szándékú vásárhelyi művészkollegái általában intimebb vagy feszesebb szerkezetekkel tolmácsolták a paraszti valóság látleleteit, addig ő más nyelven beszélt. Nyersebben, indulatosabban. Úgyszólván: kiabálva. S némileg csak Kohánhoz fogható hangerővel. Igaz, ez a metódus látszólag csupán a kifejezési specifikumokhoz tartozik. Másfelől viszont a közönségre, a befogadókra is. Márpedig egy konszolidálódó-, jólétre- és vidulásra berendezkedő társadalom vajon miként tud reagálni egy olyan művészetre, amelyben lényegében déd- és nagyapáink haláltusája van világgá kiáltva?

Ezek szerint mégiscsak rossz korban született? Ki tudja! Gyanítom azonban: a századelő forrongó éveiben otthonosabban érezhette volna magát. Talán egy második Bíró Mihály válik belőle. De ne játszadozzunk az idővel! Annál inkább, mivel Kajári tartalmi, morális indíttatású művész, s munkásságának éppen a múló idő, egyben a magyar történelem a központi kérdése. Elképzelte ő már: micsoda távolságot kell megtennünk az „Első gondolat"-tól az „út végéig". Mint ahogy egyik rajza fölé azt is odaírta: „És vissza nem foly az időnek árja." Kicsit megkésett köszöntő gyanánt mit mondhatnék hát a hatvanesztendős Kajári Gyulának? Csak tovább, sőt mindazonáltal csakis: előre!

SZUROMI PÁL

visegrádi szoborkertjeiben sétálgatok, akár a visegrád-szentgyörgypusztai „Április-völgy" kertjének szabadtéri műhelyében alakuló alkotásokat és a köröttük pihenő ősi faragószerszámokat nézegetem. Hiszen ennek a kemény és ellenálló kőanyagokból alakított formavilágnak szellemi rokonsága leginkább az említett ősi plasztikai erőfeszítések szülöttei között található. Amikor eleink már nem csupán a kapottat és meglévőt használták a maguk mindennapi vagy kultikus céljaira, hanem mindebből alakítottat teremtettek, a maguk képére hasonlították vésővel és kalapáccsal — és mi mindennel még! — a természet ajándékait. Faragtak, vésték és pattintottak, csiszoltak, hogy megtörjön a fény — ködbevesző dallamokat sugallt a kő.

Így a művek közelről és távolról egyaránt inkább a művészt mutatják, a nászt — és aligha, vagy csupán módfelett áttételesen egy-egy „kívülről érkező" sugallatot. Ezekben a kőformákban a szobrászat aligha vállalhatja köznapian a mai plasztika szokásrendszerét. Az „emlékfelmutató" vagy éppen „díszítő" szerep az ily forma alkotásokban csak mintegy „virtuálisan" érvényesül. A szobrok — idolok, totemek, negatív áttörésekkel formált térplasztikák — elsőképp az alkotásuk fogantatásában és folyamatában főszereplő szobrász személyiségét sugallják, az „akció" pszichikai indítékait és menetét, másodjára a formák „spontán ősiségét" talán.

A „művek közelről" így inkább a „művész közelről" megközelítési lehetőségét kínálja, hiszen ez a plasztikai világ egyedeiben aligha leírható. Összességében és darabjaiban egyaránt az *„önfelmutatás tárgyi realizációja"* ez, a szobrok egy következetesen kemény gondolkodással és teremtő szándékkal párosult emberi munka „emlékművei". De korántsem valamiféle köznapi exhibicionizmus szülöttei, tárgyi világukban és „üzeneteikben" a bartóki parabola — a legősibb született új kényszerparancsa — a legkézzelfoghatóbb módozatokban, mai szobrászatunkban talán a legegyszerűbb, ugyanakkor e leginkább ihletett-ihlető formákban érvényesül. A „kőből formált tárgy, térelem" ebben az alaktanban aligha „mesél", jobbára belső sugallatokat idéz és teremt. Elhagyta már a maga könnyen érthető, felszínen csillogó és szinte didaktikus „mezét", valóságos és szellemi „kosztüm" ezeken a szobrokon már nem látható.

De fel-feltűnik nem csekély indulat, aszkézis és erő — az alkotónak minden valószínűség szerint meg kell járnia többször gondolkodása és a gondolkodás tárgyi megvalósulásának pokolbugyrait — a „hűvös, tiszta formák" nem csekély hőfokú geotermikus erők egykori jelenlétéről vallanak, akár a fosszilis lávamezők. A szobrász elsőképp teret lát a kőtömb körül, a kőtömbben katartikus feszültségeket, a „térmetszetek" belső és külső lehetőségeit a tárgyi alkotás során. Az alakzatok súlypontját és súlyvonalait. Az így készült plasztikai mű előzetes „rajzi megformálása" aligha elképzelhető, a térformák a maguk véglegességét csupán alakulásuk folyamatában nyerik el, és ebben a folyamatban tárgyiasul szinte az alkotó szellemének napi állapota — dinamikus feszültségek egyenlítik egymást „nullpontra" akkor, amikor megáll a kalapács egy-egy megformált kőtömb körül. Amikor *„elérkezik a csend"* a szótlan háborgások után. Boldogság érinti a szobrászt az elért szellemfennsíkokon — a környezet befogadja a nyugalmát elnyert alkotást. A fák és a madarak, a föld és az ég, a tér és a levegő ezeket a formákat a természet műveinek ismerik el, és hasonlóképpen a járókelők. Abban a formában, hogy olykor észre sem veszik jelenlétüket, úgy fogadják el őket, miként egy sziklatömböt vagy fatörzset sétáik során. „Emberi alkotásnak" csupán a szoborkertekben tűnnek Mészáros idoljai, amikor „török

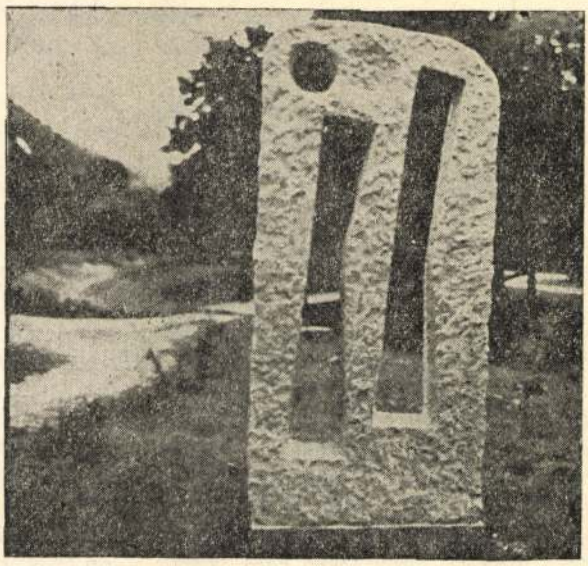

…rt" vél belejük látni az esztergomi vár dombhajlatának látogatója, a … formák geometrikusabb indíttatású sora mintegy „vezeti őt" a dömösi patakparton, a háborúkban őrlődő gótikát, Mátyás reneszánsz világát idézik a visegrádi nyári palota terének kőművei.

A megszokás köznapi tudata mindenkor szellemi kapcsolatkötést keres, a legközvetlenebb lehetőségeket — és ezek többnyire mesélők, historikusak. A „couleur locale" elsőképp a színhelyek szelleméhez köti a szobrokat, a tágabb kapcsolatok, a levegővel és az éggel, a fákkal és a mező hajlataival való korrespondenciák, az így létesült „csend" csak ritkán mutatkozik meg a szobrokkal való találkozások során. Egyelőre — úgy tűnik — ebben a megszólalásban is „szebbek az arany karikák", de ahogy az alkotó munkában, úgy az elkészült alkotás felmutatásában is megmutatkozik a szobrász már-már hősies aszkézise: valamiféle tragikus csend és fenség lebegi körül Mészáros idoljait. Szüszüphósz igézete.

Ehhez a plasztikai és alkotói világhoz hasonlítható idézetek a törzsi művészet egykori spontán alkotásaiban és az európai plasztika modern szellemű alkotói folyamatában találhatók, de az eredmény a lexikonokban fellelhetőkhöz mégsem áll közel: jellegzetesen és majdhogy „kelet-európai módon" heroikus plasztika ez — egy-egy alkotás felmutatja mindazt, ami másutt és ma aligha átélhető. A kínokban alakult kőtömb egy kissé „mégisfelmutatás" — a sors és a történelmi eróziók fölött aratott személyes győzelem bizonyítékaként is értelmezhető, bár ez a sugallat aligha az elsődleges tudati mezőkben érvényesül.

Kell ehhez Mészáros korábbi alkotó periódusainak ismerete, a nem kevés portré és kőszobor (pl. a *Lány macskával)* a római ösztöndíjas hónapok kisplasztikái előtt, a görögországi út „katarzisét" követőn. A „váltás" (magam a megtalált egyedi útnak nevezném) a hatvanas évek végén, akár a „minószi kultúrával" való találkozás emlékfeldolgozása során következett, formavilága pedig a tájak szellemével talált ihlető kapcsolatot. Egy kissé az évezredes plasztikai fejlődés gyorsult fel Mészáros szellemi és tárgyi önformálása során: az egykori szegedi üstház agyaggal való kitapasztásától a mai idolokig.

Kezét ma már a kő vezeti, szellemét pedig a kőbe zárt sugallatok. A szellem és a kéz, nomeg a kő kapcsolatából eleven és önálló alkotói világ született, a művek a gondolat és a tett, a hit és az erő, a statikus formákká lényegült dinamikus sugallatok monolitjai.

A szegedi szomszédasszony agyagból formált portrészobrától ehhez a formavilághoz hosszú út vezetett, a szobrász Szegeden alkotásaival több ízben bemutatkozott. Őrzi és ápolja a szülővárosával való ihlető és termékenyítő kapcsolatot — bár a hegyek karéja és a völgy csendje, a teremtés ihlete mégiscsak Visegrádhoz köti. Szeged világa úgy él benne tovább, miként a fű zöldül talapzat nélküli idoljai körül, miként a hó lepi el e kövek hajlatait. Akár egy őszi falevél egy-egy kőkútja peremén: feltűnik, majd eltűnik megint.

Alkotásait örömmel vállalják magukénak az évszakok. A kő megőrzi ittjártunk nyomát — a szobrász is így tesz az ifjúkor emlékeivel.

BODRI FERENC

Számonkérni a történelmen

MOCSÁR GÁBOR: ... ELEITŐL FOGVA

Mit lehet számonkérni? Azt, hogy megszületett? Hogy Halápra született? Másokkal is megesett már, és evvel nincsen is baja. Hogy bevonultatták katonának? Sokezer emberünk járt ugyanígy. Örüljön, aki megmaradt, és ne háborogjon! Ha jól olvassuk a könyvet, nem is ezért háborog. Inkább azért, hogy beleszólhatott volna világunk alakulásába, ha hagyták volna. Csakhogy a mi történelmünk eddig mindig szerencsétlenül sikerült, mert régesrég nem mertünk — néha nem is tudtunk — a saját lábunkra állni. Volt egyszer egy magyar hadsereg, az első. A másodikról már többet tudunk, amióta megjelent Nemeskürty könyve, a *Requiem egy hadseregért*, de ki tud az elsőről? Mintha nem is lett volna. Amikor volt, akkor is mintha nem lett volna, azóta pedig még inkább. Írt róla egyáltalán valaki? Alig-alig.

Aki tudván tudja, hogy Mocsár Gábor született református, és aki azt is tudja, hogy új könyvének címe, az *... eletől fogva* egy vallási magasztaló éneknek, Szenczi Molnár Albert fordításában máig élő kilencvenedik zsoltárnak a sortöredéke, az egész könyvet vallásos íratnak vélheti. Téved pedig, aki ezt hiszi. A maga életét akarja megírni *eleitől fogva*, visszamegy tehát addig, ameddig a családi emlékezet visszavezetheti. Parasztéknál, vákáncsoséknál, erdőőréknél ritkán nevelnek családfákat. A majdnem-apjáig és valódi apjáig ér csak vissza a keze, az első világháborúig. Két menyecske indul a *guti* erdőből *Königréccbe*, kórházi látogatásra. Férjeik megsebesültek, ott fekszenek. Hol van ez a város? Milyen nyelven beszélnek útközben? (Akkor még nem volt „világnyelv" a magyar!) Melyik vonatról melyikre kell átszállniok, és hol? Odaérnek mégis. Az indításból szép regény is keletkezhetett volna, mégse az lett. Hány, de hány asszony indulhatott el ugyanígy, és hány, de hány már el se indulhatott! Mire rákapnánk a regény levegőjére, máris bevágott idézettel találjuk szembe magunkat. József főherceg írja le, milyennek látta ő a háború poklát. *Borzasztó e sok rothadó hús, s a fekete, aludt vér, ami mindenütt hever és tapad: oly szörnyűséges, hogy rémülettől jéggé dermed lelkem.* Kiégett volna fantáziájának a biztosítéka, azért kell mindjárt mankót kapnia a hóna alá? Nem erről van szó. Úgy akarja megírni életét és a körülvevő borzalmakat, *mint volt.* Emlékszünk rá, Zrínyi kezdi így eposzát: *Adj pennámnak erőt, úgy írhassak, mint volt.* Akkor még az eposz elé is elment az igazságért szóló fohász (invokációnak mondja a tudomány), most már a regény is kevés lenne hozzá. A ma emberének kemény dolgokban inkább a fogható tények kellenek, mázak nélkül. Igen ám, de mit tudhat egy közkatona a háború bonyolultságáról?

Talán védekezik is Mocsár. Egyik jóindulatú bírálója — ő mondja így —,

1021

1980.IX.12.
Tv-hiradó 2.

- Mészáros Dezső épp oly hévvel, sokat akaró szilaj lendülettel veselkedik utrakészülő kőfiguráinak odébbgörgetéséhez mint ahogy ... megfaragásához.
Hisz a birkozás erős mint a ..... elébb a nyersanyaggal hogy letörje keménységét, az engedelmességét kalapáccsal, vésője erős ütéseinek.
Most meg azért az erőfeszités, hogy az utolsó három szobor is autóra kerüljön es a kiállitás helyére utazzon. Nem nagy az út, hisz Mészáros Dezső legujabb alkotásait a Visegrádi palota romkertjébe készül bemutatni a Mátyás király Múzeum.
A szobrász szerint itt Visegrádon dolgozik Áprily Lajos egykori házának tágas, csöndes kertjében.
E szabadtéri müterembőL kerülnek most ki a kőalakok a Várkertbe a régmult századok emlékei közé.
Az új környezetben új életre kelnek a nagy faragott kövek amelyeknél a végletekig leegyszerüsitett formák ölelik körül a szobrász gondolatait. Tegnap még lógatta lábát az eső, de reméljük, hogy derüs nap jön még, amikor a Visegrádot felkereső turisták kedvük szerint gyönyörködhetnek Mészáros Dezső alkotásaiban.

Mészáros Dezső

Megbízták Mészáros Dezsőt, hogy az Orvostovábbképző Intézet részére Dr. Molnár Béla mellszobrát hiszítse el.

—: Köztéri munkák.

Művészet, 1979. május – 47. lap.

Mészáros Dezső

Megbízták Mészáros Dezsőt, hogy a debreceni Tenemüvészeti Szak-középiskola részére Kodály Lottán mellszobrát készítse el.

—: Köztéri munkák.
Művészet, 1979. május – 47. lap.

NÉSZÁROS
DEZSŐ
Nyíri
1978/1

új írás

ÁRA 8 FORINT

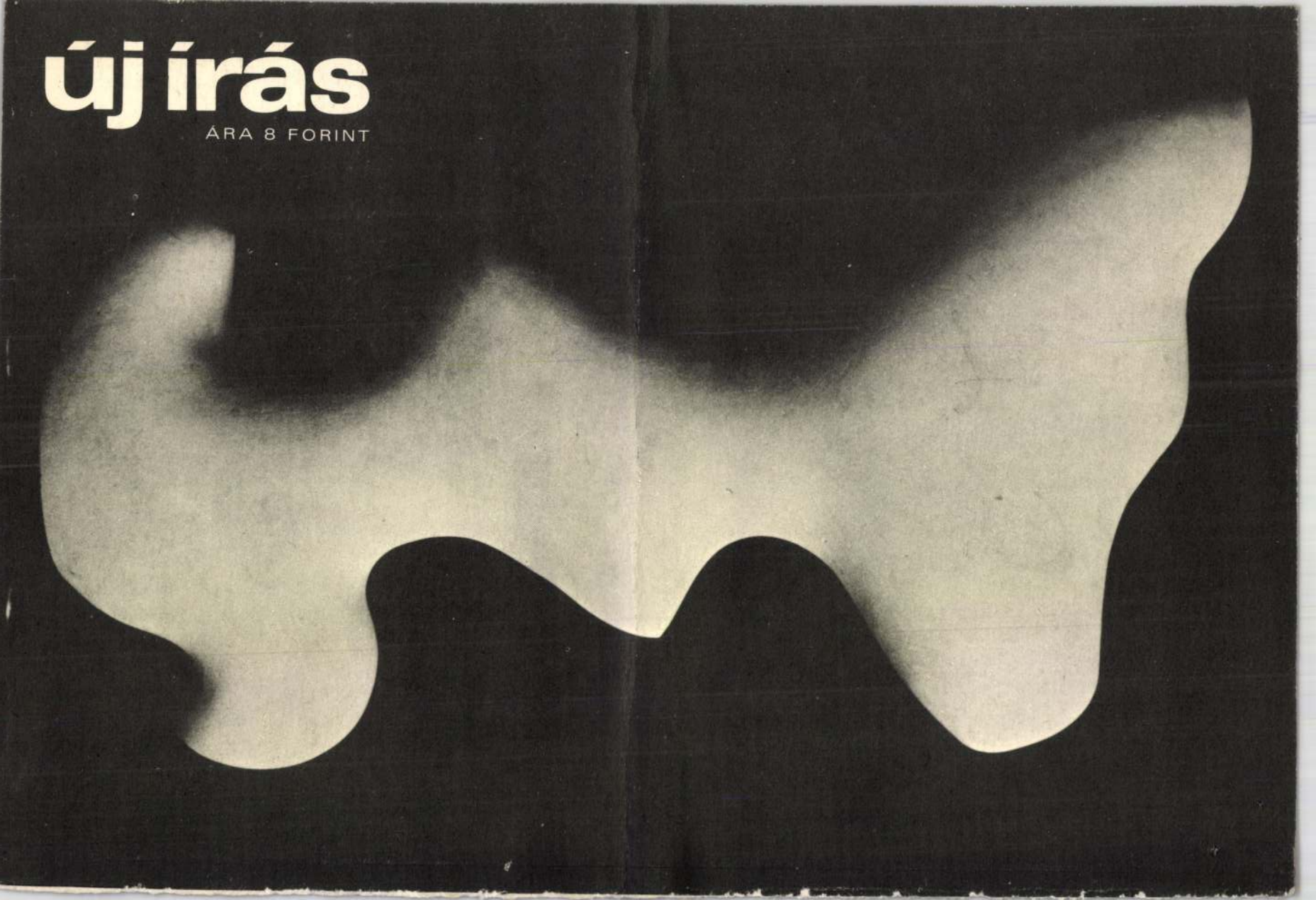

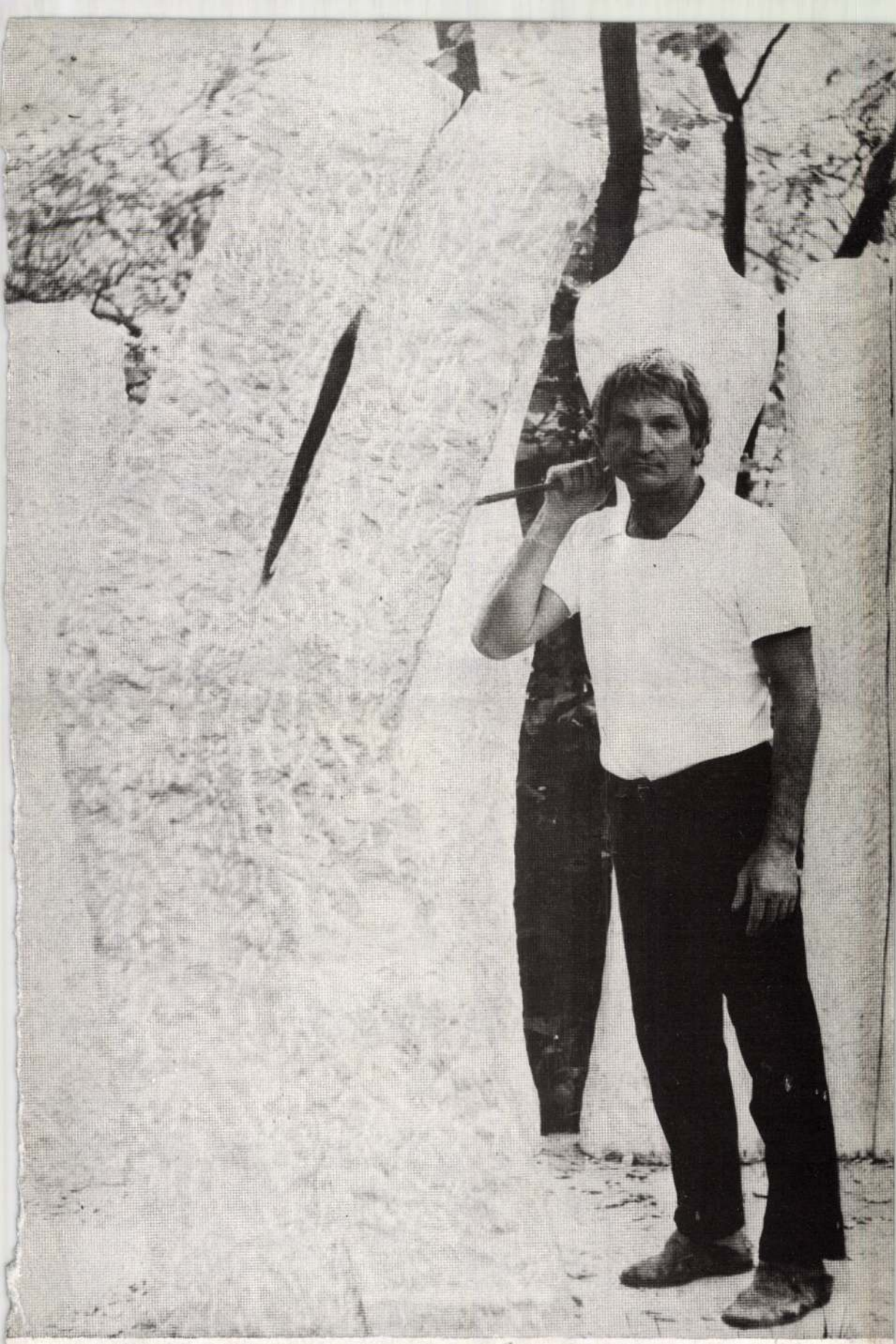

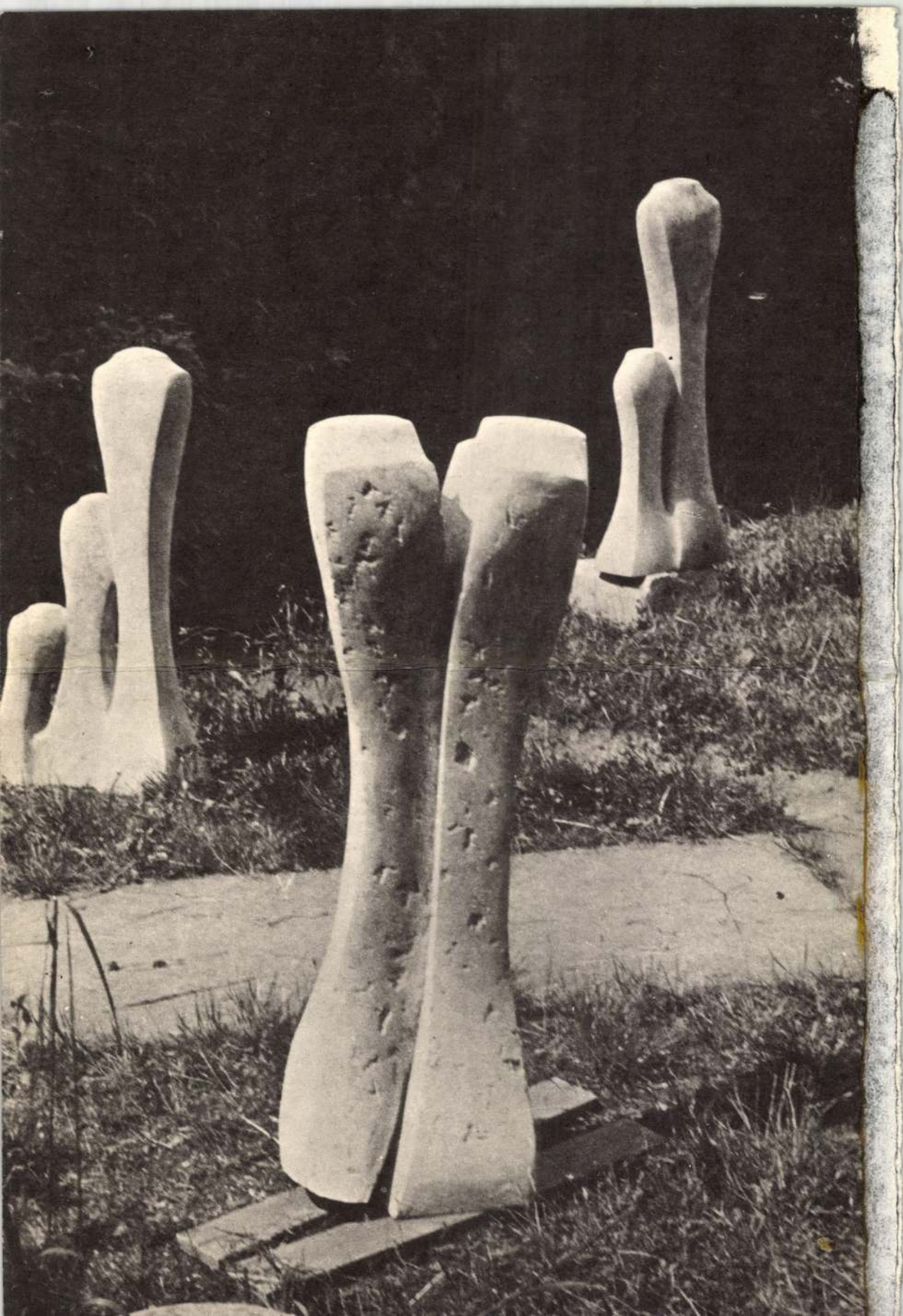

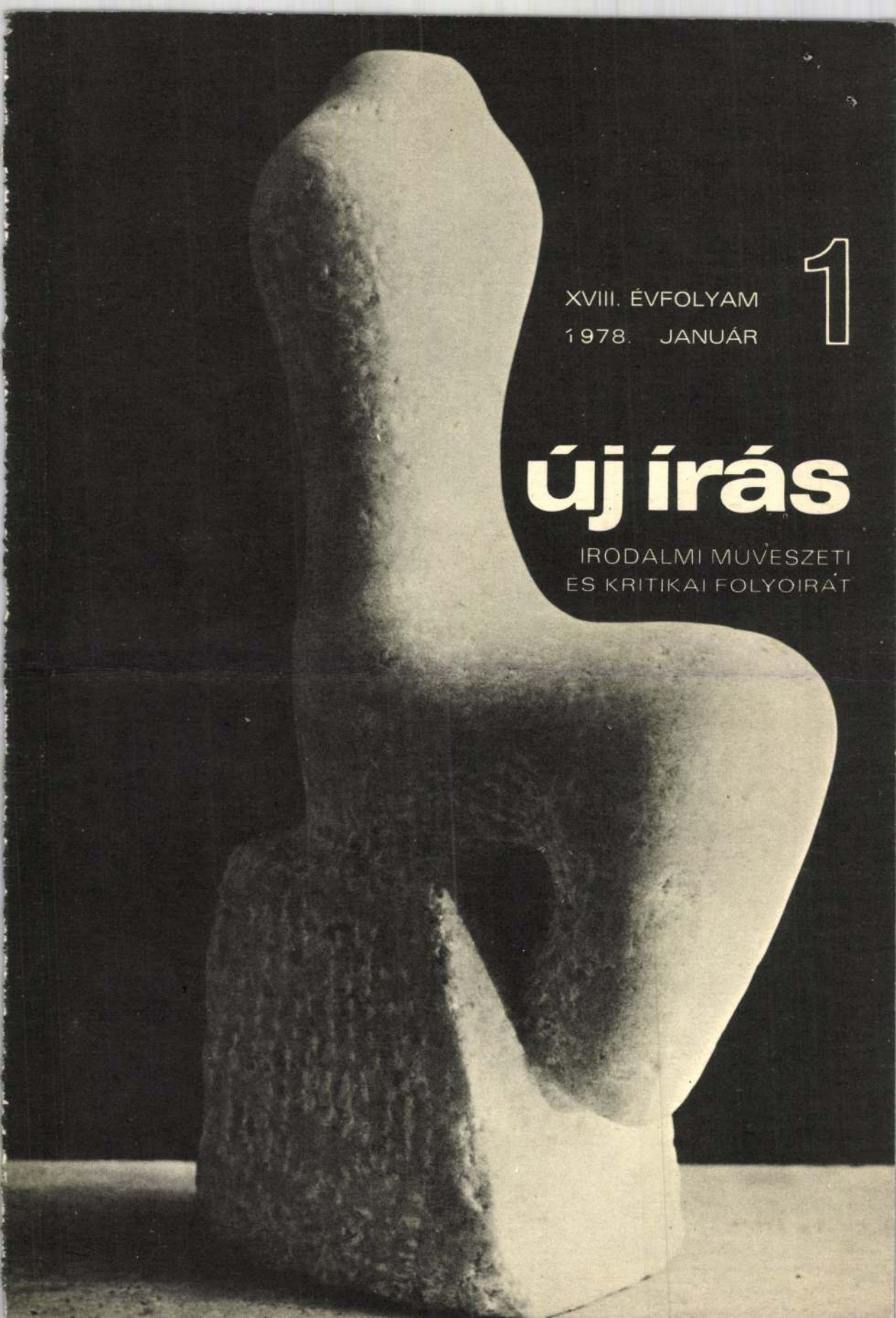

XVIII. ÉVFOLYAM
1978. JANUÁR
1

új írás

IRODALMI MŰVÉSZETI
ÉS KRITIKAI FOLYÓIRAT

Mészáros Dezső.

16. „Fale dombormű", fémlemez, Debrecen, Dohánygyár, 1966. /repr./

Művészet, 1978. 9. 44. old.

mészáros Dezső, szobrán

Dr. Pe

Élet

811 – 812.

XXXVI/26.

Mészáros Dezső Munkácsy-díjas szobrászművésznek a kongresszus tiszteletére faragott szobra, amelyen egy fülbelső jelenik meg. A művész a hallócsontocskák láncolatán nyugvó csigát a dobhártyára állította. A különleges kompozíció a tanácskozás színhelyén látható. (Korda Kálmán felvétele)

alakul ki. A fülkagyló rugalmas porca szintén a harmadik hónaptól kezdve alakul ki a fülkezdemény kötőszövetéből.

A megszületŏ egészséges gyermeknek szép és formás fülei vannak. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a fül fejlődése befejeződött. Bizonyos részei ugyanis még *a születés után is tovább alakulnak.* A születés előtt néhány héttel kezdenek összeforrni a fület magában foglaló halántékcsont részei. A halántékcsont pikkelyes és sziklacsonti része az első életév folyamán, míg az egyik csontos nyúlvány csak a serdülőkor táján forr össze egységes csonttá (de az is megesik, hogy e nyúlvány az élet végéig szabadon marad).

A koponyának a két fül mögötti csecsnyúlványai a második életév végére kapják meg végleges belső szerkezetüket.

Hogy azután miképp alakul e nyúlványok üregrendszere, abban egyebek között annak is szerepe van, hogy a csecsemő- vagy kisgyermekkorban támad-e gennykeltő baktériumok (főképp sztreptokokkuszok) okozta *gyulladás* a csecsnyúlványban. Ezt a betegséget mielőbb gyógyítani kell, mert a gennyes folyamat tönkreteszi a középfül finom csontos elemeit, s ennek előbb-utóbb a hallásunk látja kárát.

Dr. Pécsi Tibor

ROS

LJAI

Balra fent: az esztergomi kiállítás „gömbös" szobrai mutatják igazán jól a hatalmas kőtestek emberies arányait

A visegrádi „szögletes" szobrok

Részlet a visegrádi kiállításból (Bojtár Ottó színes felvételei)

AZ EMBER ÉS A VILÁGEGYETEM

Kozmikus fenyegetettségünk

A bennünket körülölelő nagy természet — a Kozmosz — a maga befolyásolhatatlan tényeivel nemcsak védettséget (mint erről ez évi 9. számunkban szóltunk), hanem fenyegetettséget is jelent számunkra.

A kettő közül a védettség az erősebb. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az emberek vagy más élőlények, avagy ezek csoportjai *külső* természeti erők következtében nem pusztulhatnak el. Szomjan halhatunk a trópusi forróságban, megfagyhatunk a sarki jégmezőn, agyonüthet bennünket a villám, megölhet az ultraibolya és a röntgensugár, s ha az űrkabinból megszökik a levegő, szintén tragédia a vége. Nem ilyen szempontból vagyunk védettek. A védettség azt jelenti, hogy a sokféle pusztító, fenyegető természeti erő jelenlétében a mintegy 3,5 milliárd éve megfogant élet rendületlenül folytatódott, semmi sem állította meg azt a csodálatos fejlődést, amely az egysejtűtől elvezetett az emberig.

A kozmikus fenyegetettségnek számos olyan változata van, amelyek a bennünket körülvevő anyagi világ *természetes megnyilvánulásai*, s csupán ránk, emberekre vonatkoztatva kapnak fenyegető értelmet. És vannak nem létező, csak a hamis tudatba befészkelődött, csak a képzeletvilágunkban létező fenyegetettségek is. Ezektől a valóság jobb megismerése árán szabadulhatunk.

Az égitestek összeütközése

Néhány ezer évvel ezelőtt *Arizonában* egy kisebb égitest nekiütközött a Földnek. Ennek emlékét őrzi az egy kilométernél szélesebb, 180 méter mélységű *Barringer*-kráter. A környék lakóinak hite szerint az égből leszállt isten ott temetkezett el. Nyugalmát nem szabad megzavarni, ezért hevesen tiltakoztak, amikor a kráter mélyén remélt fém felkutatására fúrásokba kezdtek.

1908. június 30-án a kora reggeli órában több tízezer négyzetkilométeres terület lakói látták azt a tűzgömböt, amely a *Köves-Tunguszka* környékén ütközött neki a Földnek. A jóval később indított expedíciók egy 40 km-es körzetben sugarasan letarolt erdőt találtak, s megállapították, hogy a katasztrófát kisbolygó vagy üstökösmag okozhatta.

Az 1947-ben a szibériai *Szihote Alin* közelében szétrobbant óriás meteornak a nyomait ház nagyságú kráterek sorozata őrzi.

A természet rendjébe vetett hitünk régebben azt tartotta, hogy *minden* égitestnek kiszabott pályája van, azok *nem keresztezhetik* egymást, tehát *nem ütközhetnek össze*. Elegendő egy kis távcső ahhoz, hogy meglássuk a *Hold* kráterekkel borított felszínét. Úgy véljük, hogy azok a nagy kiterjedésű síkságok, amelyeket *Galilei* még tengereknek vélt, szintén *kisbolygók* becsapódásának a sebhelyei. Hasonlóan a kráterek tízezreit mutatják a *Merkur*ról és a *Mars*ról készült távolfelvételek, de még a Mars két parányi holdja is kráterekkel van szétszabdalva. Legújabban pedig a *Voyager* űrszonda tárta fel a *Jupiter* négy Galilei-féle holdjának, az *Ió*nak, az *Európá*nak, a *Ganimédész*nek és a *Kallisztó*nak kráterekkel borított felszínét. A keringő mesterséges holdak egymás után fedezik föl a *földfelszín* meteor- és kisbolygó-eredetű krátereit.

Az ilyen kisebb méretű égitestek összeütközései tehát korántsem nevezhetők véletlen eseményeknek, s mert mindig is előfordultak — gondolhatja bárki —, a jövőben is számíthatunk rájuk. A kisebb tömegű *meteorok* ellen megvéd bennünket a légkör. A nagyobb, az ezer, a százezer, a millió és a milliárd tonnás égitestek, a *kisbolygók* kozmikus sebességét azonban a légkör nem tudja kellőképpen lefékezni, ezért ezek a felszínnek ütközve akár egy-egy világváros sok millió lakosát is elpusztíthatnák. Szerencsére az ilyen összeütközések *nagyon-nagyon ritkák*, csak ezer vagy több ezer évenként történnek meg.

Több olyan — úgynevezett rendkívüli — kisbolygót ismerünk, amelyeknek a napközelpontja a Föld pályáján belül van, tehát pályájuk *keresztezheti* Földünk pályáját. Ilyen az *Ikarusz*, az *Apolló*, az *Adonisz*, a *Hermész* és néhány újabban fölfedezett kisbolygó. Közülük a Hermész 1937-ben néhány holdtávolságnyira suhant el a Föld mellett. Az Ikarusz pedig 1949-beli fölfedezése idején járt hozzánk kozmikus közelségben, 1968. június 15-i földközelsége is világméretű pánikot keltett, s az újratalálkozás dátuma valamikor 1987. június közepén lesz. A körülbelül egymilliárd tonna tömegű Ikarusznak a Földdel való összeütközése nyomán néhány másodpercen belül annyi energia szabadulna fel, amennyit a Föld egész mai társadalma egy év alatt fogyaszt. Megnyugtatásul közölhetjük, hogy már jóval a kritikus dátum, 1987. június 15-e előtt *pontosan* tudni fogjuk, hogy a találkozás alkalmával *hány millió (!) kilométerrel* kerüli majd el a Földet az Ikarusz.

Az óriásmeteorokkal, kisbolygókkal vagy üstökösmagokkal való összeütközés mégis — ezt el kell ismernünk — *valóságos kozmikus fenyegetés*. Valószínűsége azonban roppant kicsi, s csak helyi katasztrófákat okozhat.

Jégkorszakok

Gyakran halljuk hozzá nem értőktől, hogy bizonyára azért hűvös a nyár, mert *„kibillent a Föld tengelye"*. Ez csak akkor fordulhatna elő, ha a Föld egy *nagybolygóval* ütközne össze. De ha ez bekövetkezne, nemigen maradna a dolognak élő tanúja! A nagybolygók pályái azonban valóban „kiszabott", végtelenül hosszú időre meghatározott pályák, nem keresztezhetik egymást, tehát az *ilyen* katasztrófák ellen a Föld védve van.

Összeütközhet-e a Nap egy másik csillaggal? Elméletileg igen, de ez az esemény szinte *elképzelhetetlenül valószínűtlen!* A csillagok méretét és egymástól való távolságukat véve alapul így modellezhetnénk a valóságot: készítsünk képzeletben több $30 \times 30 \times 30$ *km* élű kockát, s mindegyikbe helyezzünk el egy-egy mákszemet. Két csillag összeütközésének akkora valószínűsége van, mint annak, hogy két egymásba tolt $30 \times 30 \times 30$ km élű kockának a belsejében a két mákszem éppen összetalálkozik!

Ez a modell azt is érzékelteti: mennyire valószínű az, hogy *két galaxis összeütközésekor* a bennük levő csillagok összeütköznének egymással. Nos, a két galaxis az iménti kockákhoz hasonló módon haladna át egymáson, s a bennük levő csillagokat nemigen fenyegetné az összeütközés veszélye!

Két galaxisnak az összeütközése azért jelentene számunkra mégis fenyegetést, mert ha a csillagok nem is igen ütközhetnének össze *egymással*, a nagy kiterjedésű *gáz- és por-*

MÉSZÁ
DEZSŐ
KŐIDO

Művészi pályája kezdetén még *agyagból* formált figurákat. Első modellje, a szegedi szomszédasszony igencsak megorrolt rá, hogy belőle — úgymond — „maszkát" csinált. De két évtized múlva *márvány* és *mészkő* váltotta fel a képlékeny matériát. Ám ez már nem idehaza történt. Jó sorsa ugyanis szobrászunkat megsegítette, s a *római Magyar Intézet* módot adott neki arra, hogy kertjében megfaragja *harminc* kisebb méretű carrarai márvány és mészkő figuráját.

Ott, Itália fővárosában rendezte meg *első* kiállítását, s a tárlat vendé- után állítottak.

És nemcsak méreteik — előbb a két métert megközelítő, majd meg is haladó magasságuk — követelték ki azt, hogy szabadtéri tárlatként kerüljenek az érdeklődők szeme elé, hanem az a bennük csak távolabbról való szemléléssel fölfedezhető *arány-* és *kapcsolódásrendszer* is, amely a minden oldalról való megtekintést nemcsak hogy felkínálja, hanem — mondjuk így — elengedhetetlenné is teszi.

Nincs ez másként, mert Mészáros Dezsőnek ezek az alaposan megnyúlt kőemberei, kőpárjai és kőcsaládjai *eltúlzását, elvonását,* s mindezzel együtt azt, hogy e láthatóan óriási szellemi és fizikai erőfeszítések árán, tömörségükben a *kora román* építészet és kőszobrászat alkotásaira is emlékeztető kifaragott kövek csakugyan minden oldalukról mást és mást mutatnak.

Mészáros Dezső térformálása amilyen kevéssé megszokott, annyira *egyéni, sajátos:* művei nyilván nem ok nélkül kapták meg ezt a két igen sokaktól látogatott, történelmi hagyományú szabad térséget kiállítási helyükül.

Takács Eszter

ONBETEGSÉG

besűrűsödik, a szövetekben ellenben vizenyő jön létre.

Ha a gázbuborékok az *agyban* képződnek, annak súlyos esetben *bénulás* lehet a következménye, de *látási zavar*, *szédülés* és *eszméletvesztés* is támadhat miatta. Gyakoribb azonban, hogy a *gerincvelő* károsodik a felszabaduló gáztól, s az idegrostok elfajulása szintén bénulásokat okozhat. Erre eleinte hátfájás hívja fel a figyelmet, amely a hasba is kisugározhat, majd a lábak elgyengülnek, a járás bizonytalan lesz, s a vizeletürítés nehézkessé válik.

A keszonbetegség legjellemzőbb tünete a *végtagok fájdalma*. A búvároknak többnyire a válluk és a könyökízületük, míg az alagútépítő munkásoknak a csípő- és a térdízületük fáj. Ezt az okozza, hogy a szövetekben nitrogénbuborékok képződnek, s azok egyfelől *feszítik* a szövetet, másfelől szűnnek. Ez akkor következik be, amikor a gázbuborékok újra oldódnak a test nedveiben. Ekkor a kamrában levő nyomást *fokozatosan* csökkentik, s így az oldott állapotban levő többletgáz a *tüdőn át* eltávozik a szervezetből.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy tizenhárom méteres mélységig nemigen szokott keszonbetegség kifejlődni. Ennél kisebb vízmélységből tehát akár gyorsan is feljöhetünk a víz színére. Ha ellenben egy búvár 30 méter mélységben ötven percet tölt el, két szakaszban kell felszínre buknia. Előbb 10 méteres mélységben két percig kell időznie, majd 5 méterrel a víz színe alatt körülbelül huszonnégy percig kell maradnia. Ennyi idő ugyanis elegendő ahhoz, hogy kiürüljön a szervezetéből a bajt okozó gázmennyiség.

Világszerte kutatják a keszonbetegség *megelőzésének* módjait. Minthogy a

Mészáros Dezső, szobrán

Takács Ester: Mészáros Dezső kőidoljai 458-459.

Élet és Tudomány, Bp. 1981. ápr. 10. XXXVI/15

Mészáros Dezső, szobor

□ MÉSZÁROS DEZSŐ szobrászművész kiállítása ma délután 4 órakor nyílik a visegrádi Királyi Palota romterületén. Megnyitja: Héjj Miklós múzeumigazgató.

– □ Mészáros Dezső

2.

Esti Hírlap, Bp. 1980. szept. 13.

Mészáros Dezső

ÚJABB KÖZTÉRI szobrokkal gazdagodik a következő hónapokban Miskolc. Az új, avasi negyed zöldövezetében állítják fel Mészáros Dezső Munkácsy-díjas szobrászművész térplasztikáját.

Magyar Hirlap 1981/9/5/9

Mészáros Dezső, szobrász

MÉSZÁROS DEZSŐ NYÍREGYHÁZI KRÚDY-SZOBRA

Mészáros Dezső: Krú 89.

Tiszatáj, Szeged, 111/10

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Mészáros Dezső, szobrász-
1978 DEC 9

1021

Felavatták Kodály Zoltán mellszobrát Debrecenben

A debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola még Kodály Zoltán életében, az ő engedélyével vette fel nevét — elsőként az országban.

Az iskola névadójának szoboravató ünnepségét december 8-án rendezte meg Simonyi úti kollégiumának kertjében. Az ünnepségen részt vett *Keresztury Dezső* akadémikus és *Mészáros Dezső* szobrászművész.

Megnyitóbeszédében *Straky Tibor*, a szakközépiskola igazgatója Kodály Zoltán születésének közelgő 96. évfordulójáról emlékezett meg.

Avatóbeszédet Keresztury Dezső mondott, méltatva Kodály Zoltán sokirányú tevékenységét, géniuszát. Majd beszéde után leleplezte Kodály Zoltán bronzból készített mellszobrát, Mészáros Dezső szobrászművész alkotását.

A felavatott szobrot megkoszorúzták a Kodály Zoltán nevét viselő iskolák, kórusok képviselői. Lerótta kegyeletét a debreceni szakközépiskola, a debreceni Kodály Kórus, a törökszentmiklósi zeneiskola és a hajdúszováti Kodály kórus.

Keresztury Dezső leleplezi Kodály Zoltán szobrát

SPANYOL

Tú

teljesen érthető
rom esztendeje
tátor emlékét
rajobboldal volt. Magyarán: a fasiszták és újfasiszták. Nem jelentéktelen erőt képviselnek. Ez az erő százalékosan nem túlságosan nagy, a politikai és hatalmi befolyást tekintve azonban nem elhanyagolható. Az alkotmány tervezetének vitája kettészakította a parlament szélsőjobboldalán helyet foglaló népi szövetséget, és annak nyíltan fasiszta szárnya, az alkotmány ellen fordult. Ami igazán veszélyessé tette a szélsőjobboldali ellenzéket — az a hadsereg tábornoki és tisztikarában található ultrajobboldali ellenállás volt. Ennek a megnyilvánulásaként lehet értékelni a népszavazást közvetlenül megelőző katonai puccskísérletet. Ezt csírájában elfojtották, s ezzel az egyik legfontosabb akadály hárult el a népszavazás lebonyolításának útjából.

2.

A népszavazás másik akadálya a baszk terrorista mozgalom. Ennek történelmi-társadalmi alapja az volt, hogy Franco évtizedeiben a Baszkföldre a diktatúra különösen brutális és erős súlya utóbbi három év eseményei azonban bebizonyították, hogy a Spanyolországtól való elszakadást követelő baszk terroristák tevékenysége a szélsőjobboldal esélyeit növeli. A terrorizmus egyértelmű volt a hadsereg provokálásával és voltaképpen táplálta a Francótól örökölt erőszakszervezetek ellenállását a demokratizálás folyamatával szemben.

A terroristák nyomása mindenesetre ahhoz eléggé erős volt, hogy a baszk tartományokban működő polgári nacionalista pártot az alkotmány ellen fordítsa. Pontosabban: hogy ez a párt tartózkodást és ne „igen" szavazatot ajánljon híveinek.

Ilyen előzmények után kifejezett sikernek kell tartani, hogy a választópolgárok csaknem 68 százalékos részvételével a voksok országosan mintegy 88 százaléka „igent" mondott az új demokratikus alkotmányra. A „nem" szavazatok aránya 8 százalékot tett ki. Ami a Baszkföldet illeti, ott a szavazók körülbelül 45 százaléka jelent meg az urnák előt és 69 százalék volt az „igen" szavazatok aránya.

Mérzáros Dezső, Munkácsy-díjas szobrászművész a képzőművészeti világhét alkalmából az esztergomi Vármúzeumban tárlata látható, mely ma nyílt meg.

Reggeli Kronika, III.

1976. IX. 17. Kossuth 7.00 /11/ Gué.

Mészáros Dezső

A Soproni Festőteremben junius 5.-ig tart nyitva Hoffmann Henriette festőművész és Kutas László szobrászművész kiállitása.
A Tatai Várban Mészáros Dezső szobrász kiállitása megtekinthető junius 1o.-ig.
A Nagymarosi Művelődési Házban Holba Tivadar festőművész kiállitása május 16.-án nyilik meg.
A Csili Kiállitótermében Kárpáti Éva festő művész kiállitása május 31.-ig tart nyitva. Szegedi Gulácsy Lajos teremben Balogh András festőművész kiállitását május 2o.-n nyitják meg. A szombathelyi Derkovits Gyula teremben Papp János és Borsodi Ágnes keramikusok és Buzás Árpád textiltervező kiállitásának megnyitója május 2o.-án lesz.

Élet és Irodalom, BP. 1976. május 15. XX.évf. 2o. sz. 8. lap.

Mészáros Dezső
Munkácsy-díjas
szobrászművész.

1021

1978. XII. 8. 21.45. Televizio 2. MŰSOR
Tv-hiradó 2. kiadás

- A debreceni nagyerdőn, ahol életében is többször megfordult, ma délben felavatták Kodály Zoltán mellszobrát. A nevét viselő zenei szakközépiskola kertjében Mészáros Dezső Munkácsy-dijas szobrászművész alkotását a barát és pályatárs, Keresztury Dezső akadémikus leplezte le. Nagy zenetudósunk még életében engedélyezte, hogy az iskola felvegye nevét, ezzel is elismerve elégedett azzal a zenepedagógiai tevékenységgel, amelyet volt tanitványai végeztek az iskolában. Az 50-es években gyakori vendég volt a városban, az iskolában és a kollégiumban. Részt vett több müvének bemutatóján is. A tisztelők, valamint a város zenei életének, a környék zenei iskoláinak képviselői virággal tisztelegtek Kodály Zoltán új szobra előtt.

Mint egy naiv festő szimmetrikusan Azt hittem, baj van!" Restelkedve nyugta- dol mostanában sz

Mészáros Dezső

Mészáros Dezső kiállításáról

ÉJSZ

Tudom, hogy lehetetlen.

Elmondom neked, mi lehetetlen. Egész nyáron egy régi nyárra gondolok. De nehogy azt hidd, valamilyen emléket igyekszem fölszítani a hamu alól. Ez könnyű eset volna. A baj az, hogy nem tudom, mit akarok ezzel a nyárral; illetve: mit akar tőlem ez a nyár. Időnként a mostani napsütés indít meg valamit bennem, egy kép jelenik meg — mondjuk, állok Harasztin a házunk előtt az akácok alatt —, aztán eltűnik minden. Máskor azt a hangot hallom, ahogyan a Némedire vivő út felől nyekeregnek este a kocsik. Ilyen szaggatott, elkapott és elszalasztott fölvillanások kísértenek, összerakhatatlanul, értelmezhetetlenül. De főleg fájdalmasan. Pontosabban: fájdalmat ébresztően.

Nyár eleje óta tart. Nem tudom, miről van szó. Biztos, hogy valami különbségről. Hogy a mostani napsütés nem ugyanaz, mint a haraszti, tizenöt éves korombeli. A levegővel se tudok úgy egyesülni, mint akkor.

Érted, hogy lehetetlen?

Eszembe jutnak az egykori verseim, gyanítom, ezen a ponton valamit meg lehetne fejteni a titokból. Vagy csak egy negyvennyolc éves férfi sajnálja, sajnáltatja magát? Csak annyit akarok veled megértetni: azzal a nyárral egy voltam. Most ez hiányzik. Igen, valami hiányról van szó. Minél szebb napok köszöntenek rám, annál jobban. A múlt héten volt egy éjszakám, mikor a legközelebb jutottam ehhez az igazsághoz. Nem voltam képes körvonalazni, csak éreztem, hogy a hiány fokról fokra eltűnik, hogy a helye megtelik valamivel.

Éjjel tizenegy óra felé. Heverésztem a dombon, a tó fölött, félkönyökre ereszkedve, a tűz mellett. Nem kellett volna tüzelnem,

Élet és Irodalom, Bp. 1975. okt. 11.

Csengetünk XIX. évf. 41.sz.15. lap.

fene egyé meg az ember buta fe- váltké
jét, hogy egészen lényegtelen dol mindi

dak látogatásától.

Arról nem érkezett hír, hogy a nagy port felvert eset után a környéken valamiféle razzia, vagy legalább is fokozottabb pénzügyőri tevékenység lett volna ilyen irányban.

A bevezetőben említett Z. községben egy nagy agrár-ipari vállalat kisebb telepe is működik. Talán, mert kisebb, a telepvezető karakánabb is volt, és sorozatosan küldte haza már a munkakezdés pillanatában a napjukat bögre-csárdákban kezdő, ott virágos

igazgatási határához isten háta mögötti völgyek is tartoznak, aszfaltot viszonylag ritkán tapos. Egy hold szőlleje van, meg néhány domboldali, dirib-darab legelője és egy tanyája. A tanyában öt albérlő él a szobában és a nyári konyhában. B. bácsi valószerűtlen szorgalommal túrja a földet, permetez, kapál, az albérlők mellett jószágot is tart, és hajnalok-hajnalán kinyitja a kaput. A völgyekben szétszórt otthonokból ilyenkor indulnak a munkába menők a buszra vá-

Illés Árpád

Illés Árpád metszete

szeget másnap egy bögre-csárdában cseppfolyósítva eressze le a torkán. A szomszéd portájára, „más dolgába" beavatkozni azonban a ritkánál is ritkábban megy át valaki. Az asszonyok faluhosszat szájról szájra adják a napnap után ismétlődő botrányok, garázdaság, tönkremenő családi életek hírét. Z.-ben a bögre-csárdák törzsvendégeinek száma talán harminc, de ez a harminc ember 120—150 családtagot jelent, ami egy két és fél ezer lélekszámú faluban nem is olyan kevés. Sokan a tanácsházára is bemennek panaszkodni. Ezt, ha úgy tetszik, joggal lehet közérdekű bejelentésnek is felfogni. Mit tesz ilyenkor a tanács?

— Úgyszólván semmit! — legyint keserűen a vb-titkár. — Elsősorban is a tanácsnál, a takarítónőt is beleszámítva, mindössze nyolcan vagyunk. A közigazgatási feladatok pedig lenn mindegyre csak szaporodnak. Másodsorban, és ez talán még fontosabb, a panaszosok e g y e d ü l jönnek, az egyetlen tanú pedig nem tanú. Amit nekem, vagy a tanácselnöknek négyszemközt elmondanak, azt tanúskodás formájában, mások előtt, jegyzőkönyvileg sosem erősítik meg. Elbeszélni az igazat, azt lehet. De r á v a l l a n i valakire, önként tanúskodni, közérdekből „törvénybe menni", az ritkább a ritkánál. A falu elvárja tőlünk, tanácsiaktól, hogy felöltsük hatósági szerepünket. Attól azonban, hogy a tanács saját maga hatósága legyen, még nagyon távol van. Egyelőre csak közigazgatunk és a kelleténél sokkal kisebb részben önigazgatunk. Ennek meg kell változnia, ezzel tisztában vagyok. De hogy az én életemben változik-e meg, azt már

S. Sándornak például
yenfajta, tanúsítatlan
nyomán küldtem fi-
levelet. A fülét se
nnyira nem hatott rá,
egben érzi magát. S.
tlenül a községi fod-
rász is. Mindenki tudja, hogy csak az nem rúg be nála, aki nem akar. Elvonassam az iparengedélyét? Fodrász nélkül marad a falu és engem kivernek innen. Idáig egyetlen esetben sikerült, megjegyzem, tanácstagi bejelentésre, a pénzügyőröknek az egyik utcában öt tanút szereznünk és bizonyítaniuk 72 liter bor „tiltott italmérését". Ez a dossziényi jegy-

Élet és Irodalom, Bp. 1975. okt. 11.
XIX. évf. 41. sz. 16. lap.

verik egy kapával?

Mosolyogva nézett vissza rám, valahonnan 190 és egynéhány centi magasból:

— Elvtársam, én a légynek se vétek. De ha már valakinek félni kell, nem én szoktam, inkább mások félnek tőlem.

Nem mindenkinek adatott azonban ekkora termet, és a bögre-csárdák felszámolása (sajnos?) nem fizikai erőn múlik. De kinek

ből, ennek megfelelően büdös és erős. Havi jövedelme kiszámíthatatlan, de hogy vagyont őriz a takarékban, az biztos. Nem érzi magát zugkorcsmárosnak.

— A magamét adom, nem a másét! — háborodik fel a „sértésre" és nem teszi hozzá, hogy azért azt is kiméri, amit mástól vásárol. — Nem kínálgatom senkinek, úgy kérik!

B. bácsinak ehhez semmi köze

Mészáros Dezső

szobrászmüvész kiállitása IV.3-án nyilt meg Esztergomban a Vármuzeumban

Magyar Hirlap 1976/81/13

MÉSZÁROS DEZSŐ szobrász, Munkácsy-díjas
Szeged, 1923

1953-ban fejezte be tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán, mesterei Beck András, Pátzay Pál és Kisfaludi Stróbl Zsigmond voltak. 1967-ben és 1969-ben hosszabb időt töltött Olaszországban ösztöndíjasként. 1953 óta kiállító művész, minden fontosabb hazai rendezvény és a magyar művészet számos külföldi bemutatójának (Moszkva, Berlin, Bologna, Nápoly, Párizs stb.) résztvevője. Önálló tárlata 1969-ben Rómában, 1970-ben a Kulturális Kapcsolatok Intézetében, 1971-ben Szegeden, Hódmezővásárhelyt, Dunaújvárosban, Győrött és Visegrádon, 1974-ben ismét Szegeden volt. 1956-59-ben Derkovits-ösztöndíjat, 1966-ban Munkácsy-díjat kapott. - Pályafutása leíró jellegű, a Medgyessy-tradíció szellemében fogant figurális alkotásokkal indult, újabban tömbszerű, minden külsőséges hatást mellőző formaalkotással kísérletezik. Műveinek alapélménye az ember és a természet, mondandóit tiszta és erőteljes formákkal, a mintázás lírai expresszíójával fedi fel. Több köztéri emlékmű és parkszobor alkotója.

...száros Dezső

Megbízták a művészt, hogy a debreceni, Művész-sétány részére Kmidy Gyula mellszobrát készítse el.

—: Közlési munkák:
Művészet, 1980. március – 47. lap.

Mészáros Dezső, szobrász

L: Gádor István

–: Hír

8.5.

Népszabadság, Bp. 1977 márc. 4.

Mészáros Dezső szobrászművész

Az esztergomi Vármúzeum szabadterén a művész térplastikáit állították ki. (említve)

TV-Híradó

1979. VIII. 18. 19.30 Televízió

SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1976 JUL 17

CAMION ÚJSÁG

Mészáros Dezső, Munkácsy-díjas szobrászművész

Szobor a Népkertben

Köszönet a Klapka György szocialista brigádnak

1022

Dr. Krébesz Károly, a XVII. kerületi tanács elnökhelyettese küldte az alábbi levelet dr. Mezei Gábornak, a Hungarocamion vezérigazgatójának:

„Vállalatuk Klapka György szocialista brigádja igen nagy szolgálatot tett a tanácsnak és a kerület lakosságának azzal, hogy Visegrádról társadalmi munkával elszállította, majd itt a Népkertben elhelyezte Mészáros Dezső Munkácsy-díjas szobrászművész alkotását.

A szobor most már a helyén áll, miközben gyönyörködünk benne, nem feledjük, hogy annak ideszállítására a brigád tagjai szabad idejüket áldozták a közösség érdekében, ugyanakkor ez a feladat szakértelmüket is próbára tette, ám a brigád jól vizsgázott.

Kérem Mezei elvtársat, hogy köszönetünket a tanács nevében szíveskedjék átadni a Klapka György szocialista brigád vezetőjének és tagjainak.”

Szerkesztőségünk és lapunk olvasói nevében szintén gratulálunk a jól végzett munkához.

Műszaki

(Folytatás az 1. oldalr

hoz viszonyítva a léts
arány mégis javult. E
hátterében az egyszen
járatok és a le- felrakó
galom áll.

Jobb a javítószázalék

A műszak javítószázaléka kb 9—10 százalékkal javult. Ennyivel növekedett a készenléti kocsik száma. Nagyobb a kapacitás, mint amekkora a lehetőség! A veszteségidő felmérését az üzemszervezési csoport fogta össze.

Törökországot. A Mahart berel kompot, és a jugoszlávokkal lehetne kooperálni. Eddig a líbiai forgalomban alkalmaztunk kompot, esetleg olasz kompokat is be lehetne vonni.

Az idei .teljesítéshez szükséges 40 millió kilométert az osztályok között kell megosz-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

DOLGOZÓK LAPJA
1976 SEP 18

Mészáros Dezső
Munkácsy-díjas szobrászművész
kiállítása

1021

Megnyitották a Képzőművészeti Világhét megyei eseménysorozatát

A szeptember 18-án kezdődő és 26-án záruló 1976. évi Képzőművészeti Világhét megyei megnyitó ünnepségére pénteken délután került sor Esztergomban, a Vármúzeumban.

A gazdag megyei kiállítási program egyik eseményeként itt rendezték meg Mészáros Dezső Munkácsy-díjas szobrászművész kisplasztikáinak bemutatóját.

Idei világhét „Ember és környezet" jelmondatának. Mindenfajta esztétikai, vizuális nevelésnek a környezetből kell kiindulnia.

Nem kis jelentőségű e tekintetben a világhét programja. Úgy befolyásolni az embereket, hogy felfedezzék és becsüljék a körülöttük lévő, a külső és belső környezet nyújtotta művészeti élményeket, észrevegyék a közte-

Az első látogatók a kisplasztikai kiállításon

A hazánkban másodszor megrendezésre kerülő — az ember és a környezet kapcsolatát bemutató, a látáskultúra fejlesztését szolgáló — ünnepségsorozat jelentőségét Kóthay Ernő festőművész, a Magyar Képzőművészek Szövetsége Északdunántúli Területi Szervezetének megyei titkára méltatta.

Mindenekelőtt azt emelte ki, milyen nagy jelentősége van az látható szobrok, képzőművészeti alkotások szépségét. És igényt is tartsának az embert gazdagító alkotásokra.

Ezt követően került sor a kisplasztikai kiállítás megnyitására. Az alkotó, Mészáros Dezső, munkásságát Bodrogi Tibor, a Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutatócsoportjának igazgatóhelyettese méltatta.

1976. szept

-SPORT-

Járási labdarúgó-bajnokság

Már csak a Kisbér nem vesztett pontot

A Komárom járási labdarúgó-bajnokság első osztályában a Kisbéri Spartacus jó szereplése az egyik meglepetés: ezúttal Tárkányon játszott és már az első félidőben kétgólos előnyt szerzett. Végül nagy küzdelemben elvitte a két bajnoki pontot. Az eddig lejátszott 3 mérkőzés közül két esetben idegenből tért haza győztesen a múlt bajnokságban gyengécskén szereplő kisbéri gárda.

Az ászáriak feledtették az első fordulóban történt kisiklásukat: biztosan győztek a szétesően játszót Bakonysárkány ellen, bár a 80. percben Lekker Lászlót a játékvezető csapatukból a labda elrúgásáért kiállította.

A Császár nagy küzdelemben szerezte meg első győzelmét az Ete csapatával szemben; a vendégek csak a második félidőben játszottak jól a jóiramú, sportszerű mérkőzésen.

A legnagyobb harc a Szend nyú győzelmet a csonka csapattal kiálló hazaiak ellen. Bakonybánkon a rutinosabb hazaiak tervszerűbb játékukkal kerekedtek felül az elfogultan játszó újonc Barsonyos ellen.

A Kisigmánd Acsteszéren győzött az indiszponált hazaiak ellen. A Hánta—Ács 1:1 mérkőzés változatos küzdelem után igazságos pontosztozkodással végződött.

Eredmények: *járási I. osztály:* Kisbér—Tárkány 2:0 (2:0), Tárkány, 200 néző, v.: ifj. Cseh. Császár—Ete 2:1 (2:0), Császár, 100 néző, v.: Bakon. Szend—Réde 2:2 (1:1) Szend, 150 néző, v.: Ézsöl Aszár—Bakonysárkány 6:1 (2:0), Aszár, 150 néző, v.: Bojtor. Mocsa—Csémpuszta 4:1 (1:0), Mocsa, 200 néző, v.: ifj. Radics.

II. osztály: Vértesketheły—Súr 11:1 (3:1), Súr, 200 néző, v.: Cseke. Bakonybánk—Bársonyos 2:0 (1:0), Bakonysárkány 100 néző, v.: Tóka. Kis-

Mészáros Dezső, szobrai

KŐIDOLOK A DUNA-KANYARBAN

...GOK
...os
...OL BESZÉLNEK:
...EZER
MINT FEGYVER 1.
Horváth Zoltán
456 A KESZONBETEGSÉG
Dr. Számely Zoltán
458 MÉSZÁROS DEZSŐ KŐIDOLJAI
Takács Eszter
460 AZ EMBER ÉS A VILÁGEGYETEM KOZMIKUS FENYEGETETTSÉGÜN
Dr. Kulin György
462 GONDOLKODÁS 64 MEZŐN
Bakcsi György
462 MADÁRNAPTÁR APRILIS: A FÜLEMÜLE
Schmidt Egon
463 KÖRNYEZETÜNK VÉDELMÉBEN: MILYEN MA A ZALA VIZE?
Dr. Kölüs Gábor
466 SIKET ÉS NAGYOTHALLÓ GYERMEKEK A HALLÁSFEJLESZTÉS
Dr. Csányi Yvonne
468 A MAGYAR GAZDASÁG EURÓPÁBAN: „KIÚT" A HÁBORÚBA
Pécsi Vera
471 KIÁLLÍTÁS
472 HASZNOS TUDNIVALÓK: CSELŐPÓKLESEN
Schmatz Béla
476 A TUDOMÁNY VILÁGA
479 A HÁTLAPON: LENCSE CSILLOGÁS NÉLKÜL
Rózsa Sándor

Címképünk:

Mészáros Dezső kőszobrai a művész visegrádi kiállításán (Bojtár Ottó felvétele)

A következő számunk tartalmából:

A termőföldek új értékelése ● Mennyi napfényt kapnak lakásaink? ● Színvakok és színtévesztők ● Tandíj a régi falusi iskolában ● A színházi jelmez históriája ● Űrfelvétel űrhajóskézből ● Az aranyérbetegség ● A szarvasi körmeneti kereszt ● Szádvár és faluja Szögliget ● A tudomány világa

Egy-egy „gyanús" objektum észrevételekor az első feladat az, hogy meggyőződjünk róla: *nem egy távoli gömbhalmaz vagy extragalaktika került-e a látómezőbe?* Az ellenőrzés céljára a megfelelően részletes *csillagászati atlasz* használandó! Az égboltot nem vaktában, véletlenszerűen kell átfésülni, hanem bizonyos *előre meghatározott tartományokban* (alkonyatkor, a naplemente után az égnek azt a részét tanácsos vizsgálni, ahol a Nap eltűnt a látóhatárról; hajnalban, napkelte előtt pedig azt a területet, ahol a Nap felbukkan majd; az üstökösök ugyanis a Nap közelében fényesebbek, s így könnyebben észrevehetők, mint a Naptól távol). A látómező legalább *3—4 fokos*, vagyis hatnyolc teliholdnak megfelelő átmérőjű területet mutasson. Az eget a kiválasztott területen úgy kell vagy vízszintesen, vagy függőlegesen végigpásztázni, hogy a csövet mindig csak *fél látómezővel* toljuk el, vagyis az előbb látott és a később látott területek egymással *átfedésben* legyenek.

Legbiztosabban akkor dönthető el, hogy valóban üstökössel van-e dolgunk, ha sikerül észlelnünk a *mozgását*. A gyanús objektumot rajzoljuk be *a lehető legnagyobb pontossággal* a csillagászati atlasz megfelelő helyére. Néha már 30—40 perc is elegendő lehet ahhoz, hogy megállapíthassuk, elmozdult-e az objektum a környező csillagokhoz képest. Néhány órai megfigyelés pedig minden kétséget eloszlathat. *Telihold* idején az üstököskutatást föl kell függeszteni.

Különösképpen vigyázni kell arra, hogy a Jupiter vagy más fényes bolygók (illetőleg csillagok) fénye *szellemképet* hozhat létre a teleszkópban. Ez a jelenség már sok tévedést okozott. Ha azonban *teljesen biztosak* vagyunk benne, hogy *valóban* üstököst láttunk, megfigyeléseink eredményeit célszerű közölnünk az illetékes magyar csillagászati intézményekkel, az Akadémia fennhatósága alatt működő *budapesti* vagy *piszkéstetői obszervatóriummal*, s felkérni őket az üstökös alaposabb, további megfigyelésére. Döntő fontosságúak lehetnek a fényképfelvételek, persze *egyetlen* kép (a lehetséges hibák miatt) nem elegendő. Legalább *két vagy három felvételre van szükség*, s ezek elkészítése közben legalább egy órának kell eltelnie.

Dr. Hédervári Péter

fenyegetettségünk)

FOTOREZISZT: különféle sugárzásokra érzékeny szerves vegyületek oldata és e lakknak filmszerű beszáradási maradéka. (A tudomány világa)

KELÁTOK vagy OLLÓS KOMPLEXEK: két fő alkatórészből: egy központi magból és az azt ollószerűen közrefogó szerves molekulából vagy ionból – úgynevezett ligandumból – álló vegyületek. A központi mag gyakran valamilyen fém. (A tudomány világa)

KESZON (franciául caisson): alapozáskor használt, alul nyitott süllyesztőszekrény. Acélból vagy vasbetonból készül, s a belsejében (a munkatérben) túlnyomásos légteret tartanak fenn. (A keszonbetegség)

METALLOFON: indonéziai eredetű ütőhangszer. A ~ egymás mögött elhelyezett különböző magasságú hangot adó bronzlemezekből áll. Fapálcával szólaltatják meg. (A hallásfejlesztés)

MELODIKA: billentyűkkel ellátott, fuvola hangjára emlékeztető fúvós hangszer. (A hallásfejlesztés)

PLAZMIDOK: körkörös, kettős szálú DNS-molekulák, amelyek a baktériumsejtben a kromoszómától függetlenül (extrakromoszomálisan) helyezkednek el, szaporodnak, s kerülnek át más baktériumokba. (A tudomány világa)

SAJTOFIGYELO
MAGYAR HIRADO
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

DOLGOZÓK LAPJA

1976 OKT 2

Mészáros Dezső
szobrászművész

1021

KŐBE VÉSETT JELEK

Mészáros Dezső kiállításáról

Az esztergomi Vármúzeum minden tiszteletet megérdemlő igyekezettel törekszik szolgálni megyénk közművelődését, s bekapcsolni bennünket az intézmény munkája révén is az országos vérkeringésbe. Ennek szép példája a Vármúzeum által szervezett, valóban országos visszhangot kiváltott kiállítások sora. Ebbe a sorba szervesen illeszkedik Mészáros Dezső szobrászművész tárlata.

Ötletes — s feltehetőleg az alkotó szándékainak is megfelelő — a rendezés. A látogató először nagyméretű kőbálványokkal találkozik a Vármúzeum bejárata előtti füves-dombos térségen. S közülük is hamarabb látjuk meg azokat, amelyek nyersebb vésési technikája ösztönszerűen idézi fel bennünk az építőművészet képzetét. Csak alaposabb, érdeklődőbb tájékozódás után válnak el ezek az alkotások a restaurált vár rom-emlékeitől. A Duna felé eső oldalon látható idolok már közelebb esnek a bálvány-torzó általunk elképzelt formáihoz. Ez utóbbiak egyenes folytatása — immár hajlékony, ívelő „nonfiguratív figuráival" — a vár belső termében rendezett bemutató. Az itt idézőjelbe tett kifejezés magyarázatot kíván. Segítségül hadd idézzünk néhány gondolatot a katalógusból, Bodrogi Tibor bevezetőjéből: „Mészáros Dezső művészete a jel művészete... A többféle értelmezés, a rezonanciák, ráérzések eltérései a jel lényegéből, de gondolkodásmódunk különbözőségeiből is fakadnak. Ez a jel sűrítő jellegét, a naturálistól való különbözőségét, az univerzális megértés megteremtésére irányuló törekvésünket csak erősíti".

Amennyire a naturális ábrázolás elfogadásának is van egy bizonyos szintje, határvonala, (hogy tudniillik ne képzőművészeti eszközökkel „fényképszerűen reprodukált valóság" legyen), ugyanígy a jel sem lehet túlságosan általános tartalmú kifejezésmód, ha társadalmi visszhangra számít a művész. Minden igazi műalkotás többértelmű — ez a „több" azonban közelebb áll a néhányhoz, mint a végtelen sokhoz. A végtelenül sokféle módon értelmezhető alkotás — nem műalkotás. Az imént idézett méltató sorokat követően is nagyon fontos gondolatot fogalmazott meg Bodrogi Tibor. *Nem az alkotó szándéka, hanem a befejezett alkotás hitelesítheti a művész törekvésének helyességét.* Nos, Mészáros Dezsőnek a várban látható, viszonylag kisebb méretű plasztikái által nyújtott élmény — távozásunkkor, a kőbálványok újralátásakor — átsugárzik a nagyobb méretű, szabadtéren elhelyezett kőfaragásokba is.

Számomra két fő gondolatot üzen jelei által Mészáros Dezső. Egyrészt azt, hogy az emberség alapvető művészi sik dolog: az anyag belső szerkezetében, belső törvényszerűségeiben kell felfedezni az ábrázolás lehetőségeit, s egyben felismerni a korlátokat is. Ezt azonban csak egy

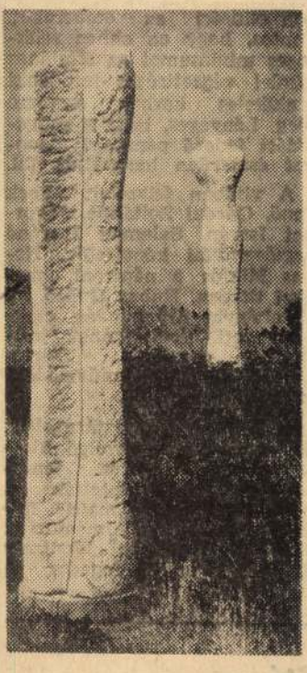

adott kor adott fejlettségi szintjén lehet megtenni — ezért is tartom vitathatónak Bodrogi Tibornak az alábbi „parttalan" fogalmazását: „E munkák ebben a megfogalmazásukban egyaránt elhelyezhetők az őskorban egy hordának enyhelyet nyújtó barlang, a mexikói vagy egyiptomi piramisok, a román és a gótikus katedrálisok előtt, vagy Csikágó (így!), Moszkva és Esztergom terein: minden korhoz és minden emberhez szólnak, olyan tiszták, világosak és örökérvényűek, mint a matematika időtlen képletei". Mészáros Dezső alkotásainak — mint minden igazi műalkotásnak — az örökérvényűsége elsősorban abban fejeződik ki, hogy *korunk művészi technikai szintjén, s a századunkban „felgyorsult idő" által kívánt elvontsággal fogalmaz meg a művész emberi tartalmakat.* Ráismerhetően, huszadik századian. És *humanista* alapállással. Ez nem zárja ki, hogy az elkövetkező korok emberei számára ne jelentenének értéket a kőbálványok, a kisebb plasztikák. Mégis — a mi korunk emberi, ember-jobbító szándékú törekvéseit sűrítette vésett, csiszolt köveibe a szobrászművész.

(jenkei)

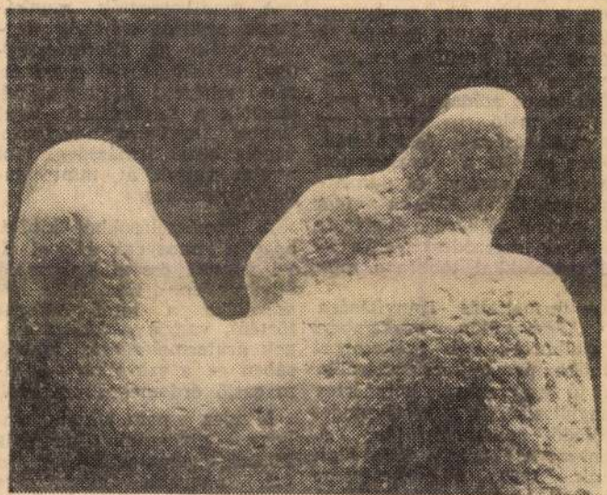

esztése yünk

se

A beszámolót követő vitában a képviselők hangsúlyozták, hogy a művelődés nem fejeződik be az iskola elvégzésével, hanem egész életükben elkíséri az embereket. Fontos, hogy az ehhez szükséges minimumot az általános iskolai végzettséget mindenki tanköteles korban szerezze meg. Lényeges, hogy a művelődést fedező pénzügyi alapokat ésszerűen használják fel.

A vitában felszólalt Fock Jenő, Gárdai Zoltánné, Jávorkai István, Salamon Hugóné országgyűlési képviselők, Havas Miklós a népfront megyei titkára, Hubay Győző, a Tatabányai Szénbányák szakszervezeti bizottságának kulturális vezetője, Szirtes László, a megyei művelődési központ igazgatója.

A képviselők megtárgyalták az országgyűlés közelgő ülésszakával kapcsolatos tennivalókat, megtekintették a művelődési házat, majd felkeresték az Almásfüzitői Timföldgyárat, ahol Wentzely Kálmán igazgató fogadta a vendégeket.

ajtása énck napirendjén

A nagyegyházi, mányi szénterületek feltárására jövőre, illetve 1978-ban indulnak meg a beruházások. A vállalat a tervek szerint állami és saját forrásból, több mint 3600 millió forintot fordít az új bányák nyitására. A munkák kivitelezéséből jelentős feladatot vállaltak magukra a vállalat üzemei is. Ennek megfelelően növekszik az egyéb tevékenységből származó árbevétel, ami ellensúlyozza ebben az időszakban a széntermelés csökkenése nyomán keletkező kiesést. Az új bányák termelésbe kapcsolódása megoldja a dolgozók folyamatos foglalkoztatását. Ahhoz azonban, hogy a korösszetétel is kedvező legyen, már a jelenlegi ötéves tervben több mint ezer fiatalt kell felvenni a bányákhoz, s a következő 1980—85-ig tartó tervperiódusban ennek a kétszeresét az új üzemek létszámának és a nyugdíjba vonulók pótlásának a biztosítására.

A szénbányák vállalat új ötéves tervének végrehajtása minden eddiginél nagyobb feladatot és felelősséget ró a társadalmi szervekre. A té-

Megötszöröződött a felvásárlás

Példamutatóan segíti a kistermelők munkáját a tatai Áfész

„Elismerésünket fejezzük ki azért a sokoldalú, nagyon gondos és eredményes munkáért, amellyel a tatai Áfész a kisárutermelést és felvásárlást Tata városban és környékén megszervezte. Mindez bizonyítja, hogy a tatai Áfész kollektívája megértette, hogy a kisgazdaságok árutermelő tevékenységének fokozása fontos gazdaságpolitikai kérdés és hogy a termékelőállítás és forgalmazás javítása életszínvonal-növelési célkitűzéseink igen lényeges része".

Az elismerés az MSZMP Tata városi végrehajtó bizottságának e héten, Naszályon megtartott ülésén hangzott el, a tatai Áfész-nek a háztáji és kisgazdaságok termelését elősegítő tevékenységét taglaló napirend összegezéseképpen.

Ez a szövetkezet a háztáji és kisegítő gazdaságok termelésének fejlesztésére már a korábbi években is gondot fordított, amit a kormányhatározat megjelenése után tovább fokozott. Ennek eredményeként a felvásárlási forgalma öt év alatt ötszörösére nőtt, s tavaly már megközelítette az 50 millió forintot. A város lakói közül a kertészkedésre alkalmas telkek tulajdonosait zöldség- és gyümölcstermelő szakcsoport megalakítására ösztönözték. Létre is jött a szakcsoport helybeli, naszályi és dunaalmási tagokkal. 1976-ra már 16 vagon zöldáru átadására kötöttek szerződést velük — 40 százalékkal többre a múlt évinél.

A termeltetés irányítására az Áfész külön szakembert foglalkoztat, a szakcsoport elnöke pedig kertészmérnök. A jó szervezés, hozzáértés meglátszik a kertészkedés fejlődő technológiáján. A szakcsoport tavaly fólia alatt csak 1000 négyzetméteren termelt primőr zöldségféléket, míg az idén már 4000 négyzetméteren. A fóliás termeléssel hasznosított terület jövőre — előreláthatóan — további 3000 négyzetméterrel növekszik. A termelés, felvásárlás és értékesítés megkönnyítése érdekében gondot fordítottak arra is, hogy a szakcsoport tagjai egységes fajtájú árut termeljenek. Ennek megkönnyítésére a palánták teljes mennyiségét a naszályi, illetve a tatai termelőszövetkezet kertészetével biztosítják a szakcsoport tagjai számára.

Körültekintő és jól szervezett munkájukat bizonyítja, hogy területükön zöldségfelvásárlás az aszályos nyár ellenére is elérte a 98 százalékot, a bázishoz viszonyítva a gyümölcsfelvásárlás pedig az ötszöröse lett.

A kisüzemi állattenyésztés forgalmazásában ugyancsak tevékeny részt vállaltak. 167 vemheskoca süldőt és 93 tenyészsüldőt adtak ki a kistermelőknek kedvező fizetési feltételek mellett. Ugyanakkor 1976-ra 900 hízott sertés átvételére kötöttek szerződést kistermelőkkel, ezt a mennyiséget már augusztus végéig több mint százzal túlteljesítették.

Jól megoldott a tojásfelvásárlási és értékesítési tevékenységük. A szerződéses termelőktől túrajárat szedi összse hetenként egyszer a tojást, a tápot pedig ugyancsak házhoz szállítják. A felvásárolt tojásokat közületek — kórházak, üzemi konyhák és vendéglátó vállalatok — számára értékesítik.

A nyúltenyésztők munkájának segítése céljából megszervezték az állategészségügyi ellátást, majd a tsz árrése terhére 1 Ft/kg-mal felemelték a felvásárlási árat. Ennek hatására augusztus végéig közel 3 mázsával több nyulat vettek át, mint tavaly ilyenkorig.

A hozzászólásokból kitűnt, hogy a megyénk áfészei által végzett összes kistermelői felvásárlásnak több mint 40 százaléka a tatai Áfésznél történt, vagyis a kisgazdaságok árutermelésének növelésében ez a szövetkezet kimagasló érdemeket szerzett.

Mindez nem jelenti azt, hogy nincsenek gondjaik. Zöldség-gyümölcsfélékből jóval nagyobb mennyiséget vesznek át a kistermelőktől, mint amennyit saját üzlethálózatukon keresztül értékesíteni tudnak. A többletmennyiséget a MÉK-nek adják, de a MÉK még 48 órával az átvétel előtt sem tudja közölni a zöldségfélék átvételi árát, így a termékek felvásárlásánál mintegy 20 százalékos kár éri a szövetkezetet. Ezeknek a problémáknak a megoldása túlnő a szövetkezet hatáskörén, akár csak az az igény — ami a vitá-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1976 OKT 25
DÉLI HÍRLAP

Mészáros Dezső
szobrai

1021

Tapolcától a Csanyikig

Szobrok, térplasztikák

Korábban országszerte az volt a rend, hogy az új építkezések összköltségének egy bizonyos ezrelékét kellett képzőművészeti alkotásokra fordítani, most a város és a Képző- és Iparművészeti Lektorátus fele-fele arányban biztosítja erre a pénzt, megfelelő felhasználásáról pedig közösen döntenek. Ezért járta a közelmúltban két napig Miskolcot a tanács, a lektorátus képviselőiből és az érdekelt képzőművészekből álló csoport: már meglevő, kétmillió forint értékű szobor és térplasztika helyét jelölték ki, majd pontról-pontra haladva meghatározták, mivel leszünk gazdagabbak ebben az ötéves tervidőszakban és az azt követő években.

✶ *Mészáros Dezső kőből készült térplasztikáit jövőre az Egyetemváros parkjában és a Győri kapuban állítják fel*

Kőből, fémből

Mint *Bócz Sándor*, a városi tanács művelődésügyi osztályának főelőadója elmondotta, a város igényeinek listája tíz évre szól, a megvalósítását a jövő év elején kezdik: elhelyezik a már megvásárolt műveket. A Tanácsház téri parkban, a Vörösmarty utcai iskolánál, a sportcsarnok előtti vízmedencében és az Egyetemváros parkjában felállítják *Gádor István* kerámiáit. *Mészáros Dezső* kőplasztikái szintén az egyetemi parkba, illetve a Győri kapui 40. számú Általános Iskolához kerülnek. *Marosán László* négy és fél méteres fémplasztikája Tapolca képéhez tartozik a következő évtől kezdve.

Nekünk és az idegennek

A Miskolc egyik végétől a másikig haladó szakemberek szándékát nem nehéz a városlakónak nyomon követni; parkok, szabad terek, új lakótelepek, középületek, iskolák adták a támpontot a Tapolcától a Csanyikig tartó hosszú sétához. A Gyermekváros kertjébe kőből levő állatfigurák kerülnek, azt pedig, hogy a Pest felől érkezőt milyen, a várost szimbolizáló térplasztika fogadja az Avasdéli lakótelep Zsolca felőli részén, a közeli jövőben ötletpályázat dönti el. Miskolc másik kapujában a Katowice étterem, a belvárosban az új ügyészségi székház elé kerül majd szobor. Az összekötő városrész iskolája elé kőből készült gyermekfigurákat szánnak, a Marx téren, az új Vasas Művelődési Központ előtt 1978 első negyedévében felállítják *Kiss István* munkást ábrázoló, nagy méretű szobrát. Fémplasztika áll majd a harmadik kerületi tanácsi hivatal előtt, *Kunt Ernő* faliképe díszíti a Kilián Gimnázium bejáratát, és fémből, kőből készült alkotások kerülnek a diósgyőri városközpont sávházai közé.

Gyerekeknek

Miskolc nagy és sokarcú város, van mit pótolni, teremteni, milliós értékeket sem könnyű itt jól elhelyezni. Az viszont őszinte öröm, hogy a lehetőségeink egyre inkább megengedik: a gyerekekre külön is figyeljünk. Folynak a tárgyalások a lektorátus mellett működő *Iparesztétikai Osztállyal*, melynek eredményeként olyan nagyméretű, didaktikus játékok szórakoztatják a miskolci óvodákban és a Csanyikban a gyerekeket, mint amilyenek a fővárosban, a Vérmezőn levő parkban láthatók. Az időpont sem túlságosan távoli; az elfogadott térformák és állatfigurák elkészítésére miskolci üzem vállalkozik.

(M —)

✶ *A nagyméretű, didaktikus játékokat a Csanyikba és a város óvodáinak udvarára szánják*

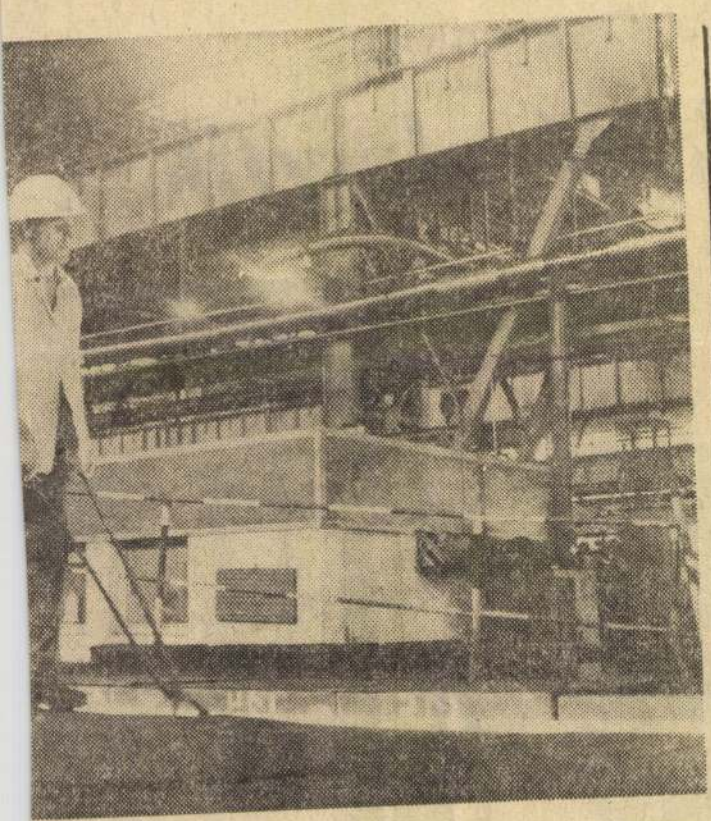

... a gyártás az LKM új nemesacél-hengerművében. A hengerség van. Ha kiugrik egy-egy idomacél a hengersorról, a hengerekkel segítik vissza a helyére.

Miskolci gimnazista a legjobbak között

Anyanyelvi verseny

Tegnap Széphalmon, a Kazinczy Múzeumban kihirdették az Édes anyanyelvünk verseny eredményét. A kétnapos versenyt *dr. Benczédy József* főiskolai tanár, minisztériumi főtanácsos értékelte. A legjobb tíz tanuló nevét *Körmendi László*, a Magyar Rádió Kazinczy-díjas bemondója olvasta fel, majd *Kövér László*, a városi tanács elnöke adta át nekik a porcelán emlékplakettet és az 500—500 forint jutalmat. A szóbeli verseny további 16 résztvevője könyvjutalmat, és oklevelet kapott.

Az első 10 helyezett között van Faragó Katalin, a miskolci Zrínyi Ilona Gimnázium IV/C-s tanulója. Tanárnőjét, dr. Pásztor Ottónét, két másik tanárnővel együtt ugyancsak porcelán emlékplakettel jutalmazta a zsűri.

Vasárnap zárva

Kereskedelmi őrjárat

Több mint egy hónapja, 1976. szeptember 13-án lépett életbe a belkereskedelmi miniszter azon rendelete, amellyel újra szabályozza az üzletek nyitvatartási rendjét. Eszerint — mint ismeretes — vasárnap valamennyi élelmiszerüzlet zárva tart, a kijelölt vendéglátóhelyeken pedig megvásárolható a tej és a kenyér.

Az új nyitvatartási rend bevezetése óta — érthető módon — erősebb lett az üzletek szombati forgalma. Hogyan szolgálják ki a vásárlókat, van-e elegendő áru? Erre a kérdésre kerestünk választ kereskedelmi őrjáratunk első napján, szombaton délután és este.

A Miskolci Élelmiszer Kiskereskedelmi Vállalat 212. sz. boltja (az Ady-hídnál), 17 óra 10 perc. Három pénztárgépkattog, a vásárlók körülbelül másfél-két percig állnak sorba a fizetésnél. Van elegendő tej, tejföl, kenyér és vaj.

Jánosi Gyula üzletvezető-helyettes:

— Nálunk a vártnál kisebb mértékben nőtt a hét végi forgalom. Korábban este 8-ig tartottunk nyitva szombaton, most 7-kor zárunk. A belvárosi lakótelepen nyílt egy új üzlet, valószínűleg az ott lakó vevőink átpártoltak a közelebbi helyhez. Ma várhatóan 150 ezer forintot adunk postára.

Weidlich, délután 6 óra. Éder Józsefné:

— Szeptember 13-a előtt a mi üzletünk vasárnap délelőtt 7 és 11 óra között volt nyitva. Sorba álltak az emberek, és ez alatt a négy óra alatt mindig meg volt a 70 ezer forint bevétel. Hogy vasárnap zárva tartunk, azt vártuk: ennyivel fog nőni a szombati forgalmunk. Érdekes módon azonban csupán tejből és kenyérből fogy több a hét végén, és ez azt bizonyítja, hogy a vasárnapi vásárlók jó része valóban élvezeti cikkeket, azaz cigarettát, szeszes italokat és hasonlót vásárolt. Ma 14 mázsa kenyeret és mintegy 14 hektoliter tejet rendeltünk. Ez ki is tart zároráig.

A város legnagyobb forgalmú élelmiszerüzlete a Győri kapuban van; a Csemege Vállalat 140-es számú boltja. *Juhász Zoltán* helyettes üzletvezető arról beszél, hogy a városban alighanem őket érintette a legkedvezőtlenebbül a kereskedők munkaidejének csökkentése érdekében született miniszteri döntés. Ez az üzlet korábban 4 óráig tartott nyitva szombaton, szeptember 13-a óta azonban este 7 óráig szolgálják ki a vásárlókat. Ez kedvezőtlenül érintette a bolt dolgozóit, hiszen meg kellett szüntetni a korábbi szabadszombat-rendszert. A forgalom viszont alig nőtt, ami talán annak is betudható, hogy még a környéken lakók sem tudnak a meghosszabbított nyitvatartási időről.

Összességében tehát azt lehetne elmondani, hogy szombaton délután a város üzleteiben sehol sem hiányoztak a pultról az alapvető élelmiszercikkek, és jól megszervezett munkával a kereskedők gyorsan kiszolgálták a némileg megnövekedett vásárlóközönséget.

Őrjáratunkat vasárnap reggel a tej és kenyér árusítására kijelölt vendéglátó helyeken folytattuk.

(Folytatás a 6. oldalon.)

Miskolcon is fellépnek

Dezső Mészáros

1021

Nationalgalerie

Künstler der blanken Winde

Eine Kunstausstellung, auf der weniger die Gemälde, Plastiken oder Graphiken, als vielmehr die Foto-Dokumente ins Auge stechen. Die Aufnahmen zeigen junge Leute mit wehenden Haaren und offenem Blick — sie graben, schleppen Balken und verputzen Mauern, sie arbeiten an der Staffelei, beugen sich über Reißbretter und betrachten das Modell, oder sie haben sich einfach bei den Händen gefaßt und lachen übermütig. Sie ähneln einander nicht nur, weil sie jung sind, sondern weil ihre Herzen im gleichen Takt schlagen, weil sie gemeinsam Atem schöpfen und weil sie wollen, glauben, lodern und wissensdurstig sind wie nie zuvor.

Die legendäre Jugend

Die Söhne der blanken Winde, die sich nach der Befreiung auf den Weg machten, wie das jüngste Kind im Märchen, verließen die Einzelgehöfte, die Hütten am Rande versteckter Dörfer, die Mietskasernen der Vorstädte, die Ackerfelder und Fabriken, die Dreh- und Hobelbänke und hatten „nur" ein Ziel, ein Verlangen: die ganze Welt aus den Angeln zu heben, um ihr eigenes Antlitz, sich selbst, uns alle zu zeigen, uns allen.

Vor dreißig Jahren wurden in Ungarn die ersten Volksinternate eingerichtet. Anläßlich dieses Jubiläums stellt die Ungarische Nationalgalerie unter dem Titel „Generation der blanken Winde" Arbeiten der einstigen Kunststudenten dieser Einrichtungen zur Schau. Drei Internate dieser Art, benannt nach István Dési Huber, Gyula Derkovits und János Nagy Balogh, nahmen sich 1946 vor, zukünftigen bildenden Künstlern und Kunstgewerblern den Start zu erleichtern.

Sich selbst verwirklichen

Innerhalb von Tagen, Wochen wurden sie sozusagen aus dem Nichts geschaffen. Geschaffen? Halbzerstörte, verlassene Häuser waren es, die die Jugendlichen sich ausbauten, um auch im Namen ihrer Vorgänger sich selbst zu verwirklichen, um sich unter Beweis zu stellen, um mitzureden bei der Gestaltung und Formung unserer Denkweise, unserer Umgebung, unseres Schönheitsgefühls, das heißt bei der bildenden Kunst des neugeborenen, sozialistischen Ungarn. Viele von ihnen legten während der Bauarbeiten, während der verantwortungsvoll übernommenen Studien das Abitur ab — was machte das schon aus, bei all den anderen Aufgaben und Verpflichtungen. Sie waren jung und diskutierten gerne, bezeugten Willenskraft und Glaubensstärke. Zu den großen Meistern, die sich an der Ausbildung beteiligen wollten, gehörte damals auch János Kmetty, und später, als er an der Hochschule für Bildende Kunst unterrichtete, konnten Lehrer und Schüler sich als alte Bekannte begrüßen.

Dezső Mészáros: Grusinierin, 1975

Gemeinsame Erlebnisse

Generation der blanken Winde. In den Kritiken und Ausstellungsrezensionen werden sie als Haupttruppe, als Mittelgeneration erwähnt. Sie bilden keine separate Gruppe in unserem künstlerischen Leben — warum sollten sie auch? —, sie sind lediglich durch gemeinsame Erlebnisse miteinander verbunden. Ansonsten gehören sie verschiedenen Stilrichtungen an, jeder beeinflußt ganz nach Überzeugung, Begabungsgrad und ästhetischer Anschauung die Gestaltung unserer Umwelt, die Gesamtheit der ungarischen bildenden Kunst von heute.

Der Reihe nach betrachten wir die Gemälde, Statuen und Graphiken. Die meisten sind uns nicht mehr unbekannt. Wir konnten sie bereits auf allgemeinen und Einzelausstellungen sehen, einige Plakate sind inzwischen als Anschläge fast zu Symbolen geworden, und verschiedene Kleinplastiken erinnern sofort an die „großen Brüder", die jeweils im Freien aufgestellt worden sind. Werke von Kossuth- und Munkácsypreisträgern, von Verdienten Künstlern, die stets niveauvoll Neues schaffen (András Kiss Nagy, Ignác Kokas, Tamás Vígh, Ádám Würtz, Ferenc Czinke, Arnold Gross, János Szurcsik, Sándor Vecsési, Mátyás Sinka), und daneben ehemalige Studenten, die noch nicht vor der großen Öffentlichkeit auftraten, die als Zeichenlehrer, Ausstellungsarrangeur oder auch als künstlerischer Sekretär wirken.

Diesmal kam es auch gar

DAILY NEWS
1976 DEC 9 0
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
SPORTFOGYELŐ

Ungarn wäre es undenkbar, daß Dózsa, Ferencváros, Vasas oder Honvéd auf eigenem Spielfeld einer mittelstarken Mannschaft gegenüber nicht mit 7, sondern auch nur mit 3—4 Toren unterliegt.

Die Spitzenmannschaften sind eben keiner nennenswerten Inanspruchnahme ausgesetzt und gewöhnen sich nicht an den Rhythmus und die Härte (erwerben auch das Können freilich nicht), womit auf internationaler Ebene Erfolge erzielt werden könnten. Kein Wunder also, wenn auf den Cupturnieren eine Schlappe der anderen folgte. Landesmeister Ferencváros kassierte in Dresden vier Verlusttore, Vizemeister Videoton ihrer fünf in Magdeburg, ebenso viele Dózsa/Újpest in Bilbao (die Tore der Gegner blieben jeweils unberührt), Honvéd unterlag gegen Schachtor Doniezk sowohl in der Fremde als auch daheim und nur MTK-VM schaffte mit einem Bravoursieg in Tbilissi den Aufstieg unter die besten Acht.

Gerade die internationalen Leistungen der ungarischen Spitzenmannschaften zeigen sehr genau den tatsächlichen Wert der ungarischen Meisterschaft an. Anscheinend war die Leistung der Nationalauswahl viel besser, denn sie blieb ja das ganze Jahr ungeschlagen. Allerdings wurden diese Freundschaftsspiele von den Gegnern nie allzu ernst genommen. Das einzige Treffen des Jahres, das WM-Qualifikationsspiel gegen die Griechen in Athen, endete aber unentschieden, obwohl die Österreicher die Griechen, ebenfalls in Griechenland, mit 3:0 besiegen konnten.

Die schwungvolle Entwicklung, die seit dem Herbst des vergangenen Jahres bezeichnend war, scheint abgebrochen zu sein. Damals wurde tatsächlich eine Wende vollzogen, doch als es darum ging, noch ein Plus zu leisten, blieben Mannschaften und Spieler diese Mehrleistung schon schuldig. Wenn sich der ungarische Fußball auch weiterhin vom toten Punkt nicht fortbewegen kann, werden wir mit Bestimmtheit erleben, daß die 16er Endrunde der Welt-

IBUSZ-Bilanz

5,6 Milliarden

IBUSZ-Generaldirektor Tausz: „Trotz aller Schwierigkeiten verwirklichten wir unsere Pläne."

Generaldirektor *János Tausz* informierte am 9. Dezember die Mitarbeiter der Presse über die diesjährigen Ergebnisse des größten und ältesten ungarischen Fremdenverkehrsunternehmens, IBUSZ, bzw. über die Pläne für nächstes Jahr.

Er berichtete, daß im Fremdenverkehr auch dieses Jahr der Einfluß der Wirtschafts- und Finanzkrise der kapitalistischen Welt stark spürbar war. Die Reisen nach Ungarn sind teurer geworden, zum Teil durch die Valutenschwankungen, zum Teil durch die Erhöhung unserer Hotel- und Gaststättenpreise bedingt.

Niveau der Dienstleistungen

Der Generaldirektor sprach auch davon, daß die Erhöhung unserer Preise nicht immer gleichbedeutend mit schlechtert. Um im internationalen Fremdenverkehr konkurrenzfähig zu bleiben, muß das Niveau der Fremdenverkehrsdienstleistungen unbedingt gehoben werden.

Trotz aller Schwierigkeiten verwirklichte IBUSZ alle Ziele, und so wird das Jahr voraussichtlich wieder erfolgreich schließen. Der Gesamtumsatz des Unternehmens wird bis Jahresende 5,6 Milliarden Forint betragen, etwa 9% mehr als letztes Jahr. Die Einnahmen des Einreiseverkehrs waren 5—6%, die des Ausreiseverkehrs 22% höher als im Vorjahr.

Ausländische Touristen

In diesem Jahr stieg die Zahl der Touristen aus sozialistischen Ländern um 12,5%. Bei den Einreisen sowjetischer Staatsbürger stiegen die Einnahmen um 27%, bei den polnischen Staatsbürgern um 60%, und bei den Bulgaren um mehr als 30%. Auch aus der DDR kamen bedeutend mehr Touristen als im Vorjahr.

Der Einreiseverkehr aus den nichtsozialistischen Ländern ist etwa derselbe wie im letzten Jahr. Eine führende Rolle spielen weiterhin die BRD und Österreich. Aus Finnland und Jugoslawien hatten wir dagegen weniger Gäste. Ein großer Rückfall ist bei französischen und italienischen Einreisen zu verzeichnen.

Mehr Propaganda

Die ausländischen Touristen suchen Ungarn wegen des ruhigen politischen Klimas, der reizvollen Landschaft, der historischen und kulturellen Werte und nicht zuletzt wegen der ungarischen Küche und der geschätzten Weine auf.

Im nächsten Jahr will IBUSZ seine Programme, bei denen nationale Besonderheiten vorgestellt werden, erweitern. Die Ausflüge werden so zusammengestellt, daß die Teilnehmer dabei unsere

Mézáros Dezső, nobrán

L.: Kéri Imre

— : o Tárlatok 8.

Esti Hirlap, Bp. 1976. szept. 17.

Mészáros Dezső, kohász

□ MÉSZÁROS DEZSŐ szobrászművész kiállítását dr. Bodrogi Tibor, a Magyar Tudományos Akadémia néprajzi kutatócsoportjának igazgatóhelyettese nyitja meg, ma délután 5 órakor, az Esztergomi Vármúzeumban.

— : Mészáros Dezső ... 2.

Esti Hírlap, Bp. 1970. szept. 17.

Ménáros Dezső

nobrán

„Páros"
„Hyukas fej" } repro

Akácz László: Körek között – körekről.

Művészet, 1973. julius – 13 oldal.

Mészáros Dezső

A XIII. szegedi nyári tárlaton márványfigurái szerepelnek.

Dél Magyarország, 1972. júl. 25.

Mészáros Dezső

Keszthelyen, a 6. balatoni nyári tárlaton „Ülő figura" c. műve szerepel. (említve).

R. Gy.: Balatoni nyári tárlat
Népszabadság, 1942. aug. 19.

Mészáros Dezső

A szegedi nyári tárlaton szobrai szerepelnek.

Láncz Sándor: A szegedi nyári tárlat. Magyar Hírlap, 1972. aug. 9.

Mészáros Dezső

A Kerzthelyi múzeumban nyílt balatoni nyári tárlaton szobrai szerepelnek. „Emberpár" c. (említve). A szobrász tavaly mutatkozott be Pesten műveivel.

Lánoz Sándor: Kiállításról kiállításra. Magyar Hírlap, 1972. aug. 2.

Mészáros Dezső szobrász
munkái láthatók a Sárospataki
Galéria ily szerzeményei között.

Ily művek kiállítása a Sárospataki
Galériában.

Észak-Magyarország 1972/199 4 old.

Mészáros Dezső

Párkák repr.

6. Balatoni Nyári Tárlat

Mészáros Dezső

Emberpár Márvány 48 cm

Páros — " — 45 x 45 cm

6. Balatoni Nyári Tárlat

Mészáros Dezső

Ülő figura mészkő
45x35

6. Balatoni Nyári Tárlat

Mészáros Dezső

Kettős figura repr.

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1972. jul.–szept.

Mészáros Dezső

A XIII. szegedi nyári tárlaton
műve szerepel.

Ácsy.: A XIII. Szegedi Nyári Tárlat.
Magyar Szó, 1972. aug. 20.

Mészáros Dezső, szobrász

□ MÉSZÁROS DEZSŐ szobrászművész műveiből kiállítás nyílt a tatai várban, a Kuny Domokos Múzeumban. A tárlat június 10-ig látogatható.

— Hallottuk

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. máj. 10.

Mészáros Dezső, szobrász

Nyíregyházán leleplezik művét:
Krúdy Gyuláról készült bronz mell-
szobrát.

— : Krúdy-emlékünnepség 9.

Népszabadság, Bp. 1973. nov. 3.

Mészáros Dezső szobrászművész

Az MTA újszegedi biológiai központja a nyáron meghívásos pályázatot írt ki szobrászművészek számára, az épület előtti tér díszítésére. Egy köplasztika kidolgozására kértek fel a művészt.

Csongrád Megyei Hírlap, 1973. jan. 21

Mészáros Dezső
szobrász

A 30 római hőfigura Mészáros Dezső első önálló tartalmaz a-nyagaként idehozza komoly sajtó és közönségsikert aratott.

Akácz László: Kövek között - kövekről.
Művészet, 1973.julius - 13.oldal

Mészáros Dezső

szobrász

Munkásságáért elnyerte a Munkácsy díjat a művész, aki újabb önálló kiállítására készül. 80 figurát mutat be majd tárlatára

Akácz László: Kövek között - kövekről.

Művészet, 1973. július - 13. oldal

Mészáros Dezső
szobrász

Mészáros Dezső pályakezdését, majd folytatását szainos köztéri szobor is jelzi, Ezek szinte mind „vertikálisak".

Akácz László: Kövek között kövekről.
Müvészet, 1973. julius - 13. oldal

Mészáros Dezső
szobrász

Mészáros Dezső munkája a „Láud-
Izsavivő", a „Virbenéző". Ujabb
szobrai vannak Sárospatakon, Pécsett,
és Baján.

Akácz László: Kövek között kövekről.
Müvészet, 1973. julius - 13. oldal

Mészáros Dezső
szobrász

Görögországban az idolok
tömbjeinek formai gazdag-
ságát fedezte fel a művész.
Romában az márványok fa-
ragását tanulmányozta.

Akácz László: Kövek között kövekről.
Művészet, 1973. július - 13. oldal

Mészáros Dezső
szobrai

Mészáros Dezső 1969-ben a római Magyar Akadémia kertjében 30 figurát faragott ki.

Akácz László: Kövek között - kövekről.
Művészet, 1973.julius - 13.oldal

Mészáros Dezső
festőművész

Mészáros Dezső a Főiskola elvégzése utáin portrétista lett. Ebből az időből való a Nemzeti Galériában látható „Beethoven-portré".

Akácz László: Kövek között kövekről.
Művészet, 1973. július - 13. oldal

Mészáros Dezső
szobrász

Mészáros Dezső 1952 óta vesz részt
Országos kiállításokon. Művei szere-
pettek Párizs, Bologna, Nápoly, Milánó
Moszkva, Berlin közönsége előtt.

Akácz László: Kövek között kövekről.

Müvészet, 1973.julius - 13.oldal

Mészáros Dezső
szobrász

Köztéri szobra található Budapest, Komló, Ózd, Nagyatád, Szeged, Lány-falu, Balatonfőldvár, Balatonfüred, Keskörös, Eger városokban.

Akácz László: Kövek között kövekről.

Müvészet, 1973.julius - 13.oldal

Mészáros Dezső
szobán

Mészáros Dezső, a Szeged-Alsó-
városon maskodó kályhás
fiú agyag munkiait bemutatta
a szegedi Móra Ferenc Muzeumba.

Akácz László: Kövek között kövekről.
Müvészet, 1973.julius - 13.oldal

Mészáros Dezső
szobrász

Mészáros Dezső 1947-ben a budapesti Derkovits-kollégiumba kerül és 1948-ban már a Képző művészeti Főiskola hallgatója.

Akácz László: Kövek között kövekről.
Művészet, 1973.julius - 13.oldal

Mészáros Dezső
szobrász

„Kettős figura"
„Párkák"
repro

Akácz László: Kövek között - kövekről.
Müvészet,1973.julius - 13.oldal

Mészáros Dezső
szobrai

Mészáros Dezső Szegeden született
1922-ben. A Képzőművészeti Főis-
kolán Beck András, Kisfaludi Strobl
Zsigmond és Pátzay Pál voltak mesterei.

Akácz László: Kövek között - kövekről.
Művészet, 1973. július - 13. oldal

Mészáros Dezső
havalyi pesti bemutatkozása alkalmá-
ból mutatott formavilágát tovább
gazdagítja új műveivel: szobrai, de
különösen az ~~ez~~ emberpár kevés eszköz-
zel megoldott alkotások. Részt vett a
balatoni nyári tárlatou (keszthelyi
múzeum).
Lancz Sándor: Kiállításról kiállításra.

Magyar Ifirlap 1972/212 6 old.

Mészáros Dezső
áttört, a pozitív és negatív tételek rit-
mus, ára épülő tiszta formákkal szim-
metrikus, an épitkezik szobraiban.

Lancz Sándor: A szegedi nyári tárlat

Magyar Ilirlap 1972/219 6 old

Mészáros Dezső, szobrász

A Móra-park és a múzeum előcsarnokában megrendezett kiállításának ismertetése.

↓

R. Gy.: Két szegedi kiállítás 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. aug. 2.

Mészáros Dezső, szobrász

Júl. 20-án nyílik meg nabadtéri szobrakiá llítása. (Szeged)

–: Két hét múlva nyílnak meg a szegedi nabadtéri játékok 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. júl. 7.

Mészáros Dezső, szobrász

Júl. 14-én nyílt meg szabadtéri szoborkiállítása Szegeden, a Móra parkban.

— : Szabadtéri szinház, nyári egyetem Szegeden 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. júl. 16.

Mészáros Dezső

Kossa György Fotóművészeti Kiskönyvtár c. sorozatban megjelent könyvében szereplő fotója.

Népszava, 1973. dec. 2. 101. évf. 282 sz. 9 o.

Mészáros Dezső

Szegeden született 1922-ben, a Képzőművészeti Főiskolán tanult Beck András, Kisfaludy Strobl Zsigmond és Pátzay Pál tanítványaként.

Akácz László: Talking to Dezső Mészáros. Daily News, Budapest 1973. okt. 21.

2

Mészáros Dezső

1952 óta vesz rendszeresen részt kiállításokon. Paris, Bologna, Nápoly, Milano, Moszkva és Berlinben szerepelt műveivel; elsőizben a szegedi Móra Ferenc múzeumban mutatkozott be.

Akácz László: Talking to "Dezső" Mészáros.

Daily News, Budapest 1973. X. 21.

61

Mészáros Dezső

A budapesti, komlói, ózdi, nagyatádi, szegedi, leányfalui, Balaton-földvár és füredi, valamint a kiskőrösi, egri közterekben állnak művei.

Akócz László: Talking to Dezső Mészáros.

Daily News, Budapest 1973. X. 24

Mészáros Dezső

1947-ben a bp-i Derkovits Kollegiumba ke-
rült, majd a következő évben a Képzőmű-
vészeti Főiskolára. Koffán Károly és Kmetty
János felismerték tehetségét.

Akácz László: Talking to Dezső Mészáros.

Daily News, Budapest 1973. X. 21.

Mészáros Dezső

Számos további műve is ismert: „A dárdavető" és a „Viztfigyelő". Tárlatai Berlin-, Párizs-, és Moszkvában voltak, további közteri szobrokat alkotott Sárospatak, Baja- és Pécsen.

Akácz László: Talking to Dezső Mészáros. Daily News, Budapest 1973. X. 21.

Mészáros Dezső

A római magyar Akadémia pámára 30 pobrot alkotott. Nagy mesterének Medgyessy Ferencet tekinti.

Akácz László: Talking to Dezső Mészáros.

Daily News, Budapest 1973 X.21.

SZEGED MEGYEI VÁROSI TANÁCS V. B. MŰVELŐDÉSÜGYI OSZTÁLYA ÉS A MÓRA FERENC MÚZEUM

MEGHÍVJA ÖNT

MÉSZÁROS DEZSŐ

SZOBRÁSZMŰVÉSZ

SZABADTÉRI SZOBOR-KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA

1974. JÚLIUS 14-ÉN DÉLI 12 ÓRAKOR
A MÓRA-PARKBAN

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

DR. TROGMAYER OTTÓ

MEGYEI MÚZEUMIGAZGATÓ

F. K.: DR. TROGMAYER OTTÓ — SZEGEDI NYOMDA 74-2697

Mészáros Dezső

Meszáros Dezső
Árpát ábrázoló plasztikával vett részt
a 19. hódmezővásárhelyi őszi Tárlaton.

Havas Lajos: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1972/310 6 old.

Méstúros Dezső szobra

József Attila
(Dr. József szinkár)

Kritika 74/8

24-o.

Mistáros Dezső

Neve említve.
Rózsa Gyula: József Attila
a szabrástafban c. cikkében

Kritika 74/8 31.o.

Mészáros Dezső

Figura, mészkő, 60 cm

Városhely: Tárlat
Retrospektív kiállítás 1964–73.

Mészáros Dezső

„Macskás lány" (szobor
(repr.)

A X. Miskolci Orsz. Képzőművészeti Kiállítás
anyagából.

Kiállításról – kiállításra.
Népművelés, 1969. febr.

Mészáros Dezső szobrászművésznek
Szabadtéri szoborkiállítása a Móra
Parkban aug. 20.-ig látható.

Szegedi Ünnepi Hetek, 1974.
Délmagyarország (Szeged), 1974. júl. 11.

Mészáros Dezső

Álló leányaktja a jelzett gyüjteményben.

-h-a- - Aktok Fekete Gyula gyüjteményében; Magyüjtő, 1972. 1. sz. 29. l.

Mészáros Dezső

szobrász

„Emberpár", „Fejek", „Három figura" jó szobrászi plasztikai elvekben részesíti a látogatókat.

Kovács Gyula: A 18. vásárhelyi tárlatról.
Művészet, 1972. március – 29 oldal

Mészáros Dezső, [ ]

Szerepel a vásárhelyi őszi tárlaton.

Rózsa Gyula: Egy katalógus és egy kiállítás 7.

Népszabadság, Bp. 1971, okt. 15.

Mészáros Dezső

A tárlaton bemutatott művei:

„Anya gyerekkel", márvány, 95 x 25 x 15 cm;

„Emberpár", mészkő, 135 x 30 x 20 cm.

/reprodukció/

Rozványi Márta: Vásárhelyi őszi tárlat,

Hódmezővásárhely, 1971

Mészáros Dezső

„Fejek", márvány, 38 x 45 x 23 cm.

„Három figura", márvány, 45 x 40 x 22 cm.

Rozsnyói kiállítás: Vásárhelyi őszi tárlat,
Hódmezővásárhely, 1971

Mészáros Dezső

Macskás leány (szobor)

Népművelés 1969/2 borítólap 48 old.

Mészáros Dezső, nobrán

A Cakótorony múzeumszálan van kiállítása.

↓

— : a Salamon toronyban 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. okt. 22.

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
ÉS A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM MÁTYÁS KIRÁLY MÚZEUMA

meghívja Önt

MÉSZÁROS DEZSŐ

szobrászművész

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1971. október hó 3-án délelőtt 11 órakor

Visegrádon, a Salamon-toronyban

Megnyitó beszédet mond: Gádor István keramikusművész

A kiállítás megtekinthető:

1971. október 31-ig naponta 9-től 17 óráig. Hétfőn zárva.

MÉSZÁROS DEZSŐ

MEGHÍVÓ

_____

_____

_____

F. k.: Héjj Miklós. 600. — Pest megyei Nyomda, Vác. 71-3264.

Mészáros Dezső
nohán

1929-ben a Tamás Galériában
rendezett tárlaton Hincz Gyula
grafikáival és Mattis-Teutsch képé-
vel szerepelt.

Bodri Ferenc: Mattis-Teutsch János
Müvészet, 1971. október - 21. oldal

Mészáros Dezső

Fej márvány 30 cm

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1972 jul.-szept.

Mészáros Dezső

Figurális kerámia 54 cm
Ülő figura —"— 50 cm

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1972 jul.-szept.

Mészáros Derső

Emberpár, márv., 48 cm
Párkák, -"-, 45×45 cm
Ülő figura, mészkő, 45×35 cm

6. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1977.

Mészáros Dezső

Párkák repr.

6. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1977.

Mészáros Derső

szobrán

„Virbengró" (repro)

Akácz László: Mészáros Derső kiállítása Visegrádon.
Művészet, 1972. augusztus – 43 oldal.

Mészáros Dezső

nobrász

Mészáros Dezső Munkácsy díjas nobrászművész Visegrádon ujabb munkáit mutatta be a Salamon torony kiállítási terenné alakított traktusában.

Akácz László: Mészáros Dezső kiállitása Visegrádon.

MÜVÉSZET, 1972. augusztus - 43. oldal

Mészáros Dezső szobrány

kiállítása a Visegrádi Királyi Palota romterületén

és a Fő utcai parkban

1975. július - szeptember.

Magyar Nemzeti Múzeum, Mátyás Király Múzeum

katalógus a könyvtárban 4309/77

Mészáros Dezső

"A filozófia utvesztőin botorkál"-mondja a kritika, mely a Müvészház uj kiállitásáról számol be, ahol tiz ifju festő és három szobrászmüvész mutatta be müveit.
A müvésznél kifogásolja, hogy a romantikus irodalomhoz hasonlóan szimbolikus és rejtelmes meséket mond ahelyett, hogy iparmüvészeti terveket készitene, amihez tehetsége van. "Japánias munkáiban ugyanis az elbeszélő elem teljesen mellékes" minden müvét anyagban kellene kiviteleznie.

A HÉT, Bp. 191o. febr. 2o.
XXI. évf. 8. sz. 127. lap.

2/

Mészáros Dezső

Egészen ujszerü tapéta-mintái, bőrdiszmunkái, s egyéb diszitő elemei, ragyogó szin -és formaváltozatai, minden elismerést megérdemelnek. A kritika szerint azonban más uton halad, mint amire a tehetsége révén képes volna, igy müvei "egy autodidakta festőtalentum beteges vizióinak látszanak."

A HÉT, Bp. 1910. febr. 20.
XXI. évf. 8. sz. 127. lap.

Mészáros Dezsö festö.

Népszava.1924.X.MM.19. 9.l.

Ménáros Derső
Lestő

8 órai. Jiszág
1924 okt. 19. s. l.

Mészáros Dezső festő

Népszava XXXVIII.1910 febr.13.
37 sz. 7 lap.
A Müvészház harmadik kiállitása.
B-t.Bálint Aladár.

Nészáros Dezső festő

Népszava XXXVIII.1910 febr.13.
37 sz. 7 lap.
A Müvészház harmadik kiállitása.
B-t.Bálint Aladár.

Mészáros Dezső festő

Népszava XXXVIII.évf.1910
febr.13. 37 sz. 6 lap.

A Művészház harmadik kiállitá-
sa

MDK

Mészáros Dezső

Benedetti T., Róma, terr.

Női fej, br.

Ócsi, br.

11. M. Képzőm. kiáll. Mücs. 1968.

Mészáros Dezső

MDK

nolrán

Kisplanthái nerepetuek a

tárlaton.

Kovács Gyula: Stúdió 1958-68

Művészet, 1969. április - 3 lap.

Mészáros Dezső
szobrász

M.D.K

Méltatás.

Tölgyesi János: A Stúdió kiállítás szobrászati anyágáról
Művészet, 1969. január – 18 lap

M.D.K.

Mészáros Dezső

Huszka Jenőről készült szobrát bemutatja a lap, melyet julius 14.-én lepleztek le a balatonfüredi Tagore Sétányon.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1968. juli. 2o. 29. ~~lap/3/~~ sz. 31. lap

Mészáros Dezső
szobrász

M.D.Y.

„Márta" c. műve szerepel
a táblán.

Ujvári Béla: Állami képzőművészeti vásárlások...
Művészet, 1968. október - 25 lap.

4.

Mészáros Dezső

Bányán. (repr.)

Tíz fiatal szobrászművész kiállítása, Műcsarnok, X 196 . Kat. bev.: Ronyányi Márta. Bp. 196 .
26 l., ill.

19. l.

Mészáros Dezső, nobrán

L. Szanyi Péter

—: kú

8.

Népszabadság, Bp. 1981 márc. 6.

Mészáros Dezső, szobrászművész

Esztergom képzőművészete sok irányból összefutó eredőkből ~~eredt~~ táplálkozik, vállalva a befogadó, az ötvöző és a kisugárzó szerepkört. – Monumentális alkotásokkal gyarapodnak az utcák és terek, többek között Mészáros Dezső, Martsa István szobrával.

Wehner Tibor: Befogad, ötvöz, kisugárzik.
Népművelés, 1980. 1.

Mészáros Dezső

Kisplasztikákkal szerepel az alábbi tárlaton

Korán Gyula: Studió 1958-68

Művészet 1969 IV sz. 3 old.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

MDK

Mészáros Dezső, szobrász

Egy Rómában rendezett kiállításon mutatkozott be nagy sikerrel. A szegedi származású művész a Galéria d'arte il Camino nevű szerkokban állított ki.

—: Képzőművének Külföldön 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. jul. 7.

M.D.Y

Mészáros Dezső

Nobrán

Szobrászkollégájáról készített
szobrfejet állított ki.

Rovács Gyula: Stúdió 1958-68.
Művészet, 1969. április - 3 kap.

Mészáros Dezső szobrászművész

Szabadtéri szaborkiállítása a Mára-parkban aug. 20.-ig látható.

Szegedi Ünnepi Hetek, 1974.

Délmagyarország, (Szeged) 1974. júl. 19.

Mészáros Dezső szobrászművész.

a Mésa-parkban látható aug. 20.-ig a művész szabadtéri szobor-kiállítása,

Szegedi Ünnepi Hetek, 1974.

Délmagyarország /Szeged/, 1974. aug. 10.

Mészáros Dezső

„Fejek" (repr.)

A XVIII. Vásárhelyi Őszi Tárlat anyagából.

Tiszatáj, Szeged, 1941. nov. (?)

Mészáros Dezső

Munkácsy-díjas szobrászművész

30 alkotásának kiállítása nyílik a

visegrádi Salamon toronyban

Pestmegyei Hírlap 1971 október 3

4. old.

Mészáros Dezső
szobrász

Mészáros Dezső művét a kulturális kapcsolatok Intézetében, majd Szegeden, később Hódmezővásárhelyen mutatta be.

Akácz László: Mészáros Dezső kiállitása Visegrádon.
MÜVÉSZET, 1972. augusztus - 43. oldal

Mészáros Dezső
szobász

Mészáros Dezső Munkácsy díjas
szobászművész nyitotta meg
Szombathelyen Nemes Attiba
szobász kiállítását.

– Hirek
Művészet, 1972 december – 45 oktal

Mészáros Dezső:

A Munkácsy-díjas szobránművész zömmel olaszországi ösztöndíjas útján kérített alkotásait állította ki a Nódmezővásárhelyi Tornyai János múzeumban.

Magyar Hírlap 1971/74. 6. old

Mészáros Dezső
szegedi származású szobrászművész
alkotásaiból kiállítás nyílt tegnap
a szegedi képcsarnokban.

Magyar Hírlap 1971/46 Földi

Mészáros Dezső

Mérvány szobrai szerepeltek
a Szegedi Nyári Tárlaton

Magyar Nemzet · 1972 augusztus 23
4. old.

Németh Dezső, szobrász

Kiállít Keszthelyen.

Megemlítve: Ülő figura c. műve.

R. Gy.: Balatoni napári tárlat 4.

Népszabadság, Bp. 1972. aug. 19.

Mihályi Dezső
festőművész

Részt vett a Balatoni Nyári
Tárlaton

Kovács Gyula: Nyári tárlatok.
MŰVÉSZET, 1972. szeptember - 34. oldal

Mészáros Dezső
festőn

Részt vett a Szegedi Nyári
Tárlaton.

Kovács Gyula: Nyári tárlatok.
MŰVÉSZET, 1972.szeptember - 34.oldal

Mészáros Dezső szobrászművész
szabadtéri szoborkiállítása a
Móra-parkban aug. 20.-ig lát-
ható.

Szegedi Ünnepi Hetek 1974.
Délmagyarország/Szeged/1974. aug. 9.

MÉSZÁROS DEZSŐ, festő, szobrász, keramikus

1881-ben született. Autodidakta. Beutazta Tuniszt, Egyiptomot. Zanzibárt, Elő-Indiát. Több kiállitást rendezett, Bpesten, külföldön egyén, gyakran exotikus v. őstörténeti izü müveiből. Meghalt Miskolcon 1969-ben. Néhány műve a miskolci Múz-ban. A Müv. Lexikonban található M. D. /III. 303./ nem azonos vele. 245. old. 1. jegyz

KILIÁN ISTVÁN: Kis Dániel önéletrajzi naplója. /1784-1838/. 227. old.

A HERMAN OTTÓ MÚZEUM ÉVKÖNYVE. II. köt. 1970. Miskolc, 1971

Mészáros Dezső

Bemutatott művei: „Benedetti T. Róma", 1967, terrakotta, 36 cm; „Női fej", bronz, 40 cm; „Ösi", bronz, 32 cm.

Zala Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállítás, Budapest, 1968.

138

Mészáros Dezső, nobrán

fejek c. alkotás:

Repr.

–: A XVIII. Vásárhelyi Őszi Tárlat anyagából

Műmelléklet: VII.

TISZATÁJ. Szeged, 1971. november XXV/11.

Mészáros Dezső

A szegedi Horváth Mihály u.-i képtárban van kiállítva: „Figurák" c. műve. (említve)

Kompozíció '72

1972. aug. 9. TV. 17.55 |11| KGYné

Mészáros Dezső.

A vásárhelyi "őszi-tárlaton „Emberpár" c. kompozíciója szerepel. (ecsetre)

Palmer Zoltán: Hagyományt megújító realizmus.

Csongrád Megyei Hírlap, 1971. okt. 17.

Mészáros Dezső

a 18. Vásárhelyi Őszi Tárlaton
kőfaragásai szerepelnek.

a Vásárhelyi Őszi Tárlat.

1971. X. 17. 22.20 Petőfi /11/V.

Mészáros Dezső

a Vásárhelyi Őszi Tárlatra
szabrai szerepelnek.

Tandi Lajos: Őszi Tárlat Vásárhelyen.

Dél Magyarország, 1971. okt. 12.

Mészáros Dezső

Emberpár, vegy.

Vásárhely, őszi tárlat, Tornyai J. múz.
Hódmezővásárhely '71.

Mészáros Derső

Tejet, márv. 38x45x23
Háram figura, márv. 45x40x22

Vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai J. Múz.
Hódmezővásárhely '71.

Mészáros Dezső

Anya gyerekkel, márv. 95×25×15
Emberpár, mészkő, 135×30×20

Vásárhelyi őszi Tárlat, Tornyai J. Múz.
Hódmezővásárhely '71.

Mérnáros Dezső szobrász 1)

a felszabadulás 30. évfordulója alkalmából a magyar szobrászok kisplasztikai kiállítása Bratislavában megnyílt. Berceller Rezső (1912) és Mérnáros Dezső (1923) kivételével mindanyian fiatal alkotók és a budapesti Képzőművészeti Főiskola neveltje:

Bárkány Jenőné: Magyar szobrászok tárlata.

Új Szó, 1975. júl. 10.

Mézáros Dezső szobrász. 2.) Folytatás:

A felszabadulás 30. évfordulója alkalmából Bratislavában megnyílt a magyar szobrászok kisplasztikai kiállítása, melyen szerepelnek a művész alkotásai: álló, fekvő mozgásfigurái formák és arányok összhangját éreztetik.

Bárkány Jenőné: Magyar szobrászok tárlata.
Uj Szó, 1975. júl. 10.

kövek, totem-oszlop...
elvén megfogalmazva.

Mészáros Dezső

A tatai múzeumban 1976-ban volt Mészáros Dezső szobrászművész retrospektív kiállítása.

Wehner Tibor: Visszhangtalanul.
Művészet, 1979. május – 36 lap.

idézik, a modern plasztika ny

Méhárvos Dezső, szobrán

Plasztikát készített a XVII. ker.-i

Népkertbe.

Havas Ervin: Alkotók – szobrok – mecénások

7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. március 1.

Mészáros Dezső

Szegeden a Móra parkban 1974. aug-ban kiállítása volt.

Népszava, 1974. aug. 14. 102. évf. 189 sz. 5 p.

Alexandros Dezső szobrászművész
szabadtéri szoborkiállítása a
Móra-parkban aug. 20.-ig lát-
ható.

Szegedi Ünnepi Hetek, 1974.
Délmagyarország (Szeged), 1974. aug. 6.

Mészáros Dezső szobrászművész

Szabadtéri szoborkiállítása a Móra-parkban, aug. 20.-ig látható

Szegedi Ünnepi Hetek 1974.

Délmagyarország (Szeged) 1974. aug.

Mészáros Dezső szolvász

A Szegeden rendezett nyári tárlat mellet még két önálló kiállítást is láthattunk, Kokas Ignác és Mészáros Dezső kiállítását.

Nézőpont

1974. VIII. 2. 16.05 Kossuth, KGyné.

Mészáros Dezső szobrászművész

Altorjai István festőművész Szovjet-
unióbeli látogatásakor Trunzéban
találkozott Ulitz Béla freskójával és
Mészáros Dezső tervezte szökőkutak-
kal. (említve)

Kampis P.: Szovjet képzőművészek között.
Dunántúli Napló, 1974. szept. 29.

Mészáros Dezső

Szeged szülötte a művész.

Szegedről rajzottak ki.

Délmagyarország (Szeged), 1974. okt. 6.

Mészáros Dezső, szobrán

MÉSZÁROS DEZSŐ NYÍREGYHÁZI KRÚDY-SZOBRA

Mészáros Dezső : Krúdy- szo

Tiszatáj, Szeged, 1978. okt. XXXII/10

Mészáros Dezső

Omega sign.-val: "Két kiállitás" cimmel a MŰVÉSZHÁZ és a Könyves Kálmán-féle kiállitásról számol be a lap.
A MŰVÉSZHÁZ tárlatán szerepelnek: Börtsök Samu, Sas Ferenc, Rózsaffy Dezső, Mátray Vilmos, Lakatos Arthur, Zord Arnold, Kléh János, Fanta-Alkony István, Mészáros Dezső.
Szobrászok: Pongrác, Mester, Kara.
Mészáros Dezső, Kőváry Szilárd, Kléh János, Fanta-Alkony István művészekről egyazon véleményt nyilvánit a kritika: "Keresés, kapkodás, célnélküli botorkálás, megoldatlan problémákkal való küzködés jellemzi őket."

ÉLET, Bp. 1910. márc. 6. II. évf. 10.sz. 325. lap.

Mészáros Dezső

Figura márvány 60 cm

Vásárhelyi Tálat
M.N.G. 1974. Jul–Sept.

MDK

Mészáros Dezső

Kiállitási hir

Müvészet 1968 okt.p.26

Mészáros Dezső

kiállitott munkái:

Beethoven, portré (MNG tul.), bronz, 30 cm.

Apácsai Csere János, portré, gipsz, 82 cm.

Gruz lány, portré, gipsz, 45 cm.

Tiz fiatal szobrászmüvész kiállitása, Mücsarnok, x 1961. Kat. bev.: Rozványi Márta. Bp. 1961. 26 l., ill.

18. l.

3.

Mészáros Dezső

Kiállított művei:

Kapás lány, gipsz, 210 cm.
Női fej, --- , 45 cm.

Tíz fiatal szobrászművész kiállítása, Műcsarnok, [illegible] 196[illegible]. Kat. bev.: Rozványi Márta. Bp. 1961. 26 l., ill.

28.1.

MDK

Mészáros Dezső: Ősvirág, szinesrajz
Élet idegen planétán, szinesrajz
Ázsia, "
A háboru I-IV. "
Ázsia, "

Spirituális müvészek szöv.7.csoportkiáll.
Nemzeti Szalon 1944 ápr-máj.

mokri Mészáros Dezső MDK

Tájkompozició, olf.

Műcsarnok 1931 Művészcsoportok kiállitása

Ménáros Dezső

Hajót. Csavaró láng, bronz, 35 cm

Budapest Műcsarnok Kiállítása, 1957. Kat. nak. kisdéginé Kirimi Irén.

19

Mészáros Dezső, grafikák

MDK

Kiállítása nyílt meg nov. 26-án a római Magyar Akadémia kiállító-termében. 27 grafikát és 22 rajzot mutattak be.

— : Kulturális hírek

7.

Népszabadság, Bp. 1969. nov. 29.

Mészáros Dezső

szobrász

M.D.K.

Bronzmüve szerepel a tárlaton.

Bertalan: Nagyedszárad képekben szobrokban

Vasnépe, 1969. szept. 28

Mészáros Dezső szobrász

Kiállítása ma nyílt a
hódmezővásárhelyi Tornyai János
Múzeumban

Magyar Nemzet 1971 március 14
12. old.

Mészáros Dezső

Lenin mellszobor 1969
gipsz 88 cm

Lenin alakja a magyar
szobrászatban

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Mészáros Dezső

NÉPSZABADSÁG

Togliatti megyei könyvtárban.

1021

— Mészáros Dezső szobrászművé[sz]
alkotásaiból kiállítás nyílt a [M]
di képtárban.

Mészáros Dezső

Kitüntetése emlékére

Pestmegyei Hírlap 1970 május 21
4. old.

Mészáros Dezső

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

— **Mészáros Dezső szobrászművész** kiállítása pénteken délután fél 6-kor nyílik meg a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállítótermében (Bp. V. Dorottya utca 8.)

Mészáros Dezső, szobrász

1967-ben a Képzőmüv.Alap táblaképfejlesztésből 27 festményt, kisplasztikai vásárlásból 28 szobrot adott a Pécsi Modern Magyar Képtárnak. Mészáros két művel szerepel. 225.old

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története
Uj szerzemények I. 219.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1967. Pécs. 1968

Mészáros Dezső szobrász

A Kult. Kapcs. Intézetében

kiállítása nyílt

Magyar Nemzet 1970 XI. 29 12 old.

Mészáros Dezső
nobrán

14.D.V

„Macskics leány" s zobra
szerepel.

Vidos Zoltán, A Fiatal Kpzőmüvészek
Müvészet 1969 okt.19.lap

Mokry - Mészáros Dezső, festő

MÚZEUM

SZERKESZTI: ÉRI ISTVÁN

Idegen planéták Kecskeméten

Kecskeméten, a Magyar Naiv Művészek Múzeumában egy sereg olyan kép és szobor fogadja a látogatót, amelyeket iskolarendszerű művészeti tanulmányokat nem folytatott, „naiv" festők és szobrászok készítettek. E művek tárgya általában szorosan kötődik a mindennapok világához.

A kivételek: *Mokry-Mészáros* Dezső (1881—1970) korai alkotásai. Ez az iskolákhoz és irányzatokhoz nem tartozó, rokontalan művész ezt írta öregkori naplójában: *„A sejtek egyszerű világából, a képzelet korlátlan és határtalan szabadságával jött létre az Élet idegen planétán képsorozatom."* Pályájának kezdetén a sejtek mikroszkópikus világából merített ösztönzést festészetéhez, mert úgy érezte, hogy a sejtek formagazdagsága *„a legmegfelelőbb, hol a művészetet nem gátolja semmi akadály, vonalra, színre egyaránt száguldhatik kedve, ízlése, elképzelése szerint"*. Az 1905 és 1913 között festett sorozatának képeit — egyiküket képünkön is bemutatjuk — *elérhetetlen távolságokban keringő planéták, sohasem létezett állatok és emberek* népesítik be.

A sejtek gondosan megfigyelt világán kívül művészete legfőképpen a képzeletéből és gyermekkorának világából táplálkozott. A nagyvárosok forgatagában *„társtalanul, elhagyottan"* érezte magát.

Kora valóságában nem találta a helyét, magányos útkereső volt, elszigetelt ember. E helyzetéből menekült egy más világba képzeletének szabad szárnyalásával. S ez a világ a képekben kitárulkozó *sejtbeli és képzelt űrbeli* formáké volt. Képeit a harmadik dimenzió illúziója nélkül festette, figurái síkban jelennek meg, mint a művészetek kezdeti korszakában. Java részben stilizáló módon dolgozott, a gyermek játszi ösztönösségével, díszítő formákkal töltve ki a kép terét. Színei általában keveretlenek és nyers erejűek. Művészetének naiv jellege épp ebben az előadásmódban és technikában mutatkozik meg.

Bánszky Pál

Bánszky Pál

Élet és

Koppenhá
Lejrében „
lut" építet
életmód ta
A házfalak
tetőket fűb
ládok egy-k
nek ebben
vetlen tapa
hetik meg

A *Nagy S*
— és az ő
Alexandria
zadtól, a h
ban, Egyipt
Földközi-tenger legnagyobb kikötője, kereskedelmi, művelődési és tudományos központja, ahogyan egy kétezer évvel ezelőtti egyiptomi papirusz szövege mondja, „Az egész világ" volt. A történészek-régészek tudják, hogy az ókori Alexandria virágkorában lakosainak száma föltehetően meghaladta a félmilliót, s ezzel az akkori világ legnépesebb városa volt. A

ékkövekkel rakták ki...

A kereszténység térhódítása, a római birodalom széthullása, majd az arab hódítások nyomán Alexandria lehanyatlott. 1349-ben a várost földrengés pusztította el, s többi híres épületével együtt a palotának is nyoma veszett. Amikor Napóleon meghódította Alexandriát, a városnak mindössze 600, nyomorúságos kis kalyibákban élő la-

kikötőjét egykor vigyázó *110 méter magas világítótoronynak* a maradványai. Ez a torony (fárosz) másfél évezreden át több tíz km-es távolságból vezette be a hajókat Alexandria kikötőjébe, és egyike volt az antik világ „hét csodájá"-nak.

Jelentősebb kincsleletre a régészek nem számítanak, mert a várost a római zsoldosok kétezer évvel ez-

Mészáros Dezső, szobrok

Kodály-szobrot avattak Debrecenben

Pénteken *Debrecenben*, a zeneszerző nevét viselő szakközépiskola kollégiumának udvarán felavatták *Kodály Zoltán* mellszobrát, *Mészáros Dezső* szobrászművész alkotását.

Az ünnepségen *Keresztury Dezső* akadémikus mondott beszédet.

-: Kodály-szobrot avattak Debrecenben 8.

Népszabadság, Bp. 1978. dec. 9.

Mészáros Dezső szobrász

József Attila - műve lágy liraiság-
gal formált bronzportré. (emlétve)

Tandi Lajos: A költő arcai.

Kincskereső, 1975. ápr. 4.

Mészáros Dezső

Visegrádon az autóparkoló mellett parkban van Mészáros Dezsőnek modern szobrászkiállítva.

Bogár Iván: Visegrádi hívnek között
Tükör, 1975. okt 7 – 16 oldal.

MDK

Mészáros Dezső, nobrán

Kiállítása nyílt meg hegeden.

—: Kulturális hírek 7.

Népszabadság, Bp. 1971. febr. 16.

Mészáros Dezső szobrász

A Kult. Kapcs. Intézetében

Ciálnitása nyílt.

Magyar Hennek 1970 XI. 29

MK

Mészáros Dezső

szerepelt a kiállításon.

Szelesi Zoltán: Szegedi Országos Képzőművészeti Kiállitás.

Tiszatáj. 1964. szept.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1971 SEP 23

Mészáros Dezső szobrászművész

1021

Irodalmi est a Salamon-toronyban

Az országos múzeumi és műemléki hónap alkalmából tegnap este a Magyar Nemzeti Múzeum Mátyás király Múzeuma és a visegrádi Mátyás király Művelődési Ház rendezésében irodalmi estet rendeztek a Salamon-toronyban. Ausztria, NSZK, NDK, Svájc kortárs költőinek műveiből állította össze a műsort *Boldog Balázs* író, amelynek címe *Egy falat kenyér. Sellei Zoltán* előadóművész működött közre. A műsor után *Mészáros Dezső* szobrászművész kiállított szobrairól tartottak eszmecserét.

javuljon a termelés gazdaságossága. Ezzel általában mindenki egyetért. A gyakorlatban azonban már számos vitatott kérdés merült fel. Egy-egy ágazat egészének a gazdaságosság szempontjából való áttekintése és a teendők megfogalmazása központi feladat. Felmértük, milyen intézkedések szükségesek ágazatonként a jelenlegi helyzet javításához nemcsak a közeljövőben, hanem a IV. ötéves terv egész

MDK

Mészáros Dezső

Kiállitási kritika

Délmagyarország 1968 ápr.17.

MDK

Mészáros Dezső

Ady szobráról

Délmagyarország 1968 márc.19.

Budapest, 19

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR HÍRLAP

1968 JUL 15

Felavatták Huszka Jenő szobrát Balatonfüreden

1021

Huszka Jenő zeneszerző mellszobrát, *Mészáros Dezső* szobrászművész alkotását vasárnap ünnepélyesen leplezték le Balatonfüreden, a tóparti Tagore sétányon. Az ünnepségen *Szilvássy László*, a veszprémi zeneiskola igazgatója méltatta Huszka Jenő életművét. *Fazekas Lajos*, a balatonfüredi községi tanács vb-elnöke leplezte le és koszorúzta meg a szobrot. A csehszlovákiai magyar dolgozók kulturális szervezete, a Csemadok ipolysági delegációja nevében *Rozsnyó József* emlékezett meg Huszka Jenőről. Este a balatonfüredi SZOT Szanatórium díszterében emlékhangversenyt rendeztek Huszka Jenő legszebb műveiből.

jelentőséget tulajdonítanak [illegible]
minden vitás nemzetközi kérdés, így a
közel-keleti konfliktus tárgyalásos megol-
dásában is.

A tisztánlátást bizonyára elősegítette az
is, hogy *Gunnar Jarring* ENSZ-megbízott
svéd diplomata, és Riad külügyminiszter-
rel egy időben szintén Európában tartóz-
kodott. Riaddal és az izraeli külügymi-
niszterrel is találkozott, mielőtt Moszkvá-
ba utazott volna. (Jarring igaz ügyhöz

Mészáros Dezső

Szobrász

Munkácsy Mihály dijIII. fokozatát kapta 1966-ban

Kiosztották az idei irodalmi és müvészeti dijakat
Északma gyarország 1966. ápr. 1. 4.l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u.
Telefon: 188-296, 188-307

HÉTFŐI HÍREK

Ménárosdezső

1968 JUL 15

FELAVATTÁK HUSZKA JENŐ MELLSZOBRÁT. Vasárnap bensőséges ünnepségen leplezték le Balatonfüreden Mászáros Dezső szobrászművész alkotását, Huszka Jenő zeneszerző mellszobrát. A tóparti ünnepségen a veszprémi zeneiskola növendékei szólaltatták meg Huszka dalait.

a statisztika. A legutolsó te-
gyűjtött statisztikai adatok

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG

1968 JUL 16

Mészáros Dezső

IS HÍREK

1021

HUSZKA JENŐ zeneszerző mellszobrát — Mészáros Dezső szobrászművész alkotását — vasárnap avatták Balatonfüreden.

a

LS A TELE

KOSSUTH RÁDIÓ

Mészáros Dezső

Kerepel a Kepedi Nyár: Tárlaton

Pogány Ö. gábor: Nyár. Tárlat Kepedén

Tiszatáj 1965 XI. n. 858 old.

Mészáros Dezső, szobrai

MDK

Huszka Jenőről készült mellszobrát
felavatták Balatonfüreden.

— : Kulturális hírek

7.

Népszabadság, Bp. 1968. júl. 16.

Mészáros Dezső

műve.

Dutka Mária: Szobrok, Kisplasztikák az állami vásárlás kiállításán.

Magyar Hírek, 1967. VII. 20. 4. o.

Mészáros Dezső

kiállított nohai:

Bányán, (Várpalotai vájártanuló Iskolához) bronz, 220 cm.
Ligánylány, portré, bronz, 20 cm.
Gyuri, —"—, 52 cm.
Haját férülő, —"—, 25 cm.

Tis fiatal szobrászemberek kiállítása, Műcsarnok, 1961. Mat. bev.: Rozványi Márta. Bp. 1961. 26 l., ill.

18. l.

MDK

Mészáros Dezső

Kiállitási hir

Esti hirlap 1968 aug.13.

Ügyiratszám:

Ügyintézőnk:

Budapest, 196

ORSZÁGOS TE
BUDAPEST.
TEL

4081 66. FNYV. 9. t. (N)

Mészáros Dezső, nobrán

Szabadtéri nobor kiállítása volt Szegeden.

Tandi hajos: Kiállítások 88-90.

XXVIII
10.

TISZATÁJ, Szeged. 1974. október

Mészáros Dezső 1

Az esztergomi vár szabadtéri részlegén állitotta ki kőoszlopait, 1976-ban.

Magyar Hirlap 1976-166-6
Wagner: Esztergomi vártárlatok

Mészáros Dezső 2

Mészáros

Dezső szintén kiállította már az elmúlt év nyarán a Visegrádi vár előterében kőbálványait, amelyek a nagy forgalmú Duna-parti autósztrádáról akár menet közben is megtekinthetőek voltak.

Az újdonságot most éppen az új környezet, a műtárgy és a háttér megváltozott viszonya hozza. Az alkotások régi ismerője — sőt, merem feltételezni: még az alkotója — számára is érdekes, tanulságos élményt jelenthetett, amikor a történelmi keretben viszontláthatta őket. Először talán az ellentét az, ami a szemlélő számára szembetűnő. Mert a középkori hangulatban modern korunk jelenlétének felkiáltójeleiként hatnak az üveghasábok, prizmák fénytörései, a mértani alakzatok tükröződései, rejtett áramforrások színei és sugarai. Talán a homorú és domború tükrök torzításai, a rétegzett üveglapok önmagukat és a nézőt

Magyar Hirlap 1976-166-6

Wagner:Esztergomi vártárlatok

Mészáros Dezső 3

megsokszorozó játékai is szentségtörésnek tűnnek ebben a patinás áhítatban.

De ha jól megfigyeljük, a *Nike* szárnyas-glóriás szimmetriája témában, hangulatban egyaránt remekül illik az immár művészettörténeti szemléltetőtárgyként közismert gótikus rozetta „mérműves" dekorativitásához.

Magyar Hirlap 1976-166-6
Wagner:Esztergomi vártárlatok

Mészáros Dezső 4

Mészáros Dezső durván faragott kőoszlopai mintha édestestvérei lennének a középkori lépcsőkorlátok kőbábjainak. Amit érdemes megfigyelni itt, a romkertben, a bazilika előterében, az a nézőpont változása által okozott szemléleti hatás. A visegrádi útkanyarban robogó járműből nézhettünk le az útmenti pázsit zöld szőnyegére, amelyre rárajzolódtak a félkörbe rakott alakzatok. Itt, a dombtetőn, a szélborzolta fűszálak között szinte égre íródik a formák ritmusa és ezáltal sajátos monumentalitást nyer, amint körbe járják az érdeklődők.

Magyar Hirlap 1976-166-6
Wagner:Esztergomi vártárlatok

Mokry-Mészáros Dezső

Egyéni világmagyarázatot,
"naiv-filozófiát" hoz létre
egyes képein a művész.

Kerékgyártó István: A naiv művészet esztétikuma.
MÜVÉSZETm 1979. junius - 16.lap

Szalatnyai festői költészete

A 20. századi magyar művészet sokszínű palettáján Szalatnyay József festőművész sajátos helyet foglal el. A kitűnő grafikus és festő megszenvedte a 20. századot, különös érzékenységgel élte meg korának sűrű és tragikus eseményeit. Saját megfogalmazása szerint annak a nemzedéknek volt a tagja, amelynek **csupa újrakezdés volt az élete**. Soha, a legnehezebb körülmények között sem adta fel a harcot, mert a festészet megszállottjaként az volt a dolga, hogy a világ élményeiből vizuális költeményeket varázsoljon, mások örömére.

Szalatnyay József az első világháború éveiben, 1915-ben született Eperjesen. A felvidéki értelmiségi család a trianoni békediktátum után Budapestre költözött, ahol az édesapa a Pest-vidéki Rendőr Főkapitányságon helyettes főkapitányként kapott állást. Az ifjú Szalatnyay – akkor még Klauszer – József az elemi iskola után a budai cisztercita gimnáziumba került, ahol kitűnő tanárai, mentorai korán felismerték tehetségét és támogatták ambícióit. Művészeti tanulmányait Szőnyi István szabadiskolájában kezdte, még gimnazista diákként. 17 éves volt csupán, amikor egy kitűnő szénrajzot készített Derkovits Gyuláról, aki modellként dolgozott abban az időben Szőnyi iskolájában, hogy súlyos anyagi gondjain enyhítsen. Érettségi után egyenes út vezetett a Képzőművészeti Főiskolára, ahol Réti István osztályába került. Első két mesterétől – Szőnyitől és Rétitől – Nagybánya szellemiségét kapta örökül. Ez az útmutatás egy életre szólóan meghatározta művészi hitvallását. A művészi erkölcs megtartó erejéhez hozzájárult az is, hogy az anyai ágon távoli rokon Szinyei Merse Pál festőállványát örökölte Szinyei lányától, Rózsitól, aki maga is festő volt.

A sors azonban könyörtelenül közbeszólt. Az ígéretes pályán induló ifjú a főiskola elvégzése után két évig katonáskodott, majd Lyka Károly és Egry bíztatására a Vallás- és Közoktatási Minisztériumban vállalt állást, a művészeti osztály szakelőadója lett. A II. világháborúban frontszolgálatot teljesített, megsebesült, majd bujkálni kényszerült. A háború után visszakerült a minisztériumba, de rövidesen elbocsátották. 1948-tól a Képzőművészeti Főiskola esti szabadiskolájában tanított és a Főiskola könyvtárában dolgozott 1949-ig, amikor onnan is eltanácsolták. A művészeti életből való **kirekesztése**, sorozatos **meghurcolások** után rajztanítást vállalt. 1952-ben életébe jelentős fordulatot hozott a **Dénes Zsófiával** való megismerkedés. Ez a kapcsolat, majd a későbbi házasság érdeklődését fokozottan az irodalom felé fordította. Az írónő menedzsere lett, Dénes Zsófia pedig a múzsája, a modellje. Portréinak sorából kiemelkednek a feleségéről készített, megragadó erejű arcképek.

A Ráday Galériában rendezett tárlaton egy teljes ívet láthatunk Szalatnyay József pályakezdéséről. A lendületes indulást, az ifjú művész sokat ígérő tehetségét követhetjük nyomon a rajzokon, akvarelleken. Már korai munkáin is átsugárzik a mesterség tisztelete, szeretete és a fölényes rajztudás. Ennek szép példája a tárlaton szereplő, profilban ábrázolt fiatal lány portréja, melyet a 16 éves Szalatnyay József készített. Első mestere, Szőnyi István útmutatásait érezhetjük korai lapjairól, aki „A képzőművészet iskolája" című könyv Rajzról szóló fejezetét a következő gondolatokkal kezdte: „A rajzot minden képzőművészeti alkotás alapjának kell tekinteni. Függetlenül az alkalmazott technikától, minden műben jelen van. Egyetlen kor és egyetlen stílus sem nélkülözhette."

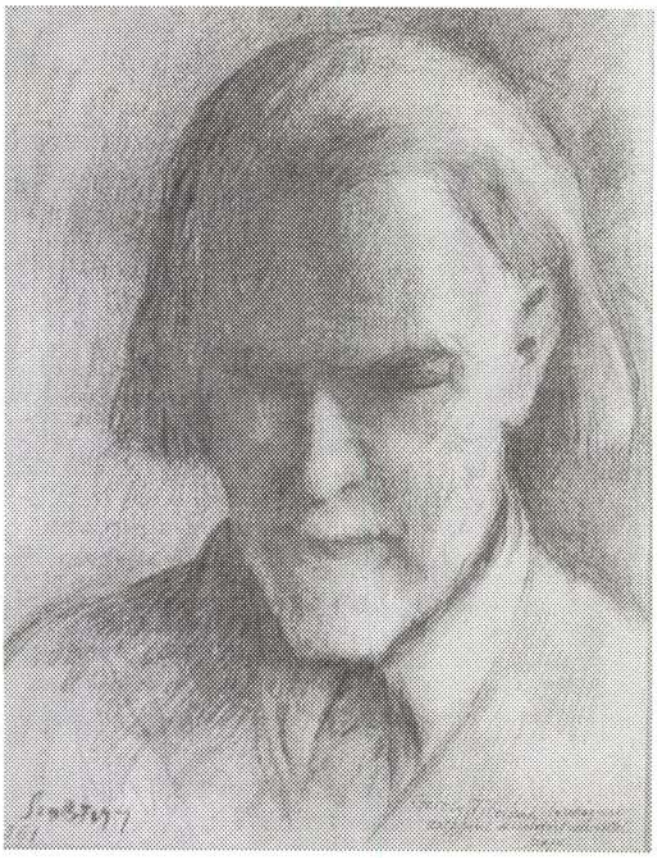

Szalatnyay József: Kodály Zoltán
Fotó: Pókos István

Szalatnyay művészete festői költészet. Akár tollal, ecsettel, szénnel, akvarellel vagy pasztellel készítette lényeglátó rajzait, a finom vonalak könnyed játékával ábrázolt modelljei átlényegülnek. A kiállításon szereplő tájképei – a balatoni táj atmoszferikus lapjai, vagy a külföldi útjain készített friss rajzi jegyzetek – is bizonyítják a megfigyelések elevenségét, a festői élmény ábrázolásának érzékenységét.

Portréiban a lélek apró rezdüléseit, a modellek sorsát, személyiségük lényegét rögzítette. Azt vallotta, hogy a portré olyan összegzése az élménysokaságnak, amely az ábrázolt személynek nemcsak a külső, hanem a belső jegyeit is megjeleníti, kiemeltve ami lényeges, és elhagyva, ami felesleges. A legismertebb és a legtöbbet reprodukált arckép a Kodály Zoltánról

Mészáros Dezső – Megalitok

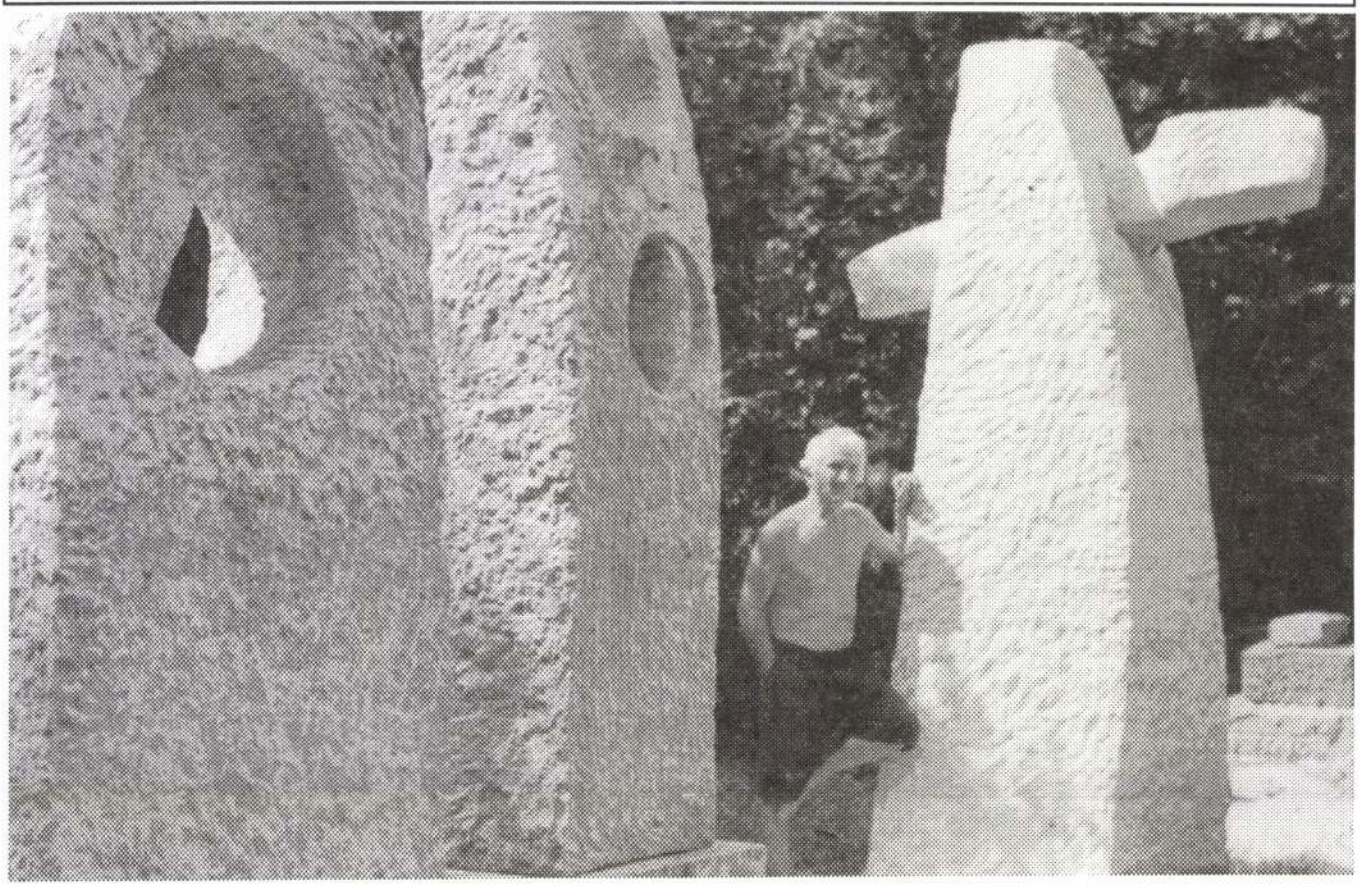

Mészáros Dezső: Megalitok

Mészáros Dezső elment: idézem folyóiratunk legutóbbi (jan.-febr.) számából a szerző (Baranyai Tibor) cikkét, amelyet védőbeszédnek és köszöntőnek szánt.

Megrendülten olvastam írását, mert ebből tudtam meg, hogy Dezső elhagyta múlt esztendőnk végén földi köreinket. Keresztnevén szólítom, mert barátom volt.

Találkozásunk emlékét régészeti naplómból idézem: Mészáros Dezsőék, Visegrád Szentgyörgypuszta. Megalitok. Elemi erővel hatott rám ez a szoborcsoport, azóta csak erősödött hatásuk. A XX. sz. végét jelentette számomra és az eljövendő XXI. századot. Amiről Medgyessy csak álmodott, itt megvalósult: a kő mozdulatlan, robusztus tömege, és ahogy ezt rejtett dinamikájuk feloldja: súlytalanná teszi.

Mozdulatlanok ezek a kőszálak és ugyanakkor szárnyalnak! Úgy érzem a művész legnagyobb alkotása, életműve egésze. Ő is, Dezső ezt érezhette, mert nem engedte megbontani, nem engedte, hogy szétszedjék. Egyben kívánta tartani, és Szegednek szánta! – Hiszen szegedi tanyavilág mélyéből jött: egyik nagyapját pandúrok verték vasba, mert betyár-embert rejtegetett – Így kezdődött barátságunk. –

Aztán avval folytatódott, hogy egy jó darabon elkísért az Áprily-völgyben, hogy megmutassa, hogyan lehet megrövidíteni az utat a Mogyoró-hegyre. Elbúcsúztunk, és egyedül folytattam utamat, amíg egy különös szikla utamat nem állta. Így vezetett barátom akaratlan a Rinó-barlang felfedezéséhez, és Mészáros Dezső művészetének gyökeréhez (barlang-szentély volt amit találtam.)

Remélem lesz, aki monográfia írására szánja magát; annak majd tovább mesélek. Zuhanásról, felépüléséről. Utolsó találkozásunkról: népes művész társaságot kisért, már megrokkant egészségével a barlanghoz.

Befejezésül utalva Baranyai cikkére (védőbeszéd és vádbeszéd is) – Dezső barátom elmeneteléről csak folyóiratunkból értesültem. Sic itur ad astra – Magyarországon!

Khoór Miklós
2004. február 4.

Mészáros Dezső

Az út kezdete és a vége. Az örök körforgás ciklusának állomása.

A célbaérkezett tudatos, az anyagi világ hívságairól lemondani tudó játékos elme, vagy a felelőtlen sültbolond tudatalatti üzenete. Az utóbbi nem vonatkoztatható Prokop mesterre. Ő az Örök üzenetét ragadta meg a Mindenségből:

Minél közelebb kerülünk önmagunk megismeréséhez annál közelebb kerülünk Istenhez.

Amikor a kórházból eljöttem a teliholdat két, fekete felhőből kinyúló, szürke kar ölelte át. Jel. Kapunyitás a másik oldalra. Sárga ezüst színek a mélykéken. A fehértollú sólyom utolsó repülése az anyagi világban véget ért.

Búcsúzóul még megkoportatott a szívem felett. Ott az igazság, a lélek a szív mélyén. Bizakodom. Van már, aki az Úr előtt mond imát nemzetemért.

Emlékszem egyszer a halál misztériumáról beszélve így felelt. Már tudom mit fogok csinálni ez után. – Kis csönd következett. – Én fogom festeni az alkonyt.

Aki felnéz az alkonyi égre minden este láthatja a csodát, a szakadatlan munkálkodást Isten dicsőségére. A Mester nem pihen.

Szinte Gábor

Rómába menni kell

Rómába újra és újra el kell menni. Vagy azért, mert még nem láttunk mindent, vagy azért, mert valamit újra látni szeretnénk, vagy azért, mert Rómában lenni jó.

Erezhető az idő folyama, körülvesz fentről, lentről, minden oldalról, elmerülve benne felismerjük önmagunk semmi-létét, és látni azt, hogy csupa hozzánk hasonló percnyi életekből áll össze az egész múlt, és ezekből a szikravillanásokból alakul ki a jövő is. Mindez egyszerre ösztönző és lehangoló, eredménye mindössze annyi, hogy ezt a tervezetlen, idő rakta halmazatot, ezt a rejtvényekkel teli hangyabolyt – ezt látni kell.

Sok Róma létezik egyszerre, egymáson keresztül-kasul szőve és omolva. Az antik Urbs, a milliós nagyváros megfoghatóan van jelen, láthatóak hatalmas épületei, utcái, terei, bérházai, palotái. A középkori Róma – a romok közé ékelt szegényes kisváros – kirajzolódik, akkoriban a Fórum megrongált, de kő kövön szilárdan álló építményeiből egybefüggő várat vakoltak össze a Frangipánok. A diadalívből szobafal lett, a császári domborművek kiálló részeire polcot szereltek és bundát akasztottak, a színházak nézőterét apró szobácskákkal töltötték meg. Az elzáródott csatornák, a folyóáradásokból visszamaradt mocsarakból támadó malária és pestis fogyasztotta a lakosságot. Ez a népvándorlás kora, Szent István és Szent László Rómája, a nedves, penészes, hideg szobáiban meghúzódó pápával, akkoriban Róma püspöke néven.

Majd a francia király elviszi őt udvari papnak Avignonba, a Vatikán kertjeiben farkasok üvöltenek. De felvirrad az újjászületés, a reneszánsz pápák újra nagy Rómáról álmodnak, és pénzeket szereznek az építkezésekhez, micsoda vállalkozás! Ezek a pápák földesurak, katonák, páncélban járnak, bankárokkal és mesteremberekkel tárgyalnak. De ágyúkat is öntetnek, földeket szereznek. Róma új arcot kap, tele a művészet kincseivel. Néró óriási palotáiból csak barlangok maradtak, benne groteszk, apró ötletek. Egy eltűnt nagyhatalom széljegyzetei. Ez is társasjáték: mit hagy ránk az idő?

A római mintára épülő nagy paloták sorban épülnek, vagyis a római múlt épségben maradt és megcsodált épületeit lerajzolják, felmérik, terveikben másolják, majd – a megbízó takarékosságának engedve – lebontják, és a faragott kövekből épül az új Róma. Nincs pénz kőfejtőből hozni az építőanyagot. A hat év alatt felépített remekmű, a Colosseum, 1460-tól 1750-ig kőfejtő. XIV.. Benedek pápa tiltotta meg a rom további bontását, „az ott kihullott mártírok vére" tiszteletére.

Rómát nem a vandálok rombolták le, mit ártottak a nyilak a római betonnak?

Ma sem lehet megkarcolni. Elégett az a kevés fa, amiből korlátok, tetőgerendák voltak, de ott állott a márvány, a gránit, az „öntött cementfal" szilárdan. Az építészek bontatták, csákánnyal és puskaporral. **Az antik kövek a reneszánsz és barokk minden épületében jelen vannak. Ez az „örök Róma".**

A barokk persze csodálatos. Csak Rómában lehet megérteni Bernini, Borromini nyomán, micsoda lelemény, tehetség, ötlet, humor gyűjtőneve a barokk.

Ezek után a XIX. század emelte épületeit. Az 1880-tól épülő Ludovisi, Parioli negyed villái sajátos külön világot alkotnak Román belül. A XX. század újabb változásokat hozott. Feltárták a Fórumot, új szellemű restaurálás indult nagy eredményekkel. Látunk egy kevés szecessziót és a Mussolini-épületeket, majd 1945 után az EUR-t, stadionokat, úthálózatot és a folytonos restaurálásokat, melyek újjávarázsolták a Pantheont és az egész barokk Rómát. De nem pusztán a kövek felületén, hanem mindent a pincétől a padlásig, az összes képet, freskót és szobrot a vízköpőkig és ajtókilincsekig. Gigászi teljesítmény! Alattuk, köztük megy a metró, vadul összemázolt kocsikkal, a bejáratot eltorlaszoló zugárus tömeggel, térdig érő szeméttel.

Róma egy percre sem áll meg. Él, viharosan, szélsőségesen, határait nem tisztelve. A turistatömegeket, a zarándokokat öntik az autóbuszok, repülők, vonatok, a forgalom többé nem kezelhető, a város egy dzsungel, önmagát sokszorozó életerejével küzd a létéért, rendeltetése az **örökkévalóság**, amitől fuldoklik. Ettől csodálatos.

* * *

Szinte Gábor a gondolat varázslója. A művészet és a történelem mestertanára, aki a titkos összefüggések ösvényeire csábít bennünket az útikönyvek banalitásai helyett. Varázspálcájának intésére a múlt árnyaiba élet költözik, az építőkövek és a műalkotások szólni kezdenek hozzánk. A kötet külön értékét jelentik.

Mészáros Dezső elment

Szentendrén áthaladó autósok már megszokhatták az egyik kanyarban lévő szoborparkot, ahol Mészáros Dezső Munkácsy-díjas szobrászművész huszonhét süttői kőből faragott nagyméretű szobra látható.

Még emlékezem arra a másik Szentendrén volt szoborparkra, ahol az elkészült és valahol az országban elhelyezett szobrok gipsz másolatai voltak kiállítva. Megdöbbentő volt a sok gyenge, sematikus, XIX. századi stílusban készült plasztika.

Esztergomban és Visegrádon láttam először Mészáros Dezső munkáit. Ugyanazt éreztem, amit Bálint Endre – Kassák barátja – a Párizsban is sikeres festőművész fejezett ki egy Mészároshoz írt levelében: „Nem hittem, hogy ilyen létezik itt Magyarországon és van olyan modern művész, akitől tanulnom lehet." Bálint Endre a költői szürrealista, aki francia nyelvű Bibliát illusztrált és saját szimbólumrendszert hozott létre, ha későn is, de megkapta azt az elismerést, amit a Kossuth-díj jelent. A másik nagy modern mester Barcsay Jenő így nyilatkozott Mészáros Dezső munkásságáról: „Egyedülálló amit csinál, páratlanul invenciózusak (ötletesek, eredetiek) a szobrai."

A szentendrei szoborpark fennállása óta, az elismerés mellett, a meg nem értés és a romboló gyűlölködés céltáblája is lett. Pedig nem a szobrokban van a hiba. Az oktatási rendszerünk felelős azért, hogy nem tudjuk megérteni azt, ami a művészetekben új, eredeti és előremutató. A Zsdanovi kultúrpolitika, a hasznosan dolgozó embert, a mosoly albumát, a hősi pózt, a páthoszt kívánta látni és láttatni. Azt a bizonyos eszmei mondanivalót, didaktikus módon, – az se baj ha XIX. századi stílusban – kívánták a művészek által létrehozatni. A század eleji avantgarde művei a múzeumok raktáraiba kerültek. Csak egy-két szerencsés művésznek sikerült emigrálnia és nyugaton világhírűvé válnia. (Chagall és Kandinszkij) Keleten csak széria portrékat gyártó kézműiparosokra volt szükség és hősi pózokra, már ami a köztéri szobrokat illeti.

1945 után nálunk is fölöslegessé váltak a modernek, az Európai Iskola, a szentendrei festők, Kassák és baráti köre, a magyar avantgarde még élő alkotói. De a Képzőművészeti Főiskolára a népből jött tehetséges fiatalokat vettek fel és a fiatalok tanultak és elindultak a rögös pályán. Voltak, akik jól tudtak alkalmazkodni a hivatalos művészetpolitikához, ezek a szobrászok rendszeresen kaptak megrendeléseket. Hiszen csak az állam maradt meg mecénásként széles Kelet-Európában. A becsületesebbek megpróbálták az irónia, a tudatos torzítás és a groteszk eszközeit használni. Kevesen voltak csak, akik önerőből egy új formanyelvet találtak.

Természetesen Mészáros Dezső szobrai sem előzmények nélkül valók. Nőalakjai az egyiptomi, görög és római szobrok tartását, emberi méltóságát hordozzák.

De az ázsiai és a Húsvét-sziget monumentális kőszobrai és Henry Moore univerzális jelképei is hatottak rá. Segítette a kortárs magyar festők színrelépése és bátorítása, Kassák, Barcsay, Bálint, Kornis, Leim és Fajó műveinek lassú térhódítása elismertetése.

Igaz, a vászon és a papír könnyebb, mint a kő. A kő nemcsak súlyos, drága is és nehéz, költséges szállítani. A kő mint jel, igaz, hogy időtálló, maradandó, de sokba kerül, igen sokba, rámegy egy egész emberélet.

Úgy látszik erre, mifelénk a „mesterré" válás csak a lehetetlen vállalása útján lehetséges. Mészáros 135 kőszobrot faragott, ebből 43 nagyméretű, 4-5 tonna súlyú. Amit szobrászatával keresett, azért újra követ vásárolt, mert a kifejezés szent kényszere ott bizsergett a kezében.

A véső és a kalapács, a munka amit nem rendelt meg mecénás, de amelynek elvégzését feladatának hitte. Pedig oly sok minden szólt ellene, de van egy társa, a költő Áprily Lajos leánya, aki hitt abban, hogy a kövek beszélni fognak, a feleség mindig mellette állt a szent elszántságú kőfaragónak. Mert egy világnak kellett

Mészáros Dezső rajza

megváltoznia, hogy a kőbe vésett „jeleknek" helyük legyen a Nap alatt a térben és az időben.

És a csoda megtörtént. A „jelek" ott állnak az út szélén, ott ahol oly sokan járunk, de még nem értjük, csak kevesen értjük őket. Meg kell tanulnunk, hogy mit mondanak a mívesen faragott kövek, egy európai magyar mester üzenetei.

– Ha vendégek jönnek e kis hazába a világ többi részéből, keletről vagy nyugatról, északról vagy délről, turisták vagy a művészetek barátai, nem kell sokat gondolkodni mit is mutassunk meg nekik. Mutassuk meg ezeket az emberi nyelveken beszélő köveket. A „jelek" olyanok mint a zene, erő, szépség és harmónia feszül bennük, olyanok mint azok a versek, amelyek minden nyelvre lefordíthatók. A „jelek" a tér költészetét, drámáját jelentik, mementói a huszadik század emberének. Nem sírkövek, az élet jelképei ezek a szobrok, – mutassuk meg őket a világnak, mi magyarok pedig vegyük tudomásul: van modern képzőművészetünk, ideje hogy megismerjük.

Mészáros Dezsőt 2003 december 20-án temették el a kisoroszi temetőbe. Ez az írás nem nekrológ, hanem védőbeszéd és köszöntő. Biztos vagyok benne, hogy a „jelek" megállnak az időben, mint az emberség monumentumai.

Baranyai Tibor

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 JUL 23
Vas Népe

Mészáros Dezső, szobrász

1021

VÖRÖSMARTY-PREMIER SZEGEDEN

Jóllehet másfél hónapot töltenek ki nyaranta Szegeden az Ünnepi Hetek eseményei, a kulturális, ipari, tudományos és sportrendezvények java azokra a napokra sűrűsödik, amikor fölharsannak a Dóm tér fanfárjai, megkezdődnek a szabadtéri játékok. A 16. szegedi fesztiválon egymást érik a képzőművészeti kiállítások, a Móra parkban Mészáros Dezső szobrait, a Közművelődési Palotában Melocco Miklós gipszplasztikáit, a képcsarnokban Kátai Mihály tűzzománcait, a Bartók művelődési központban Bódy Irén textiljeit láthatják az érdeklődők, nyílik a nyári tárlat, kitárta kapuit a 28. Szegedi Ipari Vásár, Újszegeden, az akadémia biológiai központjában javában tartanak a pedagógiai nyári egyetem előadásai. A szabadtéri játékokon pedig Vörösmarty klasszikus drámájának, a Czillei és a Hunyadiaknak premierjére a Budapesti Nemzeti Színház társulatának előadására foglalt helyet hatezer ember a hatalmas lelátón.

Harmadszor rendez a szegedi dómszínpadon Marton Endre. Még a felújítás éveiben dirigálta Kós Károly történelmi drámájának, a Budai Nagy Antalnak előkészületeit, a tavalyi Mózes és az idei Vörösmarty-mű társulatának budapesti kőszínházi előadásaiból lépett ki (Varga Mátyás grandiózus díszletépítményeiben) a hatalmas szabadtéri színpadra.

— Már a Mózessel jeleztük, miként képzeljük el a kőszínházi előadás átültetését — nyilatkozott a rendező. — A szellemi mondandón és a színészi játék koncepcióján természetesen nem változtatunk, minden más azonban új megfogalmazást kap. A Czillei és a Hunyadiakat Szegeden kétszázadszor játsszuk, mégis debütálunk, hiszen a tér sajátosságaihoz igazodva új játékteret építettünk, ahol az egymásba futó színpadok szimultán játéklehetőséget kínálnak, így szeretnénk érvényesíteni a darab belső lüktetését, dinamizmusát. A megjelenítés módja eredményezi tehát a Nemzetiétől eltérő, új előadást.

Sinkovits Imréék a hétvégi bemutatók után még július 27-én viszik színre Szegeden Vörösmarty drámáját, előtte azonban, július 26-án, már fölcsendülnek a dómszínpadon a János vitéz népszerű dallamai is.

N. I.
Fotó: L. Z.

Hunyadi Mátyás és Ágnes. Maróti Gábor—Váradi Hédi.

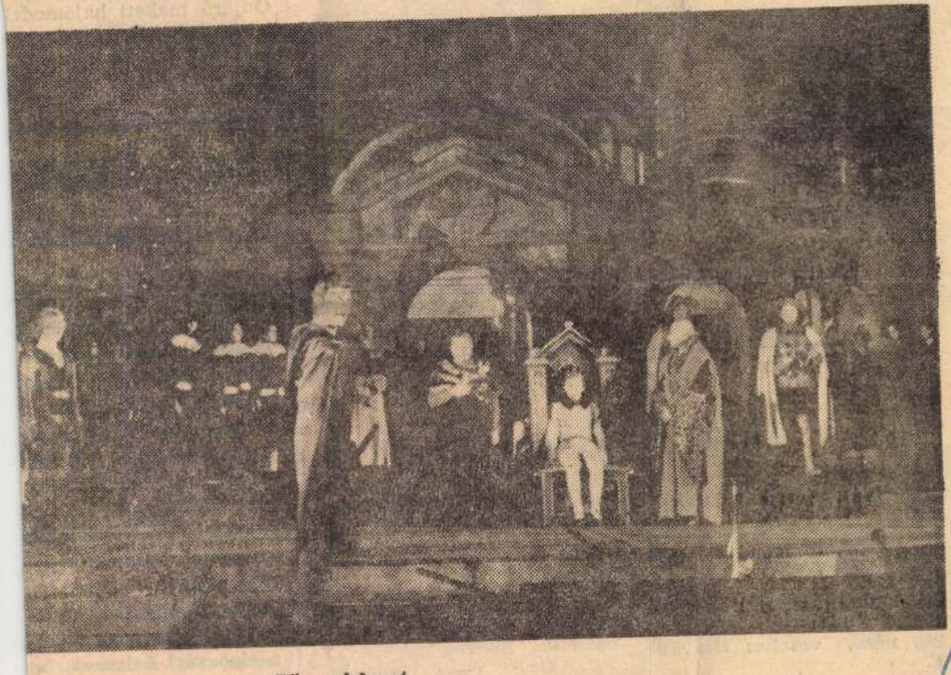

Tömegjelenet.

Két vasi érem az első két napon

A szombaton rajtoló országos modellező bajnokság vasárnap és hétfőn folytatódott. Az időjárás semmit sem változott, továbbra is hideg, szeles időben startoltak a különböző kategória versenyzői. A „depókban" ideges hangulat uralkodott a verseny alatt, ami érthető, hiszen a több órás küzdelmek, nagyo igénybe veszik a modellező idegeit. Öröm is akadt a va táborban, hiszen az első k napon két éremmel gazd godott a nem éppen éremsz igénybe veszik a modellező *hajók ifjúsági kategóriájáb a bükiLengyel, míg a fe nőtteknél az ölbői Eredi állhatott fel a dobogóra.*

Az ifjúsági korú Lengyel (Bük), vízrebocsátás előtt.

Eredics (Ölbő) éppen indítja vitorláshajóját.
V. Cs. felv

Eredmények, vitorláshaj ifjúsági DX kategória: Sarwajcz (Győr—Sopron), 3. Lengyel (Vas) 102, 4. Ka tár (Vas) 96, ... 6. Gec (Vas) 84. — *Vitorlások, D— kategória:* 1. Danku (Győ Sopron) 108 pont, — *DM k tegória:* 1. Vönöczky (Bar nya) 102, ... 3. Eredics (Va 96. — *Rádióirányítású hajó FRS—15 kategória:* 1. Vit (Budapest) 38. — *Rádióir nyítású elektromos megha tású sebességi kategória, 1—E: (17 induló):* 1. Sasvá (Somogy) 36 mp. — *Rádi irányítású robbanó mot meghajtású modellek, F 1— 2,5 kcm: (15 induló):* 1 .Á rahám (Győr—Sopron) 25. — *F 1—V 5 kcm (17 induló* 1. Sági (Pest m.). — *F 1— 15 kcm: (33 induló):* 1. Ber tók (Győr—Sopron) 22,8. — *F 3—V robbanómotoros navi gációs modellek:* 1. Bertó (Győr—Sopron) 139 pont. —*F 3—E:* 1. Fábián (Szabol m) 134 pont. — Vitorlás ha jók DX kategória: 1. Varg (Győr—Sopron m.) 100 p

Nyári TOTÓ Kupa

A Nyári TOTÓ Kupa dunántúli csoportjában vasárnap Tapolcán játszott a Kör. mendi FMTE labdarúgó-csapata.

Bauxitbányász — Körmendi FMTE 1:1 (1:1). — Tapolca, 200 néző, vezette: Horváth F.

KFMTE: Békei — Orbán, Borbély, Horváth, Nagy Z., Budai, Hegedüs, Szakály szároś, Magyar illetve C Nagy Z., Hegedüs.

★

Bükön a Fürdő K vasárnap két mérkőzés szottak. SZSE-Dózsa— 2:0 (1:0). — Góll Schweitzer, Leibinger Bük — Uraiújfalu 4:2 — Góllövők: Pék (2),

Mészáros Dezső

Magyar Nemzet 1970. XI. 28.

Mészáros Dezső szobrászművész kiállítása

a Kulturális Kapcsolatok Intézete bemutatótermében

Rövid időszak, mindössze egy év termését mutatta be *Mészáros* Dezső szobrászművész a *Kulturális Kapcsolatok Intézete* kiállítótermében. Alig harminc kisebb méretű kőfigurát, azokat, amelyekkel legutóbbi olaszországi útjáról hazatért. Kicsi ez a kiállítás, méreteit, s a bemutatott alkotói korszakot tekintve egyaránt. Hatását, élményét sem méretezték nagyobbra.

A szobrok nagy része carrarai márványból készült, zárt tömbjüket a rusztikusabb megmunkálás jellemzi. Ennek a kidolgozásnak a hatására a szobrok megőrizték a kő kemény, anyagszerűségét, s csak a feszülő, domborodó idomok felülete simul ki, mintha valamilyen belső erő, a márvány húsa, izma feszítené. Visszafogott, lényegre szorítkozó megmunkálás ez, hagyja érvényesülni a kompozíciót, megóv a felesleges részletezésektől. A figurák kompozíciója ugyancsak tiszteletben tartja az anyag, a márvány tulajdonságait: súlyosak, nyugodtak, összefogott tömböt alkotnak. Egy vagy két áttört forma kivételével, valamennyiüket a statikus, mármár frontális ábrázolás jellemzi: formájuk, kompozíciójuk többnyire szemből érvényesül. (A kiállítási teremben is a fal mellett sorakoznak.) A kő, az anyag tiszteletén, s a megmunkáláson kívül nem sok szól mellettük, visszatérő formák ismétlik önmagukat: a legömbölyített, váll közé húzódó fej, az erős, felhúzott vállak, a bábszerű sziluett. Fekvő figurái, a *Homokban heverő* variációi kísértetiesen idézik Henry Moore fekvő figuráinak súlyelosztását, földre könyöklését. Portréi között is felfedezhető ez a hatás, különösen a *Típus III.* éles profilú, madárfejében. Portréi mellett mégis több szól: lényegre szorítkozó megmunkáláson kívül az egyénítés, a típusalkotás. Egyszerre hordoznak ezek az arcok sajátosan egyéni vonásokat és általános tulajdonságokat, típusok, anélkül, hogy személyiségüket elvesztették volna. Ilyen a *Perui lány*, vagy a *Farnesi lány* potréja is.

Harminc figura között egyébként is sok az egy témára variált változat: a *Homokban heverő* négy változatban, a *Kuporgó* három, a *Didergő* két változatban fordul elő. Minden arra vall, hogy a bemutatott anyag stúdiumjellegű inkább, mintsem kész, befejezett kiállítási anyag. Arra alkalmas, hogy számot adjon egy év munkájáról, kísérletezéseiről. Egy ilyen rövid időszak termésből — még akkor is, ha Munkácsy-díjas művészről van szó — nehéz igazán jó kiállítást rendezni. S mert ez volt Mészáros Dezső első önálló kiállítása — egy kicsit úgy tetszik — elhamarkodott ötlet volt ezzel kezdeni.

(fekete)

Magyar Nemzet

...efonál

előre került. A vezető kapcsolt, az óriási hátsó kerekek megmozdultak, egyre sebesebben pörögtek, de csak követ és földet szórtak maguk mögé, nem tudtak fölkapaszkodni az alacsony falra.

Nemsokára ott állt a terepen dolgozó valamennyi munkás. Eljöttek a garázsépítők is, akik nem tartoznak a fővállalkozóhoz, az utcáról is beóvakodott néhány ráérő ember, inkább jó tanácsokkal, mint segítőkészséggel felszerelve. Vas emelőrudakat, félarasz vastag deszkapallókat, izmos fenyőgerendákat hoztak, s hozzálíttak, hogy fölemeljék a dömper megrekedt hátsó kerekeit. A vállalkozás azonban nem ígérkezett könnyűnek. A tíz-tizenöt ember testsúlya és testi ereje az emelő közbeiktatásával is kevésnek bizonyult ahhoz, hogy a soktonnás járművet kiemelje a kátyúból. Hol az egyik kerék emelkedett magasabbra és a másik süppedt mélyebbre, hol fordítva, de a dömper helyzete nem változott.

— Viktor Marguliesz kéne ide — gondoltam, mert rejtélyes módon eszembe jutott Katajev „Hajrá"-jának lángoló-lobogó építésvezetője, aki effajta helyzetekben pillanatok alatt kitalált valami lángeszű megoldást.

Azok odalenn csakhamar ...jöttek arra, hogy kézi erővel ...tudják a dömpert ki-

Másfél n...

A gazdasági reform tap...
Hogyan kés...

A Szovjetunióban szinte minden gyárban, vállalatnál kettős gonddal készítik el a most befejeződő ötéves terv mérlegét. Hiszen ebben az időszakban *vezették be a Szovjetunióban is a gazdaságirányítás új rendszerét,* most kell megállapítani, *mennyire hasznos* ez a módszer. Az eredmények önmagukért beszélnek. De nem elég globálisan, a Szovjetunió valamennyi ipari üzemére vonatkozóan megállapítani, hogy mennyivel volt hasznosabb a termelés, mennyivel magasabb a munka termelékenysége a gazdaságirányítás új módszereivel, mint azelőtt, sokkal plasztikusabbá válik a kép, ha *egy gyáron,* egy termelő egységen mutatjuk ezt be. Mégpedig egy olyan gyáron, amely nagyon fontos közszükségleti cikket készít a szovjet piac számára. E tekintetben talán a leghasznosabb, ha a *leningrádi Bolsevicska nőikabátgyár gazdasági eredményeit* helyezzük mikroszkóp alá. Ez a gyár ugyanis *évenként másfél millió leányt és asszonyt ruház fel* őszi-tavaszi és télikabáttal, és ennek a gyárnak az elmúlt öt esztendőben elért átalakulása nagyon is kézenfekvően mutatja, mit lehet elérni a gazdasági reform segítségével, az okos és célszerű átszervezéssel.

Amint A. *Kraszovszkaja,* a Bolsevicska gyár igazgatónője mondotta: a gazdaságirányítás

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

TANÁCSOK LAPJA

1973 NOV 16

Mészáros Dezső szobrán

1021

Avatóünnepség Sóstón

November 2-án délután avatta fel Sóstón Krúdy Gyula bronz mellszobrát — Mészáros Dezső szobrászművész alkotását — a Nyiregyháza Városi Tanács vb művelődésügyi osztálya, valamint a Krúdy Gyula Gimnázium és Szakközépiskola az író születésének 95. és halálának 40. évfordulója alkalmából. Az avatóünnepségen megjelent Krúdy Ilona, özv. Votisky Gézáné, az író testvére, a városi párt- tanácsi és művelődésügyi szervek képviselői, számos tanár és diák.

Az ünnepi beszédet dr. Ördögh János, a Nyiregyháza Városi Tanács elnökhelyettes mondotta. Bejelentette többek közt, hogy a hidegstrand előtti részt emlékparkká kívánják fejleszteni, ahova a város, illetve a megye nagyjainak szobrát fogják elhelyezni. Krúdy Gyula szobra az első, amely a parkban helyet kapott.

Az író munkásságáról dr. Katona Béla, a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola docense, Krúdy-kutató beszélt. Hangsúlyozta, hogy Krúdy Gyula szülővárosában szerzett ifjúkori élményei meghatározó jelentőségűek voltak írói munkájára. Nyíregyházát mindig szűkebb hazájának vallotta.

Az ünnepi esemény a Móricz Zsigmond színházban zárult, ahol a Krúdy Gimnázium irodalmi színpada és kamarakórusa adott műsort.

B. A.

Az ügyészi s

ülések társadalmi és politikai
tőségét, a tanácsüléseken
részvételt már két évtizede
szeressé tettük. A részvételt
ban objektíve befolyásolja az
szség létszámhelyzete, egyéb
yú munkaterhe. Az ügyészség
helyén kívüli tanácsüléseken
gyészi részvételre csak kivé-
en, akkor kerülhet sor, ha a
renden lényeges törvényes-
kérdés szerepel.

AZ ÜGYÉSZI ÉS TANÁCSI SZERVEK együttmű-
sének az új jogi szabályozás-
is megerősített formái mel-
fontos szerep jut a gyakorlati
kakapcsolatoknak. Az együtt-
ödés gyakorlata az új szabá-
snak megfelelően szükség-
ien átértékelésre került. Az
szi szervek részére adott elvi
mutatásainkban különösen
súlyt kaptak a munkakap-
itok szükségessége, az együtt-
ödés arányai, figyelemmel a
ső" és *„belső"* felügyelet vi-
yára, a lényegi különbsé-
e.

ldigi tapasztalataink alapján
állapítható, túl vagyunk a
nakeresésen; a kialakult és
akulásban lévő munkakap-
atok jelenlegi állapotukban —
különösen továbbfejlesztve, el-
yítve — megfelelően szolgál-
az államigazgatási tevékeny-
feletti *„külső"* és *„belső"* tör-
yességi felügyelet együttmű-
ését.

továbbiakban — a teljesség
yé nélkül — érdemes szót ej-
még néhány jelentősebb kap-
ati formáról:

a tanácsok és a végrehajtó
ttságok üléseinek napirend-
tartalmazó éves *„Tájékoz-*
" ismerete lehetővé teszi az
észségeknek a tervkészítést, a
ics-, illetve a vb-üléseken
részvétel betervezését;

a vb-titkár megváltozott jog-
sára, felügyeleti jogkörére te-
ettel igen fontos az ügyészi és

tanác
szakm
A Né
csána
kai el
az ügy
illetőe
mazza
hogy
és a
szelle
leteik
seik é
szabá

Em
felügy
szerv
terüle
—
—
mint
—
ügyel
sége.

SÉGI
megn
nácsr
növel
közpo
delke
bontá
köréb
zás t
a he
fonto

Pél
bályo
országá
emelt
nek
mány
delet
kiado
nyess
ügyés
sokak
tős e
jogall
nyoss
A leg
szabá
zás é
jának

A
térbe

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1974 JUL - 7

NÉPSZABADSÁG
Budapest

Mészáros Dezső szobrászművész

Két hét múlva nyílnak meg a szegedi szabadtéri játékok

Ma kezdődik az ünnepi hetek eseménysorozata

Tizenhatodik éve öltözik nyaranként ünneplőbe a Tisza-parti nagyvárosunk, Szeged, hogy belés külföldi turisták tízezreit fogadja a szabadtéri játékok előadásaival, képzőművészeti kiállításokkal, hangversenyekkel, szórakoztató látványossággal, sportversenyekkel.

A két hét múlva, július 20-án kezdődő szabadtéri játékokon az idén tizenöt előadást tartanak a Dóm téren. A játékok felújítása óta eltelt 15 év alatt több mint egymillió-kétszázezer néző tekintette meg a különféle produkciókat. Az idei program iránt is nagy az előzetes érdeklődés: hatvanezernél több jegyet elővételben már eddig megvásároltak.

Az eseménysorozatra felújították, újrafestették a nézőtér széksorait, a hangosítás javítására újrendszerű keverőasztalt állítottak munkába, átvizsgálták a fényszórókat. Csaknem teljesen elkészültek már az elsőnek bemutatásra kerülő darabok díszletei. A jövő héten helyszíni próbákkal kezdik meg a felkészülést a művészek a nyitóelőadásra. Vörösmarty *Czillei és a Hunyadiak* című drámájának bemutatójára (két további előadása július 21-én és 27-én lesz).

A szabadtéri játékok további programja: július 26-án tartják a *János vitéz* premierjét (utána még 28-án, augusztus 2-án és 10-én játsszák), Csajkovszkij *A hattyúk tava* című balettjét a belorusz Állami Akadémiai Nagyszínház balettegyüttese augusztus 3-án és 4-én mutatja be, Puccini *Turandotja* augusztus 11-én és 19-én kerül színre, s végül a Magyar Állami Népi Együttes *Táncra, muzsikára* című műsorát augusztus 15-én, 18-án és 20-án adja elő.

Az ünnepi hetek időszakában a szabadtéri játékok előadásain kívül mintegy ötven más kulturális és szórakoztató program várja a város vendégeit. Ezeknek az eseményeknek sora ma *Melocco Miklós* szobrászművész kiállításának megnyitásával kezdődik. Másnap, hétfőn az idei első nyilvános *orgonahangversenyt* rendezik a fogadalmi templomban *Lehotka Gábor* közreműködésével, a jövő héten kezdődik a *szakszervezeti népitánc-együttesek* első szegedi országos minősítő versenye is: tizennégy művészeti csoport mutatkozik be a szegedi Nemzeti Színház, illetve az úszegedi liget szabadtéri színpadán, a találkozó gálaestjén.

Július 20-ig megnyílik *Mészáros Dezső* szabadtéri szoborkiállítása, *Bódi Irén* iparművész, kékfestő munkáinak bemutatója, *Kátay Mihály* festőművész tárlata is. Július 16-án megnyitja kapuit a TIT *pedagógiai nyári egyetem* és a *szegedi ipari vásár és kiállítás*. Könnyűzenei műsorok, sportversenyek egészítik ki az események sorát.

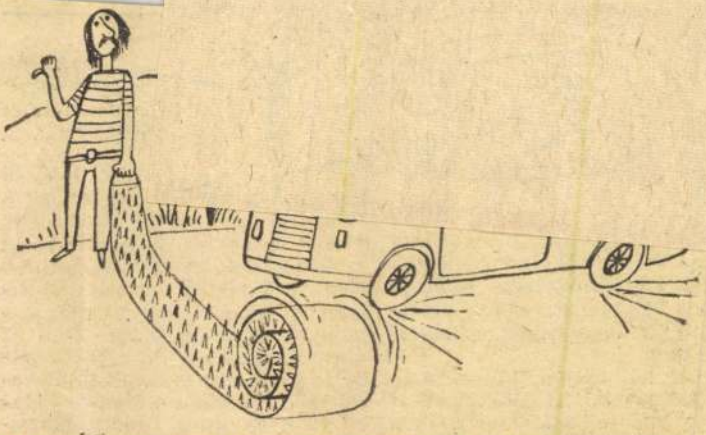

MAGNÓVAL FELSZERELT MENTŐÖV FULDOKLÓKNAK

NYARALÓRA REJTETT BEJÁRAT LÁTOGATÓK ELLEN

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DEC 5

Magyar Nemzet

Daily News

1021

PHOTO MTI — É. KELETI

Im Budapester József Attila-Theater wurde am Nachmittag des 2. Dezember eine Büste des großen ungarischen Dichters Attila József enthüllt. Die Büste ist ein Werk des Bildhauers Dezső Mészáros (u. B.). Eine Gedenkansprache zu Ehren Attila Józsefs richtete aus diesem feierlichen Anlaß der Literaturhistoriker Miklós Szabolcsi an die Versammelten.

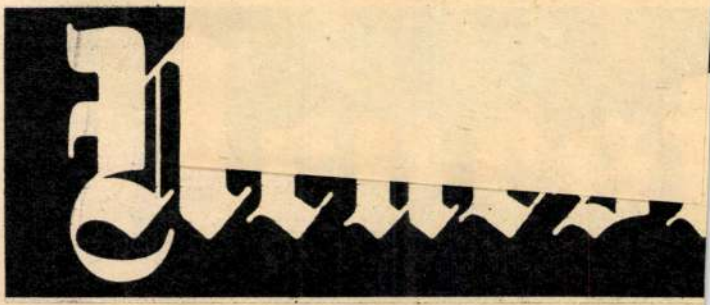

der Presseagentur MTI
BUDAPEST

ZWEI UNTERRED
LE DUC THO–KISS

Steht endgültige Vereinbaru

Paris, 4. Dez. (MTI) — Nach einer neuntägigen Un-

Tho und Kissinger hätten in einer Atm

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726

DAILY NEWS
1973 OKT 21.

Dezső Mészáros
1021

Photo Jolán Gajzágó

On stones, amid stones

Talking to Dezső Mészáros

He was born in 1922 at Szeged. He studied at Budapest's Art Academy under András Beck, Zsigmond Kisfaludy Stróbl and Pál Pátzay. He has exhibited at national shows since 1952. His works were also exhibited at Paris, Bologna, Naples, Milan, Moscow, Berlin. He had an independent exhibition at Rome. Public squares in Budapest, Komló, Ózd, Nagyatád, Szeged, Leányfalu, Balatonföldvár, Balatonfüred, Kiskőrös and Eger are graced by his works. He has been awarded a Munkácsy Prize.

Walking with the artist in a street of Buda is quite an experience because he keeps making remarks about stones and natural features. He is keenly alive to the way lights are distributed over an object, the way an outline shows up starkly against the background. He keeps commenting on anything made of stone around him—hill-shapes, corners of houses, and so on.

Amid conversation on objects he sees around him, it is not difficult to get him to talk about his views on art, or his own career.

He says: "It is no chance occurrence that I started to work in stone, because it suits both my spiritual and physical makeup. I like to fight, attack material however resistent, give life to seemingly lifeless blocks. A good statue is the outcome of a fight with material, mastery over its texture."

The realization that he should become a sculptor took some time, of course. To begin with the beginning, Father Mészáros, with the help of his son, was one day applying plaster to the hearth in their house at Szeged-Alsóváros. Some mud was spared, and the child began to mould it—and lo! it turned into the head of a woman living in the neighbourhood. The first work was folloved by others, and soon the young lad, taking up study of one or other trade in succession, was exhibiting at Szeged's Móra Ferenc Museum.

In 1947, Dezső Mészáros was admitted to the Derkovits College in Budapest. And, in the next year, he became a student of the Art Academy. Although rejected at first, artists Károly Koffán and János Kmetty were instrumental in getting the young man into the Academy, seeing his talent.

After graduating from the Academy, he did a number of portraits and, for a time, he was described as a portraitist. Not without reason —to point to the portrait of Beethoven, in bronze, now in the National Gallery, just for one. This was followed by a number of statues, almost a dozen, erected in public squares. He says in this connection: "In fact, standing statues were the second stage after the portraits. I discovered for myself the beauty and plastic purity of elongated figures—including the "Lance-bearer," and "Water-watcher," which visitors to my studio in Máglya-köz can still see. They are very close to my heart."

Then came exhibitions at home, in Berlin, Paris, and Moscow, more statues for public squares in Sárospatak, Pécs, Baja.

Then there came the finding of his real personality as an artist—"for which I had to visit Greece and then Rome. In Greece, I discovered the riches of massive idols, while working on Italian marbles I realized that I can make some similarly fine and massive statues. In 1969, I carved 30 figures in the garden of the Hungarian Academy in Rome — understanding in the process why I had visited so frequently the studio of Ferenc Medgyessy, whom I consider to have been the greatest Hungarian sculptor, the beauty of simple and pure forms in his and some other Hungarian sculptors' works. I have been working on the strength of my realization in Rome: to look for the spirit of stone, and to uncover forms which I see as the most simple and pure."

On seeing his statues, one realizes the kinds of experiments he is carrying on to get away from the usual, to find inherent planes, to evolve new approaches. He is truly a master working in three dimensions.

The 30 stone figures which formed the material of the first independent exhibition of his works at home was warmly welcomed both by press reviewers and the art-loving public. He has "arrived", and has no more need to search for a new style. He has realized his tasks, and as a committed man he has undertaken to carry them out fully.

Recently, he has increased the scale of his figures, augmenting the forms he has found earlier. This requires a lot of stone—which is no light consideration, as among other things it costs a lot of money.

Mészáros feels Hungarian sculptors must be inspired by the realities amid which they live, and of which they must express the sifted and matured artistic contents, without following any fashionable foreign trends.

Dezső Mészáros is preparing for a new independent exhibition, at which he will display the not inconsiderable number of 80 statues, including portraits and statues made for public squares.

László Akácz
in "Művészet"

taapáti fließt das erste Öl.

n the pipe at Pusztaapáti

New strik... SW Hungary

Following partial exhaustion of the oil-wells drilled in Zala County, southwest Hungary, beginning 1937, early in 1973 prospecting work for as-yet-untapped oil reservoirs was crowned with success. It was good news for Hungary's energy-consuming industries which have drawn heavily on central-south Hungarian oil sources in recent years, that in the Zala fields fresh oil was struck at Pusztaapáti, at the depth of 2,661 metres. Under a new method applied at Zala, carbon dioxide is pumped into the wells and the resulting siphon effect presses the oil to the surface

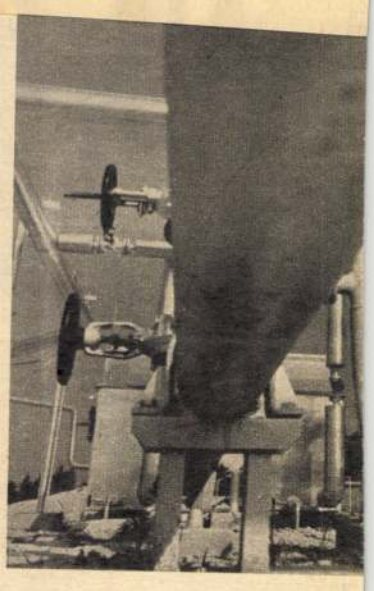

4. Some 80-100 cubic metres o oil storage tank station at B

4. Täglich werden 80—100 Ku lager Nr. 9 in Budafa geliefe

SPORTS

CYCLING: Mexico City — Danish cyclist Niels Fredborg broke a world record Friday at the Olympic velodrome, officials said. He pedalled the 500 meter distance, from a flying start, in the record time 0.27:50. The previous record for that event 0.27:85, was set here on Oct. 21. 1967 by Pierre Trentin of France, officials said.

ICE HOCKEY: Wembley/ England — London Lions came from behind Friday night and beat Austrian Internationals 5-4 in the first major international Ice Hockey match seen in Britain for 13 years.

Period scores in the evenly balanced game watched by a near sell-out 5,000 crowd at Wembley pool were 1-2, 4-4, 5-4. Austrian goal minder Fritz Prohaska had a brilliant game and there was plenty of excitement as the mainly Canadian London Lions squad fought for the winner after the visitors had most of the advantage in the opening two periods. The winning goal came with a brilliant solo effort of Nelson Pyatt. He raced virtually the length of the rink to score after 6:12 of the final

past Janet Newberry, US, 6-0, 6-1 while Miss. Melville had a rough time winning over Miss. Schallau 6-4, 5-7, 7-5.

CHESS: Manila — International grandmaster Ljubomir Ljubojevic of Yugoslavia beat Florine Gheorghiu of Rumania in one match of the first Philippine International Chess Tournament Friday.

Grandmaster Miguel Najdorf of Argentina drew his game against Svetozar Gligorich of Yugoslavia in 40 moves while international master Rodolfo Tan Cardoso and national master Edgar de Castro, both of the Philippines, drew their match in 17 moves.

AGREEMENT: Tokyo — Japan and the GDR here agreeded to promote athletic exchanges between the two countries. The agreement was signed by representatives of the Japan Amateur Sports Association and a visiting GDR delegation led by Manfred Ewald, chairman of the GDR Sports Federation.

Under the agreement, both countries will exchange athletes and hold athletic meetings.

The agreement also calls for exchanges of information on government or local organizations activities for promotion of sports among youths.

RACE: Belgrade — Britain's Roger Clark won Friday nights 5,000 metre "Liberation of Belgrade" race round the streets of the capital with a time of 15 minutes 10.2 seconds. Stanislav Hoffmann of Czechoslovakia was second in 15:12.0, and Juris Aleksashin of the Soviet Union third in 15:12.2.

alloting

The voting is a contest between the two major parties —the ruling Socialist Party and the opposition People's Party. Socialist Party spokesmen were confident their party would capture the post of Land Governor of Upper Austria, a traditional People's Party stronghold. In Vienna, the Socialists were believed to retain a clear majority.

s UK offer

Saigon, US,

Saigon, Oct. 20 (MTI) — The US and the Saigon governments have embarked on a course of new military adventures, Colonel Vo Dong Giang, deputy leader of the South Vietnamese PRG's

Zhivkov ends

Prague, Oct. 20 (MTI) — Todor Zhivkov, the Bulgarian President and Communist Party leader, left for home Saturday after a 24-hour unofficial visit to Prague during which the attended the opening of a Bulgarian national exhibition here.

A communiqué issued at the end of the talks between Zhivkov and Czechoslovak Party leader Gustav Husak said that the two leaders discussed in detail relations between their countries and current international issues. The communiqué added

Nixon y on tape

Democrat may list

Washington, Oct. 20 (AP) — President Nixon has reluctantly yielded ground in his unusual battle to withhold the Watergate tapes but not enough to avoid a head-on collision with special prosecutor Archibald Cox.

In a statement issued at the White House Friday night, Nixon said he had agreed to let Democratic senator John C. Stennis of Mississippi listen to the tapes to verify the accuracy of a presidential summary of their contents.

Nixon said he personally would prepare the summary

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

1971 DEC 21

Szabad Föld

Mészáros Dezső szobrászművész

1021

A kertben jár az ősz

Pár percre a Dunától, a kisoroszi rév melletti völgyben az utóbbi évtizedben valóságos művésztelep alakult ki. Ott vert tanyát még a harmincas évek végén *Áprily Lajos*.

A brassói mesteremberek ivadéka gyermekkorát Parajdon, a havasok alján elterülő székely faluban töltötte, s mindig oda vágyott vissza. A budapesti lapszerkesztő és gimnáziumi tanár visegrádi bolyongása közben fedezte fel a Nagyvillámdülő völgyét. Vonzotta a hegyvidéki táj, a fehér nyírfák, a zúgó fenyves, mindenekelőtt a csend. A modern érzékenységű, nyugtalan idegzetű költő úgy érezte: itt nyugalomra talál, hogy meglelte gyermekkora világát. Eljött ide, hogy egyedül legyen kedves madaraival, fáival, a hegyoldalak vadvirágaival.

Áprily nyomdokait kerestük. Azt a helyet, ahol gyönyörű verseit írta, a híres négysorosokat. Áll a ház a nyírfák és örökzöld lombok között. Őrzi a költő emlékét. Novemberi nap aranyozza be a teraszt, ahol beszélgetünk. Itt üldögélt a költő. Ezen az asztalon írta verseit, itt öntötte végleges formába az erdei sétákon kigondolt sorokat. Itt vannak a sokat megénekelt nyírfák, kettő már kipusztult belőlük, de korhadó törzsük még megvan. Az első még akkor száradt ki, amikor a költő közöttük lépegetett a kertben. A *Kiszáradt nyírfa* című versében így örökítette meg a pusztuló fát:

Hervatagon áll. Mi pusztíthatta el?
Lombos nyírfársain cinkék zenélnek.
Nem bírta talán konok fagyát
a télnek?
Hadd álljon itt. Maradjon arra jel:
itt holtak s élők testközelben élnek.

— Gomba támadta meg — mondja a költő lánya, *Mészáros Dezső* szobrászművész felesége. — Édesapánk még nem sejtette, de a szakértő szerint az elkorhadt fákat betegség pusztította el. Mégse bántjuk, mert itt minden, még a múló fák is reá emlékeztetnek. Papa szeretett itt élni — mutat körül. — Minden szülőföldjére emlékeztette őt. A sohasem felejtett kedves gyermekkorának zengő táját vélte itt felfedezni, s róla dalolt akkor is, amikor a visegrádi hegyekről, csorgó patakról és a gyönyörű völgyről írt. Hangok, színek és fények világában élt.

Az asszony dióval kínál. Azokról a fákról valók, amelyeket még a költő ültetett. Ülünk a teraszon és mélázunk a tájban. Ősz van, s átzúgnak rajtam Áprily verssorai:

Jelentem a völgyemből, emberek:
szitál a ködből a hűvös permeteg,
remeg a szirmahulló rózsasor,
borzong a nyír s a mogyoróbokor.
Halkul a megmaradt madárvilág,
de hangoskodnak fenn a vadlibák,
s hol szőlőt nevel a napsugár,
éjjel falánk vaddisznócsorda jár.
Október. Itt a nagy halotti tor,
a völgy, mint ősszáni táj, komor.

Autó szalad a völgyben, s ide hallatszik a dunabogdányi kőfejtők robbantása. Amikor a költő ideköltözött, még csendesség honolt a vidéken. Ő tudott a madarak, a fák, a szellők, a fellegek, az egek nyelvén beszélni. Nagyon meghitt viszonyban volt a természettel.

Költő lépteit keresem a zörgő avarban. Csak emlékeivel találkozom. Ahogyan jövök el, a keskeny úttól jobbra, a fák között emlékoszlopot pillantok meg. Egyszerű terméskőből rakták, s rajta márványtáblán a következő Áprily-vers betűit vésték fel tisztelői:

Szentgyörgypuszta. Lenn patak,
fenn mező.
Itt minden hiúságtól elvonultam.
Mind ritkábban szól hozzám a jövő
s mind édesebben énekel a múlt.

A költő már hat éve halott. Ránk hagyta a táj szeretetét és verseit, amelyeket összegyűjtött kötetben, a *Megnőtt a csend* címmel jelentetett meg a Szépirodalmi Könykiadó.

Gali Sándor

Csak Pesten virágozhat a tehetség?

Az egyik legrokonszenvesebb magyar labdarúgó (sok évig tartó élvonalbeli szereplés és „kispadozás" után) végre bekerült a nemzeti válogatott első csapatába. Nagyon rossz meccsen, igazán szerencsétlen körülmények között debütált, s ha netán oka is volna a vereségnek — mégsem okolható. Az öreg újonc sportszerűségből és labdarúgásból már mindenképpen kitűnőre vizsgázott.

Rapp Imre, a Pécsi MSC kapusa harminchat évesen jutott el odáig, hogy a válogatott kapujába állhatott. A sportoláshoz egyáltalán nem fiatal, már nem lehet azt mondani, hogy nyitva áll előtte a labdarúgás korlátlan lehetőségeinek kapuja. Érthetően szomorú is emiatt. Nyilatkozik a sportújságnak, elmondja, mennyire igazságtalan vele a sors, pedig . . .

Igen, a sorsot okolja, no meg a rossz szemléletet. Ő nem önmagában — tudásában, lelkesedésében és egyáltalán a hozzáállásában — látja a hibát, mert érzése szerint megtett minden tőle telhetőt, hogy már korábban is a legjobbak közé kerülhessen. De a sportembernek, ha vidéki — mondja — ez édeskevés.

Mert Rapp Imre a saját bőrén tapasztalta, hogy vidékről (még az olyan nagy városból is, mint Pécs), milyen kínkeserves a „befutás". Éppen ezért levonja a

ZÁRSZÁMADÁS ELŐTT

A besnyői Sallai Tsz-ben Lőwinger Mihály főállattenyésztő az üzemág anyagi ügyeiről hetenként beszámol Sulyok Istvánné főkönyvelőnek. Az állattartás

Szigorú tél jön?

Gór Mihály vándoriparos, akivel a herkályi határban ta-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 JUL 13

Daily News

Dezső Mészáros

1021

FOTO MTI — J. GAJZÁGÓ

Eine Freiluftausstellung der Schöpfungen des ungarischen Bildhauers Dezső Mészáros wird am 14. Juli in seiner Geburtsstadt Szeged eröffnet. U. B. zeigt das Freiluftstudio des Künstlers in Visegrád. Dezső Mészáros — desöfteren ausgezeichnet — hat bereits in zahlreichen europäischen Städten, u. a. in Moskau, Berlin, Paris und Rom ausgestellt, seine Werke sind auf den Plätzen und in den Parks von Budapest und Szeged sowie in zahlreichen Museen des Landes zu sehen.

te Nachrichten

DAILY NEWS

Samstag, 13. 7. 1974
8. Jahrgang, Nr. 162 2 Ft

Vor diplomatischen Beziehungen DDR-USA

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Mészáros Dezső
FILM SZINHÁZ MUZSIKA

1968 VII 20

Szerkesztőségi óra

Szoboravatás

1021

A magyar operett klasszikusa, Huszka Jenő szobrot kapott a balatonfüredi Tagore-sétányon. A szobrot — Mészáros Dezső alkotását — július 14-én délelőtt leplezték le ünnepélyes keretek között. Szilvássy László méltatta Huszka Jenő életművét. Este a SZOT-szanatóriumban magas színvonalú hangverseny volt, melyen *Zentay Anna*, *Vadas Kiss László*, *Kemenes Sarolta*, *Mits Klára* és a veszprémi Lyra zenekar működött közre. A szoboravató ünnepségen részt vett a komponista özvegye, sok barátja és tisztelője. Képünkön: Fazekas Lajos balatonfüredi vb-elnök felavatja a szobrot.

ház MUZSIKA

GINA LOLLOBRIGIDA akit a TV nézői az utóbbi időben többször láthattak a képernyőn. Kívánságukra közöljük legújabb fényképét

pal stb. élt.

A szobrászok közül az esztétikai mérce maga munkássága éri el, akiről a harmincas évek faragó tehetsége, hogy egyik éjszaka elkészítette lai házi feladatát. Homa János népdalokat énel sen mesélő ember volt. Ez a szemlélet vezette megfaragta 1848 centenáriuma alkalmával készí a kardot rántó „legkisebb fiú" levágja a sárkár meztetésként ott hagyja a hetedik koronás fe között talán legjelentősebb az 1937-ben készíte szoborkompozíció. A természetet jelképező fa alapzat összeszűkülő végében helyezte el a tar

Mokry-Mészáros Dezső

Élet idegen planétán

Kerékgyártó István: A naiv müvészet esztétikuma.
MÜVÉSZET, 1979/6. - 16.oldal / 1.kép/

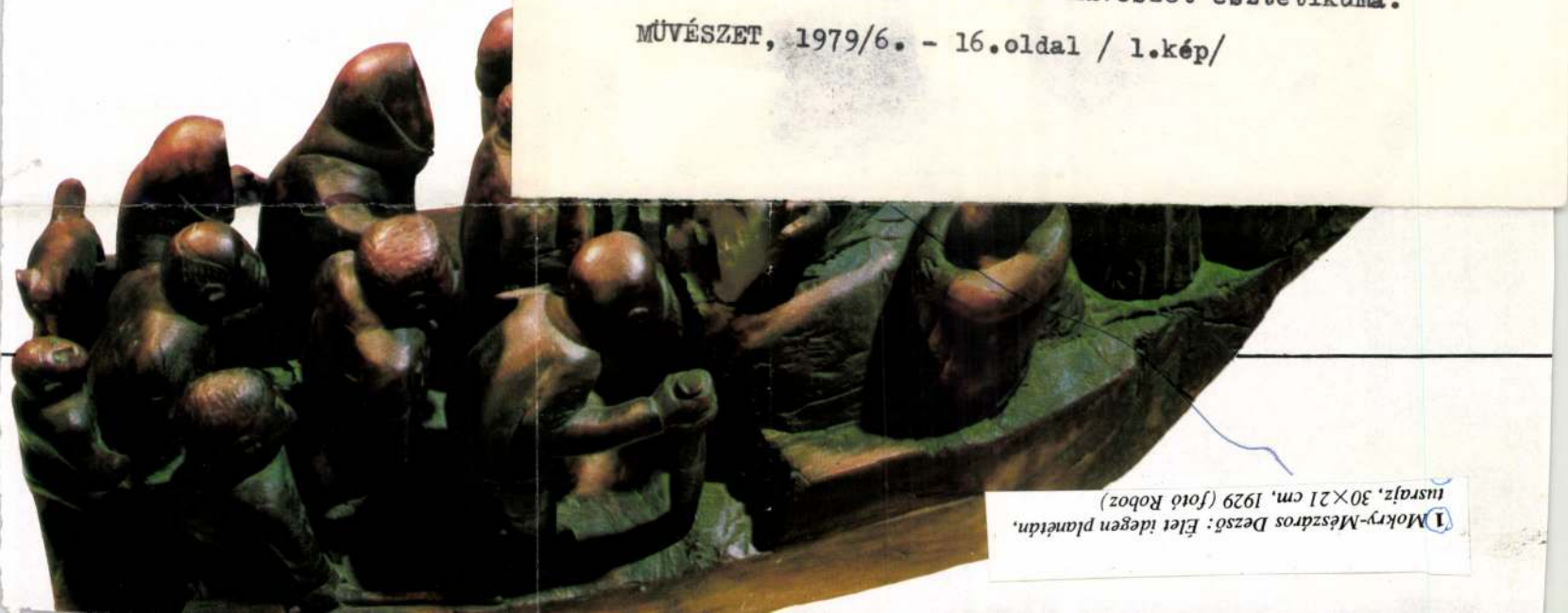

1 Mokry-Mészáros Dezső: Élet idegen planétán, tusrajz, 30×21 cm, 1929 (foto Robot)

MAISON DE LA FRANCE

a Francia Idegenforgalmi Hivatal
és a Mission 2000 en France
tisztelettel meghívja Önt

LÁTVÁNY-SHOW -val egybekötött

sajtótájékoztatójára,

melyen bemutatjuk a 2000. év tiszteletére rendezendő
franciaországi programokat
(képzőművészet, építészet, divat, tánc, zene, tudomány...)

és **francia finomságok kóstolójára.**

1999. október 25. FASHION CAFÉ, 17h
(Budapest, Andrássy út 36. Tel.: 311 80 60)

Tervezőművészek:
Gyulai Natália
Herweth Mónika
Kontur Réka
Mészáros Dóra
Molnár Mária Virág
Rományi Nóra
Varga Viktória
Művészeti vezető: Sárváry Katalin divattervező

Kérjük, jelezze részvételi szándékát a
2 667 823 tel/fax számon október 15-ig!

MAISON DE LA FRANCE 1052 Budapest, Kristóf tér 6.

• Ez a meghívó 1 személy belépésére jogosít •

Mészáros Dóra

2000 en france

MEGHÍVÓ

Mokry-Mészáros Dezső

Répei általában sikszerűek, szinei
keveretlenek és nyers erejűek, mint
a naiv alkotóké. Kompoziciói-
ban, főként a 30-as, 40 es években
a népművészetben szokásos sztereo-
típiákkal élt.

Bánszky Pál: A naiv müvészet határai.

MÜVÉSZET, 1979. junius - 10.lap.

Mokry-Mészáros Dezső

Mokry-Mészáros Dezső művészetét
nem egyértelműen illeti meg a „naiv"
jelző. Művészete ösztöneiből és az
egyszerűek világából táplálkozott.

Bánszky Pál: A naiv művészet határai.
MŰVÉSZET, 1979. junius - 10.lap.

Mokry-Mészáros Dezső

Miltatás.

Bánszky Pál: A naiv művészet határai.
MŰVÉSZET, 1979. junius - 10.lap

Mészáros E. János

nobrin, ötvös

szül. 1897.

Nyitrán él.

Nemesvári 91. l

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1971 FEB 2
DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

Mészáros Edit festőművész kamarakiállítása

1021

Szokatlan helyen, a Béke Étterem emeletén nyílt meg szombaton Mészáros Edit festőművész kamarakiállítása. A Dunavidéki Vendéglátó Vállalat által rendezett tárlatot Ujváry Béla művészettörténész nyitotta meg.

A kiállított képek közül néhányat a Dunaújvárosi Képzőművészek Őszi Tárlatáról már ismerünk, s bár Mészáros Edit ezúttal új művekkel is jelentkezett, a képek nagy része régebbi alkotásai közül való. A művésznőtől megszokott élénk színek — talán azért, mert túlságosan sok kép a zsúfoltság benyomását kelti — nem érvényesülnek kellőképpen, de ebben közrejátszik a meglehetősen gyenge világítás is. Legsikerültebb alkotásai véleményünk szerint az erőteljes kontúrokkal megfestett csendéletek, amelyeket a kék szín ural, s amelyeken a meleg színek élénk ritmusa is a rendezettségre való törekvést jelzi. A szuggesztív tekintetű bajuszos férfiportrék színei lágyabbak, s bár ezeket az alkotásokat is bizonyos szigorúság jellemzi, stílusban mégis közelebb állnak a színeiben összehangolt, realisztikusabb ám sivárabb, embernélküli kisvárosi udvarokhoz, házakhoz, mint az előbb említett csendéletek erőteljes rendjéhez. Sajnálatos, de tény, hogy a meglehetősen gyér és alkalmi tárlatlátogató közönség a kiállítás láttán joggal érezhet némi egyhangúságot, aminek valószínű oka, hogy a falakon látható jobb, izgalmasabb, vagy éppen vitatható képek között néhány kifejezetten gyengébben sikerült alkotás is helyet kapott.

kö
tel
ro
ter
vá
és
ler
let
ter

A kézilabda terembajnokságban

Szoros mérkőzések, nagy izgalmak

Továbbra is a papírforma érvényes

A terembajnokság harmadik fordulójában is telt ház volt. Délelőtt és délután is mintegy 150—150 néző izgulta végig a mérkőzéseket. A nap meglepetését a D. Kohász II férfi csapatának jó teljesítménye okozta. Vura, Szabó Kristóf és társaik, a teenagerek hangorkánjától bíztatva alaposan megszorították felnőtt kubtársaikat.

Női eredmények:

„A" csoport:

Gimnázium—D. Papír 20:1 (11:0)

Legjobb dobók: Juhász (6), Gácsi (4), Szabó, Józsa (3—3)

ITSK—Szakközép 10:10 (4:4)

Legjobb dobók: Németh, Fejes (3—3), Kiss (2) illetve Mayer (5), Valentovics, Vida (2—2)

„B" csoport:

D. Vendéglátók II—Betonelemgyár 21:11 (8:4)

Legjobb dobók: Kosztolánszki (7), Kovács (5), Burikné (4) illetve Hegedüs (6), Szűcs Gáspár M. (2)

D. Vendéglátók I.—D. Építők 17:11 (9:4)

Legjobb dobók: Aszlajov (6), Vajdáné (4), Lanos (3) illetve Pócsai (4), Vácziné (4).

D. Kohász I.—D. Kohász II. 26:5 (11:5)

Legjobb dobók: Erdei (7), Kecskeméti (5), Varga K., Németh (3—3) Sonyák (2) illetve Kiss, Kováts (2—2).

A mérkőzés úgy indult, hogy meglepetés születik, ugyanis a tartalékok kezdtek jobban és a 7—8. percben már 4:2-re vezettek is. Ekkor azonban magukhoz tértek a „felnőttek" és a továbbiakban már jobban játszottak.

Férfiak

„A" csoport:

Gimnázium—ITSK 26:24 (13:11)

Legjobb dobók: Zselyi (10), Szekeres, Biczó (5—5) illetve Tóth B. (6), Márffy (5), Sulák (4), Németh, Holéczer, Végh (3—3).

1021

Dunaújvárosi képzőművészek

Mészáros Edit

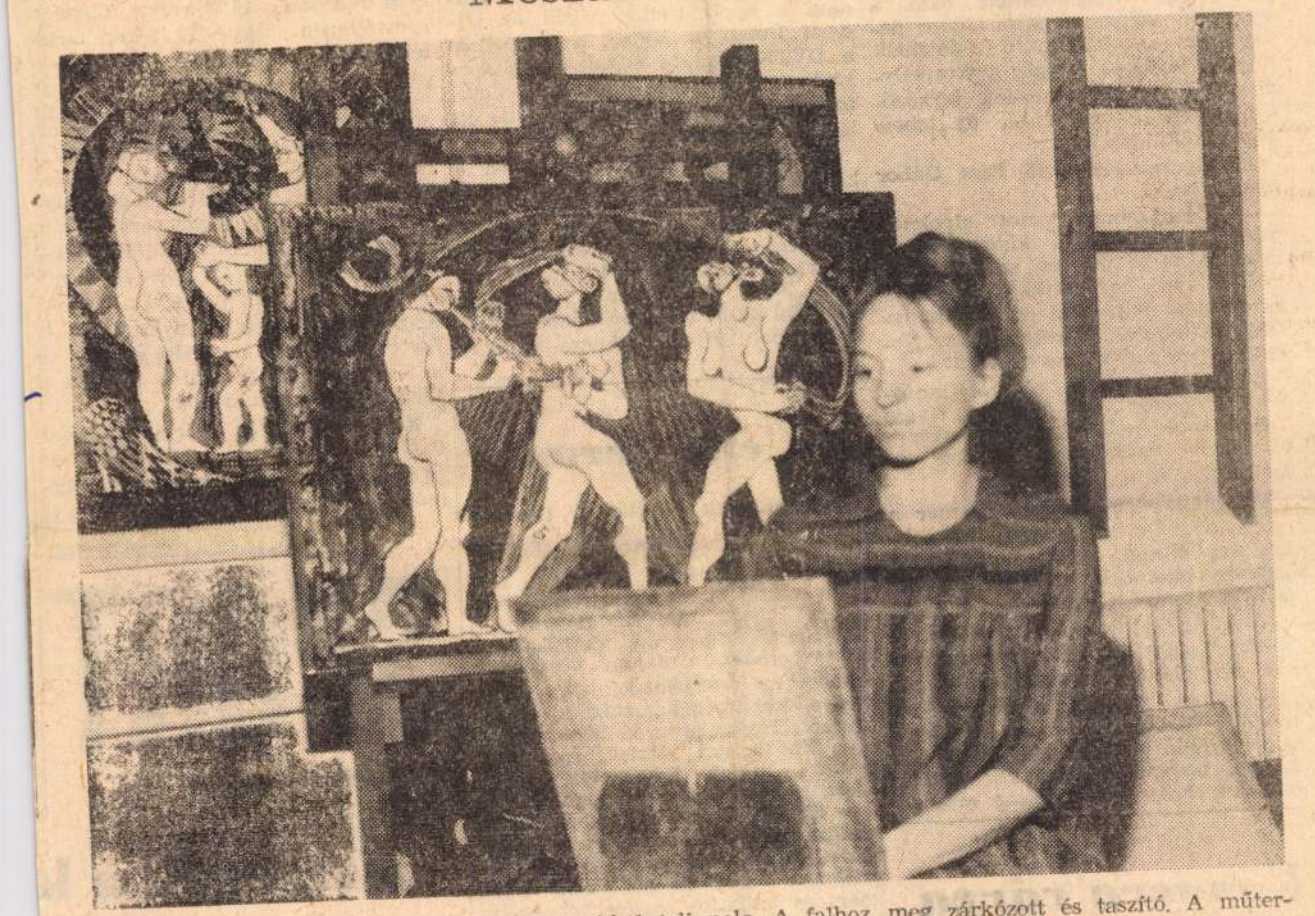

Sokáig váratott magára ez a bemutatás. A Szórád Márton úti műteremlakások egyike sötét ablakával, bezárt ajtajával találgatásokra, felelet nélküli kérdésekre adott alkalmat. Vajon ki lehet a műterem tulajdonos, milyen művész? Az őszi tárlaton kiállító dunaújvárosi művészek között találkozhatunk a tulajdonossal; Mészáros Edit festőművésznővel. Másfél éve kapta a műtermet, de alig néhány hetet töltött azóta a városban.

A műterembe lépve, az ember első dolga az, hogy vigyázzon, ne mozduljon és ne lépjen sehová. Mintha kép- és színeső hullt volna. Telítve a padló festményekkel, vázlatokkal, szénrajzokkal, pasztelekkel. A falakon is körbe-körbe képek. Ezt a képhegemóniát nem is nagyon bontja meg más, csak az alkovban egy heverő, intarziás szekreter, a sarokban könyvekkel teli polc. A falhoz támasztott mandolin és gitár arra vár, hogy motívumként vászonra kerüljön. Ebben a műteremben nem lehet egy dologra figyelni. Vibrálás tölt be mindent, a földre szórt rengeteg képből áradó színektől. Lila, zölddel. Lila narancssárgával. Lila kékkel. Lila lilával. És mintegy kontrasztként, csöndes mozdulatlansággal előttük ül alkotójuk, Mészáros Edit festőművésznő. A befejezetlen mondatok, elharapott szavak, készülődő, félúton megszakadt mosoly, megrebbenő tekintet riadt, szinte úgy tűnik, hogy mindentől félő embert mutatnak. Talán, ha el tudná rejteni a kezeit, ha nem árulkodnának vékony, de energikus ujjai, kemény kézfogása, valóban csak a félénkség impresszióját keltené. Pillanatonként változik az arca, hol olyan, mint egy lágy vonású madonna, aztán meg zárkózott és taszító. A műtermét két oldalról művészkollégái lakják, a falak a legkisebb zajt, hangokat átengedik. Megrebben a legkisebb neszre, zavarja a külvilág.

— Művész-telepen a legjobb, akkor érzem magam a legjobban, ha dolgozom, mindentől és mindenkitől függetlenül.

Dunaújvárost ő választotta, minden kényszer nélkül. A vasművet még nem látta, hallotta csak, hogy nagyszerű és csodálatos. Az óváros, a régi hangulatot idéző házak, az alkonyati város, az öböl, a kikötő, a Duna, ami számára vonzóvá, széppé teszik Dunaújvárost. Mégis, miért csak vendég itt, miért nem talált itt otthont? Sokáig késő feleletből alakul a válasz. Talán több türelemmel kellett volna kivárni, míg rendeződik életének anyagi oldala, míg, mintahogy a többi művész, ő is megkapja a támogatást a műtermen kívül, a várostól. Talán többet kellett volna önmagának is tennie azért, ha itt akar élni, gyökeret verni. Érzékeny, elhúzódó természete, nélkülözi talán a realitást is.

Az őszi kiállítás bizonyítja, és a *legutóbbi* elhatározása is az, hogy most már itt marad. Hisszük, hogy Mészáros Edit Dunaújvárosban otthonra talál. És városunk gazdagabb lesz egy nagyon tehetséges fiatal festőművésszel.

S. E.

Mészáros Edit

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP
Dunaújváros
1969 OKT. 3
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Új reményekkel a birkózók

Hosszú idő után végre jelentős előrelépés történt városunk birkózó sportjában. *Komóczi Gábor* mint első vidéki függetlenített edző, a sokszoros válogatott *Kiss Gábor* pedig mint szakfelügyelő dolgozik ezentúl *Fadgyas Mihály* szakosztályvezetővel együtt városunk birkózósportjának fellendítésén, új tehetségek felkutatásán.

Az új szakfelügyelő **Kiss Gábor** mondotta:

— A legjobbnak tartott elveknek megfelelően, ezentúl külön foglalkozunk a kötött- és szabadfogású birkózókkal, bevezetjük a délelőtti és délutáni edzéseket és a fő hangsúly az egyéni képzésen lesz. Nevelő egyesület akarunk lenni!

— Én is birkózó oktatói tanfolyamra járok — mondja Nyers László — hogy amikor abbahagyom az aktív versenyzést, akkor se szakadjak el a birkózástól.

Főfoglalkozású edzője van már a csapatnak. De a korszerű edzésekhez egy állandó edzőteremre lenne szükség, ahol délelőtt is és délután is nyugodtan edzhetnek.

— A hónap közepén kezdődik a kötöttfogású birkózó csapatbajnokság. Milyenek a csapat esélyei?

— Sajnos nem a legjobbak — mondja Komóczi Gábor. — Négy versenyzőnk *Varga, Tóth, Timár* és *Lábodi* bevonulás előtt áll. Annak ellenére, hogy az elnökség minden támogatást megad, bennmaradás. Kicsiny nyök vannak. Kötöt dául a nyolc induló pesti Dózsa, a BVS a DVTK csapata egytől egyig lyes az NB I-be jutásra. Szabadfogásban jobb a helyzetünk, de itt is erős ellenfeleink lesznek.

A csapat várható összeállítása a következő: 48 kg-ban: Trenka, 52 kg-ban: Váczi, 57 kg-ban: Szűcs János, 62 kg-ban: Dénes, 68 kg-ban: Komóczi, Hermann, Csajághy, 74 kg-ban: Illés, Lábodi, Varga, 82 kg-ban: Wolf, 90 kg-ban: Szabó Tamás, 100 kg-ban: Szabó János és nehézsúlyban: Nyers indulása valószínű.

Vasasra várva

Előkészületi mérkőzéseket játszottak szerdán városunk labdarúgó csapatai. A D. Kohász győzött, a D. Volán döntetlenül (4:4) mérkőzött Sárosd csapatával, míg az idegenben tartalékosan pályára lépő Építők és Papírgyár csapata vereséggel vonult le a paksi illetve székesfehérvári edzőpályáról.

D. KOHÁSZ—KECSKEMÉTI DÓZSA 2:1 (1:1)

Dunaújváros, 150 néző, vezette: Bana.

D. Kohász: Aczél — Formaggini, Oláh, Csepecz, Somogyi, Ruppert, Simon, Bartók, Nagy E., Végh, Kovács.

Kecskeméti Dózsa: Goór — Fajt, Lantos, Vincze, Diószegi, Bánhidi, Lódi, Kiss, Gyiffkó, Balogh, Kiss II.

Mint általában az edzőmérkőzéseken, ezen sem hajtották magukat, a csapatok. A második félidőben beállt Szentesi, Nagy F., Mihály és Csörgő révén élénkebb lett a játék, és sor került több taktikai elképzelés kipróbálására. A Kohász két gólját a fiatal Bartók lőtte, a vendégeket Kiss.

Paliçskó Tibor edző nyilatkozata: szombaton valószínűleg az edzőmérkőzés kezdő csapata fog játszani.

A hétvégi ellenfél a Vasas a Fáy utcában játszott előkészületi mérkőzést és a Gál—Bakos (Váradi), Mészöly, Vidács Ihász, Menczel (Antal) Müller, Somogyvári (Fister), Török, Puskás, Szőke összeállítású csapat. Puskás két, Antal/ Müller, Somogyvári és Török egy-egy góljával 6:2 ...

„Az első termés"

Ünnepélyesen átadták a Dunaújvárosi Kohász Sportiskola első végzős hallgatóit a D. Kohász szakosztályainak. *Akucs Attila*, a Dunaújvárosi Kohász Sportiskola igazgatója köszöntötte az ünnepségen megjelent társadalmi, politikai és sportvezetőket, majd köszönetet mondott a tanulóknak, hogy eredményeikkel megalapozták a Dunaújvárosi Sportiskola jó hírnevét.

— Elbúcsúzom tőletek, sportiskolásoktól, egyben üdvözöllek benneteket, mint szakosztályi tagokat.

— Ezután *Barts Oszkár*, a DKSE elnöke mondott köszönetet a Sportiskola tanárainak, a megjelent vezetőknek azért az áldozatos munkáért és hathatós segítségért, melyben a Sportiskolát részesítették.

Az ünnepségen megjelent a „magyarországi sportiskolák atyja", *Váradi Géza*, aki az ünnepség után az egybegyűlt szakembereket tájékoztatta az utánpótlásképzés várható alakulásáról, majd válaszolt a feltett kérdésekre.

Sporthírek

A megyei kézilabda bajnokság legutóbbi fordulójának eredményei: Férfi mérkőzések: Martonvásár—D. Vegyesipari 26:21. Az egy hónapja rossz pályaviszonyokkal küzdő, edzések nélkül játszó Vegyesipari elszenvedte idei harmadik vereségét. Pákozd—D. Kohász sportiskola 17:16. Női mérkőzések: D. Kohász sportiskola—Pákozd 31:4 A D. Kohász—Enying férfi és női mérkőzésen az enyingi csapat nem jelent meg.

Labdarúgás: D. Volán—Sárszentmiklós megyei bajnoki mérkőzés a radari pályán 10,30-kor. D. Papír—Steinmetz SE NB III. bajnoki mérkőzés 14,30-kor a papírgyári pályán.

Kézilabda: Dunaújvárosi Kohász—Almásfüzitői Timföld NB II-es női mérkőzés 10 órakor. A D. Kohász Sportiskola fiú és leánycsapata 10, illetve 9,30 órai kezdettel a Mór és a Sárszenmiklós csapatát fogadja a központi sporttelepen.

Kosárlabda: D. Haladás—Bajai Vízügy NB II-es férfi mérkőzés 10,30 órakor a gimnázium tornatermében.

SPORT

Élesedik a k

Még két forduló van hátra a járási bajnokságban. A bajnoki cím megszerzéséért változatlanul nagy harc folyik az első három helyezett között.

Az elmúlt fordulóban a Perkáta hatalmas küzdelem után otthon tartotta mind a két bajnoki pontot, a Rácalmás csapatával szemben, míg a Nagykarácsony vereséget szenvedett az őszi idényre nagyon feljavult Ráckeresztúr otthonában.

Az Előszállás—Apátszállás mérkőzés a második félidő 14. percében 1:2-es mérkőzésállásnál félbeszakadt, mert a hazaiak a játékvezetőt tettleg bántalmazták. A szövetség az üggyel kapcsolatban vizsgálatot folytat és a keddi ülésen hoz határozatot.

A bajnoki cím sorsa valószínű az utolsó fordulóban sorrakerülő Apátszállás—Perkáta mérkőzésen dől el.

Mészáros Edit

Szerepel a Dunaujvárosi Ősi Táslatban

Dunaujvárosi Hirlap 1969 XI. 4

Mészáros Edit

Dunaújvárosban él
Szerepel a Fejér megyei tárlaton

N. N: Képzőművészeink a
régi Sztálinvárosi tárlaton

Dunaújvárosi Hírlap 1969 XI. 11

Mészáros Edit

Önarckép vegy 26×20 cm

Stúdió '70. Ernst Múzeum Bp. 1970. Kiáll. kat.
Dev.: Bereczky Loránd

Részletes Élet

Részvétel a kiállításon

M. S. A Dunaújvárosi Képzőművészek V. Kiállításán
Dunaújvárosi Hírlap, ?

MÉSZÁROS Edit graf.

Múzeum Hírlevél
1992/2.

A dunaújvárosi Intercisa Múzeum megvásárolta az ott élő művészházaspár, Mészáros Edit és Florosz Szpirosz egy-egy grafikáját.

VI Георгије Раните и Недељко Поповић,
Апостоли, 1742.
Иконостас српске цркве Св. арханђела Михаила
у Сентандреји

VII Зограф Митрофан,
Богородица са Христом, почетак XVIII века
Из српске цркве Св. Стефана Дечанског у Чипу; сада
у сентандрејској Збирци

VI

Mészáros Erlit

Résztvesz a kiállításon

M.S.A Dunaújvárosi Képzőművészek V. Kiállításán

Dunaújvárosi Hírlap, ?

Mészáros Edit

Lány csendélettel; Kertkelyiség;
Tájkép a olajképe (emlj.)
szerepel az alábbi tárlaton

K.D.: Megnyílt a Dunaujvárosi
Őszi Tárlat

Dunaujvárosi Hírlap 1969 VI. 7

Mészáros Edit

Szerepel a fiatal magyar művészek
tárlatán a székesfehérvári
István Király Múzeumban

Bojár Iván: Két kiállítás

Magyar Hírlap 1969 VI. 12

Mészáros Eszti

Második, öntsúlyos Ft-os díjeszt nyert a DIN plakátpályázaton

A DIN plakett- és plakátpályázat eredménye

Dunaújvárosi Hírlap 1970. feb. 10.

Mészáros Edit *festőművész*

1941-ben született Jénában. 1961-től 1966-ig a Képzőművészeti Főiskola növendéke, ahol Fónyi Géza, Hincz Gyula, Barcsay Jenő és Szentiványi Lajos voltak mesterei. Dunaújvárosban 1968 óta él. Önálló kiállításai: Dunaújváros, 1970; Újpesti Mini Galéria, 1975; Kápolnásnyék, 1975.

Mészáros Edit: Férfi portré, tempera, papír, 100x70 cm, 1977

Mészáros Edit
festőművész

Férfi portré

------Fejér megye képzőművészei.

Művészet, 1978. október - 20.oldal.

Mészáros Edit, festőművész

A kétévenként rendszeresen megrendezett tárlat ez évben időben egybecsik a városalapítás 30 éves jubileumával.–

Mészáros Edit négy akvarellel szerepel, melyek mozgalmasak, érdekesek, de lényegében vázlatok.

–: Á. Szabó János: Dunaújvárosi Tavaszi Tárlat.
Fejér Megyei Hírlap, 1980. ápr. 29.

Né

8 h. 1978. dec. 8.

Mészáros Edit
festő

Mészáros Edit festőművész
kiállítása Újpesten a Munkás
Galériában január 4-én
nyílt meg.

----:Kiállítási naptár.
Művészet, 1975.január - 49.oldal

Mészáros Edit

Szét macedon motivumnal, gouache

Mütterem — " —

IV. Országos Akvarell Biennálé

Eger, 1974.

Mészáros Edit

Mészáros Edit tanárai a Főiskolán Fónyi Géza, Hincz Gyula, Barcsay Jenő és Szentiványi Lajos voltak.

—: Fejér megye lejszőművészei.
Művészet, 1978. október - 20. lap.

Mészáros Edit

Mészáros Edit festőművész
1941-ben született Jénában.
1961-től 1966-ig a Képzőmű-
vészeti Főiskola növendéke
volt.

—: Fejér megye képzőművészei.
Évszak, 1978. október - 20. lap.

Mészáros Edit

Önálló kiállításai voltak:
1970-ben Dunaújvárosban,
1975-ben az Újpesti Mini
Galériában és kápolnásnyé-
ken.

—: Fejér megye képzőművészei.
Művészet, 1978. október — 20. lap.

Mesiáros Edit

A müveszno-Dunaujvaroson él 1968-óta.

—: Fejér megye képzőmüvészei.
Müvészet, 1978. október – 20. lap.

Mészáros Edit, festőművész

a dunaújvárosi Vitr-teremben rendezték meg a megyei őszi tárlatot. — Mészáros Edit csendéletein mellemesen képes variálni a formák és színek vitromyját. /említve/.

A. Szabó János: Fejér megyei őszi tárlat Dunaújvárosban. Fejér Megyei Lapok, 1980. nov. 2.

MÉSZÁROS EDIT

emlitve

Losonci Miklós: Tavaszi tárlat.Dunaujváros,Uitz Béla Terem

UJ TÜKÖR 1982.XIX.évf.20.sz.3-4.o.

ulcsszám, megnevezés:

avi törv. munkaidőnek megfelelő szem. alapbér: Ft.

számitásánál alapulvett munkaidő: hónap.

y tartama: -tól -ig.

ányitója:

shez szükséges előzetes engedély kelte, száma:

erülő dijból progressziv jöv. adó és községfejl. hozzájár. kerül

.....

....

Mészáros Endre fazekas

„Lagzisfazék". Ugyan, csak belül mázazva, kívül pitykés díszítéssel.
M: 49 cm.
1910 körül.
„Zsirosbödön". Festés nélkül, mázzal beöntve, kívül pitykés díszítéssel. Remeknek készült. M: 76 cm.
1910-20 körüli
Fekete-fehér nejzok

Kormendi Géza. A tata fazekasság tösténete Komárom. 1964.
41.o.

Mészáros Endre fankos

„Plátos boroskancsó"
Tata. M: 20 cm. Mázatlan
Fehér-fehér rajz

Körmendi Géza: A tatai fazekasság története. Komárom, 1964

Mészáros Endre fazekas műhelyéből

Festékes fazék
Tata.
Máztalan. M: 39 cm.

Madárcsető. Zöldmázas. Hossza: 25 cm
Tata.

Fekete-fehér vajzok

Könnyendi Géza: A fotói fazekasság története. Komárom, 1964
tb 2.0.

Mészáros Endre, fazekasmester.

Malacpersely. Sötétzöld mázas. M: 6cm, H: 9cm.
1931 körül. Tata.

Körtepersely: mustársnímű, zöld körtelevéllel.
M: 13cm. 1930 körül. Tata.

Körmendi Géza: A Tatai fazekasság története. Komárom, 1964.
67. o.

Mészáros Endre fazekas.

„Focsos tál". Tata, M.E. hórából
Hossza: 31cm, szélessége 24,5cm, hátró magosság: 21cm
Mázatlan

„Focsos tál" ujabb forma. Mázatlan
Átmérő 30 cm
M.E. hórából

Fekete felső rajzok

Kömendi Géza: A tatai fazekasság története Komárom, 1964.
36.o.

Mészáros Endre fazekas

„Karimás tál" „kenyérdagasztó tál". „folyósos" díszítés, zöld mázzal. Tata, M.E. házából

Fekete-fehér rajz

Körmendi Géza: A tatai fazekasság története Komárom, 1964.
39.

Mészáros Endre

Tatai fazekas volt. A Hullám-közben lakott

Kismendi Géza: A tatai fazekasság története. Komárom, 1964.
130.

In memoriam...

Mészáros Emőke
(1945 – 2003)

Részlet egy önéletrajzból:

„1967 augusztusától a Károlyi Palotában, a Petőfi Irodalmi Múzeumban dolgoztam restaurátorként, később lettem csak muzeológus. Ez volt az első „igazi" munkahelyem: előtte Drezdában elsősorban a nyelvtanulás lehetősége kedvéért vállaltam munkát. A Károlyi Palota XIX. századi öreg kapuzárja ezidőtájt romlott el. Lecserélték tehát új, modern zárra. A kapukulcsot is – mint annyi mindent – leselejtezték, s én, minden régiség lelkes híve, lecsaptam rá. Az ágyam fölé akasztottam, s mára ifjonti lelkesedésemet, első csalódásaimat és újrakezdéseimet is jelképezi, de a magyar kultúra, a múzeumügy, a hagyományőrzés titkos gondjait is őrzi."

A fenti idézetet Mészáros Emőke számítógépéről mentettük ki utolsó munkahelyén, a Postamúzeumban.

2001-ben lett kollégánk, s benne egy bibliai értelemben vett tiszta embert ismertünk és szerettünk meg. Emőke a Petőfi Irodalmi Múzeum, majd 1977-től húsz éven keresztül a Színházi Intézet (1991-től Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet) muzeológusa volt. Itt is, ott is maradandó értékkel gazdagította a magyar művelődéstörténetet és a múzeumügyet.

A Postamúzeumban töltött két és fél esztendőben jórészt már betegségével vívódva, egy önfeláldozó ember küzdelmeit követhettük nyomon. A bábjátékhoz, az örök szerelemhez nálunk sem lett hűtlen. Mint a Bábjátékos Egyesület titkára, az első bábjáték-történeti CD, „A bábok világa" szerkesztője, írójaként a változó világban az értékek változatlanságát vallotta.

Emőke értékei: a szépség, a jóság, az igazság napjainkban már a mesékből is kiszorulnak. Egy virágszirom, egy sárguló őszi falevélben, egy kavicsban, egy tarka papírban ó egy képzeletbeli mesevilág hírnökét látta. Egyszerre akart gondot fordítani mindenre és mindenkire, aki élőlényként vagy élettelen tárgyként körülvette.

Emőke a múzeum életében különös sziget volt. Sohasem engedte, hogy a mesét bármi vagy bárki kipusztítsa az életéből. Konfliktusai abból támadtak, hogy azt hitte, ezt a képzeletbeli mesevilágot mindenkinek kötelessége védeni.

Valószínűleg igaza volt!

A valóságos világot széppé és ideig-óráig boldoggá tenni kívülről csak technikával, ésszel, szorgalommal lehet, tartósan csak belülről, szívvel, érzelemmel, és a mesék lelkiségének gyakorlásával.

A mesék köztünk járt követeként őrizzük emlékezetét.

Kovács Gergelyné

Múzeumi könyvtárak

Bemutatjuk a BTM Kiscelli Múzeum Könyvtárát

Óbuda felett, már 1942 óta a főváros egyik múzeuma, a Kiscelli Múzeum (az épület a XVIII. században Trinitárius Kolostornak épült, majd a XX. század elején Schmidt Miksa Kastélya volt.) valamint az ujjászervezett Fővárosi Képtár várja gazdag gyűjteményivel a látogatókat, két intézmény szervezetileg a Budapesti Történeti Múzeumhoz tartozik. A Kiscelli Múzeum Könyvtárának elsődleges feladata e két tudományos intézmény kutatóinak szolgálata, valamint külső kutatók tájékoztatása.

A könyvtár hivatalos nevén: „Újkortörténeti és művészettörténeti Szakkönyvtár" (címe, Bp. III.

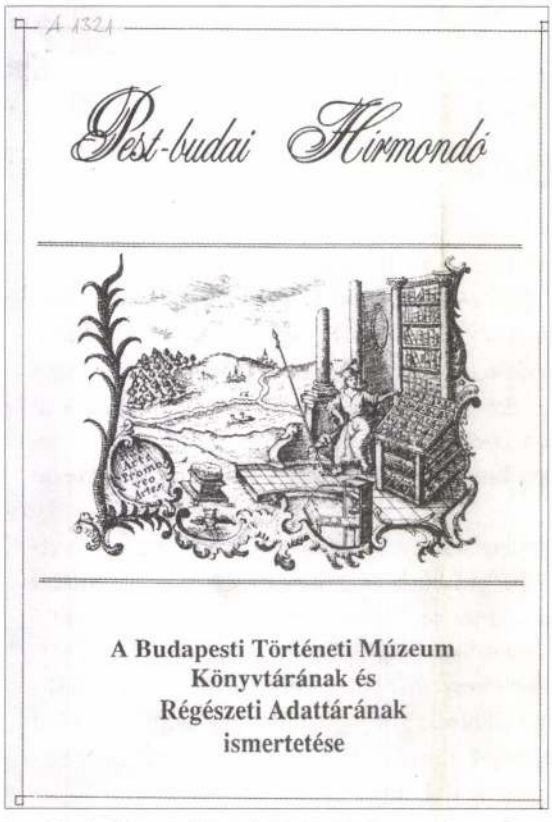

Pest-budai hírmondó, 3. borító

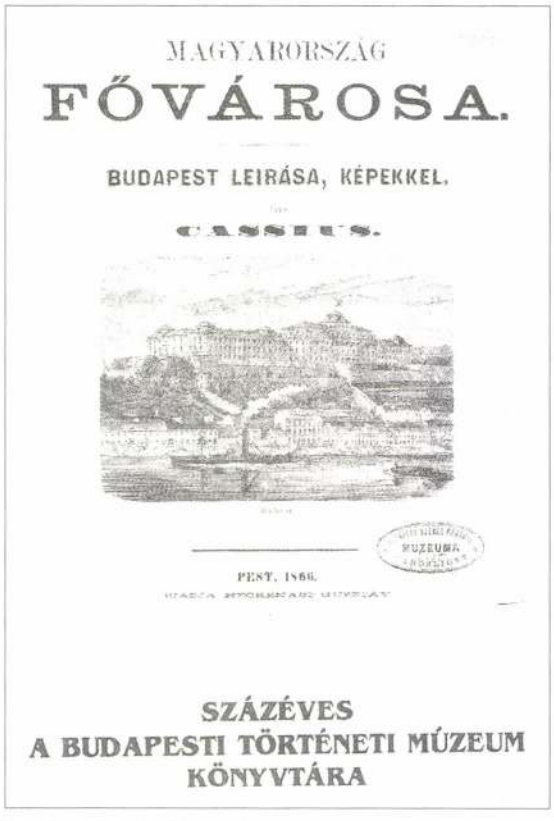

100 éves BTM kiállítási ismertető 1992 november címlap

Kiscelli u. 108., telefon 3888-560) Az interneten a múzeum honlapján is tájékozódni lehet, valamint email elérési lehetőség is adott.

Az első könyvtári gyűjteményt Múzeumunkban, a múzeum-alapító Kuzsinszky Bálint szervezte meg, több mint száz esztendővel ezelőtt. Kuzsinszky, az Aquincumi Múzeum első igazgatójaként fontosnak tartotta a főváros történetére vonatkozó irodalom gyűjtése mellett a külföldi szakirodalom megszerzését is.

1942-ben *Schoen Arnold* (1887 – 1973) igazgató költöztette a Fővárosi Múzeum gyűjteményét – a műtárgyként leltározott könyvekkel együtt – a Kiscelli Múzeum épületébe. Jelentéséből tudjuk, hogy 1947-ben az allevéltáros, Dr. Seenger Ervin (1908-1981) kezelte – többek között – a könyvtári gyűjteményt, feladatai közé tartozott a „tudományos katalogizálás" is.

A Múzeumunkban, 1973-ban megszervezték az egységes könyvtárat, „A Budapesti Történeti Múzeum könyvtár ügyének rendezése" című főigazgatói rendelkezéssel. Ez elvi alapot adott a korábbi három, egymástól független osztály könyvtárának egységes szempontok szerinti irányítására, a könyvtári munkák azonos szintű elvégzésére.

A Budapesti Történeti Múzeum Könyvtára ma önálló osztály, szervezetében követi a Múzeum területi széttagoltságát, három könyvtári részlegből áll: a Kuzsinszky Bálint Régészeti Szakkönyvtárunk az Aquincumi Múzeumban a római koros régészek és a Régészeti Osztály munkatársait, míg a Középkori Könyvtár a budai Várpalotában a Középkori Osztály munkatársait szolgálja gyűjteményével. A középkori könyvtár központi feladatokat is ellát, szerzeményezés, hazai és nemzetközi cserekapcsolatok ápolása a feladata.

A könyvtár történetéről, 1991-ben, tanulmányom jelent meg, és 1992–ben kiállítást rendezhettem a könyvtár kincseiből: *„Százéves a Budapesti Történeti Múzeum Könyvtára"* címmel. A könyvtárat, annak részlegeit e folyóirat hasábjain mutatták be, 2000 decemberében.

Reményeim szerint, a közeljövőben a Könyvtárat a harminc éve elhunyt Schoen Arnoldról nevezhetjük el.

Dr. Schwarcz Katalin

Az Újkori- és művészettörténeti Könyvtárnak a Kiscelli Múzeum épülete ad otthont: az egykori Fővárosi Múzeum könyvgyűjteményét foglalja magában.

Még 1978-ban felújítás alatt álló Kiscelli Múzeumból a könyvtár egész állományát felszállí-

Mészáros Ernő, ötvös 1704.

Büntetése: 2½ évi börtön, 75000 forint vagyonelkobzás.

–: Elítélték az ötvösművészek alkotó közösségének tanonistáit

Népszabadság, Bp. 1959. aug. 8. 10.

MDK

Mészáros Éva

munkája: egy estélyi ruha szerepelt az Iparművészeti Főiskolán nemrég lezajlott divatbemutatóm. (A ruháról fénykép repr.)

Fiatal divattervezőink munkáiból. (Fényképek, kísérőszöveggel.)
Nők Lapja, Bp. 1955. június 30. [20.l.]

MDK

Mészáros Éva

diplomamunkája: rakottszoknyás shantung kosztüm szerepelt az Iparművészeti Főiskolán nemrég lezajlott divatbemutatón. (a ruháról fénykép rupr.)

Fiatal divattervezőink munkáiból. (fényképek.)

Nők Lapja, Bp. 1955. június 30. [20. l.]

Mészáros Edit
festő

M.D.K.

"Halak" című pasztellje
1. szerepel a tárlaton.

Kovács Gyula: Dunaújvárosi képzőművészek...
Művészet, 1968. július – 43 kép.

MDK

Mészáros Edit

Kiállitási kritika

Dunaujváros 1968 ápr.6.

Mészáros Edit festő

Mütermet kapott a Kéj. mův. Főiskola elvégzése utan Dunaujvárosban

Somos Ágnes: Kúszóbón innen,
Kúszóbón túl

Nappal Hajnság 1969 VI. 27

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK

Mészáros Edit

Kiállitási hir

Dunaujváros 1968 jan.3o.

MDK

Mészáros Endre festőm.

Ridovics Ferenc festőm. kiáll. Fényes A. terem,

1960. jan.

Mexicos Padre Festum.

Mészáros Erzsébet

Szerepel a Miskolci Galéria rajz-
kiállításán

Nógrád, 1969 VII. 5

Mészáros Erzsébet

Bajai pedagógus - müvész.
Részt vett a Szadáról Dunaujvárosba települt művésztelep tagjainak a Művelődési házban rendezett tárlatán. /1962./

Juhász Antal: A Székely Bertalan nyári művésztelep munkabemutatója.
Rajztanitás 1962. V. sz. 31.l.

Mészáros Erzsébet

MDK

Szerepelt a szekszárdi múzeumban rendezett tárlaton.

V.M.: Megnyílt a kulturális szemle képzőművészeti pályázatának tárlata.

Tolnamegyei Népujság. 1964 máj.12.

Mészáros Erzsébet

MDK

szerepelt a pedagogusok szakszervezetének Székely Bertalan művésztelepének kiállításán.

Rössa András: Jegyzetek egy kiállításról.
Dunaújváros, 1962. jul. 27.

Mészáros Erzsébet

Család	olajkemence	41×37 cm
Együtt a várossal	"	20×41 "
Népjen	"	36×41 " (Hpr.)
Tűzmadár	"	33×46 "

VI. Szabadmagyarországi Területi Képzőművészeti Kiállítás. Salgótarján 1870. Kiáll. kat. Bev.: Kovács Gyula

Mészáros Erzsébet

Négyen. v. olajtempérája (emb.)
szerepel a miskolc.
Téli Tárlatou

Látuk, hallottuk...

Petőfi Rádió
1970 XII. 11

Mészáros Erzsi, divattervező

pikenés, országjárás
repr.

Magyar Ifjúság. 1969. V. 1. 19. e.

Mészáros Endre

festő

V. Sztalin-tér 8.

MKSz 1947

Mészáros Emil

1872/73

Ferkèpzomfoisk'vk

113. (.

Mészáros Erzsi, divattervező

Variációk egy témára
repr.

Magyar Ifjúság, 1969. 1. 16. 18. l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1971 AUG 29

Mészáros Erzsébet
1021

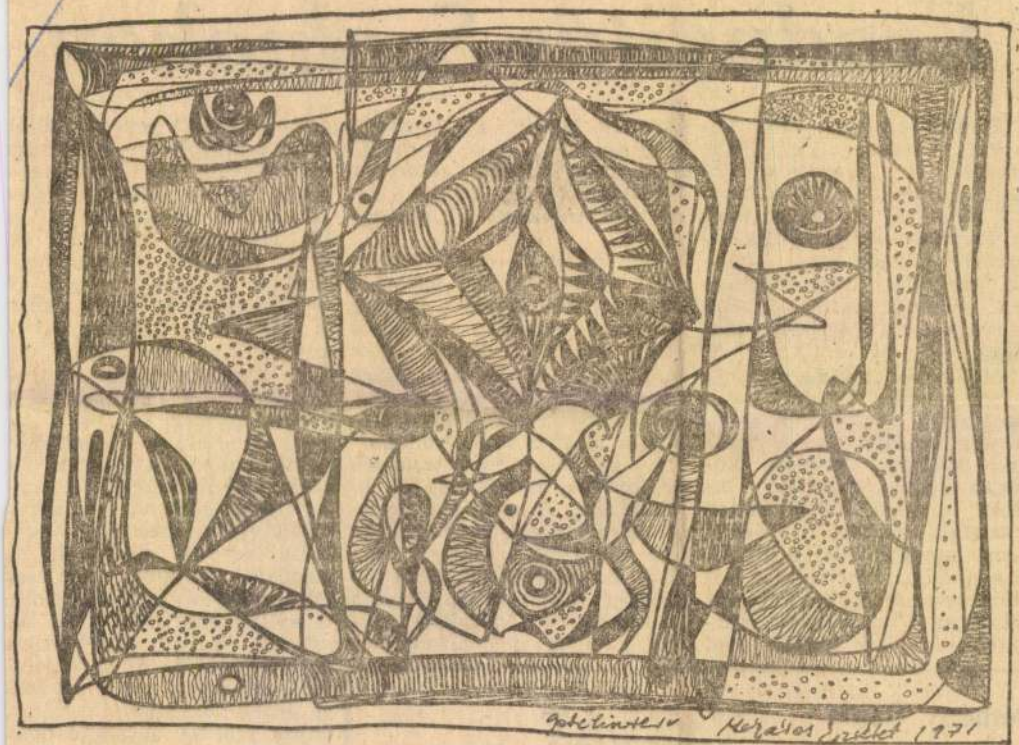

Mészáros Erzsébet: Gobelinterv

Évadnyitás Szolnokon

Minden színházi évad valójában kétszer kezdődik: először a *„színészbejárók"* kapui nyílnak meg, s a *társulati ülésekkel* a szakmabeliek számára megkezdődik az intenzív alkotómunka szakasza, melynek eredményeképpen néhány héttel később felgördülhet a függöny a közönség előtt is.

Salgótarján mindegyre növekvő színházi törzsközönsége legnagyobb érdeklődéssel — természetszerűen — a *szolnoki Szigligeti Színház* kulisszái mögül *„kiszivárgó"* híreket, terveket kíséri, hiszen a színház az 1971/72-es évad során immár ötödször mutatja be *teljes repertoárját* városunkban. E jogos várakozás tudatában *Vass Károly* igazgató, — aki az elmúlt évad derekán került a Szigligeti Színház élére — évadnyitó programbeszédében *kiemelten foglalkozott a salgótarjáni vendégszereplések új vonásaival is.*

Mit láthat a néző — szolnoki és salgótarjáni egyaránt — az új főrendezővel, *Székely Gáborral*, valamint — *Agárdi Ilona, Bűrös Gyöngyi, Csomós Mari és Peczkai Endre* személyében — új tagokkal erősödött társulat előadásában a most induló évadban?

A színház műsortervének az irodalmi igényesség a fő jellemzője. A program gerincét alkotó klasszikus *(Sophokles: Antigone, Csehov: Sirály)* és modern *(B. Shaw: A megtört szívek háza, Brecht: A kaukázusi krétakör)* művek a világ drámairodalmának legjavát reprezentálják. Ősbemutatóként — a mai magyar dráma képviseletében — kerül színre *Maróti Lajos „Az utolsó utáni éjszaka"* című drámája, valamint egy zenés szatíra: *„A csirkefogó"* címmel, melynek alapanyagát — tehetséges színházi írókéntis tisztelt — *Csurka István* szolgáltatja. A további zenés darabok közül egy — *tekintettel a közelgő Mikszáth-évfordulóra* — több színház által is bemutatásra szánt musical: a *Farkas Ferenc* megzenésítette *„Noszty fiú"* emelkedik ki. A műsor másik jellegzetessége, hogy a műfajilag sok színű, dráma, tragédia, színmű, vígjáték, szatíra széles rétegek igényeit kielégíteni szándékozó darabokat egyazon problémakör *(a szubjektum és a társadalom, az egyéni és a közösségi érdek viszonya)* variánsai szinte szerves egységgé ötvöződnek.

E gazdag programot a salgótarjáni közönség — a ter-

Demény Ottó:

VÁZLAT

Vésd egy agyagtáblára

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPÚJSÁG
Szekszárd

1970 OKT 11

1021

MÉSZÁROS ERZSÉBET RAJZA

MÉSZÁROS ERZSÉBET

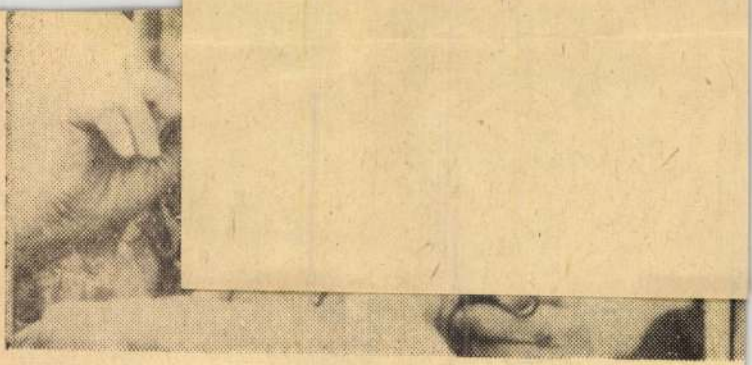

Munkásember voltam, és az is maradok.

Hetvenkilenc meg egy, az nyolcvan.

A tsz-ben. Először elnök-helyettes, utána minden.

Kemény ember az agronómus, de ilyen is kell.

Mészáros Erzsébet
festő

Részt vett a tárlaton.

Kovács Gyula: Az Első Salgótarjáni Tavaszi Tárlatról
Művészet, 1971. június – 45 lap

Mészáros Erzsébet

Szerepel Tatán a Nógrád
megyei művészet) tárlatos

J.J.: Nógrádi képek

Dolgozók Lapja 1971 IX. 21

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1971 APR 7

munkájukért.

G. Mészáros Erzsébet díja

1021

A KISZ Nógrád megyei bizottsága a fiatal képzőművészek támogatására évről évre díjat adományoz, amelyet a korábbi években az észak-magyarországi területi tárlat megnyitásakor adtak át. Idén az első salgótarjáni tavaszi tárlat megnyitásán került sor a Kommunista Ifjúsági Szövetség megyei díjának átadására, amelyet G. Mészáros Erzsébet kapott. A fiatal alkotóművész gobelintervekkel, illetve gobelinkészítéssel foglalkozik elsősorban. Színvilágában és tematikájában is a friss, üde színeket, illetve témákat kedveli és dolgozza fel.

G. Mészáros Erzsébet

szottak'! A „cselt és a gólt elviselte" a vendégcsapat csak hosszas huzavona után volt hajlandó folytatni a játékot, edzőjük sportszerű biztatására. A hajrában az előnyösebb helyzetben levő hazaiak 5:3-ra elhúztak, s a sorsüldözött vendégeknek csak szépíténiök sikerült. Góllövők: Sztankó (3), Kovács F., Bacsa, ill.: Kormos S., Verebélyi I., Horváth F.

Mátranovák—Érsekvadkert 6:1 (1:1)

Érsekvadkert, 100 néző, v.: Komlósi. *M.-novák:* Szoó — Simon, Gecse, Kecskés — Kun, Mészáros — Varga, Ré-

Méczáros Erzsébet

művével kiállításon

szerepel a salgótarjáni József

Attila Művelődési Központban

Néprzava 1969 dec. 29

4. old.

Mészáros Ernő, iparművész

Kerámiák

repr.

Magyar Ifjúság, 1967. X. 20. 8. l.

Mészáros Ernst, divattervező

tervei

Öltözködési tanácsadó

Magyar Ifjúság, 1969. VI. 20. 18. l.

Mészáros Erzsébet

Zománcterve (encl.)
szerepel az alábbi
háslaton

Bosbély László: Az első miskolci
Téli Táslat

Napjaink 1971 I.

Méráros Erzsébet

Több művét megvásárolta
a Mógrád megyei Tanács

Mógrád 1970 XII. 5

Mesiaros Erzsébet
festő

A salgótarjáni fiatal művész
munkássága erőres

Kovács Béla: A VI.Északmagyarországi Területi....
MÜVÉSZET, 1970.augusztus - 45.lap

Mészáros Erzsébet

Szerepel a „Hatok" táslatán
Salpótarjánban

N.N: Két táslat a művelődési
Szerpontban

Nógrád 1969 XII. 29

Mészáros Erzsébet

1919 · gobelin · 160×80

V. Észak-Magyarországi Területi Képzőművészeti Kiállítás Salgótarján 1969

Mészáros Erzsébet

A selgótarjáni József Attila Műv. Köp-ben kiállít.

Magyar Hírlap, Bp. 1969. dec. 20.

Mészáros Erzsébet

Salgótarjánban Rizállít

Népszava Bp. 1969 dec. 29.

Mészáros Erzsébet

Kerepel a „Hatok" kiállítása
Salgótarjánban

N.N.: A művelődési házak
karácsonyi és szilveszteri programja

Nógrád 1969 XII. 25

Mészáros Erzsébet MDK

bajai rajztanár

szerepelt a Székely Bertalan pedagogus művésztelep kiállitásán Dunaujvárosban.

Juhász Antal: A teremtő munka igézete.
Dunaujváros. 1962. aug. 14.

Mészáros Erzsébet, hímző népművész

MDK

Meghatóan szépek a népművészeti kiállításon bemutatott hímzései.

Gerencsér Miklós: Új fogalmazás

8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1965. aug. 26.

MDK

Mészáros Erzsébet, V.o.tan.

Székesfehérvári leánygimnázium.

137. Állomáson.

Magy. Ifj. Képzőműv. Kiáll. /VII./. Gyermekrajzok.
Föv. Képtár. 1949 aug. 16.-szept. 10. Kat.

Mészáros Erzsébet, textilművész

SOMOSKŐI NYÁRI TÁRLATOK címmel kiállítássorozat kezdődött a somoskőújfalui művelődési házban. A májustól szeptemberig tartó program első kiállítója Mészáros Erzsébet textilművész.

– Hú

Népszabadság, Bp. 1981 máj. 9.

8

1021

Mészáros Erzsébet textilművész

1980.II.26.Televizió 2.MÜSOR 21.oo
TV Hiradó

- Barczi Pál grafikus és Mészáros Erzsébet textilművész alkotásaiból nyilt kiállitás a miskolci Galériában. Barczi Pál Munkácsy-díjas figuralista müvész. Legfjobban kiformált alakjai bálványszerüek, olykor darabosak. A modern müvészetnek azt az irányzatát idézi, mely az ősi formákat hivja segitségül egy szorongatásokkal teljes, de mégis életerőtől feszülő emberi léttudat kifejezésére. A kiállitás lapjai mintegy lo év termését mutatják be. A karcok és szines nyomatok mellett eddig kevésbé ismert oldaláról is bemutatkozik, ez pedig a festészet. Festői stilusa még nem olyan egyértelmü, mint grafikusi látásmódja. E müvészeti ágban is keresi az egyé-

ni, a hozzá legközelebb álló megoldásokat. Mint vallja a festői kitérő minden bizonnyal uj lehetőségekhez vezeti el grafikusi tevékenységében. A Galéria másik kiállitó termében Mészáros Erzsébet gobelinjei láthatók. A Miskolcon született, de Salgótarjában élő és alkoto művész szülővárosának adózik ezzel a tárlattal. Mészáros Erzsébet ragaszkodik a régi művészettörténeti tradiciókhoz, alkotásai zárt kompoziciójuak. Formáit elsősorban pasztelszinekből alakitja ki, a gyapjunak aranyrulex-szálakkal való átszövésével. Barczi Pál és Mészáros Erzsébet tárlata március 23-ig tekinthető meg a miskolci Galériában.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Mészáros Erzsébet,

KÉPES ÚJSÁG,

textiltervezőművész

1979 NOV 10

1021

MÉSZÁROS ERZSÉBET:
Ünnep. Gobelin

SULO TEVE

idő már
ndannyian
ban nő-
lakótele-
lek, mint
iforgalom
a alig is-
ira. Vele
ányos föl-
ott a do-
közöttük
lett, any-
g több és
ésnek ju-
íz eszten-
vszázadok

nelmének
ünk, ami-
megállí-
lassítani

fogalmá-
kevésbé

egyre többen tudjuk, érezzük. Talán első olvasásra meglepő, de tény: milliók most azok, akik hosszabb-rövidebb időre, kisebb-nagyobb kedvvel, de tapasztalhatták, hiszen saját szemükkel látták, hogy mekkora, s milyen fejlődés színtere lett a magyar színház is. Belekapcsolódva a színházi kultúra egyetemes fejlődésébe.

Ön is. Meg még ön is. S igen, ön sem kivétel. Igen.

A hét, amelyről sokunkkal kapcsolatban szó lesz, elmúlt.

Mégsem múlt el egészen nyomtalanul. Kinek ilyen, kinek olyan emléke maradt róla, biztosan. Nem is firtathatjuk mindegyiket, és mindenkiét külön-külön. De egynéhányat, a közösek közül, feltétlenül érdemes feszegetnünk kissé.

Mondjuk, ezt a két címet, s

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Magyar Hirlap

Mészáros Erzsébet

1021

Mészáros Erzsébet metszete

Új üvegolvasztó Tokodon

Jelentős állomáshoz érkezett a Tokodi Üveggyár rekonstrukciója. *Bekapcsolták az új üvegolvasztó kemence elektromos fűtőberendezéseit, s ezzel megkezdték a korszerű kemence és a hozzátartozó csőgyártó gépsor üzembe helyezését:* körülbelül 7—8 napot vesz igénybe, amíg a berendezést a szükséges hőfokra, 1400 Celsius-fokra hevítik, s ezután kezdődik meg a kísérleti üveggyártás.

A svéd gyártmányú csőgyártó gépsor és az Angliából szállított olvasztókemence építésére mintegy *60 millió forintot költöttek.* Üzembe helyezésükkel *világszínvonalra* emelik az injekciós ampullákhoz szükséges üvegcsövek gyártását.

termelés közelében

A szamotlori lelőhely közelében *cölöpökre épült* új, mintegy 50 ezer lakosú város jött létre. *Nyizsnyevartovszk. Légi összeköttetése* van az ország valamennyi

Mészáros Erzsébet, textiltervező

A nyolcadik salgótarjáni tavaszi tárlat megnyílt, melyen a művész művei szerepelnek: két gobelinje. (említve)

Farkas András: A salgótarjáni tavaszi tárlatról – egri szemmel.
Népújság (Heves), 1978. ápr. 25.

Mányás Erzsébet textilművész

a miskolci felszabadulási pályázat

díjazottja

Napjaink: 1975 január

8.pld.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 DEC 9

Petőfi Népe

Mészáros Erzsébet

te. Tapasztalhattuk, hogy vezetői, tos tényezői. **Heltai Nándor**

1021

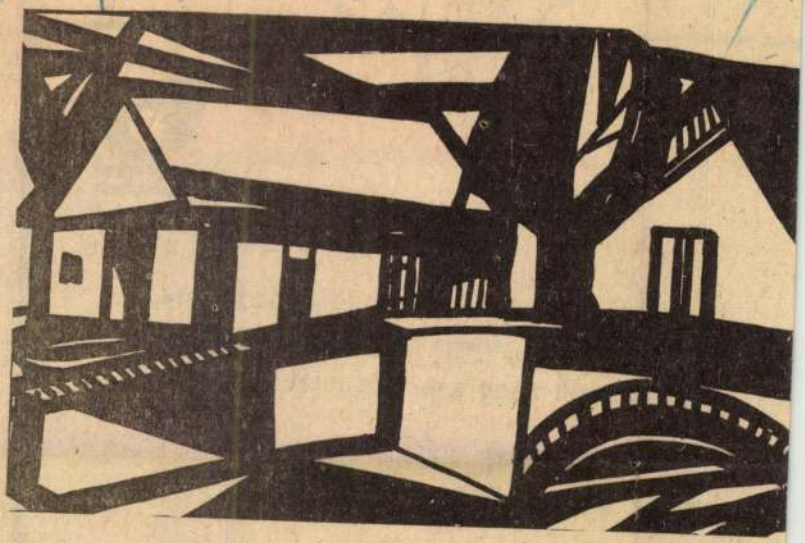

● **Mészáros Erzsébet: Balatonarács (linómetszet).**

MAGYAR POSTA

Idejében adja fel ünnepi jókívánságait, de karácsonyi, újévi küldeményein se feledkezzék meg a posta hollójáról:

Minden cím elé írjon irányítószámot!

1975

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 JAN. 6
Magyar Hirlap

Mészáros Erzsébet

támad,
tigris-szem poharak, legyetek vigaszomra!

1021

Mészáros Erzsébet metszete

pont, a *tanítók* szakszervezete, a *szocialista fiatalok* szövetsége, az *Egyesített Szocialista Párt* (PSU), a *CFDT* szakszervezeti központ tagjaival. Nem feledkeznek meg az *anarchistákról*, *maoistákról*, *pacifistákról* sem. Gyűléseik helyét is feltüntetik. Félelmetes belső ellenségként tartják nyilván a *lakószövetkezetek* tagjait, a *külföldi eredetűeket*, a tengerentúli francia területekről *áttelepülteket*. Feljegyzik a kongresszusokat, konferenciákat, banketteket, ünnepségeket, időpont, hely, tárgykör és a főbb részvevők megnevezésével.

Ballanger kommunista képviselőnek e közlemények parlamenti kivizsgálását sürgető javaslatára válaszolva *Tibéri* UDR-képviselő azt mondta, hogy „ez a javaslat *a gyanú árnyékát* veti a hadseregre".

Pedig igazán semmi ok gyanakvásra — állapítja meg a szatirikus hetilap. — Nem lehet többé kétség.

Mészáros Erzsébet Sestő

Megnyílt Salgótarjánban a Nógrád megyei képzőművészek, őszi tárlata, melyen szerepelnek a művész művei.
„Magány" c. olajpasztell (említve.

(táth): Őszi tárlat.
Nógrád, 1973. okt. 21.

Illésváros Erzsébet

a Magyar Képzőművészek Szövetsége
Nógrád megyei csoportjának tagja,
a Salgótarjánban élő művész.

T. E.: Vázlat képzőművészeti életünkről.
Nógrád, 1943. dec. 31.

Mészáros Erzsébet, textiltervező

Videkről a következő kiállításról jött az értesítés: Mészáros Erzsébet, textiltervező és Erdei Sándor üvegtervező kiállításuk, Salgótarjánban.

Kiállítási kalendárium

Szocialista Művészet, 1984. febr.

Mészáros Erzsébet

„1919" gobelin-je (ecl)

szerepel az alábbi Táslaton

Varga Imre: Az V. területi
Tárlat végén

Nográd 1969 V. 11

Mészáros Gyszebet

textilterrező

Az iparművészet kategóriájába tartozó textileket kozott a Miskolci Téli Tárlatra

M –
cikke

Déli Hírlap
1980 dec. 1

Mátrai Erzsébet

Kiállítás az OTP Nógrád
Megyei Igazgatóságának
előcsarnokában

Nógrád 1986. XII. 31.

Mináros Erzsébet

Kiállítás az OTP Nógrádi Megyei Igazgatóságának szel-házában

Magyar Nemzet 1986. XII. 31.

Mészáros Erzsébet ipa

gobelinje

említés

FERENCZY NOEMI
MŰVÉSZET 1985/10/21

M.
észáros Erzsébet

metszete

Magyar Hirlap 1974/22o 6.

Mészáros Erzsébet

metszete

Magyar Hirlap 1974/5 9.

Mészáros Erzsébet festőművész

A salgótarjáni művészek egri kiállításán „Salgótarján köszöntése" c. műve szerepel." (említve)

(farkas): Egri nyár '72

Népújság, Heves, 1972. júl. 9.

Illyés Gyula festőművész
a Miskolci Galériában rendezett má-
sodik miskolci téli tárlaton szere-
pel tojástempera technikával készült
gobelin terve, a „Nemes vadak". (reality)

Láttuk, hallottuk.
1942. XII. 16. 21.45 D. Petőfi

Mészáros Erzsébet

Család gobelin 147×176

6. Balatoni Nyári Tájlat

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 DEC 2 5.

Mészáros Erzsébet

Magyar Hirlap

1021

Mészáros Erzsébet metszete

Egy
és m
isten
a ve
megi
és mi
neki:
—
mers
rabok
volné

Ezúttal nem sértődött meg, csak értetlenül és ártatlanul nézett rám. De miközben verseit olvasta, ügyetlenül és mégis emelkedetten, a teremben senki sem gondolt „rosszra" — azt hiszem, legtöbben föl sem fogták, milyen szokatlan hevületű tartalom hangzik el a dobogóról. Én pedig addigra már fölismertem föltűnő költőiség nélkül szűkölködő megjelenése és modora, hétköznapisága, sőt, házias lénye mögött a költészet fölszentelt papnőjét. Arról nem is beszélve, hogy már akkor azt a nagy költőt láttam benne, akit ma is. Ebben a véleményemben osztozott Zelk és Radnóti — aki talán nálam is többre tartotta őt —, sőt, Weöres Sándor is.

Mészáros Erzsébet

Áprilisban nyílt meg a Salgótarjáni Tavaszi Tárlat, melyen szerepelnek művei: „Sámánfa" – „Nemes vadak" c. gobelinek (emlitve) „Ünnep" c. gobelin (repr.)

Tóth Elemér: Salgótarjáni Tavaszi Tárlat.

Nógrád, 1975. máj. 3.

Mészáros Erzsébet

Heves megye Tanácsának díját kapta.

Miskolci Téli Tárlat, 1974.

Mészáros Erzsébet, textilművész

MÉSZÁROS ERZSÉBET textilművész kiállítását ma délelőtt nyitották meg Salgótarjánban.

O-: Mészáros Erzsébet. 8

Esti Hírlap, Bp. 1977. szept. 12.

Mészáros Erzsébet, textilművész

L: Kurucz D. István.

–: O kiállítások

8.

Esti Hirlap, Bp. 1977. dec. 2.

Mészáros Erzsébet

„Május" gobelin 180 x 130 cm

Balatoni Nyári Tárlat 1976

Balatoni Múzeum, Keszthely

Mészáros Erzsébet

Ünnep, gobelin, 190×140 cm

7. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1979.

Mészáros Erzsébet

Sámánfa, gobelin, 117×43 cm
Ülnep, —"—, 190×140 cm

Miskolci Téli Tárlat, 1974.

Mészáros Erzsébet

Nemes vadak, gobelin, 117×105 cm

Miskolci Téli Tárlat, 1974.

Mészáros Erzsébet

A Nógrád megyei képzőművészek vándorkiállításán szerepelnek művei.

T. L.: Nógrád megyei képzőművészek vándorkiállítása.
Nógrád, 1975. jan. 16.

Mészáros Erzsébet

Résztvesz a kiállításon
A katalógusban ld. Borczi
Pálnál

Felszabadulási kiállítás
Eger 1975.

Mészáros Erzsébet

A felszabadulási pályázatra érkezett munkák közül a Borsod megyei Tanács dijával Czinke Ferenc grafikusmüvészt, a Hves megyeivel Mészáros Erzsébet textilmüvészt jutalmazták a Miskolci Téli Tárlaton.

Magyar Hirlap 1974 332/6

Mészáros Erzsébet

metszete

Magyar Hirlap 1974 355/21

Mészáros Erzsébet

szerepelt az "Északmagyarországi művészek rajzai" c.kiállitáson a Miskolci Galériában

Napjaink 1969 szeptember 12.old.

Mészáros Erzsébet

„Zoomárcheve" szerepel az I. Miskolci Téli Tárlaton - emlékoe

Napjaink 1971 január

5.old.

Mészáros Erzsébet

A tárlaton bemutatott műve:

„Néger fej", olajtempera, 41 x 36 cm.

Kovács Béla: Miskolci téli tárlat '70.
Miskolc, 1970.

Nèsíaros Erzsébet

1919. gobelin, 160×90

V. Erdélymagyarországi területi képző-
művészeti kiállítás, Salgótarján, 1969.

Mészáros Erzsébet

1919 gobelin 160 x 90

V. Északmagyarországi területi képzőművészeti kiállítás
Salgótarján 1969.

Mészáros Erzsébet

Család gobelin 147×176

6. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1972.

Lehoczky Erzsébet

Négyen olajtempera 41x36

Miskolci Téli Tárlat 1970

Mészáros Erzsébet

1. Család gobelin 146×147
2. Kajus olajfestmény 40×58

I. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat 1971.

Mészáros Erzsébet

Család nyár.

I. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat 1971.

Mészáros Erzsébet

Az I. salgótarjáni tavaszi tárlaton nagyméretű gobelinje „Család" c. szerepel. (említve.)

Papp Lajos: Egy új tavaszi szeregszemléről.

Északmagyarország, 1971. ápr. 28.

Mészáros Erzsébet
iparművész

Mészáros Erzsébet „Ünnep" című
gobelinjéért 10.000 forintos díjat ka-
pott az „Egri Képzőművészeti Társat" -
ól.

---: Kiállítási naptár.
Művészet, 1975. február - 49. oldal

Mészáros Erzsébet textilművész

Miskolcon vasárnap megnyílt a Téli Tárlat a felszabadulási pályázatra érkező pályamunkákat is ez alkalommal díjazták. A művész a Heves megyei Tanács díját kapta.

Szabolcsmegyei Hírlap, 1974. dec. 3.

Mészáros Erzsébet textilművész

Dec. 1.- én megnyílt a Miskolci Galériában a miskolci téli tárlat.- Heves megye Tanácsának két díjat Mészáros Erzsébet textilművész és Nagy Ernő festő nyerte el a felszabadulási pályázaton.

(bm): Megnyílt a miskolci téli tárlat.

Északmagyarország, 1974. dec. 3.

G. Mészáros Erzsébet

G. Mészáros Erzsébet gobelintervező szocialista szerződést kötött a hetvenes évek elején a Kohászati Üzemekkel Nagyatban.

Menyhárt László: Együtt dolgozni, együtt gondolkozni...
MŰVÉSZET, 1976. február - 38.oldal

Mészáros Erzsébet

salgótarjáni iparmüvész
elnyerte a Heves Megyei Tanács nivódiját
Ünnep cimü gobelinjével.

Magyar Hirlap 1975 8.évf. 53/6

Mészáros Erzsébet

MÉSZÁROS ERZSÉBET textilművész kiállítását tegnap nyitották meg a salgótarjáni kohász művelődési központban. A tárlaton látható nyolc nagy méretű gobelin, és tizenhat gobelinterv a salgótarjáni szénmedence természeti szépségeit, a bányászéletet ábrázolja.

Magyar Hirlap 1978/26o/9

Mészáros Erzsébet

MÉSZÁROS ERZSÉBET textilművész kiállítása vasárnap nyílt meg a miskolci galéria kistermében. A tárlaton a művésznek mintegy negyven, lakásdíszítésre alkalmas munkája látható.

Magyar Hirlap 1980/2/26/9

Mészáros Erzsébet

MÉSZÁROS ERZSÉBET textilművész alkotásaiból kiállítás nyílt meg pénteken a Nógrád megyei pártbizottság oktatási igazgatóságának galériájában. Az egy hónapig megtekinthető tárlaton a művész kilenc nagyméretű gobelinjét és fonalkompozícióját mutatja be.

Magyar Hirlap 1981/1o/3/8

Mészáros Erzsébet, textilművész

● MÉSZÁROS ERZSÉBET textilművész alkotásaiból kiállítás nyílik ma délután a salgótarjáni kohász művelődési központban.

—: O Mészáros Erzsébet

8

Esti Hirlap, Bp. 1978. nov. 2.

Mészáros Erzsébet, textilművész

L.: Czeribe Ferenc

–: Üveg, Textil, grafika

Esti Hírlap, Bp. 1978. szept. 18.

2.

Mészáros Erzsébet

A salgótarjáni Kohász Galériában kedden megnyílt Mészáros Erzsébet textiltervező és Erdei Sándor üvegtervező közös tárlata.

◆

Magyar Nemzet 1984. 1. 11.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

MAGYAR NEMZET

1975 DEC 25

Mészáros Géza

Nemzet

1021

Mészáros Géza rajza

NYÁL

őszi légben:
assu szélben,
úszom, lengek,
n kerengek.
kín, könyörgés,
zín szömörcés,
k szeretnek,
ak, letesznek?
n jója, búja,
mmi súlya.

NYI VERS

se írtam
karácsony
ettünk minden
messiásom

ILLÉS ENDRE

P

Az író kedvetlenül járkált a Dunához tapadó kisváros utcáin. Már tudta, hogy a film rossz lesz. Nem az, aminek megírta. Őt az izgatta, hogyan élhet tovább — régi társaságában — az az ember, akit nagyon megaláztak. Az erőszakot akarta tetten érni. Az ütés másnapját bevilágítani: mi lesz a kék folttal? Elmúlik-e vagy rákos daganattá válik.

Hát nem ez lesz.

Mézeskalács lesz.

Piros zsinórzatú kék-sárga-zöld mézeskalács-figurák mozognak majd édes-mézes, zsúfolt szobabelsőkben, cukorral meghintett tájakon, a századforduló olvadékony érzelmeivel.

Mindezért a rendezőt okolta.

De a fiatal színésznő sem tetszett neki. Fehér ruhában, fehér ernyővel, mintás, fehér selyemharisnyában sétáltatták át a nagy téren. Minduntalan sétáltatták. Nem ilyennek kel-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEDAGÓGUSOK LAPJA

1976 JAN 2

Mészáros Erzsébet

1021

Mészáros Erzsébet rajza

Megyei verseny Nyíregyházán

A Szabolcs-Szatmár megyei izottság november 23-án ren-ezte meg az asztaliteniszezők s sakkozók megyei bajnoksá-át. A mérkőzésekre a nyír-gyházi 110. sz. Szakmunkás-épző Intézet tornatermében, alamint kultúrtermében ke-ült sor.

Az asztaliteniszben 32 egyéni portoló és 6 csapat, a sakk-an pedig 18 egyéni versenyző s 7 csapat mérte össze erejét. A nagy érdeklődéssel kísért ajnokságon a következő ered-ények születtek:

ASZTALITENISZ. Női egyé-: 1. *Kovács Andrásné* (Pap); *Nagy Jánosné* (Érpatak); 3. *agány Károlyné* (Ajak); 4. *tók Judit* (Ny. 110. sz. Int.) rfi egyéni: 1. *Lipcsey Zol-n* (Nyíregyháza); 2. *L. Nagy zsef* (110. sz. Int.); 3. *Molnár iszló* (Nyírbátor). Csapatver-ny: 1. *Ny. 110. sz. Int.* (Estók dit, Szilágyi Erzsébet, Nagy zsef, Csiki Sándor); 2. *Kis-rdai járás* (Kovács András-, Ragány Károlyné, Villányi éza, Ragány Károly); 3. *Ti-avasvári 115. sz. Int.* (Elek Sándorné, Szakáts Éva, Farkas Gábor, Gábor Ferenc).

SAKK. Női egyéni: 1. *Kelemen Csabáné* (Nyíregyháza Kossuth szakközép. isk.); 2 *Molnár Istvánné* (Tiszavasvári); 3. *Szabó Erzsébet* (Nyíregyházi járás). Férfi egyéni: 1 *Gerényi Ferenc* (Ny. 110. sz Int.); 2. *Tokár János* (110. sz Int.); 3. *Ákos Zoltán* (Ny Kossuth szakközépisk.). Csapatverseny: 1. *Kossuth szakközépiskola; 2. 110. sz. Int. A csapata; 3. 110. sz. Int. B csapata.*

A verseny 1—3 helyezettjei tiszteletdíjat, illetőleg könyvjutalmat kaptak. A csapatversenyre rendszeresített vándorserleget asztaliteniszben a 110. sz. Intézet, sakkban pedig a Kossuth Lajos szakközépiskola kapta meg.

Kovács György

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Pedagógusok Szakszervezetének lapja

Megjelenik havonta kétszer
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős szerkesztő:
Szőke Andor

Szerkesztőség:

Szegedi óvónők Kecskeméten

Jól sikerült tapasztalatcsere kirándulást szervezett a szegedi óvónőknek a Pedagógus Fáklya Sportkör természetjáró szakosztálya. A résztvevők a kecskeméti Óvónőképző Intézetet és a gyakorló óvodát tekintették meg, ahol sok hasznos tapasztalatot szereztek.

A városnéző séta során megismerkedtek a város neveze-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Mészáros Erzsébet

1971 SEP — 8

1021

Mészáros Erzsébet:
Kakas és virág

olában is

iseletét is megoldják ve-ük. Éppen ezért az egysze-übb vonalú fehér blúzok-ól kezdve a jobban díszí-ett blúzokig több száz fa-on kapható minden méret-en. A változatos díszítés – zsabó, csipke, fodor, uffos ujj, aranygomb — z alapanyaghoz és a mo-

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Mészáros Erzsébet

NÉPSZAVA

1979 OKT 27

1021

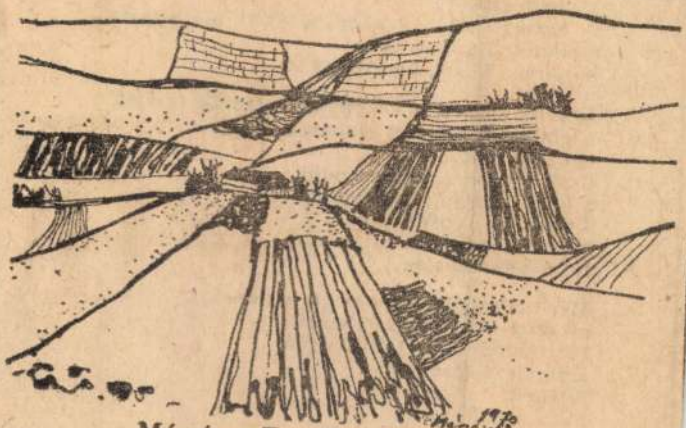

Mészáros Erzsébet: Nógrádi táj

felsír a havasi csendt
a furulyaszó.
A harmat ezüst csap
s jászolnyi falvak eg
bárányka béget, nyer

Legelik szépen a vél
s cinterem-csöndes
cibálják szét.
Csak almavirág, ha
a kihűlő falvak keri
s törékeny fényét
messzi városokig
fújja a furulyaszó.

Már csak e dallam, e pentaton ének,
mi éltet. Arcot archoz szorít.
Föl-földerengéssel félti a föld
almavirág-törékeny
értékeit.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-743, 340-726

Mészáros Erzsébet,
textil- és gobelinművész

NÓGRÁD
1981 MAJ 10

1021

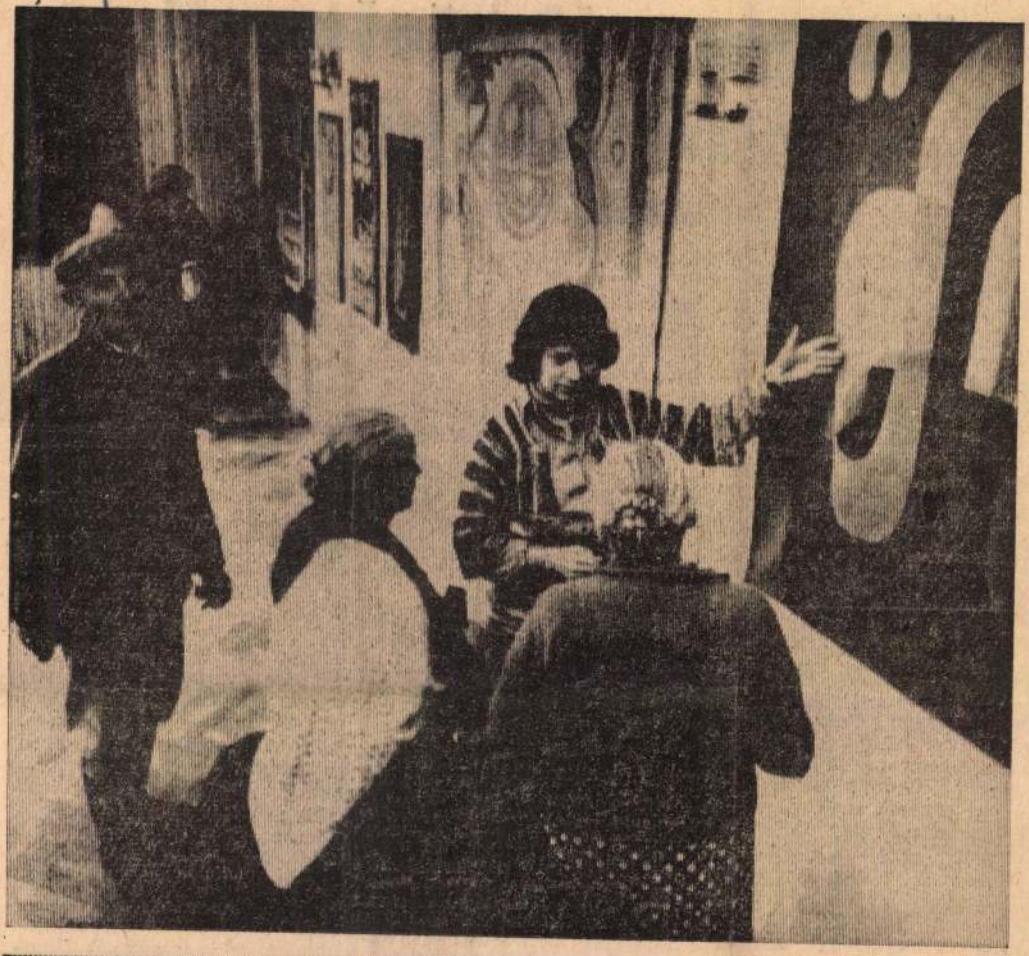

A kiállítások megnyitásának megszokott idején bizony jócskán módosítva — mégis nagyszámú érdeklődő, művészetpártoló salgótarjáni, a megyei, a városi intézmények és szervezetek képviselői jelenlétében nyílt meg Mészáros Erzsébet textilművész kiállítása pénteken délelőtt féltizenkettőkor (!) a somoskői művelődési házban. Az érdeklődés láttán érzett örömhöz elismeréssel párosíthatjuk a kiváló szervezést elsősorban azért, mert immár hagyományossá vált a város kulturális életének gazdagítása, a kirándulóés üdülőkerület, a festői szépségű Somoskő kulturális eseménysorozata — a nyári tárlatok rendezvénye.

Mészáros Erzsébet gobelinjeinek szó szerint is szép keretet nyújt ez a táj; a kiállítás anyaga, a szövött kárpitok bársonyos csillogású csendje pedig talán sehol máshol nem érvényesül tárlatként olyan átható erővel, mint éppen ebben a kedves, embermeleg, természetközeli környezetben. Az idei első somoskői nyári tárlat bensőséges hangulatot árasztó szövött falikárpitjai, az alkotó fonalapplikációi, amelyek tervként frisseségükkel ragadják meg a nézőt — máltán keltenek elismerést és érdeklődést.

egyénileg?

tékelték. Akkor velem együtt néhányan azt mondtuk: ha kérésünket nem intézik el, akkor kilépünk a brigádból. Nem intézkedtek! Végül egyedül maradtam. Azóta is állom a szavam. Most viszont egyénileg dolgozom. Ugyanakkor csoportelszámolás alapján kapom a pénzem. Sokszor mondom a mellettem dolgozó brigád tagjainak: többet melózok mint ti, és mégis ti kapjátok az elismerést. Nem haragszanak meg érte, mert jó, baráti a kapcsolat köztünk. Olyat nem tudnak kérni, amit ne teljesítenék. Ezenkívül nekem bármilyen melót adhatnak. A legrosszabbtól — amiből jut bőven — a legnagyobb tudást kívánóig, ugyanúgy elvégzem, pedig az esztergagépem nem a legjobb. A jutalmazottak listájáról is rég lekerültem. Azaz, — emeli fel a kezét — tavaly viszont kaptam hétszáz forintot csak azért, mert az egyik brigádtag leszámolt. A neki járó pénzt kettőnk között osztották szét. A feleségem már többször mondta: — Mit kínlódsz annyit! Hagyd ott az

Hogyan él, d
a munkásifj

Interjú Juhász Andrással, a KIS

Ifjúmunkások. Szerepük, jelentőségük meghatározó jellegű, a vezető erőt jelentik ifjúsági mozgalmunkban, s szerves alkotói munkásosztályunknak. Életükről, gondjaikról, eredményeikről beszélgetünk Juhász Andrással, a KISZ KB titkárával.

— Munkásifjúságunk az ifjúproletárok méltó örökösének vallja magát. Vajon mennyire valós ez, s a KISZ mozgalmi munkájában milyen szerepet játszik e jelentős ifjúsági réteg?

— Munkásifjúságunkra ugyanaz érvényes általánosságban, mint egész munkásosztályunkra. Vezető szerepük van, s ezt nem csak hangoztatjuk, hanem a mindennapi, valós politikában és gyakorlatban teszünk is érte, hogy így legyen. Ez egy dinamikus folyamat, amit a KISZ sajátos eszközeivel, lehetőségeivel, ösztönzőivel próbál is serkenteni. Nem szívesen használom a statisztika nyelvét, de időnként elkerülhetetlen. Csak ilengedtessék meg az orenburgi példa említése is, ahol a KISZ megtisztelő megbízásából dolgoztam, s naponta tapasztalhattam fiataljaink helytállását becsületes munkáját.

— A mindennapi munka zöme vállalatoknál, üzemekben, termelőszövetkezetekben teszi próbára a fiatalokat. A szocialista brigádmozgalom itt virágzik, itt valósul meg. Mennyire cselekvő részese ennek a munkásifjúság?

— Az elmúlt időszakban jelentősen nőtt a szocialista brigádokban tevékenykedő fiatalok száma! Pillanatnyilag 673 ezer fiatal vesz részt a szocialista brigádmozgalomban. Nagyszerű közösségek kovácsolódnak országszerte, a legnemesebb dolog: a munka köti össze a fiatalokat és az idősebbeket egyaránt. Érdekes jelenség: a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben az elmúlt öt esztendő alatt 36,9 százalékról 52,7 százalékra növekedett a szocialista brigá-

juk: Kevesebbnek van lakása, több idejük jut gyermeknevelésre, s egész más módon használják ki szabad idejüket. Természetes, hogy várják igényeik kielégítését. De ezt nemcsak várni, hanem tenni is kell érte.

A fiatalok tennének is, s ebben kell nekünk az eddigieknél sokkal többet segítenünk. Itt van például a lakáskérdés. A KISZ KB kongresszusi levelének megvitatása során a legtöbb vélemény ezzel kapcsolatban hangzott el. S erre csak azt tudjuk felelni, hogy lehetőségeink végesek és adottak. A KISZ egyedül nem vállalhatja magára ennek a társadalmi jellegű problémának a megoldását. Viszont keressük a magunk csatornáin is az intenzívebb segítés lehetőségeit. Annak ellenére, hogy nyugodtan kimondhatjuk, a fiatalok életkörülményeit alapvetően befolyásoló lakáshelyzet kedvezően alakult az elmúlt időszakban. 1975—78. között kiutalt lakások 56,3 százalékát kap-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 ÁPR 14

PEDAGÓGUSOK LAPJA
Budapest

Mészáros Erzsébet

1021

Egy kiállítás története

Kiállítások, rendezvények, felajánlások sokasága teszi emlékezetessé fővárosunk centenáriumát. Ezek között ott van a mi kiállításunk apró mozaikja is.

Iskolánk, a XXI., Kalamár J. u. 232. sz. általános iskola Budapest egyik „peremiskolája". Tanítványaink 86 százaléka fizikai dolgozó gyereke, akiknek hátrányos helyzete nyilvánvaló. Megmutatkozik ez abban is, hogy ritkán juthatunk csak be a múzeumokba, a kiállításokra. Ilyenkor sincs idő a nyugodt szemlélődésre. Így hát alig hittük, hogy megfelelő tapasztalatok és előzetes élmények nélkül, csupán tanári ösztönzésre mi is képesek vagyunk rangos, élményt adó kiállítást rendezni. A valóság ránk cáfolt.

Egyetlen füller nélkül, pincétől-padlásig kutatva, üzemekbe járva, interjúkat készítve, makacs kitartással egy esztendő alatt annyi anyagot gyűjtöttek tanulóink, hogy a tornaterem is kicsinek bizonyult.

A megszámlálhatatlan jókedvű „túlóra", a közös munka hevülete azonban nem kerülhetett a tablókra.

Kaszás Istvánné

Mészáros Erzsébet: Napkelte

...pasztalatok

...skolaszervezési kérdésekkel, ...mez az alsó tagozat és a felső ...agozati szaktárgyak tartalmi ...s metodikai kérdéseivel fog...alkozik. Szorosan összekapcso...ódó és jól összehangolt tevé...kenységüknek meggyőző bizo...nyítéka *a horvát elemi iskolák ...972-re elkészült új tanterve.*

Ennek fokozatos bevezetése — a tárgyi és személyi feltéte...ek gondos előkészítése nyo...mán — 1972 őszén kezdődött ...meg az 1. osztályos matemati...ka- és a 7. osztályos kémia...programmal. Az Intézet mun...katársai részt vesznek az új tantervhez kapcsolódó hagyo...mányos és programozott tan...könyvek, feladatlapok elkészí...tésében, illetve elkészíttetésé...ben, az iskolatelevíziós, a rádi...ós és a filmprogramok kidolgo...zásában is.

Az elmúlt években jelentős eredményeket értek el különböző *pedagógiai standardek, mérési eljárások, tesztek* kidolgozásában. Sikerrel használják fel ezeket az iskolai munkában (tanév eleji tájékozódások, félévi analízis, differenciált programok, tanulói teljesítménymérés), valamint az iskolák ellenőrzésében, értékelésében — és minősítésében is.

Az intézet *továbbképzési feladata és tevékenysége* — közvetve vagy közvetlenül — mintegy 26000 tanító, tanár szervezett továbbképzésének gondját jelenti. Jelenleg *az új tanterv bevezetésének előkészí*szítő (óvódai) program kidolgozása; a programozott oktatás. Kutatják továbbá az iskolai sikertelenség okait; vizsgálják a gyógypedagógiai és a retardált gyermekek problémáit, nevelésük sajátos feladatait, valamint az elemi fokú felnőttoktatás kérdéseit.

A szakirodalmi tájékozódás és tájékoztatás feladatát egy kicsiny, de kiváló szaktudású és nagyon lelkes munkacsoport gondozza.

*

Az ismertetett sok irányú, széles körű kapcsolatokra épülő munkát mintegy 40 úgynevezett *tanácsos* végzi, illetve irányítja. (Kb. 10—12 általános fejlesztéssel, 6 pedagógiai kutatással, tájékoztatással foglalkozik, 22—25 szaktanácsos.) Feladatuk az oktatásfejlesztés (általános, illetve szakirányú kutatás), az Intézet által szervezett kísérletek irányítása és a kísérleti, illetve mintaiskolák munkájának figyelése, segítése.

A tanácsosok alkalmazásának feltétele: egyetemi végzettség, nyolc év eredményes iskolai gyakorlat, érdeklődés a pedagógia elmélete iránt, eredményes pedagógiai-közéleti és publikációs tevékenység. A tanácsosok — bár erre lehetőségük volna — nem tanítanak, de szerepet vállalnak például az iskolatelevíziós órákon.

...videki centrumokban dolgozik. A tanácsosokon kívül — külső munkatársként — külön szakértőket, iskolaigazgatókat, metodikusokat is foglalkoztatnak. Az intézet tevékenysége szakmai munkaközösségek, szakaktívák hálózatára épül.

Az intézetnek nincs külön oktatásfejlesztési programja; a *köztársasági intézet kutatásifejlesztési munkájából vállalnak részfeladatokat.* (Jelenleg az ötnapos tanítási hét és az egésznapos iskola a kutatási témájuk, néhány iskolában ezzel kapcsolatos kísérleteket folytatnak.)

Másik feladatuk az új tanterv bevezetését előkészítő *szemináriumok szervezése* — esetenként valamennyi érintett pedagógus bevonásával. A szemináriumokat az intézet tanácsosai szervezik és vezetik; az előadók felkészítése viszont a központi intézet szemináriumain történik.

A regionális intézetek *tanácsosainak fő feladata a szakmai munkaközösségek és a pedagógiai tapasztalatcsere gondozása.* A munkaközösségek jelentik a tanácsosok és a gyakorló pedagógusok között a legfontosabb kapcsolatot. Itt érvényesül elsősorban a tanácsosok sajátos — a mi jelenlegi felügyeleti gyakorlatunktól eltérő tanácsadó-segítő szerepe. Munkájuk természetesen nem szorítkozik csak erre; rendszeresen látogatják a hozzájuk tartozó iskolákat — a helyi segítségnyújtás, konzultáció, valamint a szakmai színvonal ellenőrzésének

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975. MÁJ 8

PEDAGÓGUSOK LAPJA
Budapest

Mészáros Erzsébet
1021

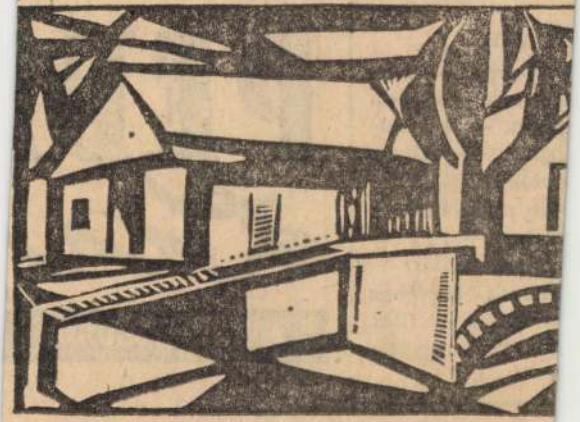

- Tár-
Figyel-
rend-
Ahogy
ja —
al —
y jó-
ra —
énye
film,
ülés

PEDA
La

A PEDAGÓGUSOK

sébet: Házak

Mészáros Erzsébet, textilművész

MÉSZÁROS ERZSÉBET textilművész kiállítása nyílt meg pénteken a Nógrád megyei pártbizottság oktatási igazgatóságának galériájában. Az egy hónapig megtekinthető tárlaton a művész kilenc nagyméretű gobelinjét és fonalkompozícióját mutatja be.

– Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1981. okt. 3.

MTI SAJTOFIGYELO
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Erzsébet Mészáros

DAILY NEWS
1984 DEC 9

1021

"ENCOUNTER" by Erzsébet Mészáros, a tapestry. It is one of 110 works of art by 54 artists at the Winter Exhibition, in Miskolc that was opened on Dec 4. The exhibition is held in evry other year

PHOTO MTI/ I. KOZMA

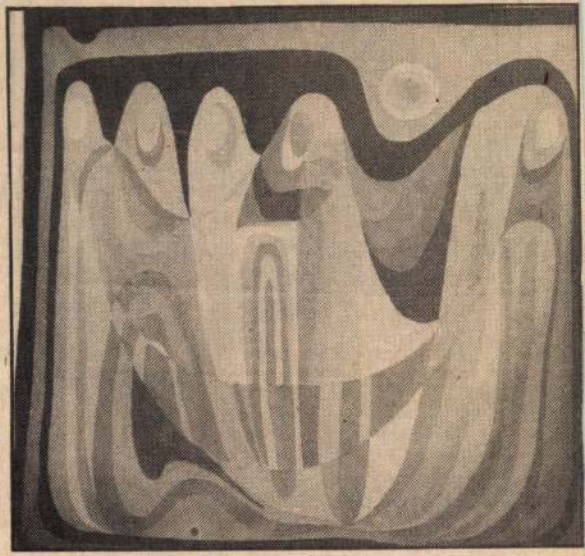

MÉSZÁROS ERZSÉBET

MEGHÍVÓ

Mészáros Erzsébet:

1962-ben született Kunszentmártonban. Már középiskolás korában több megyei és országos rajzversenyen szép eredményeket ért el. Tanulmányai befejezése után folytatta - az ekkor már tudatossá vált felkészülést - a művészi pályára. A Moholy-Nagy Lászlóról elnevezett képzőművész körben tanult festészetet Orvos András vezetésével. Eközben rövid kirándulást tett a kerámiaművészet területére is, ahol dr. Takács Edit volt a tanára. Ezt követően egy évig dolgozott Várdeák Ildikó műtermében. 1991. óta tagja a KÁRPÁTIA Art alkotóközösségnek.

T. Czene Ágnes:

1941-ben született Budapesten. Édesapja - Apátfalvi Czene János - vezetésével tudatosan készül a művészi pályára. Régebbi képein a gondos, "rajzos" kidolgozottság a fő jellemvonás, újabb művein azonban az impresszionizmus hatása érződik. Igazi colorista festő, aki gondolatait, érzéseit elsődlegesen színekkel fejezi ki. Ennek ellenére a valós világ formáihoz szorosan kötődik és az absztrakció határát - tudatosan - elkerüli. Sok festménye megtalálható a hazai és külföldi magángalériákban és jelentősebb gyüjteményekben.

T. Czene István:

1966-ban született Budapesten. A rajz és a festészet alapjait otthon sajátítja el. 1984-ben bekapcsolódik a zebegényi "Szőnyi István Képzőművészeti Szabadiskola" munkájába is. Ott Jets György a tanára. Festményein a realista alapokon nyugvó valósághű ábrázolásra törekszik. Kifejezésmódjában a színek és a pontos rajz egyaránt jelentős szerephez jut.

CSEPELI VENDÉGLŐ GALÉRIA

Tisztelettel meghívja Önt és kedves családját
1994. január 10-én 18.00 órára

MÉSZÁROS ERZSÉBET,
T. CZENE ÁGNES,
T. CZENE ISTVÁN

festőművészek kiállításának megnyitójára.

Bevezetőt mond:
Tasnádi Attila
művészeti író

A tárlat megtekinthető:
1994. február 7-ig

Cím: 1213 Budapest, Hollandi út 141. Tel.: 277-1079

Mészáros Erzsébet kiállításai:

1991. Galerie OTTO, Bécs
1991. ART Center, Renfrew (Kanada)
1992. Budaörsi Városháza
1992. Németország, Bretzfeld
1993. Budaörs, Jókai Galéria
1993. Csontváry Galéria
1993. Ráckeve, Keve Galéria

T. Czene Ágnes kiállításai:

1991. A "KÁRPÁTIA" Képző- és Iparművészet Alkotóközösség kollektív tárlata a Rátkai Márton klubban, Budapest
1991. A "KÁRPÁTIA" Alkotóközösség kiállítása a Pataky István Műv. Központban, Budapest
1991. ART Center, Renfrew (Kanada)
1992. Budaörsi Városháza
1992. Németország, Bretzfeld
1993. Budaörs, Jókai Galéria
1993. Csontváry Galéria
1993. Ráckeve, Keve Galéria

T. Czene István kiállításai:

1989. Budapesti Kongresszusi Központ (Kollektív jótékonysági tárlat)
1990. Galerie Verlag, Bécs
1991. A "KÁRPÁTIA" Képző- és Iparművészet Alkotóközösség kollektív tárlata a Rátkai Márton klubban, Budapest
1991. A "KÁRPÁTIA" Alkotóközösség kiállítása a Pataky István Műv. Központban, Budapest
1991. ART Center, Renfrew (Kanada)
1992. Budaörsi Városháza
1992. Németország, Bretzfeld
1993. Budaörs, Jókai Galéria
1993. Csontváry Galéria
1993. Ráckeve, Keve Galéria

MDK

Mészáros Éva

V. Orsz. Iparm. kiáll. Mücs. 1965.

MDK

Mészáros Éva

ruhaterv

4. Orsz. Iparműv. kiáll. Műcs. 1959. dec.

M.D.K

Mészáros Éva
Serverő

A Budapesti Nemzethöri
Vásáron az „Év legszebb
termeke" címet Mészáros
Éva kisfiú vukatorva nyerte.

— : Üzlet és barátság
Nők Lapja, 1967 május 27. 8 lap

MDK

Mészáros Éva, 17 éves

Csongrád.

114. Munkás.
115. Munkás.
116. Munkás.

Magy.Ifj. Képzömüv. Kiáll. /VIT/ Gyermekrajzok.
Föv. Képtár. 1949 aug.16 - szept.lo. Kat.

Mészáros Éva, divattervező

Tetőtől talpig c. könyv címlapja
repr.

—: Tetőtől talpig
Magyar Ifjúság, 1970. IV. 3. 16. l.

Mészáros Éva, divattervező

- divatrajzai a Tetőtől talpig c. könyvben (Kossuth Könyvkiadó)

-: Tetőtől talpig
Magyar Ifjúság, 1970. IV. 3. 16. l.

Mészáros Éva, ruhaterv

NDK

4. orsz. iparműv. kiáll. Miskolc. 1959.

Mészáros Éva MDK

Horgolt terítő

Műcsarnok 1960. Képző- és Iparművészeti körök kiáll.

Mészáros Éva

divatterverő

M.Dk

Modellek

Nők Lapja, 1965. jun. 12 – 24 lap

MDK

Mészáros Éva

Mészáros Éva /ruhaterv/ tervével szerepelt a IV.Orszg.Iparm.Kiáll.-on.

IV.Országos Iparművészeti Kiállitás.Műcsarnok. Budapest 1959.Dec. 18 - 1960.Jan.31.Kat.

Mészáros Éva

Ruházati formatervező, részt vesz a kiállításon

Jubileumi Iparművészeti Kiállítás Műcsarnok, 1975. jún – júl.

Mészáros Éva

divatterező

Modellek

L.M.: Feifiak tavasza

Tükör, 1974. febr. 26 - 19 oldal

Mésiaros Éva
divattervező

Gyermekszikák.

L.M.: Gyerekkor
Tihőr, 1974. aug. 27 – 19 lap

Mészáros Éva
divattervező

Mészáros Éva a Soproni Ruhagyár
részére tervezett gyermekruhákat.

L.M.: Gyerekruh
Tükör, 1974. aug. 27 - 19 lap

Mesiáros Éva
dio attervező

Modellek

L. M.: Könnyed és hengelemes
Tükör, 1974. jun. 11–19 lap.

Mészáros Éva
divatkreátor

Ruhatervek

Mészáros Éva: Bérmunkák a legújabb divat szerint
Nők Lapja, 1973. február 10 - 18 oldal,

Mészáros Éva
divattervező

„Ruhatervek"

— Egyszerűség
Nők Lapja, 1971. ápr. – 17 szám

Mészáros Éva [2.]

„Ruhaterező." szerepel az Iparművészeti Tanács rendezésében megnyílt kiállításon.

—: Művek az iparban

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. máj. 21.

Mészáros Éva

A Divattervező Vállalat mintatermében kiállítása volt.

Szigethi Ágnes: Tervezőművészek kiállítása; Ipari Művészet, 1971. 4. sz. 28. l.

Mészáros Éva

az alábbi tervpályázaton 3 helyezést elért 5 számú pályaterv munkatársa v olt.
(építész)

Borosnyay Pál: Alagútzsaluzattal kivitelezhető lakó- és szállásjellegü épületek tervpályázata, 197o.
Magyar Epitőművészet, 1971.5.sz. 2-12.l.

Mészáros Éva
divatterező

Reeknetenek

— : Fiatalokmak

Nők Lapja, 1974. márc. 16-19 oldal

Mészáros Éva
divattervező

Modellek

Mészáros Éva: Főszereplők
Nők Lapja, 1978. március 4 – 18. lap

Mészáros Éva
díszattervező

„Ruhaterek"

(Ösvát): Terverte: Mészáros Éva
Nők Lapja, 1971. junius - 25 szám

Mesiáros Éva

divattervező

A „Művészet ipacban" című
táclat Mesiáros Éva munkáit
mutatta be. A kiállítást a Divat-
tervező Vállalat kiállítóterminben
rendezték

(Osvát): Terverte: Mesiáros Éva
Nők Lapja, 1971. junius – 25 szám.

Mészáros Éva
textilszerelő

Ruhatervek.

— : 4-től

Vörös Lapja, 1970. január - 4 oldal

1021

1973.XII.5. 18.oo /5/Z.

Nyitott boriték

- Az utcákat járva, és figyelve a kirakatokat,gyakran csodálkozom a szám és árcédulák cserélődésén,amelyeket figyelhetümk jobbról, szemlélhetünk balról,az eredmény mindig ugyan az.
Drágább lett néhány fillérrel a szappan,vagy a sampoo, drágább lett néhány forinttal a gyerekeknek készült téli-kabát,ami bár ugyan az a minőség,mint amilyen a tavalyi esztendőben volt, csak máshová helyezték el a gombokat.másmilyen szinü a gyerekkabát bélése,tehát csak ez indokolja és semmi egyéb. Természetesen, hogy helyén való az emelés, ha mind ezt a jobb minőség indokolja, hogy az árhoz némi pluszt hozzá tegyenek.Mind ezt miért mondjuk el? Azért,mert nemrégiben levelet kaptunk néhány iparmüvész aláirásával,amelyben egy furcsa jelenségre hivják fel a figyelmünket.Arról van szó,hogy az iparmüvészet munkáinak egy részét, hosszu időn keresztül az Iparmüvészeti Tanács zsürizte,és igy és igy került az üzletekbe.Ez rövid és nagyon gyors folyamat volt,a megtervezéstől, a megtermelésig és a zsürizésig és azután mehetett az áru az üzletekbe.Most idén augusztusban mind ez megváltozott,már mint a züsrizésl Az Iparmüvészeti Tanács helyett ezt a fontos munkát a Képzőmüvészeti Alap vette át és rövid idő alatt bebizonyosodott,hogy ami eddig egyszerü és gyors

1973.XII.5. 18.oo /5/Z.

Nyitott boriték

- Az utcákat járva, és figyelve a kirakatokat, gyakran csodálkozom a szám és árcédulák cserélődésén, amelyeket figyelhetünk jobbról, szemlélhetünk balról, az eredmény mindig ugyan az.

Drágább lett néhány fillérrel a szappan, vagy a sampoo, drágább lett néhány forinttal a gyerekeknek készült téli-kabát, ami bár ugyan az a minőség, mint amilyen a tavalyi esztendőben volt, csak máshová helyezték el a gombokat. másmilyen szinü a gyerekkabát bélése, tehát csak ez indokolja és semmi egyéb. Természetesen, hogy helyén való az emelés, ha mind ezt a jobb minőség indokolja, hogy az árhoz némi pluszt hozzá tegyenek. Mind ezt miért mondjuk el? Azért, mert nemrégiben levelet kaptunk néhány iparmüvész aláirásával, amelyben egy furcsa jelenségre hivják fel a figyelmünket. Arról van szó, hogy az iparmüvészet munkáinak egy részét, hosszu időn keresztül az Iparmüvészeti Tanács zsürizte, és igy és igy került az üzletekbe. Ez rövid és nagyon gyors folyamat volt, a megtervezéstől, a megtermelésig és a zsürizésig és azután mehetett az áru az üzletekbe. Most idén augusztusban mind ez megváltozott, már mint a zsürizés! Az Iparmüvészeti Tanács helyett ezt a fontos munkát a Képzőmüvészeti Alap vette át és rövid idő alatt bebizonyosodott, hogy ami eddig egyszerü és gyors

volt,az csak volt.

Véleménye szerint miért káros ez az intézkedés,ha a vevő oldaláról nézzük?

- Azért,mert megnöveli az árát annak a cikknek,amit eddig megkapott,pedig az a célunk,hogy minél izlésesebb és minél kulturáltabb dolgokat tudjunk a vevőnek adni,ugyan azért a pénzért természetesen.Ha ezeknek pl. fölemelik az ~~ezek~~ árát,ahogy most történik az uj szempontok szerint,abban az esetben természetesen egyszerübb megvásárolni ugyanezt,esetleg kiskereskedőknél,ahol olcsóbban kapja meg,de sokkal izléstelenebben, sokkal rosszabb minőségben és ezzel rontja az egész iparmüvészet nivóját.

- Mészáros Éva iparmüvészt hallottuk az imént és a hallottakból kiderült,vannak bosszantó dolgok az életben,amelyek nem károsak és vannak bosszantó tények,amelyek bizony károsak,mert sokunkat érintenek,jelen esetben egy meglehetősen megmagyarázhatatlan presztizs intézkedés miatt.

Tudjuk,hogy az iparmüvészeti termékek nem közfogyasztási cikkek,amelyek árait különös szigorral kellene védeni,de

volt, az csak volt.

Véleménye szerint miért káros ez az intézkedés, ha a vevő oldaláról nézzük?

- Azért, mert megnöveli az árát annak a cikknek, amit eddig megkapott, pedig az a célunk, hogy minél izlésesebb és minél kulturáltabb dolgokat tudjunk a vevőnek adni, ugyan azért a pénzért természetesen. Ha ezeknek pl. fölemelik az ~~xxx~~ árát, ahogy most történik az uj szempontok szerint, abban az esetben természetesen egyszerübb megvásárolni ugyanezt, esetleg kiskereskedőknél, ahol olcsóbban kapja meg, de sokkal izléstelenebben, sokkal rosszabb minőségben és ezzel rontja az egész iparmüvészet nivóját.

- Mészáros Éva iparmüvészt hallottuk az imént és a hallottakból kiderült, vannak bosszantó dolgok az életben, amelyek nem károsak és vannak bosszantó tények, amelyek bizony károsak, mert sokunkat érintenek, jelen esetben egy meglehetősen megmagyárázhatatlan presztizs intézkedés miatt.

Tudjuk, hogy az iparmüvészeti termékek nem közfogyasztási cikkek, amelyek árait különös szigorral kellene védeni, de

De ugy tünik,hogy itt is indokolatlan áremeléssel állunk szemben,amit nem lehet szó nélkül hagyni.A vevő közönséget sujtják olyan plusz kiadással,amire nem szolgáltunk rá, lévén, hogy az iparmüvészeti termékeket eddig sem fillérekért vásároltuk meg. Ugyan akkor sujtják magát az iparmüvészt is.

Saczi Vera iparmüvész,a bőr tálak,diszdobozok,övek,mellények készitője és tervezője.Milyen munkalehetősége lesz tehát a jövőben?

- Egyetlen munkalehetőségem lenne,ha az Iparmüvészeti Alap elfogadja a munkámat, akkor havi fizetésért,a saját tervem szerint anyagot kapva dolgozhatom az Iparmüvészeti Alap szövetkezetében és az tradikálja aztán a boltok felé.

- És most hallgassák meg az Iparmüvészeti Tanács képviselőjével készitett interjut,aki szintén jelen volt azon a beszélgetésen, amelyet az iparmüvészekkel folytattunk.

Az Iparmüvészeti Tanács képviseletében Bors Gizella jelent meg ezen a kis megbeszélésen,amelyet az imént az iparmüvészekkel folytattunk.Eddig tehát Önökhöz tartozott a zsürizés

- Igen,körülbelül 1971.januárjától,ez év augusztusáig folytattuk ezt a tevékenységet,ami a Képzőmüvészeti Alap nevét ... és máról,holnapra le kellett állnunk ezzel a munkával.

- Mit jelent ez az alkotómüvésznek?

- Az alkotó müvészeknek ez elég sok problémát fog okozni,mert

De ugy tünik,hogy itt is indokolatlan áremeléssel állunk szemben,amit nem lehet szó nélkül hagyni.A vevő közönséget sujtják olyan plusz kiadással,amire nem szolgáltunk rá, lévén, hogy az iparmüvészeti termékeket eddig sem fillérekért vásároltuk meg. Ugyan akkor sujtják magát az iparmüvészt is.

Saczi Vera iparmüvész,a bőr tálak,díszdobozok,övek,mellények készitője és tervezője.Milyen munkalehetősége lesz tehát a jövőben?

- Egyetlen munkalehetőségem lenne,ha az Iparmüvészeti Alap elfogadja a munkámat, akkor havi fizetésért,a saját tervem szerint anyagot kapva dolgozhatom az Iparmüvészeti Alap szövetkezetében és az tradikálja aztán a boltok felé.

- És most hallgassák meg az Iparmüvészeti Tanács képviselőjével készitett interjut,aki szintén jelen volt azon a beszélgetésen, amelyet az iparmüvészekkel folytattunk.

Az Iparmüvészeti Tanács képviseletében Bors Gizella jelent meg ezen a kis megbeszélésen,amelyet az imént az iparmüvészekkel folytattunk.Eddig tehát Önökhöz tartozott a zsürizés

- Igen,körülbelül 1971.januárjától,ez év augusztusáig folytattuk ezt a tevékenységet,ami a Képzőmüvészeti Alap nevét ... és máról,holnapra le kellett állnunk ezzel a munkával.

- Mit jelent ez az alkotómüvésznek?

- Az alkotó müvészeknek ez elég sok problémát fog okozni,mert

az ő termékeiket,amit igényel a kereskedelem, a Luxus Áruház és a hozzá tartozó butikok és a Divatáru Nagykereskedelmi Vállalat késve , elég hosszu távlatban fogja megkapni az ő termékeiket. miután az Iparmüvészeti Vállalathoz ujra be kell adni nekik zsürizésre,az Iparmüvészeti Vállalat kalkulációt készit,mind ez természetesen a folyamat eléggé időben eltólja,igy kevésbé tudnak lépést tartani a divat állandó friss és gyors változásaival.

- hogy tudták ezeket eddig ilyen rövid idő alatt megoldani,azt hiszem a zsürizés eddig igy történt és nem volt ilyen hosszu átfutási idő és nem is került ennyi pénzbe?

- Nálunk azért volt rövidebb ez a zsürizési folyamat,mert mi kapcsolatot tartottunk fönn a megrendelő felekkel is. Nálunk a biráló bizottság összehivása különösebb nagyobb pénzösszegbe nem került,egy-egy müvész zsüri tagnak ülésenkint 5o,-Ft. tiszteletdij jár,ennyit fizettünk.Tehát ez nem drágitja a müvész által előállitott terméket,mert ezt nem a müvész fizeti és fedezi,hanem az Iparmüvészeti Tanács.

- Tehát lényeg jelenleg,körülbelül 15 %-kal drágulnak az iparmüvészeti tárgyak,csupán azért,mert a zsürizés most más égisz alatt történik.

az ő termékeiket,amit igényel a kereskedelem, a Luxus Áruház és a hozzá tartozó butikok és a Divatáru Nagykereskedelmi Vállalat késve , elég hosszu távlatban fogja megkapni az ő termékeiket. miután az Iparmüvészeti Vállalathoz ujra be kell adni nekik zsürizésre,az Iparmüvészeti Vállalat kalkulációt készit,mind ez természetesen a folyamat eléggé időben eltólja,igy kevésbé tudnak lépést tartani a divat állandó friss és gyors változásaival.

- hogy tudták ezeket eddig ilyen rövid idő alatt megoldani,azt hiszem a zsürizés eddig igy történt és nem volt ilyen hosszu átfutási idő és nem is került ennyi pénzbe?

- Nálunk azért volt rövidebb ez a zsürizési folyamat,mert mi kapcsolatot tartottunk fönn a megrendelő felekkel is.

Nálunk a biráló bizottság összehivása különösebb nagyobb pénzösszegbe nem került,egy-egy müvész zsüri tagnak ülésenkint 50,-Ft. tiszteletdij jár,ennyit fizettünk.Tehát ez nem drágitja a müvész által előállitott terméket,mert ezt nem a müvész fizeti és fedezi,hanem az Iparmüvészeti Tanács.

- Tehát lényeg jelenleg,körülbelül 15 %-kal drágulnak az iparmüvészeti tárgyak,csupán azért,mert a zsürizés most más égisz alatt történik.

Mészáros Gún

Magyar Iparművészet az
ezredforduló 2003

87. l.
81 l.

Mészáros Ferenc

az alábbi tervpályázaton III. díjjal jutalmazott terv egyik szerzője.

dr. Reischl Antal: A budapesti Népliget rendezésének tervpályázata, 197o.
Magyar Ép.műv. 1971.4.sz.2-4.l.

MÉSZÁROS Éva

MEDGYESSY Ildikó: Mészáros Éva iparmüvész, főiskolai docens. = Magyar Nemzet, 1993. aug.14. VII. ill. [interju]

MDK

MészárosmFerenc festőm.

László Miklós: Két festő utja. Szabad Nép, 1949. ápr. 24.

Mészáros Ferenc

MDK.

Az Orsz. Magy. Képzőművészeti Társulat 1899. évi rendes közgyülésén vett részt.

Műcsarnok 1899. 215. l.

Mészáros Ferenc

Kitüntettek a magyarkatai tánhatan

A magyarkatai légrönmünészkör sikerei
Pestmegyei Hírlap, Bp. 1969. aug. 19.

Mészáros Ferenc

üvegfestőséged
4 volg. 3 ipar.
jeles
Tanár Kölber Dezső
Iparrajziskola 1907

Mészáros Ferenc
üvegfestő segéd
jeles
Iparrajziskola 1909

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Mészáros Ferenc

üvegfestőséged.
4 polg, 4 iparr.
10 hónap, jeles
Tanár Kölber Dezső

Iparrajziskola 1908

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Mészáros Ferenc

ünegfestő

esti aktrajz

10 hónap. jó eredm

Tanár Vesztróczy Manó

Iparrajziskola 1911

FORUM
Budapest
IV.,Kossuth L
Germos Heng
Tel: 89-3-16.

Mészáros Ferenc

üvegfestő

Szilágyi István féle

160 k-as segély

Iparrajziskola 1911

Mészáros Ferenc

műegyetemi

jeles

Ipartanoda 1911

Alejandro Ferez

de Mesa

Yeso

Guarnecido 1911

Mészáros Ferenc

üvegfestőséged

jeles

Iparrajziskola 1910

T. 2975.

pterében lévő vár- és városon innen
zékben ülő férfit látunk kinek szi-
szivnek fénylő szeméből sugarak

in in Ungarn.

CHRISTO.

risto bona tantum curat amato
denti flagrat amore Dei.
dem Herren Christ
ergeben ist.
chn Gütr allein,
b brent es so fein.

cm.

95-15.

Mészáros Ferenc

üvegfestő tanonc

4 polg.

jeles eredm.

Tanár Kölber Dezső

Iparrajziskola 1904

on ?

Autorisez-vous la mise en vente des photographies des vos œuvre
dans le Palais de l'Exposition ?
Répondre par **oui** ou **non**

osant

Mészáros Ferenc M.É.K.

A Pöltenberg utcai ált. gömn kerttervezője

Épitész: Heney Lajos

Magyar Épitőművészet 1964 / 6. 37-39

MDK

Mészáros Ferenc

Alpár Ignác mesteriskolája. Építő Ipar-Építő Művészet. 1924. márc. 1.

Mészáros Ferenc
festő

Életrajzát lásd
Fejér Kázmér
csomagjában

A Tekintetes mü em
Budapest

Mi után 1885 szept
mint ideiglenes v
1888 ik évbe pedig
évi fizetéssel, al
hosszu idő ota eg
véve hogy fizetése
hogy most jelen
napjára 2 K 40 f
családommal t
eltekintve a mo

Mészáros Endre fazekasmester

„Fiktyülös tyúk". Sötétkék. Írókás díszítés.
Fejnél magasság: 8 cm, hasnál m.: 4 cm.
1935-40 korázott, Tata.
Fekete-fehér vagy

Körmendi Géza: A tatai fazekasság története. Komárom, 1964.
69.o.

Mészáros Ferenc, [építész ?] MDK

A III. díjas terv egyik készítője.
(A Népliget rendezése és építészeti megoldása.)

(–ts): Milyen lesz a Népliget 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. ápr. 6.

MÉSZÁROS Gábor, iparművész

BODNÁR István: Műteremlátogatóban az iparművész házaspárhoz. Az emberhez vezető út. Kelet-Magyarország 1989. 129., 9. eml. Szabolcs-Szatmár megye irodalma. Bibliográfia és repertórium. 1989. április 1-jünius 30. = = Szabolcs-Szatmári Szemle 24. 1989. 3. 358.

XX n. 45 n. / Mesterek

bözők. Együttes harmóniájuk
hanem a formai elrendezés
n ez az egység máskülönben
lógiai realitás. A konstruk-
nkrét forma, hanem az általános
nyomulás önmagával azonosnak
nem kivülről elhatárolt és
ről kifelé törő és pusztán át-
tt növekedés törvénye.
i alkotásnak eme, a forma egész
onosan járó és individuálisan
félbe nem szakitott teljese-

MÉSZÁROS GÁBOR keramikusművész kiállítását augusztus 16-án, szombaton este hat órakor nyitják meg az Erdős Renée-házban (Budapest XVII., Rákoshegy, Báthori u. 31.). A művek szeptember 10-ig tekinthetők meg.

MAGYAR NEMZET 1997 VIII. 15

mindenekelőtt arra irányult, hogy családjuk kegyi
létre kolostorokat, s azokat ellássa a fenntartás
előkészítést – királyi hozzájárulás és pápai engedély
(406/2), 376 volt. Kont Miklós nádor a *csatkai* pálos kolostor
tartozó mezővárosában" építtette, mint ezt János
1357-es oklevelében, hozzátéve, hogy „elegendő
munkáját már nem csekély részben véghez is vitte"
Csatka a jól ellátott alapítások közé tartozot
jelentőségéről. Ugyanez nem mondható el minde
pálos kolostor építkezései 1400 táján akadoznak a
a szerzeteseknek pénzzé kellett tenniük egy kor
birtokot. 1428-ban Kanizsai István néhai udvarm
Szentpál mezőváros mellett Szent Péter tisztelet
forintnyi és 16 ezüstmárkányi pénzösszegből. Ug
további értéktárgyakat, értékes aranykupát és ezü
komoly terheket, a fenntartás biztosítását rót
rendszerint kötelezettséget vállalt az építkezés befe
rokonai a *sajólád*i pálos monostor alapításakor, 1
alapított Ágoston-rendi kolostor és a másik templ
ezüstmárkányi összeget, amelyet Lajos királytól n

kerámikus MKT

MÉSZÁROS GÁBOR

1958-ban születtem Békésen.
1983-ban szereztem diplomát a Magyar Iparművészeti Főiskola Szilikát-ipari Tanszék kerámia-porcelán szakán.
Mestereim: Csekovszky Árpád, Schrammel Imre.
1987 óta a nyíregyházi Művészeti Szakközépiskola kerámia szakán tanítok rajzot és kerámiát.

Csoportos kiállítások:
1982 Faenza, Nemzetközi Kerámia Biennale
1986 Szófia
1987 Prága, München
1987 Budapest, Fiatal Iparművészek kiállítása
1986-1988 Pécs, IX. és X. Kerámia Biennale
1987-89-91 Békéscsaba, Alföldi Tárlat
1988-89-90 Nyíregyháza, Őszi és Téli Tárlat
1988 Meiningen, I. Pest-megyei Iparművész Tárlat
1990 Bécsújhely
1990 Szentendre, II. Pest-megyei Iparművész Tárlat
1991 Sátoraljaújhely, II. Zempléni Nyári Tárlat
1991 Hódmezővásárhely Őszi Tárlat
1991 Körmöcbánya - Nagybánya
1993 Szerencs, III. Zempléni Nyári Tárlat
1993 Budapest, Csók István Galéria Keramikusok Társaságának kiállítása

Egyéni kiállítások:
1990 Sátoraljaújhely, Kazinczy Ferenc Múzeum;
Nyíregyháza, Paál Gyula terem;
Békés, Jantyik Mátyás Múzeum;
Makó, József Attila Múzeum
1991 Tokaj, Templom Galéria
Szeged, Ifjúsági Ház
1992 Forráskút, Művelődési Központ

Díj:
1990 Őszi Tárlat (Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei) Művészeti Díj

Ösztöndíj:
1993 Kecskemét, Nemzetközi Kerámia Stúdió

I was born in 1958 in Békés.
In 1983 I graduated from the Hungarian Academy of Applied Arts, my special field was the ceramics-porcelain section of the silicate Department. My masters were Árpád Csekovszky and Imre Schrammel. I have been teaching drawing and ceramics at Art Secondary School in Nyíregyháza since 1987.

I have taken part in several collective exhibitions both in Hungary and abroad:
1982 Faenza, International Ceramic Biennale
1986 Szófia
1987 Prága, München
1987 Budapest, Exhibition of Young Artists
1986-1988 Pécs, IX. and X. Ceramic Biennale
1988-89-90 Nyíregyháza, Autumn and Winter Exhibition
1988 Mainingen, Designer's Exhibition of Pest-county
1990 Bécsújhely
1990 Szentendre, Designer's Exhibition of Pest-county
1991 Sátoraljaújhely, Zemplén Summer Exhibition
1991 Hódmezővásárhely, Autumn Exhibition
1991 Körmöcbánya, Nagybánya
1993 Szerencs, Zemplén Summer Exhibition
1993 Nyíregyháza, Autumn Exhibition
1993 Budapest, Csók IStván Gallery, Exhibition of Ceramist's Association

Individual exhibitions:
1990 Sátoraljaújhely, Kazinczy Ferenc Museum
Nyíregyháza, Paál Gyula Show-room
Békés, Jantyik Mátyás Museum
Makó, József Attila Museum
1991 Tokaj, Church Gallery
Szeged, youth House
1992 Forráskút, Cultural Centre

Award:
1990 Autumn Exhibition (Szabolcs-Szatmár-Bereg county) Art Award

Scholarship:
1993 Kecskemét, International Ceramic Studio

A FŐNÖK ÉS SZELLEME

Ismert fővárosi festőművészek között sok szó esett az utóbbi időben a Képcsarnok Vállalat két export-előadójának hosszú évek óta folyó manipulációiról, nevezetesen arról, hogy *az exportra dolgozó művészektől rendszeresen részesedést kaptak.* Elsősorban csak azok a festők kaphattak export-megrendeléseket, akik hajlandóknak mutatkoztak a megrendelések összegéből *bizonyos százalékot* fizetni a két előadónak.

Haszon a megrendelésekből

Néhány héttel ezelőtt *a főkapitányság* is tudomást szerzett ezekről az üzelmekről, és megindította a nyomozást, amely igazolta a művészkörökben elterjedt híreket. Most fejezték be az ügyben a vizsgálatot, világosságot derítve *a Képcsarnok Vállalatnál* és *az ARTEX Külkereskedelmi Vállalatnál* történt visszaélésekre.

A felszabadulás előtt a Tanács körúton volt *a Solymossi Képszalon,* amelynek később *Mészáros Ferenc* és felesége lett a tulajdonosa, *Fülöp Béla* pedig alkalmazott volt az üzletben. 1948-ban államosították a képszalont, a Képcsarnok Vállalat vette át, és az jelenleg, mint *Mednyánszky-terem* működik. A Képcsarnok az államosításkor alkalmazta az egykori főnököt és feleségét, valamint Fülöp Bélát. Mészáros Ferenc időközben meghalt, Mészáros Ferencné, valamint a jelenleg 61 éves Fülöp, mint export-előadók működtek ott.

Az ARTEX Vállalattól érkező exportmegrendeléseket a Lenin körúti Derkovits-teremben ők vették át, ők tárgyaltak a festőművészekkel, illetve bonyolították le a megrendeléseket. A rendőri vizsgálat során megállapították, hogy *az egykori főnök felesége és beosztottja kapitalista szellemben végezte munkáját,* ügyelve arra, hogy a megrendelésekből megfelelő hasznot biztosítsanak maguknak. Elsősorban azoknak a festőművészeknek adtak megbízást, akik bruttó forgalmuk után *10 százalékot fizettek* ki Mészárosnénak és Fülöpnek.

Illegális jutalék

A vizsgálat szerint *1948 óta szedték a sápot* a művészektől, rendszerré vált, hogy bizonyos napokon a művészek felkeresték őket a Derkovits-teremben, és a megállapított kulcs szerint, *borítékban vitték nekik a pénzt.* Csupán az utolsó két és fél évben Mészárosné mintegy 200 000 forint, Fülöp pedig 100 000 forint *illegális jutalékot* vett át.

Mészárosné és Fülöp kapitalista módszerekre emlékeztető tevékenysége nem merült ki az illegális jutalékok felvételében.

— *Játsszunk Solymossi Képszalont* — ajánlotta egy napon Fülöp Mészárosnénak. S ettől kezdve festőktől, műgyűjtőktől és a bizományi áruházakban festményeket vásároltak, amelyeket a Derkovits-terem égisze alatt, de saját zsebükre, *magas felárral* adtak tovább, főleg külföldieknek.

Csakhogy az illegális képkereskedés útján eladott festményeket *a vevők legálisan akarták kivinni az országból.* Ennek érdekében Mészárosné és Fülöp bevonta az üzletbe az ARTEX két üzletkötőjét, *Nábrádi Miklóst* és *Cseke Istvánt.* Feleztek velük a hasznon, ők pedig ennek ellenében *legalizálták* Mészárosné és Fülöp magánüzelmeit, s a képeket a vevők úgy juttatták ki külföldre, mintha azokat *szabályosan* az ÁRTEX küldte volna.

Áron alul?

De a rendőri vizsgálat azt is kiderítette, hogy Nábrádi Miklós ezen túlmenően, külföldi vásárlóktól különböző összegeket kapott, összesen 40 000 forintot. Persze, bizonyos ellenszolgáltatásokért, például azért, mert bizonyos képek árát leértékelte. Így történt meg, hogy egyes képekhez a vevők az eredeti ár egyharmadáért jutottak hozzá.

A vizsgálat eredményeként Mészárosnét, Fülöpöt, Nábrádit és Csekét *előzetes letartóztásban* átadták az ügyészségnek. Vesztegetés, üzérkedés, deviza-bűncselekmény miatt indult ellenük eljárás. Nábrádit társadalmi tulajdon hűtlen kezelése miatt is felelősségre vonják.

Balla Ödön

ismeri a mi elavult gépeinknek. Ezért, ha valaki megakad, hozzá fordul. Ő meg segít.

— Külön becsülöm azért a szívességért — folytatja —, *amellyel a szakmunkásbizonyítványt megszerezte. Először katonakorában próbálta meg. Elküldték a könyveket, tanult is szorgalmasan, az MTH-ban mégis elhúzták a vizsgán. Hiába, bizonyos dolgokat nem lehet csak könyvből elsajátítani... De nem kedvetlenedett el. Leszerelés után tovább gyötörte magát, mondhatnám, becsületből, hiszen nálunk bizonyítvány nélkül is megélne a többivel.*

A „fiatali tempó" és a „mégis"

A befejezetlen mondatot akkor értem meg, amikor Dér Istvánnal beszélgetek. Az alacsony, zömök, csontos arcú fiatalember egyénisége kicsit még kiforratlan, s talán némiképp ellentmondásos is. Egyik pillanatban túlságosan puritán, szigorú. *»Nem lehet arra komolyan számítani, aki iszik és dohányzik!«* — fakad ki keményen, majd meglátva a kezemben füstölgő cigarettát, kissé zavartan enyhíti véleményét: *»Úgy gondolom, aki a szenvedélyei rabja...«* Másik pillanatban már tréfás szavakkal vág viszsza egy puhatolózó kérdésre:

sen bíznak benne. Most éppen ő helyettesíti őt hónapig, sőt, talán tovább is a gyári KISZ-titkárt. A lakóhelyén meg múltkoriban, a megyei tanácstagpótválasztáskor őt tették meg választókerületi bizalminak. Őt népnevelőt bíztak rá. Irányította őket, s maga is hétszámra hordta esténként az értesítéseket, és elbeszélgetett az emberekkel gondjaikról, problémáikról. A választás napján meg egész nap segített a bizottságnak.

Még egy rövid, ám igen találó jellemzés az egyik »szavazótól«:

— Tudja, megvan benne a fiatali tempó, de azért mégis...

csibe havonta. Úgy sem tudom megítélni, hogy ez sok-e, vagy kevés. Azt azonban igen, hogy Bertoldi gyermekien büszke mosolya nemcsak a természet és a technika közös termékenyítő teljesítményének szól. Szólt annak is, hogy a termosztátok újszülöttei nem »privát« csibék. Tsz-csibék. Mint ahogy Piangipane peremén, a Lamone folyócska bal partján, e mocsártól hódított, porhanyós földeket 220 szövetkezeti paraszt műveli.

Elmondtam legutóbb, Beltoldi, az elnök szavait tolmácsolva, mennyi verejték — de vér is, 1944-ben partizánok vére — öntözte e földet.

Elhal mögöttünk az újszülöttek csipogása. Odakint a cukorrépát vetik. Az elnök elköszön.

Robogója nyergéből jól fésült fiatalember ugrik le: »Ő lesz a kíséröd« — mutat be Bertoldi. — »A technikusunk.«

Marcello Minguzzi, a technikus, 23 éves, három éve végezte Padovában az agrárközépiskolát. Azóta itt dol-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
1965 SZFP 13
NÉPSZAVA

— Gyümölcsöt akarunk a piacra vinni. Még több gyümölcsöt. A COR is erre ösztönöz. (A COR a Gyümölcsfeldolgozó és Exportáló Szövetkezeti Konzorcium Ravennában.) Gyümölcsösünk még csak tíz hektárra terjed. Igaz, telepítettünk 8 hektár szőlőt is. Ez kell nekünk. Ez hoz több pénzt s ad munkát több embernek. De hadd mutassam be az apámat.

Koppan a csákány a diófa gyökerén. Kivágják. Hogy ne boruljon árnyék a szőlő fölé. Négy öreg markolja a csákányt. Az egyik a kézfogással könnykicsordítóan roppantja össze az ujjaimat.

— Nektek már köny-

ket.

— Kicsit balos az öreg — súgja Marcello, akit egyébként már a szövetkezet küldött tanulni Padovába.

Nem tudom, tényleg balos-e az öreg. Lehet. A fa közben kidőlt. A távolban traktor dübörög.

— Ők jól keresnek. A traktorosok. Ők is tagok, de hát gépen ülnek. Merthogy nálunk is van zárszámadás. Mi, akik a földön állunk, évi körülbelül 600 000 lírát kapunk. (Ha elosztom, 1700—1800 forint jön ki havonként. Nem rossz.) »És természetben?« — kérdem. — »Az mi?« — kérdez viszsza az öreg. Mondom.

Mészáros Gábor MDK

Az Áruház első oszlopának kompoziciója
qz ő müve.

Menyhárt József: A Hajdusági Áruház művészi Diszei.
HajduéBihar megyei Napló, 1962. aug. 19.

Mészáros Gábor
keramikus

M.D.K

A Royal szálló előcsarnokának
falán kerámia falikepe van
elhelyezve

Kovács Zsuzsa: Grand Hotel Royal
Művészet, 1961. november – 23 l.

Mr. Ph.

Mr. Ph. Oliver
Hamilton

Ph. Oliver Hamilton
Esq.
Philadelphia.

Mr. Ph. Oliver Hamilton
Philadelphia.

MÉSZÁROS GÁBOR

ÉNTEK ÚJ KELET, 1998. ÁPR. 24. 12.0.

Lapzárta

Művészeink budapesti tárlatai

Palotai István (Új Kelet)

A tavasz kedvezni látszik megyénk képző- és iparművészeinek, mivel többen is lehetőséget kaptak április végére, hogy rangos fővárosi múzeumokban, illetve galériákban megméressenek.

Normantas Paulius litván származású, de immár hivatalosan is nyíregyházi magyar fotóművész Ázsia titkai: Musztáng és Angkor című kiállításának megnyitója április 28-án, kedden délután négy lesz a Néprajzi Múzeumban. A tárlatot – amelynek másik apropóját a művész 50. születésnapja szolgáltatja – *Jonas Mackevicius*, a Litván Köztársaság konzulja és *Kincses Károly*, a Magyar Fotográfiai Múzeum igazgatója nyitja meg. A Balogh Rudolf-díjas fotóművész kiállítása május 24-éig tekinthető meg Budapesten, a Kossuth téren.

A „VAN" Csoport – *Fodor Ilda* keramikusművész, *Székhelyi Edith* festőművész, *Balogh Géza* festő- és szobrászművész, valamint *Mészáros Gábor* keramikusművész – kiállítása április 29-én, szerdán délután öt órakor nyílik a Duna Galériában (Budapest, XIII. ker., Pannónia utca 95.) A május 17-éig megtekinthető tárlatot *Antall István*, a Magyar Rádió munkatársa nyitja meg.

Normantas Paulius alkotása

Mészáros Gabriella

Mészáros Gabriella grafikusművész kiállítása augusztus végéig tekinthető meg a Fonyódi Nyári Galériában.

Magyar Nemzet 1987. VIII. 12.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MTI SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 336-726

Mészáros Gabriella,
grafikus

ÉLET ÉS IRODALOM

1984 MÁJ 21

1071

ábon eladta az ószere
etet teszek. Bemegyel
lúlt szobába, és
Templomjáró nem vo
nyám, de hitt. Kis vi
ze volt ez a kereszt,
mléke. Mintha kőből
ván negyven évet élt
leti címke: „Erdély ki
gonit. Dr. Kazatsayné
Marosvásárhely". Egys
ak Borszéken. Ezt ho
be. Másodszor, negyedszázaddal az
első után, Balatonfüredre szerez-
tem egy szakszervezeti beutalót.
Négy nap múlva hazamenekültek.
Mindenféle tárgyi emlék nélkül. A
keresztet megtartom.

Túrkálok a képek között. Egyet-
len egyet sem fogok elhajítani.
Dobja el majd az én fiam. Én még
ismerem az arcokat. Ez a bajuszos,

csak furcsállottuk a dolgot. Ami-
kor unokája születését olyan kö-
zönnyel fogadta, mint a tegnapi
időjárásjelentést, egy kicsit még
meg is sértődtem. Azt is elhittem,
hogy a postás nem számolja le
pontosan a nyugdíját.

Nem is tudom, mit hittem, mi-
ben hittünk még, amikor magunk
között már megállapítottuk, hogy

Mészáros Gabriella rajza

Mészáros Gábor
Élet és Irodalom
12
1996. jan. 6.

TÁRLAT

Szobrászainktól

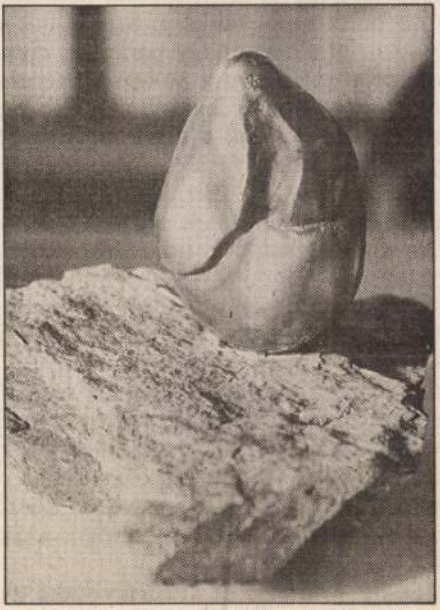

Mészáros Gábor: Torzó II.

kerek

kisboltokban, de ez egyáltalán nem azt jelenti: rájuk nincs szükség. Szerettünk volna az üzlet elé egy nagy parkolót, de nem engedélyezték; pedig sokan felkeresnek bennünket a város legkülönbözőbb pontjairól. Miért? Nos, a diszkont jelleg nagyobb volumenű vásárlás esetén érzékelhető: kb. nyolc-tíz százalékkal kevesebbet kell fizetnie a betérőnek. Itt, az Örökösföldön, ahol a családok döntő többsége egzisztenciális gondokkal küzd, minden fillér számít. A múlt év utolsó negyedében — ezt akár szociológiai jelzésnek tekinthetjük — épp az ünnepek környékén jóval kisebb volt a forgalmunk, mint a megelőző periódusban; nagyobb mozgásra számítottunk. De hát úgy látszik, kifogytak a tartalékok, óvatosabban költekeznek az emberek, mert tudják: '96-ban sem köszönt be a Kánaán a Szalag, a Lobogó, a Sarló utca tájékán.

(*D.-né T. Mária* és két nagyocska gyermeke — *Emil és Gyöngyi* — a Család utca 43.-ban próbálja kerékvágásban tartani a korántsem könnyű életszekeret. Egy plusz

MEGHÍVÓ

DUNA GALÉRIA

A Magyar Köztársaság Művészeti Alapja

tisztelettel és szeretettel
meghívja Önt

Mészáros Gabriella
grafikusművész

kiállításának megtekintésére
a Duna Galériába
(Budapest XIII., Pannónia u. 95.)

1991. augusztus 23. és szeptember 15.
között, hétfő kivételével
naponta 10 -től 18 óráig.

MÉSZÁROS GABRIELLA

MÉSZÁROS GABRIELLA KIÁLLÍTÁSA

Fiatal Művészek Klubja

Egy fiatal, Bukarestben diplomát szerzett grafikusnő mutatkozott be első ízben önálló tárlattal Budapesten. Anyaga roppant egységes: nemcsak tematikailag, hanem még a képek méreteinek tekintetében is. Vegyes technikával készült munkáin — legtöbbször szelíden expresszív, egyetlen szín uralta háttér előtt — kissé groteszk (de sohasem karikaturisztikus) arcok, fejek, női félalakok jelennek meg és térnek vissza; mintha egy megbolygatott tabló régen jellemüket vesztett, kiüresedett figurái lennének. Mészáros Gabriella világának egyik érdekessége az a kettős érzet, amit kelt: műveit szemlélve egyszerre érezhetjük témáit lebegőnek, lebegtetőnek és földhözragadtnak, földre rántónak. Ebbe a világba a valóságból csak jelzésszerűen kerülnek át konkrét elemek — s átkerülésük egyúttal eredeti jelentésük átalakulásával, olykor teljes elvesztésével jár. Ez a világ tér és idő nélküli — legalábbis ezt sugallja az alkotások síkba rendezettsége, a modellálásról való teljes lemondás. Ami ezt a világot mégis valamennyire konkretizálja, az az ember állandó jelenléte. Ettől válik — ha van ilyen — játékosan nyomasztóvá az egész. Ezt a hatást erősítheti meg bennünk mind a mesterségbeli, mind a világszemléleti megközelítés pszeudo-naivitása. Meg kell jegyezni persze, hogy Mészáros világa több approximációt is megenged; ez csak egy a lehetségesek közül. **Farkas Gábor**

Új Tükör, XXIV. évf. 20. sz. 1987 3. p.

Társadalomtudományi szemle.
Bp. 24 cm.

89/66
IGAZSÁGUGYI JAVASLATOK TÁRA
Az Igazságügyi Közlöny melléklapja.
Bp. 27 cm.

90/62
Illustrirte Zeitung.
Wöchenliche Nachrichten über alle Ereignisse, Zustände und Persönlichkeiten der Gegenwart.
Leipzig, 42 cm.

Mészános Géza

1998. VI. 27

JÁSZKUN KRÓNIKA

Tegnap Szolnokon a Mol-galériában nyílt meg Mészáros Géza festőművész kiállítása. Az érdeklődők július 14-ig nézhetik meg a tárlatot FOTÓ: TARPAI

orvégoktól

ciaországi labdarúgó-világbajnokság nyolcad-port győzteseként a C csoport másodikjával, a ott optimistán, ám sok keserű emlékű mérkő-rülő világbajnoki nyolcaddöntőre. Vasárnap ia és Dánia mérik össze erejüket.

Chile – az E csoportból ki-sett Belgiummal ellentétben - 3 döntetlennel is be tudott kerülni a nyolcaddöntőbe, és az eddigiek alapján különösen *Marcelo Salas, Ivan Zamorano* ékpár tűnik az együttes legnagyobb erősségé-nek. Ugyanakkor két-két sárga ap miatt hiányozni fog a csa-atból Moises *Villarroel, Francisco Rojas* és *Nelson* zott *Nelson Acosta,* a chileiek uruguayi szakvezetője.

Javier Margas, a chileiek véd-je egyébként vörösre festett hajjal szándékozik játszani Brazília ellen.

– Megfogadtam, hogy ha be-jutunk a második körbe, akkor bevörösítem magam. Ha meg-verjük Brazíliát, akkor újra be-festem a hajam, de már egy má-sik színnel – magyarázta Margas.

Adogatás

Mészáros Gábor, keramikusművész

A XIII. Ker.-i József Attila Művelődési Közp.-ban nyári művészeti tábort hirdették, még általános iskolások részére. – Okányi Ferenc, a művészeti vezető mondja el, kik tanítanak a táborban: Katulic László grafikus, Orvos András festő-iparművész, Illés József és Mészáros Gábor keramikus, Cerovszki Iván, aki a tűzzománckészítés művésze és Sarlai Sándorné rajztanár, festőművész.

Mészáros Gábor fel-alá járkál, arányokat mutogat, tanácsokat ad, csitítja a hangoskodókat.

Székely Anna: Művészeti tábor Angyalföldön.
Magyar Hírlap, 1984. aug. 3. 6-old.

A Megyei Könyvtár tisztelettel meghívja Önt

MÉSZÁROS GABRIELLA

festőművész

kiállításának megnyitójára

A kiállítást 1988. május 12-én 16.00 órakor

Dr. DÖMÖTÖR JÁNOS

a Tornyai János Múzeum igazgatója nyitja meg

A BÉKÉSCSABAI MEGYEI KÖNYVTÁR KIÁLLÍTÁSAI 21.

□□□□

éses, hogy az
közül a nar-
lai Péter) he-
ég, ha meg-
gig élvezetes,
egben, az ef-
Kóváry Kata-
egészében is
térhatású já-
ngrobajai és
után, hogy
zugok álmát
csöppet sem
törtdelt dalla-
zunk". S a ka-
(józsef) törté-
elmélkedései
k. Formáiban
lt rigmustól
ölgyön át / is-
.") az emelke-
g. És a maga
eplő mondan-
légyen szó a
(„Ó, szent
a királyi indu-
laló lány (Igó
teremtő vará-
az ördögök
ző és Rátóti
csak öröknek
endőiről. No
rált követően
mészet madár-
l. (Ezek felidé-
mint a teljes
i hangzás lét-

PICASSO RAJZA SZTRAVINSZKIJRÓL

rehozása, Orosz Péter és Tóth László érdeme.)

Mindazonáltal fogalmam sincs róla, lesz-e a most hallott mű írójából valaha színpadi szerző. (Arra pedig – a Rádióújságban véle készült beszélgetés során – ő sem vállalkozott, hogy e művének biztos színpadi jövőt jósoljon.) Amit tudok, az, hogy Turczi Istvánnak vannak hiteles érzései, és ezek kifejezéséhez van költői tálentuma. Meg jó hajlama a rádiós műfajokhoz. S ez – túl önérdemén – ilyen *irodalmi* hangjátékszegény időkben kiváltképpen nem kevés.

MELCZER TIBOR

1990. április 29-én Marton Éva utoljára énekelte színpadon Erzsébet szerepét a *Tannhäuserből*. Szerencsénkre ez alkalommal a Magyar Állami Operaházban.

Erzsébet a második felvonásban lép (lép? száguld, viharzik) színre. Marton különlegesen nehéz feladat elé állítja magát, hiszen fölfogása szerint a felvonás elején Erzsébet még ugra-bugra kamaszlány, aki nem tudja magába fojtani túláradó boldogságát, szőke hajú Júlia, a bál után. A jelenet során át kell azonban esnie egy végeredményében halálos szerelmi csalódáson és ennek hatására nagyasszonnyá válnia, de olyan naggyá, hogy meg tudjon fékezni egy csapatra való, felháborodásában vicsorgó szakállas dalnokot. Marton Éva e nagyasszonyi voltát már megismerhettük, Toscát és Turandotot énekelt már a közelmúltban Budapesten. Izgékony csitrinek azonban eddig még nem láthattuk, és bár végig magas színvonalon, hitelesen játszott, legalább egy percet igénybe vett, amíg ehhez az arcához hozzá tudtam szokni. A maga támasztotta követelmények szerint itt nyilvánvalóan saját lelki és testi alkata ellen kell alakítania. Feltehetően ez az oka annak, hogy a jövőben már nem lép föl ebben a szerepben, hangjában ugyanis még nyoma sincs a fáradtságnak.

Marton Éva nem egyszerűen nagyon jó szoprán, hanem kifejezetten színpadi énekesnő vagy inkább énekes színésznő, akinek a magas és erős hang csupán a kezdet, az elengedhetetlenül fontos alap, de csupán a színpadra kerüléshez elégséges ok. Az ő művészete azonban nem merül ki abban, hogy elénekli a szerepét, hanem végigjátssza az operát, mozog, maga elé suttog, megérinti a többi szereplőt, szól hozzájuk, megköszöni az apródnak, hogy szerepe szerint behozta a sorsoláshoz szükséges urnát; mindezt pedig olyan intenzitással teszi, hogy arra kényszeríti a színpadon lévő szereplőtársait, menjenek vele, mosolyogjanak rá vissza, reagáljanak a mozdulataira, sodródjanak egyre mélyebben a drámába.

A második felvonásban nagy csapat egyenruhába bújt nácikülsejű alak figyeli a dalnokversenyt, szürke felszerelésben, rohamsisakban, horogtalan keresztek között. Azt hiszem, ma már tömegben megjelenő németeket nácinak öltöztetni nem számít különösebben szellemes színpadi ötletnek, ráadásul itt egy ilyen jelenet a teljes mű értelmét kérdésessé teszi. Ilyen hallgatósággal és álszent versenytársakkal szemben Tannhäusernek nyilvánvalóan igaza van, érthetetlen tehát, hogy miért keresi ezek után a megtisztulást. Nem beszélve a rendezés olyan látványos figyelmetlenségeiről, hogy Erzsébet fölszólítására nem tudják a lovagok eldobni kardjukat, mivel előzőleg elmulasztották azt előrántani. A nem következetesen végigvitt, mert talán így meg sem valósítható rendezői koncepció mellett az énekeseknek nincs más lehetőségük, mint követni a zenét, az alakokat Wagner alapján fölépíteni, amennyire képesek rá. A címszerepet éneklő Molnár Andrásnak ez ragyogóan sikerült, éneklése biztos és erős volt, játéka minden korlátozott voltát figyelembe véve is meggyőző. Sólyom-Nagy Sándor szerepe magasabb hangjaival ezen az estén nem volt jó viszonyban, de énekesi alkatának köszönhetően összességében kielégítő Wolframot láthattunk. Bárány-Paál László Harmann őrgróf szerepében – egy megingástól eltekintve – szilárd, biztos, a Vénuszt alakító Rohonyi Anikó viszont igen kínos pontja volt az előadásnak. A kisebb szerepek közül kitűnt a pásztorfiút alakító Murár Györgyi kedves énekével, és azzal, hogy vette magának a fáradságot, és a színpadon úgy billegtette a furulyáját, ahogy a zenekari árokban a megfelelő hangszer szólt; valamint a Walthert alakító Kecskés Sándor, aki viszont káprázatosan hamisan énekelt.

FÁY MIKLÓS

Magyar Nap|6, XI.évf.23.sz.1990. 14.p.

MÉSZÁROS Gabriella

Szomszédolás – nálunk

Szikár öregúr ül az íróasztalnál, papi ruhában. Önmagáról beszél. Harmadik személyben: amikor Andrej Hlinka... – mondja. Ezzel a portréval kezdődött a szlovák híradó- és dokumentumfilmek bemutatója a Műcsarnok Art Kinójában, május második hétvégéjén. (Az alig több mint tízperces filmet Elmar Klos készítette, gyanítom, hogy a később elhíresedett Kadar–Klos filmrendezőpáros „egyik fele".) De hát ki az az Andrej Hlinka? Az idősebb nemzedék tagjai közt bizonyára vannak, akik emlékeznek még rá, ám a fiatalok talán soha nem hallották a nevét a szlovák autonómiatörekvések vezéralakjának, a Szlovák Néppárt megalapítójának, amely párt (Hlinka akkor már nem élt) uralmi szerepet játszott a Szlovák Köztársaság karlendítéssel köszönő korszakában. De a vetítéssorozaton nem Hlinka volt az egyetlen ismeretlen ismerős. Később feltűnt a vásznon Beneš, még később Tiso, majd még később Husak, s az újabb időkből Dubček és Havel is. Sőt. A lepergetett filmek „szereplői" közt láthattunk német katonákat is, akiket Tiso tüntet ki nagy reverenciával, meg hamisítatlan *szlovák* tábortüzet, amelynél Beneš elnök piheni ki fáradalmait, s egyszerű parasztszekereket, amelyeknek rúdjait gazdái – a kor cseh és szlovák szemléletének megfelelően – megtapasztalván az 1945 utáni szegénységet, inflációt, reménytelenséget Magyarországon – Szlovákia felé fordítanak. E feltételezésem szerint Budapesten még soha nem vetített filmek, amelyek olykor talán bántották a magyar nézők önérzetét, másszor meg – történelmi okfejtéseikkel – kínos mosolyra kényszerítették, megérdemelték a fokozott figyelmet, hiszen olyan történelmi „lenyomatokkal" szolgáltak, amelyekről hallgattak az elmúlt évtizedek. Hiszen tudnivaló, hogy milyen mélyen hallgattunk önmagunkról, de hallgattunk északi szomszédunkról is, a szlovákokhoz fűződő kapcsolatunkról. A világ népei közül ugyanis a „baráti", a „testvéri" népeket ismertük, ismer*het*tük a legkevésbé. Nos, a szlovák filmesek mostani bemutatkozása hosszú évek után először engedett bepillantást a maguk valóságos történelmébe, a maguk sajátos gondolkodásmódjába –, talán legjobban épp a filmek propagandisztikus fogalmazásmódja révén. Nem leplezték semmit, s ezért lehettek leleplezőek a filmtekercsek –, s ezért a filmesek: nyíltak és őszinték, segítvén ezzel a reális véleményformálást Szlovákiáról.

A pozsonyi díszszemlék, a Tátra, a hegyi falvak képeit a program közepe táján rombadőlt házak, barikádos utcák, fegyveres civilek képsorai váltották föl. Méghozzá ismerős házaké, ismerős utcáké, ismeretlenül is ismerős embereké. A műcsarnoki vetítéssorozat szenzációját kétségkívül a

MÉSZÁROS GABRIELLA RAJZA

Mészáros Gabriella, grafikus

Mészáros Gabriella: Céllövölde

Mészáros 15.

Élet és Irodalom Bp. 1986. okt. 24. XXX/34

Mészáros Gabriella grafikusművész
Szécsényi Mihály: Jellemek, Mészáros Gabriella kiállítása
Fiatal Művészek Klubja, 1984. április.

Mészáros Gabriella: Illusztráció II,
tus, papír, 30 × 21 cm, 1985 (fotó Susits Tamás)

Művészet, 1984. augusztus, 55-old.

Mészáros Gabriella iparművé

Mészáros Gabriella (M. Galla) kiállítása mától június 30-ig látogatható a Kaposvári Galériában.

Az ékszerek és a kő szépségei

Népszabadság, 1986. VI. 6

MÉSZÁROS Gabriella szobrai

Legături : Artişti plastici români din Ungaria : Ştefan Oroian, Ioan Ruja, Stela Santău, Gabriela Mészáros / [publ. a Uniunii Democratice a Românilor din Ungaria] ; [prefaţa şi prezentările Fábián László]. – Bp. : Tankvk., 1985. – 94 p. : ill., részben szines : 24 cm
Példányszám: 1000
ISBN 963 17 7981 5 kötött : 100.- Ft
73/76(=590:439)„197/198"
77.04(=590:439)Ruja, I.

Mészáros Gabriella, grafikus

Mészáros Gabriella rajza

Mészá

Élet

15.

XXVIII/9

IRODALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

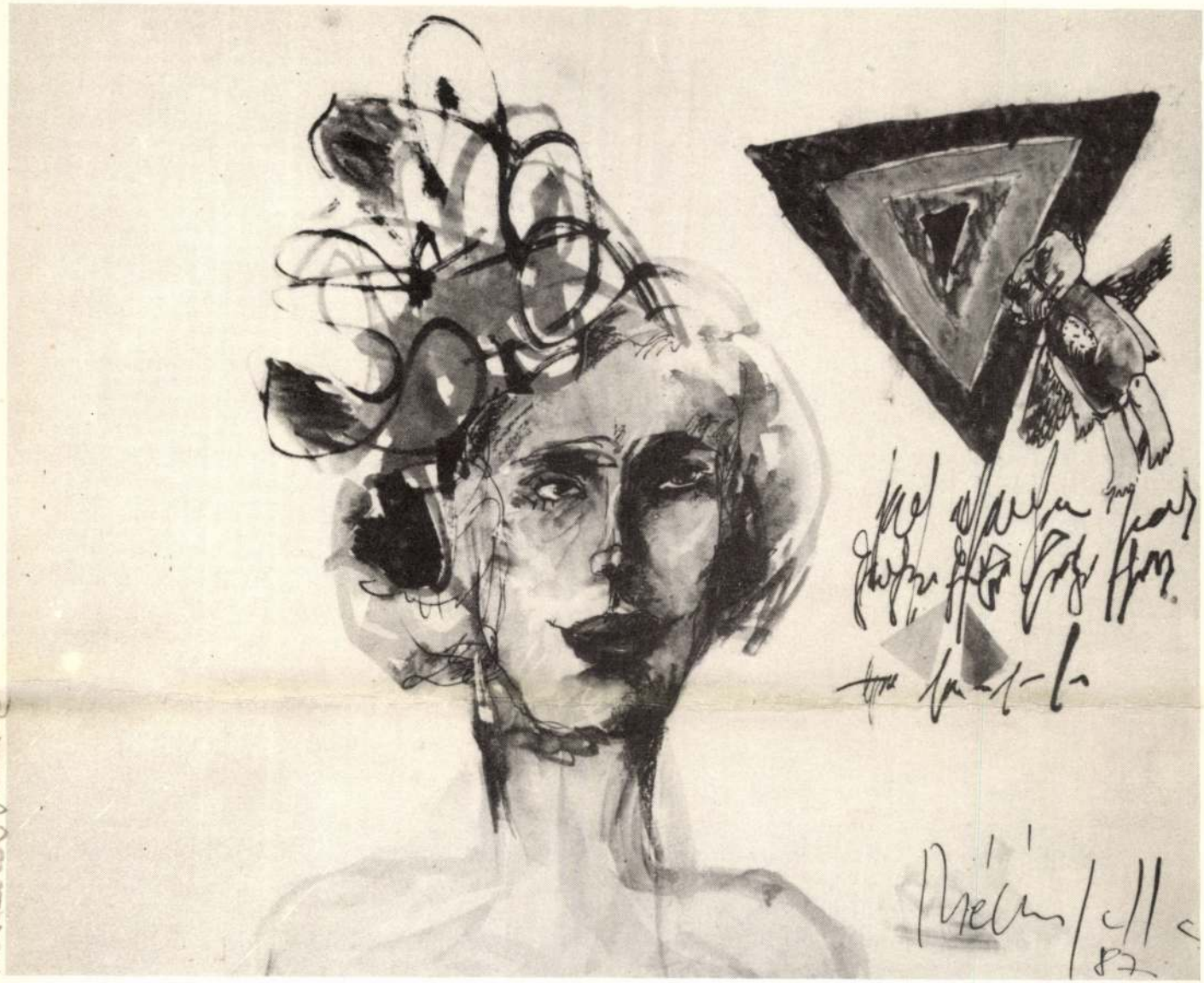

MÉSZÁROS GABRIELLA

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSA

A MEGYEI KÖNYVTÁRBAN 1988 MÁJUS 12–JÚNIUS 6-IG

MÉSZÁROS GABRIELLA

1959-ben született Budapesten.

Tanulmányait a bukaresti "N. Grigorescu" Képzőművészeti Főiskolán 1981-ben fejezte be, tanárai Ivancenco és Octav Grigorescu voltak. Tagja a Művészeti Alapnak és a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának.

1986 óta Szőnyi István-ösztöndíjas.

Kiváló felkészültségű alkotó; a grafikai kifejezés új útjait keresi. Munkáit poetikus alapállás, dekoratív, játékos vonalvezetés, árnyalt, karakterizáló készség jellemzi.

Sajátos, lírai vénájú festészetét az ember és a természet intim, játékos, helyenként groteszk kapcsolata foglalkaztatja. Gazdag vonalkulturájú munkáiban aprólékos figyelemmel szól a természet és az élet szépségeiről; vonzódik a csèndes humanisztikus jelenségekhez, az emberábrázolásban is a lélek belső élményeit keresi.

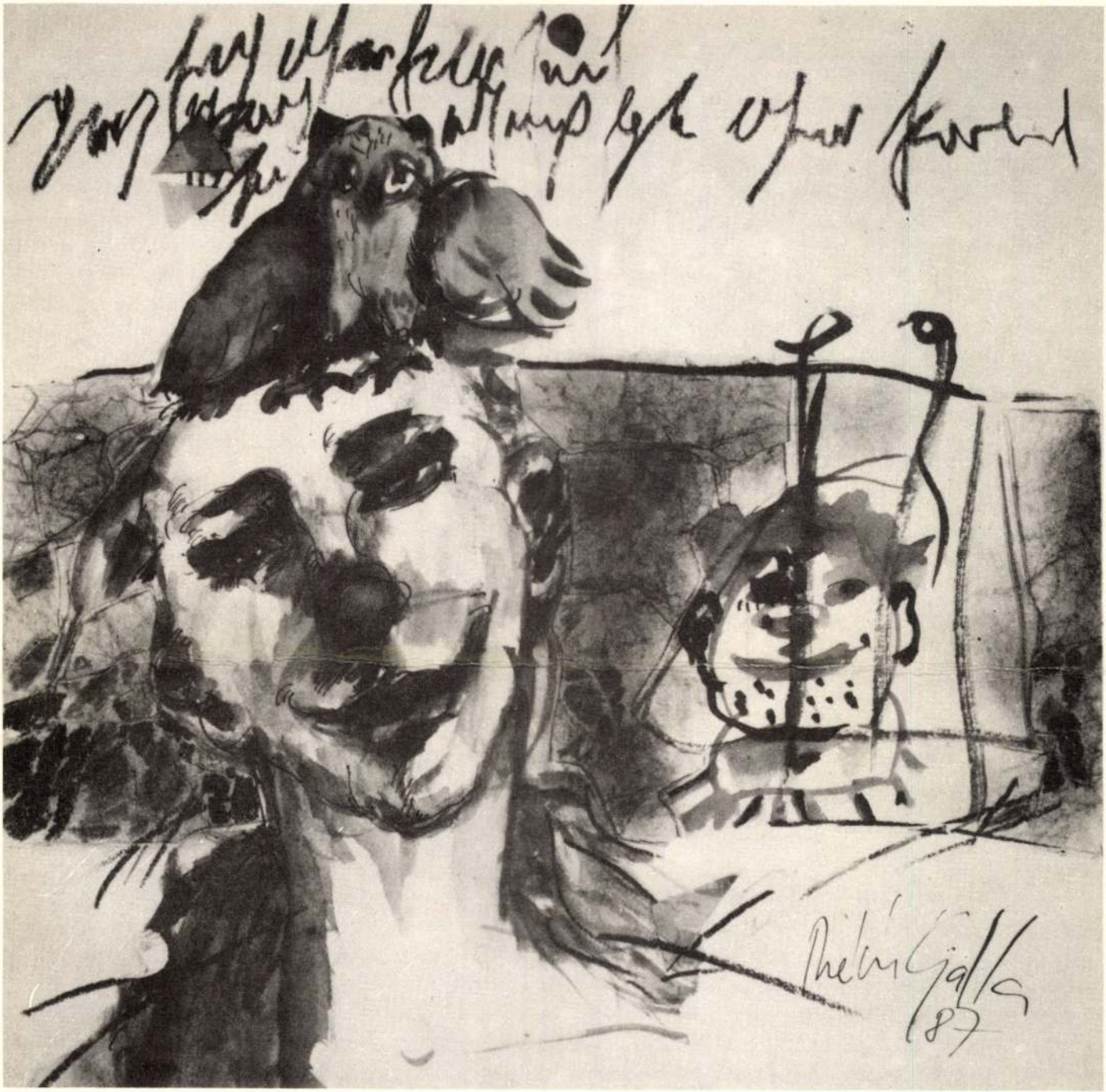

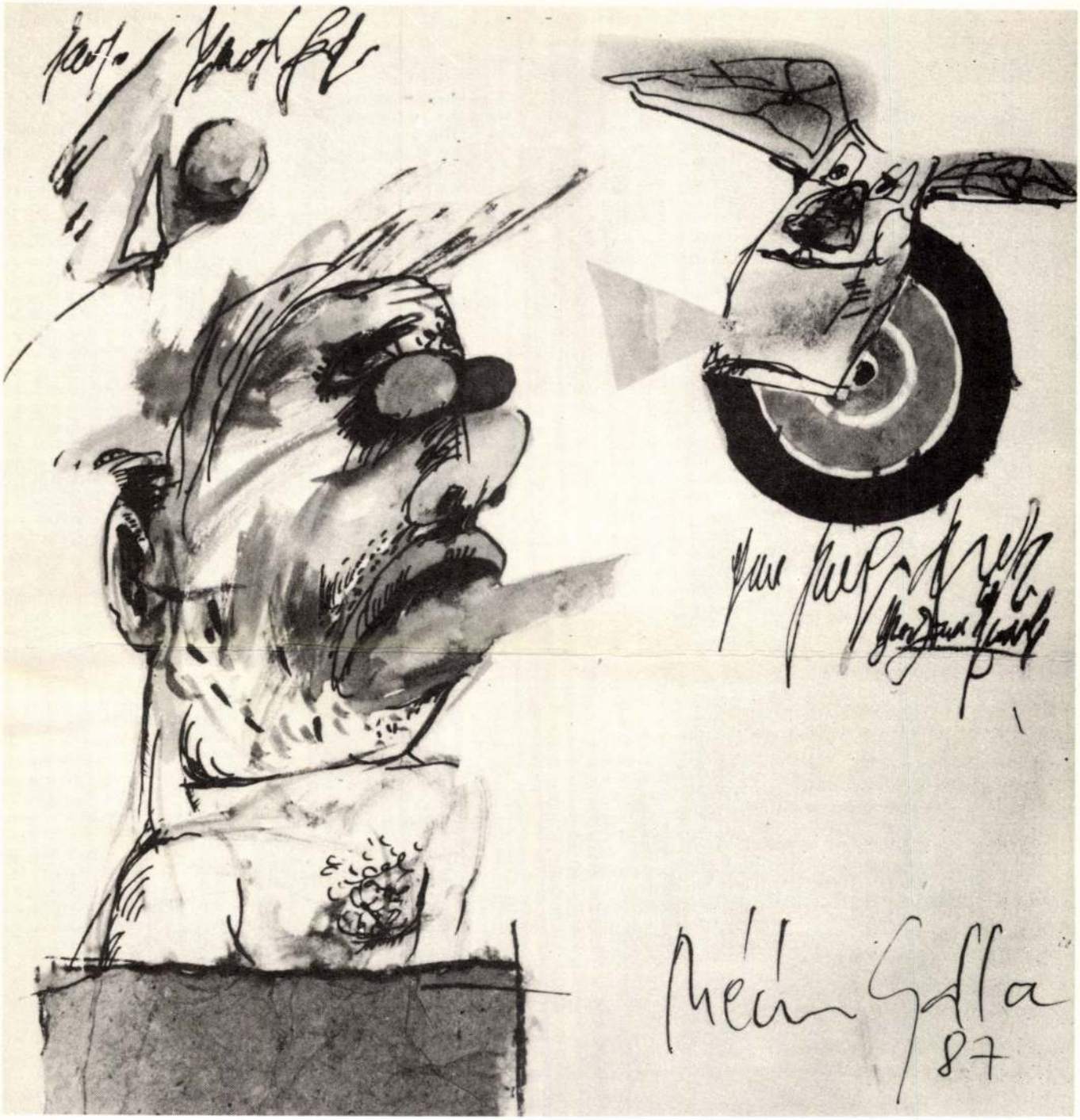

Mészáros Gabriella jelentősebb kiállításai

Egyéni kiállítások:

1980 Bukarest – Szőnyi István terem
1986 Kaposvári Galéria
Barcs
1987 Budapest – Fiatal művészek Klubja
Fonyódi Galéria
1988 Zalaegerszeg – Művelődési Központ
Békéscsaba – Megyei Könyvtár

Csoportos kiállítások:

1979 Szeben – Bruckenthal Múzeum
1981 Kolozsvár – Korunk Galéria, "A vázlat" kiállítás
1985 Budapest – Petőfi Irodalmi Múzeum, "Kosztolányi emlékkiállítás"
Budapest – Almássy téri Szabadidőközpont, Stúdió kiállítás
Tatabánya – Kosztolányi emlékkiállítás
1986 Balatonszéplak – Stúdió kiállítás
Budapesti Történeti Múzeum, Stúdió 86 kiállítás
Budapest – "A Nemzeti Színházért" kiállítás
1987 Budapest – Vigadó Galéria
Salgótarjáni Tavaszi Tárlat
Gyula
Nagykőrösi Grafikai Tárlat
Budapest – Csontváry terem, Szőnyi ösztöndíjasok kiállítása
Budapest – Ernst Múzeum, Stúdió 87 kiállítás
Budapest Galéria, Művészet Ma II. kiállítás

Mészáros Gábor
'95 XI. 16 Új Kelet

A porcelán szobrásza

Mészáros Gábor **a nyíregyházi művészeti gimnázium kerámia szaktanára, maga is kiváló alkotóművész.**

1958-ban született Békésen. Középiskolai tanulmányait Szegeden, a Tömörkény István Művészeti Szakközépiskolában végezte. 1983-ban diplomázott a Magyar Iparművészeti Főiskola szilikátipari tanszékén, kerámia—porcelán szakon. Mestere *Csekovszky Árpád* volt. Tagja a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének, a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének és a Magyar Design Kamarának.

A gimnáziumban alakrajzot és kerámiát tanít 1987 óta. Műveit Európa-szerte ismerik, már több kiállítása volt külföldön, és természetesen itthon is. 1993-ban elnyerte a Kecskeméti Nemzetközi Kerámia Stúdió ösztöndíját.

Műveivel több díjat is nyert. Minden nyíregyházi ismeri művészetét, hiszen a Kossuth-tér díszburkolatát Mészáros Gábor tervezte.

Műveire nagyon jellemző a teljes formai letisztultság. Ábrázolásait az összefogottság, a tömbszerűség, az anyagszerűség iskolapéldájaként említhetjük. Az adott anyagból úgy építi fel az ábrázolni kívánt formát, hogy továbbra is érezhető legyen az az adott művészi tér, amelyből kiindult. Formavilága életszeretetet sugall. A mindent körülölelő kerekded világ részei vagyunk mi, emberek is — sugallják művei. Alkotásainak szerves része a tudatos és funkcionális térszervezés, le sem tagadhatja, hogy alkalmazott kerámiával is foglalkozik.

Az oldalt írta:
Palotai István

adó 600 n.öl kerttel. Irányár: 1,450 M Ft. Érd.: Otthon Ingatlanügynökség, Nyíregyháza, Hősök tere 9.

Nyíregyházán 50%-os készültségű családi ház eladó, 420 m²-es, komfort nélküli, amerikai technológiával épült, panziónak, vendéglátóegységnek kialakítható. Irányár: 10,5 M Ft. Érd.: Otthon Ingatlanügynökség, Nyíregyháza, Hősök tere 9.

Nyírtura, Nárcisz u. 90 m²-es, 2+1 szobás, tetőteres, összkomfortos, gázfűtéses családi ház eladó, azonnal beköltözhető, nyíregyházi társasházi cserét beszámítok. Irányár: 3 M Ft. Érd.: Otthon Ingatlanügynökség, Nyíregyháza, Hősök tere 9.

Belvárosban a Rákóczi u. 29. szám alatt I. emeleti 2+2 szobás, 79 m²-es telefonos lakás garázzsal vagy anélkül is eladó. Irányár: 3,6 M+500 E Ft. Tel.: 433-618. Érd.: Otthon Ingatlanügynökség, Nyíregyháza, Hősök tere 9.

gázfűtéses, vízórás, 1 szobás, 36 m²-es, III. emeleti saját tulajdonú lakásomat. Érd.: 42-453-582-es telefonon 17 óra után.

Őz közben 52 m²-es, kétszobás, telefonos, vízórás, reluxás II. emeleti, felújított társasházi lakás eladó. Irányár: 2,3 M Ft. Érd.: 433-536-os telefonon.

1+2-es gázfűtéses 64 m²-es lakás, kész garázsalappal eladó. Érd.: Nyíregyháza, Legyező u. 8/A fszt. 2. Támba.

Sóstóhegy, Hadobás soron 91 m²-es, 2+2 szobás, háromszintes szerkezetkész zöldövezeti családi ház eladó. Szoc. pol. igénybe vehető. Irányár: 2,5 M Ft. Tel.: 42-445-429

Örökösföldön 1+2+étkezős 66 m²-es öröklakás eladó. Érd.: a 42-453-403-as telefonon naponta 17 óra után.

1+2-es gázfűtéses 64 m²-es lakás, kész garázsalappal eladó. Érd.: Nyíregyháza, Legyező u. 8/A fszt. 2. Támba.

Minigarzon eladó. Érd.: Nyíregyháza, Vasvári P. u. 72. III/45.

Nyírtelek-Varjúlapos 99. sz. alatt 300 n.öl építésre alkalmas telek eladó, gáz, víz, villany van. Érd.: mindennap a fenti címen.

Kettőszobás, hallos, összkomfortos családi ház eladó. Érd.: Apagy, Bajcsy-Zs. u. 7/A

Eladó Nyírturán 3 szoba étkezős, összkomfortos, gázfűtéses kertes családi ház, azonnal beköltözhető. Érd.: Nyírtura, Arany J. u. 2. egész nap.

Kemecse-Haas tanyán eladó 2,5 szobás, komfortos, kertes ház garázs, mellékhelyiségekkel. Érd.: egész nap Prémusz István, Kemecse, Partizán u. 1.

Alsósimán volt iskola, telekkel, felerészben eladó vagy cserélhető gépkocsira, traktorra. Érd.: Sóstófürdő, Tölgyes u. 2/A

Nyírbátorban a Bartók Béla u. 2. szám alatt I. emeleti, 2,5 szobás társasházi lakás garázzsal eladó. Érd.: munkanapokon a 06-42-311-902-es telefonon.

Mészáros G.
grafikus

„Martinász" – a szerepel
a tárlaton.

Ujvári Béla: Néhány észrevétel a Stúdió 71 . . .
Műrészet, 1972. május – 42 oldal

M. D. U.

MÉSZÁROS Gésa építész

A tatai üdülőtelep pályázaton díjazva

Magyar Nemzet, 1960. (XVI.) 168. sz. 5. l.

G. J.: Do üdülőház, 2000 személyre sátorhábor, strand, szobadtéri szín pad épül a tatai Nagy-tó körül. Sikerrel zárult az Epítőművész kör. Terv pályázata

M. D. K.

MÉSZÁROS Géza építész

Tiszavidéki Vegyi Kombinát lakó-telep, földszintes cikkházak (1957.)

Major Máté: „Vidéki" építészet

Magyar ~~Nemzet~~ Építőművészet ~~1959~~ (~~XVI.~~) 4/5. sz. 110. l.
1958.

M. P. K.

MÉSZÁROS Gésa építész

Szendrői Jenőnél dolgozott

Debrecen, Hámán Kató úti lakótelep

Központ trafóállomás

Herbály, v. palossendi t. toronyrom helyreállítása

Szendrői Jenő: A mesteriskola III.

Ciklusa

Magyar Építőművészet 1960. 4 sz. 24. l.

34. l.

MDK.

Mészáros Géza

Kiállitási hir

Napló/Veszprém/ 1967 jan.27.

Mészáros Géza épitész M.D.K.

IPARTERV

Ganz Villamossági müvek székháza Bp.

Társtervező: Farkas Ipoly- Kévés György

Épitésvezető: Schmidt István

Magyar Épitőművészet 1966/2 . 12.1.

M. D. K

MÉSZÁROS Géza építész

Résztvesz a Szövetség Mesteriskolája

II. ciklusán

Mestere: Rendvói Jenő dr.

Magyar Építőművészet 1959. 1/2. sz. 79. l.

Mészáros Géza épitész

MDK

Budapesti Népmüvelési Gimnázium repr.

Sai-Halász Antal: Két iskolaépület Magyar Epitőmüvészet 1955. IV.évf.7-8.sz.

245.l.

Mészáros Géza épitész MDK

Iskolatelepülés Budapesten repr.

Magyar Épitőművészet 1955.IV.évf.11-12.sz.336.l.

Mészáros Géza

Leányzó zöldben tempera 100 x 122 cm

Studió '70. Ernst Múzeum Bp. 1970. Kiáll.
kat. Ber.: Bereczky Lóránd

Mészáros Géza,

MDK

építész

A bp.-i Iparművészeti Főiskola tervezőjének egyik munkatársa.

2 repr.

MagyÉp 1945-55.

Tervező : Farkasdy Zoltán
Munkatársak: Limpek Jolán
Mináry Olga
Mészáros Géza

Mészáros Géza

F/arkas/ I/poly/: Ganz Villamossági Müvek székháza, Budapest /terve/. /Farkas Ipoly, Kévés György, Mészáros Géza épitész/. - Magyar Epitőművészet, 1966, 15. évf., 2.sz., 12. l. - Képekkel

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalmo bibliográfiája /Művtröt.Ért. 1969.3.sz. 243-283.l./

XXX 247. l.

Mészáros Géza

Mészáros Géza: Soproni Idegenforgalmi Szálloda. /Kisdi Pál, Perczel Dénes építész, Lesenyei Márta szobrász, Ludmány Ottó, Csohány Kálmán iparművész/ = Műszaki Tervezés, 1966. 5.sz. 13-15.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Írt. 1969. 3.sz. 243-283. l./ 249. l.

Mészáros Géza

Kulcsár Sándor: Nagyothallók Állami Intézete. /Zalaváry Lajos építész, Moess Tiborné belsőépítész, Hreblay Ferenc kerttervező/ - Műszaki Tervezés, 1966. 11. sz.12-13. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-283. l./ 248. lX l.

MDK

Mészáros Géza, Jestő

Leányzó zöldben c. kompoziciója érdekes és biztató. (Ernst Múzeum.)

Rózsa Gyula: Stúdió '70

M. 7.

Népszabadság, Bp. 1970. ápr. 12.

Mészáros Géza

Leányzó zöldben c. képe (emb.) szőtepel az alábbi táslaton az Ernst Museumban

Rózsa szerelem: Studió 70

Nyomtatás 1970 IV. 12

Mészáros Géza

M.D.K.

Villamosipari Kutató Intézet, Bp.
Társtervező: Csaba László

Magyar Építőművészet 1967/6 31.1.

Mészáros Géza M.D.K.

A Szeged di Olajközpont tervpályázaton 45ooo Ft-os megvétel

Társtervező: Virág Csaba

Munkatárs: Komlóssy István-Bakos Géza-Beöthy András-Stojanov Miklós, Szekér Istfánné

Magyar Építőművészet 1967/5. 2-3.1.

Mészáros Géza keramikus M.D.K.

Részt vett a kiállításon

Vajna Éva: Magyar iparművészeti kiállítás Velencében

Magyar Nemzet 1963. május 15. 4.l.

Mészáros Géza

"Felfedezésre váró kisérleté"-t kiemeli Szabó György: "Fa és erdő" c. kritikájában, melyet a Mücsarnokban rendezett, "Uj müvek" c. kiállitásról irt.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. márc. 6.
XV. évf. lo. sz. 13. lap

Mészáros Géza

Bakó István: Villamosipari Kutató Intézet, Budapest. /Csaba László, Mészáros Géza építészek./ - Magyar Építőművészet, 1967. 16. évf. 6.sz. 31-33. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Irt. 1970. 1.sz. 63-107.l./

73. l.

Mészáros Géza

Tokár György: Villamossági Művek székháza /Farkas Ipoly, Kevés György, Mészáros Géza./ - Müszaki Tervezés, 1967, 1o. sz. 11-13. 1.

Az 1967. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört.Ért. 197o. 1.sz. 68-1o7. 1./

72. 1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

Mészáros Géza

1963 FEB 5

1021

A világ minden táján kedves ajándék a magyar iparművészek alkotása. A képen az Iparművészeti Vállalat üzletében. Előtérben Mészáros Géza kerámia figurái.
(MTI-foto — Fényes felv.)

zője a Kisstadionban

dött a műkorcsolyázó
ópa-bajnokság

óra: az EB ünnepélyes megnyitása, 19,15 óra
korlatának első bemutatója, majd a legjobb
ır műkorcsolyázók bemutatója

MÉSZÁROS Géza

Tisztelettel értesítjük, hogy a

VIGADÓ GALÉRIA,

a Magyar Köztársaság Művészeti Alapjának kiállítóterme
1990. április 13. és május 13. között

MÉSZÁROS GÉZA

műveit mutatja be.

Ez alkalomból április 20-án, pénteken délután 5 órakor ünnepélyes megnyitót tartunk, amelyre Önt és hozzátartozóit tisztelettel meghívjuk.

A kiállítást

PETER DAUSCHA úr,
a Zanders Feinpapiere AG elnök-vezérigazgatója és

JUHÁSZ MIHÁLY úr,
a Papíripari Vállalat vezérigazgatója

nyitja meg.

Közreműködik: Hornyánszky Zoltán oboán és Forgách Péter gitáron

Cím: Vigadó Galéria, 1051 Budapest, Vigadó tér 2.

MEGHÍVÓ

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KELET MAGYARORSZÁG

1971 AUG 10

Mészáros Géza

Szeptember 1-től 30-ig

nemzetközi festőtábor a Sóstón

1021

Hétfőn tájékoztatták Nyíregyházán a sajtó képviselőit arról, hogy kik lesznek az idén is megrendezésre kerülő sóstói nemzetközi festőművész tábor résztvevői. Szeptember 1 és 30 között a Svájci-lakban helyezik el azokat az alkotókat, akik részben Nyíregyházán, részben a megye legszebb tájain festenek, rajzolnak.

Ebben az esztendőben két szovjet, egy bolgár, egy NDK-beli, egy mongol, két jugoszláv és egy lengyel festőművész lesz a sóstói tábor vendége. Rajtuk kívül két hetet tölt itt Mészáros Géza és Gerencsér Judit, a Budapesti Képzőművészeti Stúdió tagjai. Szabolcs-Szatmár megyei festők is tartózkodnak majd a Sóstón, egyrészt azért, hogy betöltsék a házigazda szerepét, másrészt, hogy helyismeretükkel legyenek a vendégek segítségére. Itt alkot közülük majd Huszár István, Pál Gyula és Berecz András.

Szeptember 28-án a megyei tanács nagytermében nyílik az a tárlat, amelyen két napig tekinthetik meg az érdeklődők azokat a képeket, amelyeket a vendégművészek a sóstói nemzetközi táborban alkottak. Minden festő egy-egy műve Nyíregyházán marad és az elmúlt évben hasonló alkalomkor kapott alkotásokkal egyetemben gazdagítja szabolcs-szatmári galképanyagát.

renc alig egy
mesteri címe
van kiforró
László a Tip
erőssége. Lü
küzdőmodora
is bemutatko

A tenisz EB végere

Magyarország máso

A luxemburgi tenisz EB-n, a már közölt férfi és női egyes döntőn kívül az alábbi eredmények születtek.

Férfi egyes. 3. helyért: **Lejus** (szovjet)—**Machán** (magyar) 6:1, 6:3, 6:0.

A férfi egyes végeredménye: 1. **Metreveli** (szovjet) 10 p, 2. **Baranyi** (magyar) 8 pont, 3. **Lejus** (szovjet) 6 p, 4. **Machán** (magyar) 5 p, 5. **Szőke** (magyar) 4 p, 6. **Lihacsev** (szovjet) 3 p., 7. **Guenov** (bolgár) 2 p, 8. **Meyer** (francia) 1 p.

Női egyes. 3. helyért: **Kroshina** (szovjet) 6 p, 4. **Jansone** (szovjet) 5. p, 5. **Neumanova** (csehszlovák) 4 p, 6. **Szörényi** (magyar) 3 p, 7. **Csakarova** (bolgár) 2 p, 8. **Borka** (magyar) 1 p.

Férfi páros döntő: **Gasiorek, Nowiczky** (lengyel)—**Metreveli, Lihacsev** (szovjet) 1:6, 6:3, 6:2, 2:6, 6:4.

Végeredmény: 1. **Gasiorek, Nowiczky** (lengyel) 6 p, 2. **Metreveli, Lihacsev** (szovjet) 4 p, 3. **N. Godrella, Dominguez** (francia) 2 p, 4. **Baranyi Machán** (magyar) 2 p.

MÉSZÁROS Géza festő

BÁNYAI Györgyi: Szocreálos fügefalevél [beszélgetés Mészáros Géza festővel] = Kurir, II.évf.209.sz. 1991. aug. 1. 10. p.
ill.

Bernáth Aurél Munkásállam c. falfestményének születéséről mesél mint az egyik résztvevő a kivtelezésben

A Z/ART Alapítvány tisztelettel meghívja
1991. október 19-én, szombaton 16 órára

LYRA SZÍN ÉS FORMA KÍSÉRLETI PÁLYÁZAT ÉS KIÁLLÍTÁS
díjátadó ünnepségére

Megnyitja: Mészáros Géza festőművész, a zsűri elnöke
Fészek Művészklub, Budapest VII., Kertész utca 36.
A kiállítás október 23-ig tekinthető meg.

A Kiállítási Intézmények meghívja Önt és kedves családját

MÉSZÁROS GÉZA

festőművész

kiállítására

Megnyitó: 1977. október 28-án pénteken délután fél 5 órakor

Megnyitó beszédet mond

SVÁBY LAJOS

Munkácsy-díjas festőművész

A kiállítás nyitva 1977. október 28 – november 20.

Műcsarnok, Budapest, Hősök tere

Progresprint

Mészáros Géza festőművész

Tenk László festőművész kiállítását a Csontváry Teremben rendezték meg. A terem egyik sarkában a művész a helyszínen avat be bennünket a festés és plakátkészítés titkaiba. – Két festőművész: Mészáros Géza és Gábor István 14 perces színes portréfilmet készített a művészről. A film bemutatja Tenk alkotói módszerét és végig kísér egy festményt a gondolat megszületésétől a megvalósulásig.

Pellionisz Valéria: „Nyitott műterem" a Vörösmarty-téren.

Pesti Műsor, 1980. márc. 5.

Mészáros Géza

K.Gy.: Kohó és Gépipari Minisztérium székháza. Pp.II. Mártirok útja. - Építészek: Farkas Ipoly, Kévés György Mészáros Géza. Statikusok: Kozlóczy István, Selmeci Józsefné. Gépészek: Mackl Tibor, Kovács Dezső, Kovács Gusztáv, Nagy György. Belsőépítészek: Nyiri László, Görgey Gábor. Út- és tereprendezés: Zelgó László. - Ismertetés.

Magyar Ép.Műv. 1971. 4. sz. 21-24. l.

A papíripar tudósai és művészei

Az emberiség egyik legszebb korszakában, a reneszánszban a művészet tudománynak számított — gondoljunk Brunelleschi kupolaépítésére, Ghiberti tökéletes perspektívával megoldott Paradicsom kapujára, Leonardo repülő gépeire vagy Michelangelo anatómiájára.

A mai kor már nem az univerzális egyéniségeknek kedvez. S most, amikor úgy tűnik, hogy a számítógép és az elektrotechnika korában a manualitás mind kisebb területre húzódik össze; rendkívül érdekesnek és fontosnak ígérkező nagy nemzetközi program elé néz országunk.

Rövidesen két konferencia megrendezésére kerül majd sor a Budapest Kongresszusi Központban. Az EUCEPA, a papíripar műszaki-tudományos életének vezetőit tömörítő intézmény, valamint az IAPMA (International Association of Hand Papermakers and Paper Artists), németországi székhelyű nemzetközi szövetség, amelynek egyik alapítója Mészáros Géza festőművész összehangoltan találkoztatják egymással a papíripar nemzetközi vezetőit a szintén nemzetközi művésztársasággal.

A rendezvény kiemelkedő eseménye, hogy a Szépművészeti Múzeumban, a budavári Történeti Múzeumban, a Mezőgazdasági Múzeumban és a Képzőművészeti Főiskolán ezzel egy időben 108 művésznek a világ négy tájáról elküldött papírművészeti munkáját láthatják majd a konferenciák résztvevői, és a téma iránt érdeklődők egyaránt.

• C. H. B.

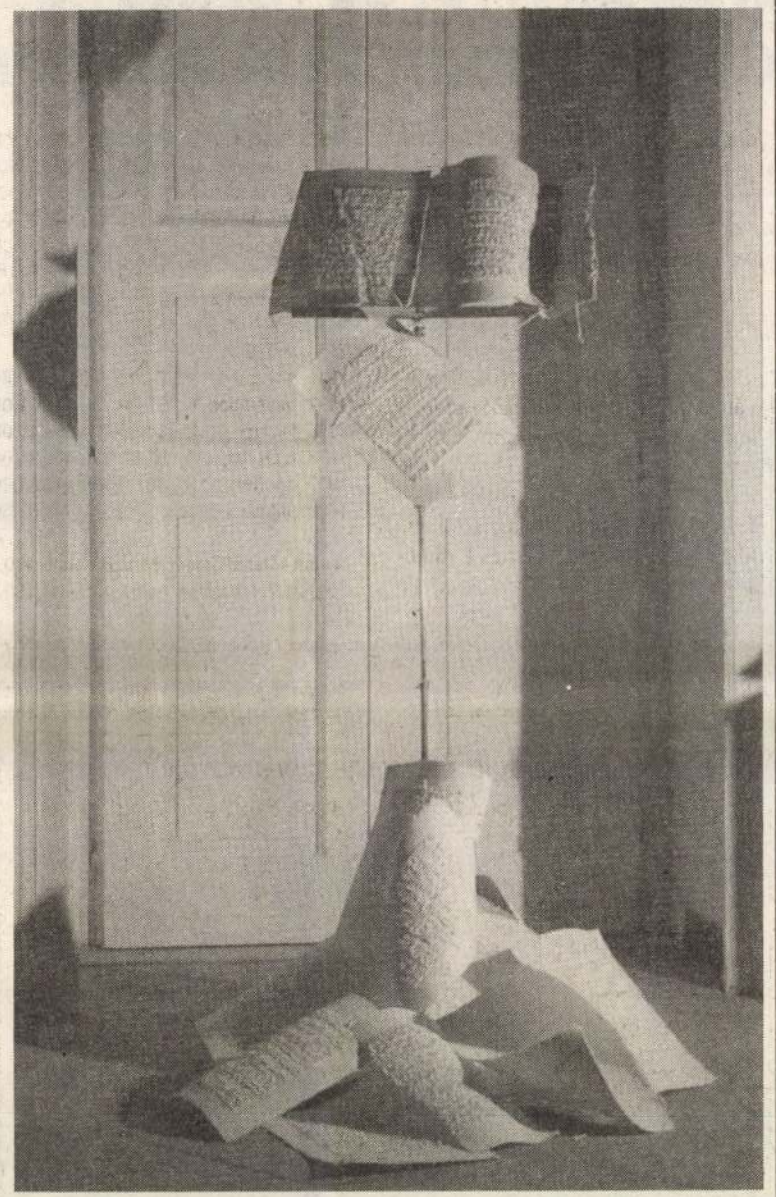

Kompozíció Olaszországból

Filmjegyzet

A tökéletes katona a halott katona

A film alapötlete már az első percekben kiderül, és legalábbis figyelemre méltónak nevezhető. Az igazi katona a halott katona, vagyis egy halott, öntudatlan test, melyet két bevetés között mélyhűtve tárol a hadsereg. Ez a katona jegen kívül más élelmiszert nem fogyaszt, nincs családja és magánélete, és a hibernált létből bármikor felélesztheto egy rettenthetetlen kalandra. Aztán meg a halott katona nem sokat kockáztat, legfeljebb ismét meghal. Vérbeli hollywoodi filmhez illően a film nem sok kísérletet tesz arra, hogy ezt a legalábbis meglepő ötletet természettudományos magyarázattal alátámassza: százkét percen keresztül egyszerűen el kell hinnünk a kiinduló sztorit. Ennek megfelelően alakul maga a történet is, sok-sok látványos verekedéssel és lövöldözéssel, melyben természetesen a „pozitív hőst", a Jean-Claude Van Damme alakította semmi komoly veszély nem fenyegeti: és kedvese, az „élő" tévériporterno (Ally Walker) biztosabb lehet halott szerelmese mellett, mint akármilyen élő lovag társaságában. Lehet, hogy nemcsak katonában, hanem szeretőben is a halott az ideális partner?

Mint az amerikai filmek jelentős részében, itt is a vietnami háború minden rémségek eredője. Luc, a „jó" és Andrew, a „rossz" fickó egyaránt a vietnami háborúban haltak meg, mégpedig egymás fegyverétől, mert Luc megakadályozta, hogy társa megerőszakoljon egy bennszülött lányt. Holttestüket egy különleges alakulat dolgozza fel abszolút megbízható kommandóssá. A vietnami háború lassan két évtizede véget ért már, de emléke láthatóan továbbra is kísért — legalábbis

Jean-Claude Van Damme

Hollywoodban. Az „amerikai álom" egy nyugodt, biztonságos Amerikáról régesrég elenyészett már, de az amerikai filmek mindmáig igyekeznek megokolni, miért a féktelen erőszak, a terrorba hajló rettegés közérzetét sugározzák a legtöbb akciófilmben. Az egyik jellegzetes klisé a közeljövőbe előrevetített nukleáris vagy környezeti katasztrófa (mostanában a kilyukadt ózonlyuk a legmenőbb), a másik egy szélsőjobboldali diktatúra; de gyakori az a megoldás is, hogy a Vietnamban az erőszak rabságába esett veteránok árasztják szét Amerikában is a gyűlöletet, a gyilkolás és a pusztítás szenvedélyét.

Bármennyire is kommersz film a Tökéletes katona, mégis egy pillanatra legalább el kell gondolkodnunk azon, hogy a háború milyen roncsoló a benne résztvevők kultúrájára. Még olyan esetben is, mint a vietnami háborúban való amerikai részvétel, amely több tízezer kilométerre az ország határain kívül esett meg. Hiszen nemcsak a filmekben, hanem a valóságos amerikai bűnesetekben is gyakori szereplők azok a vietnami veteránok, akik tinédzserként, szinte öntudatlanul kerültek az iszonyatos dzsungelháborúba, és az ott szerzett lelki sérülésekből immár sohasem tudnak kigyógyulni. Bár nyilván korai még ezen keseregni, félő, hogy a kegyetlen és kölcsönös gyűlölettől izzó kölyök katonái közül is sokan lesznek, akik számára már hiába érkezik el a tűzszünet és a béke, életük örökre a pusztítással és a gyilkolással lesz jegyes.

Van Damme, a főszereplő — Schwarzenegger nyomdokain haladva — európai sportolóból lett amerikai filmsztár. Belga karatésként 18 éves korában Európa-bajnok lett, majd egy francia fillmben állt először a kamerák elé. Aztán, az ismeretlennek nekivágva, Hollywoodba utazott, ahol hamarosan befutott. Izmait természetesen minden filmben be kell mutatnia, ez a „trade mark"-ja, de emellett színésznek sem utolsó. Lehet persze, hogy egyszerűen arról van szó, nagyon nagy pénzért és nagyon nagy profizmussal könnyebb filmsztárt faragni, mint gondolnánk.

• H. Gy.

Utak a demokráciához és a fejlődéshez

Nemzetközi szimpózium kezdődik ma A fejlődéshez és a demokráciához vezető utak Közép-Európában címmel Budapesten, holland—magyar közös védnökséggel, a spanyolországi Jacques Maritain római részlegének fő szervezésében.

A tanácskozás témája: a polgárosodás lehetősége e régióban, a szabad tájékoztatás, a kultúra valaték célul a rendezők, amelyet etikai elvek is irányítanak. Viták lesznek a piac, a pluralista demokrácia várható alakulásáról, a gazdasági és politikai fejlődés kötelező együtthaladásának kívánalmáról.

A háromnapos konferencia beköszöntő előadását Katona Tamás tartja. A szimpózium résztvevői lesznek többek között Fábián László, Kulin Ferenc és Andorka Ru-

Dzsesszrandevú

Immár huszonegyedik alkalommal rendezi meg a Magyar Rádió és a Kölcsey Művelődési Központ a debreceni dzsessznapokat az idén. A mai nyitókoncerten Szabados György és a Makuz zenekar lép fel a Bartók Teremben. A neves előadók között sztárvendégnek számít Johnny Griffin, a hard bop stílus úttörője. Újdonság a szombat éjféli koncert és jam session. A zárónapi hagyományos dixieland térzenét a szegedi Molnár Dixieland és a házigazda Debreceni Dixieland Jazz Band szolgáltatja. A Magyar Televízió Johnny Griffin

A Holnap Kiadó humántankönyv-sorozata

Emészthető klasszikusok gimnazistáknak

Új, elsősorban irodalmi, de a művészet más ágai felé is kitekintő humántankönyv-sorozatot adott ki a Holnap Kiadó. Ezzel egy időben több kézikönyvet is utcára dobott, amelyekkel szintén elsősorban a középiskolásokat, de nem

tő irodalmi szövegrészletek szerepelnek bennük, amelyek az iskolai könyvtárakból — de a családiakból is — nagyrészt hiányoznak. Ahol megvannak, ott viszont abban segít, hogy a tanárnak ne kelljen hat-

tervez, e sorozattal szeretnénk egy olvasógenerációt is nevelni, amely az európai kultúrában otthon van. Amelyik tisztában van azzal, hogy a hagyomány nem évtizedeket, nem Veres Pétereket, hanem évezredeket

KÖZLEMÉNYEK

A VAS MEGYEI ÉPÍTŐIPARI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG SZOMBATHELY, Rózsa F. krt. 2. értesíti tisztelt részvényeseit, hogy 1992. október 26-án, 10 órakor közgyűlést tart az rt. székhelyén. Napirendi pontok: 1. A társaság tisztségviselőinek és a könyvvizsgáló díjazásának megállapítása. 2. Az alapító okirat módosítása. 3. Egyebek. Határozatképtelenség esetén a megismételt közgyűlés változatlan tartalommal 1992. október 28-án, 10 órakor kerül megtartásra.

HÚSEXPRESSZ! Felezett sertés, birka, borjú megrendelhető. Budapesten ingyenes házhoz szállítás. (06-78) 45-017.

HUBERTUS-NAPOK A PRÁGAI VENCEL SÖRHÁZBAN. 1992. szeptember 18—30. Vadétel-különlegességek háziasan. Pilsner Urquell csapolt sör. Sramlizene, különterem. Bp. VIII., Rákóczi út 57. 133-1342.

MŰGYŰJTŐK GALÉRIÁJA november 27-i árverésére kiemelkedő kvalitású festményeket vesz fel, október 9-ig munkanapokon 10—18 óráig, V., Kossuth Lajos u. 12. I/2. emelet. Telefon: 117-6579.

ŐSZI AKCIÓ A TENSÍ TOURSNÁL! Aki ezt a hirdetést bemutatja irodánkban, az 2000 Ft kedvezményt kap ciprusi üdülőtúránk árából. 1 HÉT CIPRUSON... Egyhetes turnusok, szombattól szombatig, október 31-ig TENGERPARTI 3, ill. 4 CSILLAGOS SZÁLLODÁKBAN, FÉLPANZIÓS ELLÁTÁSSAL. FAKULTATÍV PROGRAMLEHETŐSÉGEK: IZRAELI, EGYIPTOMI HAJÓUTAK, AUTÓBUSZOS KIRÁNDULÁSOK NICOSIÁBA, PAPHOSBA... VÍZISPORTOK, INGYENES TENISZPÁLYA-HASZNÁLAT stb. UTAZÁS KÜLÖNREPÜLŐGÉPPEL. RÉSZVÉTELI DÍJ: 44 400 Ft-tól. GYERMEKKEDVEZMÉNY! EGYNAPOS REPÜLŐTÚRÁK KISISKOLÁSOKNAK 4900 Ft/fő, MINDEN SZOMBATON BUDAPEST—LARNACA—BUDAPEST ÚTVONALON. Részletes felvilágosítás és jelentkezés a TENSÍ TOURS irodájában: 1023 Budapest, Komjádi Béla u. 1. Tel.: 115-3282. NE FELEDJE! MÉG HOSSZÚ és FORRÓ A NYÁR... CIPRUS MÉG MINDIG ÖNRE VÁR!!!

KELETI KÉNYELEM A KING DEVRANNAL, nyugati színvonalon ISZTAMBUL 6 nap, 3 éjszaka MERCEDES busszal: 5998 Ft. ÜDÜLJÖN VELÜNK A BÉKÉS SPANYOL TENGERPARTON: Lloret de Mar: 3 csillagos hotel, félpanzió, 10 nap, 7 éjszaka luxusbusszal: csak 19 800. Szenzációs körutazások: IZRAEL: 8 nap, 61 200 Ft, 12 nap 72 900 Ft félpanzióval, szállodai elhelyezéssel, gazdag programmal, belépőkkel. EGYIPTOM—IZRAEL: 14 nap, félpanzióval, 82 900 Ft. OLASZ KÖRUTAZÁS ÍNYENCEKNEK: MÁR 9900 Ft-ért, félpanzióval. ANGLIAI KÖRUTAZÁS: Canterbury—London—Windsor—Oxford 7 nap, 4 éjszaka félpanzióval: 26 900 Ft. PÁRIZS—LOIRE MENTI KASTÉLYOK: 7 nap autóbusszal 17 400 Ft. SPANYOL KÖRUTAZÁS IGÉNYESEKNEK: 10 városon keresztül! 11 nap, 8 éjszaka, félpanzióval: 36 900 Ft. MÜNCHEN SÖRFESZTIVÁL: 2900 Ft. KING DEVRAN TRAVEL: 1074 Budapest, Rákóczi út 64. Tel.: 121-0913. SZENZÁCIÓ! MAGYARORSZÁGON ELŐSZÖR VAN LEHETŐSÉG CSOPORTOS UTAZÁSRA: MICHAEL JACKSON- koncertre ISZTAMBULBA! 6 nap, 3 éjszaka, nyugati busszal, belépővel: 10 900 Ft. Indulás: 1992. október 2-án. Jelentkezni lehet: 1074 Budapest, Rákóczi út 64. Tel.: 121-0913.

HABAKUKK GYERMEKNYELVISKOLA. 116-8589 Budán.

KIROBBANÓ SIKERREL induló üzleti vállalkozás lendületes, dinamikus, aktív munkatársakat keres kimagasló-an jól kereső emberekből álló csoportjába. Jelentkezés fényképpel kísért, kézzel írott önéletrajzzal „Az információ hatalom" MLM Kereskedelmi Iroda, 1506 Bp. 116. Pf. 142.

A BKV ÉRTESÍTI A TISZTELT UTAZÓKÖZÖNSÉGET, hogy OKTÓBER 5-től a SZŐLŐ AUTÓBUSZOKON ESTE 20 órától a FEL- ÉS LESZÁLLÁS CSAK AZ ELSŐ AJTÓN TÖRTÉNIK. Az utazáshoz szükséges érvényes jegyet vagy bérletet szíveskedjenek a jármű vezetőjének felmutatni. Köszönjük figyelmüket és együttműködésüket. BKV.

KOMMUNIKÁTOR NYELVSTÚDIÓ angol, német nyelvtanfolyamokat, vizsga-előkészítőket indít egész nap, valamint szombaton. Vámház térnél, Kosztolányi térnél. 166-1004. *19886/8K*

ÜZLETEMBER-TALÁLKOZÓ IZRAELBEN november 26.—december 2. Jelentkezés: OMEX KFT. 118-3260.

4 NAP, 3 ORSZÁG ÉS SOK VÁROS. Bécs—Salzkammergut—München—Garda-tó—Verona—Velence. Október 22—25. Szállás szállodában, reggelivel. Részvételi díj: 13 980 Ft. Medix Tours, I. ker., Lánchíd u. 15. Telefon: 201-0135 és a Kispesti Centrumban.

AZ ÁPISZ KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (Budapest VII., Wesselényi u. 6.) igazgatósága értesíti tisztelt részvényeseit, hogy 1992. október 28-án délelőtt 9 órakor a Hotel Duna Intercontinental Szállodában (Budapest V., Apáczai Csere János u. 4.) közgyűlést tart. A közgyűlés napirendje a következő: 1. Személyi változások. 2. Egyebek. A részvényesek szavazati joga az alapszabály szerint kerül meghatározásra. A közgyűlésen való részvétel és a szavazati jog gyakorlásának feltétele, hogy a tulajdonos a részvényeit, vagy az azok letétbe helyezését igazoló okmányt a közgyűlés meghirdetett időpontja előtt legalább 8 nappal a társaság igazgatóságánál (Budapest VII., Wesselényi u. 6. félemelet) letétbe helyezze. A letétbe helyezéskor átadott szavazójegyen a részvények névértékét, valamint a gyakorolható szavazati jog mértékét feltüntetjük.

SZENTFÖLD — REPÜLŐVEL BUDAPESTRŐL, az EL-AL menetrend szerinti járatával, 8 nap, 7 félpanzió. Kirándulások: Jeruzsálem, Betlehem, Haifa, valamint fakultatív programok, november 3., 17. Ára: 54 900 Ft/fő. Jelentkezés: Tan-Túra Utazási Iroda, 1065 Budapest, Lázár u. 6. Tel.: 131-5368, 132-5527.

TIHANYI TRAVEL REPÜLŐS ÚTJAI: Ciprus 42 980, Ciprus—Izrael—Egyiptom 58 980, Tunézia 35900. Jelentkezés: Rákóczi út 78. 122-1915.

TIHANYI TRAVEL ÚTJAI: Párizs—London—Brüsszel 8 nap 24 980, Róma—Vatikán—Assisi 6 nap zarándokút 12 980, Isztambul 5 nap 5790, 6 nap 6390, Párizs 5 nap 9980, 6 nap 12 980. Jelentkezés: Rákóczi út 78. 122-1915, Bartók mozi 166-4022.

PÁRIZS 4190, Amszterdam 4390, Brüsszel 4390. NONSTOP utak: Párizs 4190, München 1990, Trieszt 1690, Tarvisio 1390, Bécs 590, Velence 1990, Nagyvárad 350. Jelentkezés: Tihanyi Travel, Rákóczi út 78. 122-1915, Bartók mozi 166-4022.

A BUDAPESTI TÁVBESZÉLŐ IGAZGATÓSÁG ÉRTESÍTI TISZTELT ÜGYFELEIT, hogy megkezdte a budapesti tudakozószolgáltatás műszaki rekonstrukcióját. Ügyfeleink gyorsabb, pontosabb felvilágosítása érdekében korszerű számítógépes rendszer bevezetését valósítjuk meg. A rekonstrukciós munkák ideje alatt — 1992. szeptember 14-től előreláthatóan november végéig — a tudakozószolgáltatást csökkentett kapacitással tudjuk üzemeltetni, ezért a tudakozó elérhetőségében átmenetileg zavarok léphetnek fel. A munkálatok befejezésével a tudakozószolgálat csúcsidejű kapacitása 25%-kal fog növekedni, ami évente 1,5 millióval több ügyfél kiszolgálásának lehetőségét teremti meg. Az előforduló forgalmi torlódásokért szíves megértésüket kérjük. Magyar Távközlési Részvénytársaság Budapesti Távbeszélő Igazgatóság. *126075/1H*.

A VÍGSZÍNHÁZ október havi bérleti előadásai: 3., szombat Tomanek Nándor bérlet, 1. előadás, 6., kedd Molnár Ferenc bérlet 1. előadás. 7., szerda Somogyvári Rudolf bérlet 1. előadás. 10., szombat Bilicsi Tivadar bérlet 1. előadás. 11., vasárnap Góth Sándor bérlet 1. előadás. 12., hétfő Ditrói Mór bérlet 1. előadás. 16., péntek Hegedűs Gyula bérlet 1. előadás. 17., szombat Várkonyi Zoltán bérlet 1. előadás. A Pesti Színház október havi előadásai: 6., kedd II. bérlet 1. előadás. 12., hétfő IX. bérlet 1. előadás. 13., kedd X. bérlet 1. előadás. 16., péntek V. bérlet 1. előadás. 21., szerda III. bérlet 1. előadás. 24., szombat VI. bérlet 1. előadás. 26., hétfő XVII. bérlet 1. előadás. 27., kedd Bródy Sándor bérlet 1. előadás. 31., szombat XIV. bérlet 1. előadás. *125593/2H*

PÁRIZS TOURSSZAL — PÁRIZS 6-7/15 400-tól. Loire-ral, Eurodisneyvel is. 122-2728 Wesselényi 41.

GOLD GRIFF-AJÁNLATOK: hétvége az Alpokban—Ausztria—Svájc 7900 Ft. Egy hét Londonban 29 500 Ft. Párizs és loire-i kastélyok 17 000 Ft. Budapest V., Kossuth L. u. 10. 117-3531.

MADRIDI VÁSÁROK szakembereknek a GOLD GRIFF-irodával 41 900 Ft. EXPOCALZADO — bőr- és cipőipari vásár október 2—5. EXPOMEDICA — kórház- és orvosi berendezések vására október 13—16. SIMO'92 — irodaberendezések és irodatechnika november 13—16. FERIARTE — nemzetközi antikvitás kiállítás és vásár december 5—9. Utazás repülővel, spanyol tolmáccsal. Címünk: Budapest V., Kossuth L. u. 10. Telefon: 117-3531, tel./fax: 141-4592.

EXTRA AJÁNLAT AZ UNION-TOURSNÁL: KÖRUTAZÁS EGYIPTOMBAN. Utazás repülővel és légkondicionált autóbusszal. A csoportok havonta egy alkalommal indulnak. Részvételi díj: 60 140 Ft. Ellátás: félpanzió. A MEGSZÉPÜLT PRÁGA VÁRJA ÖNT! Időpont: október 22—25. Utazás: autóbusszal. Ára: 7880 Ft. Ellátás: reggeli. Jelentkezés: UNION-tours, 1051 Budapest, Sas u. (volt Guszev) 12. Telefon: 111-6247.

HELYREIGAZÍTÁS. A Magyar Hírlap 1992. szeptember 17-i számában a Hőgyészi Állami Gazdaság pályázati felhí-

rendelőnek különösen alkalmas 460 nm-es reprezentatív ingatlan, 3 telefonvonallal 43 millió forintért eladó. Hétfőtől csütörtökig 10—18 óráig 117-1988. *19470/5K*

GALYATETŐN a Nagyszálló közelében 300 n.-öles telek eladó. Tel.: 115-1767. *124372/6k*

XII., SZABADSÁG-HEGY, Béla király úton panorámás 600 n.-öles összközműves építési saroktelek, természetvédelmi terület mellett, igényesnek eladó. 141-0021 napközben, 156-9924 este.

VII., ERZSÉBETI KRT.-I, 3,5 szobás, 101 nm-es I. em. felújított, rendelőnek és irodának alkalmas, három utcára néző, Posta Bank feletti, telefonos öröklakás eladó. 141-0021 napközben, 156-9924 este.

KAMARAERDEI 200 n.-öles zártkerti telek hétvégi házzal, pincével, termő gyümölcsössel eladó. Irányár: 800 ezer Ft. Tel.: 184-8052, 18 óra után.

SVÁB-HEGYI öreg villa, 270 nm hasznos térrel, garázzsal, 390 n.-öles ősparkban eladó. Levélcím: Pálné, 1098 Budapest, Dési Huber u. 19. *125531/9K*

BUDAI ZÖLDÖVEZETI (rózsadombi, szabadság-hegyi, gellérthegyi, pasaréti) 1945 előtt épült, 200—350 nm lakóterületű, telefonos, önálló villát garázzsal keresek megvételre. Hétfőtől csütörtökig 9—18 óráig 117-1988. *19681/5K*

SASHALMON összközműves telken családi ház eladó. Érdeklődni: de. 142-8044.

BUDAI zöldövezeti (rózsadombi, szabadság-hegyi, gellérthegyi, pasaréti) családi házban, ikerházban, vagy sorházban 150—300 nm-es, telefonos, garázsos lakást keresek megvételre. Hétfőtől csütörtökig 9—18 óráig 117-1988. *19680/5K*

BELVÁROSBAN, kizárólag Váci és Régiposta utca közelében 100—150 nm-es telefonos öröklakást keresünk készpénzért megvételre. Hétfőtől csütörtökig 9—18 óráig 117-1988. *19472/5K*

LIPÓTVÁROSI, nagyméretű, irodának, rendelőnek kiválóan alkalmas öröklakás eladó. Este: 153-4506.

BUDAPEST II., Csatárka út elején eladó 300 nm-es, 7 szobás, garázsos új ikerház, 760 nm-es kertrésszel. Két családnak, irodának is alkalmas. Tel.: napközben 112-0114 dr. Balogh, vagy 129-5955 este. *124897/3K*

KÉSZPÉNZÉRT vennék belső budai zöldövezeti (rózsadombi, szabadság-hegyi, gellérthegyi, pasaréti) 60—150 nm-es, telefonos öröklakást azonnali beköltözéssel. Hétfőtől csütörtökig 9—18 óráig 117-1988. *19471/5K*

ÉRDEN kiemelt övezetben 330 n.-öles gyümölcsösben szoba-konyhás régi ház teljes berendezéssel 2 millió Ft kp.-ért telekáron eladó. Villany, víz, gáz telken belül. „Tusculanum 13218" jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe. *19875/2K*

DOROG városközpontjában, 110 nm-es kertes családi ház, 529 nm-es telekkel eladó. (5 millió Ft-ért) vagy elcserélném budai 40 nm-es telefonos tanácsira, ráfizetést kérek, 2 millió 600 ezer Ft-ot. Sürgősen tel.: 112-5726. *19811/1K*

RÓZSADOMBI új luxusvilla eladó. 180-4532. *124218/4K*

TELEK

ISTENHEGYI ÚTON, társasház építésre alkalmas üres telek eladó. Hétfőtől csütörtökig 9—18 óráig 117-1988. *19469/5K*

SZABADSÁG-HEGYEN családi

SZOLGÁLTATÁS

LAPOS TETŐK vízszigetelését és bádogosmunkáit garanciával, azonnal vállalom. 121-6919. *122524/20K*

VILLANYSZERELÉS: családi házak szerelése, lakások felújítása: 121-1626.

Közeledik a mérlegkészítés!
Ha nem fizet az adósa, vagyoni forrását kutatjuk, egyezséget előkészítünk, behajtást segítünk! Fegyveres vagyonőrzés.

REFERENS

Információs és Bűnmegelőzési Iroda Budapest XI., Bertalan L. u. 26. 166-4373, 166-4805. Fax: 166-4377.

GÉPÍRÁST VÁLLALOK. 160-4974.

DUGULÁSELHÁRÍTÁS, csatornatisztítás. Hétvégén is. 149-5501. *125612/3K*

CSEMPÉZÉST igényesnek azonnalra. 186-3060, 169-9619.

DUGULÁSELHÁRÍTÁS, zsírtalanítás, garanciával! 137-9314, 128-5917. *119147/1K*

REDŐNY, reluxa, harmonikaajtó kiváló minőségben! Közvetlenül a gyártótól. Telefon: 184-5533. *18728/1K*

REDŐNYJAVÍTÁS. Telefon: 149-0048.

PARKETTÁZÁS, szalagparkettázás, anyaggal is, csiszolás, lakkozás. Telefon: 177-2037 Beregszászi. *18693/23K*

PARKETTALERAKÁS, PVC-, szőnyegpadló-fektetés azonnalra. 164-1537.

DUGULÁSELHÁRÍTÁS! Gyorsszolgálat! 135-7138.

TETŐSZIGETELÉS garanciával! 134-0019. *126019/2K*

1 TONNÁS ZUK-KAL fuvarozást vállalok. Telefon: 06-28-70276.

OKTATÁS

GÉPÍRÁSOKTATÁS oklevéllel. Színvonalas, gyors, olcsó. Telefon: 120-1383. *125744/9K*

JOGI KARRA felvételi előkészítő olyan joghallgatók irányításával, akik tudják, hogy mi a sikeres felvételi titka. Jelentkezés: 141-4440.

NYELVOKTATÁS! Vállalatokhoz kihelyezett angol és német nyelvtanfolyamokat szervezünk. Tanfolyamkezdés, órabeosztás, igény szerint. FŐKUSZ GM. Tel.: 135-3821, 173-2857, 156-2314.

ÓVODÁRA felkészítés 2 éves kortól, zenés torna, angol—német oktatás, gyermekfelügyelet egész nap. Tigris Játszóház, V., Mérleg u. 10.

FELVÉTELI előkészítés: történelemből, magyarból, matematikából, fizikából, pszichológiából. Érdeklődni lehet esténként dr. Sándor Tibor 165-9167. *18110/9K*

HÁZASSÁG

CASIO

HORDOZHATÓ ELEKTRONIKUS ÍRÓGÉP, TÖKÉLETES ÍRÁSKÉPPEL

A CASIO CW-600HG írógép 10 000 karakteres memóriájával 50 oldalnyi szöveget tud tárolni

A CASIO CW-600HG írógép funkciói mindenki számára könnyedén kezelhetőek

A CASIO CW-600HG írógép memóriájában fomanyomtatványok, teljes dokumentumok tárolhatók, melyek lehetővé teszik Önnek a könnyű szövegjavítás lehetőségét. 20 karakteres folyadékkristályos kijelzőjén a már begépelt dokumentum bármikor megjeleníthető és javítható. Automatikus sorváltó, sorkiegyenlített nyomtatás, automatikus bekezdés-, szövegáthelyezés-, és középreírás funkciók teszik gyorssá a gépelést, miközben a CASIO CW-600HG írógép ELVÉGZI ÖN HELYETT A MUNKA JAVÁT!

CASIO Magyarországi képviselete:
TOMEN CORPORATION
1126 Budapest, Királyhágó u. 5/b. Tel.: 175-1481
202-4387, 156-2794 Fax: 156-3252, 156-2752

Kapható a CASIO márkaboltokban:
Budapest VI. Király u. 72. (Tel.: 142-1559)
Budapest VIII. József krt. 52. (Tel.: 134-2057)
Budapest XII. Alkotás u. 9. (Tel.: 155-3657)
és a Microsystem boltjaiban:
Budapest 1122 Városmajor u. 74. (Tel.: 156-5366)
Budapest 1074 Rákóczi út 64. (Tel./Fax: 122-1899)

Mészáros Géza

Bemutatott művei:

„Béke, csend," tempera, 122 x 155 cm.

„Mostinász," tempera, 105 x 150 cm.

Rozványi Mósta: Studió 71.

Budapest, 1971

Mészáros Géza

1. Béke, szud temp. 122 x 155 cm
2. Martinász —"— 105 x 150 cm

Studió '71

Mészáros Géza festő 1).

1970-ben ítélték meg a Derkovits-ösztöndíjat a kilenc művésznek, aki szombathelyen mutatta be közös kiállításon, mire ~~jutott~~ 3 évalatt. A Lipesti szüsi bírálata alapján különdíjat kapott Vas megye tanácsától.

Budai Rózsa: Derkovits-ösztöndíjasok szombathelyen.

Életünk, 1973. 3.

Mészáros Géza

Nyíregyházán aug. 30.-án megnyílt a városi művésztelep múltja és „jelene" c. kiállítása, melyen művei szerepelnek.

Keletmagyarország, 1943. aug. 30.

Mészáros Géza 2.) Folytatás

Gazdagon bánik a színekkel. Nyugtalan, szerkezetében, színhatásában különleges a megoldása a „Zászlóvivő" c. műve. A lila folt, mely másik két képére is jellemző, hangulatot, gondolatot szolgáló szerepű. „Csendélet" – „Liget" c. kép (említve).

Budai Rózsa: Derkovits-ösztöndíjasok Szombathelyen.

Életünk, 1973. 3.

Mészáros Géza

M.G.: MTA Mezőgazdasági Kutatóintézete, Martonvásár. Épitész: Mészáros Géza, szerkezet: Thoma Levente, Edvi Illés, Hidasi Lajos. Gépészek: Homolya György, Vigh Istvánné, Boros Gyula, Déri Tamás. Közmü: Oroszi Ferenc, területrendező: Mihályi László. Organizátor: Berzsenyi Endre, belső berendezés: Tóth György. - Tervismertetés.

Magyar Ép.müv. 1971.4.sz.7-8.l.

Подан пр.лиц. 1971.4.ав.7-с.л.

Mészáros Géza

A IV. országos akvarellbiennálé aug. 20.-án nyílik meg Egerben, melyen művei szerepelnek.

Magyar Ifjúság, 1974. júl. 26.

Mednyánszky Géza

Az Ernst-Múzeumban rendezett Stúdió 41
kiállításon szerepelt műve.

Láttuk, hallottuk.

1941. dec. 10. 11.00

Mészáros Géza

„Zárszlóvívő" a Zépe emlétve,
szerepel a Studió 72 Ziállitáson
az Ernst Múzeumban

Magyar Nemzet 1973 január 6.
4. old.

Mészáros Géza

Képei szerepelnek a Stúdió '72
Vallomás-a az Ernst Múzeumban

Magyar Nemzet 1973 január 6
4. old.

Mészáros Géza

Szendélet temp. 75×100 cm

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1972. jul. – sept.

Mészáros Géza
festő

Dózsa György emlékéretre
készített művét mutatta be
a tárlaton.

Kovács Gyula: Studió '72
MŰVÉSZET, 1972.december - 31.oldal

Mészáros Géza

Az Ernst Múzeumban kiállított Martinász című képén az üzem érzékletesen ábrázolt, acélos szürke és fekete miliőjében a munkás képviseli a szint ahogy a kemence tüze vörösre festi alakját. Nem patetikus munkás ábrázolás ez, s éppen ezért kelt igen jó benyomást

Péter Imre: Stúdió '71

Népművelés 1972/1 39 old.

Mészáros Géza

rajzai a 6. oldalon

Népszava 1972 április 29

Mészáros Géza

„Martinák" c. képe szerepel a „Studió 71" kiállításon az Ernst Múzeumban

Magyar Nemzet 1971 december 10
4. old.

Mészáros Imre, jelmeztervező

Jelmezeket tervezett a győri színház előadásaihoz.

Koltai Tamás: A világ közepe 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. febr. 26.

Mészáros Géza

Az Ipari Épülettervező Vállalat építész. Az "Ybl Miklós-dij II. fokozatával" tüntették ki, -közli a lap: "Dijak, kitüntetések - 1974" cimmel.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. ápr. 6.
XVIII. évf. 14. sz. 2. lap.

Mészáros Gyula

Judit

IV. Országos Akvarell Biennálé
Eger, 1974.

Mészáros Géza festőművész

Nemzetközi művésztelepet alapított, a Nógrád megyei Tanács, a Salgó vár törében. A művész megkezdte az egyhónapos alkotótábor vezetését.

Fejérmegyei Hírlap, 1974. aug. 13

Mészáros Géza

Idegenben, repr.

Stúdió '74

Mészáros Géza
Ipari Építőipari Vállalat

az Ybl díj 1974 II. fokozatát
kapta a Martonvásári MTA Mezőgazdasági
Kutató Intézet Fitotron-laboratóriumainak
tervezéséért

Magyar Építőművészet 1974/4

Mészáros Géza, festő

Egyhónapos alkotótáborozásban vesz részt

↓

– : Nemzetközi művésztelep a Salgó-vásnál 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. aug. 13.

Mészáros Géza, festő

Szerepel a IV. egri akvarell biennálén.

Rózsa Gyula: Változik a vízfestészet? 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974 szept. 21.

Mészáros Géza

Mészöly András: Bonnodi Sör- és Malátagyár. Vezet ő tervező Mészöly András, építészek: Mészöly András, Farkas Dezsőné, Virág József, Mészáros Géza, statikusokSzalay László, Selmeczi Józsefné, Garamszegi Károly, Szilágyi Miklós, területrendezés Zsigó László. - Is.ertetés.

Magy.Ép.ip. 1971.11-12.sz. 685-690.l.

Mészáros Géza festménye

Csend - béke

Kortárs 1972/2 231. old.

Mészáros Géza

Müterem repr.

Studio '73 Ernst Múzeum Bp.

Mészáros Géza

1. Műterem temp. 170×145

2. Portré — " — 100×100

Studio '73 Ernst Múzeum Bp.

Mészáros Géza festő

A Vas megyei Tanács 5 ezer ft-os egyik különdíját nyerte el a Derkovits-ösztöndíjasok közül.

Vas Népe, 1973. ápr. 14.

Alexandros Géza

a Stúdiógaléria idei kiállítási programjában szerepel a művész bemutatkozása.

Nagyrád, 1943. ápr. 3.

Mészáros Géza festő

Az Ernst Múzeumban a Stúdió '72 gyűjteményes kiállításán ismerlettek az alkotópályázat eredményeit: a képzőművészeti alap 5 ezer ft-os díjak egyikét ítélték a művésznek.

Magyar Hírlap, 1972. dec. 22.

Mészáros Géza festő

az Ernst Múzeumban rendezett Stúdió '73
c. kiállításon szerepeltek festményei.
„Műterem" (repr.)

Molnár Ivan: Stúdió '73
Magyar Ifjúság, 1974. jan. 25.

Mészáros Géza, „Jató"

Salgótarjánban nyílt meg tárlatuk. (Ápr. 21.)

— : Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. ápr. 22.

Mészáros Géza
festő

1973-ban a Vasmegyei Tanács
különdíját Fábián Gyöngyvér és
Mészáros Géza festőművészek kap-
ták megosztva

-----: Pályázatok és megbizások.
Művészet, 1975.április - 45.oldal

Alexandros Géza festő

a Nógrád m.-i Tanács szervezésében aug. 12.-én egyhónapos tábor nyílik Salgóbá-nyán, festőművészeknek. → A magyar képzőművészetet Alexandros Géza és Nagy Elod, – a fiatal Képzőművészek Stúdiójának tagjai képviselik.

Nógrád, 1974. aug. 10.

Mészáros Géza festő

Az Ernst Múzeumban rendezett Stúdió '74 c. kiállítás megnyílt e hóban, melyen képei szerepelnek, portréit látjuk.

Molnár Zsolt: Stúdió '74

Magyar Ifjúság, 1974. szept. 20.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KORTÁRS

1972 FEB

Mészáros Géza

1021

MÉSZÁROS GÉZA: Csend – Béke

CSER BÜKK F
ENYŐ FEnyúl
BÜKK CSER B
ÜKK CSER CS
ER FENYŐ FE
NYŐ FENYŐ F
ENYŐ FENYŐ
BÜKK BÜKK F
ENYŐ FENYŐ
FENYŐ FENYŐ

Történetelőtti

kakukkfű közt elszórva enciánok
szerelmesen egymáson fekszenek
az ember-nem-bolygatta rétegek
köztük a folytonos idő szivárog

nem oszlik történetelőtti és
történeti vagy az utániéra

„Az eolikus összlet $CaCO_3$-ban igen szegény, de ez a tény még nem zárja ki a keletkezett vályog anyagának a löszkőzethez való tartozását... *Az áttelepítés felgyorsulása nem a hideg periódusokban, hanem az inter-(stadiális és glaciális)-ekben következett be...*" (Miholics József: Alsó-Őrség földtörténeti vázlata)

hússzínűen a húsevő harmatfű *(drosera)*
a tőzegmoha sűrűjén tenyész

a keresztespókokban milliárdszor
reprodukálódik a sav-spirál-sor
behálózva a vergődő időt

Mészáros Géza

Mészáros Géza

A Derkovits-ösztöndíjpályázaton tűntek fel finom koloritú, lírai hangvételű, s témaválasztásban klasszikus hagyományokat követő művei. A pályázaton, igazolva az érdeklődést, sikeresen szerepelt. Öt évvel ezelőtt a résztvevők közül elsőként kapta meg a három évre nyugodt munkakörülményeket biztosító ösztöndíjat.

Már az indulásnál sejthető volt, hogy a kolorit tekintetében különös érzékenységű festő, új színt hoz a fiatal generáció művészetébe. A tónusok, a színátmenetek gonddal mérlegelt finomsága, a nem harsogó színek elevensége arra engedett következtetni, hogy ösztönösen alkotó, de a munka folyamatát nagyon is szigorú tudatossággal ellenőrző, választott élethivatását etikai szempontból mérlegelő egyéniség Mészáros Géza. Az indulati, emocionális mozzanat, a lírai hangvétel a derűs képeken átsugárzó életöröm jelenségeiben fogható meg. A tudatosság, az ellenőrző ráció a kompozíció szerkesztésének mindig pontosan mérlegelt jellegében, a közölnivaló jelképi vonásokkal történő ábrázolásában nyilvánul meg. Külön kiemelkedő erény, hogy bár szívesen kötődött a szín képépítő erejéhez, mégsem marad csak a színek gyönyörködtető felszínén; csak ott és annyira volt bátor kolorista, ahol a mondanivalója megkívánta. Érezte és alkalmazta az egyébként sok buktatót, hatásvadász megoldást magába rejtő rózsaszín, tompa lila, izzó zöld színeket, amelyek valódi értékeit, mélységét, szerkezetet hangsúlyozó, témát differenciáló eszközeivé szelidítette.

Az utóbbi két évben komorabbá váltak színei, drámaibbá munkái. Előtérbe kerültek festészetében a színkontrasztokra épülő feszültségek, a korábbi, inkább feloldást kereső életábrázolása helyébe az ellentétek iránti fogékonyság lépett. A képeken megjelenő figurák nem kiegyensúlyozottak, nem szemlélődők, hanem tevékenykedő, nekifeszülve kínlódó vagy hősiesen küzdők. Természetesen nem arról van szó, hogy életigenlése, az életöröm megnyugtató perceinek keresése valamiféle pálfordulás révén tragikus visszautasításba, csömörbe csapott volna át. Sokkal inkább arról, hogy a korábbi munkák mellett újabb feladatok megoldására is vállalkozik a művész. Tehetségét és felkészültségét — társadalmi elkötelezettségének tudatosításával párhuzamosan — hozzáméri érzékenysége gazdagodásához.

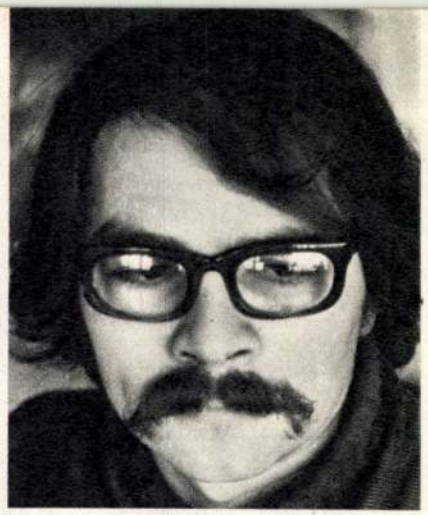

Új, szakmai problémák sikeres megoldása, lehet-e ennél több amire fiatal művész vállalkozhat? Nem valószínű, s éppen ezért nő egyre rangosabb művésszé Mészáros Géza. Nem elégedett a már sokszor próbált és elismert eredmény ismételgetésével, hanem eddigi tapasztalataira, eredményeire építve bontja ki tehetségét.

BERECZKY LORÁND

MŰTEREM

IDEGENBEN

PORTRÉRÉSZLET

ZÁSZLÓVIVŐK

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975
IFJÚ KOMMUNISTA
Budapest

A HALADÓ HAGYOMÁNY ÉS A SZOCIALISTA ÉPÍTÉS, FEJLŐDÉS SZIMBÓLUMAI ÖTVÖZŐDNEK HARMONIKUS EGYSÉGBE A MEGYESZÉKHELYI CÍMEREKEN. OLVASÓINK KÖZÜL AZOK, AKIK A SZÁMOZÁS SORRENDJÉBEN FELISMERIK A VÁROSOKAT ÉS JANUÁR 31-IG A MEGFEJTÉST BEKÜLDIK SZERKESZTŐSÉGÜNKBE, ÉRTÉKES KÖNYVJUTALOMBAN RÉSZESÜLNEK.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Magyar Ifjúság

1975 AUG 1

Mészáros Géza, festő

1021

Tárlat

Tavaszi salgótarjáni kiállítását követően ezúttal a Duna-kanyarban, Nagymaroson állítja ki festményeit a nagy tehetségű fiatal művész, Mészáros Géza. Drámai töltésű képei mindennapjaink életigenlő emberközelségéből fakadnak. Mészáros elkötelezett alkotó, egymással perlekedő figurái azonban nem idealizált közlést hordoznak, sokkal inkább korunk összetettségének művészi erejű megfogalmazását tükrözik. Érzékenyen reagál környezete változásaira, színvilága is ennek következtében vált egyre teljesebbé. Képeinek legjavát a nagymarosi művelődési házban tekinthetjük meg két hétig.

emberben a láng! Bennem zán nem!

Ebéd után elnéptelenedtek egyetem folyosói, mintha c despihenőt rendelt volna e „vezérkar". Pedig a szekciók komoly munka folyt. Volt ak maga választotta hozzászó vázlatát próbálgatta, mások a adott szakirodalmat böngész vagy éppen a „több fej töb tud" elvén társaikat faggattak, hogyan is vélekednek azok egy-egy kérdésről. S ha élesebbre fordult a szó, a vita heve, csillapították, kormányozták a szekciók felkészült vezetői.

Már öt óra felé járt, amikor egy jó torkú fiú elkiáltotta magát a folyosón:

— Focizni sohasem akartok?

Mint az iskolai csengőre, kivágódtak az ajtók, s ki-ki rohant a kollégiumba szerelést cserélni, hogy a mérkőzések kezdetére az „edzők" rendelkezésére álljanak. Szervezkedtek, csapatot verbuváltak a lányok, külön a fiúk, s

— Mint képvisel helyet a delegációba

— Szerencsére n funkcióm nem ugya jöttem, mint KISZ mandátumom előbb egyikre csak a fiata a másikra egy egé körzet.

Asszonyosan fésül tenyehaját, lassan, beszélt. Most 25 esz jével együtt Debrece rártudományi Egyet tek, Szerencsen ka lakást. Két éve m Egercsehiben születe

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

JUL 26

PEST MEGYEI HÍRLAP

1975 JUL 26

Mészáros Géza festő-
1021 művész

Lobogás és mértéktartás

Mészáros Géza tárlata Nagymaroson

Pénteken délután ünnepélyesen nyílt meg a *Nagymaros '75* programsorozat keretében a nagymarosi nagyközségi pártbizottság kiállítótermében *Mészáros Géza* festőművész tárlata.

A nagyközségi tanács és a Dunakanyar Intéző Bizottság által rendezett tárlaton szépszámú érdeklődő — köztük több, a fővárosban és a megyében élő alkotó — jelent meg. Részt vett *Barát Endre* országgyűlési képviselő, a járási pártbizottság első titkára és *Balogh László*, a megyei pártbizottság propaganda és művelődési osztály vezetője is. Megnyitó beszédet *dr. Lőkös Zoltán*, a Pest megyei Hírlap főszerkesztője mondott.

Mészáros Géza a mai Stúdió-nemzedék egyik nagyon tehetséges tagja, aki fiatal kora ellenére máris tekintélyes hazai és nemzetközi sikert tudhat magáénak.

Budapesten született 1943-ban, de tanyán nevelkedett, *Pasztaperesen*. Életének egyik meghatározója a fokozatosság. Ez megnyilvánul abban is, hogy majorból került *Eger* közvetítésével — ahol középiskolai tanulmányait folytatta — a fővárosba. *Bernáth Aurél* tanítványaként szerzett festői diplomát a Képzőművészeti Főiskolán 1969-ben. 1970-ben Derkovits ösztöndíjat kapott, több díjat nyert a Stúdió pályázatain. Műveit bemutatták *Párizsban, Berlinben, Besztercebányán*, első önálló kiállítása az idén jelentékeny szakmai és közönségsikerrel zajlott le *Salgótarjánban*.

Képei: sűrítmények. Tartalmazzák *századunk* lüktetését, a *mezők* színekkel éledő harmóniáját és *a magánélet* eseményeit. Egyszerre, azonos műben, nyiltan és rejtve, mindig összetetten, a festmény törvényeinek megfelelően. Nála tényleg *a színek* beszélnek, a felélénkülés olykor drámai hőfokra jut el, máskor áramló ünnepet jelöl, és az öröm—magány probléma eltéréseit a tónusok érzékeltetik.

Művészi indulásának elégikus hangvétele után, melynek példája a *Lány kutyával* fékezett elernyedése, szilárdabb szerkesztés következett, melyek festői felismerésekből és életének eseményeiből adódtak. E párhuzamosság egységgé növekedett, ez határozza meg *Dávid és Judit* kompozíciós rendjét, a *Műterem* sziporkázó felülethatását, a *Martinászok* szürkébe süllyedt feszültségét. Bravúrosan oldja úgy festményeinek tömörségét, hogy az anatómiai és érzelmi együtthatók külön-külön, mégis egységgé alakulva válnak esztétikai kategóriává. Ez a festői magatartás határozza meg *Kata* portréját és *Mesteréről*, Bernáth Aurélról szervezett, interieurben elhelyezett alakját.

Hirtelen sűrít, hirtelen lágyít a képelemeinek mozgása szerint, melyek eleve a színek összetételét is létrehozzák a modell nem ismételhető természete szerint. Izlése, festői ökonómiája szerves szívóssággal megtalálja — mert megkeresi — mindig a műhöz, a mindig egyetlen, soha nem ismételhető festményhez a megismételhetetlen eszközöket. Ilyen erényekben gazdag *Zászlóvivő*-je, ahol az általános emberi hősiesség a zászlójelben villantja fel a történelem győzelmes vörös korszakának átmeneti bukással is terhes előzményeit. A megtorpanás röpke, a diadalmas zászló letaszítása csak taktikai méretű az ember haladását nem lehe megfékezni — ezt jellemz festményén az átlósan végig zúduló és figurákká, környe zetté, egyetemes térré lombo sodó zászlóábrával úgy, hog a zászló színlobogása betölti kép felületét. Betölti, aká századunkat. Nevezetes műv

re méltán kapta a Stúdió első díját 1973-ban.

Tájékozott a falfestés minden fortélyában is, ezért táblaképein érződik a freskó monumentalitása. Példa erre az *Idegenben*, ahol nyugat-európai utazásának összefoglalását láthatjuk, ahol az életérzés magánya ötvöződik az óceánpart tág méreteivel.

Lobogás és mértéktartás jellemzi, ez ritkán tapasztalható együttes erény fiatal festőknél, mert vagy a képzelet duhaj sodrása feszíti szét a mű arányokat igénylő medrét, vagy az újdonság ereje hiányzik. Mészáros Géza rendelkezik azzal a bátorsággal és önfegyelemmel, mely most alakuló művészetének megadja karakterét és távlatát, különösen akkor, ha szövetségese, társadalom felfedezi képessé geit a freskó műfajában é megbízásokkal is tiszteli meg Talán éppen a Dunakanyar ban, Nagymaros vagy vala melyik szomszédos község ú épületében, ahol beszámolhat helyt szerzett új festői élmé nyeiről és felismeréseiről.

Losonci Miklós

Portré

Idegenben

Kongresszus után

Szövetkezeti mozgalom, széles társadalmi alapokon

A XI. pártkongresszus dokumentumai meghatározták társadalmi viszonyaink és szocialista építőmunkánk továbbfejlesztésének soron levő és távlati feladatait. A dokumentumok tényleges szerepüknek megfelelő hangsúllyal foglalkoznak *a szocialista szövetkezeti mozgalommal*, s meghatározzák azokat a tennivalókat, amelyek a szövetkezeti mozgalomra hárulnak a gazdasági célok és társadalmi célok megvalósításában. Pest megyében a 120 önálló fogyasztási szövetkezetnek mintegy 200 ezer tagja és 11 ezer alkalmazottja van. A kiskereskedelmi ellátásban 53, a vendéglátásban pedig 61 százalékos az arányuk, csaknem kizárólagosan a szövetkezeti kereskedelem látja el a *nagykátai* és a *dabasi* járást. A fogyasztási szövetkezetek szervezik a kisüzemi mezőgazdasági termelést, azok vásárolják fel a megtermelt zöldség és gyümölcs egyharmadát, a baromfi, a tojás felét, a mézet, a nyulat, a csigát-galambot, szinte teljes mennyiségben. A *mezőgazdasági szakcsoporthálózat 124* szervezete segíti a kisparcellás gazdaságok termelését; 128 településen működik *takarékszövetkezet*, a lakosság betétállományának majd 18 százalékát kezelik, s mind fontosabbak *a lakásépítő és fenntartó szövetkezetek*.

A közelmúltban a MESZÖV elnöksége a kongresszus határozatai alapján elemezte a további tennivalókat. Sokrétű tennivalókról beszélgettünk *Tuza Sándorné dr.*-ral, a MESZÖV elnökével és *Hoffmann Zoltán* általános titkárral.

— Nemcsak az elnökségi ülésen, illetve üléseken, hanem taggyűléseken, és sok más szövetkezeti fórumon is téma volt már a jövő — mondta Tuza Sándorné.

Hatmilliárdos árbevétel

● A fogyasztási szövetkezetek munkáján belül a kereskedelmi tevékenységgel találkozik a leggyakrabban a lakosság. Közismert, hogy a kereskedők jó, vagy kevésbé jó munkája közvetlenül kihat a vásárlók közérzetére is. A kereskedelmi ellátás tehát fontos politikai kérdés. Milyen eredményeket és milyen feladatokat említene ezzel kapcsolatban?

— Valóban így van, a fogyasztási szövetkezeteknek meghatározó szerepük van a gazdasági építőmunkában és az életszínvonal-politikában. Szövetkezeteink Pest megyében — úgy vélem — eddig is jól szolgálták ezt a célt. A kiskereskedelmi forgalom a IV. ötéves terv első négy évében több mint 58 százalékkal, a *tervezettnél nagyobb mértékben emelkedett*. Az idén a kiskereskedelem és a vendéglátás árbevétele előreláthatólag megközelíti a *hatmilliárd forintot*.

— Hangsúlyozni szeretném, hogy a forgalomnövekedésből származó bevétel jelentős részét már eddig is a meglehetősen elmaradott *üzlethálózat fejlesztésére fordítottuk*. A legyedik ötéves terv eddig eltelt időszakában 34 ezer négyzetméterrel megközelítőleg teljesítjük negyedik ötéves tervünket.

— Az üzlethálózat kapcsán kell szólnunk — szólt közbe Hoffmann Zoltán — arról, hogy *jobb és kulturáltabb kereskedelem kifejlesztésére törekszünk, természetesen*. Ez többet foglal magában, mint a bolthálózatot. A 32 ÁFÉSZ-elnökkel például azt vitattuk meg, hogy *a jobb ellátás* érdekében nemcsak a nagykereskedelmi vállalatokkal kell az eddiginél jobb kapcsolatokat kiépíteni, hanem az eddiginél jobban kell keresnünk az úgynevezett helyi árualapokat is. Szeretnénk a termelőszövetkezetekkel, az állami gazdaságokkal és az ipari szövetkezetekkel *társulásokat* létrehozni. Hangsúllyal szólnak a kongresszusi dokumentumok a *belső tartalékok* felhasználásáról, a *takarékosságról*, a célszerűbb *eszközcsoportosításokról*. A Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsa júniusi ülésén a XI. kongresszus határozatainak szellemében vitatta meg a szövetkezetek szocialista vonásai erősítésének témáját és a mozgalmi tennivalókat is.

Legalább a vidéki átlagot

● Ezzel kapcsolatban szót kell ejtenünk arról: Pest megye munkásmegye. Miként tükröződik ez a fogyasztási szövetkezetek összetételében és a célok meghatározásában?

— Az országos tanács említett ülésén a Pest megyei MESZÖV nevében felszólaltam — mondja Tuzáné dr. — Elmondtam, hogy az egyik legnagyobb munkásmegyében akkor folytatunk igazán munkáspolitikát, ha *legalább a vidéki ellátás országos átlagát elérjük*. Jelenleg ugyanis az eredmények ellenére sem állíthatjuk ezt. A fokozott összefogás és koncentrálás jegyében itthon, a magunk háza táján, az elnöki üléseken több *javaslatot is* előterjesztettünk, s ezek jó része már *határozattá* emelkedett. Ilyen például, hogy a MESZÖV-höz tartozó valamennyi ágazatban erősítjük a *belső ellenőrzést*, hatékonyabbá tesszük a revizori iroda munkáját.

— Fontos feladatunk — veszi át a szót ismét Hoffmann Zoltán — az évi 12 milliós takarékossági terv teljesítése, s hogy ez sikerüljön, ehhez felül kell vizsgálnunk a költsé-

kal együttműködve — meg kell szerveznünk az üzemi étkeztetést és a belső áruellátást, elsősorban a létrehozandó *munkás fogyasztási tagozatok* útján. Ezek mind olyan fontos célkitűzések, melyek nagyobb anyagi befektetés nélkül, csupán jobb szervezéssel, kétségtelenül koncentráltabb figyelemmel és munkával megoldhatók.

— Mindehhez gondosabb kádermunka járul majd, elmélyültebb oktatással és egy sor más feladattal — mondja Tuza Sándorné dr. — Tudatosabban kell törekednünk a kádermunka tervszerűségére. Pest megye az ország legnagyobb munkásmegyéje, ennek ellenére csak most értük el, hogy az ÁFÉSZ-ek igazgatóságában a korábbi hat-hét százalék helyett *harminchárom*, a felügyelő bizottságokban *harminchét* százalékos lett az arányuk, akárcsak a takarék- és a lakásszövetkezeteknél.

— Ugyancsak a kongresszus iránymutatása alapján növeljük a szövetkezetek *társadalmi bázisát*. Bár minden hetedik felnőtt ÁFÉSZ-tag a megyében, nagyok még a fejlesztési lehetőségek elsősorban a városokban és az agglomerációs községekben. Az új, nagyobb egységek létrehozását tagszervezési munkával kötjük össze. Az SZMT és a MESZÖV együttes intézkedési tervében foglaltaknak megfelelően ahol jelentősebb számú üzemi munkás dolgozik, létrehozzuk a *munkástagozatokat*. Elsősorban *Nagykátára, Tápiószelére* és *Zsámbokra* gondolunk.

rácia támaszai

szocialista cím elnyeréséért. Az a határozott célunk, hogy ezt a számot tovább növeljük, a *tartalom* érdekében: a szocialista munkaverseny-mozgalom az *alapja* eredményeinknek és a szocialista brigádok az üzemi demokrácia legfőbb *támaszai* is.

Komáromi Magda

bizottságok alakulnak

cezést az Országos Vízügyi Hivatal elnöke arról, hogy minden vízügyi igazgatóság körzetében létre kell hozni az adott térségben működő *vízügyi szervek rendszeres és folyamatos munkakapcsolatáról gondoskodó területi vízügyi munkabizottságot*.

Az országban 12 területi vízügyi munkabizottságot alakítanak. A szervezési munkálatokat már megkezdték, s még az idén létrehozzák az első területi vízügyi munkabizottságokat.

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1975 JUL 25

PEST MEGYEI HÍRLAP

Mészáros Géza Derkovits-díjas festőművész

Ma tárlatnyitás Nagymaroson

1021

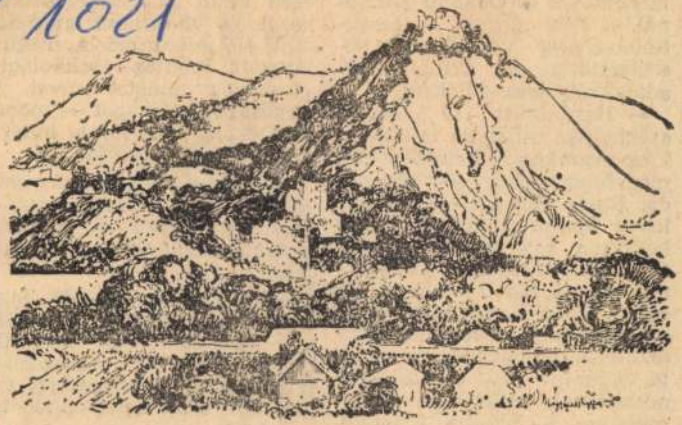

A Nagymaros '75 programsorozat keretében *ma*, pénteken *délután 3 órakor* ünnepélyesen nyílik meg *Mészáros Géza* Derkovits-díjas festőművész tárlata a nagymarosi nagyközségi tanács és a Dunakanyar Intéző Bizottság rendezésében. A kiállítás augusztus 15-ig — hétfő kivételével — délelőtt 10-től este 6 ig tekinthető meg.

Képünkön: *Visegrád Nagymarosról* — Mészáros Géza tollrajza.

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ

Az Országo
ügyelőségen d
igazgatóval és
val, a Pest m
felügyelőség
szélgettünk
adatokról, ten
— Hazánkba
székhelyen mű
központunkhoz tartozó vetőmag-felügyelőség — mondja dr. Rosta Károly —, s ezenkívül Monoron mintegy 200 hektáron egy fajtamegállapító telep. Az országos központnak és az előbb említett területi szerveinek *a nemesített vetőmagvak szántóföldi ellenőrzése*, laboratóriumi vizsgálata, valamint faj- és fajtaazonosságának ellenőrző kitermesztése a legfőbb feladata. Intézetünk *hatósági jogkörrel* rendelkezik, s ennek megfelelően ellenőrzi a vetőmag tárolását, tisztítását és felhasználását.

Hatásos érdekeltség

felügyelőség vezetője.

— *Milyen segítséget nyújt intézetük a termesztéshez?* — kérdezzük ismét az Országos Vetőmag-felügyelőség vezetőjétől.

— Például az állandó helyszíni ellenőrzéssel, szemlékkel, melyek során megállapítjuk, valóban szakszerűen termesztik-e a nemesített vetőmagot, s ha nem, ennek mi az oka?

— *Gyakran előfordul, hogy kedvezőtlen ítéletet kell mondaniok?*

— Évente az összterület nek mintegy 15—20 százalé ka különböző okoknál fogv nem éri el a kívánt mino

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Mészáros Géza Derkovits-

Nógrád

díjas festőművész

1975 ÁPR 22

1021

Iskolagaléria

Mészáros Géza kiállítása

A salgótarjáni Bolyai Gimnázium Derkovits Galériájának immár sok éve hagyományos kiállítássorozata keretében nyílt meg tegnap délelőtt Mészáros Géza Derkovits-díjas festőművész kiállítása.

A galéria és a művész is fontos eseményt ünnepelt a kiállítás megnyitóján. A fiatal fővárosi képzőművész személye és alkotásai ugyanis nem ismeretlenek a megye képzőművészetet kedvelő közönsége előtt. Őt, magát személyes szálak is kötik Nógrád megyéhez, hiszen résztvevője volt az elmúlt év nyarán első ízben megrendezett salgótarjáni képzőművész tábornak, s így alkalma nyílt arra, hogy megismerje a dinamikusan fejlődő Salgótarjánt és környékét, annak napról napra változó, sokszínű arculatából ihletet merítsen művészi alkotó munkájához. Művész és közönség találkozásának különösségét jelentette az is, hogy a Derkovits galéria Mészáros Géza első önálló kiállításának megrendezésére vállalkozott. S hogy ezt tudatosan tette, azt bizonyítják a gimnázium aulájában kiállított színkontrasztokra épített drámai feszültségű, művészileg kiérlelt képek, melyekből egy tehetséges, jól felkészült, társadalmilag érzékeny és elkötelezett művész munkássága ismerhető meg.

A galériát „gondozó" Czinke Ferenc, Munkácsy-díjas, Érdemes művész meleg, köszöntő szavai után, Bereczky Lóránd művészettörténész mutatta be a jelenlevő diákoknak és vendégeknek Mészáros Géza műveit. Megnyitó beszédében kiemelte, hogy Mészáros műveinek középpontjában az ember áll, s e középpontba állításból kiérezhető a művész álláspontjának ingadozása a lírai és drámai ábrázolás között. Nem tagadható azonban, hogy Mészáros Géza belső problémái társadalmi érzékenységet rejtenek s egy közösséget gazdagító művészegyéniség kibontakozásának útját mutatják.

A mintegy negyven alkotást bemutató kiállítást május ötödikéig tekinthetik meg az érdeklődők.

legjobban igazodó ... szerkezet mellett növekedjen, az élő- és holtmunka-felhasználás ésszerű megtervezésével, a racionális földhasznosítással.

A tervek nagyon különfélék, mégis kiszűrhető néhány jellemző sajátosság. A termelőszövetkezetek gazdálkodási szempontjából egyik kiemelten fontos terület a műtrágyákkal való takarékosság. Ez az anyagköltség több mint egyhatodát jelenti. Különösen indokolt azért, mert a műtrágyaárak a világpiacon növekednek, és a költségvetésre nagy terheket hárítanak. A foszfor és kálium műtrágyákat várhatóan az ötödik ötéves tervben is zömében importból szerezzük be. Gazdasági szinten az ágazatok hozamráfordítás arányai még jelentősen elmaradnak az optimumtól, így a többlet műtrágyázás még nagyobb terméssel és jövedelemmel fizet. *Nógrád megyében viszonylag alacsony a fajlagos műtrágya-felhasználás, elmarad az országostól.* Ugyanakkor a gabona- és burgonyatermesztés területegységre jutó hozammutatói 1974-ben meghaladták az országos szintet. A takarmánytermesztés színvonala elmaradt a lehetőségektől és az ... komplex műtrágyákat [illegible] mint egyharmadával csökkentik. Ezzel a növekvényt jórészt ellensúlyozzák.

A gazdasági intézkedések sokoldalúak, de nem eléggé komplexek. A korábbinál jobban, elsősorban talajvizsgálatokra építve állapítják meg a műtrágya-szükségleteket, jóllehet ez a takarékossági intézkedés nélkül is alapkövetelmény. A tárolási veszteségek csökkentésére alapos elemzéssel lehetőség kínálkozik az újonnan egyesült tsz-ekben felszabadult egyes épületek célszerű rekonstrukciójára. A szakszerű, optimális, időben és koncentrált felhasználással, a hatóanyagok belső arányainak legkedvezőbb összeállítása szerinti adagolással jelentős mennyiségű veszteségcsökkentés érhető el.

Dr. Gyöngyösi István

(Folytatjuk)

...ninizmus világméretű győzelmének, világméretű meg-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1975 JUL 26

NÉPSZAVA

Mészáros Géza Derkovits
díjas festőművésze

— A Nagymaros '75. kulturális program keretében, pénteken megnyitották Mészáros Géza Derkovits-díjas festőművész tárlatát a nagyközség pártbizottságának kiállítótermében.

Mészáros Géza Sestő

Áprilisban nyílt meg a Salgótarjáni Tavaszi tárlat, melyen szerepel műve. „Judit" c. kép (szülőtve).

Tóth Elemér: Salgótarjáni Tavaszi Tárlat. Nógrád, 1975. máj. 3.

Mészáros Géza

A Stúdió KISZ-szervezete „Ifjúság a szocializmusban" c. pályázati felhívásra készült műveket a Nemzeti Galériában rendezett kiállitáson mutatja be, melyen szerepel műve

Pogány Gábor –
Molnár Ysolt: Fiatalok a Nemzeti Galériában.
Magyar Ifjúság, 1975. máj. 30.

Mészáros Géza, festő

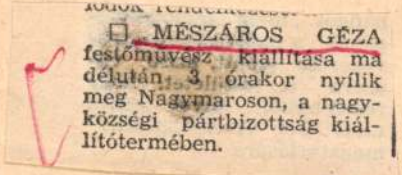

□ MÉSZÁROS GÉZA festőművész kiállítása ma délután 3 órakor nyílik meg Nagymaroson, a nagyközségi pártbizottság kiállítótermében.

— : □ Mészáros Géza 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. júl. 25.

Mészáros Géza, festő

— A NAGYMAROS '75 kulturális program keretében pénteken megnyitották Mészáros Géza Derkovits-díjas festőművész tárlatát. A művész alkotásait augusztus 15-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

— : Hí

2.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1975. júl. 26.

Mérnáros Géza

Az elmúlt évek pályázatait követően az idén Századunk címmel nyílt kiállítás Salgótarjánban, a fiatal alkotók műveiből. — „Jel" c. alkotása szerepelt a tárlaton (ezülitve és repr.)

Malnár Kralt: Századunk c. kiállítás. Magyar Ifjúság, 1974. júl. 19.

Mészáros Géza

Megnyílt a szovjet képzőművészet tárlata az Ernst Múzeumban. – az évenként megismétlődő közös alkotótáborokban magyar részről részt vett a művész is.

N. ZS.: Képek, szobrok, grafikák.
Magyar Ifjúság, 1975. júl. 25.

Mészáros Géza festő

Másodszor nyílt meg tegnap Salgótarjánban a nyári nemzetközi művésztelep, festők részére: A tavalyi művésztelep két résztvevőjének közben önálló tárlata is nyílt Salgótarjánban: Mészáros Géza és Nagy Elődfestőké.

(táth): Nemzetközi művésztelep Salgótarjánban.

Nógrád, 1975. jul. 16.

Mészáros Géza

festőművésznek nyilt kiállitása IV.21-én
a salgótarjáni Derkovits Gyula iskola-
galériában

Magyar Hirlap 1975 8.évf. 11o/8

Mészáros Géza

Derkovits dijas festőművész tárlatát julius 25-én nyitották meg a Nagymaros 75 program kereté ben a hagyközség párbizottságának kiállitótermé ben.

Magyar Hirlap 1975/2o5/8

Mészáros Géza (festő)

1975-ben a Nemzeti Galériában rendezett fiatal képzőművészek tárlatán részt vett.

Népszava, 1975. május 16. 103. évf. 113. sz. Gy.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1975 SEP 14

PEST MEGYEI HÍRLAP

Mészáros Géza

7

1021

Mészáros Géza grafikája

MA. 1975. szeptember 14., vasárnap, Szeréna napja.

A nap kél 5.19 — nyugszik 18.00 órakor.

A hold kél 14.45 — nyugszik 0 órakor.

HOLNAP. 1975. szeptember 15., hétfő, Enikő napja.

A nap kél 5.20 — nyugszik 17.55 órakor.

A hold kél 15.18 — nyugszik 0.15 órakor.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS

Várható időjárás vasárnap estig: nyugat felől ismét megnövekvő felhőzet, többfelé ijabb esővel. Az élénk, többfelé erős északnyugati, északi szél ismét többfelé megélénkül és északnyugatira fordul. Hűvös idő. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet: 15—19 fok között.

— Dr. Csicsay Iván me-

PAPP DÁNIEL

HETVENÖT ÉVVEL EZELŐTT,

1900. szeptember 14-én halt meg — 35 éves korában — Papp Dániel író, újságíró.

Apja járásbíró volt, s így fiatalon alkalma nyílott a vidéki vezető emberek életébe bepillantani. Jogász lett, de már 1893-tól megjelentek politikai tárcái a Pesti Naplóban. Különösen jelentősek voltak „Dániel pap" aláírással közölt antiklerikális levelei, az egyházpolitikai vita idején. Több lapot is szerkesztett, s világnézetével A Hét köréhez állt legközelebb. Jellegzetes képviselője volt egy átmeneti korszaknak: a „félben maradt szabadelvűség országát" ostorozta, élesen kritizálta a monarchia militarista vezető köreit, a politizáló klérust, a nemzetiségi elnyomást. Támadta a színvonalatlan, korszerűtlen közoktatást, az elavult tankönyveket, a tudományos intézmények merev elzárkózását minden haladó gondolattól stb.

Nagy tehetségre valló szépirodalmi munkássága egy kisregényből (A Rácztiak — 1898) és három novelláskötetéből áll, de jó néhány elbeszélése

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 NOV 16
Pestmegyei Hirlap

Mészáros Géza

1975. NOVEMBER 16., VASÁRNAP

1021

Ősz

Mészáros Géza rajza

A rádió és televízió műsora

VASÁRNAP

KOSSUTH RÁDIÓ

6.00: Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. 6.10—7.20: Kellemes vasárnapot! Közben: 6.45: Műsorismertetés. A mai nap kulturális programjából. Utána: Körzeti időjárásjelentés. 7.20: Múzeumi híradó. 7.23: Kovács Júlia műsora. 7.54: A Közönségszolgálat tájékoztatója. 8.00: Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. 8.05: Külpolitikai negyedóra. 8.20: Hallgatóink figyelmébe! 8.21: Az MRT gyermekkórusa népdalokat énekel. 8.31: Bikfalvy Julia és Lukácsi Huba népdalokat énekel. 9.00: Hegedüs Géza műsora. 9.25: Janine Micheau énekel. 9.50: A fülemile. Arany János verse. 10.00: Hírek. Időjárásjelentés. 10.03: Az ember feljó... Dokumentumműsor Vörösmarty Mihályról. 11.00: Zenés reklámturmix. 11.10: Az MRT szimfonikus zenekarának hangversenye. Közben: 11.55: Csukás István versei. 12.00: Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. 12.10: Édes anyanyelvünk. 13.00: Csák Gyula írása. 13.10: Jó ebédhez szól a nóta. 14.05: Lemezek közt válogatva. 14.40: Metronóm. Gazdaságpolitikai magazin. 15.00: Hírek. Időjárásjelentés. 15.08: A Stúdió 11 játszik. 15.25: Pillantás a nagyvilágba. 15.45: Világhírű zongoraművészek Chopin-felvételeiből. 16.10: Népdalkörök országszerte. Sarkad. 16.30: A vasárnap sportja. 16.58: Hallgatóink figyelmébe! 17.00: Hírek. Időjárásjelentés. 17.05: Boldogult úrfikoromban. Krúdy Gyula regényének rádióváltozata. 18.05: Kabaré. Részletek Kander zenés játékából. 18.28: Hallgatóink figyelmébe! 18.30: Hírek. Időjárásjelentés. 18.40: Sporthírek. Totó. 18.45: A zene nem ismer határokat... 19.30: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek. Közben: 19.55: Lator László műsora. 20.59: Az Állami Népi Együttes baba. Operett. 12.10: Láttuk, hallottuk a kiállítótermekben. 12.30: Hírek. 12.33: Keringők. 12.44: A Gyermekrádió műsora. 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. 14.00: Az Ifjúsági Rádió zenés műsora. 15.04: Ifjú Bartók Bélával beszélget: Bónis Ferenc. 15.35: Hírek. 15.38: Nóták. 16.10: Olvasás közben. Lengyel Anna és Varsányi Gyula riportja. 16.30: Filmzene. 17.00: Reklám. 17.05: Ötórai tea. Közben: 17.30: Hírek. 18.00: Hogyan éltek elődeink a századokban? 18.40: Zenekari muzsika. 19.20: Jó estét, gyerekek! 19.30: Hírek. 19.33: Sporthírek. Totó. 19.38: Kritikusok fóruma. 19.48: Szólistaparádé. 20.45: Bottlik Sándor műsora. 20.55: Donizetti-áriák. 21.22: Szimfonikus könnyűzene. 21.52: Haydn: A teremtés — oratórium. Közben: 22.30: Hírek. 23.44: José Feliciano felvételeiből. 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. 0.10: Műsorzárás.

TELEVÍZIÓ

8.38: Felsőfokú matematika. Ábrázoló geometria. Forgásfelületek. I. 9.20: Sprechen Sie Deutsch? Német nyelvtanfolyam. Hol maradtál? 9.40: People You Meet. Angol nyelvtanfolyam. Valami újat. 9.55: Foxi Maxi kalandjai. Amerikai filmsorozat. 10.20: Ki játszik ilyet? Ikerszavak. 10.40: Az állatvilág titkai. Amerikai filmsorozat. IV. rész: Biológiai órák. 11.05: Tv-tárlat. Osztrák kultúrtörténeti sorozat. IV. rész: A csillagok órája. 14.13: Kérem a következőt! Magyar filmsorozat. VIII. rész: A türelem birkát terem. 14.25: Vérés út. Magyarul beszélő olasz—NSZK tévéfilmsorozat. IV. rész. 15.15: Pedagógusok fóruma. 15.50: Delta. Tudományos híradó. 16.15: Reklámműsor. 16.20: Ki az úr a házná? „Kettőn múlik a boldogság?" 17.00: Asztalitenisz magyar

Mészáros Géza festőművész

A Stúdió Galéria évi szeregszemlején szerepelnek a művész művei, képeit nyáron Nagymaroson, ezúttal itt és a sajtóház Blaha Lujza téri klubjában láttuk. — A Stúdió-díjat kapta a művész

Lasonci Miklós: Stúdió 75

Pest Megyei Hírlap, 1975. dec. 21.

Mészáros Géza Sestő

Az Ernst Múzeumban rendezett Stúdió '75 kiállításon, szerepelnek művei. A Stúdió díját négy művésznek ítélte a zsűri, köztük a Sf. művész is. – „Dávid N. országban" c. másfél négyzetméteres temperaképe pasztózusan felrakott színorgia. | említve |

Wágner István: Stúdió '75
Magyar Hírlap, 1975. dec. 23.

Mészáros Géza

Miskolcon jan. 4-ig tekinthető meg a Hódolat Michelangelónak c. kiállítás. A Fiatal Képzőművészek Stúdiója pályázatot hirdetett, mely sikeres volt: a legkülönbözőbb felfogású művészek hajlamaiknak megfelelően tükröstek műveikben azt a hatást, melyet Michelangelő művének tanulmányozása gyakorolt rájuk. – A Művész szerepel művével e kiállításon.

Losonci Miklós: Hódolat Michelangelónak.

Pest. Megyei Hírlap, 1975. dec. 24.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

NÉPSZAVA

Mészáros Géza

1976 FEB 2 1

1021

álcán hozz
ét. Orrán
zemüveg.

— *Nincs*
semmire —
közben szét
káscsészéke
sem vettü
Szól a rád
amellett le
dolgozni. A
nak már építettünk há-
zat, kijár a másik kettő-
nek is. *Emeleteset aka-*
runk építeni. Ha az em-
ber felkötötte a kolom-
pot, rázni kell, amíg csak
fel nem bukunk...

*

Nyiri Zsigmond téesz-

alább harmincezerbe ke-
rül, a bútort is ki kelle-
ne cserélnünk... Kevés
az idő. Vasárnap azért,
ha filmet nem is, de a
Hét műsorát megnézem.
Érdekelne engem a Del-
ta is, de azt mindig
olyankor adják, amikor
etetünk...

vég
ny
pat
pih
lok

K
koc
tó

Mészáros Géza: Önarckép

Mészáros Géza, festő

– MÉSZÁROS GÉZA festőművész kiállítása pénteken megnyílt a Hírlapkiadó Vállalat Blaha Lujza téri klubjában.

—: Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. dec. 13

09

Mészáros Géza, [ ]

L.: Reich Károly

—: Iskola galéria ——— 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. dec. 3.

Mészáros Géza festő

□ MÉSZÁROS GÉZA festőművész kiállítása ma délután 6 órakor nyílik a Népszabadság Klubban. A tárlat december 20-ig látogatható.

– : Hallottuk

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. dec. 12.

Mészáros Géza, festő-grafikus, művész 4.) Folytatás.
Bénes Tabor: „MészáRost" (Irodalmi forgatókönyv.

3. „Kék kereszt", rostrelief, 80x80 cm, 1986.

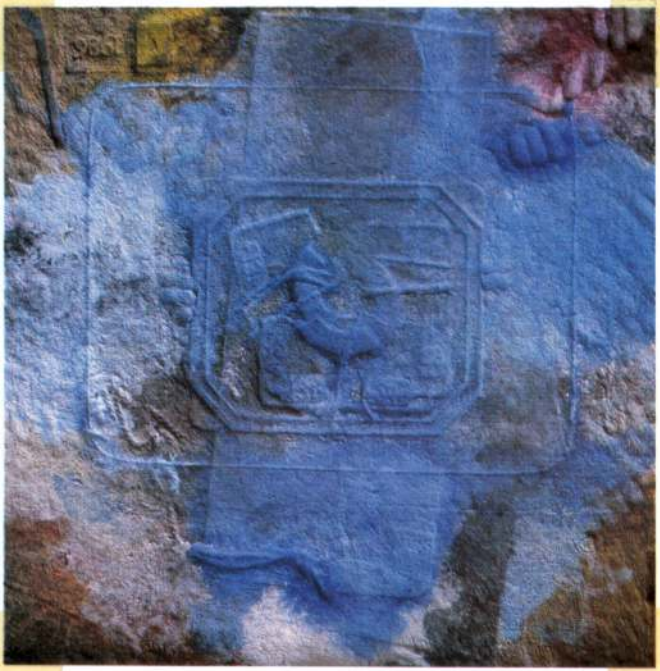

Művészet, 1989., 11-12., 66-old.

Mészáros Géza, festő-grafikusművész. 3.) Folytatás
Deres Gábor: „Mészáros Rost" (Irodalmi forgatókönyv).

1. „Tűznyomok", rostrelief, 90×90 cm, 1986.

1

Művészet, 1989., 11-12., 66-old.

Mészáros Géza, festő-grafikusművész 2.) Folytatás.
Dénes Gábor: „Mészáros Rost" (Grodalmi forgatókönyv).

2. „Háború és béke", rostrelief, 140 x 120 cm, 1987.

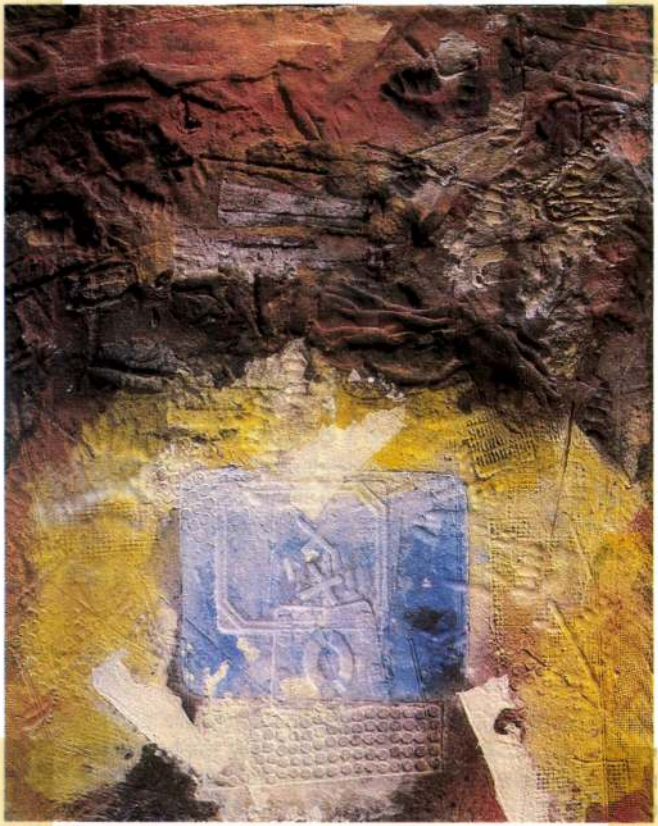

Művészet, 1989., 11-12., 66-old.

Mészáros Géza, festő-grafikusművész, 1.) Folytatás.
Dénes Gábor: „MészáROST" (irodalmi forgatókönyv).

„MészáROST"

(Irodalmi forgatókönyv)

Művészet, 1989., 11-12., 66-old.

Előszó

A film Mészáros Géza festőművészt és találmányát mutatja be. Mészáros egy új anyagot, egy új anyagstruktúrát hozott létre, ami a festészethez alkalmazkodva ROST-RELIEF néven került a nagyközönség elé. De az anyag művészi lehetőségeinél is nagyobb a népgazdaság számára hasznosítható értéke. A tűzálló, hőálló, golyóálló, hangszigetelő, víztaszító stb. tulajdonságokkal rendelkező papír Mészáros teremtménye.

A film – a klasszikus arisztotelészi dramaturgiát követve – öt tételben dolgozza fel az anyag születését. A tételek egymástól formanyelvileg is elválasztódnak. Nem riportfilm, nem hagyományos dokumentumfilm, az információk nem szájszinkronra épülnek. Fontos, hogy a film képi világát segítő különböző hangi atmoszférák, zajok, zörejek szervesen beépülnek a filmhez komponált zenébe is, melyek együttesen fontos dramaturgiai feladatot látnak el.

Szeretnénk fölfedezni a képek születésének indítékait, motívumait, azokat az apróságnak tűnő hétköznapi részleteket, amelyek felnagyítódnak Mészáros Géza festészetében.

6 Ligeti Erika: Jókai, bronz, kő, 330 cm, 1988, Sátoraljaújhely (építész: Ligeti Béla)

7 Ligeti Erika: Hárpia/ *Harpy*, gipsz, 33 cm, 1988

8 Ligeti Erika: Asszonyságok díja/ *Women's prize*, bronz, 30 cm, 1986

9 Ligeti Erika: Schrammel Imre, samott, 51 cm, 1986 (fotók Somfai István)

8

9

Mészáros Géza festő-papírművész-feltalálóról

1. tétel

... Papírszegélyek... vízjelek... papírstruktúrák... különböző papíranyag-szerkezetek makroképei tűnnek egymásba. Mészáros Géza festőművész meghívást kap egy londoni akvarellkiállításra mint alkotó. Tudna mit festeni, de közép-kelet-európai művész helyzetéből adódóan nincs mire festenie. (Akkor éppen évek óta nem lehetett akvarellpapírt kapni.) Mészáros végiggondolja helyzetét, és elhatározza, hogy ő maga csinál festészetéhez méltó papirost.

1981-ből egy amatőrfilmfelvétel az első próbálkozásról. Mészárosék konyhája. A gyér világítás mellett hatalmas kupac papír között ott áll a festő. Vékony csíkokat vág, majd kávédaráló, turmixgép és egyéb háztartási eszközök segítségével minél finomabbra igyekszik aprítani, őrölni a papírt. A gáztűzhelyen nagy lábosban fő a papírdara. A lábosból kiönti a

4. Búcsú Bizánctól" festmény cellulózlapon, 80×60 cm, 1989.

4

1 Mészáros Géza: Tűznyomok, rostrelief, 90×90 cm, 1986

2 Mészáros Géza: Háború és béke, rostrelief, 140×120 cm, 1987 (fotók Dénes Gábor)

3 Mészáros Géza: Kék kereszt, rostrelief, 80×80 cm, 1986

4 Mészáros Géza: Búcsú Bizánctól, festmény cellulózlapon, 80×60 cm, 1989

„MészáROST"

forró pépet. Mindent beborít a gőz. Egy hosszú konyhakéssel gondosan egyengeti, kenegeti, simítja, teregeti az anyagot.

A végeredmény egy marék papírmassza, és Mészáros boldog ember, belemosolyog a kamerába. (A londoni kiállításra megfestett akvarellek részleteit láthatjuk, majd a teljes képek jelennek meg a saját főzésű papiroson.)

A hatalmas üzemcsarnokban elviselhetetlenül agresszív a zaj. Itt minden nedves, nyirkos, gőzös. „Nyomorromantika" egy művész szemével, aki a csúf, kopott, foszladozó világban is fölfedezi a „szép" részleteit. Képek, kísérletek, kudarcok sorozata. Ebben az időben nem marad meg úgy az anyag, ahogy Mészáros szeretné. A gyár udvarán hatalmas papírhalmokból a bezúzásra váró képeslapok, újságok, könyvek, fotók tonnaszám keverednek szürke tónussá. Fotók a falon. Mészáros a papírhalomban turkál. A kiguberált érdekes fotókkal kitapétázza az öltöző falát. (Később a festményein is megjelennek a fotókon látott motívumok.)

Csizmatalp, légifelvétel egy napraforgótábláról, mikroszkopikus felvételek különböző metszetekről, fadarabok törésvonalai.

Áttűnés: a képek más minőséggé nemesednek a rostreliefeken. Képek, amelyek egy különutas művész gyötrelmes harcát jelképezik.

2. tétel (Hat hónap története fekete-fehérben)

Az első kísérletek a papírgyárban, az első találkozás impresszióival. A Budafoki Papírgyár udvara. Mindenhol hatalmas papírhegyek, -bálák. Színes papírdobozok romjai. Az ofszetnyomást nem tűrő arcok, eltorzult, elszínezett prospektusokon. Szódásszifondobozok, rosszul kötött, eladhatatlan könyvek, nyomdai selejtek tonnái között egy-egy guberáló melós. Külföldi újságok, pornóképek, poszterek, Gáspár Sándor spanyol nyelvű visszaemlékezései között turkál Mészáros Géza is. Daruk, markológépek, zúzógépek falják magukba a papírhegy csúcsait, lankáit.

A papírgyár udvarán, különböző pontokon, a levegőben vagy a földönfutó csövekből – amelyek körbeölelik az egész gyárat – gőztölcsér tör fel. Csőkígyók, -polipok, -csíkok terelnek a gőzszökőkutas mosodába. Mészáros egy hangárnyi vasajtóhoz ér, vele együtt belépünk.

A hatalmas műhelycsarnokot szállítócsatornák szabálytalan szabályossága öleli körbe. Ezekbe a csatornákba ömlik a papírpép. A keverőtartályokban reménytelenül menekül a massza az őrlőkések elől. Ládák, raklapok között botladozunk. A falon megszáradt papírfoszlányok. Mindenütt az anyagszerűség, a rostok, a cellulózstruktúrák tucatnyi változata. Mészárosnak egy elhagyott öltözőt adnak, hogy megpróbálkozhasson a papírkészítéssel.

Fakeretek, nagyméretű ipari sziták, vödrök, simítófák veszik körül. A papírmassza ugyanolyan, mint otthon, de amit napokig, hetekig főzött, itt vödörszám hozzájuthat. A kihalt öltözőben a szocialistaszürke bádog öltözőszekrények között csak egy kis lóca maradt, azon ül, alszik. Éjjel-nappal vigyáz száradó anyagára. A képet, amit megálmodott, felrakta, felfestette, óvja, takargatja, fújja, legyezgeti, hajszárítóval szárítja. Már éppen megszáradna a mű, amikor az anyag hirtelen szétrobban, mint egy túlfeszített pauszpapír.

Kudarcok hétköznapi variációi: amikor a kép elreped, kettéhasad, hullámokba megy át, vagy teljesen összezsugorodik. Az öltözőben újra csend van. Földöntúli, süket csend. A magány csendje. Mészáros ül a száradó rostrelief mellett és lélegzet-visszafojtva figyeli a száradás sercegő hangjait.

3. tétel (Új korszak kezdete színesben)

Különböző színű porfesték száll a műteremmé előlépett öltözőben. A vörös, lila, kék, zöld, bíbor por lassan belepi a nedves papírmasszát. A készülő képen ismert és ismeretlen motívumok rakódnak egymásra. Nonfiguratív és tényleges jelentések porzódnak festészetté. Csend van. Csak a távoli műhely tompa moraja, egy megkopott vekkeróra ketyegése hallatszik.

Az idő, a képek, az időszerűség, az időrend, az idő múlása, az idő nyomai és a fény motiválják az alkotás pillanatait.

Újabb és újabb képek születnek. Nem hagyományos festmények, mert a három dimenzió nem illúzió, hanem valóság, amely szervesen hozzátartozik a mű történetéhez.

Fémtárgyak, textil- és fastruktúrák nyomatai úgy bújnak elő, mint valami egyiptomi piramisból feltárt őslelet.

Naplemente még vörösen izzó színspektrumával borítja be a tájat. Mint egy űrfelvétel sivatagról, hegyről, holt tengerről, benne a már kiszáradt, elfelejtett folyók medrével, töredezett útjaival. Hányféle forma és szín szervül egybe? A kb. 4 cm vastag papír táblaképeket különböző világítással fedezzük fel újra és újra.

Talán felnagyított makrovilágról szól a másik; ahogy a szövetek összehegednek, spektrumfelvételek vagy elektromikroszkopikus térfelvételek érzetét adja a különböző anyagok, színek, formák eggyé válása. Valami nagyon régi, nagy titok tárul elénk újabb kérdésével.

Gumicsizma, átázott munkáskesztyű, deszkapallók, gumikötény képei villannak fel. A forró vízzel elöntött pincében Mészáros papírmasszával teli hordókat görget a lépcsőn deszkapallókra és kissámlira kidolgozott „különleges technika" segítségével. Gumicsizmája bokától fölfelé gyöngyöződően párás, bokától lefelé vízben áll. Itt is egyedül van, senki sem segít. A papírmasszás hordó fölött görnyedő Mészárosról folyik a veríték. Elhomályosodott szemüvege mögött néz ki a világra, amelyet egyre jobban beterít a felfeltörő gőzfelhő.

Szétrohadt, kihalt műhelycsarnokok. A lúgos gőztől kimart födémről csöpög a víz. Rozsdás vízcseppek lassított zuhanásai, földet érései közeliben. Rozsdás falak. Vastelep. Összepréselt civilizáció az ezredforduló előtt.

előtt. Autó, mosógép, hűtőgép, boyler, játékok, edények, különböző fémtárgyak préselés utáni képei. Mozdonytemető. Szétszedett, szétvágott vasparipák, oszlásnak indult maradványai. Még fölismerhető egy-egy forma, alkatrész, fődarab.

Fahulladékok a farostlemezgyár udvarán. Fastruktúrák, vágások, törések közelijei. A fűrészfogak, a különböző fanyúzó szerszámok nyomai, inzertszerűen jelennek meg. Néhány inzert Mészáros képeiről. Kezek, öklök, kézfejek lenyomatai a mélyben. Ezt láthatják majd korunkról a harmadik évezred kutatói. A képeken minden meghatározott, minden strukturált, minden kötött. Mintha tengerfenéken pihenő tárgyakat néznénk apály és dagály idején, úgy színeződnek a reliefek, mintha egyre mélyebbre, egyre messzebbről néznénk. A régészek, szociológusok, történészek fogják ezeket a képeket megfejteni. Minél mélyebbre süllyedtek el az időben, annál erőteljesebben tör magának utat a varázslat. A képek valami felszült nyugalmat, parancsoló csendet sugallnak.

Csak a textúrák, struktúrák, formák, színek jelleznek. Nem harsogón, hanem elegánsan és diszkréten. Különböző tárgyak lassított felvételen borulnak, zuhannak, esnek be a kamera látóterébe: deszkadarab, csomagolóláda lapja a címzettel, hótaposó csizma gumitalpa, elporladó, szitaszerű falevél, lépcsőburkoló gumiszőnyeg darabja, vaskályha tűzrostélya, csőkígyó, csőpolipok mozdulnak időben a néző előtt, hogy megszülethessen a Mészáros által alkotott kép. A fenti látvány megjelenik a képeken.

Két évvel később már nagyobb, világosabb műhelyben vagyunk. Mészáros egy sínen guruló „szárító kocsit" tervezett, amely segítségével a 2 × 3 méteres és többszáz kilós nedves képeket a szárítóasztalokra egymaga fel tudja tolni. Még mindig egyedül van. Mindent maga csinál: takarít, szerel, hordja az anyagot, trógerol. Ha dolgozik, napokig ott ül, éjjel-nappal simogatja, kezeli a képeit, amelyek egyre izgalmasabbak, egyre nemesebbek.

4. tétel (Az első igazi sikerek)

Egy 1983-as televíziós bemutatásból néhány másodpercnyi anyagot látunk, amelyen Mészáros első rost relief kiállításának megnyitásáról szól. A kiállítást *Amerigo Tot* nyitja meg. Mészáros megilletődötten ott áll a nagy öreg mellett. Boldog. Szemüvege fölött nézi a közönség reakcióit. Élvezi a sikert. A különböző kiállításon készült fotók, videófelvételek tűnnek fel egymás után: 1983, Bilbao; 1984, Bécs, Stockholm; 1985, Berlin, Moszkva, Leningrád, Bulgária; 1986, Düren, München, Pori, Moszkva; 1987, Stuttgart, Leimen, Helsinki, Moszkva, Tbiliszi; 1988, Karlsruhe, Düren, Barcelona, Alborg, Utrecht; 1989, Párizs. Fotók, emlékképek, -könyvek, meghívók, katalógusok montázsával járjuk végig az itthon alig-alig ismert Mészáros-tárlatokat.

Kiállítás a Budafoki papírgyárban. A csak messziről köszönő melósok most látják először készen, mit is csinál az az őrült művész, aki ingyen – fizetés nélkül – reggeltől estig bent dolgozik a gyárban. A bátrabbak személyesen is gratulálnak. Van, aki a „kép" vastagságát (a kb. 4 cm vastag) „MészáROST" anyagát nézi. A papírgyári munkások képelemzéseinek hangfoszlányai hallatszanak.

Mészáros képein megváltoznak a struktúrák. A háromdimenziós reliefek visszasüllyednek a sík közelébe. Sok képet tiszta cellulóz lapra fest. A türelmes, aprólékos, mély elmélyedést az indulat, a robbanásszerű gesztusok váltják fel. Csupa felkiáltójel és üvöltés a jelen. Üvöltés az élőkért, Erdélyért, az életünket körbefogó gátak és falak lebontásáért, a művészet megmentéséért.

A tenger mélyéről felemelkednek a színek. Kifakult, törtfehérből egyszerre csak Mózes vagy Bizánc aranyát látom előderengeni. Barna, arany, kék, fehér válik uralkodóvá. A képek egyre jobban az egyetemesség felé fordulnak. Egyszerűsödik a forma, kevesebb a játék, a könnyen megfogható történet. A képek már az életről, a hitről, önmagunk ismeretlen mélységeiről szólnak. Eltűnik az idő (már vagy még) tiszta képlete, és Mészáros egy új dimenzióból, a múltból kérdezi a jelent, a jövőt.

5. tétel (A Papírművészek Világszövetsége)

Mészáros Géza lakásán másodmagával alapítja meg a Papírművészek Világszövetségét. (INTERNATIONAL ASSOCIATION OF HAND PAPERMAKERS AND PAPER ARTISTS). Eddig több mint ezren csatlakoztak. Magyarországot Fonyódi Ferenccel, a Budafoki Papírgyár főmérnökével együtt képviselik. Az alapításról készült amatőr videófelvétel néhány másodpercét léptetjük kockáról kockára. Arcok, jópofa, felszabadult beleintegetéssel köszönnek a kamerának. Mindenki feldobott, mindenki boldog. Aztán megáll a kép Mészáros arcán. Ő is nevet, de a szeméből látszik, hogy nem tud igazán feloldódni, nem tud felhőtlenül örülni.

Kimerevedik a kép, majd a következő pillanatban előreszalad a videószalag. Az utóbbi két év történelmi pillanatai suhannak el. Egy-egy kockányi pillanatra talán felismerhetőek a helyzetek. Megszólal a TV-Híradó szignálja. Mészáros néhány képén svenkel át a kamera. A képek, amelyek talán a XX. század utolsó óráinak lenyomatai. A képeken mintha a tv fénye vibrálna tovább. A híradó hangfoszlányai, a papírgyár zajai a párizsi kiállítás megnyitójának légkörével napjaink keverednek a szalagra. A hangok változnak.

Leblende; felblende (angol nyelven egy reklámfilm szövegére kever át a hang).

Lassú felblende. A filmgyár vetítőjében Mészáros arcán, szemüvegén visszavisszatükröződik egy-egy filmkocka. Többen nézik a filmet, amely nem más, mint egy reklámfilm Mészáros anyagáról, arról, hogy hőálló, golyóálló, hang- és hőszigetelő, hogy keményebb, mint a tégla. A reklámfilm végén világos lesz. A hunyorgó arcok elégedetten bólogatnak. Mészáros külön ül. Mögötte, előtte üzletemberek angolul, németül, magyarul vitatkoznak, alkudoznak (csak hangháttérként használjuk). Mindenki feldobott, elégedett. A bábeli hangzavarban csak Mészáros ül magányosan. Arcán a megharcolt siker és fáradtság. Belenéz a kamerába: „Ez van" – mondja, de csak a gesztust értjük, nem halljuk. Lassan lelassul, majd kimerevedik a kép. Portréjára bejön a húzós Vége főcím.

Dénes Gábor

Plasztikák két szólamban

Műfaji biennálék Pécsett és Sopronban

Két egymást követő napon (1989. június 24–25-én), de egymástól honi viszonylatban tetemes távolságra nyitották meg a magyar „műtermi plasztika" – hogy ezt a különös műfaji meghatározást használjam – kétévenként sorra kerülő szakmai seregszemléjét, a pécsi kisplasztikai, illetve a soproni érembiennálét.

A két távlat értékelése előtt szeretnék magyarázatot adni a fentebbi meghökkentő meghatározásra: „műtermi plasztika". Úgy tűnik ugyanis, hogy szakmai körökben még ma is tisztázatlan, hogy voltaképpen mi is a kisplasztika. A magyar művészettörténetben ez különösen indokolt kérdés, hiszen XX. századi szobrászatunk legértékesebb vonulata e műformához, netán műfajhoz kötődik. A műtermi plasztika megnevezés magában foglalja – természetesen – a magyar szobrászatban úgyszintén kitüntetett szerepet játszó plakettet, érmet és érméket is.

Elméletileg látszólag máig tisztázatlan a helyzet, de úgy látszik, ez a – Pécs esetében a több mint húszéves, az érembiennálét tekintve másfél évtizedes – kiállítási gyakorlatot egyáltalán nem zavarja. Én is csupán azért foglalkozom vele, mert dr. *Bereczky Loránd*, a Nemzeti Galéria főigazgatója a pécsi kiállítás megnyitójában a szakma mulasztásaként vagy legalábbis tartozásaként emlegette a megnyugtató kategorizálást. Én természetesen nem nyilatkozhatom az egész szakma nevében, csupán azt tudom, hogy az 1975-ben megrendezett első budapesti nemzeti kisplasztikai kiállítás óta lapunkban több publikáció jelent meg, amelyek szándékuk szerint ezt az elméleti tisztázást célozták. Mindjárt az első esemény kapcsán – egy körkérdésre válaszolva – megszívlelendően okos gondolatokat mondtak e tárgyban a kiállításon részt vevő művészek és elméleti szakemberek. Én magam is megpróbáltam összegezni és elméletileg általánosítani ezeket a megállapításokat, amelyek úgy látszik, mégiscsak beszűrődtek a szakmai köztudatba, hiszen *Romváry Ferenc* katalógus-előszavában már szinte közmegegyezésként említi a kisplasztikai alkotás és befogadója közötti viszony sajátszerűségét, szembeállítva a monumentális, köztéri szobrászattal.

Nem célom azonban, hogy a két kiállítás értékelése kapcsán egy elméleti kérdés lezártsága vagy nyitottsága mellett érveljek, mielőtt azonban magukról a kiállításokról szólnék, engedjenek meg néhány zsörtölődő megjegyzést. Úgy érzem, az érintettek máig sem tudták egészen túltenni magukat azon a „családi perpatvaron", hogy a pécsi kezdeményezés után néhány évvel az érem önállósult és Sopronban talált magának fórumot. Az idősebbik testvér még mindig duzzog és még mindig azt igyekszik bizonyítani, hogy a kisplasztika széles spektrumába az érem is beletartozik (elméletileg ezt nincs is okunk kétségbe vonni), és közben azt is elpanaszolja, hogy az egyik „szülőnek", a szakmai szövetségnek a kisebbik a kedvenc gyermeke. Ez a

1

2

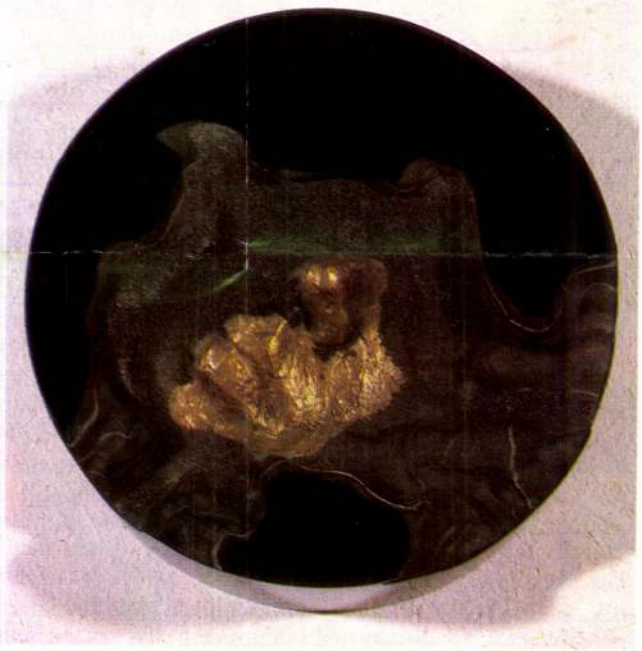

3

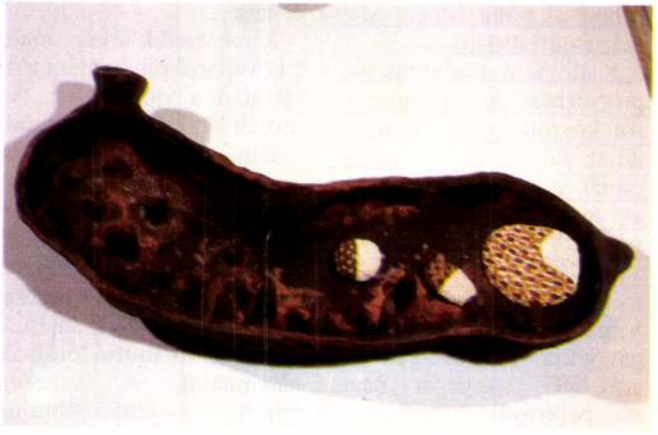

Mészáros Géza
MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HÍRLAP
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1980 JAN 20
PEST MEGYEI HÍRLAP
festő művész

MAGAZIN
1980. JANUÁR 20., VASÁRNAP

1021

Idegenben

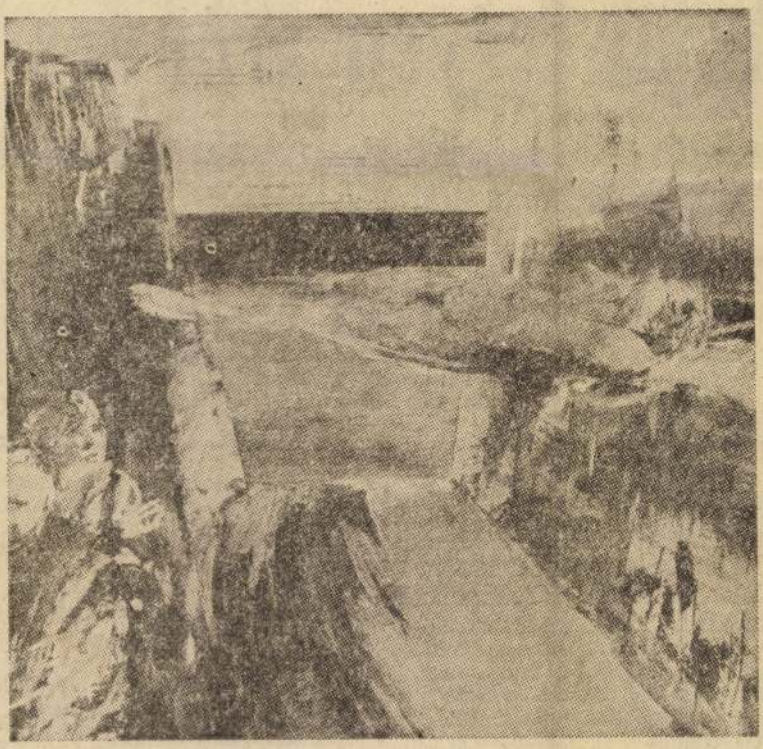

Mészáros Géza festménye

MAGAZIN
1980. JANUÁR 20.,

Alapvető követelmény:

Az ár legyen arányos

Beszélgetés Csikós-Nagy Bélával, az Országos Anyag- és Árhivatal elnökével

Az elmúlt hónapokban több alkalommal esett szó az 1980-ban életbeléptetett új termelői árrendszerről, az árképzés megváltozott alapelveiről. Talán nem felesleges néhány vonással gazdagítani az eddig kialakult képet. Elsősorban nem is az alapelveket, inkább a várható hatásokat, a változások következményeit. Ezekről beszélgettünk Csikós-Nagy Bélával, az Országos Anyag- és Árhivatal elnökével.

● Kezdjük a beszélgetést a legújabb intézkedésekkel, a január 7-én bejelentett fogyasztói árváltozásokkal. Miképpen függ össze az idei fogyasztói árszínvonal-növekedés a termelői árak változásával?

— A fogyasztói árak szempontjából nem a január 7-i, hanem a tavaly július 23-i intézkedés volt a döntő lépés. Ekkor emelkedett a tüzelőanyagok, a villamosenergia, egyes élelmiszerek, építőanyagok, cipők, és bútorok fogyasztói ára, s ez kereken 9 százalékkal növelte az árszínvonalat. Az idei összesen 3,7 — részében. Az áraknak azonban azokon a területeken is *ösztönözniük* kell a hatékonyság javítására, ahol a versenyárak nem alkalmazhatók. Ennek érdekében valósítjuk meg az *árarányosításon alapuló árképzést.* Az árarányosítás az egymással helyettesíthető, illetve rokoncikkek körében alkalmazható elv, s voltaképpen eddig sem volt ismeretlen.

● A vállalatok tehát emelhetik a belföldi termelői árakat, ha exportáraikat növelni tudják. Ha ezt egy-egy korszerű terméknél sikerül elérni, növeksz[illegible]

Mészáros Géza

festőművész

„Kornélia Ravennában" c. műve Pécsett, a Fiatal Képzőművészek (fidiós, ám) ziállítás

Dunántúli Napló
1974 ada. 16

Kovácsi Pál
cikk

A Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja
meghívja Önt és kedves családját
1984. március 17-én, 17 órára a Duna Galériába

Mészáros Géza festőművész

a Budapesti Tavaszi Fesztivál '84 alkalmából
rendezett kiállításának megnyitására

Megnyitja: Amerigo Tot szobrászművész

84-350 GENERALART Dorogi Nyomda

DUNA GALÉRIA

Megtekinthető: 1984. február 23-tól március 25-ig
hétfő kivételével naponta 10–18 óráig
Cím: Budapest XIII., Rajk László u. 95

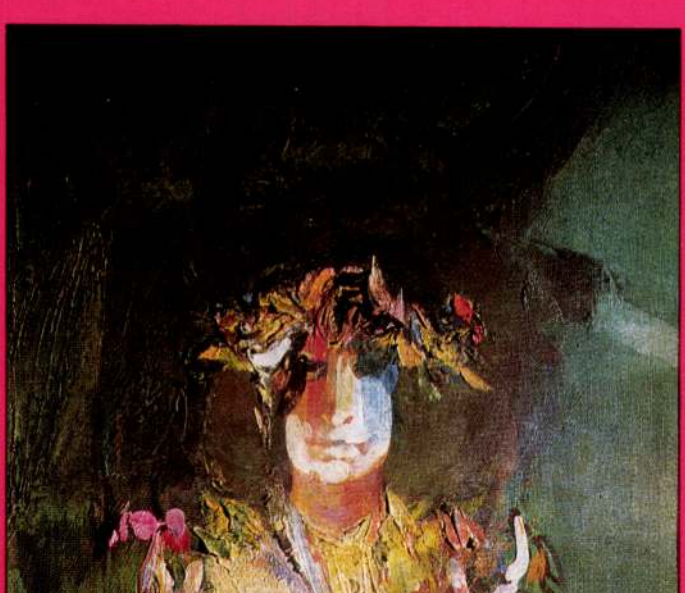

Mészáros Géza

A Kiállítási Intézmények meghívja Önt és kedves családját

MÉSZÁROS GÉZA

festőművész

kiállítására

Megnyitó: 1977. október 28-án pénteken délután fél 5 órakor

Megnyitó beszédet mond

SVÁBY LAJOS

Munkácsy-díjas festőművész

A kiállítás nyitva 1977. október 28 – november 20.

Műcsarnok, Budapest, Hősök tere

Progresprint

Ménáros Géza

festőmúsék

Kiállítás a Tungsram Klub Galériában.
elyerte a Tungsram Zét éves ösztöndíját.

Izzó
1984 10.25.

Mészáros Géza festő

Az Ernst-Múzeumban megnyílt Stúdió '75 c. kiállításon szerepelnek a művész művei.

Molnár Zsolt: Stúdió '75

Magyar Ifjúság, 1976. jan. 9.

Mészáros Géza, [ ]

L.: Kőnig Róbert

Mészáros Géza: Munkás

70.

Mozgó Világ, Bp. 1978 - jún.

IV/3.

Mészáros Géza 1

MÉSZÁROS GÉZA a *Műcsarnok* kistermében sorakoztatja fel nagyméretű temperaképeit — szintén az utóbbi évek termésé-ből. Az olaj révén elérhető bensőséges, mélyülő tónusokkal ellentétben ez a technika eleve a könnyedebb, világosabb harmóniáknak kedvez, ezért a kész kompo-

Magyar Hirlap 1977-268-6

Wagner: Két studiós festő

Mészáros Géza

részletelemekre egyaránt. Mindennek eredménye a látvány monumentalitása. Ezt a hatást viszont az eredetileg festményként létrejött Flóra még mindig meggyőzőbben közvetíti, mint „monumentálisabb műfajban", azaz gobelinként kivitelezett változata. Ez utóbbi esetében ugyanis, az áttétel során sajnálatosan sok odaveszett a felület homogenitásából, a figura és a háttér részletgazdagságában is összeolvadó egységéből.

Magyar Wagner:

Mé záros Géza

Magyar Hirlap 19

Wagner: Két studi

a *Zászlóvivőig*. Mégis, legkedvesebb motívuma a klasszikus előképek alapján suhogó selymekbe, dúsan redőzött drapériákba burkolt, fején virág- vagy gyümölcsfüzért hordó, szoborszerűen monumentális asszony alakja. Ezek — akarva-akaratlan — művészettörténeti példákat idéznek, mint Vermeer lombkoszorús modellje, meg Rembrandt azonos nevű figurája *(Flóra)*, Vrubelj gyöngypártás jéghercegnője *(Flóraváró)* vagy akár Kokoschka kék ruhás nőalakja *(Kék Kata)*. Egyéniekké és maiakká azáltal válnak, ahogyan alkotójuk a barokkosan, szecesszlósan lendületes és zsúfolt részleteket kiegyensúlyozza sima

Mészáros Géza

MÉSZÁROS GÉZA festőművész kiállítása tegnap nyílt meg Egerben. A tárlaton a művész 30 alkotását, olajfestményeit, grafikáit láthatja a közönség.

Magyar Hirlap 1976/292/8

Mészáros Géza

/ek
A Fiatal Művész/Klubjában Gyimesi Julia grafikus kiállitása november 3.-ig,
a Helikon Galériában Lugossy Mária ötvösművész kiállitása november 13.-ig,
a Miskolci József Attila Könyvtár kiállitótermében Banga Ferenc grafikus kiállitása november 26.-ig,
a Rózsa Ferenc Kollégium Klubjában Bálint Ferenc festőművész uj fotómontázsainak kiállitása november 2.-től. /XI., Bercsényi u. 37./
a Műcsarnokban Mészáros Géza festőművész és Molnár Edit fotóművész kiállitása november 20.-ig tekinthető meg, közli a kulturális eseményeket ismertető rovat.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. okt. 29. XXI. évf. 44. sz. 8. lap

Mészáros Géza

Mészáros Géza képeit bemutatta a
Műcsarnok Kamaratermében.

Horváth György: Mészáros Géza képei.
Új Tükör, 1974. november 6–4. lap.

Mészáros Géza

A 30 éves Mészáros Géza még nem egy évtizede hogy befejezte tanulmányait. A Főiskolán Bernáth Aurél növendéke volt.

Horváth György: Mészáros Géza képei.
Ujfalu, 1977. november 6 – 4. lap.

Mészáros Géza, festő

□ MÉSZÁROS GÉZA festőművész munkáiból nyílik kiállítás a Műcsarnokban október 28-án, pénteken délután fél 5 órakor. Megnyitót Sváby Lajos festőművész mond.

-:□ Mészáros Géza

2.

Esti Hirlap, Bp. 1977. okt. 24.

Mészáros Géza. festőművész

A Képzőművész Szövetség festő szakosztalya kiállítását „Festészet '77" ímmel a lilt csarnokban rendezték, melyen a művész műve szerepel.

Horváth György: Festészet '77.
Magyar Nemzet, 1978. febr. 5.

Mészáros Géza

Mészáros Géza Nagymaros on, majd Salgótarjánban lépett e-először a közönség elé.

Horváth György: Mészáros Géza lépée.
Új Tükör, 1977. november 6-4 lap.

Mészáros Géza

Mészáros freskófestőnek készült.
Táblaképei gondos és nagyvona-
lú kialakítást mutatnak. Tehet-
ségesen bánik a színekkel a mű-
vész.

Horváth György: Mészáros Géza képei.
Új Tükör, 1977. november 6 - 4 lap.

Mészáros Géza

Mészáros Géza festőművész kiállítása a Műcsarnokban október 28-án megnyílt.

— Kulturális naptár
Művészet, 1977. november-48. lap.

Mé záros Géza 2

zíció összhatása szárazabb, hűvösebb. Ne csodálkozzunk hát, ha többnyire fehér háttérből lépnek elő a figurák és olykor lazúrosan áttetsző marad az előtér is, mint az például a *Csernus repülőgépe* vagy a *Floráváró* esetén történik. (Előfordulhat ennek az ellentéte is: *Munkás, Mozdonyvezető* — ez utóbbinál lemez, drótháló és fémcsavar rátéttel, de ez nem annyira jellemző.) Már az eddigiekből is kiderült, hogy témaköre meglehetősen csapongó, *Ady* és *Rembrandt* emlékének idézésétől

7-268-6

Wagner: Két studiós festő

Mészáros Géza

öt fiatal kétzőművész kollektiv tárlata nyilt meg az egri Gárdosnyi Géza Szinházban. A tárlaton Csavlek, Duschanek, Kiss György, Mészáros Géza festőművészek és Tassy Béla grafikusmüvész alkotásai láthatók.

Magyar Hirlap 1977-29o-1c

Mészáros Géza, festő

A festő dolga

A Pest megyei Művelődési Központ szentendrei kiállítótermében megnyílt, Mészáros Géza festőművész kiállítása.

Mészárost tanulmányaiban Bernáth Aurél irányította, több középület freskóját közösen festette a mester és tanítvány. Kiállított többek között a Német Demokratikus Köztársaságban, Csehszlovákiában és Párizsban. 1970-ben nyerte el a Derkovits-ösztöndíjat, és A festő dolga c. festményével megnyerte a KISZ művészeti pályázat első díját.

Mészáros Géza tárlata szeptember 10-ig tekinthető meg Szentendrén, az új művelődési központ kiállító-termeiben.

2.

– A festő dolga

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. aug. 24.

Mészáros Géza festő

A kecskeméti művésztelep alkotói közös kiállításon mutatják be új alkotásaikat a sajtószékhiz pinceklubjában – „Mürsa" c. képe (említve) „Boldogságos kismama" tollrajza (említve)

Halász Ferenc: Művésztelepi tárlat Kecskeméten. Petőfi Népe, 1976. febr. 12.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1970 FEB 5

MAGYAR NEMZET

Mészáros Géza

2021

Mészáros Géza rajza

Csokonai ismeretlen komár

Toldy Ferenc, amikor az 1841-ben újjászerveződött Kisfaludy Társaság támogatásával a Nemzeti Könyvtár megindult, az új vállalkozás fő feladatának klasszikusaink szöveghű kiadását tartotta. Így jelent meg elsőként 1843-ban Kisfaludy Károly *Minden Munkái*nak nyolc füzetből álló sorozata, hasonló formában, így jelentek meg Kármán József művei. 1843. november 1-én pedig az Athenaeum folyóirat hasábjain már arról értesítette az olvasókat a „Literaturai mozgalmak" rovatban Toldy, hogy, ‚Csokonai' Minden Munkáinak kiadása is megindult s Csokonai' arczképe, kézírásának hasonmása, síremlékének rajza és életírása az utolsó füzettel adatik ki. A' kiadó e' geniális költőnek' munkáit számos kiadatlanokkal kiegészítve, készülés szerinti idősorban 's az első nagy részt már igen ritka kiadások, részint kéziratokhoz egyengetve adja, a' szerző' és saját jegyzeteivel együtt: 's reményli, hogy a' közönség e' hajdani kedveltjét

1843 augusztusában szerződö Emichhel, néhány hónapp előbb, mint ahogy akadémi fölöttese, Toldy hírül adta sajtóban a maga kiadását. M volt mit tennie: a pénzre 20 évre tervezett I. kötetért 5 pengőforintot kapott) szüks ge volt — álnéven adta hát a köteteket. Toldy nem is tu ta meg soha, hogy az a Kec keméthy Csapó Dániel, akine Csokonai-másolatait ő mag is használta az akadémi könyvtárban (sőt előszavába köszönetet is mondott nek azonos a „konkurrens" Kelen földyvel.

Persze, nem volt itt s igazi üzleti versengésről: K lemföldy kiadása népszerű k adásnak indult, Toldyé ped tudományos, kritikai igény vállalkozásnak. Kelemföl például egyetlen eredeti szí játékát s levelét sem adta a költőnek, Toldy viszont kö readta Csokonai három szí művét s huszonhat válogat levelét. (A két kiadásn nagyjából az volt a viszony mint a Magyar Remekír

Mészáros Géza

1021

A CSODA

Anyává lenni könnyű.

Anyának lenni s mindvégig annak maradni — annál nehezebb.

A természet sok csodája közül az a kilenc hónap a legigazibb sűrítmény. Évmilliók halmozódnak benne, s egy következő emberöltő. Titka már régen nyílt titok. Úgy beszélünk, olvasunk, hallunk, tanulunk róla, mint leghétköznapibb életjelenségeinkről.

Régi misztikuma már teljesen leolvadt róla.

De „csodája" éppúgy csoda maradt — s marad az idők végezetéig —, mint az emberiség történetében bármikor...

Kati lányom már régen megszületett, karomra vehettem, véremből-húsomból táplálkozott, arcvonásaiban halvány tükörképemet fedeztem fel, jobban benne éreztem minden sejtemben, mint amikor a világ szeme elől rejtve hordoztam — mégis hónapoknak kellett eltelnie, amíg kitisztult értelemmel is felfogtam: gyerekem van! Belőlem szakadt, hozzám tartozik, s egyszer majd kibontakozik ölelésemből, átéli a mindig megújuló csodát, s nekem osztoznom kell rajta azzal a parányi emberkével, aki majd őt emeli az anyák sorába.

Azt mondják: az anyák elsősorban a szívükkel gondolkoznak...

Az anyaság érzése nem egyforma, nem állandó.

Éppoly *hatalmas ívű utat tesz meg,* mint kilenc hónap alatt a sejtek találkozásából, újat teremteni akarásából napvilágra kívánkozó élet.

Másként ízlelgeti az anyaság gondolatát a fiatalaszszony, aki még csak sejti titkát, s bár dereka karcsú, de tartásával már láthatatlan domborulatot utánoz... Másként éli át új szerepét a leendő anya, ha már megérzi a jelentkező élet enyhe hullámzását, rúgásait... *Másként anya az utolsó órás nő, amikor újra és újra a szorító görcs markában vergődik,* s másként akkor, amikor már megpihen a szülőágyon, s bár tagjai ólomsúlyúak, szemét verejtékcseppek csípik, mégis arra forgolódik, ahol a szülésznő csutakolja, bugyolálja azt a tenyérben elférő, sivalkodó emberkét.

Más érzés anyának lenni az első szoptatás izgalmai közepette, s az első fürösztés torokszorító aggodalmában. *Másként anya az anya, amikor már játszhat kicsijével;* amikor jó szóval és szidással nevelni kezdi; amikor utánaúszik bölcsődében vagy óvodában először otthagyott gyermekének panaszos sírása; *amikor kezébe kapja az első ákombákomos anyák napi üdvözlőrajzot;* amikor ott áll az évnyitón; amikor először írja alá az ötöst vagy az intőt; *amikor tanácstalanul áll a kamaszkor jellegzetes tüskéivel szemben;* amikor először veszi észre fia vagy lánya „bizalmas" magánleveleit; amikor éjszakánként mérgelődést felejtő aggodalommal lesi a kapu csapódását; *amikor az a „lakli"*

MÉSZÁROS GÉZA rajza

1976 APR 3 0
Magyar Ifjúság
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-718, 340-738

GYÁRFÁS ENDRE:

Valami hián

Ilyenkor, az éjfél előtti órában szűkebb az erzsébetvárosi utca, mint máskor. A kapukat már becsukták a házmesterek, a falakról sorra tűnnek el a négyszögű glóriákba foglalt keresztek. Ez a környék nem szereti az áhítatot.

Az utca felől a homlokzatokból öt-hat lakást sejthet csupán a járókelő. Szolid, éppen-hogymódú, családias fészeknek álcázza magát a bérház. De túl a kapun, félősen, soványan, gangok iramodnak hátrafelé, az ajtók és ablakok üvegei úgy csillognak rajtuk, mint a verejtékcseppek. Az udvarokból hátsóudvarok nyílnak, áporodott átjárók rejteznek, világítóudvarok, amelyek sohasem láttak világosságot, cselédlépcsők, amelyek sohasem láttak cselédeket. A szürke macskakövek, a sárga keramitkockák között valaha gyökeret eresztett az ecetfa, akárcsak a vidéki rokon, aki látogatóba jött a városba, de itt marasztalta a reménykeltő látszat: itt olyan kicsi az égbolt, ezt igazán könnyű belombozni, egyetlen nyújtózás, és egyedül töltheti be a kék teret – és rügyei, levelei, tar ágai naptárul szolgálhatnak majd a háziasszonyoknak.

Ha itt feljön a hold: csak annyi, mint a labda röpte két szembülső gang között, a Göncölnek csak rúdja fér be, s az éjfél legendás kondulása – kapucsapódás kései jövevény után.

Itt még a hajnal is csak piros porrongy lobogása a legfelső emeleten, és ha odafönn, a felfoghatatlan magasban elnyilall a sugárhajtású, fénylő csíkja áthúzza a házat, az udvart, a tömböt.

Gábor – amikor felgyújtotta az előszobai villanyt – még érezte karjában a délutános műszakot. A konyhából égett étel szaga szivárgott be – a társbérlőné már megint odakozmálta a főztjét. A fiú túl nagy zajjal csukta be maga mögött a folyosóra nyíló ajtót; megrögződött benne ez a szokás, hogy így bosszulja meg a korán fekvő, korán kelő társbérlők hajnali zajongását.

Anyja még ébren volt. Olvasott az ágyban. A kis lámpa fénykörének határa félbevágta az ágy fölötti képeket: a férj és apa utolsó fényképét, azután az esküvői képet, melyen a fiatal villanyszerelő és a még fiatalabb ápolónő fehér virágok reményteli csokrába fogódzkodik, valamint Gábor csecsemőkori fotóját. A szobának ez a falrészlete tabu volt, a fiú nem rendezhette át, nem ragaszthatta ide újságkivágásait, plakátjait. Úgy kellett mindennek maradnia, ahogyan apja hagyta. Semmi más nem emlékeztetett az apára. Ritkán beszéltek róla, akkor is csak Gábor kezdeményezésére. Jelleméről, viselkedéséről a fiú csupán apróságokat tudott meg. Azt sem tudta biztosan, szerették-e egymást a szülei, és hogy anyja szűkszavúsága fájdalmat vagy feledést takar-e.

Gábor érezte, hogy valami szokatlan van a szobában. Anyja is várakozóbb tekintettel nézett rá, mint máskor.

– Mi újság a kórházban? – érdeklődött a fiú, hogy elébe vágjon anyja kérdéseinek.

– Semmi különös – mondta anyja, de tekintete még mindig feszélyezően vetült rá. – Ja, mondtam már, hogy a Tornyai alorvos kocsit vett? Fiatot.

– Teheti – felelt a fiú. – Ha a betegei tömik borravalóval....

– Te csak ne beszélj! – mondta anyja. – Borravalóból vettem neked a zöld pulóvert.

Gábor nem felelt. Voltaképpen sohasem fejezték be anyjával a megkezdett beszélgetéseket. Érezték, hogy bármikor folytathatják, nem siettek tehát, talonba tették érveiket. De aztán megfeledkeztek róluk. Éppígy halogatták napról napra a gyöngédség kifejezéseit is. Együttlétük órái – mint az üres befőttes üvegek – szaporodtak, sorakoztak és lassacskán megteltek csönddel vagy – ami nem sokkal jobb – a nélkülözhetetlen szóváltások zümmögésével.

A fiú ki akarta nyitni vaságyát (nappalra összehajtották, hogy megmozdulhassanak a szobában), és abban a pillanatban vette észre, hogy valami fényjelenség hiányzik, valami, ami velejár ezzel a minden esti cselekvéssel.

A tükör! A toalett-tükör!

A helyén idegen tárgy terpeszkedett. Egyszerű, embermagasságú könyvespolc. Az alsó két deszkán máris ott hevertek a tankönyvek, a kölcsönkért egyetemi jegyzetek. Gábor a július elejei felvételi vizsga óta nem látta őket. Az éléskamrába vágta mindet, miután megérkezett a műszaki egyetem levele: „Férőhely hiányában..."

Fogat mosott, azután az ablakkilincsre akasztott tenyérnyi tükörben nézegette arcát. Ez maradt immár az egyetlen tükör a szobában. Hát elvándorolt a meggyfa garnitúra legkedvesebb darabja is – anyja számára a legkedvesebb –, besorolt valamelyik bizományi bolt raktárának homályosuló tükrei közé – és nem azért, hogy pénz álljon a házhoz, nem azért, hogy tágasabb legyen a szoba, nem azért, mert holmi „múlandóságra" emlékeztetett. Át kellett adnia a helyét a könyvespolcnak, hogy ezentúl szem előtt legyen – álomból ébredve, munkából hazatérve – az ezerszer elmondott buzdítás.

Micsoda naivság, gondolta Gábor, hát attól leszek én értelmiségi, ha most már nem a képem szőrzetét nézegetem, hanem a könyvek gerincét? A családban még soha senki nem szerzett diplomát. Érettségim is csak nekem van.

Eszébe jutottak a kínos napok, még általános iskolás korában, amikor anyja bevitte magával a kórházba, hátha megtetszik a fiúnak a légkör, és orvos lesz – de Gábor nem szerette a betegeket, émelyítette a kórházszag, nem érzett kedvet az egészhez, szívesebben rajzolgatott szabad idejében, märklinnel babrált, autók és motorok képét vagdalta ki az újságokból. Azután anyja a leendő mérnököt kezdte látni benne, a mérnök urat, aki majd megszabadul – és megszabadít – a társbérlőktől, a hátsóudvarból, a haldoklók és gyógyulók ételágazásának posztjáról.

Most, a kis lámpa gyenge fényében Gábor arca teljesen betöltötte a tenyérnyi tükröt. Néhány pattanás ült a szemöldöke felett. Összehúzta, majd tágrameresztette szemét. Látta, hogy anyja a párna felé fordul. Sír. De hát mit vár? Hálás köszönetet? Miért nem beszélte meg vele ezt a könyvespolc-dolgot? Éppen most kellett ez az otromba célzás! Éppen ma!

– Feküdj már le, ne majomkodj a tükörben – hallotta anyja hangját, mely erőt vett a síráson. – Olyan hiú vagy, mint egy lány.

Ha egy férfi megnézi magát a tükörben, az már „hiú"? És a hasonlat is mennyire elcsépelt: „hiú, mint egy lány". Ráadásul igazságtalan.

Mit szólna anyja, ha tudná... Nem, nem értené meg. Azt hiszi, minden olyan egyszerű. Mindent el lehet intézni „híúsággal"...

Anyja eloltotta a kis lámpát. Gábor lassan, a szokottnál is sokkal lassabban vetkőzött. Ma elraboltak tőle valamit. Nem is egyvalamit: gyerekkori arcait, pubertásának első pörsenéseit, bajusza első kiütközését, az első cigarettafüstjét, mosolyokat és grimaszokat... Megfosztották a múlttól, éppen aznap, amikor... Mi ez, ha nem kényszerítés – kényszerítés a mártiromság, az önfeláldozás eszközeivel: miért kellett eladni azt a rohadék bútordarabot, és miért kellett ez a másik, ez a tátongó, ez a követelőző?

Úgy érezte, szinte bekeríti, fojtogatja ez a szelíd, szótlan, könnyes erőszak. Még tiltakozni sem tud ellene.

A fiú lefeküdt. A vaságy nyikordulása után már csak anyja egyenletes, apró horkantásba hajló lélegzését hallotta.

– Nem adtam be újra a felvételi kérvényt – szólalt meg halkan Gábor. – Ma járt le a határidő.

A másik ágy felől ugyanúgy hallatszott a lélegzés, a horkantásokkal. Jobb így, gondolta a fiú. Majd, ha felébred.

Hirtelen megsajnálta az asszonyt; legalább álmodik valamit a családi fényképek guillotinjai alatt.

Kibírhatatlan volt a meleg. Messze, nagyon messze sugárhajtású gép húzott el az éjszakában.

NAGY ELŐD RAJZ

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Pestmegyei Hirlap

1977 FEB 13

Mészáros Géza

1977. FEBRUÁR 13., VASÁRNAP

PEST MEGYEI

1021

Szentendre

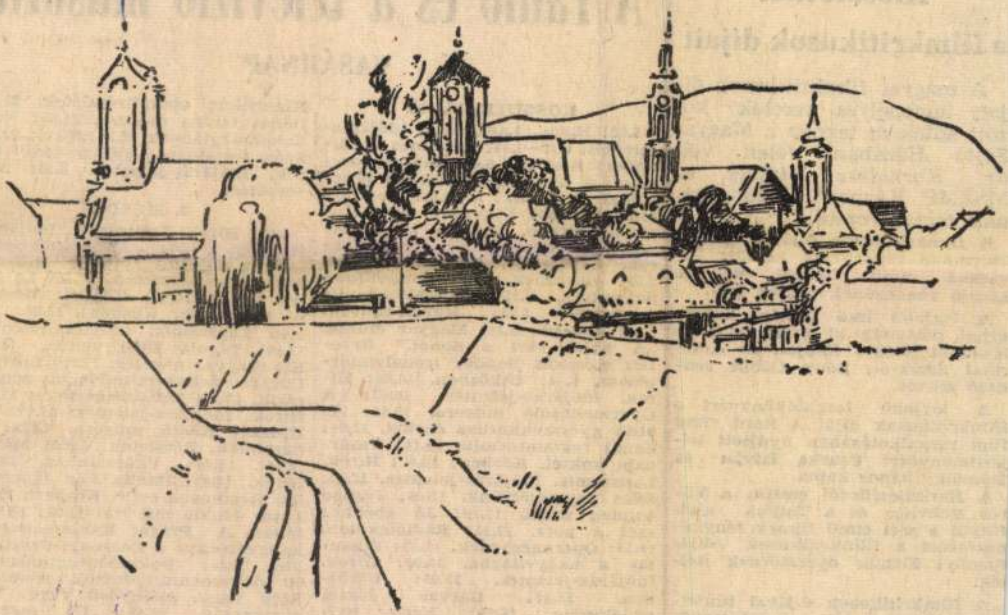

Mészáros Géza tollrajza

Kiosztották a filmkritikusok díjait

A magyar filmkritikusok díjait ünnepélyes keretek között adták át tegnap a Magyar Sajtó Házában. Jelen volt *dr. Kornidesz Mihály*, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője.

A filmkritikusok díját a Móricz Zsigmond regényéből készült Arvácska című filmért Ranódy László rendezőnek ítélték oda.

A legjobb első filmért különdíjjal tüntették ki a Balázs Béla Kísérleti Stúdió filmjét, az Amerikai anzix-ot, Bódy Gábor rendező művét.

A legjobb forgatókönyvért a filmkritikusok díját A kard című film megalkotásában nyújtott teljesítményéért Csurka István és Dömölky János kapta.

A Herkulesfürdői emlék, a Vörös Rekviem és a Talpuk alatt fütyül a szél című filmek fényképezéséért a filmkritikusok díját Ragályi Elemér operatőrnek ítélték.

A filmkritikusok díjával tüntették ki Monori Lili színművésznőt a Kilenc hónap és a Ha megjön József című filmekben nyújtott játékáért, valamint Temessy Hédi színművésznőt a Tükörképek a

A rádió és a televízió műsora

VASÁRNAP

KOSSUTH RÁDIÓ

6.00: Hírek. Lapszemle. Időjárás-jelentés. 6.10—7.34: Kellemes vasárnapot! Közben: 6.42: Műsorismertetés. A mai nap kulturális programjából. Utána: Körzeti időjárásjelentés. 7.05: Utközben. 7.20: Múzeumi híradó. 7.54: A Közönségszolgálat tájékoztatója. 8.00: Hírek. Lapszemle. Időjárás-jelentés. 8.05: Utközben. 8.10: Külpolitikai negyedóra. 8.25: Hallgatóink figyelmébe! 8.26: Haydn-művek. 9.11: Reklám. 9.14: Magyar Múzsa. „A költő veri a dobot." Bevezeti Koczkás Sándor irodalomtörténész. 9.54: Utközben. 10.00: Hírek. Időjárás-jelentés. 10.03: A Gyermekrádió műsora. 10.48: Az MRT gyermekkórusa énekel. 11.04: Zenés reklámturmix. 11.14: Vasárnapi koktél. Közben: 12.00: Hírek. Lapszemle. Időjárás-jelentés. 12.10: Édes anyanyelvünk. 13.00: Farago Vilmos írása. 13.10: Jó ebédhez szól a nóta. 13.45: Rádiólexikon. 14.15: Operanégyesek. 14.39: Pillantás a nagyvilágba. 15.00: Hírek. Időjárás-jelentés. 15.08: Utközben. 15.13: Darvas József emlékezete. 16.13: Négy nyitány. 16.58: Hallgatóink figyelmébe! 17.00: Hírek. Időjárás-jelentés. 17.05: Utközben. 17.10: Krog György műsora. 17.55: Az Állami Klasszikus operettrészletek. 21.35: Dénes István műsora. 21.45: Népdalok, néptáncok. 22.30: Hírek. 22.33: Szórakoztatózene éjfélig. 24.00: Hírek. Időjárás-jelentés. 0.10: Műsorzárás.

3. MŰSOR

8.00: Hírek. Lapszemle. Időjárás-jelentés. 8.05: Műsorismertetés. 8.08: Komjáthy György műsora. 9.08: Művészlemezek. 10.14: Új Zenei Újság. 10.49: Händel: Messiás — oratórium. Közben: 12.00: Hírek. Lapszemle. Időjárás-jelentés. 12.10: Táguló TV-Egyetem. 13.55: Kis magyar néprajz. 14.00: Clifford Curzon Schubert-műveket zongorázik. 14.56: Műsorismertetés. 15.00: Hírek. Időjárás-jelentés. 15.08: Az Ifjúsági Rádió műsora. 15.28: A haramiák. Részletek Verdi operájából. 16.26: Világszínház. 18.00: Hírek. 18.03: Banda Ede (gordonka) Beethoven-estje. Közben: 18.38: Lator László műsora. 19.33: Hírek. 19.36: A Prágai Kamarazenekar hangversenye a Pozsonyi Fesztiválon. 20.46: Dokumentumműsorok és dokumentumjátékok szemléje. Szép vagy, gyönyörű vagy, Magyarország. 21.49: Új magyar dzsesszfelvételekből. 22.15: Ázsiai zenekultúrák. 23.00: Hírek. Időjárás-jelentés. 23.10: Műsorzárás.

MÉSZAROS GÉZA, festö

MÉSZAROS GÉZA: " Csónakok",cimü müve.-Fekete repr.
88.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1972.- VII. 1.sz

Budapest, 194----------

Méhárosz Géza

Méltatás

Lóska Lajos: Idézőjelek.
Művészet, 1977.május - 8.oldal.

Mészáros Géza, [Jestő]

L.: Farkas Ádám

P. Szűcs J.: Emelvényen 7.

Népszabadság, Bp. 1976. dec. 17.

Mészáros Géza festőművész
képei.

Tárlata a Fegyveres Erők Klubjában szept. 23-tól látható.

A képzőművészeti világhét központi rendezvénye
Vidék.

Pesti Műsor, 1946. szept. 29.

MÉSZÁROS GÉZA festő
Budapest, 1943

1968-ban végzett a Képzőművészeti Főiskolán Bernáth Aurél növendékeként. Tanulmányutakat tett Hollandiában, az NSZK-ban, Olaszországban és Angliában. Számos Studió-kiállitás dijnyertese, 1969-72-ben Derkovits-ösztöndijas. - Virtuóz technikai tudásu, a freskó- és szekkófestés terén is járatos művész, fő érdeklődési területe a figurális kompozició.

Művészéletrajzok 197

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 MÁJ 16
MAGYAR NEMZET
Mészáros Géza
1021

Mészáros Géza rajza

nek. Jönnel
ti ezt val
ürgős. Min
nová? Az i

Epe

Nagyon d
dokra. Az
legfőképpen
nem hagyja
dekezik. N
Azt legkevé
is Szabóna

„Ennyibe került a ház, és kész." „Drágán mérték a munkát. Túl drágán. Hatvanezer forintos túllépés egy ilyen csöppnyi lakásnál, s csak a csupasz falakat kaptuk. Meg a rengeteg hibát." Veszekedés. Már Komor is Szabónak ad igazat. Valami szakértői vizsgálatot is rebesgetnek. Te jó ég, mi lesz ebből? Meg kéne ijeszteni ezt a Szabót. Az talán Komort is elrettentené. Jól el kellene verni. Bizony. Éjjel. Amikor a munkából hazaérkezik. Ott a bokros tájékán. A Manci ura biztosan vállalná. Pár fröccsért. Mondja a férjének. A nyiszlett emberke megijed. Verekedni? Ez nem az ő esete. „Elment az eszed? Még csak az hiányzik, hogy a rendőrség..."

Mit lehet tenni? Hopp, megvan. A Szabó felesége egész nap otthon tartózkodik. Betetes is. Mondják, hogy a szíve. És este megszólal a telefon Szabóéknál. Ismeretlen férfihang. Minősíthetetlen szavak. Szabóné remeg. Harmadnap újabb névtelen telefon. A hang megint más. Fenyegetődzés. Mindig újabb hang, és szavak egyre durvábbak. Lesi a hatást. Amint a lépcsőházban fúria-arccal elsuhan Szabóné mellett, rámered. Semmi. Ez rettenetes. Ráadásul a férje is begyullad. „Most

azért született, hogy felkutassa nyelvünk zúgó erdejét, bejárja rejtekeit, irtsa a fojtogató gyomnövényeket, hogy szépségekre és szakadékokra nyissa a szemünk. Az irodalmi szókincs gazdagságára figyel meztet. A helyesírás és a gondolat tisztaságának összefüggéseire. A nyelvtanra. A szerkezet törvényeire. De nemcsak írásban, könyvvel tanít bennünket. Szóval is. Figyel. Örökké figyel. Mert az anyanyelv, miként a folyam sodra, nyughatatlan. Változik. Formálódik. Tiszta vize hordalékkal is szennyes. Vigyázni kell. Tompa József vigyáz. Most is. Ül a pinceklub kis asztalánál. Körülötte lapok szerkesztői. Előtte az asztalon kötetnyi paksaméta. Átböngészett újságok. Tudósítások. Vezércikkek. Apró hírek. És kipécézett hibák. Az írásjelek kakofóniájáról beszél. Pongyolán elhagyott vesszőkről, meg a fölöslegesen burjánzókról. Mondatok közepébe fejest ugró pontosvesszőkről. Mindenhová szemtelenül odatolakodó gondolatjelekről. Agresszív kettőspontokról. Lassan behunyja a szemét. Gondolkodik. Idéz. Aztán az újságokba lapoz, és felolvas egy-egy szakaszt. Láttatja a következményeket. A széttört gondolatokat. Az összezagyvált mondanivalót. A tragédiát. Nagyb

Mészáros Gyula festő.

a Műcsarnokban megnyílt Stúdió '46
c. kiállításon szerepel a művész „Flóra"
c. műve. (említve) és (részlet repr.)

Magyar Szó: Stúdió '46.
Magyar Ifjúság, 1944. jan. 14.

Mészáros Géza 2

Képeit a hazai kiállításokon kívül bemutatták Párizsban, (1974) és Berlinben (1975)

„Egy 56-os aldozat" tojás, temp. farost.
110x150 cm - repró -

"Ifjuság a szocializmusban" kiállitás katalógusa
MNG,Fiatal Képzőmüvészek Studiója Bp.1976.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1976 JAN 18

Mészáros Géza

1021

ALVÓK

Mészáros Géza tollrajza

PEST MEGYEI Hí

K + HÍREK + HÍREK + HÍREK + HÍREK + H
HÍREK + HÍREK + HÍREK + HÍREK + HÍREK

MA: 1976. január 18. — Vasárnap, Piroska napja.

A nap kél 7.27 — nyugszik 16.22 órakor.

A hold kél 18.23 — nyugszik 7.43 órakor.

HOLNAP: 1976. január 19. — Hétfő, Sára napja.

A nap kél 7.26 — nyugszik 16.24 órakor

A hold kél 19.39 — nyugszik 8.15 órakor.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS

Várható időjárás vasárnap estig: Erősen felhős idő. Később felhőátvonulások, sokfelé havazás, havas eső, majd hó-

KOSSUTH-HÍD

HARMINC ÉVVEL EZELŐTT,

1946. január 18-án nyitották meg ünnepélyesen a háború sújtotta Budapest felszabadulás utáni első állandó Duna-hídját, a Kossuth-hidat, amely a Kossuth Lajos tér és a Batthyány tér között állt.

Építését az 1945. április 19-i minisztertanácson határozták el a közlekedésügyi miniszter javaslatára, mivel a felszabadulás első évében létesített szükséghidakra télen már nem lehetett számítani. A híd nagy vasszerkezeteit a Győri Vagongyár készítette — a kiemelt hídroncsokból. Az építést nagymértékben meggyorsította a vízre bocsátott 100 tonna teherbírású József Attila úszódaru. Az építők januárban esetenként mínusz 20 fokos hidegben, fagyos északi szélben is dolgoztak. A hidat — mi-nekutána a szükséghidakat a

Kifizetési napta

A Posta Vezérigazgatós egy korábbi vizsgálata megá lapította, hogy több postah vatal, kézbesítő hiányosa pontatlanul hajtotta végre a a rendelkezést, amely szerir *a nyugdíjasokat kellő időbe értesíteni kell havi járandósá guk kifizetésének napjáról.* E igazolta a nyugdíjasok gyako panasza is, hogy pénzüket ne a meghatározott napokon, k sedelmesen kapták kézhe Ezért kénytelenek voltak sol szor napokig otthon tartózkod ni, vagy az értesítés után postahivatalba elmenni, hog személyesen vehessék át já randóságukat.

A post vezérigazgatója nem régen utasítást adott ki *a k sedelmes kifizetések miatti p naszok megszüntetésére.* A utasítás szerint a januárb esedékes járandóság január 2 án, kedden kezdődő kézbesít

Mészáros Géza

Önarckép

NÉPSZAVA, 1976. február 21-
6. oldal

Mészáros Géza: Önarckép

1

Mészáros Géza festő
(Bp. 1943 -

1963-tól 1969-ig a Képzőművészeti Főiskolán Bernáth Aurél növendéke volt. Később mestere mellett dolgozva freskó-festést tanult. 1970-ben Derkovits ösztöndíjat kapott. A Studió pályázatain és kiállításain két alkalommal nyert díjat.

"Ifjuság a szocializmusban" kiállitás katalógusa
MNG, Fiatal Képzőmüvészek Studiója Bp.1976.

Nészáros Géza

VIII.15. *MÉSZÁROS GÉZA festőművész kiállítása vasárnap nyílt meg Szentendrén a Pest megyei Művelődési Központban. A tárlat szeptember 10-ig tekinthető meg.*

Magyar Hirlap 1976/194/10

Mészáros Géza

VIII.15.

MÉSZÁROS GÉZA Derkovits-díjas festőművész önálló tárlata holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor nyílik Szentendrén, a Pest megyei Művelődési Központban. Megnyitót mond: dr. Lőkös Zoltán, a Pest megyei Hírlap főszerkesztője.

Magyar Hirlap 1976/192/1o

Mészáros Géza

A STÚDIÓ DÍJÁT *Mészáros Gézának, Kovács Péternek, Kovács Tamásnak és Tassy Bélának* ítélte a zsüri.

Magyar Hirlap 1975/332/6

Wagner:Seregszemle az Ernst Muzeumban

Mészáros Géza

Mészáros: David N.
országban című, másfél négyzetméteres temperaképe pasztózusan (ecsettel, spaklival, festékszóróval) felrakott színorgia. Bernáth Aurél mellett freskófestést tanult, s talán ez magyarázza merészségét.

Magyar Hirlap 1975/332/6

Mészáros Gyula, festő

a Művészeti alap tárlatot rendezett a Műcsarnokban, az 1948-as vásárlásokból. A művészi műve szerepel e tárlaton, mely jan. 14-ig látogatható.

Lovonci Miklós: Pest megyei alkotók a Művészeti alap tárlatán.

Pest Megyei Hírlap, 1949. jan. 10.

Mészáros Géza, festőművész

Ebben az évben „Ember és környezete" címmel hirdették még a fiatal képzőművészek harmadik országos pályázatát. A győri múzeumi képtárban állították ki a pályázati munkákat. – Szerepel a művész műve a kiállításon: „Mozdonytemető" c. (említve)

(kloss): A nosztalgiától az iróniáig.
Kisalföld, 1978. okt. 18.

Mészáros Géza

A művész a kiállítás legjobb művészei köze sorolhato

Hegyi Loránd: Megjegyzések a Studió 1980-as...
Művészet, 1981. február – 46. lap.

MÉSZÁROS GÉZA 1

A modern, reprezentatív Thermál szálló földszinti előcsarnokában kissé elsikkad első pillantásra az időszaki kiállításanyag. Valósággal keresni kell az állandó jellegű belsőépítészeti dekoráció (monumentális méretű festménypannók, faliszőnyegek, szobrok), meg a dísznövénycsoportok s a reklámok között. Egyetlen — át-

MAGYAR HIRLAP 1981/1o/9/1o

Wagner: Kiállitások szállodákban

Mészáros Géza: Kerámia figura, 50×40×60 cm

Mészáros Géza

Kerámia figura

Vadas József: Iparművészeti vásárlás - képzőművészeti mecenálás.

MŰVÉSZET, 1979. november - 17. lap

Mészáros Géza

Miltiades

Hegyi Lóránd: Megjegyzések a Studio-1980-hoz.
Művészet, 1981. február—46. lap.

A Fiatal Képzőművészek Studiójának kiállitásán az Ernst Muzeumban részt vett Mészáros Géza, Tassy Béla, Kovács Tamás, Kovács Péter, Gábor István, Szabados Árpád.

Magyar Hirlap 1975/332/6

Wagner: Seregszemle az Ernst Muzeumban

MÉSZÁROS GÉZA

említve ld. Szkok Iván

Bodóczky István: ARTEDER '83. Avagy hogy születik a külföldi tárlat ?
UJ TÜKÖR 1983. XX. évf. 28. sz. 26. o.

— **Mészáros Géza festőművész** papír reliefjeiből és francia gobelinjeiből nyílt kiállítás az Atrium Hyatt szálloda galériáján. A művek szeptember 20-ig láthatók.

Magyar Nemzet 1983. IX. 9.

MH SAJTOFIGYELO
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1981 JUN 1

Mészáros Géza, festőművész

MAGYAR NEMZET

1021

A Magyar Nemzet galériája

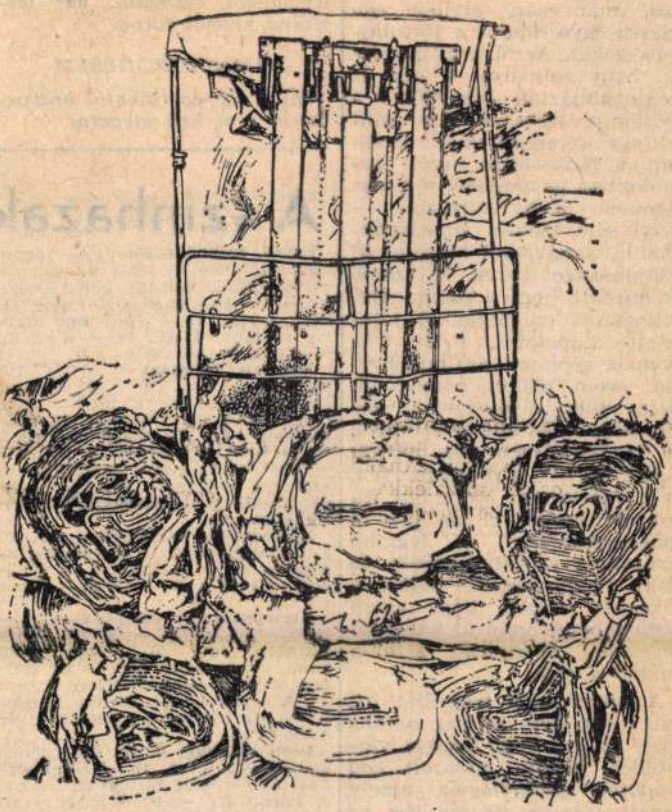

Mészáros Géza rajza

kás ideológi
a tisztes csa
sem jó szer
művelt, a p
társalgó, sen
járatos szó
Nos, mana
feleség egye
donságokat.
va, hogy i
megfogalma
férfiakkal s
ezt egy sik
tam, a ház
landokban — amelyek ma már
nemcsak férfikiváltságok —
senki sem valami magasabb-
rendűt, a párjából hiányzó új
tulajdonságot keres. A szerző
azt hirdeti, hogy a permanens,
váltogatott partnerekkel folyta-
tott kapcsolat, idő hiányában, gépiesen, antihumánusan, öröm nélkül bonyolódik le, nemegyszer megalázó, szégyenteljes körülmények között. És természetesen sok hazugsággal körítve a munkahelyen, és a családban. Mert hol itt, hol ott lopják el az időt a „pásztorfélórára". A legtöbb kiruccanás csúful végződik, és ki-ki visszamenekül belőle a házasság révébe, hogy aztán némi pihenés után új kalandot keressen, amelynek szintén csömör a vége.

A szerző nem tragédiát írt, még csak nem is egy pikáns múlt század végi francia víg-játékot, hanem *felvázolt egy monoton technológiát*, amely *gépalkatrésszé alacsonyítja az embert*. Igaz, e kötetben is megjelennek kijátszottak, akik szerelemnek hiszik a kalandot,

A színházak

Erkel Színház: Sze: A végzet hatalma (Rösler bérl. 4. ea., 7) — Cs: Bánk bán (3. bérl. 8. ea., 7) — P: Lammermoori Lucia (4. bérl. 8. ea., 7) — Szo: Don Carlos (5. bérl. 8. ea., 7) — Jövő V: Rigoletto (6. bérl 8. ea., 7).

Nemzeti Színház: V, Cs: IV. Henrik. II. rész. (7) — H, P, Szo: Repülési kísérlet (7, Szo: a debreceni Csokonai Színház vendégjátéka) — K: Az úrhatnám polgár (7) — Sze: IV. Henrik I. rész (7) — Jövő V: Az ember tragédiája (a szolnoki Szigligeti Színház vendégjátéka, 7) — **Játékszínben:** H: Halleluja (7).

Népszínház—Várszínház: V, P: Én, Claudius (7) — H: Margarida asszony (7) — K, Cs, Szo: A tribádok éjszakája (7) — Sze: A vihar (7).

Vígszínház: V: Párizsi élet (7) — H: Melegház (7) — K: A nehéz Barbara (du. 3), Szentiványéji álom (8) (a kaposvári Csiky Gergely Színház vendégjátéka) — Jövő V: A sanda bohóc (Somló I. bérl. 3. ea.,: a május 28-i jegyek érvényesek, 7).

Pesti Színház: V, K: Az elefántember (V: fél 8, 7) — H: Platonov (7) — Sze: Sirály (7) — Cs: A cárnő (7) — P: Széchenyi (7) — Szo: Tündérlaki lányok (7) (a veszprémi Petőfi Színház vendégjátéka — Jövő V: Lumpacius vagabundusz (a debreceni Csokonai Színház vendégjátéka, 7).

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Mészáros Géza, festő-művész

MAGYAR NEMZET

1981 AUG 20

1021

Mészáros Géza rajza

erv fő követel
iangban fejlőd
a, a mezőgazd
ésre, a közlek
eskedelemre é
ozik. Külön
azdaságról, a
ját az ország közvélemé
agy figyelemmel és megbe-
süléssel kíséri. Mint mondot-
a, köszönet jár mindazok-
ak, akik részt vettek az ara-
ás nehéz munkájában, köz-
ük a Szabolcs-Szatmár me-
yeieknek, akik nagy felelős-
éggel, szervezetten gondos-
odtak arról, hogy a gabona
isebb veszteséggel kerüljön
tárolóhelyekre.

Rámutatott, hogy az ország-
ak a korábban számítottnál
öbb gonddal kell szembenéz-
nie. Ezért örvendetes, hogy
ővül azoknak a vállalatok-
ak, munkahelyeknek a köre,
ahol magasabbra állítják a
nércét. Ez összhangban van
azzal a követelménnyel, hogy
a dolgozók egész közössége
értékesítse a még ki nem
használt lehetőségeket, nehéz-
ségeink leküzdéséért, s gyor-
sabb előrehaladásért — mon-
dotta a miniszter.

ves Dorogon
e bányászkodnak

képviselői, a bányaüzemek és
a termelőszövetkezetek dolgo-
zói egyaránt. A szónok —
Szentistványi Gyuláné, a Haza-
fias Népfront Országos Taná-
csának titkára — a tisztelet és
az elismerés hangján szólt több-
bek között arról, hogy a dorogi
bányászok eddig összesen
együttesen 90 millió tonna sze-
net termeltek, szállítottak az
iparnak, és a lakosságnak.

pénzügyminiszter magyarországi tanácskozásai

Augusztus 16—19. között — *Hetényi* István pénzügymi-
nisztér meghívására — hivatalos látogatást tett hazánkban Svend *Jakobsen*, a Dán Királyság pénzügyminisztere.

A dán pénzügyminisztert fogadta *Faluvégi* Lajos miniszterelnök-helyettes, az Országos Tervhivatal elnöke. A találkozón jelen volt Hetényi István pénzügyminiszter és H. H. *Haxthausen*, a Dán Királyság budapesti nagykövete. Svend Jacobsen megbeszélést folytatott *Timár* Mátyással, a Magyar Nemzeti Bank elnökével és *Török* István külkereskedelmi minisztériumi államtitkárral.

A küldöttség szerdán elutazott hazánkból.

Koszorúzás Románia nemzeti ünnepe alkalmából

Viktor *Bolojan*, a Román Szocialista Köztársaság budapesti nagykövete hazája nemzeti ünnepe alkalmából szerdán megkoszorúzta a román hősök sírját a Rákosligeti temetőben. A koszorúzásnál jelen voltak a Külügyminisztérium, a Honvédelmi Minisztérium, a fővárosi tanács és a XVII. kerületi tanács képviselői is.

MÉSZÁROS GÉZA 2

tetsző üvegre festett — plakát
jelzi csupán, hogy itt most egyéni
kiállítás látható. Egyébként sehol
semmiféle képaláírás, katalógus
vagy más felvilágosítás. Pedig
tárlatanyag megérdemelné a ke
vésbé mostoha tálalást.

MAGYAR HIRLAP 1981/1o/9/1o

Wagner: Kiállitások szállodákban

MÉSZÁROS GÉZA

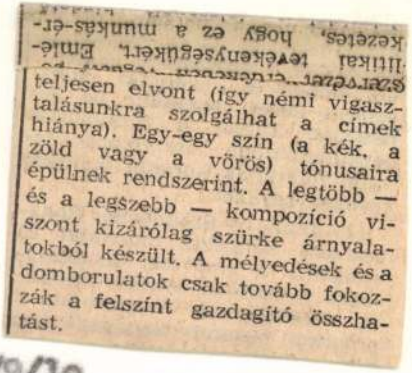

teljesen elvont (így némi vigasztalásunkra szolgálhat a címek hiánya). Egy-egy szín (a kék, a zöld vagy a vörös) tónusaira épülnek rendszerint. A legtöbb — és a legszebb — kompozíció viszont kizárólag szürke árnyalatokból készült. A mélyedések és a domborulatok csak tovább fokozzák a felszínt gazdagító összhatást.

MAGYAR HIRLAP 1981/10/9/10

Wagner: Kiállítások szállodákban

MÉSZÁROS GÉZA

Viszont, amilyen mértékben finomodott és absztrahálódott Mészáros Géza jelenlegi festői stílusa, olyan arányban váltak még elegánsabbá, költői szépségűekké a velük egyidős szőttesek is. Egy vitrinben érdekes, textúrás papírkollázs, meg egy egészen friss tollrajz győzi meg a nézőt a festő sokoldalúságáról, és grafikusi eré-

MAGYAR HIRLAP 1981/10/9/10

Wagner: Kiállítások szállodákban

MÉSZÁROS GÉZA

Néhány gobelin is képviseli a festőt. Ez nem újdonság Mészáros Géza esetében. Annak idején voltak fenntartásaim egyes textíliák kvalitásairól. (Főleg festményhasonmásaik társaságában kerültek a kárpitok hátrányos helyzetbe.) Egykori fenntartásaimat most is „fenntartom" — legalábbis, ami a régebbi faliszőnyegeket illeti. Mert lám, itt és most is kevésbé tud meggyőzni az 1977-es, figurális példány.

MAGYAR HIRLAP 1981/1o/9/1o

Wagner: Kiállitások szállodákban

Mészáros Géza

Kerámia
figura

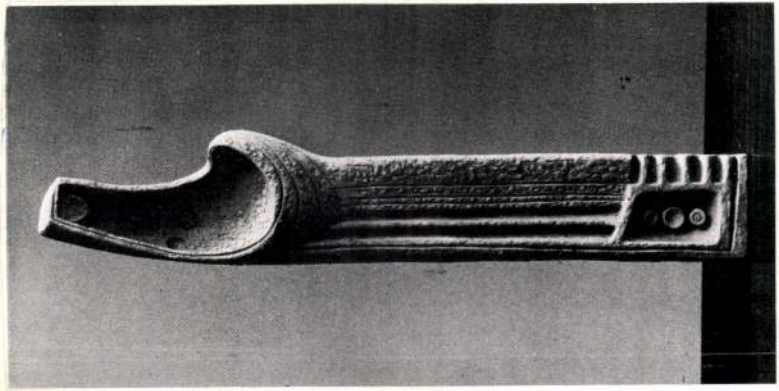

Mészáros Géza: Kerámia figura, 70 cm (fotó Tahin)

------Napló
MŰVÉSZET, 1980. február - 46. lap

Mészáros Géza fm

emlék

→ Szentgyörgyi József

MŰVÉSZET 1985/8/16

Mihárnes Géza

Kiállítás Bérsben

Magyar Nemzet 1984. V. 16.

Mészáros Géza, festő- és grafikusművész

A VIII. akvarellbiennálét Egerben rendezték meg, a technikai újítás tűnt a legizgalmasabbnak Mészáros Géza különleges megoldású lapjainál: „Egy szabad óra," – „Kaukázusi kút" c. (anlétve).

Németi Zsuzsa: „Megemlékezés" a VIII. akvarellbiennáléról. Hevesi Szemle, 1982. 4 2-3 old.

Mészáros Géza, grafikus

L: Banga Ferenc

– Fiatal képzőművészek tárlata ... 8.

Minszabadság Bp. 1981 aug 7.

Mészáros Géza, festő

MÉSZÁROS GÉZA festőművész k.
állítása nyílt meg a margitszigeti
Thermál Szálló halljában.

—: Hk

20

Népszabadság. Bp. 1931 szept. 20.

Mészáros Géza

Kiállító Lipsten

Magyar Nemzet 1985. VII. 11.

Mészáros Géza, festő

Hogy látva lássunk

Valaha a képíró, a festő tanította meg az embereket látni. Mert igaz volt szemünk a látásra, s a világtalanok ujjuk begyével, botjuk végével is látnak. De hogy mi, látók, látva lássunk, ahhoz mi magunk esendők és vaksik voltunk, mint a párnapos macskakölykek. Kellett hát egy ember, egy másik, aki fölnyitotta szemünk s megvilágosodott elménknek tudtára adta, hogy a hegy, ahová fáért fölmegyünk, szép; hogy az éggel és hallal táplálékos tó: szép! Sőt! Szép az ember, s az emberi test is, hiszen — Dürer anatómiai ábrája a tanú rá — oly tökéletes és harmonikus, mint a kozmosz maga.

Mészáros Géza, bár a hajdani képíróknak, régi piktoroknak egyenes leszármazottja már nem a Natúrát láttatja velünk. Olyan dolgok meglátására igazítja szemünk, amit nélküle nem látnánk meg, nem vennénk észre, mert addig létezésükről se tudtunk. Pedig ott éltek bennünk, csak nem tudtunk róluk. Nem vettük észre őket, mert ... a szemünk előtt voltak!

Mészáros Géza képei és festmény-domborművei a világ apró, észrevehetetlen tényeit teszik lényegessé és láthatóvá. Egy faldarab cikcakkos indázó repedései, egymásra fölvitt vakolat és festékrétegek át- és áttetsző színei, egy vízlefolyórács rozsdázata, plakátfoszlányok egy hirdetőoszlopon, fölszökő jegenyesugár vízár, salétromfoltok egy ház oldalán. Mintha a világ telistele volna csupa-csupa elvarázsolt lénnyel, akiket csak ő láthat meg, ő vehet észre, talán mert egyesegyedül neki van minden eltűnőt láthatóvá tevő varázsszemüvege.

Ez a varázsszemüveg a festő talentuma és második emlékezete: hű-társ-fényképezőgépe. Mert mindazt, amit a festő megfestett, a fényképezőgép gyűjtötte össze a tárgy és embermotivumait tudatosan kereső művész számára. S hogy miért nem azt festette meg, s ugyanúgy, ahogy azt a kamera látta és mutatja? Mert akkor az még nem Ő lett volna. Nem mi lettünk volna. Hiszen a dolgok, bár nélkülünk vannak, csak általunk, rajtunk át születve lesznek létezővé.

Mészáros Géza képei, papírreliefjei egyedülállóak a világon. Senki nem festett rajta kívül cellulózlapra, saját maga készítette „papírmárvány"-ra. Ez az új anyag új festési technikát, az eddigi festészeti elvek újrafogalmazását is megkövetelte a művésztől. S hogy milyen sikerrel?

Hadd álljon itt a hajdani Tóth Imre, a fehérvárcsurgói Amerigo Tot néhány szava, amit Mészáros Géza képeiről mondott volt: „... ezeknek a képeknek a nézése közben valahogy a dolgokat befele kell keresni ...

Nem az a fontos, amit látunk, hanem amit gondolunk, és olyasmit kell csinálni, ami nem volt és nem is lesz.

Saját munkámmal kapcsolatban is ez a véleményem."

Bella István

Mészáros Géza kiállítása az újpesti Mini Galériában június 12-től július 12-ig tekinthető meg.

13.

24 XXIX/25

a a mon-
árgy egy
ülés, hol-
nlékű. —

valami.
es vádli"
. Nekem
hasonlít
ichológia.

gáll. Fél-
nyképezi.
észkedik.

ildözötté.
ből. Piha
chönberg,
Burgess,

em. Amit
nek belő-
pótolja.
l a szob-

lódik, bizonyos, hogy azt is
neglátja: az utolsó pillanatban
éspengényire zsugorodó tér
ssan-lassan kitágul, s nem
agától, nem az időtől, nem a
ósztumusz igyekezettől, hanem
félhomályban is pontos iko-
ok eleven lélegzetétől.

Egy fél doboz kecskeszar-cigaretta

Ereklye. Úgy hever a vonatfülke olajzöld műbőr ülésén, mint If vára a romantikus irodalomban. Elképzelem: kihúzok egy szálat és fegyencek tucatjai tódulnak ki a nyomában. Hatalmukba kerítik a vonatot. rumot követelnek az étkezőkocsi megszeppent pincé-

resztútjánál, vé
délutánon, durv
ka fogantyúját,
elő sikkanó vet
püket, számtala
magukat...

A vonat csú
lettük, csalárd
jázva a sínekre
nem sokat vesz
xameter.

Az

— Helló, Öreg
— Helló! —
vagy Jevtusenk
megpróbálnám
hirtelen. Mitől
az a fájdalmas
tésük?

Mondanám ne
botjai!

De nem mond
laki beszél. Má
áll a szája: két
henő idején.

Tűnődve bámu
Nem fedezek f
vény úgy tekint
várom, hogy me
jon a sörényem
munk, fiam! Le

Hálásan elrop
Öreg Szökevény
árus egy pillan
galm

SYLVIA FARAGÓ:
Négy jel, 1993,
150×52 cm

A Vasarely Múzeum meghívja Önt

SYLVIA FARAGÓ
(Németország)

&

MÉSZÁROS GÉZA

kiállításának megnyitására,
1996. szeptember 19-én, csütörtökön 17 órára

A kiállítást megnyitja:

LIA LINDNER

művészettörténész
(Németország)

Megtekinthető:
1996. szeptember 19-től október 20-ig
hétfő kivételével naponta 10–18 óráig

Vasarely Múzeum
Kamaraterem
Budapest III., Szentlélek tér 6.
Telefon: 250-1540

MÉSZÁROS GÉZA: Tibor kék-arany képe, 1995, 41×138 cm

A kiállítás támogatói:

papírker

NEMZETI KULTURÁLIS ALAP

GOETHE
INSTITUT

MESTERPRINT Kft.

MEGHÍVÓ

A

SZOLNOKI GALÉRIA

SZERETETTEL MEGHÍVJA ÖNT ÉS KEDVES HOZZÁTARTOZÓIT 1999. OKTÓBER 10-ÉN, VASÁRNAP DÉLELŐTT 11 ÓRÁRA

MÉSZÁROS GÉZA

FESTŐMŰVÉSZ RETROSPEKTÍV KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA

A VENDÉGEKET ÜDVÖZLI **DR. KERTÉSZ RÓBERT** JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI MÚZEUMIGAZGATÓ
A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA **SZELÉNYI LÁSZLÓ** FOTÓMŰVÉSZ

A MEGNYITÓ KERETÉBEN BEMUTATJUK MÉSZÁROS GÉZA: VIDÉKI BOLYGÓ CÍMŰ, ERRE AZ ALKALOMRA MEGJELENT KÖNYVÉT

A KIÁLLÍTÁS 1999. NOVEMER 7-IG TEKINTHETŐ MEG • SZOLNOKI GALÉRIA • 5000 SZOLNOK, TEMPLOM UTCA 2.

A NEMZETI KULTURÁLIS ALAPPROGRAM, A NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA, A DUNAPACK RT.,
A NEUSIEDLER SZOLNOK RT. ÉS A H. NEUMANN INTERNATIONAL TÁMOGATÁSÁVAL

A MEZTELEN ÚJSZÜLÖTTET élete első órájában kultúránk leplébe bugyoláljuk. Kozmikus kis lénye ezzel a mozdulattal kultikus, hierarchiát építő környezetbe érkezik. Dobóhálóként hull rá ez az örökség, végzetként, amely többnyire el is dönti a sorsát. Mert további életében már minden ehhez az első mozdulathoz - második, *kulturális fogantatásához* - képest történik meg majd vele. Ebben a képben írható le az a nyomasztó felelősség, amellyel nemcsak saját gyermekeinknek, hanem saját kultúránknak is tartozunk.
A felejtés itt nem segíthet. Adósságunk terheitől lehetetlenség megszabadulni, mert szétbombázott, lezüllesztett, ápolatlan kultúránk ösztöneinkben, tudatunk alatt is működik tovább. A kultúrák tudat alatti működése a csodák és az őrültségek birodalma. Korunk lehet a csodák és az őrültségek - a rendületlen szeretet és a félelemből sarjadó vak gyűlölet kora. De mindenek előtt az ádáz hitelezőké és az önveszélyes, pocsékrossz adósoké.
Ez a könyv gyermekkorom és máig tartó lelki kamaszkorom vonzódásainak lehetséges summázata. Nem visszaemlékezés, nem hiteket védelmező lelet, hanem elfogult vizsgálódás a kiváltságos földi kultúrák egyikének fogságában. Kutatás egyszeri jelenlétem kelepcéjében — a tudatomban felgyűlt, magammal cipelt, ébredéskori álmaimban százszor is átélt, égető, boldog gyötrelmeiben. Kutatás a megértés után - a látvány, a hangok, az érzéki érintettségben rejlő, békességre intő, harcba hívó, élni, újraszületni és meghalni segítő jelek után.

(Mészáros Géza: Vidéki Bolygó című könyvéről)
159 oldal, 146 színes képpel — ISBN 963 5509 72 3

Mészáros Géza fertő (1943. dec. 27. Bp.)

Mészáros Géza. ⊤ – Szolnok: Papiripari Vállalat, 1984. – [32] p. ill

⊤ / [utószó Amerázya Tád, Barcsay Jenő]

Streifband
zeitung
Imprimé
à taxe
réduite

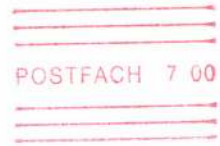
POSTFACH 7 00

NECKARSULM 1
29. 4. 92
7107

DEUTSCHE
BUNDESPOST
0110
944D

A CSEPEL GALÉRIA

Szeretettel meghívja Önt és kedves családját
1998. október 6-án, kedden este 6 órára

MÉSZÁROS GÉZA

festőművész

kiállítására

Megnyitja

TENK LÁSZLÓ

festőművész

Pohárköszöntőt mond

GALLI MIKLÓS

a DUNAPACK Rt. elnök-vezérigazgatója

A kiállítás 1998. november 1-ig, vasárnapig tekinthető meg,
hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.

CSEPEL GALÉRIA ÉS HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY
Budapest, XXI., Szent Imre tér 3. Telefon 276-7343
Fk.: Sárkány István

PAPÍRKER GALÉRIA
1054 BUDAPEST, ALKOTMÁNY UTCA 4.
TELEFON: 269 34 50

MÉSZÁROS GÉZA

PRINTEXPO '97
PAPÍRKER RT.
A PAVILON, *306/1*

PAPÍRKER GALÉRIA
1054 BUDAPEST, ALKOTMÁNY UTCA 4.
TELEFON: 269 34 50

MŰEGYETEMI KÖNYVTÁR
A 1952

PRINTEXPO '97
PAPÍRKER RT.
A PAVILON, 306/1

A
PAPÍRKER GALÉRIA BEMUTATJA
MÉSZÁROS GÉZA
FESTŐMŰVÉSZ LEGÚJABB KÉPEIT
MEGNYITÓ:
1997. OKTÓBER 28-ÁN, KEDDEN, ESTE 7-KOR
ÜDVÖZLŐ SZAVAKAT MOND:
DR. HORVÁTH TIBOR
A PAPÍRKER RT. VEZÉRIGAZGATÓJA

—

A KIÁLLÍTÁS 1997. NOVEMBER 15-IG LÁTHATÓ
PAPÍRKER GALÉRIA, 1054 BUDAPEST, ALKOTMÁNY UTCA 4.
TELEFON: 269 34 50

✧

PAPÍRKER GALÉRIA, 1054 BUDAPEST, ALKOTMÁNY UTCA 4.

MÉSZÁROS Géza
A HOLD HÁZA / THE HOUSE OF THE MOON
cellulózlap, pigmentfesték, arany / cellulose, pigments, gold leaf
69X64 cm, 1997. Fotó: Szelényi László
1118 Kelenhegyi út 12-14. Budapest / Hungary Tel &fax: 36 1 / 1 866 789

CSENDÉLET ELSZÁRADT CSOKORRAL, tempera 75x122
MODELL AZ EPRESKERTI MŰTEREMBEN, tempera 100x122
LEÁNYZÓ ZÖLDBEN, tempera 100x122. A Kulturális Minisztérium tulajdona
ŐSZ, tempera 100x122
KATA, tempera 100x100
MŰTEREM, tempera 170x145. A Fiatal Képzőművészek Stúdiójának tulajdona
ZÁSZLÓVIVŐ, tempera 122x150. A Kulturális Minisztérium tulajdona
DÁVID N ORSZÁGBAN, tempera 150x150
BIBLIAI JUDITH, tempera 100x100. Magántulajdon
JEL, tempera 100x100
SÁRGA FIGURA, tempera 80x90. A Művészeti Alap tulajdona
A FESTŐ DOLGA, tempera 100x120. A Fiatal Képzőművészek Stúdiójának tulajdona
IDEGENBEN, tempera 150x150
FLÓRAVÁRÓ, tempera 100x120
GRUBER EMLÉKE, tempera 75x122. A Fiatal Képzőművészek Stúdiójának tulajdona
MÚZSA, tempera 100x120
FLÓRA, tempera 150x150
DÁVID ÉS JUDIT, tempera 75x122. A Kulturális Minisztérium tulajdona
PORTRÉ FEHÉR HÁTTÉRREL, tempera 80x90
HÁRMASHATÁRHEGYI CSOKOR, akvarell 43x44
AVAR, akvarell 40x40. K. K. tulajdona
KIÁLLÍTÁSI RUHA, tollrajz, diófapác
NAPRAFORGÓK, tollrajz, diófapác
KATA EGY SZÁL LEPEDŐBEN, kréta
BOLDOGSÁGOS KISMAMA, tollrajz, diófapác
KUKORICA ÉS NAPRAFORGÓ, tollrajz, diófapác
KATA, tollrajz, diófapác
FLÓRAVÁRÓ, toll
KISLÁNY, vegyes technika
MONIKA, vörös kréta. M. Zs. tulajdona
LOMBOK FALA, tollrajz, diófapác
SZÜLEIM, tollrajz, diófapác. Magántulajdon
SZIKLÁS TÁJ, tollrajz, diófapác
EGRI SZŐLŐDOMBOK, akvarell
MEGÉRKEZÉS EGERBE, tollrajz, diófapác

MÉSZÁROS GÉZA

MŰTEREM: 1133. BUDAPEST, DRÁVA U. 12.

Fk.: Megyei Műv. Közp. igazgatója
76 2148 Nm. Nyomdaip. V. balassagyarmati telepe 2000 db.
Fv.: Kelemen Gábor

A HEVES MEGYEI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
A FEGYVERES ERŐK KLUBJA ÉS A
FINOMSZERELVÉNYGYÁR KULTURÁLIS
BIZOTTSÁGA
MEGHÍVJA ÖNT ÉS KEDVES CSALÁDJÁT

Mészáros Géza

DERKOVITS-DÍJAS FESTŐMŰVÉSZ

kiállítására

MEGNYITÓ: 1976. DECEMBER 9-ÉN,
CSÜTÖRTÖK DÉLUTÁN FÉL 5 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:
BERECZKY LÓRÁND
MUNKÁCSY-DÍJAS MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ:
FEGYVERES ERŐK KLUBJA,
EGER, KOSSUTH U. 12.
(1976. DECEMBER 9—30-IG)

MÉSZÁROS GÉZA 1943-ban született Budapesten, szülei öt gyermeke közül másodikként.

Általános iskoláit és a gimnázium első osztályát Egerben végezte. Innen került a budapesti Képző- és Iparművészeti Gimnáziumba.

Tanárai Gergely Pál, Sebestény Ferenc, Kmetty János, Eigel István, Barcsay Jenő — és végül mestere — Bernáth Aurél voltak.

A Képzőművészeti Főiskolán 1969-ben végzett. Később mestere mellett dolgozva freskófestést tanult.
1970-től Derkovits-díjas.

Tagja a KISZ-nek, a Szakszervezetnek, a Fiatal Képzőművészek Studiójának, a Művészeti Alapnak és a Magyar Képzőművészek Szövetségének. Különböző kiállításokon és pályázatokon kilenc alkalommal nyert díjat.

Tanulmányutak: Lengyelország, Hollandia, NSZK, NDK, Szovjetunió, Itália, Ausztria, Csehszlovákia. Képeit a hazai tárlatokon kívül bemutatták Párizsban, Berlinben, Karl Marx Stadtban, Szovjetunióban és a szlovákiai Besztercebányán.

Önálló kiállításai Salgótarjánban, Nagymaroson és Budapesten a Népszabadság Székházában és Szentendrén voltak.

⁂

Budapesti születése ellenére egrinek vallja magát. Egerben és környékén gyerekeskedett; családja, szülei ma is Egerben élnek.

Kiállítása hazatérés. Beszámoló és adósságtörlesztés ez az egri otthonnak, barátainak, tanárainak, iskolatársainak és minden művészetszerető embernek.

Figyeljék meg jól ezt a rajzot! Eredetije csupán felvillanás a főiskola befejezése óta eltelt hét esztendő terméséből és mégis, azonnal megkap készítőjének dacos szigorúsága. Nemcsak szeizmográf érzékenységű vonalak művessége ragad meg, hanem az a nyíltság is, amely kozmikus száguldású korunkban számot vet a hétköznapok erjesztő hatásával, számozi a mellékösvények már-már elburjánzó gondolatait, mondván: nézzetek szemembe, s kiolvashatjátok belőle, mit jelent ma festőnek lenni.

Mielőtt azonban bárki is véleményt nyilvánítana Mészáros Géza kiállított képeiről, senkit se befolyásoljon a rajzból leszűrhető konokság. Az előítéletek sürüje félreértésre adhat okot, különösen akkor, ha a művek alkotójától mi sem áll távolabb, mint a hivalkodó kinyilatkoztatás. Mészáros nem a magyarázkodásra vároknak festi képeit, nála a színek és formák úgy állnak össze egységgé, hogy közben észre sem vesszük, máris egy olyan ízig-vérig mai festő indulásának lehetünk tanúi, aki mellőzve a közbülső állomásokat, a kész alkotáson keresztül avatja be a szemlélődőt mesterségének titkaiba.

Szépen fest Mészáros Géza, de ez a megállapítás alighanem csak a külső mázt érinti. Mit érne a szépség, ha képein nem fedezhetnénk fel az emberi kapcsolatok sokrétűségét, ha a Műterem című festményének látszólagos zsúfoltságában nem követhetnénk nyomon az otthonteremtés minden részletre kiterjedő aprólékosságát. Mert mi minden található egy műteremben! A képek, rajzok, vázlatok sokaságától az összeszáradt tavalyi napraforgóig, a repülőgépmodelltől a gyöngyházkagylóig minden, amit bárhol és bárki összehordhat. A különbség csupán annyi, s ez különbözteti meg az alkotót a tárgyaihoz mereven ragaszkodó embertársaitól, hogy a festő nem ennek a kusza látványnak, ennek a felraktározódott tárgyi környezetnek amúgy is hangulatteremtő egyvelegét nyújtja át, hanem hozzájuk kapcsolódó emlékeit, jelentésüket, festői rendet teremtve a vászon kerettel körülhatárolt négyzetcentiméterein.

Mészáros Géza — mint minden önálló gondolkodású festő — kialakult eszköztárral rendelkezik. Drámaivá hangolt színei ellenpontozzák egymást, ütköztetésükből olyan feszültségek bomlanak ki, amelyek egy-egy portréalany befelé forduló világát is képesek ellentmondásaival együtt bemutatni, akár a Bibliai Judith vagy a Kata esetében. Legújabb vásznán (Flóra), ahol eddig nála soha nem tapasztalt pompában tünnek elő a zöldek, a természeti szépségnek állít emléket, a kép középpontjába helyezve a tavasz kibomlását megszemélyesítő figurát. Beletemetkezve a megtisztulás örvénylő forgatagába, Stravinsky Le sacre du Printemps-jának dübörgő akkordjai szólalnak meg, elolvadnak a barlangok jégcsapjai, s a nőalak virágszirom újjai derűt sugárzóan intenek üzenetet. Leírva talán túlságosan is idillikus ez a kép, csak látva foghatjuk fel, érezhetjük a festő elmosódó formákból és tobzódó színekből táplálkozó erejét. Ez a kép, amely eddigi munkásságának méltó összefoglalója és egyben a továbblépés kezdetét is jelzi, mintha mestere, Bernáth Aurél életműve előtt is tisztelegne, aki így vallott tanítványának művészetéről: „Én az ő okker és változatos umbrák világában nagyon el tudok igazodni, mégpedig úgy, hogy a színvilág többi tagjait is észreveszem. Az ő okkerjei, umbrái mögött van valami emberi melegség elrejtve, tehát egy olyanfajta emberi tartalom, ami a művészet lényege. Ezt kell észrevennünk."

Molnár Zsolt

A Kiállítási Intézmények meghívja Önt és kedves családját

MÉSZÁROS GÉZA

festőművész

kiállítására

Megnyitó: 1977. október 28-án pénteken délután fél 5 órakor

Megnyitó beszédet mond

SVÁBY LAJOS

Munkácsy-díjas festőművész

A kiállítás nyitva 1977. október 28 – november 20.

Műcsarnok, Budapest, Hősök tere

Progresprint

MÉSZÁROS GÉZA

Természetközelben, testközelben

Mészáros Gábor (Mészy) újabb kerámiamunkáiról

Mészáros Gábor keramikus immár több mint húsz éve van a pályán. *Csekovszky Árpád* növendékeként 1983-ban diplomázott az Iparművészeti Főiskolán. Élete, munkássága nem a fővároshoz kötődik, ezért is volt figyelemre méltó közelmúltbeli kiállítása a budapesti Duna Galériában. Ami-

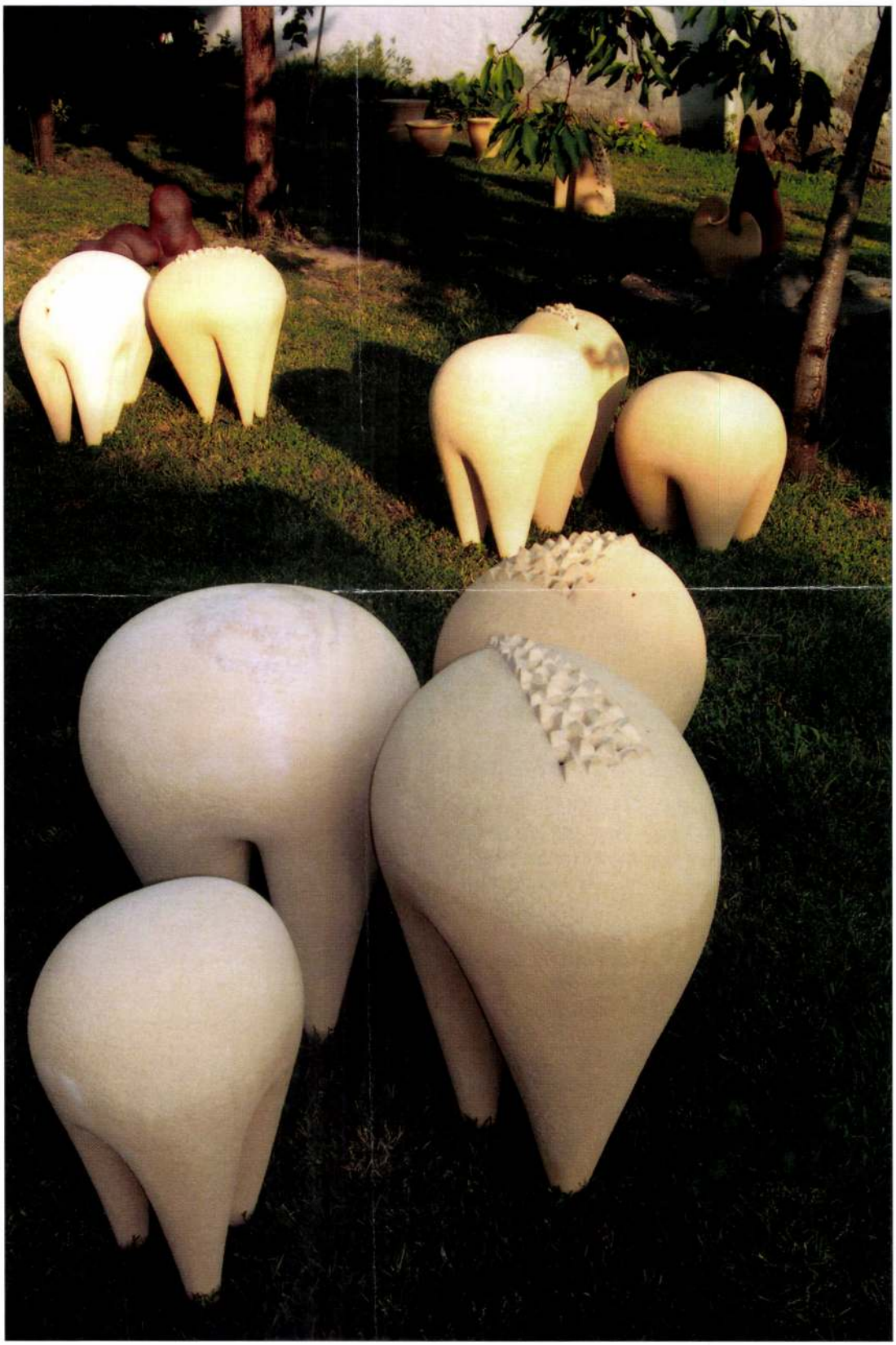

Mészáros Gábor (Mészy): Bukolikus formák / Gábor Mészáros (Mészy): Bucolic forms [2004] *samott / fireclay* [51x28x38 cm, 66x38x46 cm, 71x38x47 cm, 73x40x50 cm]

Foto: Király László

kor beléptünk a kiállítótérbe, azonnal megütött minket a látvány ereje, s nehezen fogalmazhattuk meg, hogy mit is látunk. A válasz azonban egyértelmű: szobrokat. Hiszen a szobrászat a képzőművészetnek az az ága, amely a művész által kialakított formákat valóságos, háromdimenziós kiterjedésben ábrázolja, s itt bizony erről volt szó. Mégis, miért mondjuk a művek alkotójára, hogy keramikusművész, és nem: szobrász? Ebben a hagyományon túl, amely szerint a megnevezés eredeti végzettségéhez igazodik, szerepe lehet annak is, hogy egyfajta szakmai zsargonban, s ezáltal természetesen a közgondolkozásban: szobor az, ami bronzból (vasból) vagy kőből (márványból) készült, s esetleg még fából. Pedig a plasztika készülhet agyagból (pirogránitból, samottból) vagy épp porcelánból, csak épp hosszú évszázadokig ezekből az anyagokból használati tárgyakat állítottak elő, ami természetesen iparművészet.

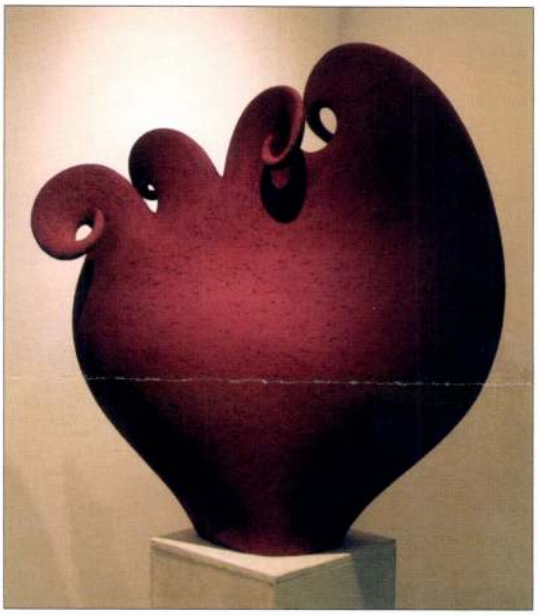

Fotó: Gallitz Krisztián

Nos, Mészáros Gábor alapanyagából mintázással plasztikákat alkot, s azok kiégetéssel (mázzal vagy a nélkül) nyerik el végső formájukat. Vagyis technikája, technológiája az iparművészethez közelít, vagy éppen az, a kész mű pedig a képzőművészethez közelít, vagy az. Mészy műveinél azért lényeges e kérdések tisztázása, mert ezek ismeretében másként viszonyulunk műveihez. E munkáknak ugyanis nincs konkrét, pragmatikus, közvetlen funkciójuk, s így ezekkel összefüggően esztétikai elvárásaink lehetnek.

Kiállítása az első pillanatban különleges, méltóságteljes emelkedettséget sugárzott: azonnal érezhető volt természetközelsége, purista anyaghasználata, a látvány váratlansága. Ha munkái csoportos kiállításokon láthatók, ezeken is azonnal kitűnik különlegességük. Így volt az például a jubileumi, ötvenedik hódmezővásárhelyi *Őszi Tárlat*on is, ahol bukolikus formái szépségükkel, atavisztikus, ősi formálásukkal ezen a helyszínen váratlan látványélménnyel ajándékozták meg a nézőt. Mészy arra képes, amire kevesek, magára vonja a figyelmet munkáival, amelyek mindig nagyon személyesek, ám mindig távol vannak bármiféle öncélú magamutogatástól. Ami hat, az a művek szerves szépsége.

Művei különleges test-hatást keltenek, testek. Természet alkotta és ember alkotta formák egyaránt. Teret foglalnak el, töltenek be, feladatuk, súlyuk van. Kétértelműen is folytatódhatnak gondolataink: plasztikáinak testiségük is van, antropomorf, humán értelemben, lényekké lényegülnek, melyeknek feminin és maszkulin vonásaikat is felfedezzük. A művész *Képzelt lények* című újabb formálású művei mindezt még erősebben sugallják. Hogy miként alakulnak ki e látomásokkal is érintkező munkái, azt jelzi egy másik műsorozatának címe: *Álom és vágyakozás*. Mészy számára fontosak az álmok, melyek így egyfajta sajátos tudat alatti régiókba engednek minket.

E különös, néha bumfordi, bukolikus formái legtöbb esetben viszonyokat is kifejeznek, ölelkezést, érintést, érintkezést, melyekben játékosság, néha humor is van (milyen ritka tünemény a komoly problémákkal foglalkozó kortárs művészetben!). Talán az sem véletlen, hogy *Salvador*

Mészáros Gábor (Mészy): Álom és vágyakozás I. / Gábor Mészáros (Mészy): Deam and Desire, I [2000] *anyagában színezett samott / coloured fireclay* [67x23x65 cm]

Mészáros Gábor (Mészy): Kökénydomb / Gábor Mészáros (Mészy): Sloe-bush Hill [1999] *samott, félporcelán / fireclay, half-porcelain* [50x15x28 cm, 64x22x32 cm, 64x18x34 cm]

Fotó: Király László

Mészáros Gábor (Mészy): Álom és vágyakozás II. / Gábor Mészáros (Mészy): Deam and Desire, II [2001] *samott / fireclay* [70x35x63 cm, 73x38x83 cm]

Dalí és *Korniss Dezső* egyaránt eszünkbe juthat, de szó sincs semmiféle epigonizmusról (nem is lehet, annyira eltérők a művészi problémák), hanem legfeljebb egy jótékony inspirációról. Így volt fontos számára *René Magritte* művészete, akinek ajánlva korábban műsorozatot készített.

Mészy természetközeli ember, s ez érezhető kökénydombi sorozatában, ahol szintén szinte kivételes személyiséggel emeli be a természeti jelenségeket gömbölyű és geometrikus formavilágába. Itt is megjelenik művészetének egy fontos lényegi eleme, az a sajátos ősi forma, mely madárnak is vélhető, s valamiféle asszonyi, női princípiumnak is. *Pogány Gábor* művészettörténész e művét (akkor még csak egy volt) látva, így írt: *„Egészen különleges Mészáros Gábor alkotói tevékenységében a »Kökénydomb« című plasztika. Címe ellenére meg sem próbálja (minek is tenné?) a Kökénydombi Vénusz formai persziflázsát elénk tenni. A kort vetíti elénk, tüskés samott idoljával, egy olyan kort, amelyről csak csont-kő- és cserép-emlékeink vannak, tehát éppen az ő anyagával fejezhető ki legjobban. E munka arra enged következtetni, hogy művészünktől még izgalmas újdonságokat várhatunk."* Ez be is következett, mert több kökénydombi plasztika keletkezett, melyek kiállítása fő látványosságát is jelentették. E bemutatkozásán látható munkái mázazás nélkül erős rusztikus hatást keltettek, s az organikus kerámiaplasztika izgalmas szemléleti lehetőségeit bizonyították. Formaképzésének, anyaghasználatának egyedisége kapcsán úgy is nevezhetjük e műveit, hogy biomorfológiai meghatározottságú plasztikák születtek.

Alapanyagként – nagyobb méretű munkáinál – kedveli a samottot, a földszínek állnak közel hozzá, így alkalmaz fémsókat, oxidokat.

Fotó: Király László

→ **Mészáros Gábor (Mészy): Tüskés kökénydomb / Gábor Mészáros (Mészy): Blackthorn Hill** [1999] *samott / fireclay* [47x16x29 cm, 60x16x33 cm]

De ismerjük kisebb méretű tárgyait, melyeket porcelánból formált, magas tűzön kiégetve, s ehhez kapcsolódóan bronz kisplasztikákat is készített. Porcelánmunkáiban is ősi idolok, torzók jelennek meg, e műveit a mázak, fémsók változatosságával teszi elevenné.

Mészáros Gábor országjáró művész. Békésen született, Szegeden járt művészeti szakközépiskolába, Hódmezővásárhelyen volt katona, Budapesten volt főiskolás, majd újra Szeged következett, ahol rövid ideig tanított. Ezt követően majd tíz évig Nyíregyházán tanított, az ottani művészeti középiskolában. Közben részt vett Kecskeméten, Nyíregyháza-Sóstón, Bárdudvarnokon művésztelepi, szimpóziumi munkákban. Jelenleg Baján él és dolgozik. Mészy természetközelben érzi jól magát, elmerülve a történelem mélységeiben.

FELEDY BALÁZS
művészeti író

(Mészáros Gábor kiállítása. Duna Galéria, Budapest, 2005. június 1–19.)

Near nature and man

Latest ceramic works by Gábor Mészáros (Mészy)

Ceramic sculptures by Gábor Mészáros on display at the Duna Gallery in June, 2005, inspired by nature seem to long for their natural surroundings. After more than a decade of pedagogical activity now living and working in Baja, far from Budapest, Mészáros is bound to country life in his soul, so his works are absolutely free of mannerisms and meaningless schematism. His sculptures of formal perfection, inspired by the anatomy of animals, the wavy line of mountains and hills, accidental cliff forms, the harmony of the details of the organic environment, are surrounded by a characteristic aura.

The dominance of fireclay and earthy colours is subtly counterbalanced by porcelain and bronze statues, carefully attuned to their material in form and dimensions.

Pelso 2005

V. Országos Kerámia és Gobelin Biennále Keszthelyen

Keszthely város alapításának 750. évfordulója alkalmából és a *Festetics György* gróf által 180 éve indított *Helikon Ünnepségek* folytatásaként megszületett a *Balaton Fesztivál*. A város és akkori polgármestere, *Kulcsár Péter* a balatoni előszezon színesebbé tétele érdekében szívesen fogadta a kétévenként megrendezésre kerülő kerámia- és gobelinkiállítás gondolatát. 1997-ben a *Pelso* biennále alapítói a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete, a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének kerámia- és textilszakosztályai és a Balatoni Múzeum voltak.

Mészáros Gúba

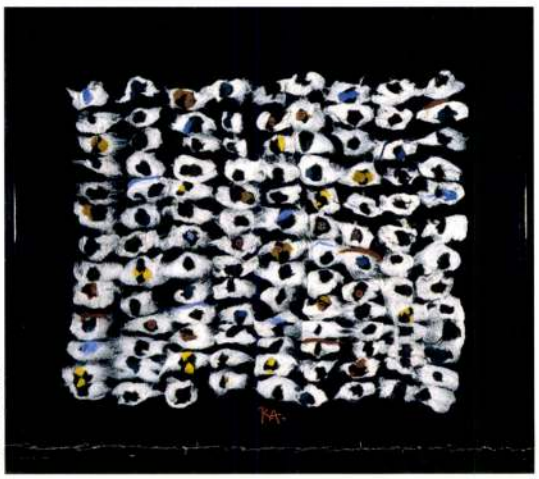

Fotó: Zóka Gyula

Fotó: Zóka Gyula

Fotó: Zóka Gyula

Erdélyi Eta – Harmati Zsófia: Profán áldozat / Eta Erdélyi–Zsófia Harmati: Profane Sacrifice
gyapjú, selyem, francia gobelin / wool, silk, French gobelin
[250x120 cm]

←

Ruttka Andrea: Szemtanúk / Andrea Ruttka: Eye-witnesses
[2005] *nemez, varrás, vegyes technika / felt, sewing, mixed technique*
[90x100 cm]

←

Zalaváry Éva: Szőlőfürt / Éva Zalaváry: Grapes
[2005] *lenvászon, flízzel töltve / linen, filled with fleece*
[90x75 cm]

Pelso, 2005

The 5th National Biennial of Ceramics and Tapestry in Keszthely

The National Biennial of Ceramics and Tapestry, hosted by Keszthely at Lake Balaton, the centre of the Upper Balaton region, a world-famous wine growing district of Hungary, is a regular event of the Balaton Festival, established in 1997, on the 750th anniversary of the foundation of the town. *Pelso*, the Celtic–Latin name of Lake Balaton, as inscribed on a 4th-century Roman silver dish, the largest plate of the Seuso-treasure, serves as the spiritual symbol of the exhibitions. For this biennial artists were invited to create works connected to the theme grapes, wine and the Balaton landscape. After the survey of the works of the 66 participating ceramic and tapestry artists seven have been chosen to be rewarded by the organizers and sponsors.

Meghívó
a Millenárisra

A Krakkói Grafikai Triennálé
Magyarországra látogat

és

Magyar Digitális Nyomat kiállítás

február 3–22.
Millenáris Park – B kiállítócsarnok

Informatikai és Hírközlési Minisztérium

Mindkét kiállítás megtekinthető: mindennap 11–20 óráig. Jegyár: 400 Ft • Diákjegy: 200Ft

A Krakkói Grafikai Triennálé
Magyarországra látogat

A kiállítás Európa egyik legjelentősebb grafikai seregszemléjének, a Krakkói Triennálénak a gyűjteményes anyagából válogat, a Millenáris kiállítóterében főképp a legújabb eljárásokra, a digitális nyomatokra koncentrálva.

Megnyitó: 2005. február 3. 17h • Megnyitják:
Witold Skulicz, a Krakkói Nemzetközi Grafikai Triennálé elnöke,
Anna Magiera, a Krakkói Nemzetközi Grafikai Triennálé ig.helyettese,
N. Mészáros Júlia művészettörténész, a Győri Városi Múzeum igazgatója

A Millenáris Kht., a Magyar Elektrografikai Társaság és a Győri Városi Múzeum közös szervezésében.
Támogatók: Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete, Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány, Nemzeti Kulturális Alapprogram.

A KIÁLLÍTÁS TOVÁBBI HELYSZÍNEI:

Lengyel Intézet
(Bp., VI. Nagymező u.15.):
Lengyel művészek munkái
február 14–március 18.,
hétfő–péntek 9–18h.

Duna Galéria
(B., XIII. Pannónia u. 95.)
február 16–március 6.

Magyar Digitális Nyomat kiállítás

A digitális technikát használó hazai képzőművészek tárlata a műfaj eredményeit és lehetőségeit mutatja be a Triennáléhoz kapcsolódóan.
A kiállítás ideje alatt a Hewlett Packard cég helyszínen működő printerjeinek segítségével a meghívott alkotók egy-egy nagyméretű új munkájukat valósíthatják meg, amelyek a kinyomtatás után folyamatosan a kiállítótérbe kerülnek.

A LÁTOGATÓK A KIÁLLÍTOTT ALKOTÁSOKBÓL VÁSÁROLHATNAK.
A Millenáris Kht. szervezésében. Támogató: Hewlett Packard.

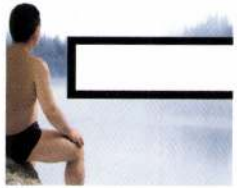

Millenáris Kht.
Budapest II.,
Fény u. 20–22.
T.: 438-5312, 438-5343
millenaris@millenaris.hu
www.millenaris.hu

MÉSZÁROS GÉZA

PAPÍR ANYAG

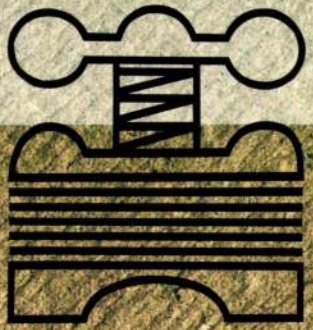

FELÜLET

TÖMEG

A Magyar Papírművészeti Társaság és a Szentendrei MűvészetMalom és Teátrum tisztelettel meghívja Önt a

PAPÍR–ANYAG–FELÜLET–TÖMEG

Országos papírművészeti kiállítás

megnyitójára

2001. október 7-én (vasárnap) 17 órára

a MűvészetMalomba

(Szentendre, Bogdányi u. 32.)

A kiállítást megnyitja: **Szemadám György**

The Society of Hungarian Paper Artists and the ArtMill cordially invites you to the opening of the

Paper – Material – Surface – Mass

National paperart exhibition
at 5 pm on Sunday, 7th of September in the ArtMill
(Szentendre, Bogdányi u. 32.)
Opening speech by György Szemadám

Kiállító művészek:

Árva Ilona, Bakos Tamás, Balás Eszter, Bálint Zsombor, Bátai Sándor, Benes József, Berkecz Éva, Bornemissza Rozi, Budaházi Tibor, Butak András, Buza Krisztina, Darázs József, Erdélyi Eta, Faragó Sylvia, Gerle Margit, Gulyás Judit, Hermann Zoltán, Jakobovits Márta, Jancsikity József, Kádár Katalin, Karattur Katalin, Kiss Ilona, Kovács Péter Balázs, Lévai Nóra, Lieber Erzsébet, Mészáros Géza, Nagy Ottó, Olajos György, Pataki Tibor, Sejben Lajos, Solti Gizella, Sóváradi Valéria, Szathmáry József, Szentiványi-Székely Enikő, Székelyi Katalin, Szőcs Géza, T. Horváth Éva, Vajda Mária, Valkó László, Wágner János, Záborszky Gábor, Zsankó László

Exhibiting artists:

A kiállítás megtekinthető: 2001. október 7-től 28-ig naponta 10-től 18 óráig.
Hétfőn a látogatás ingyenes.

The exhibition is open daily between 10 am 6 pm from 7 - 28 September, 2001.
Entrance is free on Mondays.

Parkolási lehetőségek:
Dumtsa Jenő utca; Dunakorzó; Teátrum parkoló.

Parking: Dumtsa Jenő utca; Dunakorzó; Teátrum parking lot.

A kiállítást támogatta a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának Nemzeti Kulturális Alapprogramja és a HUNGART

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA

NEMZETI KULTURÁLIS ALAPPROGRAM

2000 Szentendre
Bogdányi út 32
Telefon / Fax:
(36-26) 317-126
e-mail: artmill@
balaton.hu

MűvészetMalom MűvészetMalom

Mészáros Géza: Kerámia figura, 70 cm (fotó Tahin)

Mészáros Géza.

Művészet, 1980. febr. 47. old.

the history of myths but the human creature of our modern age, fighting against smog and pollution desires it as much as his ancestor watching the fire in his cave did. Egry has found the completeness and harmony which were almost lost for those living in the 20th century. His art is introduced by the competent study of *Béla Szij* analysing three Egry paintings of special interest.

The one-time Abbey of Tihany, decorating the peak of the peninsula is famous not only for the burial-place of one of the Arpadian kings, for the Romanesque crypt of its church or for the group of Baroque buildings arising on the top of the hill just like a moderate version of the Melk Abbey. Tihany is also well known for the exhibitions presenting contemporary Hungarian artists, organized in the ancient rooms. A balance of the past fifteen years of the Tihany summer shows was made by *Katalin Gopcsa*.

Stepping back from today into the past, two not very widely known relics of Hungarian Romanesque art are introduced in the articles of *Tünde Wehli* and *Sándor Tóth*. In the course of road-construction was the carved red-stone head from the 11th century discovered, today to be seen in the lapidarium of the Tihany Museum. The origin, style and function of this valuable finding of the Middle Ages is examined in the study of Tünde Wehli. The competent article of Sándor Tóth outlines some historical facts about the construction of the earliest part —the tower—of the church in Felsőőrs, which survived untouched the Baroque style reconstruction of the building.

The block of Veszprém is closed by two studies giving information on the rich folk-art material of the region. *László Szelestey* examines two wood-carvings of a shepherd who lived in the

MDK

Mészáros Géza

Mészáros Géza /kerámia/ műveivel szerepelt a IV.Orszg.Iparm.Kiáll.-on.

IV.Országos Iparművészeti Kiállitás.Műcsarnok. Budapest 1959.Dec. 18 - 1960.Jan.31.Kat.

Mészáros Géza, [Keramikus] MDK

Kerámia figurát szívesen vásárolják.

— : (szöveg — fénykép —) 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1963. febr. 5.

Mészáros Géza keramikus M.D.K.

Krámia falkép a Nagyothallók Állami Intézetében

repr.

Építész: Zalaváry Lajos

Magyar Építőművészet 1966/6. 36-43.1.

Mészáros géza

Kerepel az I. Kerámia Biennálé

Pécsett

N.N.: Kerámia biennálé

Dunántúli Napló 1968 X. 6

Mészáros Géza

domborművet tervez a
Hungarofruct szék ház halljála

Magyar Nemzet, 1967. X. 19. 4. o. Napló

M.D.K.

Mészáros Géza
keramikus

Női alakjai

Dutka Mária: A magyar iparművészet a Műcsarnokban
Magyar Nemzet, 1959. dec. 24. 6.

K. D. K

MÉSZÁROS Géza

Szeged termelőszövetkezeti körzetében, mihályteken a bölcsőde falképei

Magyar Nemzet, 1960. (XVI.) 129. sz. 7. l.

MDK

Mészáros Géza

keramikus, főisk. hallg.

Iparművészeti Isk. Évk. 1886-1941. Bp.1942.

XLI-XLII. tábla

Mészáros Géza (?)

nobrán

Elveszett fiu c.
nobra.

Irod
3

Hekler Antal:
Művészet és világ-
nézet. 1916–1940.
Bpest, 1943. 51. l.

7 VÖLGYBEN

18 VASÁRNAP DÉLUTÁN

Mészáros Géza

a hódmezővásárhelyi új, mezőgazd. technikum részére 16 m² es Keramia dombormüvet tervezett.

Magyar Nemzet, 1967. IX. 10. 12. o.

MDK

Mészáros Géza

kerámia

4. Orsz. Iparműv. kiáll. Műcs. 1959. dec.

MDK

Mészáros Béza, [keramikus]

Kerámiái hűtőldön

és népszerűek.

— : Cserép, vas, ezüst 4

ESTI HIRLAP Bp. 1967. dec. 16.

MDK

Mészáros Géza

V. Orsz. Iparm. kiáll. Műcs. 1965.

Mészáros Géza

„Táncoló leányhát", rezámia felburkolat, 9.5 m².

Csongrád megye, Szeged, Felsőlinagrari Gimnázium.

Tájékoztató 64/65, képző és Iparművészeti Lektorátus

10 l.

Mészáros Géza

Gruber Béla emlékére c. képe (eml.)

szerepel az alábbi Táslatom

Dunaújvárosban

– Birkás – : Studió '71

Dunaújvárosi Hírlap 1971 Ñ. 27

Mészáros Géza

Részt vett az I. Országos Kerámia Biennálén Pécsett.

Iparművészet, 1968. 5-6. sz. 59. l.

M.D.K.

Mészáros Géza
keramikus

Kerámiavára alkotása
(foto)

Magyar Ifjúság, 1961. jan 7.

M.D.M.

M. D. K.

MÉSZÁROS Gizi

A Royal Szálló vesztibüljének kerámia tala

Kézőművészeti alkotások a Royál Szállóban

Magyar Nemzet 1961. aug. 17. 6. l.

Mészáros Géza
keramikus

M.D.L.

Vára (foto

Magyar Ifjúság, 1959. okt. 31.

MDK

Mészáros Géza, [ ]

„A felszabadult Budapest művészete" c. Ki=
állításon látható az épülő fővárosi Vig=
színházba kerülő kerámia falképe.

–: Dózsa – emlékmű, Ifjúság kútja, freskók,
mozaiktervek 2. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1960. nov. 19.

Mészáros Géza, kerámikus

M.D.K.

herendi szobra:

Hal, asztaldisz 60x55 mm sznes

É.M. Árjegyzék. Herendi porcelán szobrok és dombormüvek. Bp. 1959. 15.old.

Mészáros Géza, kerámia MDK

4. orsz. iparműv. kiáll. Műcs. 1959.

M.D.K.

Mészáros Géaz keramikus

Művei a " Modern Hungarian Ceramics" c. kiállításon

Domanovszky György: Magyar keramikusok Londonban

Magyar Építömüvészet 1964/1. 48-49.l.

Mészáros Géza
Keramikus

Részvett az I. Országos Kerámiai
Biennálén.

Kerámiai Biennálé
Darmóthi Napló 1968 X. 6. 1.

MÉSZÁROS Géza

Bella István

Hogy lássunk

[Mészáros Géza kiáll. Ujpest. Művi Gal.]

Élet és Irodalom 1985. június 21. 13.

NOT

1 György Lukács: Ifjú
Budapest 1977, pp. 1

2 IM, p. 41.

3 IM, p. 352.

4 György Lukács: A mo
története (Evolution
Budapest 1978, pp. 4

5 Ibid., p. 454.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLMAGYARORSZÁG
Szeged
1970 JAN 8

1021

Szeged szobrai

Mészáros Géza

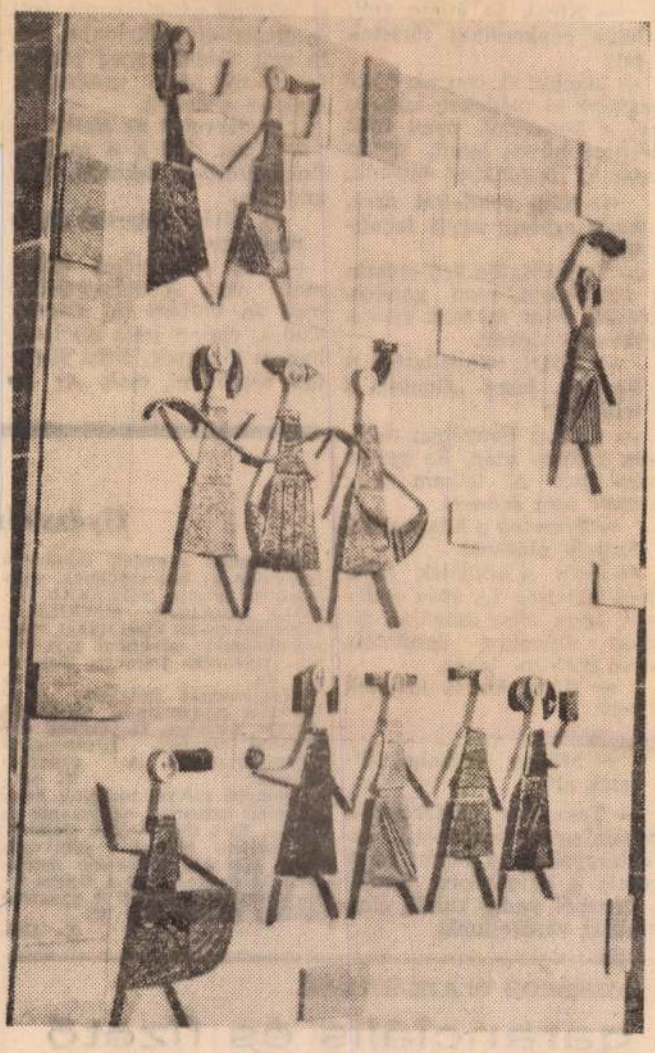

Leányalakok

(140.) A Tisza-parti Gimnázium folyosóján kapott helyet Mészáros Géza Leányalakok című alkotása. Az 1966-ban felszerelt plasztikus kerámia falikép absztrakt formázású.

nem járt
utánam. E
maradozni
ről.

— Sze

— Igen,
büntetésen
gül.

— Ki
hogy g
fel?

— Icun
vegyünk
kat, a ko
kezdett hűvös lenni. Aztán mást is magunkkal vittünk.

— Nem gondoltál arra, hogy egyszer úgyis lebuktok?

— Tudtam. De Icu elvette a figyelmem, nem gondolkoztam, hogy mi lesz, csak a pillanat érdekelt.

— Miért tetováltattad a kezedre, hogy „Gonosz a lelkem"?

— Csak a bányában mentem a többi után. Ez persze nem igaz. A lelkem meg amúgy sem érdekel.

— Szereted a könyveket? Szoktál olvasni?

— Nem. A könyvek soha nem kötöttek le, más érdekelt, amit lehet csinálni, fizikai dolgokra gondolok, amin melózni lehet.

— Hány kocsit törtetek fel?

— Sokat!

— Milyen értékeket vittetek el?

— Takarókat, sofőrbundát, benzinjegyet, különböző értéktárgyakat. A holmi nagy részét a zálogházba vittük, a pénzből pedig ruhát, élelmiszert vásároltunk.

— Igen. Főleg a rövidet. Bonbonmeggy, likőrök, meg ami van.

— Miért hagytad ott a munkahelyid?

— A szalámiban nehéz melő volt. A ruhagyárban meg én voltam túl flegma. Tudja, onnan nem eljöttem, hanem kirúgtak. Nem törődtem semmivel, csak az én

Gyászköz

Köszönetet mondok mindazon rokonoknak, ismerősöknek, akik szeretett férjem, SZECSKÁR MIHÁLY temetésén megjelentek, részvétükkel és virágaikkal mély fájdalmamat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló felesége, Hattyas sor 21. T. 4771.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett nagynénink, MOLNÁR ANNA, életének 78. évében váratlanul elhunyt. Kívánságára elhamvasztatjuk. A gyászoló család. T. 4793.

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesanya, nagymama és anyós, BUS ISTVÁNNÉ, életének 64. évében hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése január 9-én 11 órakor lesz a Gyevi temető ravatalozójából. A gyászoló család, Párizsi krt. 40. T. 4789.

MEKALOR OLAJKÁLYHÁK

garanciális és fizető javítását vállalja

a
SZEGEDI ELEKTROMOS SZÖVETKEZET.
Telefon: 140-07. Kállay Ödön u. 6.
Kérésére
expressz elvégezzük javítását.

A
PAPÍRKER GALÉRIA BEMUTATJA

MÉSZÁROS GÉZA

FESTŐMŰVÉSZ LEGÚJABB KÉPEIT

MEGNYITÓ:
1997. OKTÓBER 28-ÁN, KEDDEN, ESTE 7-KOR
ÜDVÖZLŐ SZAVAKAT MOND:

DR. HORVÁTH TIBOR

A PAPÍRKER RT. VEZÉRIGAZGATÓJA

—

A KIÁLLÍTÁS 1997. NOVEMBER 15-IG LÁTHATÓ
PAPÍRKER GALÉRIA, 1054 BUDAPEST, ALKOTMÁNY UTCA 4.
TELEFON: 269 34 50

✧

PAPÍRKER GALÉRIA, 1054 BUDAPEST, ALKOTMÁNY UTCA 4.

MÉSZÁROS Géza
A HOLD HÁZA / THE HOUSE OF THE MOON
cellulózlap, pigmentfesték, arany / cellulose, pigments, gold leaf
69X64 cm, 1997. Fotó: Szelényi László
1118 Kelenhegyi út 12-14. Budapest / Hungary Tel &Fax: 36 1 / 1 866 789

A PESTHIDEGKÚT ALAPÍTVÁNY

SZERETETTEL MEGHÍVJA ÖNT ÉS KEDVES HOZZÁTARTOZÓIT 2000. MÁRCIUS 11-ÉN, SZOMBATON DÉLELŐTT 11 ÓRÁRA

RUDNAY TERMÉBE

(1028 HIDEGKÚTI ÚT 167.)

MÉSZÁROS GÉZA

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

A VENDÉGEKET KÖSZÖNTI:

EIGEL ISTVÁN

MUNKÁCSY-DÍJAS FESTŐMŰVÉSZ, AZ ALAPÍTVÁNY KURÁTORA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:

ÁGH ISTVÁN

KOSSUTH-DÍJAS KÖLTŐ

RUDNAY TEREM

SZÉPHALOM BEVÁSÁRLÓKÖZPONT II. EMELET * 1028 BUDAPEST, HIDEGKÚTI ÚT 167.

NYITVA: KEDDTŐL PÉNTEKIG 15-17 ÓRÁIG, SZOMBATON 10-13 ÓRÁIG

MEGKÖZELÍTHETŐ: A HŰVÖSVÖLGYBŐL A 257-ES VAGY A 64-ES BUSSZAL A KÖZSÉGHÁZ UTCAI MEGÁLLÓIG

*

MÁRIA KÖPENYE 1998. (64x73 CM): CELLULÓZLAP, ARANY, KORUND, PIGMENTFESTÉK – FOTÓ: SZELÉNYI LÁSZLÓ

MÉSZÁROS GÉZA: VIDÉKI BOLYGÓ CÍMŰ KÖNYVÉBŐL

A

VIGADÓ GALÉRIA

tisztelettel meghívja Önt és hozzátartozóit

1999. december 15-én, szerdán délelőtt 11 órára

MÉSZÁROS GÉZA

VIDÉKI BOLYGÓ

című könyvének bemutatása alkalmával rendezett sajtófogadásra.

A könyvet

DR. PÁL JÓZSEF

irodalomtörténész,

a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának helyettes államtitkára mutatja be.

A könyvből/ről idéz és verset mond

EPERJES KÁROLY

Kossuth-díjas színművész

HÁZIGAZDA: **FELEDY BALÁZS** MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ, A VIGADÓ GALÉRIA VEZETŐJE

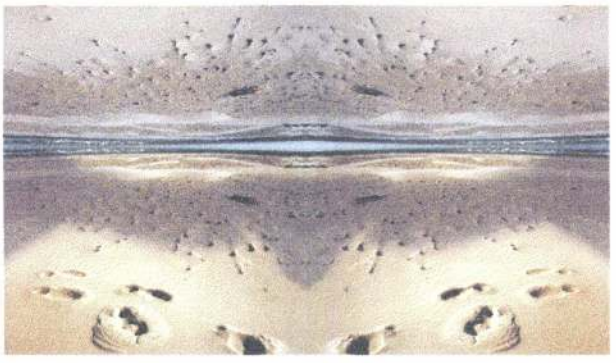

VIGADÓ GALÉRIA

1051 BUDAPEST, VIGADÓ TÉR 2. TELEFON: 318 70 70

A fogadáson felszolgált pezsgő a Törley pincészetből való.

„Ne azt nézd, Magyarország, mit kaphatsz Európától!
Inkább vedd észre végre azt, amit te adtál neki, és gazdag leszel!"

Ez a mottója Mészáros Géza:
ÉGI ÁSATÁSOK
Aba király templomot épített Burgundiában
című,
az „EU-csatlakozás" ünnepi időpontjára írott tanulmányának.
A festőművész - kiállított festményei és falikárpitjai mellett - e rendhagyó
művészettörténeti kutatás anyagának néhány fényképfelvételét is bemutatja.

1

Mendrey Géza festő

BUDAPESTI TAVASZI FESZTIVÁL 2004.

A VINCZE GALÉRIA TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT
(SZENT MIHÁLY KÁPOLNA BUDAPEST - HALÁSZBÁSTYA)

MÉSZÁROS GÉZA
FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁRA
2004. MÁRCIUS 20-ÁN, SZOMBATON 17 ÓRAKOR

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA A MŰVÉSZ FELESÉGE,
MÉSZÁROSNÉ NAGY KORNÉLIA
ÉS
FELEDY BALÁZS
MŰVÉSZETI ÍRÓ

MÉSZÁROS FLÓRA ÉNEKEL,
(MADRID, SPANYOLORSZÁG)

HORNYÁNSZKY ZOLTÁN OBOÁN,
(ZÁGRÁBI FILHARMONIKUSOK, HORVÁTORSZÁG)

PEDRO ABREU GITÁRON JÁTSZIK
(MADEIRA, PORTUGÁLIA)

A KIÁLLÍTÁS LÁTOGATHATÓ:
2004. MÁRCIUS 21. - MÁJUS 31. KEDDTŐL VASÁRNAPIG 10-17 ÓRÁIG.

Mészáros Gizella.

– s. – ó: Megőrizni a mulandót (Mészáros Gizella kerámikus) – Kisalföld, 1967. okt. 1.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68–107. l./

85. l.

MESZÁROS Gizella festő

M.D.K.

1914.-ben Nagybányán dolgozott

Réti: Nagybánya... Bp., 1954. 331.l.

M.D.K.

MÉSZÁROS Gizella festő

1912-ben Nagybányán dolgozott a Szabadiskolában

Réti: Nagybánya... Bp. 1954. 330.l.

Mészáros Gizella, MDK

1912-ben az iskolában dolgozott.

A szabadiskola ideje. /1902-1912./ 89.l.

Mészáros Gizella

Nagybánya k. h. 1912

89

Török kancsók rézből, XVIII. sz.

VI. 135.

Mészáros Gizella népművész

A győri Műcsarnokban rendezett Rábaközi népművészeti kiállításon szerepelnek művei. A kapuvári, csornai szakkörök egyik vezetője.

Bálint Géza: Lóra és epika tűvel és fárágókéssel.

Kisalföld, 1969. febr. 23.

MÉSZÁROS G. LÁSZLÓ

MEGHIVÓ : BOLT GALÉRIA GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSA

1996 dec 19 - 1997 jan 1o

LÁSD : BARTA ZSOLT PÉTER

Mészáros György

Még márc.-ban mutatkozott be az R-klubban a szegedi József Attila Tudományegyetem, két hallgatója, Karmos Tibor és Mészáros György. Karikatúráik sikert arattak.

Karikatura (repr.)

a Jövő Mérnöke.

1974. ápr. 30.

Mészáros György

Veszprém megyei Tanács díja

Magyar Nemzet 1984. IX. 30.

MÉSZÁROS GYÖRGY, bombkötőlegény

5.-Vernichich Miklós az anyakönyvben található "Nodi-
fex Miklós "-sal azonos,akinek 1652-ben Mihály fia szül
1663 őszén egy Mészáros György nevü legénytfogadott fel
egyvert kapott tőle,de megszökött,elfogták,vasra verté
97.old. 5.jegyz

SZOVÉNYI ISTVAN: Kőszegi gombkötőmesterek és műhelyek
keletkezésétől megszünéséig 395.old

SAVARIA, A Vas megyei Múzeumok Értesitője. 5 6
1971-72. Szombathely, 1973

Mészáros György, festőművész

A lenti Sólyom László Művelődési Központ kiállítótermében rendezték meg egy nemzetközi képzőművészi tárlatot. A 11 alkalommal megrendezett lendvai nemzetközi művésztelep alkotásai láthatók itt. – A magyarok közül Mészáros György, a Szombathelyen élő festőművész képei egyszerre dekorativak és expresszívek. Egy-egy szín domináns hatására építi festményeit, hol a lila, hol a zöld, vagy a vörös uralja a felületet, teremt karakteres színhangulatot.

M. Hr.: Nemzetközi tárlat Lentiben.
Zalai Hírlap, 1984. febr. 29. 5-old.

Mészáros György

Salamon Nándor: Jegyzetek az V. Dunántuli Tárlatról

Uj forrás, 1985. 4. szám

Mészáros György

Kiállítása Veszprémben a
művelődési központban

Népszabadság, 1987. III. 11

Mészáros György

Jegyzetek az V. Dunántúli Táskatról

Mühelly 1985/5

Mészáros György

festőművész

munkái a Kaposvári Galéria
Szerenként ismétlődő kiállításán

Vas Népe
1984 okt. 20.

Mészáros Görgy

A Térlaton az új expresszivitást lépviseli

Dogány Gábor: A VI. Dunántúli Térlat

Somogy, 1987. 6. sz. 95. l.

Mészáros György

„Colos" c. /repr./ 138. old.

Szövényi Zsolt: A főiskolai rajztanárok első kiállítása.
Szabolcs-Szatmári Szemle, 1984. 2. 135–143. old.

MÉSZÁROS GYÖRGY

The Pro Kultúra Sopron
and the
Cultural Foundation for the Textile Arts

request the Honour of Your company at the opening ceremony of the exhibition:

The Prize winners of the 16th Hungarian Textile Biennial, the 13th International Biennial of Miniature Textiles, the 2nd International Flag Biennial, the 1st Hungarian Band Exhibition and the Rózsa Anna Foundation

on the 26th June 2003 at 11 a.m.

The exhibition will be opened by
dr. Zoltán Gálig
Director of the Kunsthalle Szombathely

The exhibition is arranged by
György Mészáros
Painter

The exhibition can be visited from
26th June 2003 till 27th July 2003
daily 10 a.m.-18 p.m.

Festőterem, Sopron, Petőfi tér 8.

A Pro Kultúra Sopron KHT
és a
Kulturális Alapítvány a Textiművészetért

tisztelettel meghívja Önt

a 16. Magyar Textilbiennálé,
a 13. Nemzetközi Miniatűrtextil Biennálé,
a 2. Nemzetközi Zászló Biennálé,
az 1. Magyar Szalag Kiállítás
és a
Rózsa Anna Alapítvány

díjnyertesei kiállításának megnyitójára

2003. június 26-án, csütörtökön 11 órára
Sopronba, a Festőterembe.

A kiállítást megnyitja:
dr. Gálig Zoltán
a Szombathelyi Képtár igazgatója

A kiállítást rendezte:
Mészáros György
festőművész

A kiállítás megtekinthető:
2003. június 26-tól 2003. július 27-ig
naponta 10-18 óráig

Festőterem, Sopron, Petőfi tér 8.

MÉSZÁROS György

AS

Vilonyán született.	**1951**	Born in Vilonya.
Budapesten tanult a Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolában alkalmazott grafikát.	**1965-1969**	Studied applied graphics in the Secondary School of Applied Arts.
A Pécsi Tanárkpző Főiskolán matematika-rajz szakon kapott diplomát.	**1973**	Graduated in Mathematics and Graphic arts at the teachers' Training College, Pécs
A Magyar Képzőművészeti Főiskola Rendkívüli Tanárképző tagozatán tanult.	**1975-1979**	Master trainer student in the Academy of Art.
A Művészeti Alap tagja, a Szombathelyi Tanárképző Főiskola Rajz tanszékének tanára.	**1982**	Teacher at the Graphic Art Department in the Berzsenyi Dániel Teahers' Training College.

EGYÉNI KIÁLLÍTÁSOK — **SOLO EXHIBITIONS**

Szombathely, Tavaszi Tárlat - Különdíj	**1985**	Szombathely, Spring Exhibition - Won a Prize
Lenti, Tapolca - Művelődési Ház	**1986**	Lenti, Tapolca - Community Center

CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSOK — **COLLECTIVE EXHIBITIONS**

Szombathely, Vasi Tárlatok	**1983-1990**	Vas Exhibition, Szombathely
Lendava, Nemzetközi Művésztelep Kiállítása	**1983**	International Colony of Artists
Kaposvár, V. Dunántúli Tárlat - Különdíj	**1984**	Transdanubian Exhibition V. - Won a Prize
Szeged, II. Szegedi Táblafestészeti Kiállítás	**1985**	Szeged, Boardpainting Exhibition II.
Eisenstadt, Klagenfurt, Muraszombat, Pannónia '86 Nemzetközi Képzőművészeti Kiállítás	**1986**	Eisenstadt, Klagenfurt, Muraszombat, Pannonia '86 International Arts Exhibition
Kaposvár, VI. Dunántúli Tárlat - Különdíj	**1987**	Kaposvár, Transdanubian Exhibition VI.
Udine, II. Biennale Integraf Alpe-Adria	**1989**	Udine, Biennial Integraf Alpe-Adria

Geboren in Vilonya.	**1951**	Nato a Vilonya.
Studierte er angewandte Grafik in der Fachmittelschule für bildende und angewandte Kunst in Budapest.	**1965-1969**	Ha fatto gli esami di maturità nella Scuola Professionale delle belle arti a dell'arte decorativa alla facoltà di grafica pratica.
Erwarb er sein Diplom an der Pädagogischen Hochschulein Pécs als Mathemathik- und Zeichenlehrer.	**1973**	Diplomato nell'Istituto di Pedagogia di Pécs alla facoltà di matematica e disegno.
Studierte er an der Pädagogischen Sonderfakultät der Ungarischen Hochschule für Bildende Künste.	**1975-1979**	Ha studiato nell'Istituto dell'arte decorativa alla facoltà di formazione dei professori
Er ist Professor auf dem Lehrstuhl für Zeichen an der Pädagogischen Hochschule in Szombathely.	**1982**	Membro della Fondazione d'arte, professore della facoltla del disegno nell'Istituto di Pedagogia di Szombathely.

EINZELAUSSTELLUNGEN — **ESPOSIZIONI PERSONALI**

Szombathely, Frühjahrs-Kunstausstellung - Sonderpreis	**1985**	Szombathely, Esposizione Primavera - Premio speciale
Lenti, Tapolca - Kulturhaus	**1986**	Lenti, Tapolca - Centro di cultura

EINZELAUSSTELLUNGEN — **ESPOSIZIONI DI GRUPPO**

Szombathely, Kunstausstellungen von Vas	**1983-1990**	Szombathely, Esposizioni di Vas
Lendava, Ausstellung der Internationalen Künstlerkolonie	**1983**	Lendava, Esposizione Internazionale
Kaposvár, V. Transdanubische Kunstausstellung - Sonderpreis	**1984**	Kaposvár, V. Esposizione di Transdanubio - Premio speciale
Szeged, II. Ausstellung für Tafelmalerei in Szeged	**1985**	Szeged, Esposizione di pittura de tavola
Eisenstadt, Klagenfurt, Muraszombat - - Pannonia '86 Internationale Ausstellung für Bildende Kunst	**1986**	Eisenstadt, Klagenfurt, Muraszombat - - Pannonia '86 Esposizione Internazionale delle belle arti
Kaposvár, VI. Transdanubische Kunstausstellung - Sonderpreis	**1987**	Kaposvár, VI. Esposizione di Transdanubio - Premio speciale
Udine, II. Biennale Integraf Alpen-Adrie	**1989**	Udine, II. Biennale Integraf Alpe-Adria

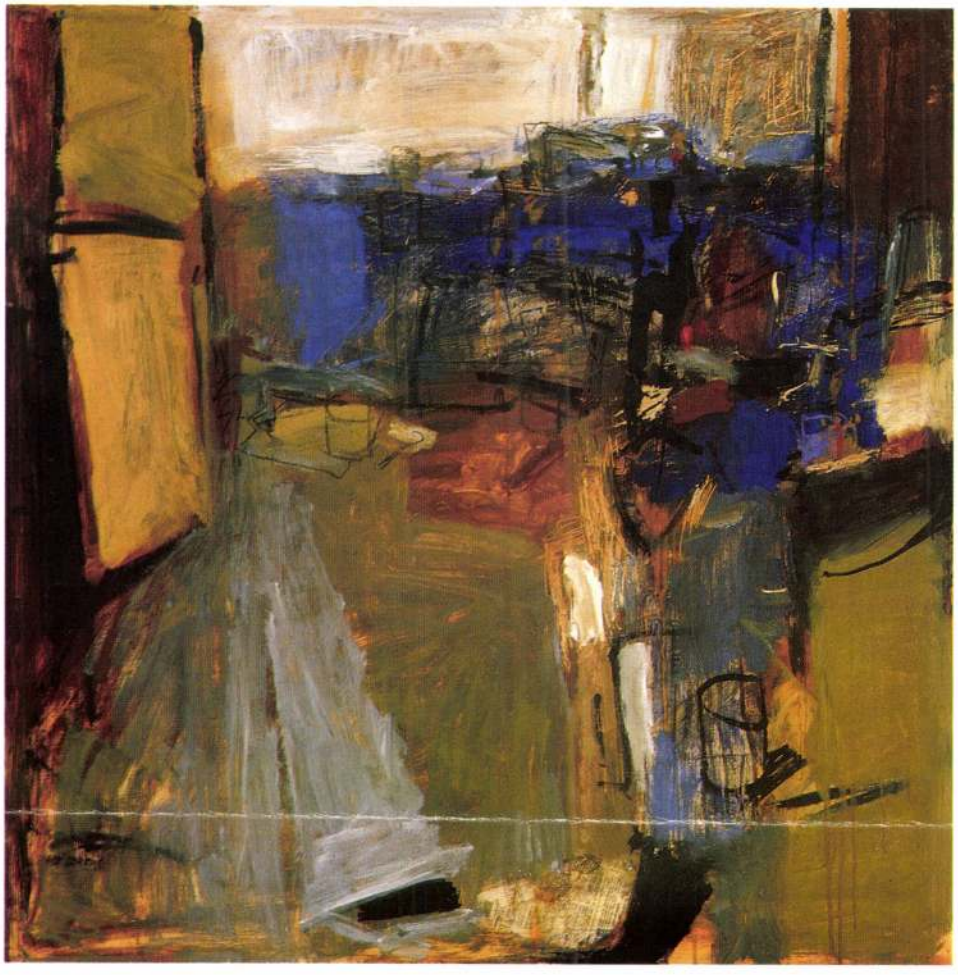

MŰTEREM
1989. 100 X 100 CM VEGYES TECHNIKA, FAROST

STUDIO
1989. 100 X 100 CM MIXED TECHNIQUE, WOOD-FIBRE

ATELIER
1989. 100 X 100 CM MISCHTECHNIK, HOLZFASER

STUDIO
1989. 100 X 100 CM TECNICA MISTA, LEGNO COMPRESSO

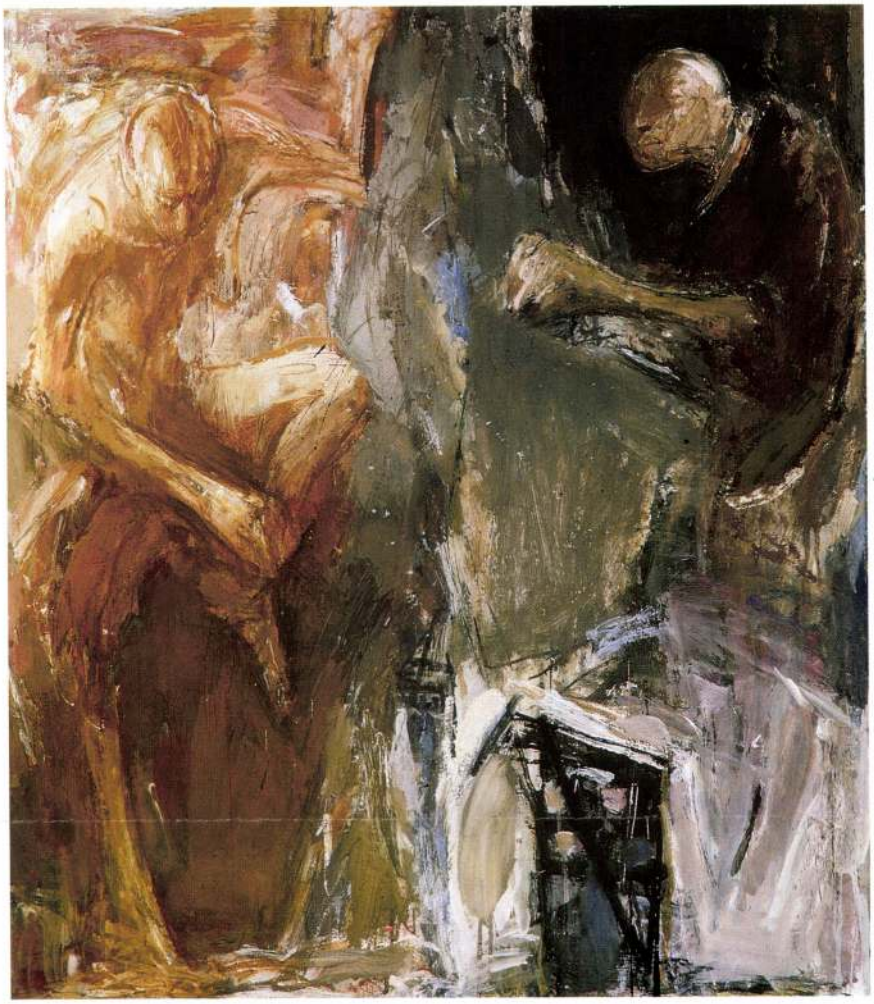

FRENHOFER
1989. 131 X 115 CM VEGYES TECHNIKA, FAROST

FRENHOFER
1989. 131 X 115 CM MIXED TECHNIQUE, WOOD-FIBRE

FRENHOFER
1989. 131 X 115 CM MISCHTECHNIK, HOLZFASER

FRENHOFER
1989. 131 X 115 CM TECNICA MISTA, LEGNO COMPRESSO

TÁRGYAK KÖZÖTT
1988. 145 X 145 CM VEGYES TECHNIKA, FAROST

AMONG OBJECTS
1988. 145 X 145 CM MIXED TECHNIQUE, WOOD-FIBRE

UNTER GEGENSTÄNDEN
1988. 145 X 145 CM MISCHTECHNIK, HOLZFASER

FRA GLI OGGETTI DI USO
1988. 145 X 145 CM TECNICA MISTA, LEGNO COMPRESSO

Mészáros Gyula

festő ?

kívándorolt

Mongol Tavasz-át

magyra értékeli alábbi

forrás –

Veres Péter: Mit

ér az ember ha

magyar Bp. é. n.

74. l –

Mészáros Gyula

miasztalos

l.

Rath György 1896

159. l.

165. l.

dio, with his vivid imagination and feelings, and with his own highly individual conception of the world transposes nature in order to give us the same effect which he had in his artistic vision. No mannerisms in his technique! The technique of his paintings is always in full harmony with their pictural-content.

Simon is but a naturalist as he starts from nature. All impressions, all feelings can only arise from reality, except in the case of abstract speculation, which is as far from Simon as from most Hungarian artists. He perceives nature in an Impressionistic way. He does paint strictly cut out or contoured figures or objects, but the air and light fills them out and gives the picture deeper unity. This light mainly on his landscapes, but on some of his figure compositions too, fills up the whole area, the material appearance of all things are dissolved in it, and it gives a harmony of completeness to his pictures.

One of Simon's remarkable values is his wizardly mastery of drawing, which is so obvious in his excellent temperas, drawings,

Mészáros Gyula

1897/98

Ferkèpzomfoiskèvk

113. l.

nus kolduló barátok templomain diadalmaskodik s csakhamar általánossá lesz (Assisi: S. Francesco, az olasz gótika őstemploma. Bologna: S. Fran-

Mészáros Gyula.

szül. Szillsárkány 1874
jul. 6. Ref. Gim. érettsi
1897/98. I. művesznov
1897/98 II " "

Donjon II. 195.

M. D. R.

MÉSZÁROS Gyula festő

1899-ben Nagybányán a Holloszy-iskola növendéke

Rébi Br-1954.325-l.

MDK

Mészáros Gyula asztalos, (Bpest)

1896-ban jó munkaért közreműködési érmet nyert.

Cikk: A magyar iparművészek törzskönyve.

Magyar Művészet, 1903. 154.l.
Iparművészet,

MDK

Mészáros Gyula, asztalos
1896. Közreműködési érem

Az Iparm. Társ. kiállitásainak kitüntetettjei.
M.I. 1903. 154.l.

MDK

Mészáros Gy. asztalos m.

Gaul K: Butorip. diszitőip. az ezr.éves o.kiáll.on.
MMÉKözl 1897, 6.füz. 276.l. képek

MDK

Mészáros Gyula

könyvszekrény

Gaul K: Butorip. diszitőip. az ezr.éves o.kiáll.on.
MMÉEKözl 1897, 6.füz. 2636276 l. képek

MŰVÉSZET · 1938

III. évf. 16–17 sz. 93 l.

Mészáros Gyuláné: Huszvéti szentelés

MÉSZÉROS IGNÁC, szabómester

1798-ban az egri fazekasok kérték,hogy tiltsák el Mészáros Ignác és néhány szabómestert attól,hogy egy szekérre való edényt összevásároljanak és azt az egri piacon naponként árulhassák.Elutasitották őket,mert ezzel az edények drágulását tennék lehetővé. 158.old./1821/.

LÉNART ANDOR: Az egri céhek és a magisztrátus a 18-19.század fordulóján 155.old

Az Egri Múzeum Évkönyve, XIII. 1975.-Eger, 1975

B. Mészáros Ilona

az alábbi pályázaton megvételt nyert 27. számú terv egyik szerzője.

Girardi Kornélné: Korszerű vendéglátóipari együttes tervpályázata,1972. - Magy.Ép.mév.1972.6.sz.2-8.1.

Mészáros Ilona, építész (Közti) 2.) Folytatás.

Madách Kamaraszínház rekonstrukciója, Bp. Madách Imre tér 6.

5. Nézőtér a karzat irányában. (repr.)

5. Nézőtér a karzat irányában. Fotó: Borbíró László

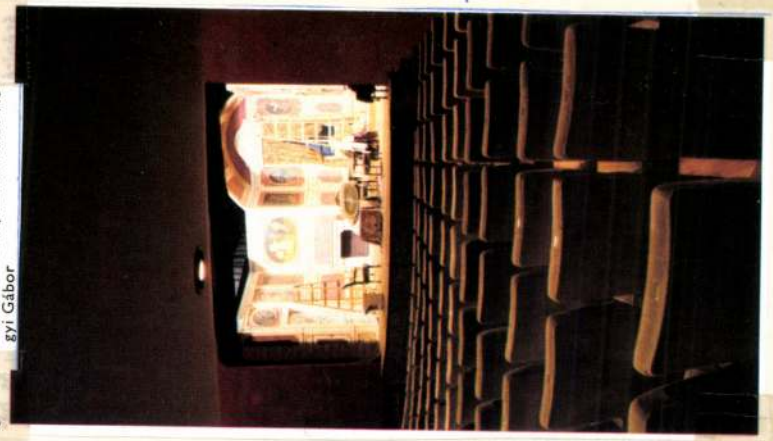

6. Nézőtér a színpaddal. Fotó: Hegyi Gábor

Magyar Építőművészet, 1986. 1., 23.-old.

Mészáros Gyula szobrász

/ Szöveghen említve: férfi tanulmányfej a Nemzeti Galériában, modellje Klinkó József tisztviselő és műgyűjtő/ a szobor bronzból készült /

1966. jan. 21 Kőrmű és Szobrjaltatás. A pantallós ember c. cikkből (Kosompai Erik /

1971 JUL 1 8

Mészáros Gyula

NYÍREGYHÁZA, KÁLVIN TÉR. (MÉSZÁROS GYULA RAJZA)

KELETMAGYARORSZÁG
Nyíregyháza
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Aki keres — nem mindig talál! (Például autóbuszokat a felépült nyíregyházi új buszpályaudvaron...)

(Kiss Ernő rajza)

Vadászat — kezdőknek

...rro... ...állítás...

Az utóbbi tíz év sor... gyökeresen új szállítá... technológiák, köztük a ko... ténerizáció terjedésének l... hettünk szemtanúi. Sajn... latos, de tény, hogy ism... egy olyan idegen szó v... nult be a szakirodalomb... és a köztudatba, amit min... ez ideig nem sikerült „meg... magyarosítani", a konténe... szó helyett a nagy szállító... tartály elnevezés ugyanis... még nem honosodott meg a... nyelvünkben (s talán nem... is fog elterjedni.)

Óriás doboz, tengelyen

De tulajdonképpen mi is... ez a konténer? Olyan „óriás... doboz", az élek mentén szi... lárd vázzal, mely lehetőve... teszi akár felül, akár alul... való megfogását és legfel... jebb hat konténer egymás... tetejére való rakását. A vá... csomópontjain megfelelően... kiképzett vasalások vannak... ezeknél fogva lehet meg... emelni, a hajók tárolóre... keszeibe csúsztatni, vasút... vagy közúti járművek rak... felületén rögzíteni. Az oldal... falakat és a födémeket bor... dázott acéllemezből, vagy... súlycsökkentés érdekébe... alumíniumból, műanyag bo... rítású rétegelt lemezből ké... szítik, a váz azonban min... dig acél. A konténerek fe... néklemezét úgy méretezik, hogy 2—2,5 Mp teherbírású villás emelőtargoncák köz... lekedhessenek rajta, ami a gyors ki- és berakodást szolgálja. A két homlokfa... lat a szélesre — 270 fokig — tárható ajtók teljesen sza... baddá tudják tenni. Vannak felül nyitott vagy nyitható konténerek, az előbbi eset... ben lefűzhető ponyvázással, az utóbbiban pedig hossz...

1971 FEB

rnapi melléklet

1021

Nyíregyháza, Maláta utca. Mészáros Gyula rajza.

KELETMAGYARORSZÁG
Nyíregyháza
SAJTÓHÁZ
BUDAPEST, IX., ULLÖI ÚT 81.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Sigér Imre:

Szánkókarnev

A termelőszövetkezetben a tagság ideges, mert valahogy szárnyra kapott a hír, hogy a vezetőség nem akarja a tervezett munkaegységet kifizetni, mert építkezni akar. Meg az is lábra kapott, hogy a vezetőségen belül is huzavona van az építkezés körül.

Az elnök és a tagság egyik része három modern szalagrendszerű takarmány- és trágyaszállító berendezéssel ellátott tehénistállót szeretne építtetni. Indoka — a falu jövője, a tagság későbbi biztosabb boldogulása.

A főkönyvelő kapcáskodik, az elnök és hívei ellen szítja a hangulatot. Indoka fondorlatos: „Nem tartunk mi még ott. Gazdaságilag nincs itt még szükség ilyen modern technikára. Van nekünk elég munkáskezünk, meg ki ért azokhoz a bonyolult fejőgépekhez? Minek az? Ki akarják venni az emberek zsebéből a pénzt. Hiú az elnök. Túl akar játszani a gazdagabb tsz-eken is. Istálló-emlékművet akar állítani magának"...

A zárszámadás idejének a közeledtével a hangulat egyre hevesebb. Veszekszenek a szomszédok, a komák, meg a komaasszonyok. Az egyik utca az „építünk", a másik „nem építünk" jelszót tűzte a zászlajára.

Az iskola felső osztályának tanulói is két csapatba: az „építünk" és „nem építünk"-be verődtek. A nyolcadikos lányok egyöntetűen azon a véleményen vannak, hogy építeni kell, ez a jövő. Ők találják ki, hogy a tsz-közgyűlést megelőző vasárnap délutánján szánkókarnevált rendeznek a faluban az „építünk" tábor hívelnek felvonulásával. A kiabálandó jelszavakat kórusba többször el is próbálták.

Az ellentábor hógolyózápor szervezésébe kezdett.

A szülők látszólag igyekeztek tudomást sem venni az egész „gyerekmozgalomról", de az mégis egyre jobban lázba hozta az egész falut.

A tsz-major lóistállójában esténként az éjjeliőr nem mulasztott el egyetlen alkalmat sem, hogy ne nyerjen meg valakit az „építünk" tábor számára. Az unokájával meg azt üzente, hogy a tsz tíz fogatos szánt küld a karnevál lebonyolításához. Az iskolások ettől még jobban tűzbe jöttek.

Az elnököt a közgyűlést megelőző héten napokon keresztül nem látták a major udvarán. Készült a közgyűlésre. A beszámolóját állította össze, és ki sem bújt az irodájából. Azt mondják, még a telefont sem vette fel. Mindent az elnökhelyettes intézett.

A megyei lap is tudomást szerzett a szervezkedésről. Ügyes riportere merész helyzetfelismeréssel még fo-

kó volt az otthona az egyik nagygazdánál, akkor is, mikor megnősült. Az volt a nászágya is, ide vitte ifjú feleségét. Felesége az első gyerekét is ott szülte az istállóban, a dikón.

A lovak valahol összerúgtak, azok zavarták meg gondolkodásában. Leszállt, hogy a strajfát megigazítsa. Míg a lovak közti strajfát igazította, ismét házasságának első nehéz évei jutottak eszébe, melyeket a nótát dudorászva, szinte újra élt:

...Ellik a tuli,
Kölykedzik a puli,
Babádzik a Juli,
Most vagy bajba Gyuri...

Felmászott a priccsre, és mire letette a fejét, hogy pihenjen egy keveset, gondolatai a holnapi szánkókarnevára terelődtek. Ezek izgatták, és újból nem tudott elaludni.

Reggelre kelvén ellátta a lovakat.

Delet harangozták a faluban mire az első fogatosok, Som Janiék félig ünneplősen megérkeztek.

— Na öreg, nem lopta el az ellenség a lovainkat? — kérdezték jókedvűen.

— Letörtem volna a derekukat, ha ide merészkednek, — volt a válasz.

Ilyen hangnemben beszélgettek, míg meg nem érkezett mind a tíz fogatos. A szánkókra üléseket, szalmazsákokat, pokrócokat raktak. Egy órakor kezdtek fogni.

Az éjjeliőr mint egy régi bandagazda úgy járkált lótól lóig, szánkótól szánkóig. Mindenütt talált valami igazítanivalót, hol a szerszámon, hol a szánon.

Az indulásra is az öreg adta meg a jelt.

Mire a lófogatú szánok megérkeztek a falu központjába, akkorra már ott tolongott a fél falu apraja-nagyja. Az idősebbek csoportokba állva beszélgettek, a fiatalok énekeltek, az iskolások meg szaladgáltak, hógolyóztak, szánkóztak.

Egy csoportban ott beszélgettek a falu vezetői, a tanácselnök, titkár, iskolaigazgató, orvos, patikus, még a tiszteletes úr is.

érkezett meg.

A teret gyerekzsivaj ülte meg egészen addig, míg az úttörőzenekar rá nem zendített.

Ez volt a jel. Ezt követően az iskolások kórusban kiabálták:

Istállót a teheneknek,
Szamárfült az ellenségnek!
Elektromos tehénfarmtól
Dagad zsebed a forinttól!
Aki már ma ránk szavaz,
A közgyűlés szava az!

Közben az első lovas szán elindult, s a menet több mint egy kilométerre nyúlt el.

Az otthonmaradtak kisajtókból, kerítés mögül nézték a felvonulást.

Az ellentáborhoz tartozók házai előtt a gyerekek kórusa beklabálta jelszavát az udvarra.

Bizony a hógolyócsata egy-egy hógolyócskára apadt. Az ellentábor mintha elnéptelenedett volna. Legfeljebb egy-egy kardosabb menyecske kiabált oda a fogatosoknak:

— Munkaegységbe szánkóztatjátok a kölyökhadat? Csak nem attól féltek tán, hogy rühesek lesztek?

A szánkókon fürtökben lógtak a gyerekek. Kiabáltak, énekeltek. A kéziszánkók rajta volt utánuk kötve a nagyoknak. A gyerekek arcát boldogság töltötte el. Nem volt itt már csak „építünk" tábor.

Estefelé mire visszaért az utolsó lófogatú szán is a tanácsházához, és akkorra egy új hír is lábra kapott. A tanácselnök meg a tsz-elnök közösen súgták meg az úttörőtitkárnak. Ő meg aztán pajtásainak. A hír pedig az volt, hogy nemcsak istállót építenek, hanem tornatermet is. A szétszéledő gyerekeket ez még jobban felvillanyozta.

A végső következtetést a tanácsházán rendezett esti kártyaparti közben a főkönyvelő vonta le:

— A közgyűlést holnap meg kell tartani, de a szavazás már megtörtént.

Kodály Zoltán-emlékéremmel tüntették ki a szabolcsi pedagógus-énekkart

Péter Ernő, a pedagógusszakszervezet főtitkára adta át Nyiregyházán február 11-én a pedagógusok megyei küldöttközgyűlésén a 15 éves múlttal rendelkező szabolcsi pedagóguskórusnak a Kodály Zoltán-emlékérem kitüntetést. A megyei művelődési központ énekkara a szabolcsi zenekultúra fejlesztéséért, a megyei és az országos dalostalálkozókon, rendezvényeken való sikeres szereplésekért kapta a magas zenei kitüntetést, melyet *Tarczai Zoltán* együtte

sinálják, egy- így is azni Ke- ését akit el a bí- ott nyolc esztendőre. A televízió filmet készített, amelyben Vértessy Sándor riporter tesz fel kérdéseket, s ezek között a válaszok között találkozunk a „fellazítási" motívummal. Nos, fellazítás valóban létezik, de természetesen mindig partner kell hozzá, akit gyenge szálak kötnek az országhoz, a nemzethez, szocialista rendünkhöz... Ezért hat olyan hazugul, ha valaki menteni véli magát a fellazítással, ahelyett, hogy sajátos egyéni motívumait is feltárná. Kerényi Mária, munkakörénél fogva igen jelentős államtitkokat szolgáltatott ki. De ha az ő védekezését nem is mindig érezzük őszintének, a film egésze jól bizonyíthatja a nézők számára, hogy fellazítás valóban létezik, ellenséges közeg valóban létezik és hogy minden információt hasznosítani tud az ellenség. A riportfilmet alighanem nagy érdeklődés kíséri majd.

•

Kund Abigél ügyében még mindig nem ült el a vita hullámai. A kérdés ugyanis, hogy egy mai középiskolásnak kell-e ismernie Arany János: Tetemrehívását, vagy sem, azt az örök témát feszegeti: valójában mi tartozik a korszerű műveltség fogalmába? Nyilvánvaló, hogy bizonyos tények, adatok ismerete nélkül nincs korszerű műveltség, de ugyanilyen bizonyosnak látszik, hogy a dialektikus gondolkodás, az összefüggések felismerése nélkül, a következtetések levonására való tehetség nélkül még kevésbé képzelhető el. Éppen a korszerű műveltség, a gondolkodni tudás szempontjából jó iskola a Kicsoda-micsoda. Nem véletlenül lett pillanatok alatt olyan népszerű, hogy az általános iskola első osztályában is „kicsoda-micsodáznak" a gyerekek, s a budapesti humor megszülte a „rákérdezheték" — vicceket is. A népszerűség titka lehet, hogy sok vetélkedővel ellentétben, itt nemcsak, s talán nem is elsősorban a széles körű adatismeret a fontos, hanem a logikai ügyesség, a gondolkodás ötletessége, a kombinatív készség. Régi igazság, hogy a televízió képernyőjén alig van izgalmasabb látvány, mint a gondolkodó ember! Még az is a népszerűsége

Mészáros Gyula

1021

KUBIKOSOK. Mészáros Gyula (gumigyár) rajza.

„Szabolcsi ve

Régen várt vendég érkezik Szal
gyébe a hetvenes években, sajátságo
látogató. A neve: ipari forradalom. K
amióta tízévenként átlép egy-egy or
dezni is szoktak érkezésének. De sok
bajt és szenvedést is okozott e két
amióta megváltoztatja egy-egy országnak életét.

A világ fejlettebb része gyorsan
Miért állt száz évig Magyarország ha
Istvánnak miért kellett az első gőzma
ját zsebéből kifizetnie, amikor a mona
országában, Ausztriában már gőzgépe
tek? A közgazdászok a rossz utakra, a manufaktúrák.
a tőke, a polgárság hiányára szoktak hivatkozni. És
majdnem minden gazdaságtörténeti könyvünkben szerepel egy példa is. Egyik mágnásunk több milliós kölcsönt vett fel bécsi bankároktól a múlt század elején.
Nem fizette vissza. Amikor végre akarták hajtani, *nevetve mutatta hitbizományi levelét:* itt árverezni nem lehet. Nem is adott negyven évig bécsi bankár magyar földbirtokosnak kölcsönt semmilyen kezesség mellett.

Egyébként a főurat Odeschalchinak hívták, szabolcsi volt és a leírt történet hűen jelzi, hogy itt

1971 JAN 4

KELETMAGYARORSZÁG

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 188-068, 337-738, 340-726

mÉSZÁROS GYULA, festő

---

mÉSZÁROS GYULA: " MALOM " , című műve.-Fekete repr.
70.old.

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 1.sz.

Mészáros Gyuláné: Húsvéti szentelés

Mészáros Gyuláné

Műcsarnok 1938. 82-6

Kazinczy Társaság Kassai Kiállításáról

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Mészáros Gyuláné

Mészáros Gyuláné: Húsvéti szentelés

A Kazinczy Társasá

92

Művészet

1938. 18-19. sz. 92 l.

változatossága és mélysége igazolja, de meg ennél is több: családi tradició, mely a magyarság régi sorsát éppoly szeretettel kutatja, mint amily elhivatottsággal elmélyed az elhagyatott magyarság ujkori tragédiájá-

Foto: Kozelka

Aladár: Enteriőr
ent István kiállításáról

Mérnáros Ilona építész, (Közti). 1. Folytatás,

Madách Kamaraszínház rekonstrukciója, Bp. Madách Imre tér 6.

1 1. Bejárati részlet. Fotó: Borbíró László

2 Előcsarnak

3. Nézőtéri szint alaprajza 1. előtér, 2 nézőtér, 3 színpad. (reper.)

4. Karzatszint alaprajza, 1 karzat, 2. nézőtér, 3 színpad. (reper.)

3. Nézőtéri szint alaprajza 1. előtér, 2. nézőtér, 3. színpad

4. Karzatszint alaprajza 1. karzat. 2. nézőtér, 3. színpad

Magyar Építőművészet. 1986. 1. 23-old.

tika: Somogyi Gábor
és Iparművészeti Sz
kozó: KULTURINVE
István; beruházó: F
ruházási Főosztály,
védnökség: Fentős Z
alapterülete: 11 200
területe: 8100 m²
1981—85; fényképe

1981-ben a KISZ
Bizottsága korábbi
városi Tanács az é
központtá való áté
Az ország gazdasá
pontján a főváros,
sági Bizottság által
elegendő a nagy

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

TOLNA MEGYEI NÉPUJSÁG
1961 MAJ 30

1021

Kiállítás Dombóváron

Rövid jelentés adta hírül, hogy a dombóvári művelődési házban kiállítás nyílt Mészáros Imre képeiből. Az érdekelt, ami e kis híradás mögött van.

A művelődési ház Csíkos Imre vezetése alatt 1964-től kezdődően szinte kötelességének tekintette, hogy minden évben kiállítást rendezzen szakköreinek bemutatására. Eddig már három kézimunka-kiállítás volt, de szerepelt itt dokumentációs anyag is. Egy tárlat 1966-ban a helyi Gőgös Ignác gimnáziumban, ahol a képzőművész-kör tagjai mutatkoztak be munkáikkal. A nagy siker adott biztatást. Dr. Szirmay Endréné művésztanár Kaposvárról jár át minden hétfőn, hogy az ifjú képzőművész-jelölteknek hasznos tanácsokat, útmutatást adjon.

Május 16-án a művelődési ház nagytermében ünnepélyesen megnyitották Mészáros Imre helybeli grafikus tárlatát. 53 kép: tusrajzok, monothypiák, egy akvarell és több vegyes technikával készült mű.

Mészáros Imre vezet körbe a termen. Körülöttünk játszadozó gyerekek, jelenleg vasárnap délelőtti gyerekfoglalkozás folyik. A játék szünetében oda-odaállnak egy-egy kép elé, összehúzott szemmel vizsgálgatnak, néha megjegyzéseket is tesznek. Tetszésnyilvánításukat hangos, elragadtatott felkiáltásokkal tarkítják.

A vendégkönyvet lapozgatom. Pár nap alatt mintegy 250-en látogatták meg a kiállítást. Néhány értékes megjegyzést is tettek. Idézek belőlük:

„A kiállított képek nagyon szépen megkomponáltak."

„Bátran kísérletezik a különféle technikákkal."

Vannak akik csak azoknak a képeknek a címét írták fel, amelyek legjobban megnyerték tetszésüket.

A képek. Ott sorakoznak a bordó drapérián, két falat betöltve. Témáik többnyire egyszerűek, a hétköznapi élet tárgyait igyekeznek tükrözni. Lábasok, szobasarok, nyúlház, ólak. A fiatal művész és a környezet viszonyát adják vissza. Nagy erénye, hogy a hétköznapok jelenségeiben éles szemmel veszi észre a lírát. Idegen hatásoktól mentes. Nem hivalkodva, hangos szóval, csupán rokonszenves szerénységgel, csendességgel. Kiemelkedően jó műve a Tél. Szinte költői látásmóddal vall a sivárságról, képe fagyot lehel. Pedig nem látunk hómezőket, csupán néhány elárvult, agyonfoltozott ólat, roskadozó lábakon. Várakozó c. képe Beckett Godot-ra várva figuráját idézi. Néhány képe a múltat ábrázolja sötét színeivel, zsúfolt házaival. Absztraktba hajló művei mögött mély tartalom rejtőzik. Ablakok c. képe általános sikert aratott. Ablakok sokasága, egymásba gubancolódó vonalaival a bezártságot jelképezik, s az evvel együtt járó szabadulni vágyást. Önarcképéről jellegzetesen mai fiatal néz le a szemlélődőre, mindennapos gondjaival, örömeivel.

Terveiről faggatom.

— Dolgozni, dolgozni, dolgozni — mondja. — Élményt adni az embereknek. Maradandó, igazi élményt. És írtani a hamisat, a giccset!

Halk hangja felforrósul. A társakról beszél, akikkel együtt gyűrközik a képzőművész-körben hétről hétre az anyagnak, hogy megküzdjön vele. Még nem mindig ő marad felül, de első kiállítása bizonyító erejű: Dombóváron egy fiatal tehetség bontogatja szárnyait.

LESKÓ LÁSZLÓ

csütörtökén indul az üdülőbe a második csoport.

Turistapihenő a Haramia-forrásnál

A Szekszárdi Spartacus Sportkör természetjáró szakosztálya turistapihenőt létesít az erdészet támogatásával a minősítő túrák országos útvonalába eső sötétvölgyi Haramia-forrásnál. A szekszárdi turistafiatalok vasárnap munkatúrát tartottak Berger Mihály szakosztályvezető irányításával, s fatörzsekből megkezdték uzsonnázóasztal felállítását a lombsátor alatt, megtisztították a forrás csermelyének eliszaposodott medrét és ágakból hidat is raktak föléje. Pihenőház felállítását is tervezik a gyönyörű kirándulóhelyen.

TOLNA MEGYEI NÉPÚJSÁG
A Magyar Szocialista Munkáspárt Tolna megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja
Főszerkesztő: PETRITS FERENC
Szerkesztőség: Szekszárd, Mártírok tere 15—17.
Telefon: 1—29—01, 1—23—61.
Kiadja: Tolna megyei Lapkiadó Vállalat
Szekszárd, Béla tér 1.
Telefon: 1—20—11, 1—20—10.
Felelős kiadó: KATONA JÓZSEF.
Készül a Szekszárdi Nyomdában
Felelős vezető: Szél István
Széchenyi utca 46.
Telefon: 1—29—21

ben. Tíz forintos kilónkénti egységáron húsz métermázsa borsót vásároltak a MÉK üzleteiben a szekszárdi háziasszonyok.

— **Hivatalos személy elleni erőszak,** társadalmi tulajdont folytatólagosan és visszaesőként károsító lopás miatt összbüntetésül egyévi szabadságvesztésre ítélte a szekszárdi járásbíróság Péter András Bátaszék, Nyéki utca 20. szám alatt lakost. A büntetést szigorított büntetésvégrehajtási munkahelyen kell letöltenie Péter Andrásnak.

— **A Pécs fölé emelkedő Misina-tetőn** az ország legmagasabb tv-tornyának építésén dolgoznak. Rövidesen sor kerül az adóállomás alapozására is.

— **Az idén fordul termőre** 115 hold barackos a bátai November 7. Tsz-ben. A

tottak saját
sű hangszere

— **A szek**
rásban a
jövedelme
50,7 százal
a mezőgazd
cialista átszervezése óta. Ebben a járásban három éve nincs mérleghiányos szövetkezet.

— **A Szekszárdi Szabó Ktsz** ebben az évben 80 ezer fürdőruhát, 20 ezer sportkabátot termel exportra.

HONVÉDELMI VERSENY DOMBORIBAN

Összetett honvédelmi versenyt rendezett vasárnap a Tolnai Textil és a Selyemgyár MHS-alapszervezete a fadd—dombori Duna-parton. Mintegy ezer érdeklődő jelent meg a Duna-parton, hogy végignézze a 15 csapat küzdelmét.

gyerekek! 20.00: … híradó. 20.30: Dokumentumfilm. 20.45: Játékfilm. 22.15: Költészet. 22.30: Hírek.

FELHŐÁTVONULÁSOK

Várható időjárás ma estig: felhőátvonulások, többfelé esővel, helyenként zivatarral. Időnként élénk északi-északkeleti szél. A nappali felmelegedés gyengül. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 18—23 fok között.

A Balaton vizének hőmérséklete Siófoknál 19 fok.

GYORSLISTA
a lottó jutalomsorsolásáról

Mészáros Imre

bb.40. amatőr képzőművészek kiállitása szekszárdon

t vid./ms/k bs 1021 1969. május 25.

tolna megyei amatőrképzőművészek tárlata nyilt meg vasárnap a szekszárdi béri balogh ádám muzeumban. a kiállitáson a tolna megyei kisz bizottság és a megyei tanács müvelődési osztálya által a jubileumi évfordulók tiszteletére meghirdetett pályázat legsikeresebb müveit mutatják be .a pályázat aranydiját ,az egyhetes külföldi utazást mészáros imre dombóvári amatőrképzőművésznek itélte oda a zsüri. ezüst-díjjal babits ágnes dunaföldvári és strissovszky szilárd tolnai fiatal ,bronzdijjal a dunaföldvári kiss éva és tinka péter ,valamint a tamási tippai tamás munkáit jutalmazták. /mti/

bb 39. / idénynyitó ... 1. folyt. / bh

a közmüvesitès eredményeként a vizvezetéki hálózat teljesitőképessége napi 2000 köbméterrel növekszik. több mint 100 kilométer hosszuságban épitenek szennyviz-csatornát. száznyolcvan kilométer uj utat épitenek és 285 kilométernyi járdát látnak el korszerü burkolattal. a növekvő gépkocsi forgalomnak megfelelően az autóparkolóhelyeket 8000 gépkosi fogadására teszik alkalmassá. nagy összegeket szánnak a tó vizháztartásának javitására és a partvédelemre is.

a megnyitó beszéd után hagyományos szokás szerint felvonták a hajók árbocaira a fehér vitorlákat és koszorut dobtak a bala-
[illegible] a versenyhajók látványos futamaival ért

MDK

Mészáros Imre, [építész]

A veszprémi kétszintes kereskedelmi központ és a 18 emeletes lakóház egyik tervezője.

Tervrajz: Repr.

— : Az új Veszprém 5

ESTI HIRLAP, Bp. 1967. jún. 10.

Mészáros Imre: Egy tucat év

A
VÁROSI KÉPTÁR DEÁK GYŰJTEMÉNY
(Székesfehérvár, Oskola u. 10.)

TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT
ÉS BARÁTAIT

1999. ÁPRILIS 8-ÁN 16.00 ÓRÁRA

MÉSZÁROS IMRE

GRAFIKUSMŰVÉSZ

„KÍVÜL AZ IDŐN II." c.

KIÁLLÍTÁSÁNAK A MEGNYITÓJÁRA

MEGNYITÓT MOND:
PINKE MIKLÓS KÉPZŐMŰVÉSZ

A kiállítás május 16-ig tekinthető meg.

VÁRPALOTA 1
31.3.99
P-V/762

MAGYARORSZÁG
0027
FORINT

Suhanits Péter
főszerkesztő
Budapest
Bathori u. 10

1054

ahol a kora délutánt töltötte, ezt tot. (MTI)

MÉSZÁROS IMRE – grafikus

Várpalotai grafikus Zircen

Meglepő az előző hat-nyolc esztendő változása, bár az alkotásokon a folytonosság tetten érhető – ajánlotta *Mészáros Imre* grafikus, a várpalotai Nagy Gyula Galéria művészeti vezetőjének képeit *Gopcsa Katalin* művészettörténész tegnap délután a zirci galériában megnyílt kiállításon.

Mészáros Imre a számára nagyon fontos pannon táj alkotóelemeit korábban finom kidolgozással közölte, képeit ma már az erőteljes vonalak jellemzik. Technikájában a grafikától eljutott a papírmetszetig. Az alkotások témája lehetővé tette, hogy a művész olyan formakészletet, olyan ritmust alkalmazzon, amely annyira lecsupaszítható, hogy egy idő után már csak a ritmus marad. Mészáros az „idő megfejtésével" foglalkozik. Meghatározhatatlan korokkal, csodaszarvasokkal, amelyeket már csak a sámánok, a kiváltságosok láthatnak meg.

A grafikus megérkezett, megtalálta igazi szülőföldjét. A kiállítás augusztus 11-ig látogatható a zirci galériában.

(áj)

Gopcsa Katalin művészettörténész ajánlotta Mészáros Imre grafikáit **Fotó: Korbély**

~~Fejér Megyei Hírlap~~ 1996. 07. 26

Napló

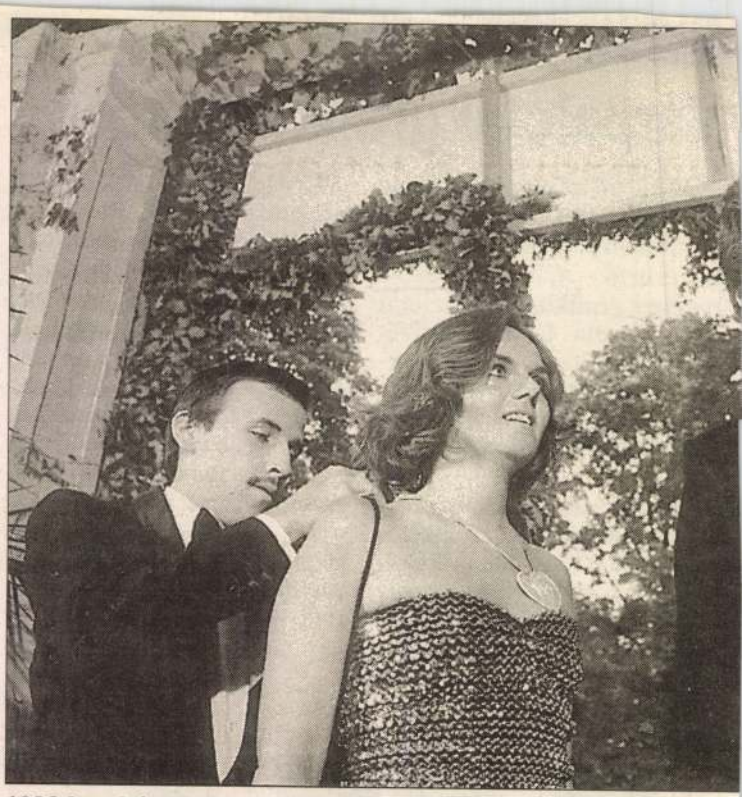

1988-ban készült felvételünkön is jól láthatók a girlandok, akko

és népi zenekara, *Fazekas Zoltán* és együttese – mindkettő füredi – zenél majd. Új a főrendező is, *Isztl Jenő*, akinek sikerült megállapodnia az Annabella Szállóval, hogy ez évben már ne legyen konkurenciája az Annabálnak, ne tartsanak Anna-estet.

Az illő öltözék a meghívóra nyomtatott szöveg szerint a hölgyeknek estélyi, az uraknak pedig alkalmi ruha. Elegáns lesz nemcsak a báli közönség, hanem a 11 tagú rendezőgárda is. Férfitagjainak szmokingot varratott az önkormányzat, azzal a kikötéssel, hogy a mostanin kívül legalább két évben még vállalniuk kell a rendezői munkát.

A bálozó hölgyek számára a szép, fehér kerámiaszivecskét a Füreden élő *Vásárhelyi Emese* készítette. A rajta lévő számra adhatja le a közönség a szavazatait, s a legszebb három hölgy aludni nemcsak az örömtől nem tud majd, hanem a programtól sem nagyon. Hajnali ötig tart a

Mészáros Imre M.D.K.

az előadás elemezei Szekeres Rózsával

Gábor István: Két magyar bemutató a
győri Kisfaludy Színházban

Magyar Nemzet 1966. május 6. 4.l.

MDK

Mészáros Imre nyerges és szíjgyártó fakabrizállásán.

Tizenkétéves korától Komor Józsefnél tanult. Vándorló korában járt Csongrádon, Szegeden, Kecskeméten, Aradon, Gyomán. Kecskeméten Buzás Gergelynél dolgozott.

Orvos Lajos: Nyerges és szíjgyártó. Nők Lapja, Bp. 1954. ~~febr~~ március 4. [9.l.]

MDK

Mészáros Imre nyerges és szíjgyár-
tó

Nagyvonalúlemben anyagbeszerzési nehézségek miatt ideiglenesen felhagyott a mesterséggel; tavaly novemberóta a tanács engedélye alapján újra folytatja.

Örvös Lajos: Nyerges és szíjgyártó
(NÉK lapja, Bp. 1954. március 4. [3. l.]

MDK

Mészáros Imre nyerges és szíj-
gyártó

„Tán ott van még a cifra kulacsom, a csikóbőrtarisznyám és a betyárnyergem Budapesten az Iparművészeti Múzeumban..." — meséli. (A mesterről három fénykép repr.)

Örvös Lajos: Nyerges és szíjgyártó. Nők Lapja, Bp. 1954. március 4. [9. l.]

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Mészáros Imre

TOLNAMEGYEI NÉPUJSÁG

1967 MÁJ 18

— A dombóvári járási művelődési házban május 16-án képzőművészeti kiállítás nyílt, melyen Mészáros Imre, a művelődési ház képzőművész-körének fiatal tagja mutatja be 54 grafikáját. A kiállítás három hétig lesz nyitva.

ét. Azonban ügyelni kell
gy a permetezést két
gyümölcs szürete előtt
fejezni. Az egészséges
s a termelőknek maga-
fogyasztók-

M.D.K.

Mészáros Imre

Szekeres Rózsa közreműködésével tervezett kosztümöket Joseph Kozma: "Fel torreádor" c. zenés komédiájához.
Győri Kisfaludy Szinház előadása.

"Krónika" c. rovat
Film Szinház Muzsika, Bp. 1966. ápr. 15.
X. évf. 15. sz. 22. lap

Mészáros, Imre, építész

MDh

A Balatonfüreden épülő orvosi lakóház terveinek egyik készítője.

Repr.

–: Új épületek vidéki városokban

9. l.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1962. ápr. 4.

09

Mészáros Imre

festőművész kiállitása. Dombovár, Müvelődési Ház. - Ism: Leskó László, Tolna megyei Népujság, 1967.máj.3o.

Az 1967.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107.1./

92. 1.

Mészáros Imre

M.I.: Önkiszolgáló Menza, Veszprém, Vegyipari Egyetem. Építész: Márton István, konstruktőr: Mészáros Imre, belsőépitész: Kecskés István, statikus: Molnár Ferencné, kerttervező: Molnár Péterné.

Magyar Építőművészet, 1969. 3.sz. 20-21. l.

Mészáros Imre

Finta József: Kereskedelmi központ és 20 emeletes lakóház, Veszprém. Építészek: Márton István, Mészáros Imre, belsőépitész: Kecskés István. - Tervismertetés képekkel.

Magyar Építőművészet, 1969. 2.sz. 14-15. l.

M. D. U.

MÉSZÁROS Imre, építész

Balatonfüred, orvoslakások

Társtervező: Márton István

Munkásszálló, kul luéturház, kórház, szálloda Ózd, Szombathely és Salgótarján építési terveiben

Magyar Nemzet 1962. junius 2. 3.1.

Mészáros Imre

A füredi párthazban rendezték meg a képzőművészeti szakkör kiállítását, melyen olajportréja szerepel.

Balogh Elemér: Képzőművészeti szakköreink kiállítása.
Napló, 1972. aug. 27.

Mészáros Imre

Dózsa illusztráció C3 81×86 mm
Szülőföld I. C3. 81×100 mm

Második Balatoni Kisgrafikai Bienniálé
1973. Balatoni Múzeum, Keszthely

Mészáros Imre

Keszthelyen rendezték a második kisgrafikai biennálét, melyen szerepeltek művei.

Balogh Elemér: Balatoni kisgrafikai biennálé

Napló, Veszprém, 1973. júl. 21.

Mészáros Imre

Dózsa illusztráció C3 61×67 mm

——"—— C3 81×86 mm

Második Balatoni Kisgrafikai Biennálé
1973. Balatoni Múzeum, Keszthely

Mészáros Imre

Magyarlakói festők kiállítása Veszprémben.

Napló (Veszprém), 1944. ápr. 20.

Mészáros Imre: Udvar

3. rész (ism.)
Tv-híradó
Tv-híradó
Iskolatévé
A szépség birodalm

Világbajn

Egy ember, akiről beszélnek. Filmkomédia

Mészáros Imre

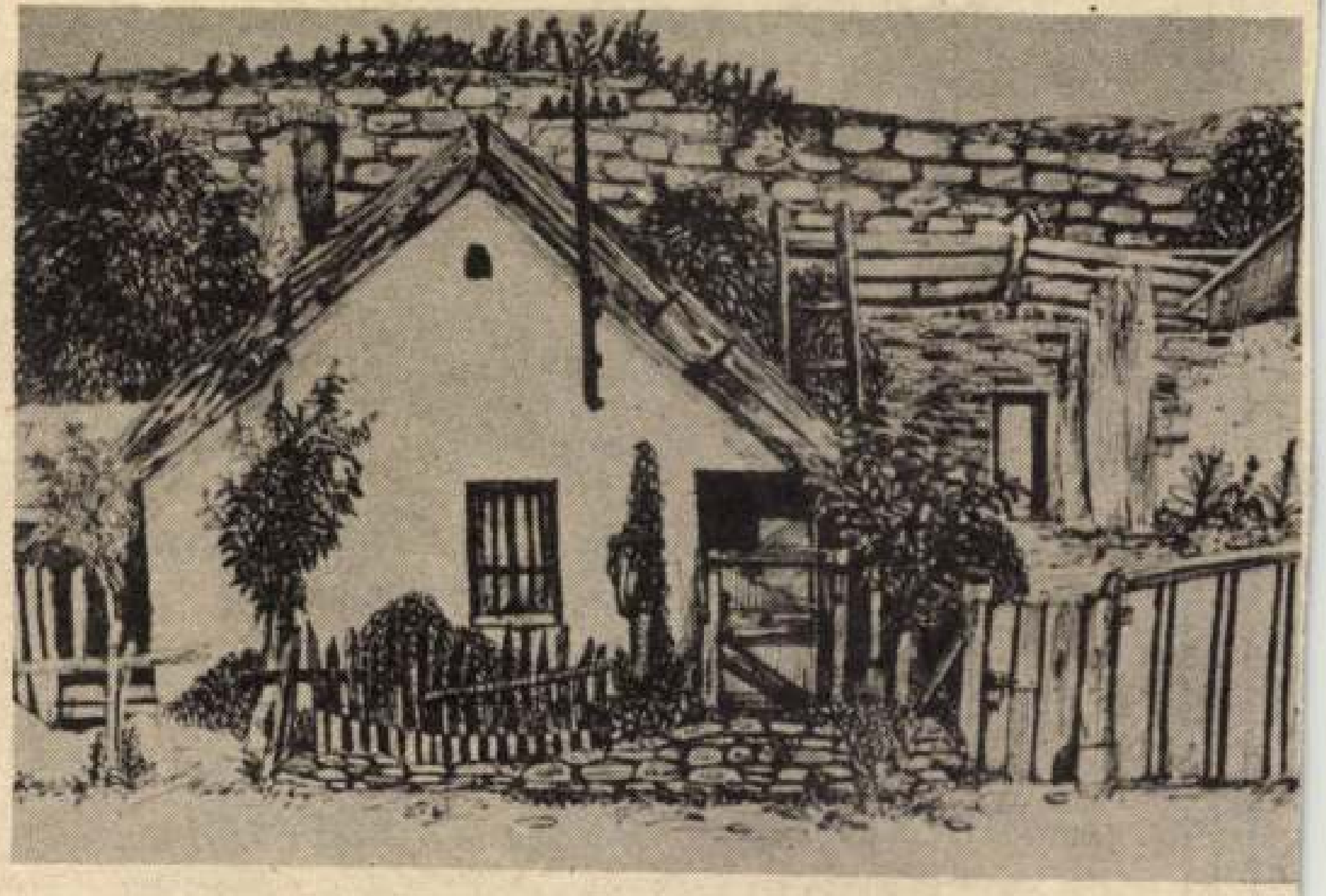

Mészáros Imre: Inotai ház

Inotai képek

Napló (Vesprém), 1977. aug. 27.

Értesítés

A VOLÁN 15. sz. Vállalat értesíti kedves Utasait, hogy 1977. augusztus 29-től, hétfőtől Ajka—Városlőd—Veszprém—Budapest útvonalon naponta új járatpárt indít. Menetrendi tájékoztató:

4,20	i.	Ajka vá.	é.	20,40
5,15	|	Veszprém aut. áll.	|	19,45
5,44	|	Várpalota	|	19,16
7,30	é.	Budapest, Engels tér	i.	17,30

A járat korai érkezése kedvező továbbutazási lehetőségeket biztosít Budapestről.

Közelebbi felvilágosítás a vállalat személyforgalmi osztályán.

VOLÁN 15. SZ. VÁLLALAT
VESZPRÉM

(816)

Mészáros Imre

a Józsefvárosi Művelődési Házban a várpalotai festők közös kiállitásán művei szerepettek. – „Egy szoba múltja" grafika (emlitve) és (repr.)

Napló, Veszprém, 1973. márc. 3.

Mészáros Imre

grafikával szerepelt közös tárlaton

Várpalotán

Rajztanitás 1974/4/31

Huszár PÁl:Képzőmüv rajztanárok kiállitása

Mészáros Imre

A Balatoni kisgrafikai biennálén részt vett Bognár Árpád, Stettner Béla, Diskay Lenke, Kóhegyi Gyula, Mészáros Imre, M. Lendvai Kati.

Magyar Hirlap 1973/212/6

Mérjáros Imre

„Egy falu emlére" lineálemmetszet
16 x 12 cm

„Emberek" lineálemmetszet 36 x 27 cm

XVI. Veszprém megyei Őszi Tárlat

Veszprém, Bakony Muzeum, 1974

Mészáros Imre
Archaicum II.
tus, diófapác, tinta 60 x 40 cm

A veszprémi Művészetek Háza
tisztelettel meghívja

MÉSZÁROS IMRE

grafikusművész

kiállítására

Megnyitja :

SZŰCS ERZSÉBET

művészettörténész

1998. június 11-én 16.30 órakor
a Kisgalériában

A kiállítás megtekinthető 1998. július 19-ig,
naponta 10-18 óráig.

KISGALÉRIA · VESZPRÉM · VÁR u. 3.

VÁRPALOTA 7
-5. 6. 98
AL-V/49

MAGYARORSZÁG
024
FORINT

Sinkovits Péter
Főszerkesztő
Új Művészet szerk.
Budapest
Báthori u. 10.
1054.

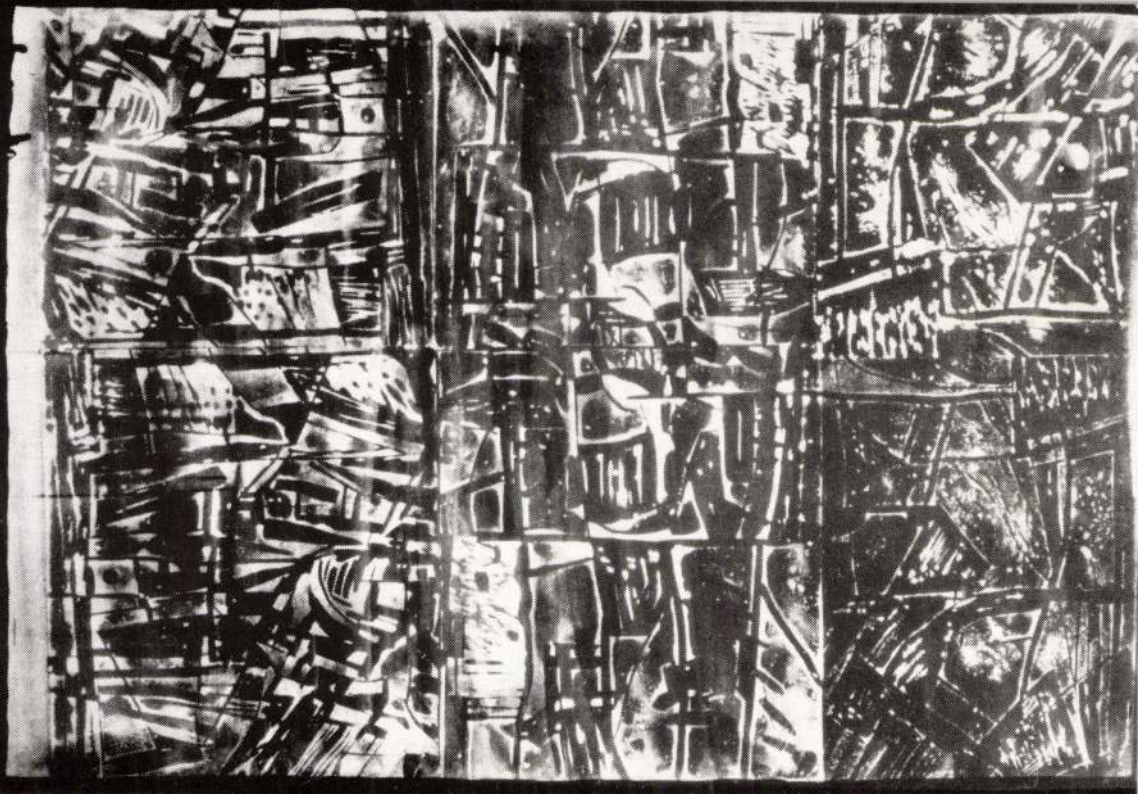

MÉSZÁROS IMRE
grafikusművész

Lakás: 8100 Várpalota
Kulich Gy. u. 25.
Munkahely: Nagy Gyula Galéria
Felszabadulás u. 3. • Tel.: 71-317

Mészáros Imre

MÉSZÁROS IMRE, GRAFIKUSMÜVÉSZ

1947-ben született Lovasberényben. A pécsi Tanárképző Főiskolán szerzett diplomát 1972-ben. Mesterének Soltra Elemért vallja. Tagja a Művészeti Alapnak. Fontosabb díjai: 1987: XXIV. Veszprémi Tárlat, KISZ Veszprém M.B. díja, 1989: XXV. Veszprémi tárlat Várpalota város díja. 1989: X. Balatoni Kisgrafikai Biennálé Stettner Béla-díj, 1990: VII. Dunántúli Tárlat Baranya megye díja.

IMRE MÉSZÁROS, GRAPHIKER-KÜNSTLER

Er ist 1947 in Lovasberény geboren. An der Pädagogischen Hochschule von Pécs hat er 1972 das Diplom bekommen. Er erklärt Elemér Soltra zu seinem Meister. Er ist Mitglied des Künstler-Fonds. Seine wichtigsten Preise: 1987 XXIV Kunstausstellung in Veszprém Preis des Kommunistischen Jugendverbandes, 1989 XXV Kunstausstellung in Veszprém. Preis der Stadt Várpalota, 1989 X. Kleingraphik-Biennale des Plattensees, Béla Stettner Preis, 1990 VII Kunstausstellung von Transdanubien, Preis des Komitates Baranya.

MR. IMRE MÉSZÁROS, GRAPHIC ARTIST

He was born in Lovasberény in 1947. He gained a Degree at the Pécs Teachers' College in 1972. He regards Mr. Elemér Soltra as his master. He is a member of the Arts Foundation. He has gained the following prizes and awards: KISZ Veszprém M.B. Prize at the 24th Veszprém Exhibition in 1987, the Várpalota Municipality Prize at the 25th Veszprém Exhibition held in 1989, the Stettner Béla Award at the 10th Balaton Graphics Bi-annual Exhibition in 1989 and the Baranya County Award at the 7th Trans-Danubean Exhibition in 1990.

Mészáros Imre, grafikusművész

Megyénk művészeti eseményeinek sorában rangjával és szín-vonalával kiemelkedik a kétevenként megrendezésre kerülő Őszi Tárlat, mely az idén XXII. alkalommal múlt meg a Veszprémi Vegyipari Egyetem aulájában. — ~~aki először~~ Mészáros Imre várpalotai grafikus lapjai azt mutatják, hogy ő az újabb generációhoz tartozik, grafikáin keresztül sajátos területeket és eszközöket hódít meg.

Veszeli Lajos: A megfiatalodott Őszi Tárlat.

Napró (Veszprém), 1983. nov. 19. 8-old.

Mécháros Imre

grafikusművés

„Udvar" c. metszete, (reprő.)

vizuális csoportkiállítás a Pimitrov műveldési
központban

Napló (Vegyém)
1979 ápr. 12

A GALERIA ARCIS
tisztelettel meghívja
Önt és barátait
1997. február 20-án 17 órára
a sárvári Nádasdy-várba

MÉSZÁROS IMRE

grafikusművész

kiállításának megnyitójára.

A tárlatot megnyitja:

Péntek Imre

József Attila-díjas költő

Megtekinthető: március 14-ig
hétköznap: 10-18 óráig
szombaton: 10-14 óráig
szünnap: vasárnap

GALERIA ARCIS - SÁRVÁR, NÁDASDY-VÁR - ÚJSZIGETH-ROTA

VÁRPALOTA 7
13. 2. 97
AL-V/49

MAGYARORSZÁG
020
FORINT

Új Művészet
Szerkesztőség
Budapest
Báthori u. 10

1054

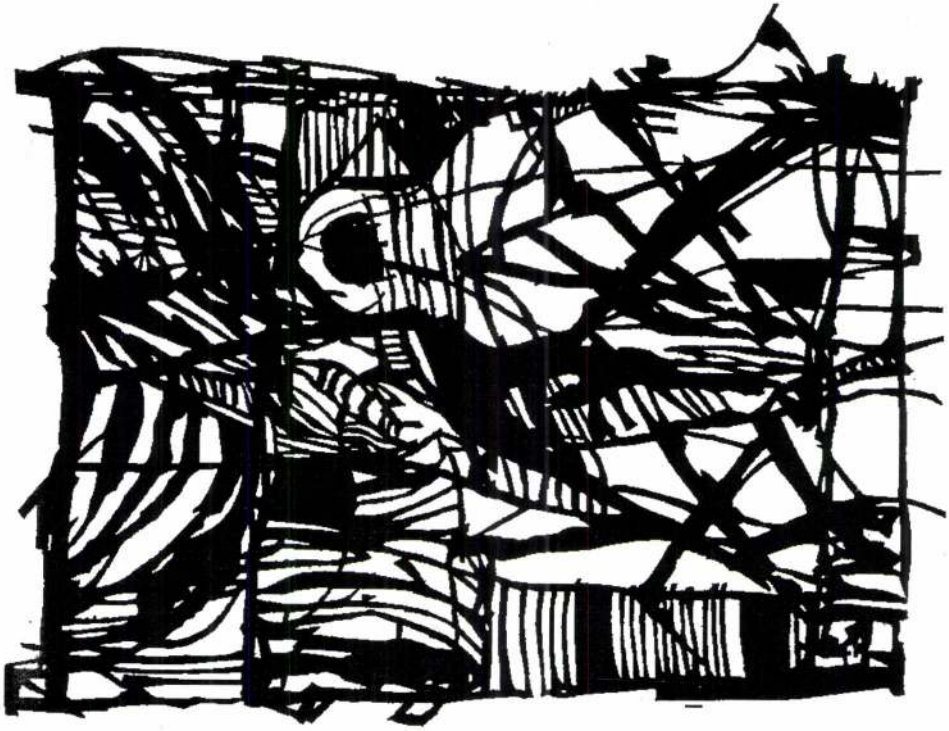

MÉSZÁROS IMRE

Imre Mészáros, graphic designer
8100 Várpalota, Erdődy Páffy utca 25.
Telephone: +36 88 371-317

Born in Lovasberény 1947. He made his diplome in Pécs of the Teacher Training College, 1972. He considers Elemér Soltra his master.

Mészáros Imre, grafikus
8100 Várpalota, Erdődy Pálffy T. utca 25
T: 88-371 317

1947-ben született Lovasberényben. A pécsi Tanárképző Főiskolán szerzett diplomát 1972-ben. Mesterének Soltra Elemért vallja.

Egyéni kiállításai:

1967. Dombóvár, Városi Művelődési Ház
1971. Pécs, Tanárképző Főiskola kiállító terme
1972. Pécs, Tanárképző Főiskola kiállító terme
1985. Várpalota, Jószerencsét Művelődési Ház
1987. Székesfehérvár, Építők Művelődési Háza
1988. Pétfürdő, József Attila Művelődési Ház
Veszprém, Megyei Könyvtár
Veszprém, Bakony Művek Oktatási Központ
1989. Székesfehérvár, Építők Művelődési Háza
1993. Alsóőrs, Eötvös Károly Művelődési Ház

Fontosabb csoportos kiállításai:

1987. Veszprém, XXIV. Megyei Tárlat, Bakony Múzeum

1989. Veszprém, XXV. Megyei Tárlat, Bakony Múzeum
Tihany, X. Balatoni Kisgrafikai Kiállítás, Múzeum
1990. Kaposvár, VII. Dunántúli Tárlat, Somogyi Képtár
1991. Balatonalmádi, Balatoni Tárlat, Városháza
1992. Salgótarján, VI. Országos Rajzbiennálé, Nógrádi Történeti Múzeum
Budapest, Nemzetközi Kisgrafikai Kiállítás, Újpesti Galéria
1993. Miskolc, XVII. Országos Kisgrafikai Biennálé
Várna, Nemzetközi Kisgrafikai Biennálé

Illusztrált könyvek:

Neményi László: A reggel igazáért, Eötvös K. M. K., Veszprém
Bakony-Balaton Kalendárium, Eötvös K. M.K., Veszprém

Közgyűjteményekben található munkái:

1972. Várpalota, 3 rajz; rajzok
1986. Veszprém, Bakony Műzeum, berényi táj; rajz
1988. Várpalota. Fák, októberben; rajz
1988. Várpalota, Tája, figurákkal; rajz
1988. Kisbér, Sziklakert
1989. Budapest, Művelődési Minisztérium, Sziklás táj; rajz,
1989. Grafikai Szövetség Grafikai Kabinet (Budapest, Csók Képtár) Hűség, Szél örökké, Őseim utáni csönd, Szürreális táj menekülő állattal, Hagyaték; rajzok

Díjak:

1987. XXIV. Veszprémi tárlat KISZ Veszprém M. B. díja
1989. X. Balatoni Kisgrafikai Biennálé Stettner Béla-díj
XXV. Veszprémi tárlat Várpalota város díja
1990. VII. Dunántúli tárlatt Baranya megye díja

Tagság:

1980. Magyar Népköztársaság Művészeti Alap
1992. Magyar Alkotóművészek Egyesület
1992. Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége
1992. Magyar Grafikusművészek Szövetsége
1992. Veszprémi Művész Céh

MÉSZÁROS IMRE

Rajz
rajz, 48 x 36 cm, 1993.

Drawing
drawing, 48 x 36 cm, 1993

MÉSZÁROS Ture gróf.

Vesprémi Művész Céh, 1944

SAJTOFIGYELŐ
MAHIR
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Mészáros Imre,
grafikusművész

NAPLÓ (VESZPRÉM)

1984 DEC 8

1021

Felhők, figurák **Fotó: Csősz Sándor**

Mészáros Imre metszetei

Kiállítás Várpalotán a szakmunkásképzőben

A várpalotai 305. számú Szakmunkásképző Intézet vezetősége, tanulói szakszervezete és KISZ-bizottsága több alkalommal adott otthont olyan képzőművészeti tárlatnak, amely újszerű, eredményes és követésre méltó.

„Művészek az iskolában" címmel rendezik ezeket a kiállításokat évenként, s odafigyelnek és ügyelnek a külsőségekre, a részletekre is minden alkalommal. Nemcsak a tárlat, a meghívók is olyan gondosan előkészítettek, hogy minden kiállítóterem megirigyelhetné, már ami az esztétikai kívánalmakat illeti.

Jenlenleg Mészáros Imre várpalotai grafikusművész fekete-fehér metszeteit tekinthetik meg itt az érdeklődők. E művek a mai magyar grafika javához tartoznak. Mészáros álomképeket rögzít, valós figurákkal benépesített lapjain. Műgonddal irányítja metszőkését. Semmiféle henyeséget, rögtönzést nem enged meg magának. Látszik, hogy végére akar járni elképzeléseinek, nem riad vissza a szabad alkotó jelképrendszerektől sem. Pedánsan igényes önmagával szemben, minden művét kerek egésszé szeretné fejleszteni. Mégpedig úgy, hogy a választott feladatnak körültekintően, alaposan, a lehetőségekkel

Testvérek

nyait. Nem tér el a konvencionálisnak mondott formarendtől sem, mégis új szellemű foltakkordokat üt meg. Kifejező vonalak kalligrafikája közé fogja a lényeget és az ismert tárgyakat, régies tónusokkal jelzi a tér és távlat viszonylatait. Metszeteinél bizonyos fajta választékosság, finomság válik munkásságának jellemzőjévé, ami nem mond ellent annak sem, hogy – ha visszatartottan bár, de intenzív érzések nyilatkozzanak meg a hűvös hangulatokban.

A vállalkozás kvalitásos mun-

Régi magyar almafajta a

megfelel.

hús gyümölcse a legigényesebb fogyasztói ízlésnek is

kocsi tankjából gumicsőből a szá-
akarnak benzint lefejteni, s c
ba szalad benzint az emb
megszívott gumicsőből a szá
ökörtetelnii is lenyelt. Fel

ték-házikó

ban „felöltöztetni". A házikóra ablakot is vághatunk, aminek anyagát azután kívül – mint egy rolót – feltekerhetjük. A hokedli egyik oldalán fekszik az ajtó előtt, mint egy mini kerítés. Egy mezbe bújtatott nagyobb konzervdoboz lehet a képzeletbeli kémény.

Rossz időben a lakásban, teraszon, tornácon, jó időben pedig a kertben kaphat helyet ez az újfajta kuckó.

fajták ízei

alma a jellegzetes alakú, nagygyümölcsű *Nyári fontos* is, amelyiket helyenként *Rétesalma*, vagy *Tüköralma* néven emlegetik.

A *Téli fehér kálvil* is régi fajtánk. A századforduló idején különösen nagy becsben tartották a piacokon. Lapított, bordázott felületű nagy gyümölcse szeptember végén szüretelhető, jó tárolással decembertől márciusig fogyasztható. Illatos zamatos, olvadó

A mérgek és a gépkocsivezetők

A gépkocsivezetők életét nemcsak a közúti balesetek, hanem a rájuk leselkedő mérgezések is fenyegetik. A leggyakoribb mérgezést okozó vegyület a szénmonoxid, ez a veszélyes színtelen, íztelen, szinte szagtalan gáz. A benzin- és gázolaj-meghajtású motorok kipufogó gázainak szénmonoxid-tartalma rendszerint 4–7 százalék, de olykor akár 10 százaléknál is több.

Menet közben többnyire nem kell szénmonoxidos mérgezésre számítani, ám ha rossz a gépkocsi-karosszéria szigetelése, s a motorházból vagy az autónk előtt haladó másik gépjárműből kipufogógáz jut be a kocsi légterébe, enyhébb-súlyosabb mérgezést szenvedhetünk. Többnyire azonban a garázsban szokott bekövetkezni a baj, ha az autó motorját járatják. A mérések szerint egy 1 kW-os motor egy perc alatt 28 liternyi szénmonoxidot is fejleszthet, s ha a garázsnak nincs szellőzése, öt perc alatt halálosra nő a levegőben a gáz töménysége!

Egy másik mérgező anyag, amellyel az autóvezetők és az autószerelők kapcsolatban állnak, a fagyálló folyadékként használt etilénglikol. Különösen akkor veszélyes, ha – szabálytalanul – boros- vagy kristályvizes üvegben tartják e folyadékot, s tévedésből „meghúzzák" az üveget. A tapasztalatok szerint egy deciliternyi nem hígított etilénglikol megivása hosszan tartó kínnal járó halált okozhat. E méreganyag a vesét támadja meg. Ha biztosak vagyunk benne, hogy valaki fagyálló folyadékot ivott, azonnal hánytassuk meg, s ha van kéznél, 1–2 deciliternyi tömény szeszes italt itassunk vele (az etil-alkohol ugyanis veszélytelenebbé teszi az etilénglikol lebomlását).

A benzin ivása vagy e gyorsan párolgó folyadék gőzeinek a belélegzése szintén mérgezést okozhat. Leggyakrabban az a baj oka, hogy a benzineshordóból vagy a gép-

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 FEB 7

Magyar Ifjúság

Mészáros Imre

kifosztott arcodat

1021

MÉSZÁROS IMRE RAJZA

Hetek száma		A RAKOCZI ÚTI „GYÉMÁNTHÁZ" KOLLEKTÍVÁ
9	1.	Szigeti–Soltész: Van olyan em
11	2.	Nagy–Szenes: Ő aztán érti
5	3.	Zorán és Dusán: Vásott éjek
3	4.	Malek–S. Nagy: Hull az elsár
4	5.	Szigeti–Soltész: Helló, lányok
8	6.	Papp–Huszár: Néked csak egy
2	7.	Demjén: Sajtból van a hold
6	8.	Szörényi–Bródy: Gyerekjátékok
1	9.	Mihály–Kóbor–Sülyi: Nem tudo
)	10.	Tardos–Huszár: Ég és föl

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Mészáros Imre, rajztanár

NAPLÓ /VESZPRÉM/

1976 DEC 12

1021

kon. Tavasszal és ősszel podás szer számos rendezvényt is le- zös község

INOTAI RAJZFILMESEK

Vajai Csaba 11 éves tanuló a rajzfilm stúdió egyik legfiatalabb tagja. Mészáros Imre rajztanárral közösen alakítják az első figurákat

Urák Éva harmadikos gimnazista Weöres Sándor Varázsének című versét adaptálja filmre

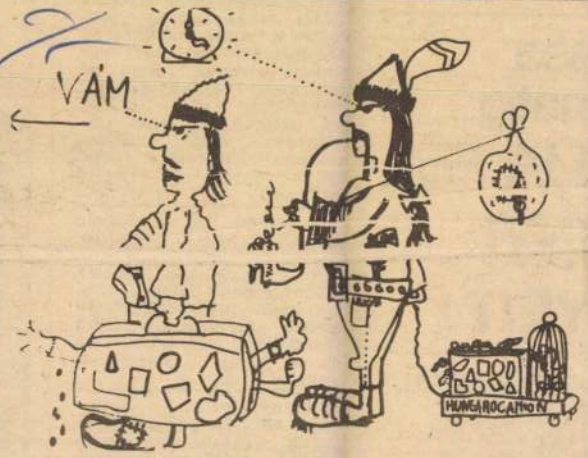

Egy mozzanat a Magyarok bejövetele című humoros rajzfilmből

A megye első rajzfilm-szakkörének adott otthont az inotai Béke művelődési ház. Az ősszel indult filmstúdiót a neves pécsi rajzfilm stúdió vezetője, *Varga Csaba* indította útjára. *Mészáros Imre* rajztanár, a klub vezetője elmondta, hogy jelenleg 9 milliméteres filmre a technikai alapfogalmakat gyakorolják. Ismerkednek a szakkör fiataljai a rajzfilmek mozgásával. Az inotai rajzfilm stúdiónak jelenleg 15 tagja van, elsősorban várpalotaiak, de a környék néhány településéről is járnak ide.

Repróasztalon a kész rajzok

A Varázsének című mesefilm egy kockája (Borbás János képriportja)

ássa
anatig...
DJA FEL
ONYI
NYEIT!
OMAGOLÁSSAL
SEL SEGÍTSE
ÁJÁT!

tézet Farkasgyepű felvételt hirdet villanyszerelő szakmunkási állás betöltésére. Alkalmazási feltétel: villanymotorokhoz, belső és hálózati villanyszerelési munkákban való jártasság. Jelentkezni lehet személyesen, vagy írásban szombat kivételével bármely napon a délelőtti órákban.

Veszprémi Ingatlankezelő Vállalat felvesz közgazdasági technikumot vegzett, könyvelésben jártas, gépírni tudó lyukszalagkártya kezelőt. Jelentkezni lehet Veszprém, Bajcsy-Zs. u. 50. sz. alatt személyzeti vezetőnél.

Villanyszerelőt, varrónőt, női dolgozót felveszünk. Tatabányai Szénbányák Üdülője Balatongyörök.

A 306. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet azonnali belépéssel felvesz takarítónőt, veszprémi telephellyel, hivatalsegédet, herendi telephellyel. Jelentkezés: személyesen, Veszprém Eötvös u. 3.

RUM ÁRUHÁZ
ember 12-én
VASÁRNAP
—17 óráig
RT NYITVA
Centrum Áruház
Veszprém

bő választékával várjuk vásárlóinkat
(279.)

AKI ME
A BŐRÉ

Munka közben véd, munka után ápol a
A különösen igé
kéz bőrét védi és
Használata –a b
szilikon víztaszító tulajdon-
sága és negyféle vitamin-
ja következtében – nőknek, férfiaknak egyaránt fontos.
fabulon szilikonos kézvédő krém

Ez úton mondunk köszönetet mindazoknak, akik drága jó férjem,
HUNYADI KÁROLY
nyug. áll. százados temetésén megjelentek. Külön köszönetünket fejezzük ki a KPM és MHSZ dolgozóinak, s mindazoknak, akik mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló Hunyadi család
Veszprém.
(623)

REKLÁM
Napló
REKLÁM

NAPLÓ
az MSZMP Veszprém megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Főszerkesztő:
Csaba Imre
Napló Szerkesztőség, Veszprém, Irodaház
8201 Veszprém

Telefonszámaink:
Szerkesztőség:
Alközpont (ugyanitt hirdetésfelvétel is!):
13-250, 13-251, 13-252
Főszerkesztő, titkárság, panaszügyek: 11-255
Főszerkesztő-helyettes, gépírók, információfelvétel:
12—649

Sportrovat: 11-244.
Esti szerkesztés: 12-254
Kiadja a Veszprém megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Domján Gábor igazgató
Telefonszáma: 11-245
Előfizetési díj 20 forint
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (Budapest VII., József nádor tér 1. sz.)
Veszprém megyei Nyomda
Felelős vezető:
Steltzer Ferenc igazgató
ISSN 0133—2104
Index: 25—061

Mészáros Imre

SZENT
ISTVÁN
KIRÁLY
MÚZEUM

A székesfehérvári
Szent István Király Múzeum meghívja Önt,
családját és barátait

Mészáros Imre

Stettner Béla-díjas
grafikusművész

visszatekintő kiállítására,

amelyet
Szűcs Erzsébet művészettörténész nyit meg

2007. március 3-án,

szombaton fél 12 órakor a múzeum
Országzászló téri épületében
(Országzászló tér 3.)

A kiállítás 2007. április 9-ig tekinthető meg,
hétfő kivételével naponta 14–18 óráig.

F.k.: Dr. Fülöp Gyula megyei múzeumigazgató

ÚJ FORRÁS
1990. JÚNIUS

új Forrás

KULTURÁLIS, IRODALMI ÉS MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT

A TARTALOMBÓL

Monoszlóy Dezső, Nagy Gáspár és Turczi István versei, Hatvani Dániel elbeszélése

Nagyfalusi Tibor írása Csoóri Sándor és Esztergom kapcsolatáról, Bánlaky Pál várospolitikai tanulmánya Esztergomról

Dankó József beszélgetése Cséfalvay Pál esztergomi kanonokkal, Tóth László beszélgetése Keszeli Ferenccel és Anton Hykisch-sel

Németh László és Fodor András levelezése (II. rész)

3

HUSZONKETTEDIK ÉVFOLYAM
1990. JÚNIUS

MÉSZÁROS István

Uj Forrás, XXII.évf. 2.sz.1990

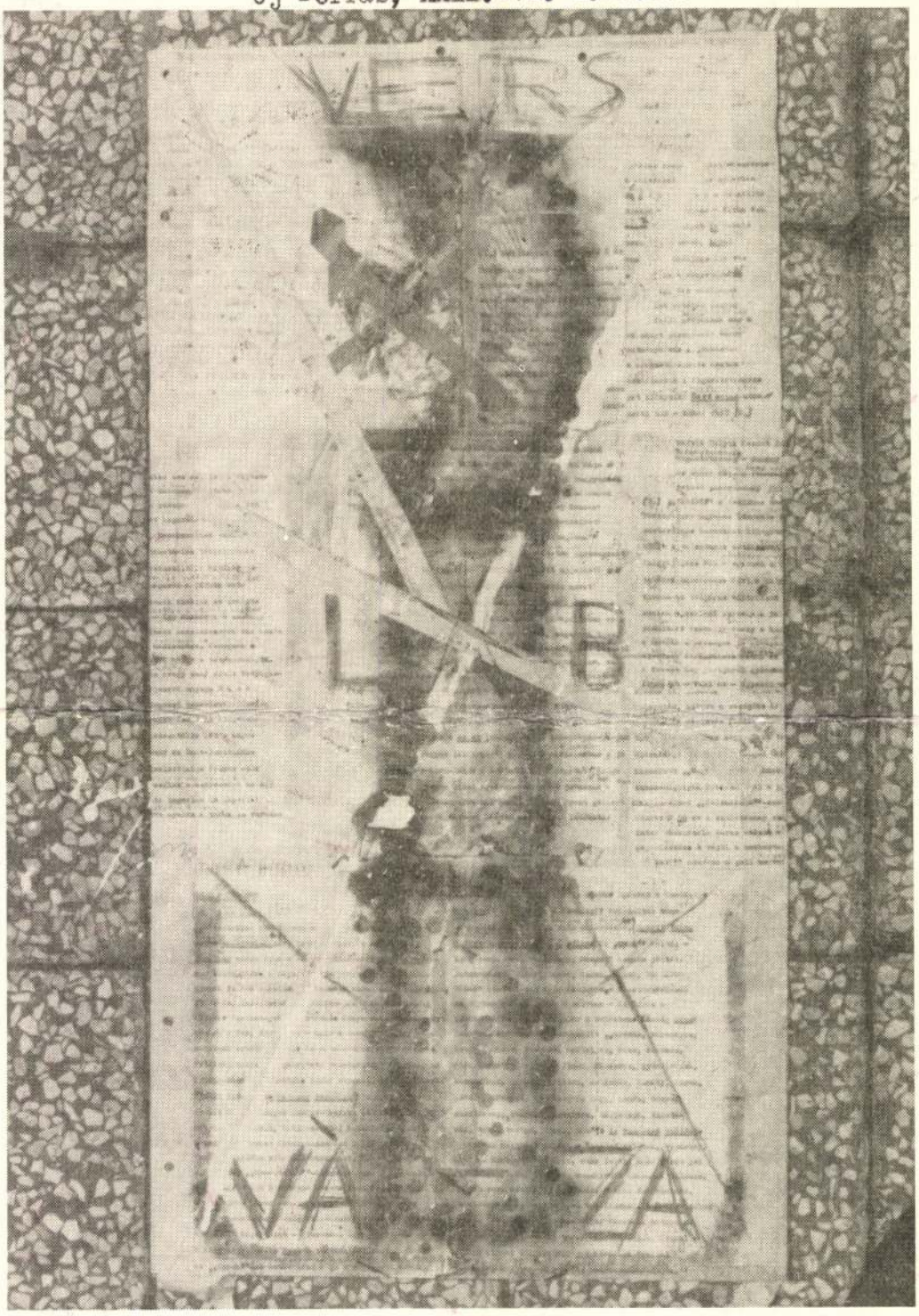

Més-záros István: Versláb-váza (kollázs)

Mészáros Imréné

Taszáron él.
Szerepel az alábbi tárlaton
Kaposváron

N. N.: Pedagógus festők kiállítása

Somogy. Néplap 1969 VI. 20.

Mészáros István

A pécsi Mészáros István a fotóterületén kereste a kapcsolódási lehetőségeket amelyek megszüntetik a fotó külön műfajként való kerelését.

Santos Ferenc – Szalász Károly: Vizualis kísérleti...
Művészet, 1981. január – 50. lap.

Megtekinthető:
2002. március 5-ig
naponta: 17-24 óra
vasárnap: zárva.

Kiállítás helye:
Fregatt Art Gallery
1056 Budapest,
Molnár utca 26.
Telefon: 318-9997

További art-infó:
Tel./fax: 218-1298

MÈS-ZÁROS ISTVÁN

MÉSZÁROS István asztalos

VARGA Gyula: Adatok a debreceni asztalos céh és a népi butor történetéhez.=A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve 1988 (1990) 126.p.

1789. mestermunkája

Mészáros István, szabász
(Dési-Huber kör)

„Vasaló" szobor

Képzőművészkörök Országos Kiállítása a Nemzeti Szalonban (Péter Imre) ~ Művelt Nép 1952. dec.

MÉSZÁROS István / Karikatúrák / 1

1. Egyenlőtlen fejlődés (14. old.)
2. Fejlődés (16. old.)
3. Az állatkertből (30. old.)
4. Kiküldetésben (55. old.)
5. Kicsi a lakás (62. old.)
6. A fusiró (62. old.)
7. Az önelégült (43. old.)

Földes György - Toncz Tibor Mindenki benne van /karikatúrák, humoreszkek / Bp. 1966.

MÉSZÁROS István / Karikatúrák /2

8. A főkönyvelő lánya (118. old.)
9. Jószívű férj (126. old.)
10. Naiv mama (131. old.)
11. Pest-Buda anno 1459 (165. old.)
12. Fekete túlóra (184. old.)
13. Szemérmes nyaralók (186. old.)
14. Kétfő reggel (196. old.)

Földes György - Toncz Tibor Mindenki benne van /karikaturák, humoreszkek / Bp. 1966.

MÉSZÁROS István / Karikaturár/ 1

15. a fanatikus. (196. old.)

Földes György - Toncz Tibor Mindenki benne van /karikaturák, humoreszkek / Bp. 1966.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Mészáros Ist ván

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓ

1962 MÁJ 1

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓ

1021

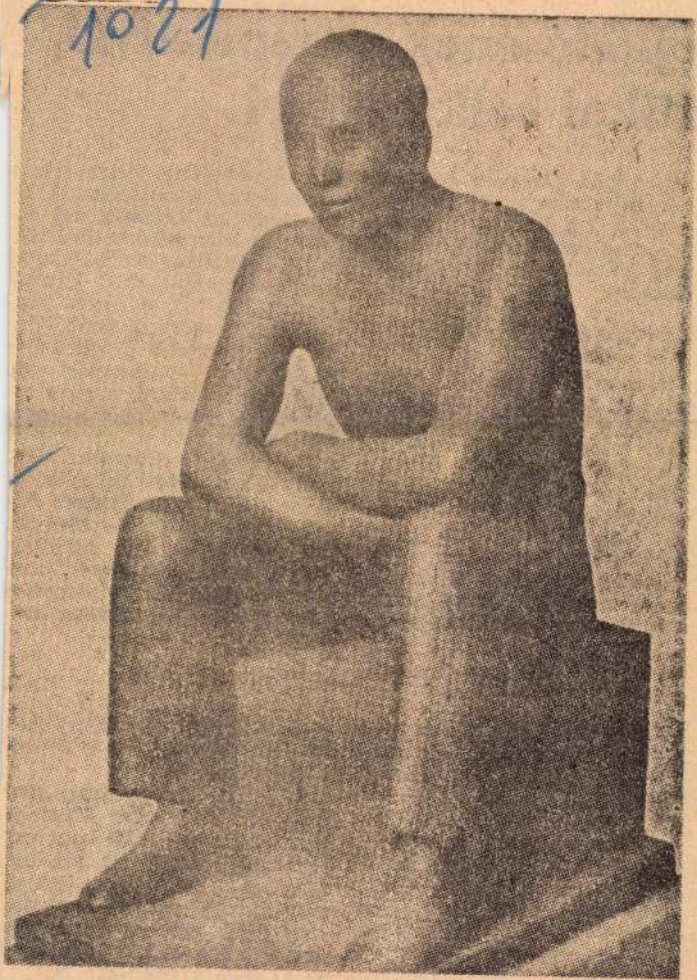

Mészáros István: Ülő munkás

fejlődésének perspektívái, olitikai célkitűzései

képességét. De nem hagyhattuk figyelmen kívül azt sem, hogy a népgazdaság arányos fejlődése milyen előrehaladást tesz lehetővé az egészségügy számára.

Az ellentmondás feloldása

A most folyó második ötéves tervben amellett, hogy tovább erősítjük a megyei egészségügyi intézményeket — a mezőgazdaság szocialista fejlődésének sürgetésére a járási egészségügyi hálózat megszilárdítása áll előtérben. *Fejlődésünk nem mentes az ellentmondásoktól.* Most, amikor az egész ország lakosságának egészségügyi ellátottsága javul, átmenetileg visszaesett a munkásosztály ellátása. Azáltal, hogy az egészségügyi intézmények hozzáférhetővé váltak a parasztság nagy tömegei számára, zsúfoltabbak lettek a kórházak, a körzeti orvosi rendelők, a szakorvosi rendelőintézetek, hosszabb a várakozási idő. *Az ellentmondást úgy kívánjuk feloldani, hogy a továbbiakban is nagyobb lesz a fejlesztés üteme a „gyógyintézeten kívüli" ellátásban.* Ez mutatják a következő számok az általános gyógyintézeti ágy fejlesztése 1965-ig — 1944-hez viszonyítva — 59,2 százalékkal, a szakorvosi óraszámfejlesztés 1949-hez viszonyítva 235,8 százalékkal növekszik.

A gyógyszerellátás egyszerűsítése

Az egészségügyi ellátás megjavításának módja, a hálózat növelése mellett, hogy a meglevő erőket jobban felhasználjuk, *megjavítjuk a szervező, vezető munkánkat.* Egyszerűsíteni kell a gyógyszerellátást azzal, hogy megszüntetjük a kettős árrendszert, ugyancsak egyszerűbbé kell tenni a jogosításokat, megjavítani a betegirányítást. Sok felesleges munkától kímélheti meg az egészségügyi dolgozókat a szű-

lakosság egészségügyi ellátásán. Mindezek a ma és holnap problémái.

A XXII. kongresszus megerősítette a Magyar Szocialista Munkáspárt VII. kongresszusának irányelveit. Ma már nem lehet „általában, elvileg" vezetni. *Az eszmei, politikai szilárdság mellett hozzáértés, szakértelem kell.* Vonatkozik ez az állami vezetésre is.

Fontos feladatunk, hogy az egészségügyet az egész nép

KIÁLLÍTÓTEREMBEN

Mindenki más – kép

FESTENI ÁLTALÁBAN magányos foglalatosság, hacsak a vásznat nem tekintjük beszélgetőpartnernek. A festők mégis régóta csoportokat szerveznek, hogy a hasonló kollégáknak örülhessenek, vitázhassanak szóban és képeikkel, a közös tárlatokon. Mindig akadtak optimisták – mint *Gauguin* és *van Gogh* –, akik megpróbáltak együtt, közös műteremben festeni. Többnyire nagy harag lett belőle, sőt a nevezettek esetében tragédia. Sok festőnek a társaságot gyakran csak a csoportos kiállítások jelentik. A Magyar Köztársaság Művészeti Alapja most új festő tagjainak munkáiból rendezett kiállítást a Duna Galériában. A kísérlet bevált. Feltehetően az egymás mellett szereplő alkotók többsége eddig nem is ismerte egymást, mégis van valami közös ebben a rendhagyó csoportos tárlatban, mégpedig az, hogy mindannyian tudnak festeni. Igaz, másképpen.

Bangócs Gábor figurális jeleit szinte az életnagyságig növeli, de realizmus helyett a koncept felé tapogatózik, vázlatokhoz illő rajzi virtuozitással. *Raffai* Kinga textilmunkáit is a bravúr jellemzi, de a hagyományok adta keretek között. Igen finom színekkel és jó kompozíciós érzékkel emeli képpé, amiről eddig úgy tudtuk, „csak" ruhakiegészítő. Az amerikai ötvenes évek csurgatott festészetének irányában találhatók *F. Balogh* Erzsébet műveinek előzményei. Lendületes temperaképei a keleti gesztusfestészettel ugyanúgy rokoníthatók, mint egykor a híres drip painting. Az automatikus írást festőtechnológiai mintául választó *Pollock* hatását érezni *Szabó* Pál munkáin is. Az ő torinói lepel-változatain montázsszerű elemek: vásznak és japán pecsétek is megjelennek. Szinte vérző kollázsokkal tiszteleg *Mészáros* István a balti tájak és események áldozataira gondolva. De *Radnóti* Miklós eclogája is eszünkbe jut térképe láttán.

A FÉNY FESTŐJE *Küzmös* Enikő. Pasztellképeit dicséri, hogy láttukon *Turner* tengervízióira és Egry József tájképként megfestett szabadságvágyára gondolhattam. Kiemelkedő kvalitású képekkel jelentkezik *Bihon* Győző. *Teremtés* című képpárjának forma- és színvilága *Goya* főműveit idézi, bár a szimbolikus szörnyalakok figuraként nem jelennek meg a vásznakon. *Kiss* József Lajos *Hajnal* kompozíciója – noha itt is nonfiguratív látomásról lehet beszélni – Gustav *Moreau* festette glóriák fényére emlékeztet.

ERDÉLYBŐL JÖTTEK *Nuridzsány* Éva és *Buzás* András. Konstruktív képeket festenek, szinte szentendrei a hatás. Buzás *Sorsom* című műve drámai erővel közvetíti a szülőföld elhagyásának gyötrő belső képét. Kassai Imre képei a lírai absztrakthoz tartozó munkák. Metafizikus szemlélődést és végtelenséget sugallnak a festett felület képzetes és valódi mélységei. A Művészeti Alap ízlésbeli toleranciáját bizonyítja *Bak* Péter tagsága. Az ő tájképei egy létező, ám kissé közhelyszerű látásmódot tükröznek, amelyben a festett fa fát jelent, a víz képe pedig víztükröt. Természetesen tudom, hogy ez a képlet a lehető legnépszerűbb, ezért én sem emelek vétót.

A Magyar Köztársaság Művészeti Alapja új festőtagjainak kiállítása július 21-ig látható a Duna Galériában (Bp. XIII., Pannónia u. 95.) hétfő kivételével naponta 10–18 óráig.

(szegő)

MÉSZÁROS István

Mészáros István

kiállítása a diósgyőri
Ady Endre művelődési
házban

Népszabadság, 1986. XI. 6.

Mészáros István

A miskolci Mészáros István a vers funkcióját hordozó vizuális formák szerkereti összefüggéseit keresté.

Santos Ferenc – Halász Károly: Vizuális kísérleti...
Művészet, 1981. január – 50. lap.

MÉSZÁROS István

(Més-záros)

Bak Péter
Bengóca Gábor
Bihon Győző
Búzás András
Fajcsákné Balogh Erzsébet
Kassai Imre
Kiss József Lajos
Kovácsné Nuridsány Éva
Küzmös Enikő
Més - záros István
Raffai Kinga
Szabó Pál

A Magyar Köztársaság Művészeti Alapja
tisztelettel meghívja Önt új tagjai
kiállításának megnyitójára

1991.június 27-én 17 órára a

Duna Galériába
(Budapest, XIII.Pannónia u.95.)

A kiállítást megnyitja: Dr.Feledy Balázs
a Képzőművészeti Szakosztály igazgatója
Megtekinthető:1991.június 27-től július 21-ig,
hétfő kivételével,naponta 10-től 18 óráig.

MAUER DÓRA

Életrajzi adatok:

1937-ben született Budapesten. 1955 és 1961 között a Képzőművészeti Főiskolán folytatott tanulmányokat. 1975–1977-ben Erdély Miklóssal a budapesti Ganz-Mávag Művelődési Házban szakkört vezetett Kreativitás-vizualitás címmel. 1981–1982 között a budapesti Szépművészeti Múzeumban a Szak-közi-kört vezette. Budapesten és Bécsben él.

Fontosabb egyéni kiállítások:

1966. Budapest, Dürer terem
Linz, Galerie Maerz
Bologna, Galeria Collezionista
1970. Budapest, Dürer terem
1971. Bécs, Galerie Blutgasse
1975. Graz, Neue Galerie
1976. Budapest, Helikon Galéria
Székesfehérvár, István Király Múzeum
1979. Pécs, Pécsi Galéria
Utrecht, Hedendaagse Kunst
1983. Buchberg, Exakte Tendenzen
1984. Budapest, Ernst Múzeum
Bécs, Museum moderner Kunst
1986. Budapest, a Budapest Galéria Lajos utcai kiállítóháza

Fontosabb csoportos kiállítások:

1965. Nyugat-Berlin, Intergrafik
1968. Budapest, Magyar Nemzeti Galéria – Mai Magyar Grafika
1971. München, Kunstzone
1972. Köln, Du Mont Studio – Aktuelle Kunst in Osteuropa
Oxford, Museum of Modern Art – Fluxshoe
1973. Balatonboglár, Kápolnatárlat – Szövegek/Texts
Utrecht, t'Hoogt – Aspekten van Hedendaagse Hongaarse Kunst
Budapest, Műegyetem – In memoriam Kopernikusz
1974. Budapest, Fiatal Művészek Klubja – Kép/Vers
1975. Bonn, Städtisches Museum – Neue Ungarische Konstruktivisten
Amszterdam, Museum van Gogh – Experimental Poetry
1976. Hatvan, Hatvany Lajos Múzeum – Expozíció. Fotó/Művészet
Székesfehérvár, Csók István Képtár – Sorozatművek/Serial Works
1977. Kassel, Galerie Lometsch – Neue Kunst aus Ungarn
1978. Bécs, Künstlerhaus – Exakte Tendenzen K 45
1979. London, ICA – Photography as Art, Art as Photography
Amszterdam, De Appel – Works an Words
1980. Pécsi Galéria, Pécs – Rajz/Drawing '80
Budapest, Óbuda Galéria – Tendenciák 1, 3.
Wilhelmshaven, Kunsthalle – Künstler aus Ungarn
1981. Pécs, Pécs Galéria – Vonal/Line
Bécs, Sezession – Erweiterte Fotografie
1982. Bécs, Galerie Modern Art – Exakte Tendenzen
Pécs, Pécsi Galéria – Rajz/Drawing '82
1983. Budapest, Budapest Galéria – Film/Művészet
Budapest, a Budapest Galéria Lajos utcai kiállítóháza – Helyzet
1984. Budapest, a Budapest Galéria Lajos utcai kiállítóháza – Rajz/Drawing '84
1985. Budapest, Óbuda Galéria – 101 tárgy. Objektek 1955–1985
1986. Boston, Musum of Fine Arts – Experimental Films from Budapest

Kiállított művek:

Petőfi emlékére 1972, papír, vegyes technika, 55x99 cm
Tanulmány minimális mozgásról 1972, vegyes technika, 39,5x 30,8 cm
Szónyomok (játszó) 1973, papír, nyomat, 50x50 cm

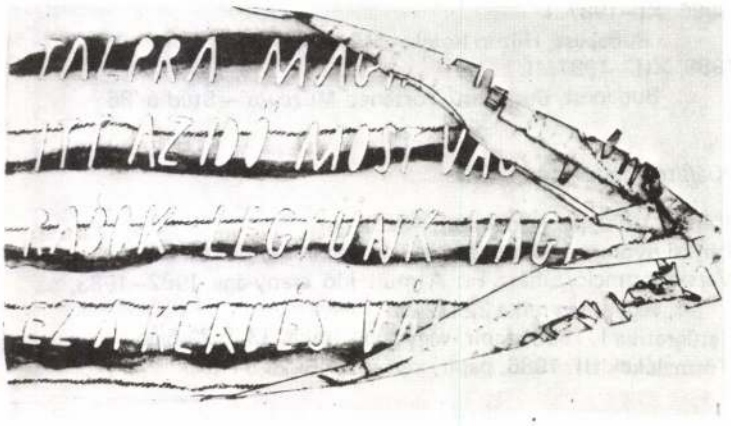

Petőfi emlékére 1972

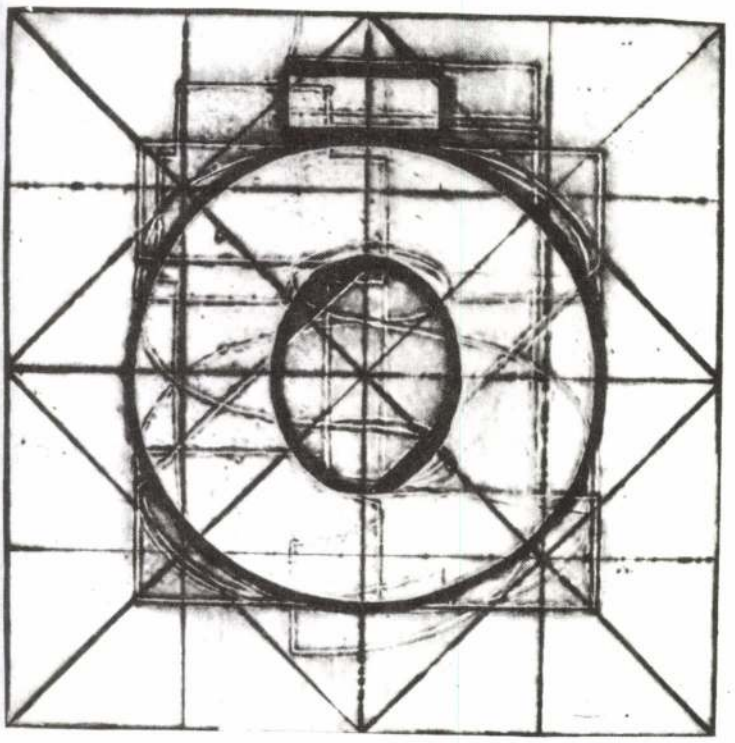

Szónyomok (játszó) 1973

MÉS-ZÁROS ISTVÁN

Kép-vers / vers-kép
Pp. 1987. P 117

Életrajzi adatok:

1959-ben született Miskolcon. Végzettsége szerint tanár. Tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának, a párizsi Magyar Műhely munkaközösségének. Kötete 1985-ben, A botanikus naplója címmel jelent meg az Iparművészeti Főiskolán (tipográfusa Futó Tamás). Jelenleg a Fiatal Művészek Klubjának művészeti vezetője.

Fontosabb egyéni kiállítások:

1981. Budapest, Kandó Kálmán Kollégium
1984. Eger, Ho Si Minh Tanárképző Főiskola
1986. Budapest, Fiatal Művészek Klubja – Retrospekt-ív 1.
Miskolc, Ady Endre Művelődési Ház
1987. Dunaújváros, Iskola Galéria – Retrospekt-ív 2.

Fontosabb csoportos kiállítások:

1979. Pécs, Színház téri Galéria – Vizuális Műhely
1984. Budapest, Belvárosi Ifjúsági Ház – Maria Fesztivál
1985. Budapest, Almássy téri Szabadidő Központ – Uj Stúdiósok
1986. Budapest, Fiatal Művészek Klubja – Permanens Műhely
1986. XI–1987. I
Budapest, Hilton hotel – Művészet ma
1986. XII.–1987. II.
Budapest, Budapesti Történeti Múzeum – Stúdió '86

Kiállított művek:

Mérték 1980, papír, nyomat, 40x32 cm
Párizsi nyomat 1982, papír, vegyes technika, 56x47 cm
Versillusztráció/Juhász F.: A múlt idő arany-ága 1982–1983, papír, vegyes technika 22x32 cm
Betűgrafika I. 1983, papír, vegyes technika, 23,5x29,5 cm
Törmelékek III. 1986, papír, xerox, 41,5x29,5 cm

Törmelékek III. 1986

Betűgrafika I. 1983

Més-záros István *(1959. 10. 03., Miskolc)*

Végzettsége szerint tanár. Jelenleg a NuOVO Reklámiroda és a NOVOfilm Stúdió kreatív igazgatója.
Tagja a Magyar Műhely Munkaközösségének és a József Attila Irodalmi Egyesületnek. Műveit a Médium-Art antológiában és más orgánumokban publikálta.
Kötete: *A Botanikus Naplójából* (1985, Magyar Iparművészeti Főiskola); önálló estje: *A Múzsa Feltámadása* (1987, Vigadó); előkészületben: *A Kivert Farkasember* (1994, Magyar Műhely Kötetek).
Tagja a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének és a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának. Tanulmányutak: Ausztrália, Franciaország, Görögország, Itália, Németország, Oroszország. A VIII. Nemzetközi Festőfesztivál Nagydíja (1990, Lettország).
Több önálló és csoportos kiállítása volt Magyarországon és külföldön.

(Cím: 1076 Budapest, Garay tér 16. II/9., tel.: 142-5689)

MESZÁROS István

„A festészet nem szent ügy, a festészet valami. Valami, amit lehet csinálni. Olyan, amit mulatság is és érdemes is csinálni. Nagyon kevés ilyen dolog van ezen a világon. Rajta kívül nekem semmi, egy se. Tehát vagy-vagy. Vagy csinálom ezt az egyet, s akkor érdemes itt élnem tovább: vagy nem, s akkor nincs semmi mulatságom az életben, és kell a fenének az egész…"

Ottlik Géza: Buda

Més-
záros István

két Képcsarnoka
a Stúdió Galériában

fotók és képversek
1993. 11. 03.–11. 09.

festmények és grafikák
11. 10.–11. 22.

Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 52., tel.: 111-9882
nyitva: 10.00–18.00 (vasárnap kivételével).

Més-záros István (1959.10.03., *Miskolc*)

Végzettsége szerint tanár (1984, Eger). A Fiatal Művészek Klubjának művészeti vezetője (1986-88). A Fiatal Képzőművészek Stúdiójának munkatársa (1989-91). 1991-92 között a Young & Rubicam Hungary művészeti vezetője. A Novofilm (1992-93) és a NuOVO Reklám (1992-96) kreatív igazgatója. 1994-ben „A reklám hatalma" címmel kurzust vezetett a Magyar Iparművészeti Főiskolán. Jelenleg „szabadúszó".

Tagja a Magyar Műhely Munkaközösségének (1985-től) és a József Attila Irodalmi Egyesületnek (1990-95). Műveit a Médium-Art antológiában és más orgánumokban publikálta (pl. Élet és Irodalom, Forrás, Új Hölgyfutár, Magyar Műhely). Kötetei: A Botanikus Naplójából (1985, Magyar Iparművészeti Főiskola); Mox Nox (1996, Magyar Műhely Kötetek); önálló estje: A Múzsa Feltámadása (1987, Vigadó).

Tagja a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének (1990-től), a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének (1989-től) és a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának (1985-95). Tanulmányutak: Ausztrália, Franciaország, Görögország, Itália, Németország, Oroszország; a VIII. Nemzetközi Festőfesztivál Nagydíja (1990, Lettország). Több önálló és csoportos kiállítása volt Magyarországon és külföldön, ahol művei magán- és közgyűjteményekben is megtalálhatóak.

(*Műterem*: 1224 *Budapest, Sík u.* 13.; *tel./fax*: 22-77-241)

MÉSZÁROS István

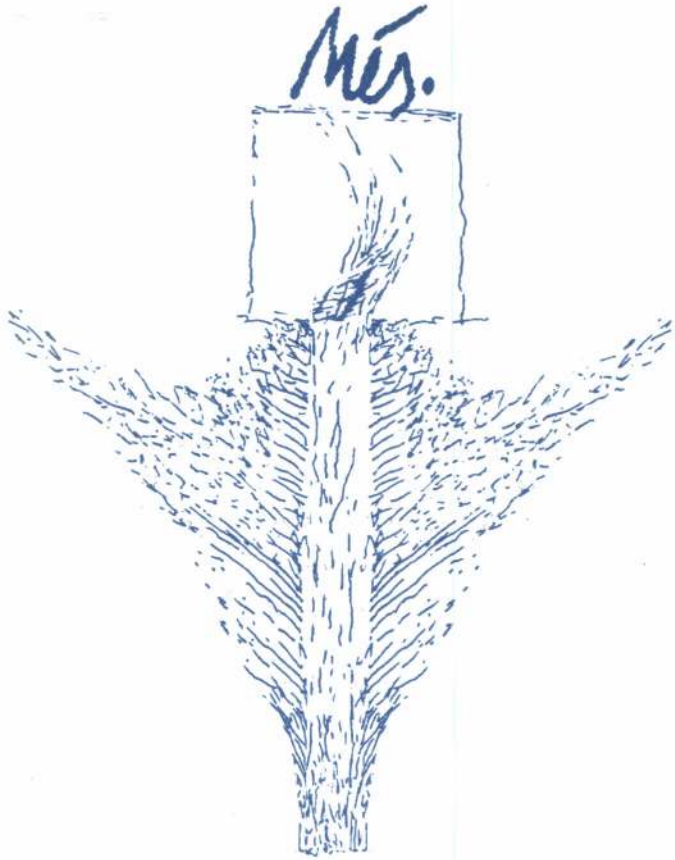

invitáló més-záros istván

„KÉPCSARNOK"

című kiállításaira

(festmények, grafikák, fotók, képversek és egyéb tákolmányok)

MISKOLC

1996. október 18. – november 8.

MISKOLCI KÉPES MŰHELY

Megnyitja:

Nagy Pál

október 18. (péntek) 17 óra

3525 Miskolc, Hunyadi u. 12.,
tel.: (46) 327-628, 355-004

További információ:
3533 Miskolc, Szegedi u. 23., tel.: (46) 371-879

BUDAPEST

1996. október 24. – november 10.

DUNA GALÉRIA

Megnyitja:

Ladik Katalin
és Més-záros István

október 24. (csütörtök) 17 óra

1033 Budapest, Pannónia u. 95.,
tel.: 140-9186
(Megközelíthető: 3-as metró, Dózsa György úti állomás,
Dráva és Pannónia utca sarka.)

További információ: Vigadó Galéria
1051 Budapest, Vigadó tér 2., tel.: 118-7070

MÉSZÁROS István

ÉS 1992. febr. 7.

Vizuális regényrészlet

A Bercsényi Galériában február 9-ig tekinthető meg Mészáros István művészettörténészriasztó vizuális regényrészlete. Vendégbox Frank Osvat (Ausztrália) Taps című videoinstallációja.

BOHÁR ANDRÁS: Mészáros István „művészettörténészriasztó vizuális regényrészletei" azt a radikális eklektikát fejezik ki, amelyben az egyéni élmény sokfélesége jelentkezik artisztikus médiumként. Az ön-térképvázlatoktól, a vizuális költeményeken, síléc-installáción át a „hagyományos" képekig a mindent megmutatás kényszere mozgatja az alkotót. Képi világának legapróbb mozzanata is azt sugallja, hogy az állandóan mozgó, változó valóság pillanatnyi rögzítésénél nem vállalkozhat többre.

tárgyu nemzetközi tanácskozá-
száma jelent meg az Eötvös
ivészettörténeti Tanszékével
likációs lehetőséget bizto-
abbaknak, részint közös,
ának.
katársainak publikációi,
itva, évenkénti bontásban
kötetek, tanulmányok, kri-
si előszavak stb. mennyisé-
nkozik annak a közlése, hogy
akulásakor nyolc művészet-
, és számuk most is alig ha-
osát. Száznál több önálló

FRANK JÁNOS:

Bak Imre Fehérváron

Ostoba kérdéssel léptem be Bak Imre kiállítására a székesfehérvári Csók István Képtár aulájába. „Ez objekt?" – vagyis térbeli mű – mutattam a fogadófalra, „dehogy" – válaszolta Kovalovszky Márta a tárlat egyik rendezője – „festmény ez, már szerepelt két éve a műcsarnoki olaj/vászon kiállításon". Persze, hogy akkor láttam ezt a kilenc négyzetméteres konstrukciót, sőt kerek 11 sort írtam is róla. A kép fakó-okker prizmájának akkora a térbeli trompe l'oeil hatása, hogy óhatatlan is igyekszünk kikerülni őt a vászon síkja előtt sétálva. Most megint kifogott rajtam a prizma, két méter magas éle majd' orron ütött, sőt a plasztikája Fehérváron még markánsabb lett mint a Műcsarnokban; tudniillik ott a tetővilágítás lágyította, itt az aulában viszont a nagy oldalablakon beeső, súroló fény még csak keményítette a formát, rájátszott a festő tendenciájára, mivel a prizma ablak felé eső része történetesen világosabbra van festve.

Ez a gyűjteményes kiállítás voltaképpen. 1965-től 1999-ig öleli fel a festő ötödfél évtizedes munkásságát, de ennyihez – pláne Bak óriásvásznaival – a Műcsarnok tizenkét terme sem lett volna elég. Fehérváron két helyszín is fogadja a látogatót: a korábbi képeket a Szent István Király Múzeumban rendezték, az újabbakat pedig a pár lépésre fekvő Csók Képtárban mutatják be. Így a nagy tárlat, mintegy keresztomatía, szemelvények gyűjteménye a Bak Imre életműből.

Pályakezdéséről, amikor interjút kértem tőle (ÉS, 1965 szeptember 20.), így vallott: „Diákkoromban elhittem tanáraimnak, hogy a csúcsfény a művészet lényege (...) Úgy tanultam meg németül, hogy lefordítottam Malevics Tárgyatlan világát. Megsejtettem, hogy van egy izgalmas világ: a modern művészet világa."

Ismertetőmet egy atipikus Bak-képpel kezdem, a Struktúra III-mal (1965). Sokáig rejtve maradt ez a festmény, mert alkotója már meghaladottnak tekintette, amikor harminc éve először jártam a műtermében, akkor sem mutatta meg. Pesten először a Zuglói Kör tárlatán tették közszemlére 1991-ben; ez a mű volt a legoldottabb absztrakt expresszionista darab az egész teremben. Minden képzettársítás nélkül, várostérképhez hasonlítom ezt a mélyvörös és kék foltokból, sávokból álló építményt. A hatvanas évek végén, a hetvenesek elején festett képei számomra – számunkra – a Bak Imre alapélmény. Ezekkel lépett a közönség elé előbb Nyugat-Németországban, aztán idehaza. Minuciózusan pontos, szigorúan geometrikus szerkesztésű, kizárólag egyenesekből, szögekből és félkörívekből konstruált, egyenletes festékfültevésű, Hard Edge foltok; a határokat, fekete kontúrral keretezte, vagy éppen elhagyta azokat. Egybecsengő, vagy éppen ütköző színeket szomszédoltatott. A képek hatása idegnyugtató. Fiatalabbak kedvéért: akkor ez volt a pártállami kultúrpolitikában maga a nonkonformizmus. A festő Fényes Adolf termi (ma Árkád Galéria) 1970-ben rendezett tárlata is a hírhedt, megalázó „önköltségesek" közé tartozott.

Metamorfózisnak véltük a festő 1977-es Jelek című gyűjteményes kiállítását a Műcsarnokban. Pedig Bak alap-gesztusait megtartotta, bár jelei a kezdeti kultúrákra és az egyetemes folklórra utaltak. Szimmetriája csaknem kínos lett, mintha egy koordináta rendszer X és Y tengelyére szerkesztette volna a festő négyrészes festményét. Négyszer szerepel ugyanaz a motívum együttes, illetve tükörképei. Az együttes sokkal gazdagabb, már már barokkos. Eltűnt a Bak Imre-féle tartózkodás, még a líra nyomai is megjelentek, sőt talán az asszociatív elem is, mint a Nap-ember-arc című szimmetrikus festmény-konstrukcióban. Ő ezt így fejtette ki: „A szintetikus jel magában foglalja a konkrétot (nem úgy, hogy emlékeztet rá, hanem analóg vele)". A nyolcvanas évek közepén Bak megszegte a síkbantartási fogadalmát. Már él nemcsak az axonometrikus-, hanem a lineáris perspektívával is, és a mélységgel. Nincs mit csodálkozni. Az említett interjúmban már harminc évvel ezelőtt is mondta: „A festő sem tudja nélkülözni a háromdimenziós kifejezést. Én is olyan tervekkel foglalkozom, hogy (...) háromdimenziós festményeket készítsek."

Bak Imrét is megérintette a posztgeometrikus és a posztmodern. Nem csak tere lett a képszínpadnak (atmoszférája soha), hanem a mértanias mellett az organikus elemek, emblémák is benépesítik azt. A rendetlenségig menő asszimetria uralkodik – ez már Bak rokokója –, csak a visszafogott színek maradtak meg továbbra is, még vetett árnyékot is belelátok – nem, ez fekete tűz szaluettje a padozaton.

Mészáros István rajza

Amint a klasszicizmus követte a rokokót a művészettörténetben, Bak Imre történetében is várható volt a saját rokokója után a klasszikus. A dinamikus után a nyugalom. A néma csend. A kilencvenes évek közepétől a Bak Imre-galaxis terét objektek töltik meg, elsősorban egy mértani test változatai: a prizmáé. (Közéjük tartozik a Csók István Képtár vendégcsalogató óriáspannója, melyről a bevezetőben már írtam.) Bak prizmája általában az élével áll felénk, lehet széles, lehet keskeny, álló vagy fekvő, akár kettőzött – ezeket hisszük koporsóformának –, ebben az architektúrában egyre erősebb a szuperplaszticitás. Mondják, Bak a posztmodern építészetet festi, szívesebben mondanám, hogy ipari épületek, üres gyárbelsők elemeit. Az építményekben szokatlanul mustra is akad, például babérlevél forma jelek szétszórva. Mindenki gondolhat amit akar, csak ne higgye, hogy a fekvő kettőzött prizma koporsó, azaz a halál, a hulló babérlevelek pedig a pünkösdi tüzes nyelveket jelképezik. Mindennek megvan a maga tárgyatlan jelentése.

Az akció-reakció törvénye szerint 1999-ben – hiszen még csak egy fél esztendő telt el – Bak Imre visszatért a három dimenzióból a síkba. Az idei képei kétdimenziós múltjának reneszánszát tanúsítják. Szerintem a fehérvári legújabbak a tárlat koronái. A Bilbau kompozíciójának előterében még egy városra utaló sáv választja el a főmotívumot, melyben egy intenzív vörös, magas hegylánc vonul. Szíven üt a szín élénksége. Az East-Westen Bak visszatért a tört fagylaltszíneihez, halvány rózsaszín mező alatt halvány kék mező. Kétoldalt szimmetrikusan egy-egy függőleges fekete sáv, benne alul színes négyzetek asszimetrikus együttese. A Város tabló kétféle vörösből álló triptichon, lenn markáns fekete sávval, felül pedig – akár egy ellenkező helyre került prededella – világosabb színekből és barnából szerkesztett, külön mini-kompozíció. (A véletlen úgy hozta sajnos, ezt a képet ugyanakkor Berlinben állítják ki, bár Székesfehérvár kárpótlása, hogy a kitűnő, meghívóján éppen ez a távollevő festmény szerepel.) A másik Város álló forma, rajta kétféle sárga tónusból és egy fekete, fordított T-alakból konstruált geometrikus darab. A kép szimmetrikus is, nem is.

Sokáig én is azt hittem, hogy Bak Imre életműve egyetlen korszak. Csakhogy ezt a vélekedést cáfolják a művei, kiállítási katalógusának reprodukciói, és – számomra legalább is – nem utolsó sorban a róla írott cikkeim. Pálfordulásai tudniillik neki is voltak/vannak/lesznek – bár ezek sohasem látványosak.

Az ő tradíciója saját maga.

A festő éppen a kiállításakor lett hatvan éves. A múzeumtól kapott egy téglatest alakú tortát, melynek a tetejére egy fehérvári cukrász katalógus-reprodukció nyomán lemásolt egy Bak Imre festményt színes cukormázból. A tortát fölfaltuk.

(A kiállítás a székesfehérvári Szent István Király Múzeumban és a Csók István Képtárban nyitva augusztus 22-ig.)

eszközzel, egy lett csak a sok módszer közül, amit az azóta ifjúvá érett tudomány, a pszichológia alkalmaz a személyiség megformálására és a lélek helyrebillentésére. A pszichológus a modern társadalom lelkének biztonsági őre és a nem a hatalma csúcsán levő, állig felfegyverzett maffiózó kopogtat be az analitikus ajtaján? És éppenséggel nem kimászni igyekszik antiszociális tevékenységéből, hanem pillanatnyi megingásából szeretne visszabillenni, hogy munkáját

Az Open Film Festival (OFF '99) idén is meghirdeti forgatókönyvíró pályázatát, amelyre az alábbi témakörökben várunk írásokat:

1. Filmszinopszis bármilyen témában (max. öt oldal / 6000 karakter)
2. Filmszinopszis *bicikli – biciklizés – bringa – bringázás* témában (max. öt oldal)
3. Forgatókönyv (versenyben a szinopszisok szerepelnek, a zsűri azonban a forgatókönyveket is érdeklődéssel várja)

A zsűri tagjai: Kőszegi Edit, forgatókönyvíró; Hazai Attila, író, forgatókönyvíró; Németh Gábor, író, forgatókönyvíró; Orsós László Jakab, esztéta, irodalomkritikus
Nevezési díj nincs, **beküldési határidő: augusztus 15.**
A szinopszisok szerzői az OFF ideje alatt (szeptember 9-12. Blue Box mozi, Trafó) wökshopon vehetnek részt, melyet a zsűri tagjai tartanak.
Cím: Open Film Festival, c/o Színház- és Filmművészeti Főiskola, Budapest, 1088, Szentkirályi u. 32/a.

ladozik, és aki esetleges házasságával készül még jobban bebetonozni életét a hétköznapi értékek világába. Ahogy a maffiózó nem várja, hogy kigyógyítsák a bűnözésből, úgy a pszichológus sem kívánja az izgalmat az életébe, mégis megkapják, amit a forgatókönyvíró igazságosztó keze mért ki rájuk.

A Vitti-klán feje számára halálos szégyen, hogy „agydokihoz" kell fordulnia, közösségének legfőbb értéke ugyanis az erő. Csakhogy Vittinek a pánik nemcsak az erejét, de az eszét is elvette. Gyengeségének megannyi jelét mutatja a minden megingásra árgus szemekkel figyelő törzse számára. A modern civilizáció eszközei nélkül ő már halott lenne. Hiába van a fizikai erő az ő oldalán a nyugatot képviselő pszichológussal szemben, ha pont ez a barbár erőszak okozhatja bármelyik pillanatban a vesztét. A vígjáték csak úgy végződhet happy enddel, ha a maffiózó áttér a liberális társadalmak értékrendjére, és egy megszerzett belső erő nevében lemond az erőszakról.

A pszichológust viszont a liberális értékrend köti gúzsba. A másik emberrel szembeni keményebb fellépés

sem kell ezen sokat gondolkodni, ez nem az 1997-es Nashville című lemez, nincsenek ironikus utalások, torzított parafrázisok, csak önmagában a countrys, steel gitározás hangzás maradt meg. A zenei anyag – főképpen a dallamvilág – a végletekig egyszerű, tulajdonképpen nem állít semmit, hacsak azt nem, hogy jól érzem magamat. Frisell ott ül a borítón kertjének fűzfája tövében kutyája társaságában és ránk

(Bill Frisell: Good dog, happy man – Nonesuch, 1999)

minden formája tiltott, és finomkodó, ráhagyó magatartása már munkájának eredményességét is megkérdőjelezi. A maffiózót kezelő terapeutának a poklok mélyére kell szállnia, hogy visszanyerje a lélekvezetéshez szükséges erőt: a maffiózók gyűlésén neki kell Vitti érdekeit képviselnie, míg páciense otthon lelki nyavalyáival viaskodik. Szimpatikus gondolat, hogy vezető és vezetett egyaránt alakul a kezelés során, és a két embert problémái megoldásához éppen a másik világának átélése vezeti.

Egyébként a film pszichológiai tematikája ellenére meglehetősen hanyagul kezeli Freud professzor tanait. Igaz, nincs is szükség alaposabb lélektani motivációra egy ilyen jó kis térdcsapkodós vígjáték esetén. A szórakoztatóipar filmjeiben az analízis helyét az archetipikus alapképlet tölti be. A Csak egy kis pánik a bűnözők rehabilitációjára a Pénteket „európaira" tanító Robinson mítoszát hozza fel. Kétségtelenül humánusabb ez a megoldás, mint a Sing Sing vagy a szegedi Csillag, de azért én inkább az étteremtulajdonosok mellett állok.

(Harold Ramis: Csak egy kis pánik)

Napló a jambikus sarló jegyében

– Mészáros István rajzai elé –

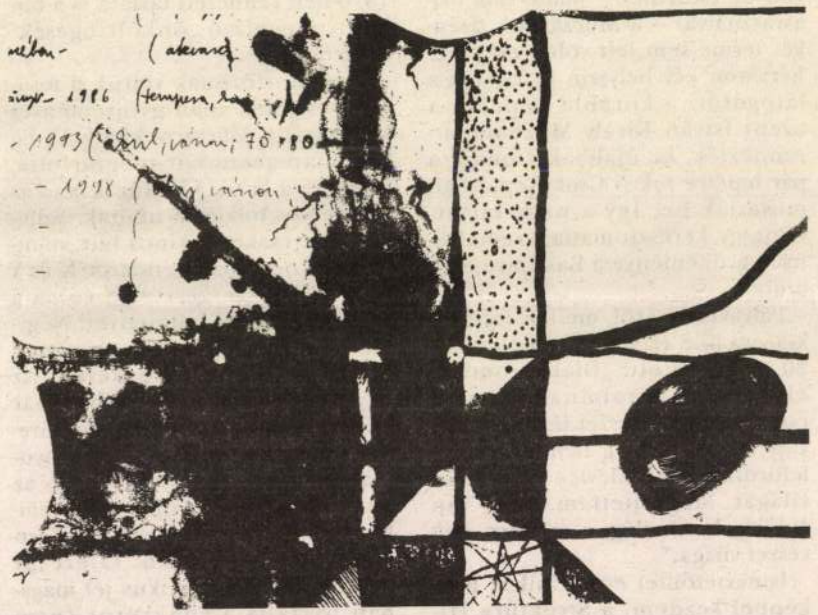

Mészáros István romantikus művész. Igaz ugyan, hogy a kezdet konceptuális, „tárgynélküli" struktúrák létrehozása volt, mint költészeti diagramok. Munkáit nézve eszembe jutnak a hetvenes évek vizuális költészeti törekvései, a párizsi Magyar Műhely és az újvidéki Új Symposion volt annak idején az egyetlen lehetőség a tájékozódásra. Ezek a törekvések, amelyek a hagyományos költészeti és vizuális nyelvezet alapvető tételeit átértelmezve és megkérdőjelezve, a műfaji határokat megbontva egy új művészeti ábrázolási módszert teremtettek, Mészáros művészetében mély nyomot hagytak, de az Ő romantikus világában ezek a módszerek nem kánonként szerepelnek, hanem az érzelmi hullámzáshoz igazítva szabadon használja, elegyíti. A fotó, a xerox, polaroid és más mechanikus technikák elegyednek a gépi tipográfiával, kézírással. Az állandó alakítás, átrendezés, átrajzolás által a képversszerű rajzok egy nagyon szubjektív képi világlátás lenyomataivá válnak. A technika és a manualitás laza kapcsolata biztosítja, hogy a gépi nyomhagyás élő kifejező formává váljon, a meghasonulás helyett tudatosan kihasználja, kisajátítja azokat. Az „instant" művészetnek egy még szabadabb módját dolgozta ki, a lehetséges médiumok segítségével kifejlesztett egy olyan esztétikai felfogást, amelyet elsősorban a rögtönzés, k improvizálás tart életben. A kollázstechnika nála már nem csak szín- és formakompozíció, hanem szövegek, emléktárgyak, személyes fotók és más dokumentációk összeszerelése. A fragmentumok egymásra hatása által jön létre az „olvasható" képvers, amely egyszerre vallomás és életnapló. A romantikus kitárulkozás, az „intim tükörkép" mellett a régi strukturalista versábrázolás maradványaként mindig megjelenik a jambikus sarló, amely egy versláb vizuális megjelenítéséből vált az elvont tiszta eszmeiség emblémájává. A csapongó művész egyetlen fogódzója, mint horgony és nehezék, ami visszavezethet a szabályossághoz, az ismétlődő ritmushoz. Néha termékeny elem a kompozícióban, máskor kasztráló sarló, konkrétságával visszafogja a szabad tombolást.

Írásai is belső monológok, visszaemlékezések montázsa. Egyszerre napló, vágykép és emlékezés minden munkája, melyek roncsolva, szétszabdalva – a lineáris időtől így megszabadulva – új, virtuális valóságszövedékké alakul minden élmény.

Mindnyájan ragaszkodunk a múlthoz, a múltat átalakítva kitalálunk egy újabb valóságot. Tárgyak, emlékfoszlányok – a halványuló múlt újrarekonstruálása helyett – egy másik valósággá áll össze bennünk, amelyben elképzelt vagy elképzelhetetlen önmagunk jelenik meg, mintha a múlt átrendezésében a jövőbelátás lehetősége rejlene.

Gaál József

MÉSZÁROS F. ISTVÁN

KUBLER, Georg: Az idő formája Bp.,1992 [rec.]

MÉSZÁROS F.István: A közhely hatalma. = Magyar Narancs, IV.évf.11.sz.1992. május 27. 17.p.

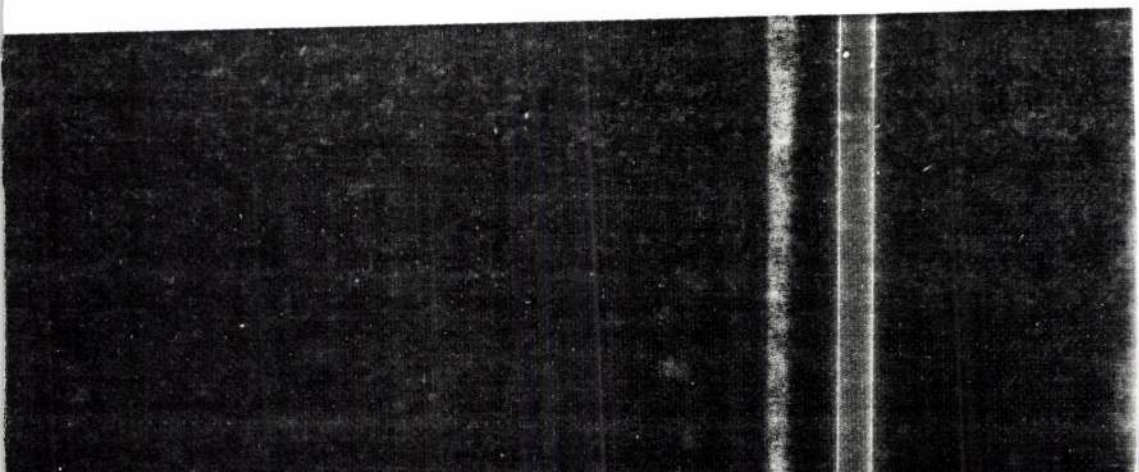

dr. Mészáros Istvánné
gobelinszőző

Szakó Zoltán gobelinjét Riabai
Jánosné vezette gobelin műtermen-
ben Mészáros Istvánné is dolgozta.

Egyri Márta: Szakó Zoltán gobelinjei
Művészet, 1974. november - 28 lap.

Mészáros másképp Lakatos Jakab

eperjesi órás.

1628-ban 500 frtig kötött
szerződést Nagybánya város fenti-
vel, hogy ez az eperjesi torony-
óra mintájára négy oldalra
szolgáló, holddal ellátott
órát készítsen a ref. öreg templom
egykor Szent István király egyháza
számára.

Décsényi (Schönherr)
Gyula: A nagybányai Szent-
István-templom marad-
ványai. Bpest 1892.

Morvay Győző – özv. Schönherr
Antalné: Schönherr Gyula dr
emlékezete. Bpest, 1910.
146. l.

vagy ha van, pontos évszámot,

emplom

ogy az illető mü <u>mit</u> ir az emlék-

minimálissá zsugorodik.

inden ingó és ingatlan müemléket,

akár, ha külföldre került is.

nos jellegü, rövid említést, mely

rgyról.

Mészáros János, kovácsmester

"Az 1857.évi Pesti Gazdasági Kiállitáson Bokor 100 forintot nyert, s vele együtt Felber és Mészáros cenki lakatosokat is megjutalmazták. Az 1862.évi londoni kiállitáson dicsérő oklevelet kapott Bokor és Mészáros cenki mester. 315.old. 60.és 61.jegyz

Csenár János: Bokor Nándor gazdasági gép-és eszközgyára 303.old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XXII.évf.1968 Sopron

Mészáros János, kováos

Nagyoenken uradalmi kováos és baromorvos volt. Plébánia anyakönyvben 1844.ápr.24-én született Mária és 1857-ben Ida nevü leánya. Bokor Nándorral dolgozott együtt. 15.old. 62.jegyz

Csenár János: Bokor Nándor gazdasági gép-és eszközgyára 303 old.

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XXII. évf. 1968 Sopron

MDK

Mészáros János

Bp. Szfváros Müv. Vásárló Biz. vásárlása

Képzőm. Közl. 1939. 2.sz. 7 l.

Mészáros István

ünnep
led
Z

Molnár Lajos

Szabó István

tiszafüredi szür
szabók

Grödffy szür 81.1

MOB 1976.

vázlatok elkészitésére, minden köt
nélkül, felkértem Kontuly Bélát és
Jenőt, akik hasonló munkákat szép
végeztek. A vázlatok néhány nap mu
szen lesznek és azokat leszek bátc
döntése elé terjeszteni. A figurá
témái a következők lennének : A le
tési felületre, a diadalivre Emine
óhaja szerint az Oltári Szentség i
rülvéve a felsőbb zónában angyalo
gyar Szentektől, az alacsonyabb zó
hódoló és imádó néptől. Az uj temp
jóinak zárófalai, amelyek elé a m
len és a plébános szerint fölösleg
lyére egy-egy ájtatossági szobor

7a.

Beregszászi Mészáros Istók

ötvös mas.

Mestere Váradi János Kassán. Yevre Hegödött 1612. nov. 26án. Atyja Pál. Felszab. Eelte ismeretlen

Mitalik J. Kassavárosötvösségének története, Brest. 1900. 314. l.

Lörnic

festő

XVI. sz.

Mészáros István

szül. 1911.

szobrász

l

Szabad Művészet

1957. 363. l.

Bevétel korona fill.

Kiadás korona fill.

Az 1040./1912. számhoz

Folyó szám	Kelet hó	Kelet nap	Tárgy
			A hidasi róm. kath. templ
			82597/1909. vall.-és közokt. min.
			elszámo
1.	1909 VII.	21.	Kintaltatott
2.	1910 IV.	30.	Bognár Gergely plebáno
			talos nyugta ellenében ki
			Budapest, 1913 jan

BIZOTTSÁGA · 1881 · MŰEMLÉKEK · ORSZÁGOS

Mészáros István MDK

asztalosmester neve 1780-1800 évek között

a debreceni asztaloscéh bejegyzett mesterei között szerepel.

Sternegg Mária: Irócalmáriumok Debrecenből.
Ip.műv.Múz. évk. III-IV. 1960. 35-48.l.
45.l. 15.jegyz.

Mészáros István

[illegible]

KUT kiállítása - Nemzeti Szalontan - [illegible] szerepel.

Dat.
1930.I.12.

Ménáros István

Medgyessy tanítvány, ~~par~~ az 1919-es népkort. 40-éves évfordulójára a Tanács a képz. Alap utján pályázatot hirdet, melyet kismérlű modell alapján ő nyer meg. 1961-ben a Jelöli Tanács előtt felállítját bronzból ± 3 m. magas.

Miskolczy Fecka, Baja képző mű-vénete a XX. sz-ban. Kézirat.
M.D.K. - C-H - 599/2

8 l.

Mészáros J.

szobrász

Klebelsberg emlékkiállítás - Műcsarnokban - szoborral szerepel.

Pesti Hirlap
1933. II 12.

Mészáros János

Vas megyében élő kép. művész

vártelyi: Csak ezt akartam mondani.

Vas Népe 1968 XII. 21

M.D.K.

KÉSZÁROS János ötvös

Nagyvárradi mester, Szentpéteri korból

Michalik Sándor: Szentpéteri J... Bp. 1954. 15.1.

Mészáros, Jáno ,kovácsmester

A nagycenki manufaktúra angolutánzatu mezőgazdasági gé
gépeket készit.1853-ban elkészült a huszadik Garrett ren
rendszerü vetőgép.Terveit Bokor Nándor"mükovács",az üzem
főszereloje készittette.Mészáros és Felber Ignác kovács-
mesterek segitségével. 351.old.10.jegyz

Bogdál Ferenc: Uradalmi és gépészkovácsok Borsod-
ban 349.old

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve.VIII.1969.Miskolc

Mó zéros

Mészáros István

bronzöntő és műhelyt
volt Kolozsvárt az
1890 - 900 - as években.

Lützendorff

428, l.

Mészáros István

hangszerkészítő

Kolozsvár

I.

Ezredes kiáll.

I. B. 26. l.

234 ÉBER LÁSZLÓ: A szentkirályi tímpanon. *Arch. Ért.*, 1911. 193. l.

235 HENSZLMANN IMRE: Rudera Abbatiae Benedictorum de Bath-Monostor. Kalocsa, 1871. — HORVÁTH, HEINRICH: Zum Weiterleben der Pannonischen Antike in der spätromanischen Bauplastik Ungarns. id. m. 21. l.

236 (keresztelőkutak)

237 FISCHER, ADOLF: Führer durch das Museum für ostasiatische Kunst der Stadt Cöln. Köln, 1913. 58—59. l. képpel.

238 Képe *Arch. Ért.*, 1889. 278. l.

239 Képe *Arch. Ért.*, 1889. 271. l. — GERECZE PÉTER: Szobrászati emlékek Magyarországon. Klny. 1898.

240 IPOLYI ARNOLD: Magyar ereklyék. *Arch. Közl.*, u. f. I. Pest, 1863. 108—110. l. — Österreichische Kunsttopographie. Szerk.: Max Dvořak. Bd. III. Wien, 1909. 324. l.

241 A „De secundo ingressu" c. fejezet képén. — v. ö.: ZICHY ISTVÁN GR.: A Képes Krónika miniatűrjei viselettörténeti szempontból. *Petrovics Elek Emlékkönyv.* Budapest, 1934. 67. l. és 109 kép.

242 IPOLYI ARNOLD: Magyar ereklyék. id.

Mészáros János

marosvásárhelyi püspök

Beállott 1848

Kolozsvári antalosok

4. l.

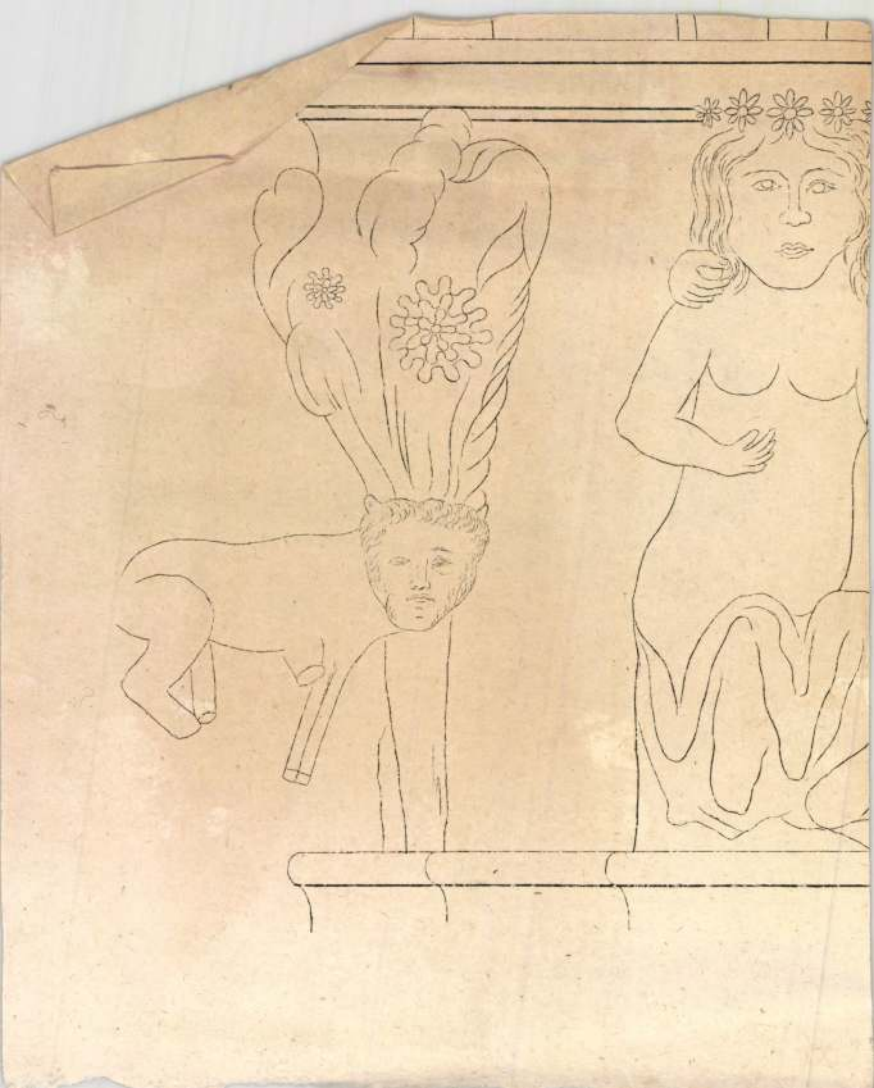

Mészáros János

nagyváradi ötvös

XVIII. s.

rod

Bárányné

573. l.

Mészáros János

nagyváradi ötvös

l.

Arv. Csarnok 106.

aukc. Eat.

bevezetés és lajstr.

GYÖR

Papnövelde

Szerényi – Missale

I.A: Magyar mű- és történeti emlékek kiállítása.
Századok, X – 1876, 507.l.

Mészáros János

Otvös mas.

Mestre Halasi György
Kassa. Yevre szegödött
1635. máj. 26. Apja
Mészáros János.

Mihalik József Kassaváros
Otvösségének története.
Bpest. 1900. 3/7 l.

Mertz Janós

festō.

XVIII. 37.

Mészáros János

ötvös

1828 Nagyvárad

Kapmagyarorszötvösök 41 l.

2189. Priestmann Bertram:
Sz. Bradfordban 1868 november ha
Felföldi táj.

=Dombos és hegyes vidék, mely
~~egy~~ szürke lovat fogtak és ~~a~~mely
lappal, barna kabátban és ostorra
fa mellett, tehén legel; hátrább p
zal. Az égbolt felhözött. Jelzése

Vászon, méretei 77.2: 106.7
Vétetett az 1902: IV. 18-iki
(372-902-10.)

Az elszámolást elfogadta 190
(255-903.)
Elszámoltatott 1902: XI. 14

904: IV. 29.

26802-902

Mészáros Tanós, Nemes

Ötvös

Nagyvárad 1762–
1832

Révai XXI. 668. l.

1548			Johannes Mészáros nobilis, * 1767, M 1792—, † 1851. (Családi közlés. — *Familienmitteilung*), e. 1828 mint budai vidéki mester. — *als Landmeister in Ofen.*
	Nr. 1523	*a)*	Kókuszszelence háromlábon, két füllel. — *Kokosnußbecher auf drei Füßen, m. zwei Henkeln.* — Empire. Grieger Tivadar, Eperjes.
	?	*b)*	Kehely. — *Kelch.* — „1832." Ref. egyház — *Ref. Kirche*, Komádi. Expos. 1934 : VI, 49, 3.
	Nr. 1523	*c)*	Kenyérosztótányér. — *Hostienteller.* — „1839." Ref. egyház, Nagyvárad — *Ref. Kirche, Grosswardein.*

18

F. sz. *Lf. Nr.*	Próba *Beschau*	Mesterjegy *Meisterzeichen*	Mester — tárgy — tulajdonos — irodalom *Meister — Gegenstand — Eigentümer — Literatur*
1549	?		Ugyanaz a mester. — *Derselbe Meister.*
		a)	Kehely tányérral. — *Kelch m. Hostienteller.* — „1809." Ref. egyház — *Ref. Kirche*, Darvas. Expos. 1934 : XII, 38, 5—6.
	Nr. 1524	*b)*	Feszület, ~~pop~~stílusú. — *Kruzifix ~~im Zopfstil~~* R. k. pléb.-templom — *Pfarkirche*, Debrecen.
	Nr. 1525	*c)*	Sótartó négy kecskelábon. — *Salzfaß auf vier Bockfüßen.* Középessy Gyula, Nagyvárad — *Grosswardein.*
1550			Ugyanaz a mester. — *Derselbe Meister.*
	Nr. 1529		Lábas fanyéllel. — *Kasserolle m. Holzgriff.* Dr. Egry Aurélné, Bp.

Mészáros János
ötvös Nagyvárad
Kölnagyátvy 274-l

Mészáros János

ötvös

Kőmagyótvj. 1548. sz.

Tartozik	Követel	X	Egyenleg

22 -	22 -	
22.-	22.-	

Mészáros János,
nagyvárad.

Ötvös 1767-1851

Kehelyés tányér
1809.

Darvasi ref. egyház
tulajd.

Iml

Uraszsali tányér, 1839.
Nagyvárad - 13.4
olaszi ref. egyház
tulajd.

Iml

Ernst: Dunántúli Salpeter

1019. GYERTYATARTÓ. Ezüst, empire, 200 gr. Nagyvárad, Mészáros János, 1810. körül . . 30.—

Nemes *Mészáros* János híres *nagyváradi* mestertől három tételt hordott össze a véletlen. Az egyik csinos, empire-stílusú gyertyatartó a 19. sz. elejéről, a másik gyertyatartó-pár, amelynek szára *fából készült*, ráhúzott fínom gyöngyhímzéssel, 1837-ből, a harmadik szerény sótartó, ovális urna alakjában.

832.

Kikiáltási ár pengőben

831. KAROS GYERTYATARTÓ. Ezüst, domború díszítéssel, lapisbazuli betéttel, fatalapzattal. Egy pár . . . . . 850.—
(Illusztrálva a XI. táblán.)

832. GYERTYATARTÓ. Ezüst, részben gyöngyhímzéssel burkolva. Szára fából. Egy pár. Nagyvárad, 1837 . . . . . 90.—
(Illusztrálva a XII. táblán.)

833. TEJSZÍNLÁBAS. Ezüst, 570 gr. Magyar? XIX. század eleje . . . . . 70.—
(Illusztrálva a XII. táblán.)

834. GYERTYATARTÓ. Ezüst. Egy pár. Bécs, 1852 . 50.—
(Illusztrálva a XII. táblán.)

835. KÁVÉ- ÉS TEJSZÍNKANNA. Ezüst, trébelt és felrakott díszítéssel. 1790 körül. 1245 gr. (Füle hibás.) . . . . . 450.—
(Illusztrálva a XII. táblán.)

836. GYERTYATARTÓ. Ezüst, vert és vésett díszítéssel. Egy pár, 928 gr. Bécs, 1804 . . . . . 90.—
(Illusztrálva a XII. táblán.)

837. SERLEG. Ezüst, dúsan aranyozva, domború, felrakott díszítéssel, 218 gr. Szent-Pétervár, 1825. Díszítéséből egy alak hiányzik . . . . . 160.—
(Illusztrálva a XI. táblán.)

838. GYERTYATARTÓ. Ezüst, vert és vésett díszítéssel. Egy pár. Bécs, 1815 . . . . . 65.—
(Illusztrálva a XII. táblán.)

839. GYÜMÖLCSÁLLVÁNY. Kék üveg, ezüst talppal. 1850 körül . . . . . 24.—

840. NYAKLÁNC. Arany . . . . . 12.—

841. SÓTARTÓ. Ezüst, kék üvegcsészékkel. 1850 körül 18.—

842. GYERTYATARTÓ. Ezüst. Egy pár. 935 gr. Bécs, 1804 . . . . . 90.—

843. CSÉSZE. Ezüst. Bécs, 1838 . . . . . 8.—

		Kikiáltási ár pengőben
844.	BONBONTARTÓ. Csisz. üveg, ezüst foglalatban	20.—
845.	BÓLÉ-KANÁL. Ezüst, elefántcsont nyéllel. 1850 körül	20.—
846.	GYERTYATARTÓ. Ezüst. Egy pár. Bécs, 1852	50.—
847.	PATRONTÁSKA. Ezüst. Bécs, 1850	20.—
848.	KEHELY. Részben aranyozott ezüst, vert, áttört munka, a kehelykosáron, noduson és talpon sodronyzománc díszítéssel. Belső szerelése újabb, a zománc helyenként rongált. Magyar. XVI. század eleje . . . . . *(Illusztrálva a XI. táblán.)*	2000.—
849.	GYÜMÖLCSÁLLVÁNY. Fehérrel átvont üveg, kiköszörült díszítéssel; gazdagon tagolt újbarokk talpa ezüst	25.—
850.	DOHÁNYZÓKÉSZLET. Rózsaszínű, arannyal keretelt üveg, ezüst állványon. 1860 körül . .	15.—
851.	KARPEREC. Arany, ékkövekkel díszítve. 30 gr.	110.—
852.	CUKORSZÓRÓ. Csiszolt üveg, ezüst talppal és fedővel	12.—
853.	MUSTÁRTARTÓ. Csiszolt üveg, ezüst fedővel .	12.—
854.	ALACSONY GYERTYATARTÓ. Ezüst. Bécs, 1837	25.— 25.—
855.	GYÖNGYSOR. Brilliánsokkal, ékített arany csattal	200.—
856.	BURNÓTSZELENCE. Ezüst, domború és vésett díszítéssel, aranyozva. Róma, XIX. sz. Tokban .	35.—
857.	FÜLBEVALÓ. Arany, brilliánsokkal. Egy pár .	650.—
858.	CIGARETTASZELENCE. Ezüst, lekopott, vésett díszítéssel. Bécs, 1850	22.—
859.	VÁZA. Réteges üveg, ezüst talppal és peremmel	23.—
860.	BURNÓTSZELENCE. Ezüst, vésett díszítéssel. XIX. század közepe	12.—
861.	GYERTYATARTÓ. Ezüst, vert és vésett díszítéssel. Egy pár, 940 gr. Bécs, 1804	90.—
862.	KARLÁNC. Arany, 6 gr.	30.—
863.	TŐR. Markolata szarú, fahüvelyén domborított díszű ezüst veretek. Kelet-India	12.—
864.	BURNÓTSZELENCE. Ezüst, vésett díszítéssel. XIX. század első fele	14.—
865.	TEA- ÉS KÁVÉSKÉSZLET. Ezüst, angol, III. György stílus. 5000 gr. (1 nagy tálca brüggei csipketerítővel, 3 kanna és 1 cukortartó) . . .	800.—
866.	KARLÁNC. Arany, ékkövekkel díszítve. 8 gr. .	35.—
867.	GYERTYATARTÓ. Ezüst. Egy pár. Bécs, 1852	50.—
868.	CIGARETTASZELENCE. Ezüst, vésett díszítéssel. XIX. század első fele. (Hibás, javított.) . .	12.—
869.	MELLTŰ. Arany, zafirral és brilliánsokkal .	270.—

örülünk, ha alkalmunk van egy-két csinosabb darabbal szolgálni. Különösen feltűnő a régibb ezüsttárgyak megfogyatkozása, ami a növekvő keresettel függ össze. Amióta *Kőszeghy* nagy munkája (*Magyarországi ötvösjegyek, Budapest, Egyetemi nyomda, 1936.*) megjelent, a hazai ötvösmunkák gyüjtőinek száma megsokszorozódott. A hozzáértő szemében a céhek korából származó legkisebb ötvöstárgy is jelentőséggel bír s ép ezért nagy örömünkre szolgál, ha alkalmunk nyílik a gyüjtés e keresett és ritka tárgyaiból néhányat bemutathatni.

Ezúttal is vannak magyar ezüstjeink, ha nem is nagy számmal. Az elszakított *Nagyvárad* egyik színmagyar mesterétől, nemes Mészáros Jánostól származik egy 1800 körül készült empireszabású sótartó, ovális urnácska alakjára formálva (1394). A *temesvári Klámer Ferenc* műhelyében készült egy sarkantyú-pár 1820 körül (1499); Győrben, *ifj. Rab Keresztélynél* 1835-ben egy csinos, bár egyszerű cukortartó doboz (1505). A *pesti Goszmann Györgytől* új-barokk ízlésű gyertyatartókat mutatunk be 1845-ből (1494), *Misbrenner Károly budai* ötvöstől pedig 1843-ban fémjelzett, de régiesebb szabású gyömbérreszelőt (1482), amelyik, mint a használatból rég kiment művelődéstörténeti tárgy is megérdemli a figyelmet.

Mint máskor, úgy a jelen alkalommal is régi ezüstneműeink között legnagyobb számmal találhatók a *bécsi* eredetűek. Valamennyit nem is sorolhatjuk fel e helyen, csak néhány érdekesebbre mutatunk rá.

Megkülönböztetett figyelmet érdemel egy magyar díszkard 1805-ből, mint a magyar viseletet is erősen befolyásoló napoleoni ízlés jellemző terméke. Az ezüst markolatot szépen mintázott maszk koronázza; a hüvelyt ornamentált veretek borítják (1521). A gyertyatartók közt feltűnik egy barokk-szabású jómunkájú pár a XVIII. sz. közepéről (1387) és egy másik kifejezetten empirestílusú, karcsú, magas szárral, 1803-ból (1389). A harmadik bécsi gyertyatartó-pár gazdag új-rokokó díszt visel és 1856-ban készült (1453). Erőteljesen megformált ragout-tálacskát fedővel és tálcával látunk 1815-ből (1391). A bécsi sorozat legszebb darabja kétségtelenül az a díszes cukortartó, amelyet T D jegyű mestere 1807-ben készített. Alakja tojásdad idomú urna, díszítése a késői császárstílusra vall (1393). Jóval egyszerűbb egy cukordoboz, fedelén oroszlán alakjával 1840-ből (1506). Van egy csontüveg cukortartónk is, ezüst fedéllel és tálcával 1840-ből (1542), tejszínlábasunk 1844-ből (1408), csengőnk tányérkával 1850-ből (1396), tojáspohárkáink 1802-ből (1449, 1454). A sorozatot teaszűrő, sótartók, szelencék egészítik ki. Meg kell még említenünk egy csinos egyszemélyes evőkészletet ezüst-pengékkel és kanállal és agátnyelekkel 1816-ból, eredeti tokban (1470) s több tetszetős új-barokk üvegtálas csemegeállványt, amely utóbbiak, bár nincs rajtuk hitelesítő jegy, szintén bécsi készítmények (1403, 1405, 1413 stb.).

Egyéb külföldi ezüsttárgyakból a következőket emeljük ki: két pár evőeszközt öntött és vésett copfstílű ezüst-nyelekkel, amelyek 1730 körül Németországban készülhettek (1545, 1548); tojásdad tálcát 1803-ból *lembergi* bélyeggel (1412); *lissaboni* jelzésű gotizáló formában vert díszes ivópoharat a XVIII. sz.-ból (1395) és kis füles poharat *moszkvai* hitelesítéssel a XIX. sz. elejéről (1392).

Az újabb idők ezüsttárgyai közt is vannak értékes tételek. Valódi angol munka egy nagy gyümölcskosár a Viktória-korszak elejéről (1390); angolos, de talán Bécsben készült egy gazdag teáskészlet a mult század nyolcvanas éveiből (1437); tekintélyes (öt kilónyi) súlyával is magára vonja a figyelmet egy másik pompás teáskészlet (1465), amely bármilyen előkelő asztalnak díszére szolgálhat.

Árverési Köztöny 1937. okt. rk. 27.

vidámságtól, melyet Bécs és Pest kedveltek. A „Forrás" című képe (388) egyike Molnár legjellemzőbb alkotásainak, tájképe (385) viszont a nem kevésbbé termékeny és tehetséges tájfestőt helyezi jó világításba.

A kiállítás dísze *Paál László* tájképe (460). Ő reá nem kell dicsérő szavakat keresnünk; mindenki ismeri őt. Ünnepélyesen sötét színeivel előadott súlyos mondanivalóját, zengő telt hangját nem nehéz megérteni és érdeméhez mérten méltányolni. Körülötte sorakoznak a többi tájfestők, kortársak és utódok. A fő darabok: *Ligeti Antal* „Keleti táj"-a, *Greguss Imre* „Tájképe rózsaszínű pipacsokkal", *Aggházy Gyula* „Tájképe", *Tölgyessy Arthur* elragadó képe, a „Pulykák" (337, 166, 5, 634). És főleg *Pállik Béla* tájképe: „Mezőn" (473), melyet szépsége mellett azért is külön hangsúllyal emelünk ki, mert Pállik ritkán festett tiszta tájképet és mert egyáltalában oly ritkán kerül elő tőle eladó kép, hogy valóságos eseményszámba megy egy ilyen darab előbukkanása.

Külön meglepetés *Feszty Árpád* „Az ő nótája" című képe (127). Későbbi munkáinak inkább a meleg barna színek összhangjára s a kompozició mozgalmasságára felépített hatáskeresése itt még nem mutatkozik. Itt éppen az egész kép üde naturalizmusában van az erő s a színek világos derüjében. Különösen a kis leány alakjában annyi nyájasság van s az egészben annyi fiatalos kedvtelés, hogy e festményt méltán Feszty legjobb munkái közé számíthatjuk. Élénk, friss színekben ragyogó *Vágó Pál* „Libapásztorlányok" című képe (663).

Nagy művészünk, *Csók István* egy képpel szerepel. Tanulmány „Báthory Erzsébet"-hez (74). *Perlmutter Izsák* „Tengerparton" című képe a művész legjobb idejéből (481). *Hatvany Ferenc* régibb korszakának egyik igen jelentékeny képe szintén itt van kiállításunkban, az „Interieur" a vörös fotöllyel. Kedves bútordarab s szép színe besugározza az egész képet (176). Hatvanynak még egy szép sárga „Virágcsendélete" is van ezúttal (175), színhatásában rendkívül kellemes darab. Színben még a szokottnál is pompásabb *Koszta József* két tájképe (317, 318). Sötét és mégis színes, komor és mégis tüzes, tetőtől-talpig magyaros művészete meglepő ízességével sohasem téveszti el a hatását; nincs az az idegen, aki nem állna meg meglepetve képei előtt.

A fiatalok közül főleg *Szőnyi* István tűnik fel egész sorozat képével (598—607).

A keleti műtárgyak közül csak háromnak képét közöljük a katalógusban: egy igen jó porcellánból készült, merész felfogású, sokszínű zománcfestéssel készített japáni vázáét (1132), melynek párja is van, egy rézből készült és gondos vésett dísszel ellátott perzsa csészéét (1131) és egy sárgaréz török mangalét (1133), melyen erősen érvényesül az európai barokkművészet hatása.

Ezzel nem akarjuk azt mondani, hogy az árverés anyagában csak három figyelemreméltó keleti műtárgy van. Hangoztatnunk kell most is, hogy Budapesten sok minden meglepő érdekesség kerül napfényre, ami méltán lepi meg a szakértőt. De ennek felismeréséhez valóban szakértelem kell. Ha tehát azt látjuk, hogy jó és nem egyszer épen ritkaságuk miatt értékes tárgyak nem találnak vevőt s emiatt ismételten kerülnek árverés alá, mint most is több olyan darab, melyet előbbi alkalmakkor különösen ajánlottunk a közönség figyelmébe, nem hallgathatjuk el, hogy emiatt nem hibáztathatók maguk a tárgyak, hanem azok, kik nem ismerik fel értéküket, nem tudnak velük szemben határozott álláspontot elfoglalni.

A nemesfém-tárgyakból a régibb és szebb darabok már általában véve ritkaságszámba mennek. Két évtizeddel ezelőtt biedermeier ékszernemű seregével volt minden aukciónkon; ma már

		Kikiáltási ár pengőben
1131.	CUKORDOBOZ. Ezüst, gazdag vert díszítéssel. (Vadászjelenetek.) 660 gr.	170.—
1132.	TINTATARTÓ. Ezüst, trébelt díszítéssel, fedelének fogóján a magyar címer. 620 gr. Bécs, 1866	180.—
1133.	KOSÁRKA. Ezüst, áttört díszítéssel. XVI. Lajos ízlésben. 2 darab	25.—
1134.	KOSÁRKA. Ezüst, áttört díszítéssel. XVI. Lajos stílus. 2 darab	25.—
1135.	KOSÁRKA. Ezüst, áttört díszítéssel. XVI. Lajos ízlésben. 2 darab	25.—
1136.	KOSÁRKA. Ezüst, áttört díszítéssel. XVI. Lajos ízlésben	10.—
1137.	FÜSTÖLŐ. Ezüst, filigrán munka. Brünn, 1857	12.—
1138.	CUKORTARTÓ. Ezüst, szívalakú, domborított díszítéssel. Mappin and Webb, London. 138 gr.	30.—
1139.	MOZDONY. Ezüst filigrán	15.—
1140.	PERSELY. Ezüst, hordó alakjában. XIX. sz. .	15.—
1141.	SERLEG FEDŐVEL. Ezüst, trébelt díszítéssel. Moszkva, XIX. sz., 270 gr	150.—
1142.	CUKORTARTÓ. Ezüst, domború díszítéssel, 173 gr	50.—
1143.	GYERTYATARTÓ. Csiszolt üveg, domborított díszű ezüst foglalatban	60.—
1144.	SÓTARTÓ. Ezüst, ovális urnaalak, 90 gr. Nagyvárad, Mészáros János, 1800 körül	32.—
1145.	GOMBOLYAGTARTÓ. Ezüst filigrán. XIX. sz. eleje	10.—
1146.	BURNÓTSZELENCE. Ezüst, domborított és vésett rokokó díszítéssel. XVIII. sz. (Rongált.)	24.—
1147.	BURNÓTSZELENCE. Ezüst, domború díszítéssel	10.—
1148.	GYERTYATARTÓ. Ezüst, 650 gr. Egy pár. Bécs, 1816.	100.—
1149.	CUKORFOGÓ. Ezüst. XIX. sz. közepe . . .	10.—
1150.	GYERTYATARTÓ. Ezüst, empire stílus, villanyra szerelve. Egy pár	40.—
1151.	SÓTARTÓ FÖDÉLLEL, NÉGYLÁBON. Ezüst, Bécs, 1745.	20.—
1152.	FÜGGELÉK, NYITHATÓ. Karneol	5.—
1153.	MAGYAR DÍSZKARD. Ezüst markolattal és veretekkel. Bécs, 1806.	45.—
1154.	ZSEBÓRA. Arany, ismétlő és stopper szerkezettel. (Hibás.)	140.—
1155.	KANDALLÓKÉSZLET. Aranyozott ezüst, alakos díszítéssel, lapis-lazuli betétekkel. 19600 gr. Louis, XVI. stílus. (Váza és két karos gyertyatartó	2300.—

Árverési Közlöny 1937. 7. sz.

Mészáros János

nagyváradi ötvös

Mészáros János

nagyváradi ötvös

54970. GYERTYATARTÓ. Ezüst, empire. 200 gramm.
Nagyvárad, Mészáros János. 1810 körül . . 24.—

Árverési Közlöny

1938. 3. sk. 24.

ÁRVERÉSI ORREND

3541	58919	59558	59818	—	—	60698
542–3585	58921–58979	59559–59581	59819–59863	—	—	60699–81522
586–3614	58982–59047	59582–59607	59864–59886	2952–44229	—	—
615–3644	59048–59116	—	59887–59910	52358–60216	—	—
645–3724	59117–59262	—	59912–59940	60217–60300	—	—
725–1428	59266–81480	—	59941–81477	—	4639–128563	—

régiség- és
műkereskedő

Budapest, IV.,
Váci-utca 27-29
Piarista-palota
Telefon: 1-862-28

Mészáros Ágnes

szept 9-én Gáll Tiborral együtt állítja ki grafikáit a Korunk Galériában

(Korunk hírei)

Korunk 1978/9

Mészáros János

épitőmester

+ 1904. nov. 18.

Bpesti épitőmesterek

stb. ipartestülete I. évk.

Bp. 1905. 232 l.

Régészeti vagy művészeti tárgyak

~~[illegible]~~ blaszországból (VI. 47–56.

(való kivitelének szabályozása)

— — kiviteli olasz kir. hivatalai

VI. 47, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 56,
57, 58.

Mészáros János

puskaműves a
XIX. század-
ban

Kalmár János
közlése

MÉSZÁROS János ötvös (Nagyvárad)

1822, Pekely

Péter I. Zoltán: Nagyvárad-Olcsai Ref. Egyh
Kolozsvár, 1996. 9

Mészáros János

illusztrációi

Csillag. 1948. dec. II

cf. 13. sz.

Mészáros János

nagyváradi érsek

l.

Mikalik: Szentpéteri

15. l.

Mészáros János, építén

- L. Ellér Ishám

- Szövetségi kirch 10-12

Magyar

Építőművészet Bp. 1983 83/4

Mészáros János

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Grafikusművész

-10-

KORUNK

1984 -10-

1021

Mészáros János: Zene

Mihai Florea kép
lényegi különbség
ség" (responsabili
külső feltételek a
a tényked egyént
vetkezményeként
belső meghasonlás
resztező rábízatási

A felelőtlensé
lat — általában —
vonástól való mene
addig, amíg nem k
bizonyos tevékenysé
teiért. Igyekszik nem vállalni cselekedeteinek eredményeit (általáb
lönböző alibiket keresve, másra vagy másokra próbálja áthárítan
ségét. Erkölcsi szempontból a felelőtlen ember a kétlakiság, „kö
megtestesítője, a morális „patthelyzetek" kihasználója. A rejtett fe
kereit egyaránt megtalálhatjuk az egyének morális képletében és
strukturális hiányosságaiban. Eredete tehát gyakran az adott rendsz
kedés fogyatékosságaiban, ellentmondásosságában található.

A felelősség—felelőtlenség viszonyát a továbbiakban két eltérő
igyekszünk vizsgálni. Szólnunk kell a felelősségek szegregációja ismé
lősségre vonás szempontjairól, s ki kell térnünk a felelősség mérték

A felelősség megállapításának kritériumai közül bennünket cs
felelősségre vonás szempontjai érdekelnek, ezért nem foglalkozunk
kai stb. felelősségek megállapításával, dilemmáival. Filozófiai-szoci
zelítésünk ezt nem is követeli meg.

Az eltérő erkölcsi normák és „parancsok" betartása a társad
gedhetetlen feltétele. Természetesen itt elsősorban egy minimális
megtartó erkölcsösségről van szó. A társas együttlét érdekében az e
telenek alávetni magukat bizonyos normáknak, és bizonyos közös cé
Pontosan ennek következményeként az erkölcsi felelősségre vonásban
követelmény „a társadalomért-valóság" az uralkodó. Ebben a — túlsá
lános — vonatkozásban a felelősség minden egyént érint, de nem a
ben. (Végső soron a legnagyobb felelősség a döntéshozókra, a hatalo
hárul!) A felelősség szegregációjának megvalósítása különböző felel
mechanizmusokat követel, hiszen az egyén közvetlenül nem felelős a

Mészáros János, fazekas

34. old.

XXVIII/2

nt árkokat
építsék s a
ne hábor-
nocsnok."[15]

zsike, túri
engedelmet
. 1682-ben
a Duna—
es János és
att, hogy a
efizetendik
d, szolnoki

a visszafog-
a környék-
Ali, váradi
osok, annyi
kezdének.
lyel tartoz-
em népesül,

AZ ERNST-MUZEUM CSOPORTKIÁLLÍTÁSA. Pályájuk elején álló művészek kaptak helyet az Ernst-Muzeum évadnyitó kiállításán. Biai Föglein István, Ecsödi Ákos, Klie Zoltán, Márkus Imre, Szantrucek Jenő csupa olyan név, melyeket rövid művészi multjuk ellenére is — csak Márkus Ime érettebb korú közöttük — a közönség már ismer a különböző kiállításokról. Fiatal piktoraink — nagyon helyesen és ellentétben régebbi idők szokásaival — sűrűn lépnek a nyilvánosság elé, minden alkalmat megragadva ahhoz, hogy nevüket bevigyék a köztudatba. Ezt helyeseljük, de a gyüjteményes bemutatkozás már kényesebb dolog. Ez már nem egy névjegy, amit a piktor lead a nyilvánosság számára, ez már komoly és kényes dolog. A gyüjteményes kiállítás után a közönség is, sajtó is szinte végleges képet formál a művészről. Egy határozott vélemény alakul ki a piktorról, melynek revizióját csak nehezen lehet kikényszeríteni, sőt annak hatása alól a piktor is csak nehezen tudja magát felszabadítani. A művésznek is, a rendezőknek is igen lelkiismeretesen kellene mérlegelni, megérett-e a művész egy gyüjteményes kiállításra. Különösen a fejlődésben lévő, kiforratlan művész számára nagyon is kockázatos vállalkozás egy ilyen gyüjteményes kiállítás, mely leggyakrabban nem előrelöki a piktort művészi fejlődésében, hanem épp ellenkezően, gátolja kifejlődésében és hátrányosan befolyásolja. Ezt a megállapításunkat sajnálatosan illusztrálja *Ecsödi* Ákos és *Klie* Zoltán gyüjteménye. Nem ez az első gyüjteményes kiállításuk, sőt talán nem is a második, de egészen bizonyos, hogy anyaguk nem jobb, mint az előző volt. Mindkét piktor a kétségbeesett kapkodás jeleivel próbálja megértetni magát. Ecsödi kínos igyekezettel próbál megszabadúlni mesterének, Csók Istvánnak hatásától s közben más, kevésbé előkelő idegenek levetett ruháit ölti magára. Kínos elegancia, melynek választékossága alól csak itt-ott csillan ki egy-egy őszinte gesztus. Klie Zoltán valóságos kompendiuma a „modernségnek". Mindent megtanúlt és semmit sem felejtett. Riasztó példa. Okulni lehet belőle. *Szantrucek* Jenő törekvő, szimpatikus művész, de még távol áll attól az érettségtől, mely indokolna egy gyüjteményes bemutatkozást.

Ennek a kiállításnak résztvevői közül csak Biai *Föglein* Istvánt és *Márkus* Imrét tartjuk érettnek egy gyüjteményes kiállítás rendezésére. Az elsőt azért, mert már eljutott oda, hogy művészi egyéniségének körvonalai igen határozottan rajzolódnak elő, az utóbbit azért, mert egy teljesen kifejlődött egyéniséget látunk magunk előtt, aki már befejezte evolúcióját. Biai Föglein István rendkivül kellemes meglepetés. Eddigi szórványos szereplései alkalmából is mindig megjegyeztük nevét és megállapitottuk, hogy kapkodásai és bizonytalansága ellenére is tehetséges piktornak látjuk. Mostani gyüjteményes kiállítása már nemcsak azt bizonyitja, hogy Biai Föglein István a fiatalok legelső sorában foglal helyet, de művészi egyénisége is megszabadult a jelszavak után futkosás, kapkodás és bizonytalanság lidércnyomásától. Persze a terem nagy, a kép sok és így még ott láthatók a régi nyomok is, de ez nem baj, annál világosabban látható az a fejlődési vonal, mely a festőt elvezette saját egyéniségéhez. Különösen figurális képei azok, melyek számot tarthatnak a legkomolyabb értékelésre. Ezek között is portréi vezetnek. Az öreg amerikai, a néger és az önarckép nemcsak bravúros teljesitmények, de egy új művészi egyéniség meggyőző dokumentumai is. Biai Föglein István még fiatalember, de már nem igéret, hanem beteljesedés. Művész, akinek utja, igaz-

MÉSZÁROS JENŐ: KILÁTÁS A BALATONRA
A Nemzeti Szalon tárlatáról

sága már nem kétséges. Márkus Imrének ez a kiállítása csak véletlenség. Véletlen, hogy éppen most került elő, mert 10 sőt 15 év előtt is már ugyanilyen kész művész volt. Szimpatikus, befelé élő művész, aki ködfátyolon át vetíti elénk a courbet-i realitásokat. Egyénisége erőteljes, ha nem is robusztus, lelke fogékony, csak kár, hogy rezonanciája nagyon is korlátozott. Igy kissé egyhangú azon az egy húron, melyen annyi gyöngédséggel muzsikálnak opalizáló színei és sommázó vonalai.
A kiállítás olasz vendégei Luigi *Servolini* és Bruno *Osimo* érdektelen művészek. Fametszeteik nem jobbak és nem rosszabbak az átlagnál.

A BALATONI TÁRSASÁG KIÁLLITÁSA. Ezuttal negyedik kiállítását nyitotta meg a Balatoni Társaság, melynek programmjában szerepel a Balaton kultusza. A programm szimpatikus, a kiállítás viszont jobb lehetne. Nem látjuk be, mért szükséges 300 képet összezsufolni a Nemzeti Szalon szobáiba. Száz képpel háromszáz helyett ez a kiállítás tökéletesebb lenne. *Edvi* Illés Aladár, *Nádler* Róbert, *Kunwald* Cézár, *Czencz* János, *Orbán* Dezső és *Wágner* Géza képeinek néhány szép darabja állnak a tárlat élén. Szerencsére akad még a tárlaton jó néhány kép, melyek hasonlóan jó művészek ecsetje alól kerültek ki, igy *Bardócz* Árpád, *Borszéky* Frigyes, *Wágner* József, *Andrássy* Géza, *Baránszky* E. László, *Hermann* Lipót, *Gimes* Lajos, *Gaál* Ferenc, *Kukán* Géza és *Szlányi* Lajos képei. Díszére válik a Balatoni Tárlatnak *Mészárosné Kisfaludy* Mária és *Porter* Paula kis sorozata is. A kiállítás tömegéből kiválnak egy-egy jó képpel *Bokor* V., *Csapó* J., *Csóka* I., *Barna* I., *Bendéné* K. F., *Schuschny* E., *Bakonyi* K., *Haála* Gy. *Halasi* Horváth, *Hénel* G., *Huber* I., *Juhász* J., *Kató* K., *Kiss* F. I., *Déry* B., *Dietrich* A., *Dimits* S., *Ducsay* B., *Dúl* I., *Hevesi* M., *Emánuel* B., *Némethy* B., *Nótiné Kálnay* B., *Nógrády* M., vitéz *Pataky*, *Reissmann* G., *Klimó* I., *Kovács* J., *Krem* M., *Lám* I., *Martosné* R. C., *Mészáros* J., *Molnár* B., *Rubovits* M., *Sashegyi* K., *Siuda* N., *Szini* Z., *Tóbisch* I. — A szobrászok közül *Andrjejka*, *Farkas* és *Szamosi* műveit jegyezzük fel.

HÍREK

A SZÉPMŰVÉSZETI MUZEUM BENCZUR-TERME. Szeptemberi számunkban megirtuk, hogy az a kis terem, mellyel a Szépművészeti Múzeum Benczúr Gyula emlékének áldozott, nem azonos nivójú Benczúr Gyula művészetével, mert az ott kiállított művek nem egyenértékűek Benczúr Gyula művészetével. Most arról informálnak bennünket, hogy a Szépművészeti Muzeum igazgatósága intencióinak félreértése volt az, mintha a kiállított 21 művel Benczúr Gyula-termet akartak volna létesiteni Benczúr Gyula művészetének reprezentálására. A kiállítás csupán ad hoc, Benczúr Gyula elhalálozásának 10 éves fordulója alkalmából az újabb beszerzések bemutatása kivánt lenni. A Szépművészeti Muzeumnak elhatározott szándéka, hogy a közel jövőben megnyitja a Benczúr Gyula-termet, amely értékes anyagával valóban hivatva lesz arra, hogy Benczúr Gyula kiváló művészetét kellően reprezentálja. Örömmel adunk helyet e felvilágositásnak, mert a magunk részéről semmi más célja nem volt felszólalásunknak, mint hogy Benczúr Gyulát a Szépművészeti Muzeumban a nagy magyar mesterhez méltó gyüjtemény reprezentálja.

KIÁLLITÁSI NAPTÁR. *Október 5.* Független Művészek Társasága kiállítása a Nemzeti Szalonban és *csontvári Kosztka* emlékkiállítása az Ernszt muzeumban. *Október 18.* A Magyar Arcképfestők Társasága első kiállítása a Nemzeti Szalonban. *Október 19.* A Műcsarnok őszi tárlata. *November 16.* A Munkácsy-Céh III. reprezentativ kiállítása az Ernszt-Muzeumban.

KÁLMÁN PÉTER FESTŐISKOLÁJA MÜNCHENBEN. A kiváló magyar festőművésznek, a hosszú idő óta Münchenben élő *Kálmán* Péternek államilag engedélyezett festőiskolája ismét megkezdte a tanévet. Az akadémiára is előkészitő intézet Münchenben a Landwerstrasse 75. sz. alatt van. Felvételre ugyanitt kell jelentkezni.

A KÖNYVES KÁLMÁN R.-T. Benczúr Gyula képei nagy részének reprodukálási jogát annak idején megvásárolta. A reprodukálási jogositványok tehát ezidő szerint ennek a cégnek tulajdonai. Ezúton is köszönetünket fejezzük ki a Könyves Kálmán R.-T.-nek, hogy Benczúr-számunk alkalmából felhatalmazta a *Képzőművészetet* azoknak a Benczúr-képeknek reprodukálására is, melyek reprodukálásának kizárólagos joga az övé.

A HÁZALÓ MŰKERESKEDELEM MEGRENDSZABÁLYOZÁSA. Értesülésünk szerint a vallás- és közoktatásügyi minisztériumban és kereskedelmi minisztériumban párhuzamos tárgyalások folynak a magyar művészet régi sérelme tárgyában, a házaló műkereskedelem megrendszabályozásáról. Valóban a tizenkettedik órája lenne, hogy a magyar művészet érdekében olyan rendelet jelenjen meg, mely lehetetlenné tenné az illegitim, házaló műkereskedelem garázdálkodásait. Legközelebbi számunkban beszámolunk a képvásárló közönség érdekeit védő javaslatokról.

A TÉR ÉS FORMA legújabb számát a Nemzetközi Épitészeti Kongresszus tárlatai ismertetésének szenteli. A kiállító művészek közül a magyar épitészek anyagát bőséges illusztrálással méltatja.

UJ KÖNYVEK. *Einzelmöbel und neuzeitliche Raumkunst (Verlagsanstalt Alex. Koch, Darmstadt).* Pompás, csak Németországban elképzelhető kivitelben jelent meg a lakásberendezésnek és a térkitöltés művészetének szemléltetően oktató, díszes könyve. A pazarul kiállitott művet Alexander *Kochnak* egy kis előszava vezeti be, azután véges végig majdnem 200 oldalon keresztül az egész könyv csupa egész oldalas illusztráció. *Kozma* Lajos, Fritz *Gross*, Kurt *Spielmann*, Hugo *Gorge*, Karl *Müller*, Hans *Buser*, Ruth *Hildegard Geyer*, Paul *Griesser*, Josef *Hillerbrand*, Otto *Firle*, Karl *Hoffmann*, Le *Corbusier* és *Soulek* szellemes és csupa izlés bútorterveit és új elgondolásu interieurjeit látjuk felvonulni ezeken a nagyszerü reprodukciókon.

A szerkesztésért és kiadásért felel: Dr. Gyöngyösi Nándor
Tevan Nyomda és Könyvkiadóvállalat Békéscsaba

Mészáros Jenő, festő

□ MÉSZÁROS JENŐ festőművész emlékkiállítása holnap délután 5 órakor nyílik a Hazafias Népfront I. kerületi Bizottságának kiállítótermében. Megnyitja: Ecsery Elemér művészettörténész.

□-: Mészáros Jenő 2.

Esti Hírlap, Bp. 1977 szept. 15.

MDK

Mészáros Jenő

Napnyugta a Balatonon, of.

Balaton Aligán, "

Este a Balatonon, "

B alatoni Társ. 6.kiáll. Uj Szal. 1934.
xxxxx
okt. 9 l.

MDK

Mészáros Jenő

Alkonyat a Balatonon, of.

Viharos Balaton, "

"

Balatoni Társ. 6. kiáll. Uj Szal. 1934. okt.

9 l.

MDK

Mészaros Jenő, festő

Kilátás a Balatonra, of.

Nemz. Balon. A Független Mür. Társ. - IV. kiáll.

1931 XI. - Kat.

MDK

Mészáros Jenő

Köd, vf.

I. M. Képzőműv. Kiáll. Műcs. 1950. aug.
9 l.

MDK

Mészáros Jenő

Köd

A nagy kiáll. kérdőívei. Világosság, 1950.
szept. 12.

Mészáros Jenő

festő

Erd. 1928

MÉSZÁROS János építész

HALÁLOZÁS: Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **MÉSZÁROS JÁNOS** nyugalmazott Szolnok megyei főépítész életének 65. évében, 1991. november 28-án elhunyt. Felejthetetlen halottunk temetése 1991. december 3-án, 12.30 órakor lesz Karcagon a Burjú dűlői (Vöröshadsereg úti) ravatalozóból. A gyászoló család, 5200 Törökszentmiklós, Vöröshadsereg út 121.

M. Nemzet, 1991. 28.

tatni.
lom: a szikrázó házvég, a bivalyok a holddal, a
mberi óceán egyetemességében hol
ik, a koporsóra esett ember vagy a monumen-
ertők szorgos magyarázó munkája
rol? Mindegy, attól kezdve megismertem a nagy
denkinek lehet
, s hozzám közelálló embert. Ezektől indíttatva
t elmondtam.

ti együttlétünk Vásárhelyen is, Gyulán is, ami
ritka ajándékai közé tartozik. Már beteg volt, s
lettel és az életért. Mint a sebesült katonát nem
nasztani. Amit ő hol elfogadott, hol halálraszánt

olt. Utoljára a nyáron voltunk együtt Gyulán, s
nk el a varázslatos nyári éjszakában, hogy ő nem
a világtól, amelyet már-már birtokába vett. Csak
tette ennek az elválásnak a feszültségét.

etésén nem tudtam ott lenni, mert későn talált
tt voltam azon a téli napon, nem is oly messze
, hogy ő akkor vált meg az élettől.

68. MTA Archívum.

athidalás az ellentn

Először is az, h
átélése, ahogyan a
népdalok, sütő fén
s a legszívszaggatób

Másodszor, éppe
és a hagyományok
amennyit egy-egy
előző nemzedékek
korszakában, mint
egymás közt nyílt
szokkal, pásztorok
bennünket a népd
nyílnának a termés

** A „Röpülj pá*
MTA Archívum.

MÉSZÁROS János
Kolozsvár, ?
Műegyetem, épitész és grafikus

Banner Erdély

Mészáros Jenő

201 Balaton olajf. 200.—

Nemzeti Szalon
téli kiáll. 1932 jan

Klissák alatti római telep

VII. 196.

MÉSZÁROS JENŐ

129. Zugligeti fa, vízf.
130. Vízpart csónakokkal, vízf.
131. Részlet a Lussin Grandéból, vízf.

Nemzeti Szalon

1939-es Szalon

Mészáros Jenő

Szefelslex 200. l.

Életr. arck.

n. o. 850. l.

MEMENTO

Mészáros Jenő

1913/14

Ferképzomfoiskévk

113 l.

templomok is (S. Stefano Rotondo Rómában, S. Lorenzo Milánóban; utóbbi az ó-keresztény centrális építészet legszebb példája). Külön csoportot alkotnak Ravennának, az egykori csá-

Mészáros Jenő

Mészáros Jenő festőművész, VIII.
József-krt 47
141-702

Bptávb 1940 szept.

Könyv,

és ze

XI., VERPELÉT

TELEFON: 45

KIRÁLY GÉZ

M.D.K.

Mészáros József
festő

Szombathelyen rendez kiállítást.

Napló
Magyar Nemzet, 1939. május. 27

7 l.

Mészáros József, festőművész, pedagógus

1942-ben született Szombathelyen Szokolszky Miklós festő-grafikus-művész. Középiskolás korában Mészáros József tanítványaként ismerkedett meg a képzőművészettel. – Három egyéni kiállítása* Szokolszky Miklós rendszeresen állított ki, többször díjnyertes olyanok társaságában, mint Bartha László, Geszler Mária, Horváth János, Mészáros József, Vértes Csaba.

* mellett

Szabó Ernő: Egy monológ három szent György ürügyén, in memoriam Szokolszky Miklós.

Vizi Szemle, 1983. 4. 612–613-old.

MDK

Mészáros József,

nyitrai ötvös művész

Feszület - e elismerést érdemel.

Komárom - Jókai Egyes. - Felvidéki műv. kiáll. - 1925.

Magyar - 1925 nov. 14. - 15. l.

1-12.

MDK

Mészáros József

Gönczi-Szabó: Az 1956.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája Művért 1957.VI.évf.4.sz. 348.l.

MDK

Mészáros Jenő zászlós

Lámpa mint világitó és forraló eszköz. Repr. Mészáros Jenő zászlós rajza.

Vas.Ujs. 1918. 47.sz. 654.lap

MDK

Mészáros Jenő zászlós

Két tiszt lakása saját gyártmányú butorokkal az omszki fogolytáborban. Repr.
Ételhordók. Repr.
Mészáros Jenő zászlós rajzai.

Vas.Ujs. 1918. 47.sz. 655.lap

Szerzáros Jenő

festőművész

Őszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Magyarság
1929.IX.8.

Mérvárs Jenő

festőművész

Őszi Tárlat – Nemzeti Szalonban – képével szerepel

Napsütéses Erdei utjáté vízi hangulatképét. –

Pesti Hirlap
1929.IX.8.

MDK

Mészáros Jenő

Dékány A.: Kiállitás a N. Szalonban. Magyarság 1929. okt. 13.

Mészáros Jenő

Független Művészek Társaságának kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

M. 929. X. 13.

MDK

Mészáros Jenö, festö

141. Balatonpart Aliga és Akarattya között.
142. Kilátás a Balatonra.

Nemzeti Szalon.-A Balatoni Társ. IV.kiáll.
Bp.1930 szept. Kat.

MDK

Mészáros Jenö, festö

Szeptember vége. Aquarell.

Nemzeti Szálon.-Tavaszi tárlat.1931.junius. Kat.

NDK

Mészáros Jenő

A N. Szalon tavaszi tárlata. Képzőművészet 1931. 42. sz. 164.l.

MDK

Nészáros Jenö, festö

Balaton Füzfönél. Olajf.
Balatonalmádi-i strandfürdö

Nemzeti Szalon.-Öszi Tárlat. 1931 azept. Kat.

Mészáros Jenő

tájképpel szerepel a kiállításon.

(Nemz. Sz.)

(--ó): Független Művészek Társasága

P. H. 931. XI. 15.

MDK

Mészáros Jenő

Képzőművészet 1932. 44.l.

Meináros Jenő

szerepelt a Nemzeti Szalon téli tárlatán.

PH. 1932. XII. 2V.

MDK

Mészáros Jenö, festö

Balatonalmádiból. Olajf.
Május a Balatonon. "

Nemzeti Szalon.-Téli tárlat. 1932.dec. Kat.

MDK

Mészáros Jenő

A Nemzeti Szalon téli tárlata. Képzőművészet
1933. 57. sz. 38.l.

Mészáros Jenő

Alkotása a Balatoni Társ. képkiállitásán.

P.H.934.X.2.

Mészáros Jenö, festöm.

129.	Zugligeti fa.	Vizf.
130.	Vizpart csónakokkal.	"
131.	Részlet a Lussin Grandéból.	"

Az 1939-es Szalon katalogusa.
Nemz. Szal. 1939. jun.lo. ~~XXXXX~~ töl 25.-ig.

MDK

Mészáros Jenő

Rónay K.: Az 1939-es Szalon. Képes Krónika 1939. 63-64.l.

MDK

Mészáros Jenő

Művei a Nemzeti Szalon 1939-es kiáll.-án.

(esszi): Kiállitásokról.

Magyar Nemzeti Művészet, 1939.4.sz.95,96.l.

Mészáros Jenő

Soproni öreg kapuk

Miskolc 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Mészáros Jenő

MDK

Soproni öreg kapuk

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Mészáros Jenő MDK

Mária szobor

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Mészáros Jenő MDK

Soproni udvar

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Mészáros Jenő

Mária-szobor

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Mészáros Jenő MDK

Soproni udvar, vizf.

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Mészáros Jenő

MDK

Köd, vizf.

Műcsarnok 1950. I. Magy. Képzőm. Kiáll.

Mészáros Jenő

grafikus

1.

Szabad Művészet

1950. 9. sz. 367. l.

Alsóhernád, 193 6. augusztus 28.

lt kedves Bátyám !

tán ismét jelentkezve, természetesen
k meg.
désre el szándékozunk adni két Verne
nk nincsen annak áráról, érdeklődésün
asitottak bennünket, hol állitólag sze
ett képeket megbecsülik.
iveskedjél értesiteni, hogy nevezett
elelőbb időben kell fordulni a képek-
és megbecsüljék.
őre is köszönve, vagyok nagyrabecsülés-
nak kézcsókjaim átadását kérve,

tisztelő hived:

Mészáros József, festő

□ MÉSZÁROS JÓZSEF festőművész munkáiból nyílik kiállítás holnap délután 5 órakor Szombathelyen a Derkovits-teremben.

□ — : Mészáros József 2

Esti Hírlap, Bp. 1977. máj. 25

Mérzdras József festő

A Tavaszi tárlat '76-on szerepel a művész három alajképe, melyeken az egyszerű, kétkezi embereket ábrázolja.

„Töprengő" (olaj), (repr. és említve)

Kulcsár János: Tavaszi tárlat '76.

Vas Népe, 1976. ápr. 10.

MÉSZÁROS JÓZSEF festő
Szombathely, 1925

A Képzőművészeti Főiskolát 1956-ban fejezte be Domanovszky Endre növendékeként. Csoportos bemutatók mellett 1956-ban Turkevén, 1965-ben, 66-ban, 68-ban és 1972-ben Szombathelyt, 1971-ben a jugoszláviai Mariborban jelentkezett önálló kiállitással. - A vidéki-vasi-népélet és természeti környezet jó felkészültségü, markáns festői vénáju ábrázolója; a kisemberek hétköznapjainak szépsége, halk derüje kap hangot kompozicióiban.

Művészéletrajzok 1975

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

VAS NÉPE

1977 JAN 16

Mészáros József

1021

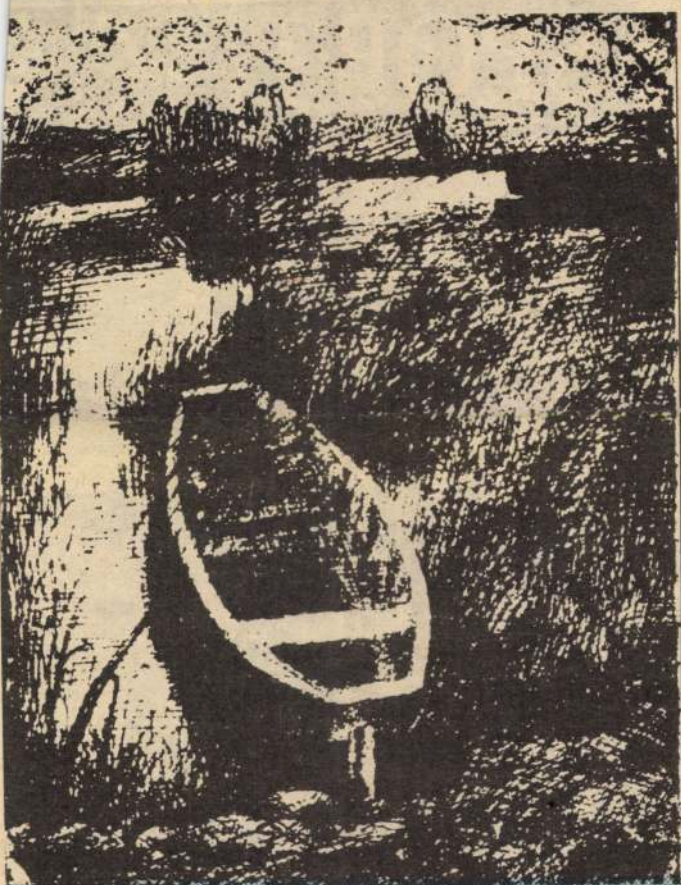

Mészáros József: CSÓNAK

SPORT

Rehus első, Antalovits második s

a súlyemelők magyar ranglistáj

Rehus Uzor György.

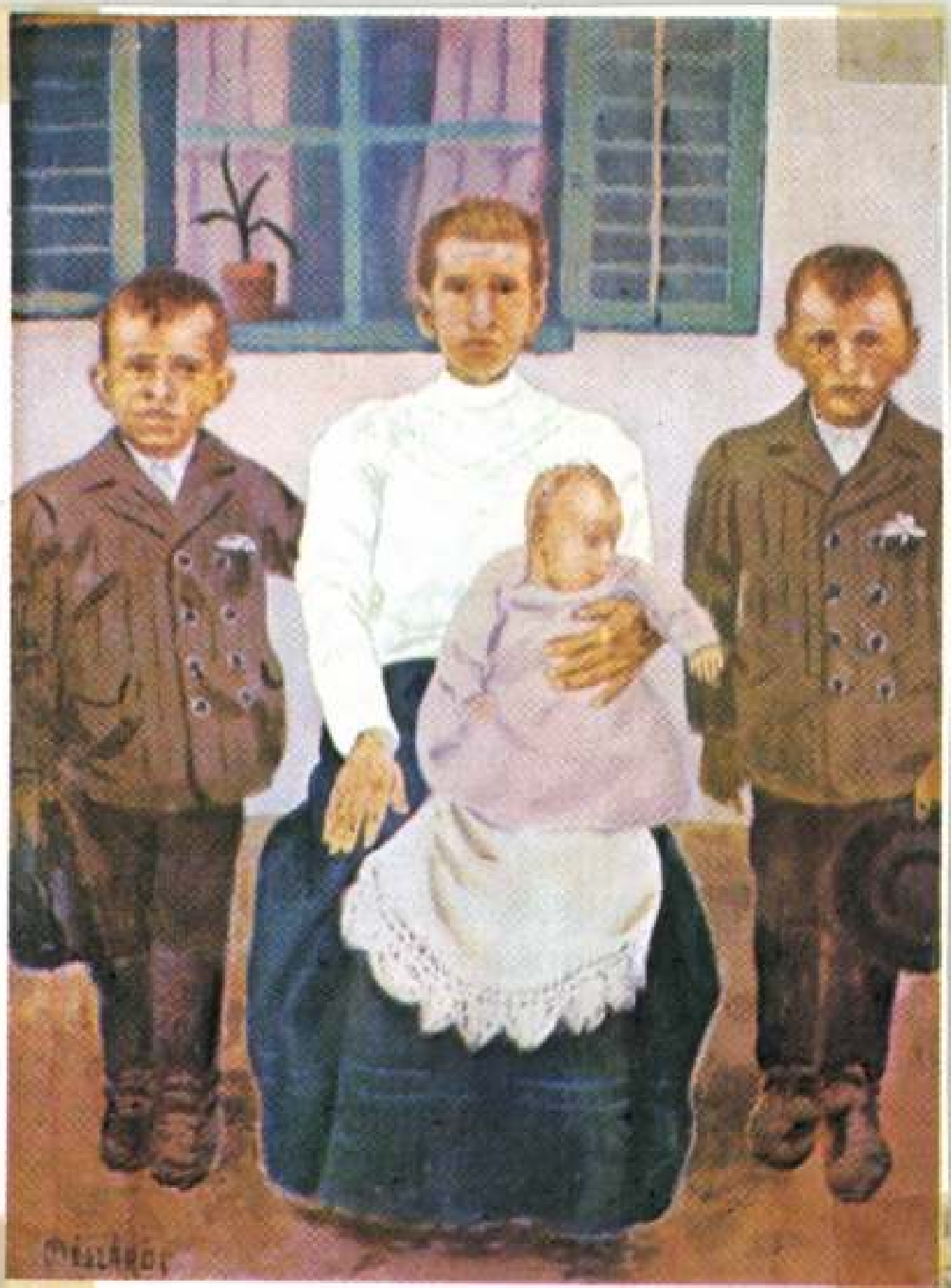

textil

nem lenne haszontalan minél többet és az eddiginél jóval szélesebb körben vitázni. A művészetelméleti válaszadás, az irányt mutató kritika kialakítása még a közeljövő feladata. Ezek a kérdések ugyanis nemcsak a textilművészet, hanem az egész mai művészet kardinális problémáinak feltárását is elősegítenék, mert a textilművészet reneszánszának, fejlődőképességének és nagy térnyerésének mélyreható oka kell hogy legyen.

Hogyan jött létre, s miért éppen Szombathelyen a textilesek biennáléja? Melyik fél az érdem? A művészeké, vagy a rendezőké? A Fal- és Tértextil Biennálét egyrészt

(Zentai Pál rajza)

ÍRÁSOK MÉSZÁROS JÓZSEF FESTŐ-
MŰVÉSZRŐL **A BERZSENYI DÁNIEL**
MEGYEI KÖNYVTÁRBAN

MÉSZÁROS JÓZSEF festőművész (1925-1979) a vasi népélet és természeti környezet hiteles ábrázolója. Gyakori témája a kétkezi emberek hétköznapjainak szépsége. Művei a munka őszinte örömét tükrözik. Képein minden él, művészetének ez a lényege.

Jelentősebb művei:

Anyám beteg (olaj, 60 x 80 cm)
Estefelé (olaj, 70 x 60 cm)
Forrásnál (olaj, 70 x 100 cm)
Halas csendélet (olaj, 60 x 80 cm)
Kapu (olaj, 50 x 70 cm)
Kosárfonó (olaj, 80 x 100 cm)
Kukoricatörők (olaj, 60 x 70 cm)
Paraszt asszony gyermekével (olaj, 80 x 60 cm)
Reggel (olaj, 60 x 80 cm)
Zápor után (olaj, 60 x 80 cm)

Kritikák kiállításairól:

SZÉLL Kálmán: Harmonikus színek, kitűnő megfigyelőképesség, ötletes meglátás. Gondolatok Mészáros József kiállításáról. = Vas Népe, 1962. okt. 14. 4. p.

ZENTAI Pál: Mészáros József képkiállításáról. = Vas Népe, 1964. márc. 25. 4. p.

ZENTAI Pál: Állomás, amelyről tovább kell lépni. Mészáros József gyűjteményes kiállításáról. = Vas Népe, 1966. dec. 25. 13. p.

ZENTAI Pál: Mészáros József jubileumi kiállítása. = Életünk, 1967. 1. sz. 130-134. p.

LOSONCI Miklós: Mészáros József jubileumi tárlata. = Életünk, 1975. 5. sz. 443-446. p.

Írások életéről, művészetéről

CSIKÓS József: Vasi művészportrék. Mészáros József. = Vasi Szemle, 1968. 3. sz. 450-453. p.

LOSONCI Miklós: A világát őrző festő Mészáros József. = Művészet, 1971. 12. sz. 10-11. p.

FARKAS Imre: A herényi festőnél. = Vas Népe, 1975. júl. 16. 4. p.

ZENTAI Pál: Műteremlátogatáson Mészáros Józsefnél. = Vas Népe, 1976. jan. 10. 5. p.

A felsorolt cikkek elolvashatók, ill. másolat igényelhető (oldalanként 5 Ft-ért) a megyei könyvtár nyitvatartási idejében:

hétfőn	14-20 óráig
keddtől - péntekig	10-20 óráig
szombaton	10-17 óráig.

MÉSZÁROS JÓZSEF, festo

1975-ben Szombathelyen,a Savaria Muzeumban szovén-magyar kiallitas volt.-A hazai anyagban Mészaros József a ra oly jellemzo meleg emberszeretettel és emberismerettel festett képekkel vett részt a tarlaton.Ezek kö zül is nagyon jellemzo a:

" PIHENOK ",cimu müve. 215.old

BERTALAN LAJOS: Kiallitasi jegyzetek 215.old

VASI SZEMLE. Helytörténeti Folyóirat, XXIX.évf. 2.szám, Szombathely, 1975

MÉSZAROS JÓZSEF, festő

1975-ben Szombathelyen,a Savaria Múzeumban szlovén-magyar kiállitás volt.-A hazai anyagban mészaros József,a ra oly jellemző meleg emberszeretettel és emberismerettel festett képekkel vett részt.a tarlaton.ezek egyikE közül is nagyon jellemző az:
" ŐRZŐGYEREK",cimü alkotasa. 215.old

BERTALAN LAJOS: Kiallitasi jegyzetek 215.old

VASI SZEMLE. Helytörténeti Folyóirat, XXIX.évf. 2.szám, Szombathely, 1975

Mészáros József festő

a vasi-szlovén tárlatot Szombathelyen, a Savaria Múzeumban rendezték, melyen szerepelnek művei. „Pihenők" c. – „Őrzőgyerek" c. (említve) képei.

Bertalan Lajos: Vasi-szlovén tárlat. Vasi Szemle, 1975. 2. 215. old.

Mészáros József

Mészáros József több egyéni kiállítást rendezett Szombathelyen és a megyében. Utoljára 1969-ben és 1975-ben volt bárkata.

------:Vasi festők és szobrászok.
Művészet, 1976.augusztus - 13.oldal.

Mészáros József

Mészáros József Szombathelyen él és
1954 óta vesz részt a megyei és országos tárlatokon.

-------: Vasi festők és szobrászok.
Művészet. 1976. szeptember - 13. oldal.

Mészáros József

Szokolay Miklós Mészáros József
irányításával ismerkedett meg
a festészettel a Derkóvits képzőmű-
vészkörben.

-----: Vasi festők és szobrászok.
Művészet, 1976.szeptember - 13.oldal.

Mészáros József

Vámai Valéria a szombathelyi Derkovits képzőművészeti körben tanult festészetet Burány Vándor, Radnóti Kovács Árpád, majd Mészáros József vezetésével.

----:Vasi festők és szobrászok.

Művészet,1976.augusztus - 13.oldal.

Mészáros József

Mészáros József festészetét az elet történéseire való együttérző figyelés jellemzi, olykor hisse nekirhések, olykor ironikus virtuozitásba csapnak át.

-------:Vasi festők és szobrászok.

Müvészet,1976.augusztus - 13.oldal.

Mészáros József

1925-ben Szombathelyen született Mészáros József. 1950 és 1956 között végezte el a Képzőművészeti Főiskolát. Tanárai Pap Gyula és Domanovszky Endre voltak.

-------:Vasi festők és szobrászok.
Művészet, 1976. szeptember - 13. oldal.

Mészáros József

Mészáros József, V. Tóth László és Horváth János egyjett rendezett kiállítást.

-----: Vasi festők és szobrászok.
Müvészet, 1976. augusztus - 13.oldal.

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

VAS NÉPE
Szombathely

Mészáros József

1021

Véleményt mondani a világ dolgairól

Beszélgetés Mészáros Józseffel

— Bizakodva nézek az új év elé. Legközelebb már — szeretném hinni — nem itt találkozunk — mondta Mészáros József festőművész, amikor bekopogtattam szerénynek is csak nagy fokú jóindulattal nevezhető herényi lakásának ajtaján. — Biztató jelnek veszem, hogy a Köztársaság téri kollektív műtermet újjávarázsolták, újra lehet majd dolgozni benne, s talán ez az év nekem is „terem" majd valamiféle saját lakást, illetve műtermet. Addig csak itt festegetek.

A szerénység valódi tartalmat takar. Persze nem szó szerint, hiszen a parányi, sötét herényi lakás jó néhány „újszülöttet", festményt rejteget. S valóban. Az ágy alól, a szekrények mögül egymás után kerülnek elő a múlt nyáron, ősszel készült képek, s azok, amelyeket már a tél ihletett. Még meg sem száradt rajtuk a festék. Tájképek, figurális vázlatok, jellegzetes mészárosi kézjegyekkel.

— Lassan közeledik a felszabadulási pályázat határideje, aztán meg itt lesz a tavaszi tárlat is. Mit szántál ezekre?

— Nem akarom elkiabálni, de valami mást akarok mint amit megszoktak tőlem. Ha sikerül terveimet megvalósítanom, úgy egy 5—7 képből álló sorozatot festek anyámról, aki már elmúlt hetven éves és mint ilyen, magában hordozza a múltat, a korok változásait. Ragyogó alkalom, lehetőség arra, hogy egy figurán keresztül véleményt mondhassak a világ dolgairól. Az évek múlását, a korok változásait színekben akarom megmutatni, másokkal megértetni. A rész magán viseli az egész jegyeit is, mint ahogy a ház körüli kert a természet egy darabja.

— Eszerint tehát portrékat várhatunk?

— Igen is meg nem is. Portrék lesznek a szó képi értelmében, de ugyanakkor történést mondanak el. Az elmúlt és megváltozott világot akarom megjeleníteni a képzőművészet sajátos eszközeivel. Persze azért nem tagadom meg önmagamat, a realista hangvételt. Elvem; az ismert formavilágon belül is lehet korszerűt teremteni. Szeretem, ha a tárlatlátogatóknak nem kell külön magyarázat ahhoz, hogy megértsék amit látnak képeimen.

— Ebből arra is lehet következtetni, hogy elítéled a nonfiguratív művészetet, a manapság divatos „izmusokkal" tarkított irányzatokat.

— Minden felfogásnak megvan a maga pozitívuma. Bizonyíték erre azok az alkotások, amelyek ezek jegyeit hordozzák magukon, s ma már klasszikusnak számítanak. Akadnak azonban olyanok is, akik mindebből csak a külsőségeket veszik át, tartalom nélkül. Ezt a művészettel való visszaélésnek tekintem. Ami meg a nonfiguratív művészetet illeti — nos én olyat sohasem „követek el". Csak az emberközpontú művészetet szeretem.

A szoba falához, bútoraihoz támasztott képek minden kétséget kizáróan bizonyítják a kijelentés igazságát. Még azok is, amelyeken nincs szemmel láthatóan figura, de az ember jelenléte, munkája, kezenyoma csalhatatlanul felismerhető.

— Eszerint tehát képeket láthatunk tőled, mint amilyen a tavaly tavaszi megyei kiállításon nagy közönségsikert aratott Parasztmadonnád volt?

— Igen. Azt én is egy jól sikerült képnek ismerem el. Talán az is adta az ötletet, mutatta meg az útat amelyen járni akarok, — legalább is egyelőre.

Az elképzelés csak dicsérhető. Reméljük, a terveket sikerül megvalósítani. Most kezdtük az évet. Idő tehát van bőven, tehetségben sincs hiány. Csak minél gyakrabban forogjon az ecset Mészáros József kezében.

— zentai —

CSANÁDY JÁNOS:

Új évek, ó-borok

Komoly felhők hordanak
havat a téli föld fölé.
Takarót terít a hóesés
északtól délig minden délkörön.
Amire beköszönt az új év,
tundrákon rohan a rén-szán,
szalad a trojka, fut:
északtól délig minden délkörön
fehéren viharzik a téli öröm:
— új évek, ó-borok —
s viszi a várost és falut,
a gazda udvarán
futásra-kész a szán,
csengő, lószerszám — akad csikó,
és hóviharban porzik már a szánkó,
a talpas tél-hajó;
deszkabordái közt mogyoró, dió,
bor és kenyér.
Puha szalma-derékban
egész év kincse búvik itt,
egy kevés mindenből befér,
amíg a szomszéd faluig,
onnan a szomszéd városig
rohan a rén-szán,
szalad a trojka, fut;
és északtól délig sok délkörön
tavaszt ünnepel már a tél-öröm.

Böngészés a német könyvpiacon

Elmo... szl...

vunkat: ... gikus érzésekkel eltelve visszaröppenünk a múltba. Korunk többek között az udvar megszűnésének a kora is. Az új lakótelepek házai köré, mellé, alá nem udvart, hanem parkot, elkerítetlen közteret terítenek és tűzdelnek egy-egy kis zölddel, hintával, homokkal, kacskaringós autóutakkal az építészek. Nagyon helyesen, csak talán még nem szoktuk meg ezt a nyílt, semleges és éppen elkerítetlensége miatt köztulajdonszerűbb Fórum-ot, szemünk, agyunk még a régi, azonnali személyre, családra vonatkozó ítéletalkotásra tápot adó udvar látványát keresi; benézni egy udvarba, s megmondani kik lakják a házat.

A történelem is így tanította, illetve így tanultuk belőle, amikor már kisdiák ésszel megmosolyogtuk a különbséget két nagybetűs Udten és eladósodott udvara között. Aztán az irodalom is hány meg hány hőst és antihőst jellemzett udvarával, vagy azzal az udvarral, amelyikbe belépett vagy amit elvesztett. Merész állí-

CSURKA ISTVÁN:

Búcsú az udvartól

tás: a régi emberhez az udvar talán még jobban hozzátartozott, mint a ház. Mindenesetre nagyon tudott árulkodni róla.

Később aztán valami zűrzavar keletkezett. A városba tulajdonképp nem fért bele az udvar, de a hirtelen szaporodó lakosság még nem tudott lemondani róla. Bérkaszárnyák épültek római udvarral, négyzetesen kővel körülvéve egy nevetséges kis udvar-karikatúrát, amelynek egyetlen dicstelen dísze a porolóállvány volt; szükséglakások épültek szükségszerűen parányi és nyo-

Mándoky József:

„Parasztasszony gyermekével"
olaj, lemez, 60×80 cm., 1941.

Művészet, 1946. 8. 13. old.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VAS NÉPE

1968 MÁR

Mészáros József

Mészáros József új képei

Tegnap délután *Magyar Gyula*, az SZMT vezető titkára nyitotta meg *Mészáros József* festőművész képkiállítását a Képcsarnok Vállalat szombathelyi fiókjában.

Még bizonyára sokan emlékeznek a festő tavalyi gyűjteményes kiállítására, amelyen szinte keresztmetszetében lehetett áttekinteni eddigi művészi pályafutását, alkotói egyéniségének megnyilvánulását.

A nézők a képek között régi ismerősökkel, vasi tájakkal, emberekkel, vagy éppen szokásokkal találkozhatnak. Bizonyos tekintetben meg is lepődhetnek, hiszen a kiállító egy-két képén új, az eddiginél derűsebb oldaláról is bemutatkozik. A mintegy negyven kép közül jó néhány akad, amelynek témavilága az eddig megszokottól elüt, s színeiben is újabbat, változatosabbat, erőteljesebbet ad. A szombathelyi festőről írt eddigi kritikák között szinte mindannyiszor szerepelt az a kívánság, az eddiginél több figurális, a mindennapok életét megjelenítő képeket fessen. Ezúttal a festő eleget tesz a kívánságnak, hiszen képei közül több is — *Határszemle, Mosónő, Fuvaros, Szőlőnyitás, Vásárra menők* — alakos kompozíció. De meglepetést tartogat a tájkép kedvelői számára is. A nagyon szép *Havas falu*, a *Tél II.*, a *Behavazott út* és társaik az eddiginél üdébb, harsányabb hangról, nagyobb fokú elevenségről tanúskodnak.

A mostani kiállítás — várhatóan — hasonló sikert arat a művészetbarátok körében, mint a tavalyi. Hangsúlyozni kell azonban, hogy Mészáros nem urbánus festő, témavilágát inkább a falusi életből meríti, de ez is egy kép a valóságról. Méghozzá nem is rossz kép!

Zentai Pál

(1488)

tbc-
as fe-
hetes
eladó.
r, Vöröshad-
út 22. szám.
s. (1489)

cseh sportko-
eladó. Száz-
Kismarton u.
ám. (1490)

és anyanyúl
. Szombat-
Körmendi
ülső 4. Nagy-
r. (1493)

állapotban
cseh sportko-
eladó. Szom-
ely, Táncsics
. sz. (1494)

ágoskék cseh
s mélykocsi
. Szombat-
Kőrösi Cso-
Sándor u. 52.
zholdjv
(1496)

méter száraz
a (kemény) el-
Nádasd, Pe-
u. 17. szám.
(1412)

-50 kg-os ser-
eladók.
nbathely, Rumi
168. szám.
(1497)

rok királya
muskotályos
levelű egy té-
n 450 l eladó
Ft. Nádasdy

keres

mezőgazdas
gépészmérnö

Fizetés megeg
szerint.
Jelentkezé
írásban ké
az alábbi cí
Ikervári Egyesült
Rábamenti Mtsz,
Ikervár.
(1458)

A Szombathelyi
PAMUTIPAR
17 évet betöltött
nőket
— vidékieket is —
fonó, előkészítő
és szövöde üzem-
részekbe
BETANULÓKÉNT
FELVESZ.
Jelentkezés a
személyzeti
osztályon.
(1482)

A Gersekaráti
„Bástya Mtsz"
VILLANY-
SZERELŐT
vesz fel, fizetés
megegyezés szerint.
Munkásszállást
biztosítunk.

Értesítjük a lakosságot,

hogy Szombathely, Szputnyik megfigyelőnél lefektetett földkábelt

FESZÜLTSÉG ALÁ HELYEZTÜK.

A vezeték mindennemű érintése életveszélyes és halálos.

ÉM VASÉP
(1431)

Üvegezést vállalunk

drótüvegből
zsinórüvegből
ornamentüvegből

Mészáros József festő
Szolnok Megyei Néplap 1956 júl. 1.–
1 oldal.–

021 Mészáros József festőművész

LOSONCI MIKLÓS

Mészáros József jubileumi tárlata*

Az a festő, aki megnevezi képekkel a valóság ismert, félig tudott és rejtőző dolgait. Megnevezi, és a rajz, szín, szerkezet együtthatóival törvénnyé alakítja. Bármelyik rétegben kutat a mű: jó úton jár.

Mészáros József az ismertnek érzett dolgok lényegi feltárásával újra felfedezi számunkra életünk tartozékait, s jogos a felismerésünk; az ő festői közreműködésével döbbenünk ifjúságunk édesanya-főszereplőjére. Anya-sorozata páratlan a maga nemében. Az élet erős sugárzás. Ugyanaz a dózis az önvezérléstől függően egyeseket süllyeszt, másokat fölemel, roppant vagy szárnyra bocsát. Mészáros József anya-változataiban a szegénység és az öregség is kincs. Barát, ismerős — nem ellenség. A kendővel beborított fejű asszonyban nincs semmi pánik, semmi veszélyérzet, méltósággal viseli korát. Méltósággal és nyugalommal. Mozgása józan és enyhén szertartásos, így veti ágyát, így emlékezik fénykép-ösvényen az életút földbe süppedt töredékére, aki valaha ember volt. Háttérként a csipkével borított fiókos szekrény megannyi kedves aprósága vonul úgy, hogy visszatükrözi az asszony lelkületét: több mint környezet: maga a tárgyakban is testesülő ember. Mészáros József Rembrandt, Nagy Balogh János méltó folytatójaként szűrt fényű *Parasztkonyha* söprűjével, hokedlijával, sezlonnal és régi típusú rádióval érzékelteti az aktív öregséget. Rippl Rónai József ilyen életkorú női modelljei nosztalgiát árasztanak — Mészáros anya-sorozata egészséget és derűt hordoz. Mértékkel. Nem az indokolatlan optimizmus érződik, hanem az indokolt, amely a nép, az egyszerű emberek gyakorlata, s ha *Anyám beteg*, — az is csöndre halkított kiáltás, még akkor is, ha a halál előjele tokosodik, ha az ágyföld egyre erőteljesebben hívogatja a kitárt karok elernyedésében. Alvó-haldoklás ez, bölcs megnyugvás a megváltoztathatatlanban, ezt jelzi a pontos rajz és a harmatosan megrendült színek segédcsapatai. A vonal vipera-futama holmi esernyővel és párnákkal az öregség elmúlás előtti névtelenségét jelöli, — a nagy beletörődés szelídségét.

* *Nagy gonddal rendezték meg a szombathelyi Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtárban Rózsa Béla irányításával az ötvenesztendős Mészáros József festőművész retrospektív kiállítását. Ebből az alkalomból köszöntik a szavak, köszönti a város, a közelebbi és teljes szülőföld: Herény és az ország művészeti közvéleménye.*

Apjának kertészkedő és permetező alakjában is a magány mozgalmassága lappang, a munka szívós áhítata. Ilyen értelemben és ezért hangosodnak mértékkel a színek a cserepek rendezett sorakozójában, az emberi kéz és szándék növelte kert harmonizált szerkezetében, mely egyszerre festészet és élet. Ilyen a nép gyermeke, aki az édesapja; szereti gondozni az életet a növényben is, s ha az felnövekszik, egyszerre eredménye fénynek, földnek, emberi szorgalomnak. Ez az árnyaltság rejtőzik el a kopott színek irány-örvényeiben, mozgásáramlataiban.

Mészáros József festői értelmezésében a *Temetés* sem tragédia. Megrendülés, mozgalmasság, ismétlődő falusi színpad éneklő kántorral, méla pappal, varjakkal, mintstráns gyerekekkel, siratóasszonyokkal, havas tetővel, födetlen fejű hallgatag férfiakkal, — de nem tragédia. Nála még a szomorúság is egészséges, már a tor szükséges feloldása is érzéklődik benne. Őszinte az ének, őszinte a könny, őszinte a fájdalom felszívódása, e dülöngélő ácsorgás festői képlete pontos; a falu így szünteti meg a szenvedést a főhajtás, a vigasztalás, a feledés egyformán fontos és egymást követő szertartásaival. Szertartás! Lényeges eleme ez Mészáros József művészetének. Kukoricagóré mellett szuszog a temetési menet, a halottas kocsi a dombon önmaga offertóriuma, a másik változatban a lila tornácfal jelenti a megnyugvást. Az arány is valóságos. A tizenhárom öreghez öt gyerek társul, kilenc nő egészíti ki a hivatalos személyekkel bővült férfiak csoportját.

Mindig szabatosan pontos a Mészáros-festmény koreográfiája. Pontos és megindító. Szakadatlan megrendüléssel követi az élet ünnepre, hétköznapokra tagolódó vonulását. Ecsettel jelzi, hogy a *Déli pihenő* figuráinak földre heveredése a hőségben és fáradtságban időszerűen elérhető legnagyobb ünnep, hogy az ártér gödreiben zsákmányra csapó *Kosárhalászok* munkaáhítata a vasárnap gyönyörteli izgalmát éri el. Mészáros József egyúttal a saját élményei nyomvonalán fejleszti elődei elért eredményeit. Ferenczy Károly egyik mesterműve a virágokat gondozó lányok körét érinti, — Mészáros még tárgyiasabb; képe árnyalatra pontos beszámoló a locsolással erősített virágok bágyadtan érzékeny piros tónusairól az enyhe rácsok előterében.

Mindig egyedi felismerésre törekszik műveiben, s mivel nem a felületen jár, hanem belülről, szinte önmaga alkotórészévé alakított nézőpontjából festi a választott motívumot, lényegi igazságot tár fel. Együtt él hatalmas társaságával; növények, állatok, emberek járnak festői otthonába állandó barátként, s képzeletének töretlen szorgalmú egészségével fakítja színeit, hogy ezzel a csak nála tapasztalható megközelítéssel nevezze meg maradéktalanul az általa felfedezett, csak saját ösvényen felfedezhető valóságréteget kiválasztott és megtalált festői eszközökkel.

Mészáros József nem kapkod, nem siet, nem tétovázik. Konokul hűséges eszményeihez, mert tudja: kincset őriz. Egyik tusrajzán lovak abrakolnak, kordélyba fogott lovak, egyik a másik szénáját orozza mohón, szinte derkovitsi alapossággal. A kert pompás színbazár, a malom vízben tükröződve hosszabbodik, a *Ruhapróba* is a szépség tudatos szervezése a nők és a festő részéről is.

Minden képén felfedezhető az együttérzés. *Kocsis* és ló egyaránt az élet teherhordója, mindketten meghajlanak a fizikai és lelki súlytól, s a *Vásárra menők* is telítettek az eladásra szánt ló iránti nosztalgiától. Segantini, Szőnyi István ilyen tárgyú műveinek folytatásaként Mészáros József a szekér hátuljához kötött ló csöndes sértődöttségét is érzékelteti, ami természetesen csak a festőben tudatosul.

MÉSZÁROS JÓZSEF: *TEMETÉS*

Mindig tartalmasan egyszerű! Olyan könnyeden fogja egymás kezét a *Szerelmespár*, hogy az maga az érzelem áramütése, és a kék lábosban feszülő hal élettelenségében is él ezüstpikkelyeinek szépségével.

Pontos is, méri a társadalom közérzetét. A *Vasút* mindig ideges tér, állandó nyüzsgés, szorongás, — itt valami mindig sürgős, valami mindig hiányzik. Ezt a hőfokot és atmoszférát a formák le nem zárt szükséges tisztázatlanságával jeleníti, ugyanúgy, mint a *Mosó asszony*, a *Palántálók* duhaj aktivitását. Sodró kavargás jellemzi *Az öreg tengerész* szobáját, álmai is áramlanak benne, nemcsak a tárgyak, s a *Kukoricafosztás* is egyéni élmények gyalogútján gyarapítja Hollósy Simon, Arany János, Munkácsy Mihály, Koszta József festői, költői felismeréseit. Egyáltalán; Mészáros József elég szabad, szelíd és független ahhoz, hogy művekkel kapcsolódjon elődei mércéjéhez. Példaképe Szinyei Merse Pál és Ferenczy Károly, — van ereje, tehetsége, fantáziája ahhoz, hogy folytassa, gazdagítsa világuk értékrendjét. Ez a mai magyar festészet egyik fejezete a művészi hivatásvállalás őserdei hálózatában, s ennek a részletnek igényes megvalósítása Mészáros József nevéhez fűződik. Ez az Ő ügye abban korszerű, hogy teendőjét következetesen végzi megmásíthatatlan szilárdsággal.

A tájakat átszelő és benépesítő egyetemes falu festője ő, azé a falué, mely nemcsak a térben, hanem valamennyiünk tudatában terebélyesül. Ezzel a szellemiséggel hívja életre képein a *Halottak napjá*nak gyertyás lángjait, parasztasszonyok gyümölcsös *Ozsonnáját*, bokályokkal zsúfolt *Régi szobát*, és a rimamurányi vaskályha, vödör környezetében vesszőkkel bajlódó, csizmás *Kosár-*

fonóját, mely történetesen diplomam
gyilag is, lelkileg is hiteles koreográfia sz

Van benne valami megfékezhetetler
tára, határtalansága egyben; természete
dültség-kényszer alatt született, mint p
rint, más lelkületi együtthatókkal, de
karácsonyt festi, mint Réti István, akin
csak annak vágyát és töredékét hordozzál

Előttünk áll egy festő, egy igazi fes
akit belső tájakról irányított szavakkal
közben még nagyobb feladatokra kérjük
szakasza jelzi a mesterművek lehetőség
pillanat életében, amikor a társadalom
hiszen a külső elismerések eddig érthete
lak egybeeshetnek hamarosan, ha Mészáros József még inkább felgyorsul önmaga értékei mellett önmaga lehetőségeihez, és a társadalom értékregisztráló figyelme is észreveszi rejtőző kincsét. Ezzel a kettős gondossággal festészete, maga a Művészet herényi ága pazar pompával teljesedhet, hiszen már megszületett.

ELETÜNK
1975
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

RENNER KÁLMÁN: *GOYA II.*

Festőművész

1971

A világát őrző festő

Búcsú Mészáros Józseftől

A herényi temetőben most már egy sudár cédrus őrzi a festő sírját. Az ősz áthangolta színeit; jellegzetes zöldjébe jellegzetes sárgát és rőtvöröset kevert, hogy pontosan olyan legyen, amilyennek Mészáros József álmodta volna. Beburkolja a csönd, s a magány jelképeként áll a művész fejénél a sűrűsödő nappali ködökben. A gyászban osztozkodók; akik megsiratták, s akik nem akarták mutogatni fájdalmukat, elköszöntek a festőbarától, akinek hiánya ezután érződik majd igazán. A be nem teljesedett ígéretek számonkérésére sem nyílik már több alkalom.

Mészáros József elment, magával vitte minden titkát, ránk hagyta gyönyörű örökségét.

Sírba hullt vele minden apró élet-töredék, a szegényszülők gyermekének gazdag világa, a felfelé törések feledhetetlen, de nagyon nehéz esztendei, a sikerek minden gyönyöre és puritán egyszerűsége a Mesternek, akivé lenni tudott a kertész fia, a szenvedések egymásba folyó napjai is mind-mind belehullottak a feltárt földbe, hogy egyetlen őrködő cédrus jelképében hirdesse ezentúl a múló élet múlhatatlanságát.

Pap Gyula, Domanovszky Endre számunkra legnagyobb tanítványa volt Mészáros József. Ismertük küzdelmes életét, szerettük majdnem utánozhatatlan látásmódját, őrizzük alkotásainak fényét. És sajnáljuk, mert az, akinek szinte mindenki barátja volt, magányban égett el, szegényes kopottsággal távozott. A festészet hercege volt koldusöltözetben.

Még halljuk a hangját, de már nagyon messziről és tompán pendülnek a szavak: *„... hozzászokott a szemem a félhomályhoz. Az Istenben sem hiszek, mert tagadom, hogy élet következnék a halál után, mint ahogy létezés a szülés előtt sem lehetett. Jó lenne, ha volna emelő közeg: képzőművészeti műhely, de kinek-kinek kevés az ideje még a saját halhatatlanságához is. Nem is tudom. A barátot is csak akkor tartom elviselhetőnek, ha vidám, szellemes és nem akar reám vigyázni. Talán... talán az kellene, hogy ne érezzem vértezetlennek magamat, hogy elhiggyem, csináltam már eddig is valamit, s ez a valami sajátos érték...”*

—

Négy évvel ezelőtt, a két évtizedes munkásságát reprezentáló gyűjteményes kiállítása előestéjén buktak ki belőle e félig-meddig keserű, de reá illő szavak. Annyira jellemzően, hogy e pár mondatába beburkolhatnánk emlékét, hogy sokáig megmaradjon.

Mészáros József: Uszályok.

Mi lehetett volna Mészáros Józsefből, ha másként éli le életét? A kérdést nem szabad feltenni, hiszen csillag volt, s a csillagoknak sajátos az útjuk. A főiskoláról az Alföldre indult, valahova el akart jutni, aztán hazatért herényi otthonába, a szülői ház és a gyerekkor közelébe, mert csak itt érezte jól magát. Kiállítások sorára, igéretes és bizonyító erejű képek sorakozására kellene most emlékeznünk, mert hiszen megcsinálta, amit megcsinálhatott. Beírta nevét a „Művészi életrajzok” kötetébe: *„A vidéki — vasi — népélet és természeti környezet jó felkészültségű, markáns festői vénájú ábrázolója; a kisemberek hétköznapjainak szépsége, halk derűje kap helyet kompozícióiban”* — írták róla. Évtizede sincs még, hogy a Művészet című lap kinevezte őt a „világát őrző festő”-nek, aki *„azért uralja környezetét, festményeinek világát, mert nem csupán szemlélője, hanem részese a tavasz és a táj történéseinek, nem élményei a levelüket hullató fák, esőt, havat hordó felhők, búzakazlak és temetők — velük együtt él nem is vállalt, hanem természet adta hűséggel... Érzi, tudja, hogy nem szükséges elvágyódnia Herényből, az évszakok nagy eseményei a kertajtónál várják...”*

Képein minden él, művészetének ez a lényege. S amit festett, megismételhetetlen.

Legrégibb képe talán, amely ma is új, a *Lukácsházi temető* 1944-ből. Diplomamunkája: a *Kertészek* és a IX. Magyar Képzőművészeti Kiállításon szerepelt *Emlékezés* című kompozíciója a mának is szól. Művei a munka őszinte örömét és feszültségét őrzik akár a kévehordók, a kukoricatörők, vagy a kosárfonók mozdulataiba kapaszkodik. Igazi, nagy sorozata a küzdelmes életű, gyermekét a felnőtt korban is dédelgető édesanya ábrázolása, *„cipós melegség”* sugárzik ezekből az alkotásokból, *„utánozhatatlan gazdagságú dadogás”* az anya szeretetében.

Mészáros Józsefről már 1962-ben „megjósolták”: *„... nemcsak a Vas megyei természeti hagyományok lelkes ápolója, hanem mindjobban belenő a mai magyar festészet történetébe.”* (Dr. Széll Kálmán.) Pár évvel később: *„Vásárra menők”, vagy „Anyánk” című olajfestményei azt bizonyítják, hogy szuverén mestere a kompozícióknak, a képfelület megszerkesztésének.”* (Angyal Endre.) Újabb két év elteltével: *„Festői mondanivalójának meghatározója a kitalálástól, spekulációtól és továbbképzeléstől mentes valóság szín-, forma-, harmonikus és diszharmonikus ingervilága. Emocionálisan ihlető, néha talán ösztönei érzékenységére hagyatkozva alkotó egyéniség.”* (Csikós József.) Még az ez időből való kiállításáról: *„Mészáros tudja, ha a művészetével mondani akar valamit — márpedig akar —, nem állhat meg az elért eredményeknél.”* (Zentai Pál.) S végül a jubileumi kiállítás alkalmával: *„... egész tudatos életén át soha semmire nem vágyott jobban, mint hogy az ő sajátos szeretetére rezonáló lények és dolgok megőrzője legyen...”* (Farkas Imre.)

A sírnál a barátok nevében elhangzott szívszorító üdvözlet: *„... sokat tudtál a világról, de gyermekded keserűséggel akartad felmutatni. Elpihensz, nemcsak az ölelő földben, de barátaid emlékezetében is...”* (Várhelyi József.)

Zentai Pál festménye a festőről.

Elérhető képeiből válogattuk azokat a reprodukciókat, amelyekkel búcsúzunk Mészáros Józseftől.

Pósfai János

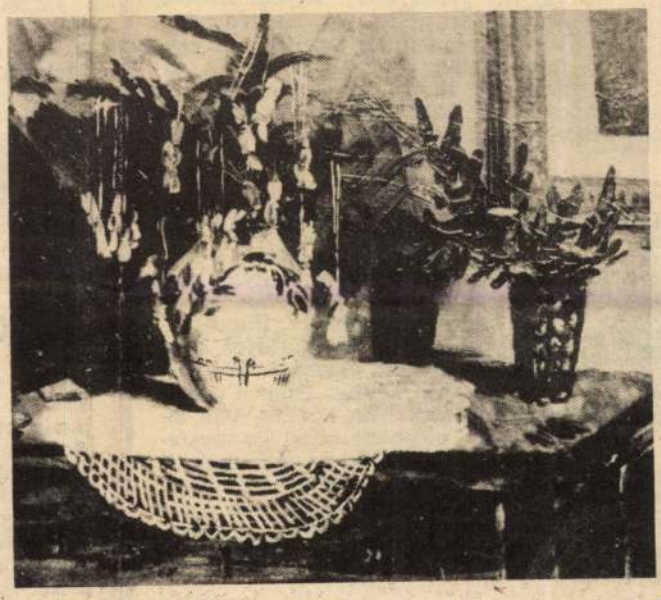

Mészáros József: Karácsonyfa.

1979 OKT 7
VAS NÉPE
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Mi a véleménye?

Kérdez: Lakatos Ferenc

az étlapokról

Keresztrejtvényekben szokás feltenni a kérdést: a legnépszerűbb lap? Két betű. Nem okoz fejtörést, mindenki tudja, az étlapról van szó. Már puszta nevének hallatán terített asztalok ízes, gazdag választéka vonul el lelki szemeink előtt. Hát még ha kézbevesszük, kinyitjuk... Ó, különösen mi, magyarok igyen szertartással, gyönyörrel teli várakozással tudunk böngészni benne!

Azt hallom, — felettébb furcsa divat — újabban ár némelyek gyűjtő szenvedélyét is felkelti. Persze el korántsem akarom én újabb oldaláról felfedezni, egyedüli szándékom, hogy kicsit mögéje lássunk: mit is kínál nekünk napjainkban, 1979. őszén az étlap? Hogyan fogadja ezt a kínálatot a kedves vendég?

Fotó: **Horváth Pál**

Guttmann László, esztergályos: Nem vagyunk vendéglőbe járók, ám azért alkalmasint van betekintésünk a vendéglői étlapokba. Nyaranta például, amikor a családdal üdülni megyünk a Balatonra. Áttanulmányozzuk gondosan a választékot, aztán megállapodunk valami olcsó, laktató ételnél. Elvétve azért akad ilyen is, a sose hallott, nevű, frissensültek, speciális ételek dzsungelében. Ezeket óvatosan mindig átugorjuk, a zsákmacska ugyanis az étlapon is gyanús. A nevük is, áruk is...

Nemes Istvánné, bölcsődei szakácsnő: Szerintem sablonosak az étlapok. Hétről hétre ugyanaz a felsorolás. Hol az ötlet? Hol a kezdeményezés, az újítás, ami akárhogy is nézzük: üzletpolitika. Legyen (kellene lenni!) minden valamirevaló étteremnek egy-két vonzó étele. Egyedi ízekkel, közepes áron. De csak elvétve találkozni ilyennel. Jó, hogyha van egyfajta metélt, meg egy bizonyos főzelék. A többi „jó asszony módra" nemtudommicsoda. Többet kellene gondolni az zerű választékra. Javaslatom: ízes étel — olcsó dra.

Hajdinák Imre, nyugdíjas: A LATEX SE technikai vezetője vagyok, vidéki mérkőzések alkalmával a megye számos vendéglátó egységében megfordulok a fiúkkal. Van bőven jó és rossz tapasztalatom. Hadd említsem az előbbi kategóriából csak kiragadva a celli Sághegy éttermet és a vasvári Zöldfát. Ezeken a helyeken valóban van kínálat. Van ízletes étel, elegendő adag, és megfelelő ár. Átmentik a régi maszek déglősök legjobb hagyományait. Emlékszem még ezekre. Mindegyiknek jól ment, de egy se azzal dagodott meg, hogy borsos áron ilyen-olyan pecsenyéket kínálgatott. No, hiszen jól is nézett volna ki an az időben.

Timár Józsefné, háziasszony: Örök életemben főztem, sütöttem. Falun

AZ OLVASÓK FÓ

LEVELEINKBŐL

Találkozó 30 év után — Segített a GELKA

Tóth István Rábapaty, Lenin utca 66.: Szeptember 22-én községünk iskolájában kedves ünnepségre gyülekezett 28 öreg diák, akik 1949-ben elsőként végezték el helyben a nyolc osztályt. Az eltelt 30 év alatt sem szakadt meg az osztálytársak és tanárok között a kapcsolat. Tudtak egymásról, figyelemmel kísérték a másik életét.

Jelen voltak a régi tanárok és Németh József 82 éves nyugdíjas igazgató is. A találkozó úgy zajlott le, mint egy régi osztályfőnöki óra. Beszámoltunk a számunkra legfontosabb eseményekről, munkánkról, családunkról. Volt osztályfőnökünk összegezése szerint, mindegyikünk igazolta, hogy az iskolában szerzettek „termő talajra" találtak. Egyikünk sem hozott szégyent régi tanárainkra, iskolánkra.

Egy elhalt osztálytársunk sírját közösen felkerestük, mert mindnyájunknak fájt, hogy ő nem lehetett közöttünk. Egyúttal megfogadtuk, hogy öt év múlva ismét összejövünk.

Hajdani Jenő Szombathely, Köztársaság tér 26.: Tavaly vásároltunk új tv készüléket, de eddig nem volt sok örömünk benne. A GELKA szerviz érdemi eredményt nem ért el a készülék javításával, többszöri vizsgálatával. A készüléket üzemképesnek találták, így csak az antenna, a vételi körülmény megjavítására tudott javaslatot tenni. Lakásunk udvari, földszintes épületben van, s a szomszédos háromemeletes épület teljesen beárnyékolja. Ez olyan mértékű térerő csökkenést eredményezett, hogy az egy évig húzódó antenna kísérletek (különböző méretűek, tetőn kívül, padlástérbe elhelyezve) semmi eredményt nem hoztak, a vételi panaszunk megmaradt.

A megoldást keresve jeleztem a szerviz vezetőjének, hogy a szomszédos, hasonlóan árnyékolt épületbe kábelen vezettek antennát a Köztársaság tér 25-ből. Ezt a megoldást jónak találták, s a Wesselényi utcai GELKA vezetője kérte az Ingatlankezelő Vállalat hozzájárulását is. Miután azt megkapták, azonnal bevezették szobámba az antennát. Azóta tudunk zavartalanul televíziót nézni.

Köszönöm önzetlen segítségüket, mert nyugdíjas lévén így könnyebben és változatosabban telnek napjaim.

Válaszolnak az illetékesek

Kétséges volt az épület sorsa

A szombathelyi Kossuth utca 2. számú ház egyik lakásának beázásáról írtunk, s az elmaradt intézkedést kifogásoltuk *Egy család kálváriája* című cikkünkben.

Írásunkra Kovács Lajos, az Ingatlankezelő Vállalat igazgatója válaszolt. Ebben leírja:

„A család kálváriája májusban, a vállalatunké június 9-én kezdődött. Ugyanis ekkor kaptuk meg és vettük kezelésbe a szóban forgó épületet. Rendkívül leromlott állapotban van. Első ténykedésünk volt a kapuszín aládúcolása, veszélyessége miatt. Még ebben a hónapban megkezdtük a városi tanács műszaki osztálya által előírt és a bérlő által is sürgetett tető és mennyezet javítást. A korábbi sorozatos beázások miatt közben a konyha mennyezete leszakadt. Újabb statikai szakvéleményt kértünk részben a lakott rész helyreállítása, illetve az egész épület további sorsát illetően. Leromlott állaga miatt vitássá vált a beavatkozás, a helyreállítás mértéke, illetve az épület további léte. Ez bizonytalanságot szült és akadályozta a gyors, hatásos beavatkozást.

Mindezen kedvezőtlen körülmények ellenére is történt mulasztás részünkről. A kivizsgálás tapasztalata alapján a legszükségesebb helyreállítás a jelenleginél 3—4 héttel korábban megtörténhetett volna. A mulasztás miatt egy dolgozónk munkaviszonyát megszüntettük, két dolgozónkat fegyelmileg vontuk felelősségre.

A födémcsere elkészült, s a legszükségesebb munkák elvégzése is folyamatban van. Az épület további sorsáról később várható végleges döntés, és a lakók egyéb problémái ennek függvényében rendeződnek.

Őszintén sajnáljuk a családot, felelősségünket a munka gyorsításában vállaljuk, de az előzmények számunkra is rendkívüli gondot, problémát okoztak, s ezekben — úgy érezzük — vétlenek vagyunk.

Cikkeinkhez szólnak hozzá

Az „öreg" gépkocsivezető búcsúzott munkagépétől

Húsz éve előfizetője és állandó olvasója vagyok naponta megjelenő lapjuknak. Nagyon örültem, amikor a szeptember 30-i számban viszontláttam a fényképen megörökített kedves pillanatot, amikor az ÉDÁSZ dolgozói kiselejtezett teherautójukat virággal búcsúztatták.

Engedjék meg, hogy kiegészítsem a szöveget. A kép nem teherautót, hanem GAZ gyi, hanem Győr, Pápa, Veszprém, Tapolca, Zalaegerszeg, Székesfehérvár üzemeinek területén is. Azért adtuk le a „drága ócskavasat", mert új típusú GAZ 66-os érkezett, szintén a Szovjetunióból. Ezek a munkagépek nagy segítséget nyújtanak a dolgozóknak, elvégzik helyettük a nehéz fizikai munkát.

Érési sorrendben

Arattak, de hogyan? — tavalyi, e címmel megjelent írásunkra való hivatkozással érkezett szerkesztőségünkhöz panasz aratási ügyben. A levélíró szerint az ikervári Gyöngyös—Rábamenti termelőszövetkezetben az a gyakorlat járta, hogy először a rokonok és a közeli ismerősök gabonáját aratták, s csak augusztusban a többi gazdáét. Ingázott a kombájnos egyik területről a másikra, nem sorban aratott, ahogyan az ésszerűség diktálja. A munka minőségét is kifogásolta: „...térdig ér a tarló, sok rajta a kalász, s helyenként csak a talajkerekek taposták simára a termést. A gazdák nem tudják, hogy a termést sajnálják-e jobban, vagy a ráfordított költségeket."

szerint, a termelőszövetkezethez nyolc település tartozik. A háztáji és kisegítő gazdaságok aratási munkálatait négy kombájn végezte. A vezetőség utasítására a gabonákat érési sorrendben vágták le. Először az őszi és tavaszi árpa, majd a búza, végül a zab aratására került sor. A munkát a mezőőr kísérte figyelemmel, mert a legnagyobb helyi ismerettel ő rendelkezik.

Az idei kedvezőtlen időjárás nagyban hátráltatta az aratást. A sok eső miatt a gabonák gyomosak voltak, a kombájnok magasabb tarlót hagytak. A felázott talajon végzett munka nagyobb taposást okozott az átlagosnál. Ennek ellenére, a szakemberek véleménye az, hogy az elmúlt évekhez viszonyítva

MDK.

Mészáros József

Kiállitási hir

Vas Népe 1966 dec.2.

Mészáros József
festő

Mészáros József képeit a szombat-
helyi Derkovits Teremben mutatták
be.

.=. Kiállitási naptár.
MŰVÉSZET, 1972.szeptember - 48.oldal

Ménáros József

Fiató, 1925, Szombathely. 1956-ban végzete a Képz. Főisk. mint Domanovszky növendéke. Jelenleg Szombathelyen pedag. Rendszeresen van részt a Vas megyei Kiáll. Műveit bemutatták a szenyei művésztelepen, a Fiatal képzőművészek bp.-i, a X. orn. Képz. Kiáll. Önálló Kiáll: 2 irven a Szombathelyi képcsarnokban

Fuvarosok, (reprod.is) olaj - 50x70 cm
Fuvaros " 56x45 "

Észrokdunántúli képzőművészek második Kiáll. Szérezfehérvár, 1965. kat. bev. Kovács Péter 49 l.

Mészáros József

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1964 NOV 15.

VAS NÉPE

1021

Herényi házak. *(Mészáros József rajza)*

1

Részlet a november hetedi kén érkezett köszönő képeslapokból.

zájutni (s mert hozzájut, megfelelő eszközöket is kér), ismét más néhány „jó" színházjegyet akar. A gondnoknő mindent megszerez, utánajár, vagy legalább hasznos tanácsot ad. Mérnök, szakosítóra készülő pedagógus, középiskolás diák, felvidéki termelőszövetkezeti nyugdíjas, régész, futballrajongó, ki tudja milyen vegyes összetételű a mostani vendégsereg. Mindenkit más érdekel, másra kíváncsi, mást kér.

itt, hamar megtelik egy-egy. A november hetedikéről szóló bejegyzések egy részét le is jegyeztem: „Jó lenne, ha a Turistaházakat Kezelő Vállalat eljönne tapasztalatcserére a szombathelyi Idegenforgalmi Hivatalhoz" — írja e napon Sántha Istvánné, a Könnyűipari Minisztérium természetjárói nevében.

„Személy szerint megfordultam már hazánk majd valamennyi turistaházában, de túlzás nélkül állíthatom, az ittenihez hasonló kedjük... Hús vétkor újra találkozunk, alig várjuk már... — egy-egy kiragadott rész csak a levelekből.

Január óta háromezer embert kellett — sajnos — férőhely hiányában elutasítani azok közül, akik jöttek volna. A jövő évre ötezer jelentkező kötötte le a szobákat. Ki csak egy napra, ki többre. Kell, nagyon kell a nyolcvan új férőhely. A levelek, a vendégkönyvekben hagyott üzenetek, maguk a tények bizonyítják, nem maradnak kihasználatlanul.

A példa megvan. Bár olyan új példa akadna, amelyik túltesz ezen a mi mostani jogos büszkeségünkön!

— v—l —

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VAS MEGYE
1952 OKT 18

1021

TÁJKÉPEK

Mint ismeretes, a Képcsarnok Vállalat szombathelyi boltjában önálló kiállítás nyílt Mészáros József festőművész tájképeiből. A kiállítást élénk érdeklődés kíséri: sokan keresik fel a boltot és gyönyörködnek a szebbnél szebb alkotásokban.

Ízelítőként a kiállító két művét mutatjuk be felvételeinken.

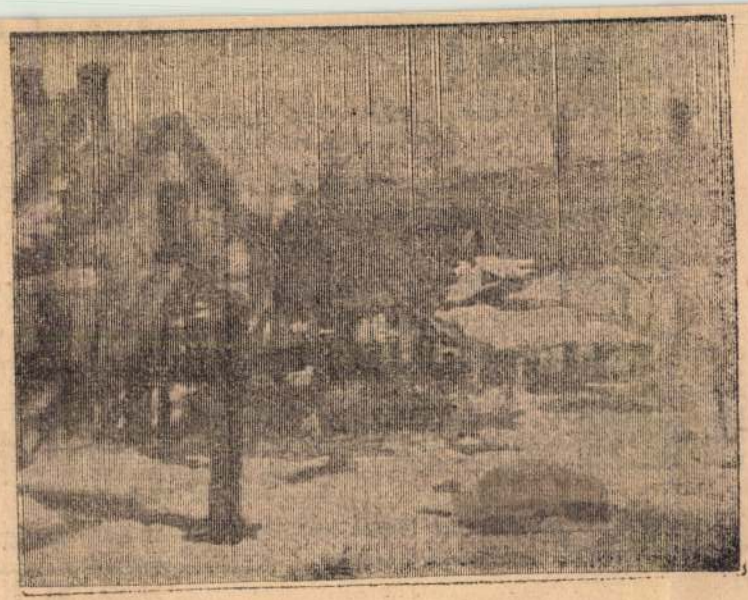

Figyelem!

Az Északdunántúli Áramszolgáltató Vállalat Szombathelyi Üzemvezetősége értesíti t. fogyasztóit, hogy 1962. október hó 18-án az alábbi utcákban

feszültségáttérést tart:

Honvéd út, Wesselényi utcának a Honvéd út és Lenin út közötti szakasza, a Lenin útnak a Wesselényi úttól nyugatra eső része.

A nevezett napon a fent megjelölt helyeken 7 órától áramszünet lesz.

A délutáni visszakapcsoláskor az új 3x380/220 V-os szabványfeszültség lesz.

Felhívjuk fogyasztóink figyelmét az új feszültség magasabb voltára,

a régi háztartási fogyasztótestek (izzók, vasalók, motorok, csengőreduktorok stb.) kicserélésére, illetve átalakítására, valamint az új feszültség veszélyességére, mert az ebből származó balesetekért vagy károkért vállalatunk felelősséget nem vállal. Továbbá közöljük, hogy a fogyasztóknál felvett háztartási fogyasztótestek átalakítási költségét 150 forint értékig vállalatunk hivatalos számla ellenében visszatéríti.

Visszatérítés szombat kivételével délelőtt 9—11 óráig Thököly Imre utca 7. szám alatt.

párt Pónácz Sándor köcski lakos, aki közlekedési bűntett miatt már volt büntetve. A szombathelyi járásbíróság hat hónapi szabadságvesztésre ítélte, három évre eltiltotta a gépjárművezetéstől és újabb vizsga letételére kötelezte, amennyiben gépjárművezetési jogosítványt akar szerezni.

— **A textíliák történelmi fejlődése** címmel holnap délután fél 3 órai kezdettel Wilheim Béla főmérnök előadást tart a Kőszegi Posztó- és Nemezgyárban.

— **Gázolajtüzelésű sütőkemence próbaüzemeltetése** folyik Szentgotthárdon. A közel két és félmillió forintos ráfordítással készült új sütőüzemet a hónap végén adják át rendeltetésének.

19.30 Ipari adás. — 20.00 Zápor. Magyar film. — 21.40 Egy csokor vörös rózsa. Vígjáték. — 22.10 Tv-híradó.

—o—

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás ma estig: Változóan felhős, párás idő, eső nélkül. Gyenge szél, reggeli és délelőtti ködök. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet: 10—15 fok között.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Mészáros József

VAS MEGYE

1962 VII - 8

Mészáros József festményeit nemcsak Szombathelyen, hanem az egész megyében, sőt az országban is ismerik. A fiatal festőművész kint lakik a város egyik külső kerületében, Herényben. Festői környezetben, egy régi kastélyszerű épület egyik szobájában él és dolgozik. Jelenleg tájképeket fest. Időnként ellátogat a lakásuktól nem messze levő házhelyre, amelynek üvegházát ugyancsak műteremnek rendezte be.

Így vall magáról a festőművész:

„1940-ben fejeztem be a polgári iskolát. Szüleim szegények voltak, nem tudtak taníttatni. Kimaradtam az iskolából és velük együtt dolgoztam hat évig uradalmi kertészetben. A felszabadulás után kezdtem festeni. Budapestre költöztem, 1950—56-ban elvégeztem a képzőművészeti főiskolát. Azóta Szombathelyen élek. Szeretnék nagyon sokat és szépet festeni életünkről, jelenünkről."

A főiskolán négy éven át Domanovszky Endrének volt a tanítványa. Több kiállításon mutatták már be képeit. Legutóbb a IX. Magyar Képzőművészeti Kiállításon szerepelt Emlékezés című képével. Őszre önálló képcsarnoki kiállítást tervez.

Képünk Mészáros József festőművészről készült alkotás közben.

Úgy gurította a köveket ezután. Azok megnőttek, mint a hólabda, rájuk ragadt az anyagos sár.

Sanyi már a derekát sem tudta tartani, szinte a térdén csúszott a kövek után.

Végre kiállt az első kő a vízből. Lassan világosodott felette az éjszaka. A vihar visszavonult a dombok közé.

Sanyi úgy döntött, hogy még tíz követ odacipel, akkor már biztos lesz a gát, a tetején sem tud túlfolyni a víz. De ekkor újabb veszedelem érte.

Amikor a követ újból magához ragadta megcsúszott, s feje nagyot kocanva ütődött a kőhöz.

Sokáig feküdt ott. Arra ébredt, hogy a hideg rázta a testét. Gondolat nélkül, mint egy gép kőért nyúlt. Fél kézzel hajtotta maga előtt. Belökte a résbe. A kő azonban nem esett. Megállt. Fenntartották az alatta levők.

Szédelegve egyenesedett fel. Tántorgott, mintha részeg lett volna. Nagyon megüthette a fejét. Inkább érezte, mint tudta, hogy megóvta a gátat. Itt hagyom a motort — gondolta. És megfordult, hogy elindul hazafelé. De az utat végtelen hosszúnak érezte. Ekkor megpillantotta a karámot.

Valahogy elvánszorgott odáig. Bekopogott az öreg Gerő kuckójába. Az öreg birkapásztor álmosan bújt elő.

— Hát te? — csodálkozott a fiúra. — Ugyancsak jól nézel ki. Honnan kergettek meg ennyire? Tán meg is vertek, véres a fejed. Nem szólsz? Nekem így is jó, na csak gyere beljebb. Persze, megint a majorban kakaskodtál. Hát így járnak a huligánok, fiam.

Sanyi csak állt egy darabig, aztán hangtalanul rádült az öreg pásztor dikójára, s azonnyomban elaludt.

mig folyt-folyt a
útra. És mindig jö
egy új igaz: hogy
az igazi, mert a n
le; drágalátos ara
ihatik a fű- és fag

Mintha állt volna
A beszédre már
néztem egy könn
az zúgta tovább a szivemben:
„Az az igazi, mi mélybe ér
le." Igen, csak az a költemény
kell, mely mélyre nyúl, s a lenge-gyér,
kókadt növényzet közt könnyedén
csodát tesz, amely munkálkodik
a lélek alján, ahol a sík
tüzes néha: ott gyúrja a port, —
életet indít, fölráz, görcsöt old!

A „Barangolás a kék úton" című filmsorozat második részét forgatják a Cserhát és Aggtelek vidékén

Észak-Magyarországon, a csehszlovák határnál levő Nagymilici-csúcstól indul ki a turisták „országos kék" jelzésű útvonala, amely mintegy ezer kilométernyi hosszúságban vonul végig az ország legszebb tájain. A budapesti Filmstudió tavaly a „kék" útvonalon haladva, filmsorozat készítését kezdte meg „Barangolás a kék úton" címmel.

A már elkészült első részben „A Zempléni hegység" című, 15 perces színes filmben a Nagymilici-csúcstól indulva Boldogkőváraljáig a mintegy 100 kilométeres útvonal természeti szépségein, történelmi nevezetességein kívül megörökítették az ott élő emberek életét, munkáját is.

A második rész forgatását az idén kezdték meg, s ebben a részben a Cserhát, az aggteleki Karsztvidék és a Galyaság vidékét örökítik meg a Hernád völgyétől a borsodi iparvidéken keresztül egészen a Bükkig.

A „Barangolás a kék úton" című filmsorozat első két részének forgatókönyvét dr. Paulis Alajos írta, rendező Mönich László, operatőr Szabó Árpád.

A tervek szerint a hónap vége felé befejezik a második rész felvételeit és jövőre a Bükk festői környékén, a kék útvonal harmadik szakaszán folytatják munkájukat.

Mészáros József

Vác, Liget, 1946. dec. 25.

Mészáros József: FALUBEJÁRAT.

Harmincnégy éves korára már „öreg rókának" számít.

— Régi az ismeretségem, a barátságom a vasúttal. Édesapám vasutas volt, váltókezelő. Gyerekkoromban sokszor voltam vele, s öröltem,

vább. Huszonnégy ezen a vonalon 120—1 nat közlekedik, óránké ha 10—20. Ezek bizto és menetrend szerinti kedéséről kell gond nom. Méghozzá úgy,

Január 3-

AFIT SZE

Sárváron!

ZSIGULI
SKODA
TRABANT

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1976 NOV 27
VAS NÉPE

Illésdros József
1021

MÉSZÁROS JÓZSEF RAJZAI

ivel együtt támogat chilei népnek országa nyes alkotmányos visszaállítását, a chilei kiváló fia, Luis Corval a többi politikai foglyok kiszabadításáért vívott hősi harcát.

Az ülés résztvevői hangsúlyozzák a nemzetközi munkásmozgalom és valamennyi társadalmi erő fontos szerepét a békéért és a nemzetközi biztonságért vívott harcban. Megerősítik, hogy készek együttműködni valamennyi haladó és demokratikus mozgalommal, minden békeszerető erővel a tartós európai és világbéke megszilárdításában.

A Bolgár Népköztársaság, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Román Szocialista Köztársaság elmélyítéséért, a hidegháború maradványainak végleges felszámolásáért, a béke megszilárdításáért és a nemzetközi együttműködés fejlesztésért vívott harcban.

Ahhoz, hogy e történelmi feladatok megoldásában újabb sikerek szülessenek, szükség van minden olyan állam, minden olyan politikai és társadalmi erő aktív fellépésére, amely tudatában van felelősségének a jelen és a jövő nemzedékek előtt.

Mindazok, akik valóban részt akarnak venni az ilyen akciók kidolgozásában és megvalósításában, megbízható és hű szövetségesre találnak a szocialista országokban, azok népeiben.

A Bolgár Népköztársaság nevében
TODOR ZSIVKOV
a Bolgár Kommunista Párt KB első titkára
a Bolgár Népköztársaság Államtanácsának elnöke

A Csehszlovák Szocialista Köztársaság nevében
GUSTÁV HUSÁK
Csehszlovákia Kommunista Pártja KB főtitkára
a Csehszlovák Szocialista Köztársaság elnöke

A Lengyel Népköztársaság nevében
EDWARD GIEREK
a Lengyel Egyesült Munkáspárt KB első titkára

A Magyar Népköztársaság nevében
KÁDÁR JÁNOS
a Magyar Szocialista Munkáspárt KB első titkára

A Német Demokratikus Köztársaság nevében
ERICH HONECKER
a Német Szocialista Egységpárt KB főtitkára
a Német Demokratikus Köztársaság Államtanácsának elnöke

A Román Szocialista Köztársaság nevében
NICOLAE CEAUSESCU
a Román Kommunista Párt főtitkára
a Román Szocialista Köztársaság elnöke

A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége nevében
LEONYID ILJICS BREZSNYEV
a Szovjetunió Kommunista Pártja KB főtitkára

Bukarest, 1976. november 26.

Expressz

★ Pénteken a késő délutáni órákban Kádár Jánosnak, az MSZMP KB első titkárának vezetésével elutazott Bukarestből a magyar küldöttség, amely részt vett a Varsói Szerződés tagállamai politikai tanácskozó testületének ülésén. A delegációt a Baneasa pályaudvaron Nicolae Ceausescu, az RKP főtitkára, a Román Szocialista Köztársaság elnöke, Manea Manescu, az RKP PVB tagja, miniszterelnök és más román vezetők búcsúztatták.

★ Trudeau kanadai miniszterelnök csütörtökön este sajtókonferencián közölte: nincs szándékában lemondani az 1979-ben esedékes kormánytöbbség kialakítását akarja elérni. Vagyis mindazt, ami október 3-án a parlamenti választásokon nem sikerült az ellenzéknek.

★ Joszip Broz Tito jugoszláv államfő pénteken kézjegyével látta el a társult munkáról szóló és a szövetségi képviselőház által előző nap elfogadott törvényt, amely ezzel életbe lépett. A szövetségi képviselőház két tanácsa egyébként pénteken folytatta munkáját. A napirenden Jugoszlávia bel- és külpolitikájának megvitatása szerepelt.

★ A Szovjetunióban november 30-tól december

MDK

Mészáros József

Kiállitási kritika

Vas Népe 1966 julius 12.

MIK

Mészáros József

Kisalföldi Kritika

Vas Megye 1966 július 12.

MDK.

Mészáros József

Kiállitási kritika

Vas Népe 1966 dec.11.

Mészáros József festő M.D.K.

Gyüjteményes kiállitása a szombathelyi müvelődési házba n

Napló

Magyar Nemzet 1966. dec. 22. 4.1.

MDK .

Mészáros József

Kiállitási kritika

Vas népe 1966 aug.2o.

.

Mészáros József

Vasmegyei: kép. műv. körben kezdett rajzolni. Elvegezte a Főiskolát, vimatést a megyébe. Kiállítása volt.

Magyar Ifjúság 1964 II. 22

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

VAS NÉPE
Mészáros József
1961. NOV 5.

Kiosztották a jutalmakat a megyei tanács jubileumi pályázatára

Tegnap ünnepélyesen kiosztották a Vas megyei tanács vb. jubileumi pályázatának jutalmait a beérkezett zenei, képzőművészeti és irodalmi alkotások szerzőinek. A bíráló bizottság döntése alapján 3000 forintos első díjat kapott *Petró János* brácsára, csellóra és zongorára írt zeneműve, 2500 forintos második díjat *Békefi Antal*, 1500 forintos harmadik díjat *Schrot Géza* kapta.

A képzőművészeti alkotások közül *Mészáros József:* Határszemle, *Szabó Albert:* Munkából hazatérők és *Horváth János:* Földosztás című alkotásának 1000—1000 forintos jutalmat ítélt a zsűri.

Ugyancsak ezer forintos jutalmat kapott *Gráf Ernő:* Október fényei című színpadi műve és *Pósfai Horváth János:* Szása című novellisztikus útinaplója. A díjakat, illetve a jutalmakat átadta *dr. Horváth* Sándor vb. titkár, a művelődésügyi osztályt *Horváth* Lajos osztályvezető, a megyei pártbizottság propaganda és művelődésügyi osztályát *Rácz János* képviselte.

bi rend szerint tartanak nyit
november 4-én, szombaton h
köznapi rend szerint,

november 5-én, vasárnap:
szombati nyitvatartás szerint;
november 6-án, hétfőn: a
sárnapi rend szerint;

november 7-én, kedden: m
den üzlet zárva tart, az ügyf
tes édesség- és dohánybolt
vételével. A vendéglátó egysé
vasárnapi rend szerint üzemelr
A november 7-ét megelőző na
pokon a nyitvatartás rendje a
vendéglátó egységekre is értelem
szerűen vonatkozik.

A közölt nyitvatartási rend a szombathelyi boltoké — a járási székhelyek és községek üzleteinek nyitvatartását a területileg illetékes kereskedelmi szervek a boltokban hozzák a vásárlóközönség tudomására.

Kettőszoba összkomfortos

TÁRSASLAKÁSOK AZONNAL beköltözhetően — RÉGI FELTÉTELEKKEL — eladók Szombathelyen és Kőszegen

**Rövidített, 44 órás mu
tőség teljesítménybérben 20**

Nős és családfenntar
havi 5, illetve 6 mázs

Munkaruhával dolgoz
Jelentkezni jehet Vá
**MUNKAÜGYI ÓSZT
minden nap.**

V

Hirdessen

Mészáros József

Szerepelt a kiállításon.

tájképei.

Dr. K.F.-né: A szennyei művésztelep kiállitása.
Vas Népe. 1958. máj. 25.

Mészáros József, festő

Szombathelyen kiállítása

nyílt meg.

— : Hit —

8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. dec. 22.

MDK

Mészáros József

Emlékezés, of.

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. Mücs. 1962. 15.l.

Mészáros József MDK

1958. ápr. 18-án a szombathelyi TTIT helyiségében mutatta be művei javát: Horváth János, Mészáros József és Tóth László.

"Kertész"
"Család"
Aktrajza

Domonkos Imre: Három fiatal festő kiállitása. Vas Népe, 1958. ápr. 28.

MDK

MDK.

Mészáros József

Kiállitási kritika

Vas Népe 1967 ápr.16.

Mészáros József MDK

"helybeli ösztöndijas festőművész".

részt vett a kiállitáson.

---: Fiatal festőművészek kiállitása Szombathelyen.
Vas Népe. 1958. ápr. 20.

Mészáros József
festő

M.D.K.

Hereinyben volt kiállítása

Hírek.

Művészet, 1962. február — 43 l.

Mészáros József

"Első vetés a közösben" c. olajfestményével

A vas megyei tanács végrehajtó bizottságának figurális kompozíciókra és jellegzetes vasi tájakra kiírt pályázatán

A figurális kompozíciók első díját és a vele járó 4000-4000 forintot Horváth János és Mészáros József festőművészek nyerték.

--: Odaítélték a vasi képzőművészeti pályázat díjait.

Vas Megye, 1962. máj. 30.

Mészáros József

festő" a Szombathely-i Képcsarnok Vállalat helyiségében mutatta be műveit 1968. febr. 16 – márc. 1-ig /: Faller László összeállítása :/

„Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. márc.

3. sz. 48 l.

Mészáros József
Szombathely

Elhagyott malom	olaj	50 x 70 cm
Parasztasszony	"	72 x 47 "
Szobabelső	"	50 x 70 "

V. Önkormányzati Képzőművészeti Kiállítása. Bp. Műcsarnok 1970. Kiáll. zet. Bev.: Kovalovszky Mária.

Mészáros József

festőművész kiállítása. Szombathely, Művelődési Ház. – Szm. Zentai Pál, Vas Népe, 1967. febr. 26.

Az 1967.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107.l./

92. l.

Mészáros József

(zentai): Szamadás előtt. Látogatás Mészáros József-nél. – Vas Népe 1966. dec. 1.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-284.1./

257. 1.

Mészáros József

Vasi képzőművészek kiállitása. Szombathely, Művelődési Ház. /Majthény Károly szobrász, Artner Ferenc, K Horváth János, Jaksa István, R. Kovács Árpád, Mészáros József, V. Tóth László festő/. - Ism.: Angyal Endre, Művészet, 1966. 7.évf. 9.sz. 38. l. - Bertalan Lajos, Vas Népe, 1966. ápr. 17.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Írt. 1969.3.sz. 243-284.l./

273. l.

Mészáros József

festőművész kiállitása. Szombathely. - Dm. Zen-
tai Pál, Vas Népe, 1966. dec. 25.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-284.l./

268. l.

Mészáros József
festő

A magyar és jugoszláv közös
tárlaton részt vett.

Heitler László: Maribori és Vas megyei.....
Művészet, 1971. január - 22. lap

Mészáros József

Említve

Vasi műmérnek a Hősöktérén
Vas Népe, Szombathely, 1970. nov. 6.

Mészáros József

Résztvesz c. „Pannónia 69" c. Kiállításon

Bertalan Lajos „Pannónia 69" ~~c. k~~
ünnepes szemmel

Vas Népe, Szombathely 1969. sep. 11. (?)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

VAS NÉPE
Szombathely

1970 JAN 4

Mészáros József

1021

Mészáros József újabb „terméséből"

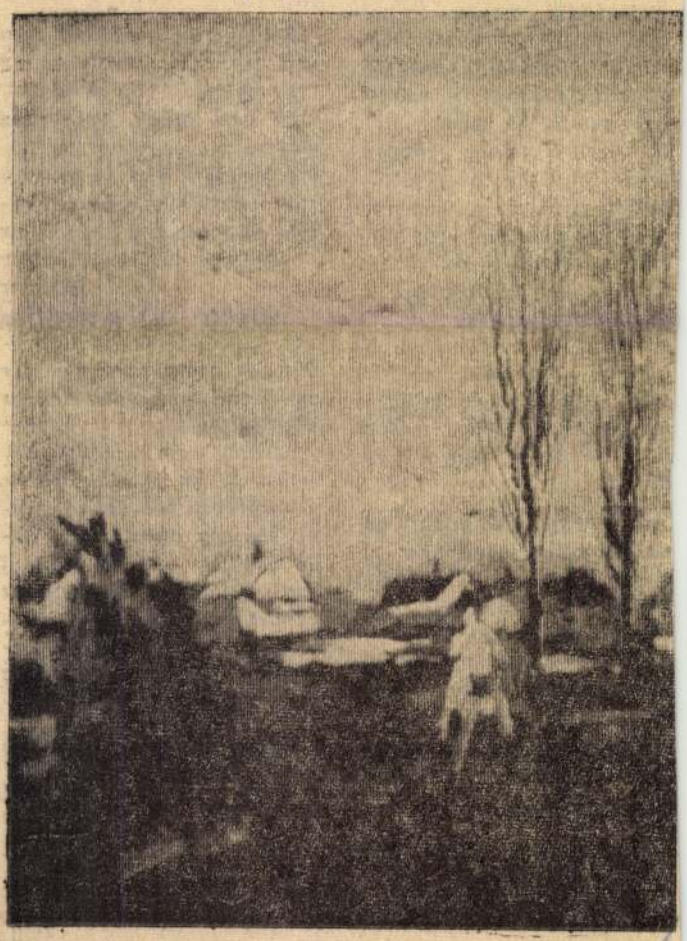

Őszi táj.

morúságos udvar-nyomorral.

Az életünk része volt. Tanúja és tanúsítója a szociális nyomornak, hagyta végiglépkedni magán a postást, két világháború behívó parancsaival, s megrendülten hallgatott a mankóval visszatérő apák, fiak, testvérek lépteinek koppantakor, elviselte az egymásrautalt szomszédok acsarkodását, a feljelentéseket és a letartóztatásokat, de segített bújtatni az üldözötteket és a katonaszökevényt. Látta a csókokat a holdfényben és hallotta felsírni a levegőre jutó újszülötteket. Mindent látott és mindent hallott. Ezért szeretjük, nem a szépségért.

Még egy kis játék; udvariatlanság lenne, ha elhallgatnánk a legnagyobb hibáját: egészségtelen volt. Nem is elsősorban egészségügyi szempontból, hanem társadalmilag. Mert bezárt, elrekesztett. Nem a szabadság és a közösség felé irányította a tekintetet, hanem a köldökre. Szélvédett hely állt benne a levegő és elviszag terjengett benne, meg füst.

Ez az írás tulajdonképpen egy nekrológ. Csakhogy az elhunyt még él, helyesebben: még van. Mégis, már most elbúcsúztatjuk, mert a dolog természeténél fogva, ha már nem lesz, nem is tudjuk elbúcsúztatni. Mire az utolsó nyomorúságos udvar helyét is valami nyílt tér vagy akár egy oszloplábakon álló égretörő ház foglalja el, senki nem fog már emlékezni az utolsó udvar kortársaira.

Ezekből nem lesz skanzen. Noha, talán lehetne. Kuriózumképpen oda kellene tenni egy-egy ilyen tágas lakótelepi tér sarkába például egy-egy hűen rekonstruált udvart, hadd lássák a mostani teenagerek hajdani teenagerei, hogyan éltek az ősök az ős-városban.

Béke veled! — udvar. — Megleszünk nélküled. Hogy hogyan? Nem rajtad múlik.

Mészáros József, festő

MDk

Kombathelyen megnyílt Mészáros József uj festőművein kiállitása. 25 művét mutatják be.

– : Hir

12.

NÉPSZABADSÁG/Bp. 1962. okt. 14. [Vidéki]

Mészáros József 2.) Folytatás

Az is jellegzetes azonban, hogy a festői, szobrászi utánpótlás helyi erőkből szerveződik a Mészáros József, Horváth János, Vértesi Péter, Simon Iván vezette képzőművészeti szakkörökben. — Szombathelyen Mészáros József és Vértesi Péter fejlesztik művészjelöltekké a tehetséges fiatalokat. „Kukoricaforztás" — „Temetés" (repr.) — Bicskéről is ekstett műveket —

Rosonci Miklós: A vasi műhely
Vasi Szemle, 1976. 4. 547. old. 55 Bold. 55 60.
55 f. o.

Mészáros József, festő 1) Falytatás

A vasi műhely él és növekszik; jók az adottságai. Szerencsés körülmény, hogy biztosított a művészi folyamat. A középnemzedék mértékét Mészáros József, Németh Mihály új értékei mutatják. A művész Szinyei, Ferenczy, Nagy Balog eszményeit tartja tetmő forrásnak.

Losonci Miklós: A vasi műhely.
Vasi Szemle, 1976. 4. 546. old.

Mészáros József „festő"

Gyűjteményes Kiállítása
nyílt meg Szombathelyen.

— : Hír 8.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1975 [illegible] 19.

Mészáros József: Kévehordó

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 NOV 7

Vas Népe

Mészáros József

1021

Mészáros József

Emlitve a katalógusban

Vértesi Péter kiállítása
Szombathely 1975.

Mészáros József

Vámos Valéria mester

Vámos Valéria és Simon Iván
Szombathely 1973. V. 4 - V. 18.

Mészáros József

Szokolszky Miklós mestere volt
(lsd. a katalógus bevezetőjében)

Szokolszky Miklós
Szombathely, 1974. XI. 15 – XII. 20.

Mészáros József

festőművész kiállitását nyitották meg julius 18-án Szombathelyen. Az ötvenesztendős művész eddigi pályafutásának legjelentősebb alkotásai láthatók a tárlaton.

Magyar Hirlap 1975/198/8

Mészáros József 1).

A murarzombati Franc Novak Galé-
riában rendezett „Pannónia '71" c. bi-
ennálén szerepelt műve: „Parasztasz-
szony gyermekével" c. olajfestménye.
(említve)

Bertalan Lajos: Magyar-szloven közös tár-
latok.

Vasi Szemle, 1972... 2. (2) 233 old – 234. old.

Mészáros József
festőművész kiírlata ma nyílik meg
a Képcsarnok rendezésében a deb receni
Meggyessy-Szemben.

magyar Ihrlap 1972/297 Sold

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Horváth János festő 1958-tól a szombathelyi tanitóképzőben tanit. Itt találkozott és együtt dolgozhatott két főiskolás évfolyamtársával Vasi Tóth Lászlóval és Mészáros Józseffel, festőkkel.-A közös alkotómunka kedvezően hatott mindhármuk tevékenységére. 436.old.

HEGEDÜS JÁNOS: Vasi művészportrék Horváth János 436.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv, XX.évf. 1966 3.szám Szombathely, 1966

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Az egész vasi képzőművészeti tevékenységet bemutató kiállitások mellett többször jelentkezett szükebb körü kiállitással is a három évfolyamtárs: Vasi Tóth László, Mészáros József és Horváth János. 438.old.

HECKENAST JÁNOS: Vasi művészportrék Horvath janos 436.old

VASI SZEMLE, Helyismereti évkönyv, XX.évf. 1966 3.szám Szombathely, 1966

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Szombathelyi művész.-ő két társával,akik szintén Szombathelyi művészek,Vasi Tóth László és Horváth János,közösen több alaklommal rendeztek külön hármuk részvételével is kiállitást. 619.old

HECKENAST JÁNOS: Vasi művészportrék Vasi Tóth László 618.old

VASI SZEMLE, Helytörténeti Évkönyv, XX.évf. 1966 4. szám, Szombathely, 1966

MÉSZÁROS

Mészáros József festő

A Vasi tavaszi tárlaton szerepelnek művei, szobabelsői, dunai urzályai..
(említve)

Kasonczi Miklós: Vasi tavaszi tárlat
Vas Népe, 1973. ápr. 27.

Mészáros József 2.) Folytatás.

Dec. hóban Szombathelyen, a Savaria Múzeumban rendezett szlovén-magyar kiállításon szobabelső alajképei szerepeltek.

Bartalan Lajos: Magyar-szlovén közös tárlatok. Vasi Szemle, 1972. ... 2. (2.) 235. old.

Mészáros József, festő

Szombathelyen nyílik meg kiállítása.

—: Kiállításuk Pesten, vidéken 2.

ESTI HIRLAP, 1972. nov. 2.

Mészáros József

A „kiállítási naptár" említi (XI. 2 – 18.;
Szombathely: Derkovits Terem).

Műgyűjtő, 1972. 3. sz.

Mészáros József MDK

Szerepelt a Vas-Zala Megyei Képzőművészek Munkacsoportja 1958 őszi kiállitásán.

"Forrásnál"

Horváth Ferenc: Uj szinek, uj foltok.
Vas Népe. 1958. dec. 25. 8.l.

MDK

Mészáros József

Szerepelt a Vas-Zala Megyei Képzőművészek Munkacsoportjának 1958 őszi kiállitásán.

"Kukoricatörés"

Horváth Ferenc: Uj szinek, uj foltok.
Vas Népe, 1958. dec. 25. 8. l.

Mészáros József
festő

M.D.K.

Szombathelyen tartott kiállítást

— : Szirek

Művészet, 1963. felszár — 4 6 lap

Mészáros József
festő

M.D.K.

Szombathelyen volt kiállítása

Hirek.

Művészet, 1961. augusztus — 44 l.

M.D.K.

Mémoires Jérusalem
Jesus

Sonnabendgen acht Mädchen

Brief.

München, 1961. August — 441.

Mészáros József, festő

Három vasi festőművész: Horváth János, Mészáros József és V. Tóth László kiállítása nyílt meg jún. 24-én a szombathelyi Savaria Múzeumban.

— : Hír

12. ℓ

NÉPSZABADSÁG

Bp. 1961. jún. 25. [Violetti]

Mészáros József
festő

M.T.K.

A Savaria Múzeumban rendezett tárlaton bemutatta a „Vásárra menők" és az „Asszonyok" c. olajfestményeit.

Angyal Endre: Vasi képzőművészek kiállítása
Művészet, 1966. május - 31 lap

MDK.

Mészáros József

Vásárramenők/Olaj/

Vas Népe 1965 dec.19.

MDK.

Mészáros József

Kiállitási kritika

Vas Népe 1966 ápr.17.

MDK

Mészáros József

szerepelt a tárlaton.

Szamos Rudolf: Egy kiállitás képei. Jegyzet az 1963 évi megyei tárlatról.
Vas Népe 1963. dec. 8.

Mészáros József
festő

M.D.V.

A Savaria múzeumban
alkotott ki.

—: Sliszek
Művészet, 1964. junius – 47 kap

Mészáros József MDK

"Októberi délután"
"Falusi utca"

szerepelt a kiállitáson.
Oelmacher Anna: Még nem kovácsolódott ki a genius loci. A vasi képzőművészek kiállitásáról.
Kiss/ Vas Megye. 1962. dec. 2.

Mészáros József
festő

M.DK

1956-ban julius 1-én Türkevén rendezett
kiállításos szerepelt.

K. Gy.: Öt fiatal képzőművész Türkevén
Jaszkunság, 1956. augusztus III. évf. 4 szám

MDK

Mészáros József

Kiállitási hir

Művészet 1968 márc.p.48.

MDK

Mészáros József

Kiállitási hir

Szocialista Müvészetért 1968 márc.

MDK

Mészáros József

Kiállitási kritika

Vas népe 1968 ápr.14.

Mészáros József

Parasztasszony gyermekeivel c. olajképe (szepró) és Harafelé; Temetés c. képe (eml.)

szerepel Szombathelyen

Kulcsár János: Tavaszi Távlat 1971

Vas Népe 1971 J. 1

MDK

Mészáros József

Elhagyott malom, repr.

Szlovéniai-Vas m.i képzőművészek kiáll.
1967.nov. Szombathely Savaria Mus.

MDK

Mészáros József

olaj:

Udvar

Tél

Elhagyott malom

Utca

Koratavasz

Szlovéniai-Vas m.i képzőművészek kiáll.
1967.nov. Szombathely Savaria Muz.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725
Mészáros József
1972 OKT 15

Vas Népe

a férfi, s úgy tett, mintha nagyon elgondolkoznék.

A férfi gyűlölte magát. Érezte, hogy lángol az arca.

egy dal, mely elsöpörte a hangokat.

1021

Mészáros József: Pihenő

kagyló húsát nem nyersen fogyasztják, hanem megfőzve, megpuhítva, levesnek, mártással leöntve vagy éppen a mi pörköltünkhöz hasonló módon elkészítve. A konzervdobozokban is természetesen csak a héj nélküli, sárgás színű kagylóhúst találjuk csípős fűszeres mártásban.

BIOKEMIA

A szerve
molekuláina
mi okozza
lérjeinek a
illetve sejte
Az öregedé
láris kataszt
megvilágításához a genregulációs öregedéselmélet köze-

gálva a fenti öröklődő je-

Az MHSZ Leonov Repülőklub tagjai a szombathe'yi repülőtéren egész év használták a jó időt. Több alap- és teljesítmény-vizsga fémjelzi tevékeny Képünkön PZL 101-es típusú lengyel vontatógép emeli magasba a „Góbó tóüléssel ellátott vitorlázógépet. A repülés szépségei iránt kedvet érző fia ilyen gépeken sajátítják el a repülőgépvezetés tudományát.

vas népe

Mészáros József

otvös

1926.–28

Éinusk 1930. 86. l.

Mészáros József

U. 4115

Zaránd. Knöpffler Gyula X. 115.

Mészáros József szobrász

Szöveg említi résztételét a köztéri alkotásokban.

Készülő mű: zománcos vörösrézhemezek a tanácsterembe.

„Ki köztéri alkotásokat kap talgótarján"
(tóth)

Nógrád. 1966. aug. 3.

Mészáros József

H.Z.K.: ABC áruházak Budapesten a Szabadság hegyen és Gyulán. Épitész: Mészáros József. Szerkezet: Horváth Z. Kálmán, munkatárs Szabó Balázs, berendezés: Molnár Gábor /Szabadsághegyi áruház/ és Verpeléti István /gyulai áruház./.

Magyar Épitőművészet, 1969.3.sz. 44-45. l.

Mészáros József

H.Z.K.: Önkiszolgáló étterem, Eger. Építész: Horváth Z.Kálmán, munkatársak: Csernoch Miklós, Demeter András, M.Hejhál Éva, Mészáros József, Tomics Ljubomirné, belsőépítész: Verpeléti István. - Ismertetés, képekkel.

Magyar Építőművészet, 1969.3.sz. 14-15. l.

M.D.K.

Mészáros József, kőműves

, nevét az, egri adóösszeírások 1834 évi kötete említi

HEVES MEGYE MŰEMLÉKEI I. Irta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VIII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 367. old.

MÉSZÁROS József egri kőműves. A városi adókönyvek 1834. évi kötete emliti az egri adófizető iparosok között.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Mészáros József, takácsm.

A peremartoni, berhidai és kiskovácsi takácscéh cserép-
korsója. Feliratból: "...akorbéli...Mészáros József Szolg
gálómester idejében készült-1857...." Veszprémi Bakony
Múz. Lsz: c-32. Függelék: 73. 197.o.

Nagybákay Péter: Veszprémi és Veszprémmegyei céh-
korsók. 139.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei.4.1965.Veszp-
rém.Kiadja a Veszprém Megyei Múzeumok Igazgatósága.
Veszprém.1965

1972.XII.2 19.30 Tv./Szné/

Tv-hiradó.

121

-35 esztendővel ezelőtt december 3-án a balatonszárszói vasutállomáson egy tehervonat halálra gázolta József Attilát.Előtte való napon még terveket szőtt barátaival,akik megnyugodva távozhattak tőle, a költő a gyógyulás utján van. És másnap már a gyászhirekben szerepelt a neve.Halála értelmetlennek tünt,és mégis egy fasizálódó,háboru felé tántongó országot figyelmeztetett a legsötétebb történelmi idők közelddtére.A szárszói állomás sinjeihez vezető gondolatokat József Attila öngyilkosságának okait ma sem ismerjük még egészen pontosan.Az évfordulón ezt a bevégzetlen kötelességünket is ujra emlékezetünkbe kell vésnünk.Angyalföldön a József Attila Szinházban ma a szinház névadójának emlékét idézték.Szabolcsi Miklós akadémikus emlékezett meg a költőről,majd a szinház müvészeinek is vezetőinek jelenlétében leleplezték József Attila szobrát,Mészáros József szobrászmüvész alkotását.Bánfi György a költői és emberi ars poetica szavait mondta el.

-/versmondás/

1972.XII.2 19.30 Tv./Szné/

Tv-híradó.

-35 esztendővel ezelőtt december 3-án a balatonszárszói vasutállomáson egy tehervonat halálra gázolta József Attilát. Előtte való napon még terveket szőtt barátaival, akik megnyugodva távozhattak tőle, a költő a gyógyulás utján van. És másnap már a gyászhirekben azerepelt a neve. Halála értelmetlennek tünt, és mégis egy fasizálódó, háboru felé tántongó országot figyelmeztetett a legsötétebb történelmi idők közelddtére. A szárszói állomás sinjeihez vezető gondolatokat József Attila öngyilkosságának okait ma sem ismerjük még egészen pontosan. Az évfordulón ezt a bevégzetlen kötelességünket is ujra emlékezetünkbe kell vésnünk. Angyalföldön a József Attila Szinházban ma a szinház névadójának emlékét idézték. Szabolcsi Miklós akadémikus emlékezett meg a költőről, majd a szinház művészeinek is vezetőinek jelenlétében leleplezték József Attila szobrát, Mészáros József szobrászmüvész alkotását. Bánfi György a költői és emberi ars poetica szavait mondta el.

-/versmondás/

Mészáros József, festőművész

Marosits József szobrászművész legutóbb a Remix klubjában állította ki szobrait, grafikáit. A művész első tanítómestere Mészáros József volt, akitől a képzőművészet szeretetét, a művészet iránti alázatot tanulta.

Szelestey László: A szoborkészítés is egyfajta mesterség.

Vas Népe, 1982. ápr. 17.

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ULLÖI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725
1972 NOV 31
Vas Népe

„A művek a művész lelkéből fakadtak"

Ritka képzőművészeti esemény színhelye volt tegnap délután a Képcsarnok Vállalat szombathelyi Derkovits kiállító terme. A város szülötte, Mészáros József festőművész állt elő alkotásaival, hogy hat év munkában eltelt időszakáról beszámoljon. Már a megnyitás előtt félórával egymás után érkeztek a kollégák, a barátok, a művészetpártolók, hogy meghallgassák Pozsgai Zoltánnak, a Vas Népe főszerkesztőjének megnyitó beszédét, illetve, hogy megtekintsék a hat év „képtermését".

A kiállítás megnyitója elmondta, hogy a képek mögött egy olyan művészembert lát, akit a múzsa kétségtelenül megáldott: „Te vagy, te vagy az, aki a művészetre hivatott és kötelezett leszel. Azt is megsúgta neki: Gondolkozz azon, mi jogosít fel téged arra, hogy te, éppen te szellemi-művészi tápiálékot kielégülést, élvezetet nyújts városodnak, megyédnek, hazádnak, sőt azon kívül is? Művészi adottságod, és emberséged".

És Mészáros megértette. Ebből is ered egy másik, nagyon fontos körülmény Mészáros József nem akkor fest, amikor ideje van rá. A dolog fordítva áll nála: akkor mindig van és lesz ideje, amikor valamit meg kell festenie, mert belső indíték ösztönzi erre. A művek a művész lelkéből fakadtak.

A megnyitó szónoka azt is elmondta, hogy Mészáros Józsefet olykor olyan vád éri, hogy nem modern, inkább konzervativizmusba hajlik művészete. Ez azonban nincs így, mert a ma emberének sokat mond a kiállítás. Képeiről leolvashatjuk, hogy főképpen dolgos, munkaszerető emberekben hisz. A pesszimizmus egyik kétségtelen jele pedig a kiábrándulás az emberekből. Igaz a művész is ki tud ábrándulni, de csak a rossz emberekből!

A bemutatott 35 olajfestmény megnyerte a látogatók tetszését, ami érthető is, hiszen mindenki számára közérthetőek, a nézők a maguk hétköznapjait, a hétköznapi élet tárgyait, a megszokott és képen mégis ünnepélyesen ható vasi tájat láthatják.

A kiállítás, amely két hétig tekinthető meg szép őszi művészeti élményt nyújt minden érdeklődőnek.

— Zentai
Foto: Várdai

Nguyen Minh Vy, a VDK delegációjának helyettes vezetője hasonlóképpen bírálta Nixon elnök halogató taktikáját és hangsúlyozta, egyedül az amerikai fél hibája, hogy az indokínai térségben nem honol béke.

A saigoni rendszer képviseletében Nguyen Xuan Pong nyilatkozott. Közölte, hogy a négyes értekezlet csütörjöki ülésén „újabb garanciákat" követel majd a VDK és a DIFK képviselőitől a tűzszünetre és „a vietnami nép önrendelkezésére" vonatkozóan.

...féle megoldás ...ható

... vietnami probléma semmiféle megoldása sem várható Nixon amerikai elnök és nemzetbiztonsági főtanácsadója Kissinger szerint vetette, hogy „hamis kártyával játszik".

Arra számít — fűzte hozzá —, hogy Nixont újból elnökké választják, s ez módot ad majd Nixonnak arra, hogy újabb hivatalos megbízatásának ideje alatt megtartsa ígéreteit.

gyarországi látogatásáról kiadott közlemény.

A felek megállapították, hogy álláspontjuk az időszerű nemzetközi kérdések többségében megegyezik.

Egyetértettek abban, hogy a Bangla Desh Népi Köztársaság létrejötte ezen ország népének nagy vívmánya, s jelentősen hozzájárul a haladás és a béke erőinek gyarapodásához a dél-ázsiai térségben. A magyar fél hangsúlyozta, hogy a Magyar Népköztársaság elismerése lehetővé teszi a Pakisztánban levő bengálok visszatérését hazájukba.

A felek megelégedéssel állapították meg, hogy a két ország baráti kapcsolatai kedvezően fejlődnek.

Elhatározták, hogy tartós alapon, szorosabb gazdasági kapcsolatokat létesít.

Bangla Desh külügyminisztere hivatalos látogatásra hívta meg Péter János külügyminisztert, aki a meghívást köszönettel elfogadta.

Izraeli provokációk

Mint Igor Orlov, a TASZSZ hírmagyarázója megállapítja, az utóbbi időben ismét gyakorivá váltak az izraeli szoldateszka agressziv akciói a szomszédos arab államok ellen. Az olyan izraeli propagandaállítások, hogy e támadásokkal csupán a palesztínai ellenállási mozgalom és a palesztínai partizán szervezetek ellen folytatják a harcot, csak azt a célt szolgálják, hogy leplezzék igazi céljukat: zsarolni a szomszédos országokat, megingatni azok ellenállását, rájuk kényszeríteni saját „rendezési" feltételeiket.

A TASZSZ hírmagyarázója idézi Elazar tábornok, izraeli vezérkari főnök szavait, aki kijelentette: „feljogosítva érezzük magunkat arra, hogy akkor ott és olyan módon támadjunk, ami számunkra megfelelő".

A világ közvéleménye erélyesen követeli az izraeli támadások megszüntetését a szomszédos arab országok ellen és az izraeli agresszió következményeinek felszámolását az ENSZ ismert határozatainak teljesítése alapján, — hangsúlyozza a TASZSZ hírmagyarázója.

tása kedvező hatással ... a müncheni tragédia k... keztében megromlott e... tomi—nyugatnémet ka... latok normalizálására. M... két ország tanújelét ... annak, hogy kész megtenni a közeledés első lépéseit. Míg a bonni kormány jelentős mértékben enyhítette az arab állampolgárokkal, mindenekelőtt a kormánytisztviselőkkel és gazdasági szakemberekkel szemben alkalmazott korlátozó intézkedéseket, addig a másik fél bejelentette, hogy Hans Georg Stelzer, az NSZK kairói nagykövete szombaton átadja megbízólevelét Husszein Safei alelnöknek. A nyugatnémet nagykövet augusztus 24-e óta vár a megbízólevél átadására.

Kairói megfigyelők rámutatnak, hogy Egyiptomot nem elhanyagolható gazda... ...llós márkás hitelhez, amelyet a diplomáciai kapcsolatok helyreállításakor ajánlott fel az NSZK kormánya.

A tragikus münchení események miatt a magasszintű politikai és gazdasági kapcsolatok felvétele egyaránt késedelmet szenvedett. Egyiptom például kénytelen volt lemondani külügyminiszterének októberre tervezett bonni látogatását. A nagykövetí megbízólevél küszöbön álló átadása minden bizonnyal meggyorsítja a feszültség enyhülését és a függőben levő kérdések tisztázását.

Fejlesztik az angol - kínai kapcsolatokat

Douglas-Home a pekingi brit nagykövetségen tartott sajtóértekezletén „minden vonatkozásban kitűnőnek" minősítette a kínai vezetőkkel folytatott tárgyalásait. Elmondotta, hogy Csou En-laj kínai kormányfővel csaknem három órán át beszélgettek, és megállapodtak abban, hogy az angol és a kínai kormány minden kérdésben szoros kapcsolatot fog fenntartani egymással".

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 NOV 7
Vas Népe

Mészáros József

1021

Mészáros József: Olvasó nő

Állandó műsorszámok

Kossuth Rádió: 4.30 Hírek. — 4.35 Hajnaltól reggelig. — 5.00 Hírek. — 5.30 Reggeli krónika I. — 5.40 Falurádió — 6.00 .6.30. 7.00 Hírek — 7.30 Új könyvek — 8.00 Hírek — 8.05 A budapesti mozik a vidéki színházak és kiállítások programja — 10.00 Hírek — 12.00 Déli krónika. — 13.00 A budapesti színházak műsora — 15.00. 17.00 Hírek — 18.00 Esti krónika I. — 21.00 22.00 és 24.00 Hírek — 0.55 Hírek (Csak szombat.)

Petőfi Rádió: 4.30—7.58 Azonos a Kossuth Rádió műsorával — Közben: 6.20 Torna — 11.00 13.00 Hírek — 13.47 Vízállásjelentés — 14.30. 15.30. 16.30. 17.30 18.00 Hírek — 19.30 Jó éjszakát, gyerekek — 20.00 Esti krónika II — 23.00 Hírek

URH: 13.45—18.00 Azonos a Petőfi Rádió műsorával. — 20.30 23.00 Hírek — 23.20 Műsorzárás.

Hírek vasárnap. Kossuth: 6.00. 8.00. 10.00. 12.00. 14.00. 17.00 19.00. 22.00. 24.00 — **Petőfi:** 16.00 18.00 20.00. 23.00

17.50 New Yorki Pro Musica énakkar Monteverdi felvételeiből. — 18.07 A Rádió Dalszínháza. Offenbach: Eljegyzés lámpafénynél. Egyfelvonásos operett. — 19.15 Rendezte: Gá István. Feltámadás. Tolsztoj regénye rádióra alkalmazva. II. rész (ism.) — 19.58 Magnósok, figyelem! — 20.43 Híres hegedűművészek lemezeiből. — 21.29 Irodalomkritikusok nemzeközi tanácskozásai Budapesten. — 22.20 Charles Münch Berlioz műveket vezényel. — 0.10 Operettdalok.

PETŐFI

9.00 Alfredi Kraus énekel. — 9.25 Lehr Edit és Zsigmondi Agnes énekel, Baranyai Zsolt furulyázik. — 9.45 Magyar muzsika. (ism.) — 10.35 Kapcsoljuk a Pécsi Liszt Ferenc termet. A Pécsi Filharmónikus zenekar ünnepi hangversenye Pécs felszabadulásának 30. évfordulója al-

senyről. — 18.32 Mikrofon előtt az irodalmi szerkesztő. — 184.2 Verdi: Don Carlos. Négyfelvonásos opera. — Közben: 20.53 Az olvasás jó szokása. — 21.03 Az operaközvetítés folytatása. — Közben: 22.00 Levelek a világirodalomból. Petrarca levelei. — 22.15 Az operaközvetítés folytatása. — 22.40 Gary Burton és Keith Jarrett együttese játszik. — 23.10 Népdalok, táncok.

3. MŰSOR:

8.09 Világhírű előadóművészek Brahms felvételeiből. — 9.21 Szimfonikus zene. — 10.00 Uj zenei Újság. — 10.35 Marilyn Horne énekel. — 11.10 Ketten beszélnek — a kultúráról. — 12.10 Thad Jones és Mel Lewis zenekara játszik. — 12.34 Bach művek. — 14.00 Kis magyar néprajz. — 14.05 Wilhelm Backhaus zongorázik. — 14.56 Diákkönt

Mészáros József

lakótelep

A régi vásártéri kereskedelmi, kisipari szolgáltató létesitményei és orvosi rendelője /Mészáros József épitész, Nyáry László belsőépitész./ - Magyar Épitőipar, 1968. 1.sz. 35. l.

Az 1968. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája - Művtört.Ért. 1971.2.sz. 149-182. l.

153. l.

Mészáros Gyula

Az 1941. évi vasi tavaszi tárlaton szerepeltek művei. Olajtechnikával dolgozik. „Parasztasszony gyermekével" olaj, 60×80 cm. (elpt.)

Bertalan Lajos: Tavaszi tárlat '41

Vasi Szemle, 1941. 4. sz. 329. old. – 331

Mészáros József festő

Szombathelyen rendezett Vasi Tavaszi Tárlat '74 kiállításon szerepel képe: „Karácsonyfa" c. (repr.)

Budai Rózsa: Vasi Tavaszi Tárlat '74

Vas Népe, 1974. ápr. 18.

MÉSZÁROS JÓZSEF, festo

A "Pannonia 71" kiallitas Muraszombaton.
"PARASZTASSZONY GYERMEKÉVEL", cimü müve.-a rarlaton.
Branikovics Éva, V. Tóth László, Mészarós József, Horvath
János, Haraszti László, minden jelentősebb szinarnyala-
tot felvonultattak a Vas és Zala megyében élő festőművé
szek törekvéseiből. Mindezt méltó szinvonalon. 234.ol

BERTALAN LAJOS: Magyar-szlovén kozös tarlatok
232.old

VASI SZEMLE, XXVI.évf. 1972. 2.szam, Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festo

1971.decemberében Szombathelyen,a Savaria Múzeumban közös szlovén-magyar kiallitas volt.-13 magyar és 17 szlovén művész alkotasaival.-mészéros József néhany nagyon hangulatos szobabelső olajképpel szrepelt a tarlaton. 235.old

BERTALAN LAJOS: Magyar-szlovén közös tárlatok 232.old

VASI SZEMLE, XXVI.évf. 1972. 2.szám, Szombathely

MÉSZAROS JÓZSEF, festő

"Pannonia 71." kiallitas Muraszombaton.
Pandur,Polak,Polajnko képei mennyire azonos ihletésüek Mészaros,Unger,K.Kovacs,Artner,vasmegyei müvészek munkaival.Nemcsak a tajkép müfaji jellege,de a szemlélet, a stilus,sót néha még a latszög azonossaga miatt is.
234.old

BERTALAN LAJOS: Magyar-szlovén közös tárlatok
232.old

VASI SZEMLE, XXVI.évf. 1972. 2.szám, Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

1973.marc.14.vasi művészek tárlata Győrött.-Nem oszthatjuk a győri kritikus véleményét,hogy ti. "az alföldi iskola nyomain halad",legfeljebb valóságábrázoló szenvedélye és törekvése rokon/persze csak távoli rokon/ az alföldiekkel. 229.old

BERTALAN LAJOS: Vasi művészek a győri Műcsarnokban 227.old

VASI SZEMLE. XXVII.évf. 1973. 2.sz. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

1973.marc.15 vasi művészek tarlata Győrött.-Mészáros humanus és értékes művészetében feltünő az utóbbi időben az azonos témak,targyak ismétlése,variációja,Sokkal szinesebb és valtozatosabb az a világ,amely Mészáros tehetségéből,mesterségbeli tudásaból kikerekedhetnék.
229.old

BERTALAN LAJOS: Vasi művészek a gyori Műcsarnokban
227.old

VASI SZEMLE, XXVII.évi. 1973. 2.sz. Szombathely

MESZEROS

MESZÁROS JÓZSEF, festő

1973. márc. 15. vasi művészek tárlata Győrött.
"PARASZTASSZONY GYERMEKEIVEL" c. műve. - Realizmusa, emberséget sugárzó ábrázolásai szervesen hozzátartoznak a vasi képzőművészet teljességéről felvázolt képhez, a vasi festőművészet lényegét, fő irányzatait jelző törekvésekhez. Újrealista látás- és ábrázolásmódját, emberközpontú szemléletét minden tárlaton új és új művekkel dokumentálja.
228. old

BERTALAN LAJOS: Vasi művészek a győri Műcsarnokban
227. old

VASI SZEMLE, XXVII. évf. 1973. 2. sz. Szombathely

MÉSZAROS JÓZSEF, festő

Vértesi Péter első mesterei sorában, akik indulásában segítették, Burany Nándor, Nadnóti Kovács Árpád mellett olyan név is feltűnik, mint Mészáros Józsefé. aki korban társaival együtt, túl az ifjúság első pergőtüzén, higgadtabb, érett alkotónk. 228.old.

OSZKÓ JÓZSEF: Vasi XXX művészportrék, Vértesi Péter 228.old

VASI SZEMLE, XXV.évf. 1971. 2.szám, Szombathely

MÉSZAROS JÓZSEF, festő

Szombathelyen, 1971-ben a tarlaton művei.
"PARASZTASSZONY GYERMEKEIVEL", című olajképe.-3 képpel jelentkezett, a festő erényeit bizonyitva. Feltünt "archaizaló" parasztcsaladja, már-már néprajzi érdekességként, hisz a fél évszazad, de legalább három évtizeddel előbbi korból mentette at vaszonra a parasztasszonyt gyermekeivel. 532.old.

BERTALAN LAJOS: Tavaszi Tarlat 7. 528.old

VASI SZEMLE, XXV. évf. 1971. 4. szám, Szombathely

MESZAROS JÓZSEF, festo

Szombathelyen 1971-ben tarlat.A müvek többsége festmény akvarell,rajz.Az olajfestményeké az elsöség/33 mü/.a töb ség kedveli az olajtechnikat Barthya Laszlótól kezdve, aki föleg olajtemperat készit,a fiatal Kaldi Juditig, Brankovics Evatól mészaros józsefig,a fiatal Szokolszky Miklóstól Radnóti Kovacs Arpadig. 529.old

BERTALAN LAJOS: Tavaszi Tárlat 71 528.old

VASI SZEMLE, XXV.évf. 1971. 4.szám, Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festo

Szombathelyen 1971-ben tarlaton művei.
"PARASZTASSZONY GYERMEKEIVEL, cimu olajfestménye.
60+80 cm. Fekete repr. 531.old

BERTALAN LAJOS: Tavaszi Tarlat 71 528.old

VASU SZEMLE, XXV.évf. 1971. 4.szám, Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Pannonia 69.kiallitas muraszombaton.-A nevek felsorolasa nem jelent egységet,hisz horvath janos műveit pl.nem le-het egy stiluskeretbe foglalni pandur lajci tajképeivel,vagy mészáros józsef festményeivelhogy irosik -féle konstruktiv szerkesztést,vagy geszler maria képzeletgazdag keramiaművészetét ne emlitsük. 82.old

BERTALAN LAJOS: Képek,szobrok közös nyelvén...
Pannonia 69 77.old

VASI SZEMLE, XXIV. 1970. 1.szám, Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF,festő

Pannon táj-pannon emeber kiállitás Muraszombaton 1967 VII.16.-IX.10.-A vasi képzőművészetet Horváth János, Artner Ferenc,Jaksa István,R.Kovács Árpád,Majthényi Károly,Mészáros József és V.Tóth László müvei képviseltek a tárlaton.A szombathelyiek előtt már ismnert müveket mutattak be. 282.old.

BERTALAN LAJOS: Kiállitási napló, 1967 274.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 2.szám, 1968. Szombathely

MESZÁROS JÓZSEF, festő

1967. Szombathely. Vasi Képzőmüv. Kiallitás. Néhany figurális képe/Mosómő, Anyam otthon/, elavult, részletező stilusával más, mint az uj törekvések, de megoldasban, igényességével, formai biztonsagaval az átlag fölé emelkednek.
277. old.

BERTALAN LAJOS: Kiallitási napló, 1967 274. old

VASI SZEMLE. XXII. évf. 2. szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Pannon táj-pannon ember kiállitás Muraszombaton 1967. VII.16-IX.10.-A nyolc kiállitó,vasmegyei képzőművész müveiből külön ki kell emelni Mészáros Józsefnek Hangulatos,finom tónusu olajképét,a KORATAVASZ.c müvét. 283.old

BERTALAN LAJOS: Kiállitási napló, 1967. 274.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 2.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Pannon táj-pannon ember kiállitás Muraszombaton 1967. VII.16.-IX.16.-A nyolcxxasixképzőművéxx kiállitó vasi képzőművész müveiből külön ki kell emelni Mészáros Józsefnek hangulatos,finom tónusu olajképét,AZ ELHAGYOTT MALOM. 283.old.

BERTALAN LAJOS: Kiállitási napló, 1967. 274.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 2.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Pannon táj-pannon ember kiállitás Muraszombaton 1967. VII.16.-IX.10.-A nyolc kiállító vasmegyei képzőművész müveiből külön ki kell emelni Mészáros Józsefnek hangulatos,finom tónusu olajképét,a Tél.c.müvét. 283.old

---

BERTALAN LAJOS: Kiállitási napló 1967. 274.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 2.szám, 1968. Szo,bathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festo

Mészárow József: Kosárfonó, olaj, 80+100 cm.
Fekete repr. 446.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József
451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

mészáros józsef

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

KUTNÁL", című képe.-kiállitva 1966-67-ben Szombathelyen gyüjteményes kiállitásán./70 kép./.-A kép a főiskola ut utani évek aprólékosan megmunkált tanulmányszerü alkotása. 452.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

"ELSŐ VETÉS A KÖZÖSBEN", című képe.- E képén a végtelenbe futó barázdák barnasága fölött uralkodó emberi erőt jelképezik munkálkodó parasztjai. 453.old

[illegible] Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

[illegible], XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

1925-ben született Szombathelyen.-Szombathelyi művész. Képeivel szerepelt egy zsennyei tárlaton is,a művésztelepen. 452.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZAROS JÓZSEF, festo

1925-ben Szombathelyen született.-Szombathelyi művész. Néhany képe megjatta a szomszédos Muraszombatot is, nagy sikert aratva. 452.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészéros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Szombathelyen 1925-ben született. Szombathelyi művész.-
1965-ben szerepelt a II. Északdunántúli Képzőművészeti
Kiállításon. 45z.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészéros József
451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Mész áros József: Reggel, olaj, 60+80 cm.
Fekete repr. 453.old

GSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 481.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

MÉSZÁROS JÓZSEF: Forrásnál, olaj, 70+100 cm.
Fekete repr. 475.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József
451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Mészáros József: Zápor után, olaj, 60×80 cm.
Fekete repr. 452.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József
451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Mészáros József: Anyám beteg, olaj, 60+_0 cm.
Fekete repr. 451.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József
451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

1966-67-es kiállítása arról tanuskodott, hogy művészi felfogásmódja egyenletesen fejlődött, a főiskola utáni évek aprólékosan megmunkált, tanulmányszerű alkotásain keresztül. /Kutnál, Kosárfonó, Akttanulmány, stb/. 452.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Témaszegénységgel vádolják a szokványosnak tünő keritései miatt. Elsődleges témáját valóban a paraszti hétköznapok, "keritéstől-keritésig", vetéstől aratásig tartó világa adja. 452.old

GSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József
451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

1925-ben született Szombathelyen.-Szombathelyen többször kiállitott fiatal művésztársaival V.Tóth Lászlóval és Horváth Jánossal,először 1959-ben. 401.old

SZIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXIV.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

"ASSZONYOK", cimü képe.-Egy-egy futó benyomás keltette látvány sohasem válik impresszionizmussá vásznain, hanem ahogy az "Asszonyok" cimü képe is igazolja, meggyőzően tanuskodnak alkotójuk kompozició-érzékéről. 453.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE. XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

1925-ben Született Szombathelyen. Tehetsége korán megmutatkozott. Bpestre került, diszitő festőnek készült, de az ösztönszerüen megérzett müvészi többlet megváltoztatta szándékat. A Képzőmüv. Főiskolara iratkozozott Először Pap Gyula, majd a realizmus formarendjét tovább fejlesztő Domanovszky Endre a mesterei. 451.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi müvészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

1966-67-es 70 képből álló gyüjt.kiállitása tanúskodik, hogy művészi felfogásmódja, egyenletesen fejlődött a főiskola után, aprólékosan megmunkalt tanulmányszerü alkotásaitól, a példaadó nagy magyar realista mesterek szemléletével, stilusvilágával gazdagodva, a saját festői látásának, ábrázolóerejének megleléséig. 452.old

OSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészaros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

"KAPUNÁL" cimü képe.- Kiállitva 1966-67-ben Szombathelyen gyüjteményes kiállitásán/70 kép./.-Müvészete a főiskola utáni aprólékosan megmunkált alkotások után a példadó nagy magyar realista mesterek szemléletével, wtilusvilágával gazdagodott.E képe is ezt mutatja.
452.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészaros József
451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

[illegible] JÓZSEF, festő

MÉSZÁRO JÓZSEF, festő

A sínn fölött étszálló varjúlátványát emlegette,a tág horizont alján húzódó vasuti sineket,a piszkos szürke bazaltkövek között életet vero fü zöldjét.S e környezetben az üszó,szárnyait terjesztó madár lusta libbenését. 450.old

OSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészaros József 451.old

VASI SZEMLE, XXXI.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Festői mondanivalójának meghatározója a kitalálástól, spekulációtól és továbbképzéstől mentes valóság szín-forma,-harmonikus és diszharmonikus ingervilága. Emocionálisan ihlető, néha talán ösztönei érzékenységére hagyatkozva alkotó egyéniség. 450.old

OSZTÓK JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXXI.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Mészáros József, Kaku, olaj, 50+70 cm.
Fekete repr. 437.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi müvészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 1968.3.szám. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Mészáros József, Kukoricatörők, olaj, 60+70 cm.
Fekete repr. 428.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József
451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 1968.3.szám. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Mészáros József, Téli táj, olaja, 50+70 cm.
Fekete repr. 377.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József; 461.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 1968.3.szám. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, Téli táj, olaj, 50+70 cm.

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Mészáros József: Halas csendélet, olaj, 60+80 cm. Fekete repr. 450.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MEDGYES LÁSZLÓ, festő

Mészáros József, aki 1925-ben Szombathelyen született, együtt végezte a Képzőművészeti Főiskolát, Medgyessel, Pap Gyulával, Berecz Andrással, Németh Józseffel, Szurcsik Jánossal, oly fiatal festőkkel, akiknek a nevét méltán jegyzik a mai tárlatlátogatók. 451.old

OSZTÁS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Képein az ellesett pillanatok mindig tartalmas mondanivalóval szivódnak teli, hangulatábrázolása, egy-egy futó benyomás keltette látvány sohasem válik impresszionizmussá vásznain, meggsőzően tanuskodnak alkotójuk kompozició-érzékéről. 453.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

"VÁSÁRRA MENŐK", című képe.- Egy-egy futó benyomás keltette látvány sohasem válik impresszionizmussá vásznain hanem-ahogy a "Vásárra menők" című képe is igazolja, meggyőzően tanuskodnak alkotójuk kompozició-érzékéről. 453.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Nem akarjuk azt mondani, hogy Mészaros eljutott müvésze te csúcsára, s e csúcson megpihenve, mives rutinnal, meg állapodva eredményei, művészete értékén részvétlen szemlélője lehet életünknek. Ezt nem is tudná megtenni.

453.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Letisztult, egyéni kifejezésmódja, rejtett képességei sejtetik, hogy -az "alföldi iskola" e pannoniai tájra szakadt képviselője-új mondanivalóju, gazdag művészi tematikáról valló , az eddiginél igényesebb festészettel is képes kiállani közönsége elé. 453.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE. XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

A megpillantás maga tört része az időnek,az élmény mégis mélyen bazazdálja a látvány emlékezetét,a kép-egy szinpad nyilása és szimbolizmusa-megszületik,-mondotta.
450.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József
451.old

VASI SZEMLE. XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

1925-ben Szombathelyen született.-Együtt végezte a Képzőművészeti Főiskolát Medgyes Lászlóval, Pál Gyulával, Berecz Andrással, Németh Józseffel, Szurcsik Jánossal, olyan fiatal festőkkel, akiknek nevét méltán jegyzik a mai tárlatlátogatók. 451.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

1925-ben Szombathelyen született.-1956-ban a Főiskolá elvégzése után ötödmagával Türkevére hívták,a paraszti világtól nem idegen fiatal művészt.-Műterem után kutat,részt vesz a bemutatkozásul szánt közös tárlatok de a letelepedés szándéka médsem/ valósul meg. 451.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

1925-ben született Szombathelyen.-Termékeny művész. Képei a rendszeres évről-évre kaput nyitó megyei kiállitások emlékezetes darabjai. 1962-ben, majd 1964-ben önálló kiállitást rendezett a szombathelyi képcsarnok ban.1968-ban is találkoztunk vele. 451.old

OSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Szombathelyi művész. Ernst Múzeumban képe: "Anyám beteg". A szürkés-fehér ágyruha között fekvő beteg asszony feketekendős képe a tornyais megoldású szobabelső tudatos megfigyelőképességről, anyag- és tárgyismeretről vall. Mesteri szerkesztés, színeiben jól hangszerelt mű. 451.old

[illegible]: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

1925-ben született Szombathelyen. Amig tagja volt a Fi
atal Képzőművészek Stúdiójának kétszer is kiallitott az
Ernst Múzeumban.-Az egikk képe az"Anyán beteg" volt..
Komoly sikermesterien Megszerien megszerkesztett mu.Szi-
neiben jói hangszereit. 451.old.

[illegible]: Vasi művészportrék, Mészáros József
451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

"MALOMUDVAR", című képe.-Tiszta, mesterkéletlen csendéletei, grafikai vázlatai, a fény-árnyékhatások valószerűsége zárkózottabb szemlélődőt sejtet, aki egyre figyelmezettebb birtokosává válik tehetségének, aki képességei és erői ismeretében kellő alázattal dolgozik. 450.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

"FALUBEJÁRAT", című képe.-Tiszta, mesterkéletlen csendéletei, grafikai vázlatai, a fény-árnyákhatások valószerüsége zárkózottabb szemlélődőt sejtet, aki egyre fegyelmezettebb birtokosává válik tehetségének, aki képességei és erői ismeretében kellő alázattal dolgozik. 453.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

"TÉLI TÁJ", cimü képe.-Tiszta, mesterkéletlen csendéletei grafikai vázlatai, a fény-árnyékhatások valószerüsége zárkózottabb szemlélődőt sejtet, aki egyre fegyelmezettebb birtokosává válik tehetségének, aki képességei és erői ismeretében kellő alázattal dolgozik. 453.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

"FALUSI RÉSZLET", című képe.-Tiszta, mesterkéletlen csend-
életei, grafikai vázlatai, a fény-árnyékhatások valósze-
rüsége zárkózottabb szemlélődőt sejtetnek, aki egyre fe-
gyelmezettebb birtokosává válik tehetségének, aki képesse
gei és erői ismeretében kellő alázattal dolgozik. 453.o

[illegible]: Vasi művészportrék, Mészáros József
151.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

"DÉLUTÁN", című képe. Megkapó hangulatu kép.-Tiszta, mes terkéletlen csendéletei, grafikai vázlatai, a fény-árnyék hatások valószerüsége zárközottabb szelélődőt sejtet, aki egyre fegyelmezettebb birtokosává válik tehetségének. 453.old

[illegible]: Vasi művésportrék, Mészáros József 453.old

VASI SZEMLE. XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Egyöntetü realizmusát a kiegyensúlyozott müvészegyéniség tudatos kompoziciós törekvései, a technikai megoldások sajátos formajegyei igazoljak. Témaszegénységgel vádolják szokványosnak tünő keritései, szivesen alkalmazott szürkés szinkompoziciói miatt. 452.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi müvészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

"PARASZTKONYHA" című képe. Kiállítva 1966-67-ben Szombathelyen gyüjteményes kiállitásán/70 kép./.-E képén már a főiskola utáni aprólékosan megmunkált alkotásai után a példaadó nagy magyar realista mesterek szemléletével, stilusvilágával gazdagodott. 452.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

"FÜRDŐZŐ", cimü képe.-Kiallitva 1966-67-ben Szombathelyen gyüjteményes kiallitasán/70 kép./.-E képén már a főiskola ut ni aprólékosan megmunkált alkotásai után a példadó nagy magyar realista mesterek szemléletével stilusvilágával gazdagodott. 452.old

GSIAKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Keritései,a dülőutak,az árokpart,stb.témáiban az ember a figura,néha valóban csak járuléka tájban.Máskor azonban a táj adta inspiráció,vagy maga a táj követeli meg a figurát s válik a képből kimagasló ember tevékenységének természetes hátterévé. 453.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Művészi mondanivalójára környezete súlya ráteszi terheit, porba tekergő dülőutak, zörge füvel cserepesen tikkadó nyári árokpartok, a szigorú falusi közösség sajátos törvényei felett korhadón, itt-ott már düledezve őrködő keritések. 452.old

[illegible]: Vasi művészportrék, Mészáros József
461.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

1925-ben Szombathelyen született.-1956-ban a Főiskola elvégzése után Turkevére hivtak,de hamarosan ismét hazajött és szükebb szülőföldje vilagat választja témajanak. 451.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

1925-ben született Szombathelyen.-Amig tagja volt a fiatal Képzőművészek Stúdiójőnak két alkalommal is kiállitott egy-egy képet.-Az egyik a "Halas csendélet" cimü müve volt. 451.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi müvészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Szombathelyen született 1925-ben.-Amig tagja volt a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának, két alkalommal is kiállitott a bpesti Ernst Múzeumban egy-egy képet.-Halas csendélet és Anyám beteg.- 451.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

1925-ben Szombathelyen született.-Kiegyensúlyozott realizmusa és modernebb szándékokat tükröző zsánerképfestészet talán még a képzőművészeti főiskolás években vert gyökeret. 451.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József
451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MESZAROS JÓZSEF, festő

"EMLÉKEZÉS" cimü müve. Figurális képei közül is remekmü. -A IX. Képzőművészeti Kiállitáson szerepelt. -Mészáros szombathelyi művész. Ott is született 1925-ben
452. old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József
451. old

VASI SZEMLE, XXII. évf. 3. szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

1925-ben született Szombathelyen. Szombathelyi művész,- A IX. Magyar Képzőművészeti Kiállitáson szerepelt. Figurális képei közül is remekmű az ott bemutatott "Emlékezés" cimü müve. 452.old.

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZAROS JÓZSEF, festő

1925-ben Szombathelyen született.-Szombathelyi művész.-1966-67 esztendővoltóján tíz év művészi munkájáról jubileumi gyűjteményes kiállításon adott számot. 452.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE. XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

"Akttanúlmány" cimü képe kiállitva 1966-67-ben Szombathelyen, gyüjteményes kiállitásán, /70 kép./.-A kép a főiskola utáni évek aprólékosan megmunkált tanúlmányszerü alkotása.-Szombathelyi művész. 402.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE. XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

"KOSÁRFONÓ" című képe. Kiállítva 1966-67-ben Szombathelyen, gyüjteményes kiállitasán. /70 kép./.-A kép a főiskola utáni évek aprólékosan megmunkált tanulmányszerü alkotása.-Szombathelyi művész. 452.old

GYIRÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE. XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Szombathelyi művész

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

1925-ben Szombathelyen született.-Kedvező ajánlatnak igérkezett,a paraszti világtól nem idegen fiatal művésznek,amikor 1956-ban a Főiskola elvégzése után ötödmagával Törkevére hivtak. 451.old

CSIKOS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

Nemcsak életének nagy részét, indulása és kiteljesedése, hanem egész művészete, valamennyi alkotása köti a vasi tájhoz, az itt élő emberekhez, ezt az "alföldi iskola" legszebb hagyományaival kísérletező művészt. 451.old

CSIKOS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Mészáros József 451.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

A Savaria Muzeumban 1961. juniusban képzőművészeti kiállítás Horváth János, Mészáros és V. Tóth László műveiből. A képek bizonyitják, hogy témában, felfogásban, életközelségben sok rokrn vonás van a három művész alkotásaiban.
98.old

HORVÁTH FERENC: Képek egy kiállitásról 98.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv, 1961. III. köt.
Szombathely, 1961

MÉSZÁROS JÓZSEF, festő

1960.nov.26.A Képzőmüv.Szöv.Vasmegyei Csoportja kiállitása.Mészáros müvei közül kiemelkedik "Rakodók"c.c.müve. Csendes szürkés szinhatása értékes,letompitott szinskálából áll össze. Mint az előrelendülő munkástestek,a szinek is a komoly megfeszülő munkát fejezik ki,. 110.old

SZENTLÉLEKY TIHAMÉR: A Magyar Képzőművészek Szövetsége Vasmegyei Munkacsoportjának 1960.évi kiállitása 107.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv, 1961. I.köt. Szombathely, 1961

MÁÉSZÁROS JÓZSEF, festő

MÉSZÁROS JÓZSEF,festő

1960.nov.26.A Képzőmüv.Szöv.Vasmegyei Csoportja kiállitása. Mészáros"Halas csendélet"c.képén a helyes kompozicció,a jól alkalmazott ezüstös szinek egységes egészbe fo
nódnak.110.old

SZENTLÉLEKY TIHAMÉR: A Magyar Képzőmüvészek Szövetsége Vasmegyei Munkacsoportjának 1960.évi kiállitása. 107.old

Vasi Szemle, Helyismereti Évkönyv, 1961. 1.kot. Szombathely, 1961

Méhes József, festő

Kiállítása nyílik meg
Debrecenben okt. 26-án.

— : □ Balogh András

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. okt. 26.

Mészáros József

Csikós József: Vasi művészportrék: Mészáros József. - Vasi Szemle, 1968.3.sz.45o-453.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért.1971.2.sz.149-162.l.

16o. l.

Mészáros József

Szopta meg a KTI második díját (nivódíj) a szabadsághegyi ABC. árukáz tervezéséért.

Ki adták a KTI nivódíjait.

Magyar Hírlap, 1969. április 3. 8. l.

Mészáros József
festő

Mészáros József Herendi Károly aranyozó
mesterrel Windornyaszállóra ment, ahol
egy puncit és a sekrestyét festette míg.

Losonci Miklós: A világát őrző festő . . .
Müvészet, 1971.december - 11.oldal

Mészáros József
festő-

A „Hereniji temető" megszállyedt hereszt-
jei halál felytve bérességi oldódnak. A
„Temetés" ben, a fiúrhos gas pap, a hántor,
a munistaánsok együltese lágyítja.

Losonci Miklós: A világát őrző festő . . .
Művészet, 1971.december - 11.oldal

Mészáros József
festő

A „Halottak napja"-t, gyertyás megvendüléssel idén. A nagy sorozata édesanyjáról szól. Az egyetlen anyáról festette „Anyám beteg" című képet.

Losonci Miklós: A világát őrző festő . . .

Művészet, 1971.december - 11.oldal

Mészáros József
festő.

Diplomamunkája is a „Kertészek"-et figyelte. Azóta is a szérűskerlet, a gyöngyös partot, borus időt, apját szerszámaival alakít festményeké.

Losonci Miklós: A világát őrző festő.
Müvészet, 1971.december - 11.oldal

Mesiáros József
festő

Képein minden él. A „Kosárfonó" szilaltsága a „Pernyei hárak" elinkságai közöltlépdel, a bép idős asszonya, a „Zapor-után" alakjai mind elnek.

Losonci Miklós: A világát őrző festő.
Müvészet, 1971.december - 11.oldal

Mészáros József
festő-

A „Kútmál" cimű művénél 3
gyerek áll, a „Szénőse major" és
a „Jak" látványajánlatait gyűjti
össze, a „Bicskei udvar" és a „Hara
tírők" lépéne Amuden él

Losonci Miklós: A világát őrző festő.
Művészet, 1971.december - 11.oldal

Mészáros József
festő

Szunyai Merse Pál és Ferenczy Károly nagy tisztelője, Ferenczy Károly tisztelete jegyében formálodott „Önarcképe".

Losonci Miklós: A világát őrző festő.
Müvészet, 1971.december - 11.oldal

Mészáros József
festő.

A szombathelyi képzőművészeti szak-
kor Veitsi Péter korrigálta képeit.
1966-ban volt Mészáros Józsefnek
Szombathelyen kiállítása.

Losonci Miklós: A világít őrző festő. . .
Művészet, 1971.december - 11. oldal

Mészáros József
festő

Külföldi útja valhalmával felhereste
Szenyei Merse Pál jeronyai sírját. A
legrégibb képe, ami megmaradt
az 1944-ből való „Lukácsháza temető".

Losonci Miklós: A világát őrző festő. . .
Művészet, 1971.december - 11. oldal

Mészáros József
festő

Mészáros József bieskei tartózkodása után visszatért szülővárosvala, ahol árota is tartózkodik és festeisel foglalkozik.

Losonci Miklós: A világát őrző festő . . .
Művészet, 1971. december - 11.oldal

Mészáros József
festő

Mészáros József, Nagy Istvánnal és Szurcsik Jakossal közösen tervezték, hogy Tinkevén közös műhelyt létesítenek, de minden elmaradt.

Losonci Miklós: A világát őrző festő . . .
Művészet, 1971. december - 11.oldal

Mészáros József
festő

„Bicskei tél" (repro)

Losonai Miklós: A világát Őrzi festő . . .
Művészet, 1971. December — 11 old

Mészáros József
festő

1925-ben született Szombathelyen.
Kertész apja vállalta az iskolár-
tatást és Domanovszky Endre
tanítványaként elégette a főisko-
lát 1956-ban.

Losonci Miklós: A világát őrző festő . . .
Müvészet, 1971. december - 11.oldal

Mészáros József festőművész

Szombathelyen a Derkovits Teremben nyitják meg a művész kiállitását november 2.-án, -közli a kulturális eseményekkel foglalkozó rovat.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. okt. 28.
XVI. évf. 44. sz. 2. lap.

Mészáros József
festő

Szombathelyen a Derkovits
teremben Mészáros József
hipei láthatók XI. hó 2-tól.

-.- Kiállitási naptár
MÜVÉSZET, 1972.október-november - 80.oldal

Mészáros József építész

A Szabadsoghegyi ABC áruházat terverte (eml.)

Mikecz István: Tervezői minődíj új kereskedelmi és vendéglátó egységést

Kizarat 1969 jul. 18 old.

Mészáros Sudét

Debreceuben gyilt Vialitása

Magyar Nemzet 1972 oktober 26
4. old.

A
DUNA GALÉRIA
TISZTELETTEL MEGHÍVJA
ÖNT ÉS CSALÁDJÁT

A
"VAN" CSOPORT:
FODOR ILDA KERAMIKUSMŰVÉSZ
SZÉKHELYI EDITH FESTŐMŰVÉSZ
BALOGH GÉZA FESTŐ- ÉS SZOBRÁSZMŰVÉSZ
MÉSZÁROS GÁBOR KERAMIKUSMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA,
1998. ÁPRILIS 29-ÉN, SZERDÁN, 17 ÓRÁRA

A DUNA GALÉRIÁBA.
(BUDAPEST, XIII. PANNÓNIA U. 95.)

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:
ANTALL ISTVÁN ÚJSÁGÍRÓ
A MAGYAR RÁDIÓ MUNKATÁRSA

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ:
1998. MÁJUS 17-IG.

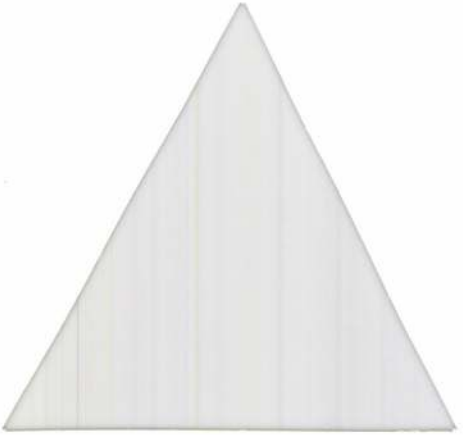

MEGHÍVÓ

DUNA GALÉRIA

MÉSZÁROS Gábor keramikus iparművész
H-4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 1. II/8.
Tel.: (42) 310-182

CS & T Nyomda, Nyíregyháza

Idol 3.
színezett porcelán - fémsó, 23x15 cm

Művészettörténész a megyeszékhelyen

Könyvet ír Schaller Istvánról

Ami igaz, az igaz, nem lehet Dunát rekeszteni a művészettörténészekkel. De félre a tréfát, a megyebéli négy közül Mészáros Júliát bírjuk szóra, mégpedig az ügyben, hogy nem mindennapi vállalkozásba kezdett. De előbb hadd kérdezzem meg, aki mostanság úgy dönt, hogy művészettörténész lesz, az jól van?

– Az megszállott – mondja Júlia, aki kilencvenben diplomázott. Rajzolni, festeni mindig szeretett, minden művészeti ágat kipróbált, szavalt, énekelt, táncolt is, s közben rajztanár akart lenni. Az lett, s kiderült, csak ez nem elégíti ki, ennyi nem elég, elvégezte az egyetem művészettörténeti szakát, mialatt dolgozni kezdett a győri múzeumban.

– Miből írtad a diplomamunkádat?

– A győri barokk festészetből.

– Véleményed szerint hol a helye ma a művészettörténésznek?

– Milyen szempontból, szellemi téren érted? Mert akkor annyit tudok mondani, hogy elszigetelt. Főleg kisvárosban, mint Győr.

– És egyébként, mondjuk anyagiakban a más értelmiségi pályákhoz képest?

– Anyagiakban majdnem rosszabb a helyzete, mint egy pedagógusnak.

– Mire gondolsz?

– Arra, hogy a pedagógusnak csak van lehetősége mellékes vállalására, de nekünk hol lehetne és mikor?

– Igaz, hogy mint munkavállaló nem számítasz kezdőnek, de művészettörténészként említhetem a pálya elejét. S kérdezhetlek a nagy tervről? Biztosan van.

– Hát persze. Szeretném feldolgozni a győri barokk képzőművészetet teljes egészében, amibe már belekezdtem, korábban, diploma nélkül. S szeretném a város képzőművészeti életét gazdagítani, amibe szintén belekezdtem mint a múzeum munkatársa.

– Mi az, amit mindig félbe kell hagyni?

– Schaller István, győri barokk festő munkásságán dolgozom.

– Erről könyvet írsz?

– Inkább monográfia készülne belőle, egy életmű-feldolgozásról van szó. Sok hasznos forrásmunkát találtam eddig is a levéltárakban, de rendkívül időigényes elfoglaltság a napi munka mellett.

– Prózai dolgokkal is foglalkozik egy művészettörténész?

– Hogyne. Építkezünk, most már inkább múlt időben, s van egy tizenkét éves fiam. Szerencsére nagyon jó a családi háttér ahhoz, hogy teljes értékű életet éljek.

G. Sz. M.

Máriapócs

Pápai díszkapu

Pápai díszkaput adtak át a máriapócsi görög katolikus bazilikánál, emléket állítva *II. János Pál pápa* két évvel ezelőtti látogatásának.

A díszkaput *Tóth Sándor* Munkácsy-díjas szobrászművész készítette. A kétszárnyú kapu felső részén helyezte el az alkotó az egyházmegye, illetve a templomalapító püspökök, *Olsawszky Emánuel* és *Dudás Miklós*, valamint *X. Pius*, illetve II. János Pál pápa portréját. A felirat: 1991. augusztus 18., II. János Pál máriapócsi miséjének napját jelzi. Alatta két külső teret ábrázol a művész, az egyik a körmenetet örökíti meg, míg a másikon az oltár látható, ahol a katolikus egyház feje misézett. Két belső tér következik ezután. Balra a szentatya térdel a máriapócsi csodatevő, könnyező kegykép előtt, mögötte a főpapok: *Paskai László* bíboros, prímás, esztergomi érsek, *Angelo Acerbi* bíboros, pápai nuncius, *Seregély István* egri érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Kar elnöke, és *Keresztes Szilárd*, hajdúdorogi megyés püspök, az apostoli exarchátus kormányzója. A jobb oldali képen a pápa lehajol egy gyerekhez, mellette nők generációi láthatók. Az alkotáson helyet kapott a Szent Bazil-rendi szerzetesek helyi monostorának és a női szerzetesrend kolostorának képe is. Legalul egy oroszlánpár őrzi a bazilikát, s dátumok jelzik a templomalapítás, illetve a kegykép három könnyezésének időpontját.

A pápai díszkapu *Galambos Sándor* fémöntő mester budapesti és szentendrei műhelyeiben készült.

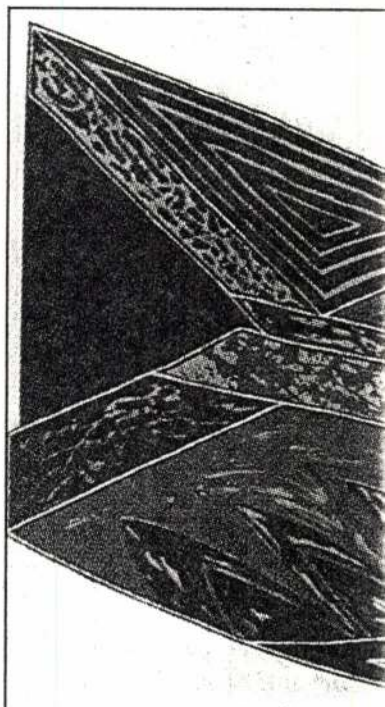

Lojze Logar, Szlovénia.

A II. Nemzetk

Önálló szim

Nagy lelkesedéssel tart a felkészülés a II. Nemzetközi Grafikai Biennáléra, amire az idén kerül sor októberben Győrött. Amíg a nagy sikerrel zárult első biennálé inkább demonstratív jellegű volt, tematikában semmiféle megkötést nem írt elő, és ami a szabad grafikába belefér, minden jöhet meggondolással építkezett, 29 ország 205 jelentkezőjéből 198 művész alkotásait állította ki. A résztvevőket egyrészt pályázatok alapján, másrészt múzeumi kapcsolatok, galériák által hozták össze. Ezúttal, s a tervek szerint a jövőben is, lesznek olyan meghívott művészek, akiknek nem kell pályázniuk. Egyébként a pályázat nyilvános, a nemzetközi zsűri szigorú szempontok alapján bírált. A II. biennálén zsűritagok: *dr. Eva Trojanova* művészettörténész, Szlovák Köztársaság; *Dolores Bogomilova* művészettörténész, Bulgária; *Kocsis Imre* művész, Magyar Képzőművészeti Főiskola; *Felix Kieninger* művész, Bécs; *Lex Wechgelaar* művész, Rotterdam; *Supka Magdolna* művészettörténész; *Szirtes János* művész, Magyar Képzőművészeti Főiskola.

Ezúttal a grafikai bienná-

Mérsáros Julia mintát.